

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

ANADOLU ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

Sosyal Bilimler - Mühendislik - Fen Bilimleri - Sağlık Bilimleri - Matematik - Ziraat
Veterinerlik - Güzel Sanatlar - Spor Bilimleri

KONGRE ÖZET KİTABI

Editör: Gültekin Gürçay

ISBN: 978-605-69046-1-5

www.anadolukongre.org

KONGRE ÖZET KİTABI

1. Anadolu Uluslararası Multidisipliner Çalışmalar Kongresi

28-29 Aralık 2018

Diyarbakır

EDİTÖR: Gültekin Gürçay

UBAK YAYINEVİ ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI : 2018/42945)
TÜRKİYE

info@anadolukongre.org

www.ubak.org.tr

www.anadolukongre.org

*Bu kitabın tüm hakları UBAK Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.*

UBAK Publications – 2018 ©

Yayın Tarihi : 30.12.2018

ISBN : 978-605-69046-1-5

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

I. ANADOLU ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

28-29 Aralık 2018

Diyarbakır

DÜZENLEYEN KURUMLAR

UBAK Uluslararası Bilimler Akademisi Derneği

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Salih Öztürk

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Gültekin Gürçay

YABANCI KONUŞMACILAR

Dr. Firuz FAOZI (Afganistan, Kabil Devlet Üniversitesi)

Prof. Fatima Albakova (Moscow State University, Rusya)

Doç. Dr. Malik Guseynov (Kırgızistan)

Şamuhammet Çarıyev (Mahtumkulu Türkmen Devlet Üniversitesi)

Dr. Zhi HUAN (China, Renmin University)

KONGRE DİLLERİ

TÜRKÇE (Tüm Lehçeleri) - İNGİLİZCE - RUSÇA - FARŞÇA - ÇİNCE - ARAPÇA

FOTOĞRAF GALERİSİ

SERGI

GÜLSEREN ÖNDER – GÜLTEKİN GÜRÇAY

KARMA FOTOĞRAF SERGİSİ

...Anlatırken Masalını Bazgiret.

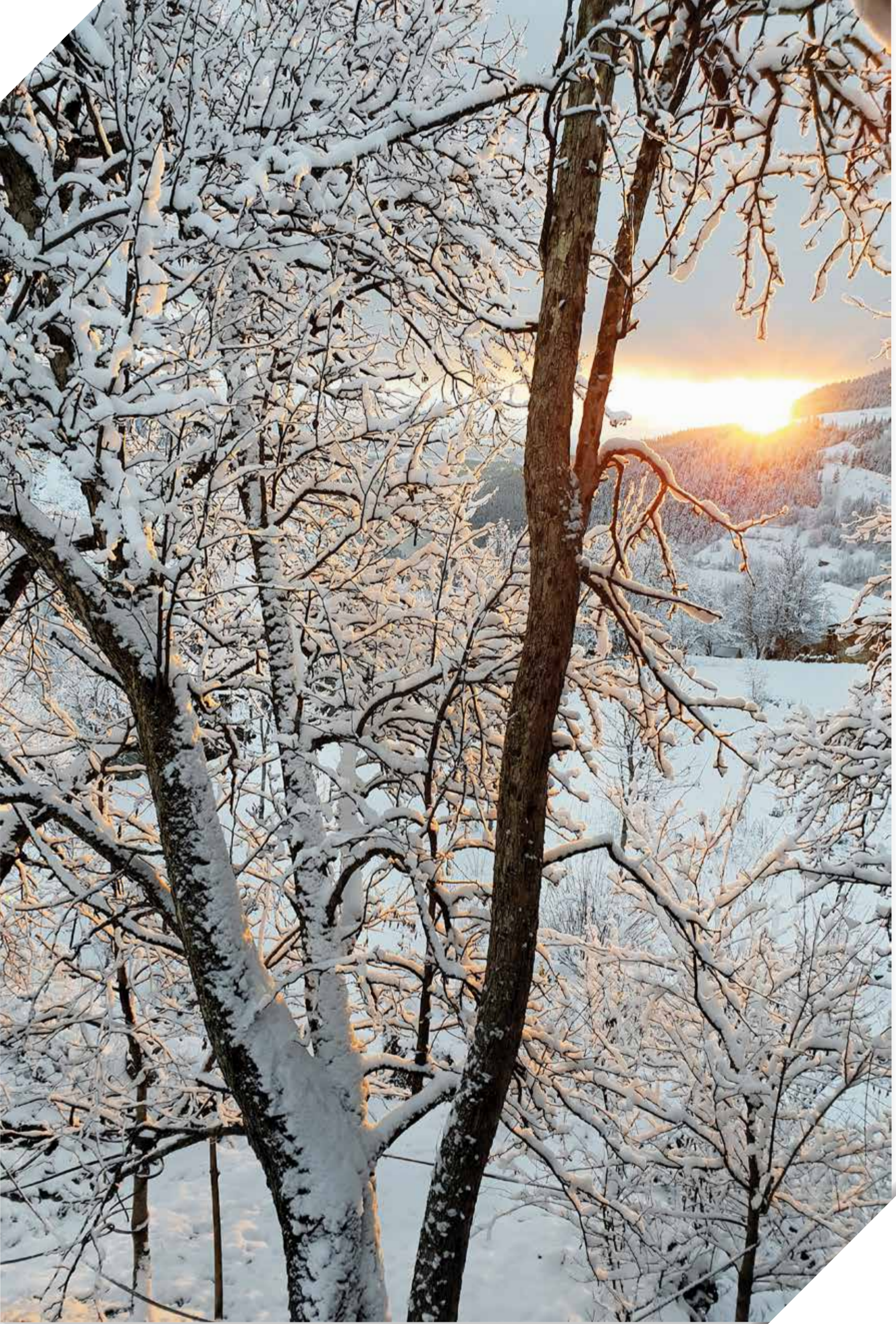

gölseren gültekin
önder gürçay

KARMA FOTOĞRAF SERGİSİ
28-29 Aralık 2018 Diyarbakır

Gündoğumundan..

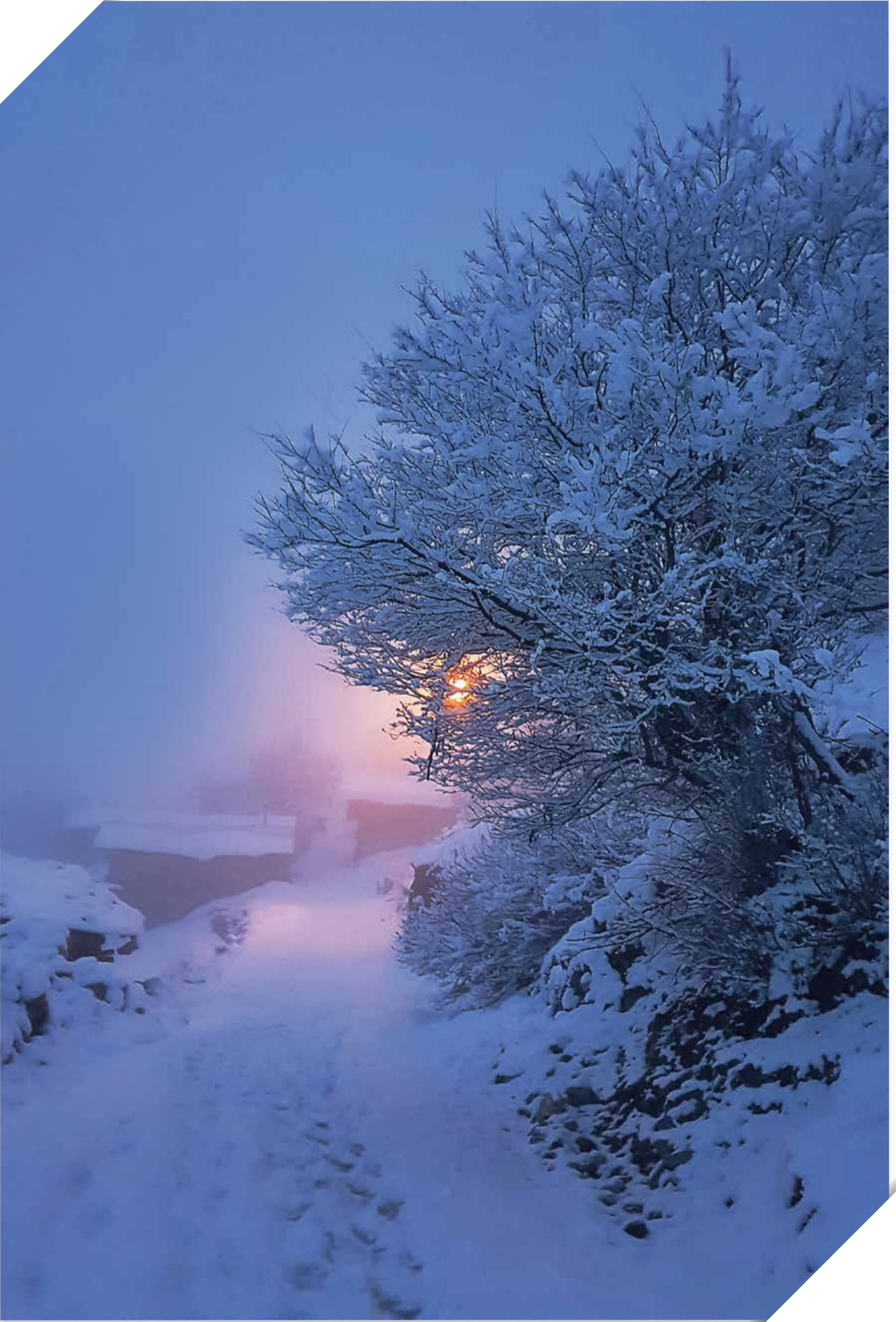

Gün Batımına.

{ *Bazgiret*; Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı, su kaynaklarının merkezinde, vadinin en tepesine kurulu olmasından dolayı muhteşem doğal güzelliklere sahip dağ köyü. Yerleşim yerlerinin Türkçeleştirilmesi döneminde yeraltı zenginliklerinden dolayı 'Maden' ismini almış. Halkın etnik yapısı Gürcü, ana geçim kaynağı hayvancılık. Köye yerli ve yabancı turist gelmesine karşın turizm faaliyetleri yok denecek kadar az. }

Her mevsim doyulmaz güzellikler sunuyor Bazgiret ziyaretçilerine. Biz de erken kışını fotoğraflayıp ufak bir derleme yaptık, bu masalsi bölgeden...

Instagram bazgiret

Instagram bazgiretpansiyon

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

- Dr. Alma T. AKAJANOVA

Abay Kazak Milli
Pedagoji Üniversitesi

- Dr. Alia R.
MASALİMOVA

Al – Farabi Kazak Milli
Üniversitesi

- Dr. Amanbay
MOLDİBAEV

Taraz Devlet Pedagoji
Üniversitesi

- Dr. Ahmet KULAŞ

Al – Farabi Kazak Milli
Üniversitesi

- Dr. Akmaral S.
SYRGAKBAYEVA

Al – Farabi Kazak Milli
Üniversitesi

- Dr. Armağan KONAK

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

- Dr. Anatoliy LOGİNOV

Ukrayna Şevçenko Lugan Milli
Üniversitesi

- Dr. A.S. KIDIRŞAYEV

Makhambet U. Batı Kazakistan
Devlet Üniversitesi

- Dr. Ayslu B.
SARSEKENOVA

Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

- Dr. Bahıt KULBAEVA

S.Baybeşev Aktobe Üniversitesi

- Dr. Bakıt OSPANOVA

H.Ahmet Yesevi Uluslararası
Kazak-Türk Üniversitesi

- Dr. Bayram BOLAT

Ömer Halisdemir Üniversitesi

- Dr. Bazarhan
İMANGALİYEVA

K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge
Üniversitesi

- Dr. B.K.ZAYADAN

Al – Farabi Kazak Milli
Üniversitesi

- Dr. Botagul
TURGUNBAEVA

Kazak Devlet Kızlar
Pedagoji Üniversitesi

- Dr. Caner KARAVİT
Mimar Sinan Üniversitesi
- Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi
- Dr. D.K.TÖLEGENOVA
Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi
- Dr. Dinarakhan TURSUNA LİEVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi
- Dr. Dursun KÖSE
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
- Dr. Elvan YALÇINKAYA
Ömer Halisdemir Üniversitesi
- Dr. Fethi DEMİR
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- Dr. Gulmira ABDİRASULOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
- Dr. Gulşat ŞUGAYEVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi
- Dr. G.I. ERNAZAROVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
- Dr. İsaevna URKİMBAEVA
Abılay Han Uluslararası İlişkiler Üniversitesi
- Dr. Kalemkas KALİBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
- Dr. Karligash BAYTANASOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi
- Dr. K.A.TLEUBERGENOV A
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi
- Dr. Kemal EROL
Yüzüncü Yıl Üniversitesi

- Dr. Kenjehan
MEDEUBAEVA

Kazak Devlet Kızlar
Pedagoji Üniversitesi

- Dr. Kenan İLARSLAN

Afyon Kocatepe Üniversitesi

- Dr. Keles Nurmaşulı
JAYLIBAY

Kazak Devlet Kızlar
Pedagoji Üniversitesi

- Dr. Kulaş MAMIROVA

Kazak Devlet Kızlar
Pedagoji Üniversitesi

- Dr. Mahabbat
OSPANBAEVA

Taraz Devlet Pedagoji
Üniversitesi

- Dr. Maha Hamdan
ALANAZİ

Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji
Enstitüsü

- Dr. Malik YILMAZ

Atatürk Üniversitesi

- Dr. Mavlyanov
ABDİGAPPAR

Kırgızistan Elaralık Üniversitesi

- Dr. Maira ESİMBOLOVA

Kazakistan Narkhoz Üniversitesi

- Dr. Maira
MURZAHMEDOVA

Al – Farabi Kazak Milli
Üniversitesi

- Dr. Mehmet Recep TAŞ

Yüzüncü Yıl Üniversitesi

- Dr. Metin KOPAR

Adıyaman Üniversitesi

- Dr. Mustafa METE

Gaziantep Üniversitesi

- Dr. Mustafa TALAS

Ömer Halisdemir Üniversitesi

- Dr. Mustafa ÜNAL

Erciyes Üniversitesi

- Dr. Han Nadejda

E.A. Buketov Karaganda
Devlet Üniversitesi

- Dr. Osman Kubilay GÜL

Cumhuriyet Üniversitesi

- Dr. P.S. PANKOV

Kazak Devlet Kızlar
Pedagoji Üniversitesi

- Dr. Rustem
KOZBAGAROV

M. Tınışbayev Kazak Araç ve
İletişim Akademisi

- Dr. Sarash KONYRBAEVA

Kazak Devlet Kızlar
Pedagoji Üniversitesi

- Dr. Salima
N.KAİRJANOVA

Dosmukhamedov Atyrau Devlet
Üniversitesi

- Dr. Şara MAJITAYEVA

E.A. Buketov Karaganda
Devlet Üniversitesi

- Dr. Vecihi SÖNMEZ

Yüzüncü Yıl Üniversitesi

- Dr. Vera
ABRAMENKOVA

Rusya Aile ve Eğitim Çalışmaları
Enstitüsü

- Dr. Yaprak Özdemir

Karadeniz Teknik Üniversitesi

- Dr. Yang ZİTONG

Wuhan Üniversitesi

- Dr. Zeynullina AYMAN

S. Toraygırov Pavlodar Devlet
Üniversitesi

- Dr. Zharkyn
BALTABAEVA

Abay Kazak Milli Pedagoji
Üniversitesi

- Dr. Zongxian FENG

Xi'an Jiatong Üniversitesi

I. ANADOLU ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

28-29 Aralık 2018

DİYARBAKIR

KONGRE YERİ: DİYARBAKIR RAMADA HOTEL

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

- Kayıt masası kongre süresince 08:00 – 17:00 saatleri arasında hizmet verecektir.
- Kaydınızı oturum saatinizden en geç yarım saat öncesine kadar yaptırabilirsiniz
- Sunum sıralaması, ara verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda oturum başkanları tam yetkilidir.
- Katılım belgeleri oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
- Kongre programında yer ve saat değişikliği **gibi talepler dikkate alınmayacaktır**
- Programda herhangi bir eksiklik/yazım hatası olduğunu düşünüyorsanız lütfen en geç 17 Aralık 2018 tarihine (saat 17:00) kadar email ile bildirim yapınız
- Katılım belgelerindeki yazar isimleri ve bildiri isimleri programdaki gibi basılacaktır.
- Sunumların hazırlanmasında 10 dakika sınırlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

28-29 ARALIK 2018

28.12.2018- CUMA

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 1, OTURUM -1	OTURUM BAŞKANI : Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Beğenç TAŞCANOV
Dr. Öğr. Üyesi Yahya ÖZDOĞAN Uzm. Arş. Gör. Özlem YILMAZ	ENERJİ İÇECEKLERİNİN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Yahya ÖZDOĞAN Uzm. Arş. Gör. Öykü Peren TÜRK FİDAN	ÇOK BOYUTLU BİR KAVRAM: BEDEN ALGISI
Arş. Gör. Zehra Nur AKKUŞ Dr. Öğr. Üyesi Lale SARİYE AKAN	OBEZİTE VE MİKROBİYOTA
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÇELİK	BAZAL HÜCRELİ KARSİNOMUN EKSIZYONU VE FLEP ROTASYONU SONRASI BİLATERAL PERİORBİTAL SELLÜLİT; KAVERNÖZ SİNÜS TROMBOFLEBİTİ ŞÜPHESİ
Uzm.Dr. Armağan AYDIN Uzm. Dr. Erkan KAYIKÇIOĞLU	HASTANEDE YATAN HASTALARDA TROMBOŞİTOPENİ; RETROSPEKTİF GÖZLEMSEL ARAŞTIRMA TEK MERKEZ DENEYİMİ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Beğenç TAŞCANOV Dr. Öğr. Üyesi Ataman GÖNEL	D-DİMER ANALİZİNDE GÜVENLİ KONTRAST MADDENİN TESPİTİ: ANALİTİK HATALARA DENEYSSEL YAKLAŞIM
Dr. Öğr. Üyesi Osman GÜLER	KADMİYUM İLE OLUŞTURULAN DENEYSSEL BEYİN DOKUSU HASARINA KARŞI BAL VE POLENİN LİPİD PEROKSİDAYON VE BAZI ANTIOKSİDANLAR ÜZERİNE ETKİSİ

DIYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

Dr. Öğr. Üyesi Şeyho Cem YÜCETAŞ Prof. Dr. Mehmet Fuat TORUN	PNEUMOCEPHALUS AT HEAD INJURY
Necati ÜÇLER Dr. Öğr. Üyesi Şeyho Cem YÜCETAŞ	SUBARAKNOİD KANAMA İLE BAŞVURAN ANEVİZMALARIN POSTOPERATİF KLİNİK SONUÇLARI: 191 OLGUNUN DENEYİMİ
Dr. Öğr. Üyesi Caner Şahin	KULAK BURUN BOĞAZ HASTALIKLARI HORLAMA VE UYKU APNESİ SENDROMU ÖN TANISI İLE UYKU TESTİ UYGULANAN HASTALARDA UYKU TESTİ SONUÇLARIMIZ
Dr. Erkan Hirik Dr. Selami Albayrak	MESANE TÜMÖRLÜ HASTALARDA İMMÜN SİSTEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE DİĞER ÜROLOJİK TÜMÖRLERLE KARŞILAŞTIRILMASI

28.12.2018- CUMA

SAAT 13:00 - 15:00

Salon 1, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Feyza NAZİK
Dr. Öğr. Üyesi Ataman GÖNEL	LC-MS / MS YÖNTEMİNDE IOHEXOL KONTRAST MADDESİNİN KURU KANDAN AMİNOASİT TARAMA TESTLERİNE ETKİSİNİN DENEYSEL ARAŞTIRILMASI
Doç. Dr. Ali ŞİMŞEK Dr. Öğr. Üyesi Ali Asgar YETKİN Arş. Gör. Mübeccel BAĞDAŞ	ENTROPİYONLU OLGULARDA CERRAHİ SONUÇLARIMIZ
Dr. Öğr. Üyesi Timur KOCA	LOKAL İLERİ KÜÇÜK HÜCRE DIŞI AKCİĞER KANSERLERİNİN TEDAVİSİNDE SİMULTANE KEMOTERAPİ İLE BİRLİKTE UYGULANAN HİPERFRAKSİYONE VE NORMOFRAKSİYONE RADYOTERAPİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Dr. Mehmet Ömer ÖZDUMAN Op. Dr. Tolga DİNÇ	FİTİK ONARIMLARINDA ANTİSPERM ANTİKOR DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Op. Dr. Tolga DİNÇ	THE DISEASE OF THE CENTURY: IS OBESITY DESTINY?
Dr. Öğr. Üyesi Feyza NAZİK	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLEN
Dr. Öğr. Üyesi Feyza NAZİK	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ALGILANAN SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Feyza NAZİK	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ŞİDDET EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Alper ŞEN	BENİGN PAROKSİSMAL POZİSYONEL VERTİGOLU HASTALARIN VESTİBÜLER REHABİLİTASYONUNDA EPLEY VE SEMONT MANEVRALARININ ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Orhan TUNÇ	TOTAL LARİNGOFARENJEKTOMİ UYGULANAN HASTALARDA PEKTORALİS MAJOR MİYOKUTANÖZ FLEP İLE REKONSTRÜKSİYON SONUÇLARIMIZ

28.12.2018- CUMA
SAAT 15:00 - 17:00

Salon 1, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: Dr.Öğr. Üyesi Aymelek ÇETİN
Dr. Öğr. Üyesi Hasan AYDIN Dr. Öğr. Üyesi Alper YALÇIN	VİTAMİN-D'NİN DENEYSEL İMİDAKLOPRİD UYGULANAN RATLARIN KARACİĞER DOKUSUNDAKİ İRİSİN İMMUN REAKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi. Ergin ARSLAN	OBEZİTE TEDAVİSİNDE ENDOSKOPIK İNTRAGASTRİK BOTULİNUM TOKSİN A UYGULAMASI ERKEN DÖNEM SONUÇLARIMIZ
Dr. Öğr. Üyesi Bahattin BULDUK	ELEKTROKARDİYOĞRAFİDE P ve QT DİSPERSİYONUNUN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Duygu Mergan İLİKLERDEN	HİDATİK KİST HASTALIĞININ NADİR BİR KOMPLİKASYONU HEPATOPULMONER FİSTÜL: OLGU SUNUMU
Dr. Öğr. Üyesi Mecdi Gürhan BALCI Dr. Öğr. Üyesi Mahir TAYFUR	LENF BEZİNİN NADİR BİR LEZYONU: ANJİOMYOMATÖZ HAMARTOM
Arş. Gör. Emine ARARAT Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN	DİŞ HEKİMLİĞİNDE GERİATRİK HASTALARA YAKLAŞIM
Arş. Gör. Emine ARARAT Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN	TALASEMİDE OROFASİYAL BULGULAR
Uzm. Dr. Kadir ÖZDAMAR	NAZAL POLİPOZİSLİ HASTALARDA CRP/ALBÜMİN ORANININ HASTALIĞIN ŞİDDETİ İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Arş.Gör.Dr. Ozan OKYAY Arş.Gör.Dr. Abdulsalam ÖZDEMİR Dr.Öğrt.Üyesi Ümit Haluk İLİKLERDEN Op.Dr. Tolga KALAYCI	BILATERAL TUVALET MASTEKTOMİ OLGUSU
Dr.Öğr. Üyesi Aymelek ÇETİN	UMBİLİKAL ARTER VE VENİN ULTRASTRÜKTÜREL YAPISI

Dr. Öğr. Üyesi Yasin AKBULUT	ORTODONTİ DERSLERİ ALAN VE ALMAYAN DIŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN, ORTODONTİK ANOMALİLERE TANI KOYABİLME DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
------------------------------	---

28.12.2018- CUMA

SAAT 17:00 - 19:00

Salon 1, OTURUM-4	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Nural ERZURUM ALİM
Vet. Hekim Ezgi OGUŞ Prof. Dr. Özlem ÖZMEN	KÖPEK TRANSMİSSİBLEVENEREAL TÜMÖRLERİNDE MMP-2 VE MMP-7 AKTİVİTESİNİN İMMUNOHİSTOKİMYASAL OLARAK BELİRLENMESİ
Vet. Hekim Tuğba ERSOY Prof. Dr. Özlem ÖZMEN	PARVOVİRUS İLE DOĞAL ENFEKTE KÖPEK BAĞIRSAKLARINDA KASPAZ-3 VE PCNA AKTİVİTESİNİN İMMUNOHİSTOKİMYASAL OLARAK İNCELENMESİ
Prof. Dr. Özlem ÖZMEN	BİR SÜLÜNDE KOLANGİOSELÜLER KARSİNOMA OLGUSU
Dr. Öğr. Üyesi Emine BEYAZ Araş. Gör. Sonay GÖKÇEOĞLU	OKUL DÖNEMİ ÇOCUKLARDA AKUT AĞRIYI GİDERMEDE KULLANILAN NONFARMAKOLOJİK YÖNTEM: DİSTRAKSİYON
Dr. Öğr. Üyesi Emine BEYAZ Araş. Gör. Sonay GÖKÇEOĞLU	ANNELERİN BÜYÜK KORKUSU: SÜTÜN YETERSİZLİK ALGISI
Dr. Öğr. Üyesi Emine BEYAZ Araş. Gör. Sonay GÖKÇEOĞLU	PEDİATRİ ACİL SERVİSLERDE ÇOCUK İSTİSMAR VE İHMALİ
Dr. Öğr. Üyesi Nural ERZURUM ALİM Arş. Gör. Emine ELİBOL	MİKROBİYOTA ve OBEZİTE
Arş. Gör. Emine ELİBOL	ORGANİK ve SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM
Dr. Öğr. Üyesi Lale Sariye AKAN - S	
Dr. Öğr. Üyesi Aziz AKSOY Derya BAYRAKTAR	GESTASYONEL DİYABETLİ HASTALARIN ANEMNEZ VERİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ: BİTLİS ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Aziz AKSOY Derya BAYRAKTAR	DİYABETUS MELLİTUS'TA BAZI BİTKİSEL ÜRÜNLER VE GIDA TAKVİYELERİNİN ÖNEMİ
Nihat AKA Öğr. Gör. Canan DEMİR Prof. Dr. Halit DEMİR	GASTROÖZEFAGEAL REFLÜ HASTALIĞI İLEASİMETRİK DİMETİL ARJİNİN ARASINDAKİ KORELASYON
Prof. Dr. Halit DEMİR Nihat AKA Öğr. Gör. Canan DEMİR	TOTAL SÜLFİHİDRİL DÜZEYİ İLE BAZI HASTALIKLAR ARASINDAKİ KORRELASYON

Prof. Dr. Halit DEMİR
Nihat AKA
Öğr. Gör. Canan DEMİR

ÜLSERATİF KOLİT HASTALIĞI İLE PROLİDAZ ENZİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

28.12.2018- CUMA

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 2, OTURUM-1	Oturum başkanı: Doç. Dr. Yaprak ÖZDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım İsmail TOSUN	SEMI-COMBUSTION OF MUDDY SEWAGE SLUDGE AND AGRICULTURAL WASTE FOR REMEDIATION OF AGRICULTURAL FIELDS
Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım İsmail TOSUN	MICROWAVE SEMI-MOLTEN ALKALI LEACHING OF TURKISH LIGNITES AND ŞIRNAK ASPHALTITE
Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım İsmail TOSUN	MICROWAVE CRACKING OF AGRICULTURAL WASTES FOR BIOGAS - CELLULOSIC AND HEMI CELLULOSICWASTE PELLETS
Doç. Dr. Yaprak ÖZDEMİR	DYNAMIC ANALYSIS OF MINDLIN PLATE RESTING ON ELASTIC FOUNDATION WITH SECOND ORDER FINITE ELEMENT
Doç. Dr. Yaprak ÖZDEMİR	EIGENVALUE ANALYSIS OF MINDLIN PLATES RESTING ON ELASTIC FOUNDATION WITH FIRST ORDER FINITE ELEMENT

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK Hasan CANGİ Prof. Dr. Ahmet Serdar YILMAZ	FOTOVOLTAİK PANELLERDE KISMİ GÖLGELENMENİN ÇIKIŞ GÜCÜ ÜZERİNDELİ ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK Hasan CANGİ Prof. Dr. Ahmet Serdar YILMAZ	THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INPUT CURRENT HARMONIC DISTORTION OF ASYNCHRONOUS MOTOR AND THE SWITCHING FREQUENCY IN PHOTOVOLTAIC POWER SYSTEM
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK Hasan CANGİ Prof. Dr. Ahmet Serdar YILMAZ	TARİHİ YAPILARIN DOĞRU AYDINLATILMASININ ÖNEMİ
Hasan CANGİ Abdurrahman UNCU Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK	ASENKRON MOTORLARIN KONTROLÜNDE PLC KULLANIMI
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK Abdurrahman UNCU Hasan CANGİ	ELEKTRİK TESİSLERİNDE HARMONİK KAYNAĞI OLARAK BİLGİSAYARLAR
Hasan CANGİ Abdurrahman UNCU Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK	FOTOVOLTAİK SİSTEMLERDE TOPRAKLAMA VE YILDIRIMDAN KORUMA
Doç. Dr. Ali KIRCA Y	The Design of Log-Domain Second-Order Banpass Filter for VHF Applications
Doç. Dr. Ali KIRCA Y	İşaret Sıkıştırma-Genişletme Yöntemi ile Düşük Gerilimli/Güçlü Devre Tasarımı

28.12.2018- CUMA

SAAT 13:00 - 15:00

Salon 2, OTURUM-2	FEN-MÜHENDİLİK- OTURUM BAŞKANI: Dr.Öğr.Üyesi Yahya TAŞGIN
Dr. Öğr. Üyesi Zülküf DEMİR Dr. Öğr. Üyesi Oktay ADIYAMAN	DELME İŞLEMİNDE MATKAP UÇ AÇISININ KUVVETTEKİ SAPMAYA ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÖZKAN	USEGE OF GOLD NANOPATICLES FUNCTIONALIZED MULTI WALLED CARBON NANOTUBES FOR ENHANCE OF PROORTIES OF WATER BASED DRILING FLUID
Dr. Öğr. Üyesi Hasan DÜZ	GELİŞEN BORU AKIŞININ SAYISAL SİMULASYONUNDA FARKLI TÜRBÜLANS MODELLERİN ÇÖZÜMÜNDE YETENEKLERİN ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Hasan DÜZ	GÜNEŞ ISISI İLE ÇEVİRİM AKIŞKANLI TÜRBİNLİ GÜÇ ÜRETİMİNDE YENİ VERİM ARTIRMA

	TEKNIĐI
Dr. Öğr. Üyesi Hasan DÜZ	VERİMLİ VE MALİYETLİ YENİ BİR RÜZGAR TÜRBİNİN TASARLANMASI VE TEORİK ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan KAHRAMAN Dr.Öğr.Üyesi Yahya TAŞGIN	HİDROELEKTRİK SANTRALLERDE CEBRİ BORU GİRİŞ KAPAĞINDA BULUNAN PİRİNÇ CONTALARIN SIZDIRMAZLIKLARININ ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Gökmen ÇERİBAŞI Merve ÖZDİN Umut AYTULUN - Sunum	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN HİDROMETEOROLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDE ETKİSİ VE TAHMİN MODELLERİNİN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Gökmen ÇERİBAŞI Muhammed ÇALIŞKAN Umut AYTULUN- Sunum	SAKARYA HAVZASINDAKİ HİDROELEKTRİK ENERJİ SANTRALLERİNİN ENERJİ POTANSİYELLERİNİN ARAŞTIRILMASI VE TAHMİN MODELLERİNİN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Gökmen ÇERİBAŞI Umut AYTULUN- Sunum	BURSA İLİNİN YAĞIŞ VE SICAKLIK VERİLERİNİN TREND YÖNTEMLERİ İLE ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Erdem IŞIK Anıl SÖZEN	HASTANELERDE MEDİKAL GAZ TESİSAT

28.12.2018- CUMA

SAAT 15:00 - 17:00

Salon 2, OTURUM-3	FEN-MÜHENDİSLİK- OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MODANLI
Dr. Öğr. Üyesi Selman AYDIN Deniz SÜTCÜ	BENZİNLİ MOTORLARDA SIKIŞTIRMA ORANININ DEĞİŞTİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Selman AYDIN Deniz SÜTCÜ	MELEZ (YARI) HİBRİT SİSTEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Selman AYDIN Deniz SÜTCÜ	OTOMOBİLLERDE OTONOM SÜRÜŞ
Doç. Dr. Cenk YAVUZ Ceyda AKSOY TIRMIKÇI	KAMU BİNALARINDA LED ARMATÜR DÖNÜŞÜMÜNE İLİŞKİN BİR DURUM ÇALIŞMASI: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ
Doç. Dr. Cenk YAVUZ Ceyda AKSOY TIRMIKÇI	FOTOMETRİK FLICKER OLAYININ OFİS ÇALIŞANLARININ ALGISINA ETKİSİNİN SAHA ÖRNEĞİ İLE İRDELENMESİ

Ceyda AKSOY TIRMIKÇI Doç. Dr. Cenk YAVUZ	FOSİL YAKITLARIN DÜNYADAKİ DURUMU VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MODANLI	BAGLEY-TORVİK HİPERBOLİK KESİRLİ DİFERANSİYEL DENKLEMİN LAPLACE COLLOCATION METODUYLA YAKLAŞIK ÇÖZÜMÜ
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MODANLI	KESİRLİ TELEGRAF KISMİ DİFERANSİYEL DENKLEMLERİN DUFORT-FRANKEL FARK METODUYLA YAKLAŞIK ÇÖZÜMÜ
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MODANLI	ATANGANA-BALEANU KESİRLİ DİFERANSİYEL DENKLEMİNİN LAPLACE METODUYLA ÇÖZÜMÜ
Doç.Dr.Züleyha DEĞİRMENCİ, Prof.Dr.Mehmet TOPALBEKİROĞLU, Nevruz EREN	KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDEKİ İHALE İŞLEMLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMA TAŞINMASI
Mustafa Yusuf YILDIRIM Mustafa ANUTGAN	TERS KİNEMATİK ANALİZİN YAPAY SINIR AĞLARI İLE SİMÜLASYONU
Mustafa Yusuf YILDIRIM Mustafa ANUTGAN	STEREO GÖRME VE 3 EKSENLİ ROBOT KOL KULLANILARAK NESNE SINIFLANDIRMA

28.12.2018- CUMA

SAAT 17:00 - 19:00

Salon 2, OTURUM-4	FEN-MÜHENDİSLİK OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Rasim DOĞAN
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EFE	TEKSTİL SEKTÖRÜNDEKİ İŞ KAZALARINI ETKİLEYEN RİSK ETMENLERİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EFE Arş. Gör. Dr. Burak EFE Arş. Gör. Mehmet Akif YERLİKAYA	AN INTEGRATED APPROACH FOR MOBILE PHONE SELECTION
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EFE	HİBRİD ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEMELİNDE OSGB SEÇİMİ

DIYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

Arş. Gör. İbrahim Baran KARAŞİN Doç. Dr. Ercan IŞIK Dr. Öğr. Üyesi Alper DEMİRCİ Doç. Dr. Tolga BEKLER	SÜNEKLİLİK DÜZEYİ YÜKSEK BETONARME YAPILARDA ZEMİN SINIFININ ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Alper DEMİRCİ Doç. Dr. Tolga BEKLER Arş. Gör. İbrahim Baran KARAŞİN Doç. Dr. Ercan IŞIK	VAN VE YAKIN CİVARINDA CİSİM DALGALARININ FREKANS BAĞIMLI SOĞRULMA FONKSİYONLARI
Dr. Öğr. Üyesi Alper DEMİRCİ Doç. Dr. Tolga BEKLER Arş. Gör. İbrahim Baran KARAŞİN Doç. Dr. Ercan IŞIK	KARLIOVA (BİNGÖL) ÜÇLÜ BİRLEŞİM NOKTASINDA SPEKTRAL KAYNAK PARAMETRELERİ
Dr. Öğr. Üyesi Rasim DOĞAN Doç. Dr. Ahmet KARAARSLAN	RECONSTRUCTION OF A LOAD COMPOSITION WITH ZIP COEFFICIENTS
Dr. Öğr. Üyesi Rasim DOĞAN Doç. Dr. Ahmet KARAARSLAN	FUEL CELL APPLICATION ON AC PUMP MOTORS
Zafer ORTATEPE Dr. Öğr. Üyesi Rasim DOĞAN Doç. Dr. Ahmet KARAARSLAN	MODEL PREDICTIVE BASED ROTOR CURRENT CONTROL FOR MATRIX CONVERTER CONTROLLED DFIG
Doç. Dr. Ahmet KARAARSLAN Dr. Rasim DOĞAN	OBTAINING OPTIMUM PIEZOELECTRIC ENERGY HARVESTING WITH NON-INVERTING BUCK-BOOST CONVERTER
Doç. Dr. Ahmet KARAARSLAN Özkan ÖZKARA Dr. Rasim DOĞAN	THE CONTROL OF A BUCK-BOOST CONVERTER IN PV SYSTEMS FOR BATTERY CHARGING
Doç. Dr. Ahmet KARAARSLAN Emrah ŞEKER Dr. Rasim DOĞAN	LOAD COMPENSATION USING D-STATCOM

28.12.2018- CUMA
SAAT 09:00 - 12:00

Salon 3, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Sibel DUMAN
Doç. Dr. Sibel DUMAN Doç. Dr. Fatih SEN	ENHANCED HYDROGEN RELEASE FROM DEHYDROGENATION OF

	AMMONIA BORANE BY ISOLABLE AND REUSABLE IN SITU GENERATED OLEYLAMINE STABILIZED NICKEL (0) NANOPARTICLES
Doç. Dr. Sibel DUMAN Doç. Dr. Fatih SEN	COPPER(0)@CELLULOSE NANOPARTICLES: IN-SITU SYNTHESIS AND TESTING OF CATALYTIC ACTIVITY FROM GREEN DEHYDROGENATION OF DIMETHYLAMINE-BORANE
Doç. Dr. Sibel DUMAN Doç. Dr. Fatih SEN	STARCH SUPPORTED RUTHENIUM(0) NANOPARTICLE CATALYSTS FOR HYDROGEN GENERATION FROM THE GREEN DEHYDROGENATION OF DIMETHYLAMINE-BORANE
Doç. Dr. Fatih SEN Doç. Dr. Sibel DUMAN	HIGHLY PRODUCTIVE AND STABLE GO SUPPORTED BIMETALLIC Pd-Ru NANOCATALYSIS FOR HYDROGEN EVOLUTION REACTION
Doç. Dr. Fatih SEN Doç. Dr. Sibel DUMAN	MONODISPERSED PLATINUM- RHODIUM ALLOY NANOPARTICLES ASSEMBLED ON POLY(N VINYLPIRROLIDONE) (PVP) AS A HIGHLY EFFECTIVE CATALYST FOR DIMETHYLAMINE BORANE (DMAB) DEHYDROCOUPLING
Doç. Dr. Fatih SEN Doç. Dr. Sibel DUMAN	REDUCED GRAPHENE OXIDE - BASED MONODISPERSE PdCo NANOCOMPOSITE AS HIGHLY EFFICIENT AND STABLE NANOCATALYST FOR HYDROGEN EVOLUTION REACTION
Dr. Öğr. Üyesi Halil İLKİMEN Prof. Dr. Cengiz YENİKAYA	2-AMİNO-5-(Cl;Br;NO 2)PİRİDİN TÜREVLERİ İLE 5-SÜLFOSALİSİLİK ASİTİN PROTON TRANSFER TUZLARININ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU
Dr. Öğr. Üyesi Halil İLKİMEN Prof. Dr. Cengiz YENİKAYA	5-SÜLFOSALİSİLİK ASİT İLE 2-AMİNOPİRİDİN TÜREVLERİNİN KARIŞIK LİGANDLI Cu(II) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU
Dr. Öğr. Üyesi Halil İLKİMEN Prof. Dr. Cengiz YENİKAYA	5-SÜLFOSALİSİLİK ASİT İLE 2-AMİNO-4-(CH 3 ;Cl)PİRİDİN TÜREVLERİNİN KARIŞIK LİGANDLI Cu(II) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU
Prof. Dr. Halit DEMİR Enes ARIK Canan DEMİR	CRISPR-CAS9 'UN KLİNİK, BİYOKİMYASAL OLARAK ÖNEMİ VE KANSER İLE ARASINDAKİ KORRELASYON
Enes ARIK Canan DEMİR Prof. Dr. Halit DEMİR	İSKEMİ MODİFİYE ALBÜMİNİN İLE GASTROÖZEFAGEAL REFLÜ HASTALIĞI ARASINDAKİ KORRELASYON
Prof. Dr. Halit DEMİR Enes ARIK Canan DEMİR	METABOLİK HASTALIKLAR İLE OKSİDATİF STRES ARASINDAKİ KORRELASYON

28-29 ARALIK 2018

28.12.2018- CUMA

SAAT 13:00 - 14:45

Salon 3, OTURUM-2	FEN –MÜHENDİSLİK- OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Nürettin AKÇAKALE
Dr. Öğr. Üyesi Sibel ASLAN Meltem GÖZEGİR	OCCURRENCE, TRANSFORMATION, AND FATE OF SULFONAMIDE ANTIBIOTICS IN TERRESTRIAL AND AQUATIC ENVIRONMENTS, AND THEIR REMOVAL METHODS
Dr. Öğr. Üyesi Sibel ASLAN Ertuğrul GÜL	REMOVAL OF SYNTHETIC DYES FROM AQUEOUS SOLUTIONS BY ZERO VALENT IRON
Dr. Öğr. Üyesi Mehrzad Mohabbi Yadollahi	KÜR ŞARTLARININ REAKTİF PUDRA BETON ÜRETİMİNDEKİ ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Mehrzad Mohabbi Yadollahi	پد رله يت از ژد وپ ول بمری سد پمان ت ول يد امكانه سدنجی
Dr. Öğr. Üyesi Mehrzad Mohabbi Yadollahi	Başlangıç Geometrik Kusurunun Kemer Şeklindeki Çift Katmanlı Uzay Kafes Sistemlerin Taşıyabileceği Yük Üzerindeki Etkisi
Dr. Öğr. Üyesi Lokman GEMİ	CAM ELYAF TAKVİYELİ KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESANEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Lokman GEMİ	HİBRİD ELYAF TAKVİYELİ FGM KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESANEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Lokman GEMİ	KARBON ELYAF TAKVİYELİ KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESANEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Nürettin AKÇAKALE	KAYNAK İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

28.12.2018- CUMA

SAAT 15:00 - 16:45

Salon 3, OTURUM-3

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Osman KARKACIER

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

Dr. Öğr. Üyesi Selma KARABAŞ Prof. Dr. Osman KARKACIER	TÜRKİYE'DE ÖRTÜ ALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİNİN TARIMSAL EKONOMİK YAPISI
Dr. Öğr. Üyesi Selma KARABAŞ Prof. Dr. Osman KARKACIER	TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMETLER MODELİNDE UYGULANAN YARDIM PROGRAMLARI
Dr. Öğr. Üyesi Selma KARABAŞ Prof. Dr. Osman KARKACIER	KIRSAL ALANA YÖNELİK SOSYAL HİZMETLER VE KADININ GÜÇLENDİRİLMESİ
Doç Dr. Lokman Toprak Dr. Öğr. Üyesi Aslı Çelikel Güngör Dr. Öğr. Üyesi Semra Gürbüz	YEREL YEMEKLER: MARDİN ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Aslı Çelikel Güngör Dr. Öğr. Üyesi Semra Gürbüz Prof. Dr. Mutlu Buket Akın	PEYNİRALTI SUYU TOZUNUN YENİLEBİLİR FİLM ÜRETİMİNDE KULLANIMI
Hemşire Gül KILIÇ DEDEOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Fatma ERSİN	YAŞLI HASTALARA EVDE BAKIM VEREN BİREYLERİN SOSYAL DESTEK ALGILARI, BAKIM YÜKLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ Dr. Öğr. Üyesi Aslı ÇELİKEL GÜNGÖR Doç. Dr. Lokman TOPRAK	SAĞLIK VE BESLENME AÇISINDAN BAL
Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ Dr. Öğr. Üyesi Aslı ÇELİKEL GÜNGÖR	COĞRAFİ İŞARET TESCİL BELGESİ ALMIŞ BALLARIN GENEL VE AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ Dr. Öğr. Üyesi Aslı ÇELİKEL GÜNGÖR	BİYOJEN AMİNLERİN GIDA KALİTESİ VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Aslı Çelikel GÜNGÖR Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ	PROBİYOTİK MİKROORGANİZMALARIN SÜT ÜRÜNLERİNDE KULANIMI

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

28.12.2018- CUMA

SAAT 17:00 - 19:00

Salon 3, OTURUM-4 MULTIDİSİPLİNER	TARİH-KÜLTÜR OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Kutbettin EKİNCİ
Arş. Gör. Volkan TUNÇ	CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANKARA'DAN ERZURUM'A UZANAN DEMİRYOLU HATTI "1924-1939"
Arş. Gör. Volkan TUNÇ	CUMHURİYET DÖNEMİ GÜNEYDOĞU ANADOLU DEMİRYOLU HATTI "FEVZİPAŞA-DİYARBAKIR-KURTALAN/1924-1944"
Arş. Gör. Volkan TUNÇ	CUMHURİYET DÖNEMİNDE DİYARBAKIR-IRAK HUDUT HATTI – POSTER SUNUMU
Dr. Öğr. Üyesi Ümit GÜLER	OSMANLI KIBRISI'NDA HRİSTİYAN DİN ADAMLARINA KARŞI SUÇLAR
Dr. Öğr. Üyesi Ümit GÜLER	İSLAM TARİHİNDEKİ KÖLELİK TECRÜBESİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Dr. Öğr. Üyesi Ümit GÜLER	OSMANLI DÖNEMİNDE KALYONCULARIN KIBRIS AHALİSİNE KARŞI CÜRÜMLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin YURT	KUR'ÂN TEFSİRİNDE BİLİMSEL BİLGİNİN DEĞERİ
Dr. Öğrt. Üyesi Abdurrahman ENSARİ	FARKLI İNAÇ VE KÜLTÜRLERE SAYGI BAĞLAMINDA EN'AM 108. AYETİN YORUMU
Dr. Öğr. Üyesi Kutbettin EKİNCİ	BAKARA 106. AYETİN KUR'ÂN'DA NESHE DİLİL OLUP OLMADIĞININ KRİTİĞİ
Sare EVCİMİK	4-6 YAŞ GURUBU KURAN KURSLARINDAKİ DEĞERLER EĞİTİMİNİN UYGULANMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

28.12.2018- CUMA

SAAT 10:00 – 12:00

Salon 4, OTURUM-1	EĞİTİM-SANAT OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Dursun AKASLAN
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN	SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDE OKULA AİDİYET DUYGUSU
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN Prof. Dr. Recep KÜRKÇÜ Doç. Dr. İsmail GÖKHAN	KÜREKÇİLERİN ALT VE ÜST EKSTREMİTE KUVVETİ İLE BAZI FİZİKSEL,FİZYOLOJİK ÖZELİKLERİNİN 2000 METRE ERGOMETRE DERECESESİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ İNCELEMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN Deniz ASLAN	9- 13 YAŞ YÜZME SPORCULARINDA ATLAMA BECERİSİ VE İMGELEME ÇALIŞMASI
Dr. Öğr. Üyesi Recep KAHRAMANOĞLU	ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM SÜRECİNİ PLANLAMADA YAŞADIKLARI SORUNLAR VE BEKLENTİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Recep KAHRAMANOĞLU	CUMHURİYET SONRASI ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARA ÖĞRENCİ ALIM SÜRECİNDE MÜLAKAT UYGULAMASI VE BU ÇERÇEVEDE BUGÜNÜMÜZE BAKIŞ
Dr. Öğr. Üyesi Recep KAHRAMANOĞLU	ÖĞRETMEN OLMAK İSTEYEN ADAYLAR İÇİN ÖĞRETMEN YETİŞTİRE KURUMLARA YÖNELİK GİRİŞ STANDARTLARININ ÖNEM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Dursun AKASLAN	UZAKTAN ÖĞRETİM YOLUYLA VERİLECEK DERSLERE İLİŞKİN USUL VE ESASLARIN YÖNERGELEŞTİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Dursun AKASLAN	UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ SINAV ÖNERGESİ

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

28.12.2018- CUMA

SAAT 13:00 – 15:00

Salon 4, OTURUM-2	EĞİTİM-SANAT OTURUM BAŞKANI: Doç.Dr. Hasan Güner BERKAN
Melek ÇAĞLIKÖSE Dr. Öğr. Üyesi Sevim SEVGİ	ALTINCI SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÜST BİLİŞ BECERİLERİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Sevim SEVGİ	SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE GEOMETRİK AÇILIMLAR KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Sevim SEVGİ	ÜST BİLİŞ BECERİLERİ ÖLÇEĞİNİN ÖLÇMENİN DEĞİZMEZLİĞİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞCI TURAN Arş. Gör. Songül PEKTAŞ	ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİMİNDE RESİM VE MÜZİK BAĞLAMINDA SANAT EĞİTİMİNİN YERİ VE ÖNEMİ
Arş. Gör. Songül PEKTAŞ Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞCI TURAN	MÜZİK VE GÖRSEL SANATLAR TERAPİSİ BAĞLAMINDA SANATIN PSİKOTERAPİDEKİ İŞLEVİ
Doç.Dr. Hasan Güner BERKANT Mustafa KANDIRMAZ	ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİLERİN MATEMATİK DERSİ BECERİLERİNİ GELİŞTİRME YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Arş. Gör. Gonca Çakmak Doç. Dr. Remziye Güzel Doç. Dr. Yusuf Selim Ocak	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİNE YÖNELİK STEM'E KARŞI TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Doç. Dr. Yusuf Selim OCAK	Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Nanoteknolojiye Yönelik Görüşleri

28-29 ARALIK 2018

28.12.2018- CUMA

SAAT 15:00 - 16:30

Salon 4, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ASENA
Dr. Öğr. Üyesi İlkut Elif KANDİL GÖKER	MEVDUAT BANKALARINDA ENTELEKTÜEL SERMAYE VE SERMAYE YETERLİLİK ORANI İLİŞKİSİ
Doktora Öğrencisi Vüsale Tağızade	M. F. AHUNDZADE'NİN "ALDANMIŞ KEVAKİB" ESERİNDE DOĞU VE BATI SORUNU VE SANATSAL ÇÖZÜM
Arş Gör. Vefa ADIGÜZEL	GEORGE HERBERT MEAD SOSYOLOJİSİNDE KİMLİK VE KİMLİK İNŞASI
Doç. Dr. Emrah ÖNDER Arş. Gör. Canser BOZ Arş. Gör. Uğur ARCAGÖK	YÜKSELEN VE BÜYÜMENİN ÖNCÜSÜ EKONOMİLERİN (KARTALLAR) MAKRO-EKONOMİK PERFORMANS ANALİZİ
Arş. Gör. Canser BOZ Doç. Dr. Emrah ÖNDER Arş. Gör. Uğur ARCAGÖK	İSTANBUL İLİNDE BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİ ETKİLEYEN PSİKOSOSYAL RİSK FAKTÖRLERİ
Arş. Gör. Uğur ARCAGÖK Doç. Dr. Emrah ÖNDER Arş. Gör. Canser BOZ Arş. Gör. Cem GÜRLER	AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ VE AVRUPA BİRLİĞİ'NE ADAY ÜLKELERİN MAKROEKONOMİK GÖSTERGELERİ KULLANILARAK ÇOK BOYUTLU ÖLÇEKLEME VE KÜMELEME ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Eyyüp KARAOĞUL	DIFFERENCES PHENOLIC COMPOSITIONS OF THE BLACK AND GREEN OLIVES PROVIDED FROM SEVERAL REGION
Dr. Öğr. Üyesi Fikret SALIK	AMELİYATHANE HEMŞİRELERİNİN BİLGİ, TECRÜBE VE MEMNUNİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ASENA	YANIK ÜNİTESİ HEMŞİRELERİNİN BİLGİ, TECRÜBE VE MEMNUNİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 1, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Esin BASIM
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KOÇ	TERMAL BAND ANALİZLERİNİN BİTKİ YOĞUNLUK İNDEKSLERİNE (NDVI) GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİNDE İĞDIR İLİ ÖRNEĞİ
Doç. Dr. Mehmet YILDIRIM Dr. Öğr. Üyesi Ferhat KIZILGEÇİ	BİTLİS KOŞULLARINDA BAZI EKMEKLİK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ
Doç. Dr. Mehmet YILDIRIM Dr. Öğr. Üyesi Ferhat ÖZTÜRK	BAZI İLERİ EKMEKLİK BUĞDAY HATLARININ VERİM VE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Doç. Dr. Mehmet YILDIRIM Dr. Öğr. Üyesi Ferhat KIZILGEÇİ Prof. Dr. Cuma AKINCI Asistan Önder ALBAYRAK	EKMEKLİK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN BAŞAKLANMA DÖNEMİNDE ÖLÇÜLEN LAI, SPAD, NDVI, BÖS İLE TANE VERİMİ VE KALİTE ÖZELLİKLERİ ARASINDA KORELASYON ANALİZİ
Prof. Dr. Esin BASIM Prof. Dr. Hüseyin BASIM	ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST <i>Pseudomonas tolaasii</i> ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BROWN BLOTCH DISEASE ON CULTIVATED MUSHROOM (<i>Agaricus bisporus</i> (Lange) Sing.)
Prof. Dr. Hüseyin BASIM Prof. Dr. Esin BASIM	RESEARCH ON THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF THYME (<i>O. dubium</i>) AGAINST <i>Pectobacterium carotovorum</i> subsp. <i>carotovorum</i> ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BANANA WET ROT DISEASE
Prof. Dr. Esin BASIM Prof. Dr. Hüseyin BASIM	PLANT PROTECTION AND CULTIVATION PROBLEMS IN GREENHOUSE VEGETABLES PRODUCTION IN AKSU DISTRICT OF ANTALYA PROVINCE
Prof. Dr. Hüseyin BASIM Prof. Dr. Esin BASIM	ANTAGONISTIC POTENTIAL OF <i>Bacillus subtilis</i> HB10 AGAINST <i>Xanthomonas</i> spp., CAUSAL AGENTS OF PEPPER AND TOMATO BACTERIAL LEAF SPOT DISEASE
Prof. Dr. Hüseyin BASIM Prof. Dr. Esin BASIM	THE VOLATILE ANTIBACTERIAL EFFECT OF THE ESSENTIAL OIL OF <i>Eucalyptus camaldulensis</i> AGAINST <i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>michiganensis</i> ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF TOMATO BACTERIAL WILT AND CANKER DISEASE
Dr. Öğr. Üyesi Fulden KARADAL	SÜT İŞLETMELERİNDEN İZOLE EDİLEN STAPHYLOCOCCUS TÜRLERİNDE BİYOFİLM OLUŞTURMA KABİLİYETİ
Dr. Öğr. Üyesi Seyithan SEYDOŞOĞLU	Farklı Oranlarda Karıştırılan Yem Bezelyesi (<i>Pisum sativum</i> L.) ve Arpa (<i>Hordeum vulgare</i> L.) Hâsıllarının Silaj Kalitesine Etki Eden Organik Asit Oranlarının Belirlenmesi
Dr. Öğr. Üyesi Seyithan SEYDOŞOĞLU	DÜZENSİZ OTLATMANIN DOĞAL MERALAR ÜZERİNE ETKİLERİ

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:00 - 15:00

Salon 1, OTURUM -2	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Enver KENDAL
Doç. Dr. Enver KENDAL Doç. Dr. Yusuf DOĞAN	MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN DİYARBAKIR ŞARTLARINDA VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI
Doç. Dr. Enver KENDAL Doç. Dr. Yusuf DOĞAN	MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNDE TANEDEKİ MIKRO VE MAKRO BESİN KONSANTRASYONU
Doç. Dr. Enver KENDAL Doç. Dr. Yusuf DOĞAN	YEREL MAKARNALIK BUĞDAYLARIN TANEDEKİ BESİN ELEMENTİ İÇERİKLERİNİN KORELASYONU
Serap DOĞAN Doç. Dr. Enver KENDAL Doç. Dr. Yusuf DOĞAN	BAZI NOHUT (<i>Cicer arietinum</i> L.) GENOTİPLERİN MARDİN KOŞULLARINDAKİ VERİM VE ADAPTASYON YETENEKLERİNİN BELİRLENMESİ
Doç. Dr. Enver KENDAL Doç. Dr. Yusuf DOĞAN	YEREL MAKARNALIK BUĞDAYLARIN BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLER
Doç. Dr. Enver KENDAL Doç. Dr. Yusuf DOĞAN	MARDİN EKOLOJİK KOŞULLARINDA NOHUT GENOTİPLERİNİN BİPLOT YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fırat BARAN	Prunus avium Kiraz Yaprağı Özütü ile Gümüş Nanopartikül (AgNP) Sentezi ve AgNP'lerin Antimikrobiyal Etkisinin İncelenmesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fırat BARAN Doç. Dr. M. Zahir DUZ	REMOVAL OF PB, CD, ZN, FE, NI AND CU FROM AQUEOUS SOLUTION BY BACILLUS LICHENIFORMIS USING ICP-OES AND ICP-MS
Dr. Öğr. Üyesi Rena HÜSEYİNOĞLU	GİRESUN DAĞLARI SUBALPİN BÖLGESİ'NDEKİ BAZI GEOFIT BİTKİ TÜRLERİNİN EKOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Arş. Gör. Necati ÇETİN Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM Hüseyin Hüsnü BALIK Gözde Nur GÜÇKAN Yusuf Can AŞIK	YAĞLIK AYÇİÇEĞİ (<i>Helianthus annuus</i> L.) TOHURLARININ BAZI FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ
Arş. Gör. Necati ÇETİN Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM	DİYARBAKIR İLİNDE TARIMSAL MEKANİZASYONDAKİ GELİŞMELERİN MEVCUT DURUMU
Arş. Gör. Necati ÇETİN Doç. Dr. Cevdet SAĞLAM	GELENEKSEL VE KORUYUCU TOPRAK İŞLEME SİSTEMLERİNDE ENERJİ KULLANIMI

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 15:00 - 17:00

Salon 1, OTURUM -3	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Emine KARADEMİR
Doç. Dr. Sinan ANLAŞ Doç. Dr. İnanç ÖZGEN	TÜRKİYE HISTERIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR
Doç. Dr. Sinan ANLAŞ Doç. Dr. İnanç ÖZGEN	TÜRKİYE NITIDULIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR
Doç. Dr. Sinan ANLAŞ Doç. Dr. İnanç ÖZGEN	TÜRKİYE SILPHIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR
Doç. Dr. Çetin KARADEMİR Doç. Dr. Emine KARADEMİR Uğur SEVİLMİŞ	İLERİ PAMUK HATLARININ KÜMELENME ANALİZİ İLE BENZERLİK DURUMLARININ İNCELENMESİ
Doç. Dr. Emine KARADEMİR Doç. Dr. Çetin KARADEMİR Uğur SEVİLMİŞ	MARDİN KOŞULLARINDA İLERİ PAMUK HATLARININ VERİM VE LİF KALİTE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI Münevver GÜLTEKİN	SİİRT KOŞULLARINDA KİŞNİŞ ÇEŞİT, HAT VE POPULASYONLARININ AGRONOMİK VE KALİTE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Amir Rahimi Dr. Öğr. Üyesi Latifeh Pourakbar Dr. Öğr. Üyesi Gülen Özyazıcı	INVESTIGATION on ANTIOXIDANT ACTIVITY of UPPER, MIDDLE, and LOWER LEAVES of GARDEN THYME (<i>Thymus vulgaris</i> L.)

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI Prof. Dr. Orhan DENGİZ Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI	TARIM TOPRAKLARININ BAZI FİZİKO-KİMYASAL TOPRAK ÖZELLİKLERİ İLE AĞIR METAL İÇERİKLERİNE YÖNELİK ZENGİNLEŞME FAKTÖRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ: GÜMÜŞHANE İLİ ÖRNEĞİ
Nihal KOÇAK Prof. Dr. Selime ÖLMEZ BAYHAN	Farklı patlıcan çeşitlerinde Epitrix hirtipennis (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae)'in apraktaki zarar oranının belirlenmesi
Nihal KOÇAK Prof. Dr. Selime ÖLMEZ BAYHAN	Farklı patlıcan çeşitlerinde Tütün toprak piresi, Epitrix hirtipennis (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) 'in bitki fenolojisine göre populasyon gelişmesinin belirlenmesi
Prof. Dr. Selime ÖLMEZ BAYHAN Erol BAYHAN	GAP Bölgesi'ndeki Pamuk Alanlarında Kelebekler (Lepidoptera)
Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ	JAPON BALIKLARI (CARASSIUS SP.)'NDA RENK TERCİHİ VAR MIDIR?
Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ	SOĞAN (ALLIUM CEPA) BİTKİSİNİN DEĞİŞİK PH' LAR DA YETİŞTİRİLMESİ

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 17:00 - 19:00

MULTİDISPLİNER OTURUM

Salon 1, OTURUM -4	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Bülent KURTİŞOĞLU
Doç. Dr. Bülent KURTİŞOĞLU	KÜLTÜREL DEĞİŞİM SÜREÇLERİ; HALK OYUNLARI ÖRNEKLEMESİ
Doç. Dr. Bülent KURTİŞOĞLU	TRAKYA' DA GELENEK VE GÖRENEKLERİNDEN UNUTULAN TÖREN; MART DOKUZU
Doç. Dr. Bülent KURTİŞOĞLU	TÜRK HALK OYUNLARININ YAYGINLAŞMASINDA KURUMSALLAŞMANIN ÖNEMİ
Arş. Gör. Cenan İŞCİ Doç. Dr. Nevin AKKAYA - Sanal	İKİDİLLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE DERSİ DİNLEME VE KONUŞMA BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZYETERLİKLERİ
Dr. Yusuf ÖZTÜRKÇİ Dr. Suat ATAN	HABERLER VE GERÇEKLİK İLİŞKİSİ: BİR KAMU KURUMU HAKKINDAKİ HABERLER ÜZERİNE İNCELEME
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ŞARBAK	NEOLİTİK'TEN ORTAÇAĞ'A ESKİ ANADOLU TOPLUMLARINDA GÖRÜLEN DİŞ PATOLOJİLERİ
Sema DEMİR Dr. Öğr. Üyesi Rıza ÇITIL	ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Murat KEKLİK	"TASAVVURDAN ZİYAN ETMEK" DEYİMİ ÜZERİNE
Dr. Öğr. Üyesi Murat KEKLİK	ÜSKÜPLÜ ATÂ'DA "KAN" İMGESİ

28-29 ARALIK 2018

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 2, OTURUM-1	DAVRANIŞ-EĞİTİM OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ
Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ	ONLINE EĞİTİMLE İLGİLİ SON GELİŞMELER
Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ	ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN BAŞARISIZLIĞIN NEDENLERİ
Havva ÇETİN Erman ADANAŞ Dr. Çetin GÜLER	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIKLARI DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
Erman ADANAŞ Havva ÇETİN Dr. Çetin GÜLER	MÜZİK DERSİ ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman MENGİ	ENGELLİLİĞE İLİŞKİN TEMEL YAKLAŞIMLARDAN BİRİ OLAN İNSAN HAKLARI MODELİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman MENGİ	GÖRME ENGELLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARINA EŞİT ERİŞİMİNİN İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman MENGİ	İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARINA EŞİT ERİŞİMİNİN İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Davut OKÇU	İSTENMEYEN Davranışları Önlemede Sınıf Yöneticilerinin Empatik Yaklaşımının Önemi
Dr. Öğr. Üyesi Davut OKÇU	MEVLANA'YA GÖRE ROL MODEL EĞİTİMCİLERİN NİTELİKLERİ

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:00 - 15:00

Salon 2, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT
Doç. Dr. Mehmet Nuri KARDAŞ Arş. Gör. Nurullah ESENDEMİR	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DİNLEME BECERİSİ FARKINDALIKLARI ÜZERİNE DENEYSEL BİR ARAŞTIRMA
Doç. Dr. Mehmet Nuri KARDAŞ Arş. Gör. Nurullah ESENDEMİR	AKTİF ÖĞRENME TEKNİKLERİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DİNEME BECERİSİ BAŞARILARINA ETKİSİ
Doç. Dr. Mehmet Nuri KARDAŞ Arş. Gör. Nurullah ESENDEMİR	TÜRKÇE YAZMA EĞİTİMİ ÜZERİNE YAPILAN ARAŞTIRMALARIN EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN BİR İÇERİK ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT	ANA DİLİ EĞİTİMİNDE KULLANILAN DERS KİTAPLARI ÜZERİNE BİR KARŞILAŞTIRMA: TÜRKİYE

	VE MACARİSTAN ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT	ALTINCI SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ OKUMA METİNLERİNİN SÖZ VARLIĞI ÜZERİNE BİR İNCELEME
Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT	ÖMER SEYFETTİN ÖYKÜLERİNDEN HAREKETLE DÖNEMİN TÜRKÇE EĞİTİMİ ÜZERİNE ÇIKARIMLAR
Dr. Öğr. Üyesi Erhan GÖRMEZ	İLKOKUL SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ EDEBİ ÜRÜNLER BAKIMINDAN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Erhan GÖRMEZ	KÜLTÜR VE MİRAS ÖĞRENME ALANINDA TARİHSEL ZAMAN KAVRAMININ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Erhan GÖRMEZ	SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ KAVRAM ÖĞRETİMİ ETKİNLİKLERİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ
Sezer AYZ Orhan YALAZA Doç. Dr. Veli BATDI	EĞİTİMDE STRATEJİ GELİŞTİRMEYE İLİŞKİN KURAMSAL BİR ÇALIŞMA

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 15:00 – 17:00

Salon 2, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU
Orhan BEYAZ	BAZI ÖZEL YÜZEYLERİN KARAKTERİZASYONU
Arş. Gör. Dr. Erhan ÜNAL - S	ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEKNOLOJİ ENTEGRASYONUNA YÖNELİK ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

DIYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

Arş. Gör. Dr. Erhan ÜNAL - S	ÖĞRETİM MATERYALİ TASARIMINDA WEB 2.0 ARAÇLARININ ÖNEMİ
Doç. Dr. Nurettin KONAR Alperen ŞANAL	SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ
Doç. Dr. Nurettin KONAR Mehmet Emek KOCA	SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ KAYGILARININ İNCELENMESİ
Doç. Dr. Nurettin KONAR Mehmet Emek KOCA	TÜRKİYE'DE 1995-2018 YILLARI ARASINDA İŞİTME ENGELLİLER VE SPOR İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
Doç. Dr. Nurettin KONAR Alperen ŞANAL	TÜRKİYE'DE 1995-2018 YILLARI ARASINDA GÖRME ENGELLİLER VE SPOR İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
Doç. Dr. Fuat TANHAN Eşref NAS	BİR Q-METODU ÖRNEĞİ: REHBER ÖĞRETMENLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ İNCELENMESİ
Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU Ferda EKMEK	OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE AİLE KATILIMI VE ÖĞRETMEN-VELİ İŞBİRLİĞİ
Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU Tuğba EKİN	BİR ALTERNATİF OKUL UYGULAMASI OLARAK BUTİK OKULLAR: FELSEFESİ, YAPISI VE TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ
Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU Sezen AKGÜL	BİR EĞİTİM PLANLAMASI SORUNSAĞI OLARAK ÖĞRETMENLİK YAP(A)MAYAN VE FARKLI SEKTÖRLERDE ÇALIŞAN ÖĞRETMEN ADAYLARI: BEKLENTİLERİ, UMUTLARI, MESLEKİ DOYUMLARI
Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU Su Buşra BİRDEN	ÖZEL OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİNİN WALDORF OKULLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

DIYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 17:00 - 19:00 MULTIDISIPLINER OTURUM

Salon 2, OTURUM-4	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Gencay SARIŞIK
Prof. Dr. Arzu İLÇE Araş. Gör. Ganime Esra SOYSAL Doç. Dr. Murat BİLGİ Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Cemil İLÇE	ERGONOMİ EĞİTİMİ VE ERGONOMİK ARAÇ GEREĞİN HEMŞİRELERE VE HASTA BAKIMINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ
Prof. Dr. Arzu İLÇE Araş. Gör. Ganime Esra SOYSAL	ALTERNATİF BİR YARA BAKIM UYGULAMASI: OTOLOG TROMBOSİTTEN ZENGİN FİBRİN
Prof. Dr. Arzu İLÇE Araş. Gör. Ganime Esra SOYSAL	HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE GİRİŞİMCİLİK
Öğr. Gör. Yasemin AĞAOĞLU	ALKOL BAĞIMLILIĞI, BELİRTİLERİ, NEDENLERİ VE İNSAN VUCUDU ÜZERİNDE Kİ METABOLİK ETKİLERİ
Yılmaz KAPLAN	ALKOL BAĞIMLILIĞINA BAĞLI DAVRANIŞ BOZUKLUKLARI VE RUHSAL ETKİLERİ
Doç. Dr. Gencay SARIŞIK	4-EKSENLİ MAKİNEDEN DOĞAL TAŞDAN ÜRETİLEN 3-BOYUTLU ÜRÜNLERİN İŞLENMESİNDE OPTİMUM İŞLEME PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ
Doç. Dr. Gencay SARIŞIK Dr. Öğr. Üyesi A. Sabri ÖĞÜTLÜ	DOĞAL TAŞ NİHAİ ÜRÜNLERİN KIRILMA POTANSİYELİ İNDEKSİNİN İSTATİSTİKSEL K-ORTALAMALAR KÜMELEME YÖNTEMİ İLE SINIFLANDIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Gültekin ÇOŞKUN Doç. Dr. Gencay SARIŞIK Bircu ŞAHAN	FARKLI KARIŞIMLARDA VE DESENLERDE ÜRETİLEN BETON KARO TAŞLARININ KAYMA DİRENÇLERİNİN BELİRLENMESİ

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:00 - 12:00

Salon 3, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ
Arş. Gör. Salih DİKİLİTAŞ Sibel SÜTLÜOĞLU Doç. Dr. Özlem AKSOY	INVESTIGATION OF ANTIFUNGAL EFFECTS OF ETHANOLIC EXTRACTS OF SEED OF Laurus nobilis ON SIX DIFFERENT FUNGAL PATHOGEN ISOLATES
Uzm. Bio. Özgür EROĞLU Dr. Bio. Serdar YÜKSEL Bahar ÇELİK Ecz. Oktay ÖZARSLAN İş Güv. Uzm. Selçuk YÜKSEL	BAYES TEORİMİ VE ÖRNEK UYGULAMALARI
Uzm. Bio. Özgür EROĞLU Dr. Bio. Serdar YÜKSEL Bahar ÇELİK Ecz. Oktay ÖZARSLAN İş Güv. Uzm. Selçuk YÜKSEL	TÜR VE ALTTÜRLERİN AYRIMINDA GEOMETRİK MORFOMETRİ YÖNTEMLERİNİN KULLANILMASI
Uzm. Bio. Özgür EROĞLU Dr. Bio. Serdar YÜKSEL Bahar ÇELİK Ecz. Oktay ÖZARSLAN İş Güv. Uzm. Selçuk YÜKSEL	ARAŞTIRMALARDA İSTATİSTİKSEL YÖNTEM SEÇİMİ
Bahar ÇELİK İş Güv. Uzm. Selçuk YÜKSEL Uzm. Bio. Özgür EROĞLU Dr. Bio. Serdar YÜKSEL Ecz. Oktay ÖZARSLAN	WILHEM REICH VE ORGON TERAPİSİ
Bahar ÇELİK İş Güv. Uzm. Selçuk YÜKSEL Uzm. Bio. Özgür EROĞLU Dr. Bio. Serdar YÜKSEL Ecz. Oktay ÖZARSLAN	TROMBOFİLİYE NEDEN OLAN GENLERİN DÜŞÜK VE HASTALIKLAR İLE İLİŞKİSİ
Bahar ÇELİK İş Güv. Uzm. Selçuk YÜKSEL Uzm. Bio. Özgür EROĞLU Dr. Bio. Serdar YÜKSEL Ecz. Oktay ÖZARSLAN	KOD YAZIMI ÖĞRETİMİNDE MİKROİŞLEMCİ KULLANILMASI

28-29 ARALIK 2018

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet TUZCU Mehmet ERDOĞAN Dr. Öğr. Üyesi Zeynep TUZCU	ARGİNİN-SİLİKAT-İNOSİTOL KOMPLEKSİNİN RATLARDA METOTREKSAT NEDENLİ İNTESTİNAL HASARDA NF-KB YOLAĞINI BASKILAYARAK ANTI-İNFLAMATUAR AKTİVİTE GÖSTERMESİ
Arş Gör. Dr. Hasan GENCOGLU Dr. Ragip PALA Mehmet A. SARI Prof. Dr. Kazim SAHİN	THE EFFECTS OF CHROMIUM PICOLINATE ON NEUROTROPHIC FACTORS IN THE HIPPOCAMPUS OF REGULAR EXERCISED RATS
Doç. Dr. Cemal ORHAN Prof. Dr. Kazim SAHİN	TOMATO POWDER AND LYCOPENE SUPPLEMENTATION MAY DECREASE LIPID PEROXIDATION BY REGULATION OF Nrf2 PATHWAY IN LAYING HENS
Asist. Prof. Dr. Emriye AY	SYNTHESIS OF 1,4,5-TRISUBSTITUTED 1,2,3-TRIAZOLE DERIVATIVES OF D-GALACTOSE
Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ	BAZI BRİYOFİT TÜRLERİNİN GLUTATYON İÇERİKLERİ
Arş. Gör. Çiğdem SEVİM Dr. Öğr. Üyesi Selim ÇOMAKLI	HISTOPATHOLOGICAL CHANGES OF THE TESTES IN COMMONLY USED HERBICIDES (GLUFOSINATE AND IMAZAMOX) EXPOSURE
Araş. Gör. Çiğdem SEVİM	ENVIRONMENTAL RISKS OF NEONICOTINOID PESTICIDES
Dr. Öğr. Üyesi Özgür Yaşar ÇELİK Dr. Öğr. Üyesi Kıvanç İRAK	BILDIRCINLARDA SARKIK KURSAK OLGULARININ KLİNİK VE BİYOKİMYASAL BULGULARLA İLİŞKİSİ

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:00 - 15:00

Salon 3, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ayten ATEŞ
Prof. Dr. Ayten ATEŞ	N ₂ O VE O ₂ İLE PROPANIN OKSİDATİF DEHİDROJENASYONU ÜZERİNE Fe-ZSM-5 ZEOLİTELERİN KARAKTERSİTİKLERİNİN ETKİSİ
Prof. Dr. Ayten ATEŞ	Fe(III) İLE TARIMSAL ATIKLARIN BİRLİKTE PIROLİZİ İLE ÜRETİLMİŞ MANYETİK ADSORBENTLERİN KARAKTERSİTİKLERİ
Prof. Dr. Ayten ATEŞ	Fe-ZSM-5 ZEOLİTLERİ YÜZEYİNDE n-BUTANIN OKSİDATİF DEHİDROJENASYONU
Dr. Öğr. Üyesi Doğan Engin ALNAK Dr. Öğr. Üyesi Koray KARABULUT	ÇARPAN JET AKIŞI KULLANILARAK SOĞUTULAN YÜZEYLERDE DESEN AÇISININ ISI TRANSFERİ VE AKIŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Hayrunnisa Bekis BOZKURT Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Eda BALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ ARAŞTIRMA HASTANESİ'NE BAŞVURAN ÇOCUK HASTALARIN İKİ YILLIK KAN KÜLTÜR PREVALANSININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Erdinç BOZKURT	RETİNA VEN DAL TIKANIKLIĞINDA İNTRAVİTREAL UYGULANANAFLİBERCEPT VE RANİBİZUMAB

	ENJEKSİYONLARININ MAKULA ÖDEME ve GÖRME KESKİNLİĞİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Prof. Dr. Ömer DALMAN	TRABZON İLİNDEKİ KAPALI YÜZME HAVUZ SULARININ MİKROBİYOLOJİK VE KİMYASAL ANALIZI
Prof. Dr. Ömer DALMAN	TRABZON İLİNDEKİ KAPALI YÜZME HAVUZ SULARINDA NH 4 + , NO 2 - , NO 3 - VE KLORAMİNLERİN ANALIZI
Prof. Dr. Ömer DALMAN Öğr. Gör. Dr. Nuri YILDIRIM	LEJYONELLA HASTALIĞI VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER
Dr. Öğr. Üyesi Cengiz GÜVEN	TROMBOZE ARTERİOVENÖZ FİSTÜL SONRASI GELİŞEN GERÇEK BRAKİAL ARTER ANEVRİZMASI

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 15:00 - 17:00

MULTİDİSİPLİNER OTURUM

Salon 3, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP
Dr. Öğr. Üyesi Gönül ŞENER Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP	BAŞARI İÇİN SWOT ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP Dr. Öğr. Üyesi Gönül ŞENER	MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ZAMAN GÜNLÜKLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP Dr. Öğr. Üyesi Gönül ŞENER	ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AKBEN Sinan ÇINAR	LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE BLOCKCHAIN: VAATLER, UYGULAMALAR VE ENGELLER
Sinan ÇINAR Doç. Dr. Hanifi Murat MUTLU	AFET LOJİSTİĞİ: ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ
Doç. Dr. Cuma BOZKURT Sinan ÇINAR	LOJİSTİK ENDÜSTRİSİNDE AKILLI TEKNOLOJİ DEVRİMİ
Dr. Öğr. Üyesi Nermin DEMİRKOL	ATIK MERMER BULAMACININ ARTİSTİK SİRLARDA KULLANIMI

28-29 ARALIK 2018

Doç. Dr. Cuma BOZKURT Zühal TAŞPINAR BOZ	EKONOMİNİN YENİ FORMU DİJİTAL EKONOMİ
Öğr. Gör. Kamuran YILDIZ Öğr. Gör. M. Nedim UYGUR Öğr. Gör. Erkan UZUN	BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YAŞANILABİLECEK KRİZLER VE ALINABİLECEK ÖNLEMLER
Öğr. Gör. M. Nedim UYGUR Öğr. Gör. Erkan UZUN Öğr. Gör. Kamuran YILDIZ	YABANCI PARALI İŞLEMLERİN VERGİ USUL KANUNU VE TMS 21 STANDARDI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ
Öğr. Gör. Erkan UZUN Öğr. Gör. Kamuran YILDIZ Öğr. Gör. M. Nedim UYGUR	YENİ TTK (6102 SAYILI KANUN)'NİN ŞİRKETLERE GETİRDİĞİ YENİLİKLER VE FİNANSAL TABLOLARA ETKİSİ

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 17:00 - 19:00

Salon 3, OTURUM-4	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Arzu İLÇE - 2. BAŞKAN Dr. Öğretim Görevlisi Filiz ERYILMAZ
Dr. Öğretim Görevlisi Filiz ERYILMAZ	TÜRKİYE'DE REEL ÜCRETLER, ENFLASYON VE İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ
Dr. Öğretim Görevlisi Filiz ERYILMAZ Dr. Öğretim Görevlisi Derya HEKİM YILMAZ Prof. Dr. Emin ERTÜRK	AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KÜRESEL KRİZ DÖNEMİNDE GELENEKSEL OLMAYAN PARA POLİTİKALARI
Prof. Dr. Mehmet YÜCE Dr. Öğretim Görevlisi Filiz ERYILMAZ	TÜRKİYE'DE KATILIM BANKACILIĞI'NIN GELİŞİM SÜRECİ
Dr. Öğretim Üyesi Filiz ERYILMAZ Prof. Dr. Emin ERTÜRK	TÜRKİYE'DE KURUMSAL DÜZENLEMELERİN MAKROEKONOMİK PERFORMANS ÜZERİNE ETKİLERİ
Sevgi ŞAHİN Prof. Dr. Ayşe Nefise BAHÇECİK	HEMŞİRELERİN DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARI VE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ
Ирада АБДУЛЛАЕВА	«ЮЖНЫЙ ГАЗОВЫЙ КОРИДОР» - АЛЬТЕРНАТИВНЫЙ ИСТОЧНИК ЭНЕРГИИ ДЛЯ ТУРЦИИ И ЕВРОПЫ

28-29 ARALIK 2018

Prof. Dr. Arzu İLÇE Arş. Gör. Ganime Esra SOYSAL	HEMŞİRELİKTE BİLİŞİM VE İNOVASYON İLE İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ
Prof. Dr. Arzu İLÇE Arş. Gör. Ganime Esra SOYSAL	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM VE İNOVASYON İLE İLGİLİ ALDIKLARI DERSLERİN İNCELENMESİ
Prof. Dr. Arzu İLÇE Arş. Gör. Ganime Esra SOYSAL	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK DURUMLARI İLE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 4, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Sibel SİLİCİ – 2. BAŞKAN: Dr. Öğr. Üyesi Yelderem AKHOUNDNEJAD
Dr. Öğr. Üyesi Yelderem AKHOUNDNEJAD	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TARIM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Yelderem AKHOUNDNEJAD Dr. Öğr. Üyesi Nevzat SEVGİN	BAZI ŞEMAME (ŞEMAMOK) KAVUN GENOTİPLERİNİN ARAZİ PERFORMANSLARININ İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Settar ÜNAL	Uludere/ŞIRNAK İLÇESİ BAĞCILIĞINA BİR BAKIŞ
Dr. Yusuf ÖZTÜRKÇİ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet AKKÖPRÜ	FASULYEDE VERMİKOMPOST UYGULAMALARININ BAKTERİYEL ADI YANIKLIK HASTALIĞI VE BİTKİ GELİŞİM PARAMETRELERİNE ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah GÜLLER Dr. Öğr. Üyesi Mustafa USTA	VAN İLİNDE FASULYE BİTKİSİNDEN İZOLE EDİLEN FASULYE ADI MOZAIK VİRÜS İZOLATININ (Bean common mosaic potyvirus, BCMV) KILIF PROTEİN GENİNİN KLONLANMASI VE MOLEKÜLER KARAKTERİZASYONU
Doç. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI İlke KARAKAŞ	Eisenia fetida SÖLÖM SIVISININ KLİNİK BAKTERİLERE KARŞI ANTİBAKTERİYEL AKTİVİTESİNİN BELİRLENMESİ

Doç. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI Ayşen KAYA	Laurus nobilis L. UÇUCU YAĞININ KLİNİK BAKTERİLERE KARŞI ANTİMİKROBİYAL AKTİVİTESİNİN ARAŞTIRILMASI
Nabeel Taher Abdulazeez ALGAILANI Dr. Öğr. Üyesi Nazire MİKAİL	DOĞRUSAL OLMAYAN REGRESYON MODELLERİ VE ZOOTEKNİDE UYGULAMALARI
Hayman Murad HASAN Dr. Öğr. Üyesi Nazire MİKAİL	FORECASTING OF RED AND WHITE MEAT PRODUCTION IN NORTHERN IRAQ WITH TIME SERIES MODELS
Prof. Dr. Sibel SİLİCİ Zir. Yük. Müh. Olgay Kaan TEKİN	KAYSERİ-ÖZVATAN İLÇESİ BALLARININ PALİNOLOJİK ÖZELLİKLERİ
Prof. Dr. Sibel SİLİCİ	PROPOLİS ZEYTİNYAĞI ÖZÜTÜNÜN ANTİKARSİNOJENİK AKTİVİTESİ
Prof. Dr. Sibel SİLİCİ	ÜLKEMİZDE ÜRETİLEN BAL VE PROPOLİS ÜRÜNLERİNİN BİYOAKTİVİTESİ

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:00 - 15:15

Salon 4, OTURUM-2

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Mehmet KAYA

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

Dr. Öğrt. Üyesi Umut Tolga GÜMÜŞ Erkan ÇIBIK	MALİ BÜROLARDA ÇALIŞAN PERSONELİN MUHASEBE EĞİTİM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ: SPSS ÇALIŞMASI
Dr. Öğrt. Üyesi Umut Tolga GÜMÜŞ Erkan ÇIBIK	BİST'DE İŞLEM GÖREN ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ İŞLETMELERİN FİNANSAL PERFORMANLARININ BORSA GETİRİLERİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI
Dr. Öğrt. Üyesi Bülent YILDIZ Dr. Öğrt. Üyesi Umut Tolga GÜMÜŞ Erkan ÇIBIK	BİST 100'DE YER ALAN İMALAT İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ÖLÇÜLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK Doç. Dr. Lokman TOPRAK Dr. Sadık SERÇEK	GASTRONOMİ TURİZMİNİN GELİŞİMİNDE MUTFAK KÜLTÜRÜNÜN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK	ENDÜSTRİ 4.0'IN TURİZME ETKİSİ: AKILLI TURİZM UYGULAMALARI
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Nasip ÖZALTAŞ Dr. Öğr. Üyesi Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK	REKREASYON VE REKREASYON YÖNETİMİ BÖLÜMLERİNİN MÜFREDAT AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI
Doç. Dr. Rifat YILMAZ	HEDEF MALİYETLEME YAKLAŞIMININ BAŞARI FAKTÖRLERİNİN DAVRANIŞSAL YÖNETİM MUHASEBESİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
Doç. Dr. Rifat YILMAZ	ETKİLİ BİR PERFORMANS ÖLÇÜM SİSTEMİ OLARAK FRANSIZ KUMANDA PANELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Doç. Dr. Rifat YILMAZ	MALİYET YÖNETİMİNDE PARAMETRİK MALİYET ANALİZİ TEKNİĞİNİN KULLANILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DAĞ Öğr. Gör. Fatma KIZILKAYA (SANAL)	NİC ÜLKELERİNDE İŞSİZLİK HİSTERİSİ: FOURIER YAKLAŞIMI
Doç. Dr. Mehmet KAYA Prof. Dr. İrfan KALAYCI	DİYARBAKIR'DA SANAYİLEŞMEDE TEKNOKENTİN KATKISI ÜZERİNE
Prof. Dr. İrfan KALAYCI Doç. Dr. Mehmet KAYA	DİYARBAKIR'IN İKTİSADİ SIRLARI

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 15:15 - 17:15

Salon 4, OTURUM-3

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Mehmet ERYILMAZ

28-29 ARALIK 2018

Prof. Dr. Mehmet ERYILMAZ Abdulrahman JOUKHAJİ	MÜLTECİ GİRİŞİMCİLİK ARAŞTIRMALARININ GÜÇLÜKLERİ ÜZERİNE METODOLOJİK BİR TARTIŞMA
Prof. Dr. Mehmet ERYILMAZ	FİRMALARDA DİJİTALİZASYON, ÖĞRENME, UNUTMA VE PERFORMANS İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA
Prof. Dr. Mehmet ERYILMAZ	TÜRK AKADEMİASININ BİLGİ ÇEVİRİ/TRANSFER EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Prof. Dr. Mehmet ERYILMAZ	YÜKSEKÖĞRETİM ÖRGÜTLERİNDE KURUMSAL RİSK YÖNETİMİ: BİR YAZIN TARAMASI
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DAĞ - SANAL Öğr. Gör. Fatma KIZILKAYA	TÜRKİYE'DE ENFLASYONUN BÜTÇE AÇIĞI ÜZERİNE ETKİSİ: EŞBÜTÜNLEŞME ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Sabahattin ÇAM Öğr. Gör. Ahmet ALKAL	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLERARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNDE YAŞAM DOYUMU VE AFFETMENİN ROLÜ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Sabahattin ÇAM Öğr. Gör. Ahmet ALKAL	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİLERARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN YORDAYICISI OLARAK AKILCI OLMAYAN İNANÇLAR VE RUMİNATİF DÜŞÜNCE: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ
Doç. Dr. Zihni MEREY Neclan BAYHAN	TÜRKİYE'DE BARIŞ EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA TEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Doç. Dr. Zihni MEREY	ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİMİNE YÖNELİK BİR MODEL ÖNERİSİ
Doç. Dr. Zihni MEREY Sabahattin KESGİN	ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN ALGILARINA GÖRE OKULYÖNETİMİNDE KAYIRMACILIK

29.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 17:15 - 19:00

Salon 4, OTURUM-4	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ
Arş. Gör. Zehra AYDIN	THE QUESTION OF AUTHORSHIP IN SHORT STORIES: GRAHAM GREENE'S "THE INVISIBLE JAPANESE GENTLEMAN" AND JULIAN BARNES'S "THE REVIVAL"
Arş. Gör. Zehra AYDIN	THE HUMAN CONDITION IN JEANETTE WINTERSON'S THE STONE GODS
Arş. Gör. Zöhre BAŞ KORKMAZ	RECLAIMING CHILDREN'S IDENTITIES: LORD OF THE FLIES (1954) AS A PROTEST AGAINST THE CORAL ISLAND (1858)
Arş. Gör. Zöhre BAŞ KORKMAZ	POSTCOLONIAL READING OF "MY SON THE FANATIC" (1994) BY HANIF KUREISHI: IDENTITY AND MULTICULTURALISM

28-29 ARALIK 2018

Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS	COLOURISM AS REFLECTED IN LITERARY STUDIES
Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS	MALCOLM X IN BLACK MOVEMENT
Dr. Öğr. Üyesi Metin EREN	SÖZLÜ KÜLTÜR TAŞIYICISI OLARAK ÂŞIK HAYRETTİN VE ONUN KÖROĞLU ANLATMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME
Dr. Öğr. Üyesi Metin EREN	ERCİŞLİ EMRAH İLE SELVİHAN HİKÂYESİNİN ÂŞIK HAYRETTİN ANLATMASINA DAYANAN VARYANTI ÜZERİNE BİR İNCELEME
Dr. Öğr. Üyesi Metin EREN	AVANZÂDE MEHMET SÜLEYMAN'IN İZDİVACDA BÜYÜCÜLÜK ADLI ESERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Sevim GÜLGÜN Yaşar ÖZBAY	ÖZNEL EŞ AFFEDİCİLİĞİ ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI

YABANCI ÇAĞRILI KONUŞMACILAR

Dr. Firuz FAOZI (Afganistan, Kabil Devlet Üniversitesi)- Oğuz Türkleri Üzerine

Prof. Fatima Albakova (Moscow State University, Rusya)- МЕЖЦИВИЛИЗАЦИОННЫЕ ПРОСТРАНСТВА КУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ

Doç. Dr. Malik Guseynov (Kırgızistan)-Творчество Чингиза Айтматова и кумыкская проза 1960–1980-х годов

Şamuhammet Çarıyev (Mahtumkulu Türkmen Devlet Üniversitesi)-FRANSIZ ADOLPHE BREULIEUR'İN ÇEVİRİSİYLE BÜYÜK TÜRKMEN KLASİK ŞAİRİ MAHTUMKULU'NUN 1852 YILINDA PARIS'TE YAYINLANAN ÜÇ ŞİİRİ ÜZERİNE KISA BİR DENEME

Dr. Zhi HUAN (China, Renmin University)- China and Orientalism

DİYARBAKIR
28-29 ARALIK 2018

İÇİNDEKİLER	
KONGRE KÜNYESİ	i
FOTOĞRAF GALERİSİ	ii
SERĞİ	iii
KONGRE PROGRAMI	iv
BİLİM KURULU	v
İÇİNDEKİLER	vi
SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZET METİNLERİ	
Salih DİKİLİTAŞ, Sibel SÜTLÜOĞLU, Özlem AKSOY	1
<i>INVESTIGATION OF ANTIFUNGAL EFFECTS OF ETHANOLIC EXTRACTS OF SEED OF <i>Laurus nobilis</i> ON SIX DIFFERENT FUNGAL PATHOGEN ISOLATES</i>	
Özgür EROĞLU, Serdar YÜKSEL, Bahar ÇELİK, Oktay ÖZARSLAN, Selçuk YÜKSEL	3
<i>Bayes Teorimi ve Örnek Uygulamaları</i>	
Özgür EROĞLU, Serdar YÜKSEL, Bahar ÇELİK, Oktay ÖZARSLAN, Selçuk YÜKSEL	5
<i>ARAŞTIRMALARDA İSTATİSTİKSEL YÖNTEM SEÇİMİ</i>	
Özgür EROĞLU, Serdar YÜKSEL, Bahar ÇELİK, Oktay ÖZARSLAN, Selçuk YÜKSEL	7
<i>Tür ve Alttürlerin Ayırımında Geometrik Morfometri Yöntemlerinin Kullanılması</i>	
Bahar ÇELİK, Selçuk YÜKSEL, Özgür EROĞLU, Serdar YÜKSEL, Oktay ÖZARSLAN	9
<i>Wilhem Reich ve Orgon Terapisi</i>	
Bahar ÇELİK, Selçuk YÜKSEL, Özgür EROĞLU, Serdar YÜKSEL, Oktay ÖZARSLAN	11
<i>TROMBOFİLİYE NEDEN OLAN GENLERİN DÜŞÜK VE HASTALIKLAR İLE İLİŞKİSİ</i>	
Bahar ÇELİK, Selçuk YÜKSEL, Özgür EROĞLU, Serdar YÜKSEL, Oktay ÖZARSLAN	13
<i>KOD YAZIMI ÖĞRETİMİNDE MİKROİŞLEMCİ KULLANILMASI</i>	
Yıldırım İsmail Tosun	15
<i>SEMİ-COMBUSTION OF MUDDY SEWAGE SLUDGE AND AGRICULTURAL WASTE FOR REMEDIATION OF AGRICULTURAL FIELDS</i>	
Yıldırım İsmail Tosun	16
<i>Microwave Semi-Molten Alkali leaching of Turkish Lignites and Şırnak Asphaltite</i>	
Yıldırım İsmail Tosun	17
<i>Microwave Cracking of Agricultural wastes for Biogas - Cellulosic and Hemi cellulosic waste pellets</i>	
Yahya ÖZDOĞAN, Özlem YILMAZ	18
<i>ENERJİ İÇECEKLERİNİN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ</i>	
Mehmet Emin YURT	20
<i>KUR'ÂN TEFSİRİNDE BİLİMSEL BİLGİNİN DEĞERİ</i>	
İbrahim AKBEN, Sinan ÇINAR	21
<i>LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE BLOCKCHAIN: VAATLER, UYGULAMALAR VE ENGELLER</i>	
Zehra Nur AKKUŞ, Lale SARİYE AKAN	23
<i>OBEZİTE VE MİKROBİYOTA</i>	
Mehmet Ömer Özdoğan, Tolga Dinç	25
<i>FİTİK ONARIMLARINDA ANTİSPERM ANTİKOR DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	
Süleyman ADAK, Hasan CANGİ, Ahmet Serdar Yılmaz	27
<i>FOTOVOLTAİK PANELLERDE KİSMİ GÖLGELENMENİN ÇIKIŞ GÜCÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ</i>	
Süleyman ADAK, Hasan CANGİ, Ahmet Serdar Yılmaz	29
<i>TARİHİ YAPILARIN DOĞRU AYDINLATILMASININ ÖNEMİ</i>	
Nural ERZURUM ALİM, Emine ELİBOL	30
<i>MİKROBİYOTA ve OBEZİTE</i>	

Emine ELİBOL, Lale Sariye AKAN <i>ORGANİK ve SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM</i>	32
Yahya ÖZDOĞAN, Öykü Peren TÜRK FİDAN <i>ÇOK BOYUTLU BİR KAVRAM: BEDEN ALGISI</i>	33
Hasan GENCOĞLU, Ragip PALA, Mehmet A. SARI, Kazim SAHİN <i>THE EFFECTS OF CHROMIUM PICOLINATE ON NEUROTROPHIC FACTORS IN THE HIPPOCAMPUS OF REGULAR EXERCISED RATS</i>	35
Mehmet TUZCU, Mehmet ERDOĞAN, Zeynep TUZCU <i>ARGİNİN-SİLİKAT-İNOSİTOL KOMPLEKSİNİN RATLARDA METOTREKSAT NEDENLİ İNTESTİNAL HASARDA NF-KB YOLAĞINI BASKILAYARAK ANTI-İNFLAMATUAR AKTİVİTE GÖSTERMESİ</i>	37
Metin Eren <i>SÖZLÜ KÜLTÜR TAŞIYICISI OLARAK ÂŞİK HAYRETTİN VE ONUN KÖROĞLU ANLATMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME</i>	39
Metin Eren <i>ERCİŞLİ EMRAH İLE SELVİHAN HİKÂYESİNİN ÂŞİK HAYRETTİN ANLATMASINA DAYANAN VARYANTI ÜZERİNE BİR İNCELEME</i>	40
Selma KARABAŞ, Osman KARKACIER <i>KIRSAL ALANA YÖNELİK SOSYAL HİZMETLER VE KADININ GÜÇLENDİRİLMESİ</i>	41
Selma KARABAŞ, Osman KARKACIER <i>TÜRKİYE'DE ÖRTÜ ALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİNİN TARIMSAL EKONOMİK YAPISI</i>	42
Selma KARABAŞ, Osman KARKACIER <i>TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMETLER MODELİNDE UYGULANAN YARDIM PROGRAMLARI</i>	43
Münire Meral YAĞCI TURAN, Songül PEKTAŞ <i>ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİMİNDE RESİM VE MÜZİK BAĞLAMINDA SANAT EĞİTİMİNİN YERİ VE ÖNEMİ</i>	44
Songül PEKTAŞ, Münire Meral YAĞCI TURAN <i>MÜZİK VE GÖRSEL SANATLAR TERAPİSİ BAĞLAMINDA SANATIN PSİKOTERAPİDEKİ İŞLEVİ</i>	45
Hasan CANGİ, Abdurrahman UNCU, Süleyman ADAK <i>ASENKRON MOTORLARIN KONTROLÜNDE PLC KULLANIMI</i>	46
Süleyman ADAK, Abdurrahman UNCU, Hasan CANGİ <i>ELEKTRİK TESİSLERİNDE HARMONİK KAYNAĞI OLARAK BİLGİSAYARLAR</i>	47
Hasan CANGİ, Abdurrahman UNCU, Süleyman ADAK <i>FOTOVOLTAİK SİSTEMLERDE TOPRAKLAMA VE YILDIRIMDAN KORUMA</i>	48
Ataman GÖNEL <i>LC-MS / MS YÖNTEMİNDE IOHEXOL KONTRAST MADDESİNİN KURU KANDAN AMİNOASİT TARAMA TESTLERİNE ETKİSİNİN DENEYSEL ARAŞTIRILMASI</i>	49
Y. I. Özdemir <i>Dynamic analysis of Mindlin plate resting on elastic foundation with second order finite element</i>	51
Y. I. Özdemir <i>Eigenvalue analysis of Mindlin plates resting on elastic foundation with first order finite element</i>	52
Cemal Orhan, Kazim Sahin <i>TOMATO POWDER AND LYCOPENE SUPPLEMENTATION MAY DECREASE LIPID PEROXIDATION BY REGULATION OF Nrf2 PATHWAY IN LAYING HENS</i>	53
Cemal Orhan, Kazim Sahin <i>YUMURTACI TAVUKLARDA DOMATES TOZU VE LİKOPEN KATKISI, Nrf2 YOLAĞINI DÜZENLEYEREK LIPID PEROKSİDASYONU AZALTBİLİR</i>	54
Eyyüp KARAOĞUL <i>Differences Phenolic Compositions of the Black and Green Olives Provided from Several Region</i>	55
Şeyho Cem YÜCETAŞ, Mehmet Fuat TORUN <i>PNEUMOCEPHALUS AT HEAD İNJURY</i>	56
Ali Şimşek, Ali Asgar Yetkin, Mübeccel Bağdaş <i>ENTROPİYONLU OLGULARDA CERRAHİ SONUÇLARIMIZ</i>	57

Halil İLKİMEN, Cengiz YENİKAYA	59
<i>2-AMİNO-5-(Cl;Br;NO 2)PİRİDİN TÜREVLERİ İLE 5-SÜLFOSALİSİLİK ASİTİN PROTON TRANSFER TUZLARININ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU</i>	
Halil İLKİMEN, Cengiz YENİKAYA	60
<i>5-SÜLFOSALİSİLİK ASİT İLE 2-AMİNOPİRİDİN TÜREVLERİNİN KARIŞIK LİGANDLI Cu(II) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU</i>	
Halil İLKİMEN, Cengiz YENİKAYA	61
<i>5-SÜLFOSALİSİLİK ASİT İLE 2-AMİNO-4-(CH 3 ;Cl)PİRİDİN TÜREVLERİNİN KARIŞIK LİGANDLI Cu(II) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU</i>	
Tolga Dinç	62
<i>The Disease of the Century: Is Obesity Destiny?</i>	
Recep KAHRAMANOĞLU	64
<i>ÖĞRETMEN OLMAK İSTEYEN ADAYLAR İÇİN ÖĞRETMEN YETİŞTİRE KURUMLARA YÖNELİK GİRİŞ STANDARTLARININ ÖNEM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Timur KOCA	65
<i>LOKAL İLERİ KÜÇÜK HÜCRE DIŞI AKCİĞER KANSERLERİNİN TEDAVİSİNDE SİMÜLTANE KEMOTERAPİ İLE BİRLİKTE UYGULANAN HİPERFRAKSİYONE VE NORMOFRAKSİYONE RADYOTERAPİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	
Rifat YILMAZ	67
<i>MALİYET YÖNETİMİNDE PARAMETRİK MALİYET ANALİZİ TEKNİĞİNİN KULLANILMASI</i>	
Esin BASIM, Hüseyin BASIM	68
<i>ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST Pseudomonas tolaasii ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BROWN BLOTCH DISEASE ON CULTIVATED MUSHROOM (Agaricus bisporus (Lange) Sing.)</i>	
Hüseyin BASIM, Esin BASIM	69
<i>RESEARCH ON THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF THYME (Origanum dubium Boiss.) AGAINST Pectobacterium carotovorum subsp. carotovorum ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BANANA WET ROT DISEASE</i>	
Abdullah ÖZKAN	70
<i>USAGE of GOLD NANOPARTICLES FUNCTIONALIZED MULTI-WALLED CARBON NANOTUBES for ENHANCE of PROPERTIES of WATER BASED DRILLING FLUID</i>	
Enver Kendal, Yusuf Doğan	71
<i>COMPARISON OF DURUM WHEAT CULTIVARS EFFICIENCY AND QUALITY CHARACTERISTICS IN DIARBAKIR CONDITIONS</i>	
Enver Kendal, Yusuf Doğan	72
<i>MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN DİYARBAKIR ŞARTLARINDA VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	
Enver Kendal, Yusuf Doğan	73
<i>MICRO AND MACRO IN GRAIN MINERAL CONCENTRATIONS OF DURUM WHEAT VARIETIES</i>	
Enver Kendal, Yusuf Doğan	75
<i>CORRELATION OF NUTRIENT ELEMENTS IN GRAIN OF DURUM WHEAT LANDRACES</i>	
Serap Doğan, Yusuf Doğan, Enver Kendal	77
<i>BAZI NOHUT (Cicer arietinum L.) GENOTİPLERİN MARDİN KOŞULLARINDAKİ VERİM VE ADAPTASYON YETENEKLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Enver Kendal, Yusuf Doğan	79
<i>COMPARISON OF DURUM WHEAT CULTIVARS EFFICIENCY AND QUALITY CHARACTERISTICS IN DIARBAKIR CONDITIONS</i>	
Yusuf Doğan, Enver Kendal	81
<i>MARDİN EKOLOJİK KOŞULLARINDA NOHUT GENOTİPLERİNİN BİPLOT YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Zehra AYDIN	83
<i>THE QUESTION OF AUTHORSHIP IN SHORT STORIES: GRAHAM GREENE'S "THE INVISIBLE JAPANESE GENTLEMAN" AND JULIAN BARNES'S "THE REVIVAL"</i>	
Zehra AYDIN	84
<i>THE HUMAN CONDITION IN JEANETTE WINTERSON'S THE STONE GODS</i>	

Ahmet KOÇ	85
<i>TERMAL BAND ANALİZLERİNİN BİTKİ YOĞUNLUK İNDEKSLERİNE (NDVI) GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİNDE İĞDIR İLİ ÖRNEĞİ</i>	
Mustafa TAŞCANOV, Ataman Gönel	86
<i>D-DİMER ANALİZİNDE GÜVENLİ KONTRAST MADDENİN TESPİTİ: ANALİTİK HATALARA DENEYSEL YAKLAŞIM</i>	
Hayrunnisa Bekis Bozkurt, Çiğdem Eda Balkan	87
<i>Kafkas Üniversitesi Araştırma Hastanesi'ne Başvuran Çocuk Hastaların İki Yıllık Kan Kültür Prevalansının Değerlendirilmesi</i>	
Necati ÜÇLER, Şeyho Cem YÜCETAŞ	88
<i>SUBARAKNOİD KANAMA İLE BAŞVURAN ANEVİZMALARIN POSTOPERATİF KLİNİK SONUÇLARI: 191 OLGUNUN DENEYİMİ</i>	
Halit Demir, Enes Arık, Canan Demir	89
<i>CRISPR-Cas9 'un klinik, biyokimyasal olarak önemi ve kanser ile arasındaki korrelasyon</i>	
Enes Arık, Canan Demir, Halit Demir	90
<i>İSKEMİ MODİFİYE ALBÜMİNİN İLE GASTROÖZEFAJEAL REFLÜ HASTALIĞI ARASINDAKİ KORRELASYON</i>	
Halit Demir, Enes Arık, Canan Demir	91
<i>METABOLİK HASTALIKLAR İLE OKSİDATİF STRES ARASINDAKİ KORRELASYON</i>	
Bülent DÖŞ	92
<i>ONLINE EĞİTİM İLE İLGİLİ SON GELİŞMELER</i>	
Zülküf DEMİR, Oktay ADIYAMAN	93
<i>DELME İŞLEMİNDE MATKAP UÇ AÇISININ KUVVETTEKİ SAPMAYA ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	
Hasan DÜZ	94
<i>FARKLI TÜRBÜLANS MODELLERİN GELİŞEN BORU AKIŞINI SİMULE ETMEDE ÇÖZÜM YETENEKLERİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	
Hasan DÜZ	95
<i>GÜNEŞ ISISI İLE ÇEVİRİM AKIŞKANLI TÜRBİNLİ GÜÇ ÜRETİMİNDE YENİ BİR VERİM ARTIRMA TEKNİĞİ</i>	
Hasan DÜZ	96
<i>VERİMLİ VE MALİYETLİ YENİ BİR RÜZGAR TÜRBİNİN TASARLANMASI VE TEORİK ANALİZİ</i>	
Fuat TANHAN, Eşref NAŞ	97
<i>BİR Q-METODU ÖRNEĞİ: REHBER ÖĞRETMENLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ İNCELENMESİ</i>	
Havva ÇETİN, Erman ADANAŞ, Çetin GÜLER	98
<i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIKLARI DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	
Mustafa ÇELİK	99
<i>BAZAL HÜCRELİ KARSİNOMUN EKSİZYONU VE FLEP ROTASYONU SONRASI BİLATERAL PERİORBİTAL SELLÜLİT; KAVERNÖZ SİNÜS TROMBOFLEBİTİ ŞÜPHESİ</i>	
Armağan Aydın, Erkan Kayıkçıoğlu	101
<i>HASTANEDE YATAN HASTALARDA TROMBOSİTOPENİ ; RETROSPEKTİF GÖZLEMSEL ARAŞTIRMA TEK MERKEZ DENEYİMİ</i>	
Çiğdem SEVİM, Selim ÇOMAKLI	103
<i>Histopathological changes of the testes in commonly used herbicides (Glufosinate and Imazamox) exposure</i>	
Çiğdem SEVİM	104
<i>Environmental Risks of Neonicotinoid Pesticides</i>	
Arzu İLÇE, Ganime Esra SOYSAL, Murat BİLGİ, Abdullah Cemil İLÇE	105
<i>ERGONOMİ EĞİTİMİ VE ERGONOMİK ARAÇ GERECİN HEMŞİRELERE VE HASTA BAKIMINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ</i>	
Arzu İLÇE, Ganime Esra SOYSAL	107
<i>ALTERNATİF BİR YARA BAKIM UYGULAMASI: OTOLOG TROMBOSİT ZENGİN FIBRİN</i>	

Mehmet Fırat Baran	108
<i>Prunus avium Kiraz Yaprağı Özütü ile Gümüş Nanopartikül (AgNP) Sentezi ve AgNP'lerin Antimikrobiyal Etkisinin İncelenmesi</i>	
Özgür Yaşar ÇELİK, Kıvanç İRAK	109
<i>BILDİRCİNLERDE SARKIK KURSAK OLGULARININ KLİNİK VE BİYOKİMYASAL BULGULARLA İLİŞKİSİ</i>	
Züleyha DEĞİRMENCİ, Mehmet TOPALBEKİROĞLU, Nevruz EREN	110
<i>KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDEKİ İHALE İŞLEMLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMA TAŞINMASI</i>	
Osman GÜLER	111
<i>KADMİYUM İLE OLUŞTURULAN DENEYSEL BEYİN DOKUSU HASARINA KARŞI BAL VE POLENİN LİPİD PEROKSİDAYON VE BAZI ANTİOKSİDANLAR ÜZERİNE ETKİSİ</i>	
Gökhan ARIKAN, Recep KÜRKCÜ, İsmail GÖKHAN	113
<i>KÜREKÇİLERİN ALT VE ÜST EKSTREMİTE KUVVETİ İLE BAZI FİZİKSEL, FİZYOLOJİK ÖZELİKLERİNİN 2000 METRE ERGOMETRE DERESESİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ İNCELEMESİ</i>	
Semra GÜRBÜZ, Aşlı ÇELİKEL GÜNGÖR, Lokman TOPRAK	114
<i>SAĞLIK VE BESLENME AÇISINDAN BAL</i>	
Umut Tolga GÜMÜŞ, Erkan ÇIBIK	115
<i>MALİ BÜROLARDA ÇALIŞAN PERSONELİN MUHASEBE EĞİTİM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ: SPSS ÇALIŞMASI</i>	
Umut Tolga GÜMÜŞ, Erkan ÇIBIK	117
<i>BİST'DE İŞLEM GÖREN ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ İŞLETMELERİN FİNANSAL PERFORMANLARININ BORSA GETİRİLERİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI</i>	
Lokman Toprak, Aşlı Çelikel Güngör, Semra Gürbüz	119
<i>MARDİN YEMEK KÜLTÜRÜ</i>	
Bülent KURTİŞOĞLU	120
<i>KÜLTÜREL DEĞİŞİM SÜREÇLERİ; HALK OYUNLARI ÖRNEKLEMESİ</i>	
Bülent KURTİŞOĞLU	121
<i>TRAKYA' DA GELENEK VE GÖRENEKLERİNDEN UNUTULAN TÖREN; MART DOKUZU</i>	
Bülent KURTİŞOĞLU	122
<i>TÜRK HALK OYUNLARININ YAYGINLAŞMASINDA KURUMSALLAŞMANIN ÖNEMİ</i>	
Vüsale Tağızade	123
<i>M. F. AHUNDZADE'NİN "ALDATILMIŞ KEVAKİB" ESERİNDE DOĞU VE BATI SORUNU VE SANATSAL ÇÖZÜM</i>	
Volkan TUNÇ	124
<i>CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE ANKARA'DAN ERZURUM'A UZANAN DEMİRYOLU HATTI "1924-1939"</i>	
Volkan TUNÇ	125
<i>CUMHURİYET DÖNEMİ GÜNEYDOĞU ANADOLU DEMİRYOLU HATTI"FEVZİPAŞA-DİYARBAKIR-KURTALAN/1924-1944"</i>	
Volkan TUNÇ	126
<i>CUMHURİYET DÖNEMİNDE DİYARBAKIR-IRAK HUDUT HATTI</i>	
Rena HÜSEYİNOĞLU	127
<i>GİRESUN DAĞLARI SUBALPİN BÖLGESİ'NDEKİ BAZI GEOFİT BİTKİ TÜRLERİNİN EKOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	
Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ	128
<i>BAZI BRİYOFİT TÜRLERİNİN GLUTATYON İÇERİKLERİ</i>	
Kadir Özdamar	129
<i>NAZAL POLİPOZİSLİ HASTALARDA CRP/ALBÜMİN ORANININ HASTALIĞIN ŞİDDETİ İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Abdurrahman ENSARİ	130
<i>FARKLI İNAÇ VE KÜLTÜRLERE SAYGI BAĞLAMINDA EN'AM 108. AYETİN YORUMU</i>	
Çetin KARADEMİR, Emine KARADEMİR, Uğur SEVİLMİŞ	131
<i>İLERİ PAMUK HATLARININ KÜMELENME ANALİZİ İLE BENZERLİK DURUMLARININ İNCELENMESİ</i>	

Alper ŞEN	132
<i>BENİGN PAROKSİSMAL POZİSYONEL VERTİGOLU HASTALARIN VESTİBÜLER REHABİLİTASYONUNDA EPLEY VE SEMONT MANEVRALARININ ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Orhan TUNÇ	134
<i>TOTAL LARİNGOFARENJEKTOMİ UYGULANAN HASTALARDA PEKTORALİS MAJOR MİYOKUTANÖZ FLEP İLE REKONSTRÜKSİYON SONUÇLARIMIZ</i>	
Gökhan KAHRAMAN, Yahya TAŞGIN	135
<i>HİDROELEKTRİK SANTRALLERDE CEBRİ BORU GİRİŞ KAPAĞINDA BULUNAN PİRİNÇ CONTALARIN SIZDIRMAZLIKLARININ ARAŞTIRILMASI</i>	
Mehmet YILDIRIM, Ferhat KIZILGEÇİ	136
<i>BİTLİS KOŞULLARINDA BAZI EKMEKLİK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Mehmet YILDIRIM, Ferhat ÖZTÜRK	137
<i>BAZI İLERİ EKMEKLİK BUĞDAY HATLARININ VERİM VE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Cengiz GÜVEN	138
<i>TROMBOZE ARTERİOVENÖZ FİSTÜL SONRASI GELİŞEN GERÇEK BRAKİAL ARTER ANEVİZMASI</i>	
Ayten ATES	139
<i>EFFECT OF CHARACTERISTICS OF Fe- ZSM-5 ZEOLITES ON OXIDATIVE DEHYDROGENATION ACTIVITY OF PROPANE WITH N₂ O AND O₂</i>	
Ayten ATES	141
<i>THE CHARACTERISTICS OF MAGNETIC ADSORBENTS PRODUCED FROM CO-PYROLYSIS OF AGRICULTURE WASTES WITH Fe(III)</i>	
Ayten ATES	143
<i>OXIDATIVE DEHYDROGENATION OF n-BUTANE OVER Fe-ZSM-5 ZEOLITES</i>	
Cuma BOZKURT, Zühal TAŞPINAR BOZ	145
<i>EKONOMİNİN YENİ FORMU DİJİTAL EKONOMİ</i>	
Hasan Aydın, Alper Yalçın	146
<i>VİTAMİN-D'NİN DENEYSEL İMİDAKLOPRİD UYGULANAN RATLARIN KARACİĞER DOKUSUNDAKİ İRİSİN İMMUN REAKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ</i>	
Fulden KARADAL	148
<i>SÜT İŞLETMELERİNDEN İZOLE EDİLEN STAPHYLOCOCCUS TÜRLERİNDE BİYOFİLM OLUŞTURMA KABİLİYETİ</i>	
Ash Çelikel Güngör, Semra Gürbüz, Mutlu Buket Akın	150
<i>PEYNİRALTI SUYU TOZUNUN YENİLEBİLİR FİLM ÜRETİMİNDE KULLANIMI</i>	
Gökmen Çeribaşı, Merve Özdin, Umut Aytulun	151
<i>İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN HİDROMETEOROLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDE ETKİSİ VE TAHMİN MODELLERİNİN ÖNEMİ</i>	
Gökmen Çeribaşı, Muhammed Çalışkan, Umut Aytulun	152
<i>SAKARYA HAVZASINDAKİ HİDROELEKTRİK ENERJİ SANTRALLERİNİN ENERJİ POTANSİYELLERİNİN ARAŞTIRILMASI VE TAHMİN MODELLERİNİN ÖNEMİ</i>	
Gökmen Çeribaşı, Umut Aytulun	154
<i>BURSA İLİNİN YAĞIŞ VE SICAKLIK VERİLERİNİN TREND YÖNTEMLERİ İLE ANALİZİ</i>	
Yelderem AKHOUNDNEJAD	155
<i>İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TARIM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ</i>	
Yelderem AKHOUNDNEJAD, Nevzat SEVGİN	156
<i>BAZI ŞEMAME (ŞEMAMOK) KAVUN GENOTİPLERİNİN ARAZİ PERFORMANSLARININ İNCELENMESİ</i>	
Mehmet Settari Ünal	157
<i>Uludere/ŞIRNAK İLÇESİ BAĞCILIĞINA BİR BAKIŞ</i>	
Ümit GÜLER	158
<i>OSMANLI KIBRISI'NDA HRİSTİYAN DİN ADAMLARINA KARŞI SUÇLAR</i>	
Ümit GÜLER	159
<i>İSLAM TARİHİNDEKİ KÖLELİK TECRÜBESİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</i>	
Ümit GÜLER	160

<i>OSMANLI DÖNEMİNDE KALYONCULARIN KIBRIS AHALİSİNE KARŞI CÜRÜMLERİ</i>	
Deniz SÜTCÜ, Selman AYDIN	161
<i>REPLACING THE COMPRESSION RATIO IN GASOLINE ENGINES IMPACT OF ITS ENGINE PERFORMANCE PARAMETERS</i>	
Deniz SÜTCÜ, Selman AYDIN	163
<i>MELEZ (SEMI) HYBRID SYSTEM APPLIED IN VEHICLES</i>	
Deniz SÜTCÜ, Selman AYDIN	165
<i>AUTONOMOUS DRIVING IN CARS</i>	
Vefa ADIGÜZEL	167
<i>GEORGE HERBERT MEAD SOSYOLOJİSİNDE KİMLİK VE KİMLİK İNŞASI</i>	
Cenk YAVUZ, Ceyda AKSOY TIRMIKÇI	168
<i>KAMU BİNALARINDA LED ARMATÜR DÖNÜŞÜMÜNE İLİŞKİN BİR DURUM ÇALIŞMASI: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ</i>	
Cenk YAVUZ, Ceyda AKSOY TIRMIKÇI	169
<i>FOTOMETRİK FLICKER OLAYININ OFİS ÇALIŞANLARININ ALGISINA ETKİSİNİN SAHA ÖRNEĞİ İLE İRDELENMESİ</i>	
Ceyda AKSOY TIRMIKÇI, Cenk YAVUZ	170
<i>FOSİL YAKITLARIN DÜNYADAKİ DURUMU VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ</i>	
Mahmut MODANLI	171
<i>BAGLEY-TORVİK HİPERBOLİK KESİRLİ DİFERANSİYEL DENKLEMİN LAPLACE COLLOCATION METODUYLA YAKLAŞIK ÇÖZÜMÜ</i>	
Cenan İŞÇİ, Nevin AKKAYA	173
<i>İKİDİLLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE DERSİ DİNLEME VE KONUŞMA BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZYETERLİKLERİ</i>	
Doğan Engin ALNAK, Koray KARABULUT	175
<i>STUDY OF THE EFFECT OF PATTERN ANGLE ON HEAT TRANSFER AND FLOW AT COOLING SURFACES BY USING AIR JET IMPINGEMENT</i>	
Gül KILIÇ DEDEOĞLU, Fatma ERSİN	177
<i>YAŞLI HASTALARA EVDE BAKIM VEREN BİREYLERİN SOSYAL DESTEK ALGILARI, BAKIM YÜKLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ</i>	
Ergin ARSLAN	179
<i>OBEZİTE TEDAVİSİNDE ENDOSKOPİK İNTRAGASTRİK BOTULİNUM TOKSİN A UYGULAMASI ERKEN DÖNEM SONUÇLARIMIZ</i>	
Yusuf ÖZTÜRKÇİ, Ahmet AKKÖPRÜ	180
<i>FASULYEDE VERMİKOMPOST UYGULAMALARININ BAKTERİYEL ADI YANIKLIK HASTALIĞI VE BİTKİ GELİŞİM PARAMETRELERİNE ETKİSİ</i>	
Erman ADANAŞ, Havva ÇETİN, Çetin GÜLER	181
<i>MÜZİK DERSİ ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ</i>	
Gökhan ARIKAN	182
<i>SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDE OKULA AİDİYET DUYGUSU</i>	
Bülent YILDIZ, Umut Tolga GÜMÜŞ, Erkan ÇIBIK	183
<i>BİST 100'DE YER ALAN İMALAT İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ÖLÇÜLMESİ</i>	
Sibel SİLİCİ, Olgay Kaan TEKİN	184
<i>KAYSERİ-ÖZVATAN İLÇESİ BALLARININ PALİNOLOJİK ÖZELLİKLERİ</i>	
Sibel SİLİCİ	185
<i>PROPOLİS ZEYTİNYAĞI ÖZÜTÜNÜN ANTİKARSİNOJENİK AKTİVİTESİ</i>	
Sibel SİLİCİ	186
<i>ÜLKEMİZDE ÜRETİLEN BAL VE PROPOLİS ÜRÜNLERİNİN BİYOAKTİVİTESİ</i>	
Recep KAHRAMANOĞLU	187
<i>ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM SÜRECİNİ PLANLAMADA YAŞADIKLARI SORUNLAR VE BEKLENTİLERİ</i>	
Duygu Mergan İliklerden	188
<i>HİDATİK KİST HASTALIĞININ NADİR BİR KOMPLİKASYONU HEPATOPULMONER FİSTÜL: OLGU SUNUMU</i>	

Recep KAHRAMANOĞLU	189
<i>CUMHURİYET SONRASI ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARA ÖĞRENCİ ALIM SÜRECİNDE MÜLAKAT UYGULAMASI VE BU ÇERÇEVEDE BUGÜNÜMÜZE BAKIŞ</i>	
Aziz AKSOY, Derya BAYRAKTAR, Zeynep EKTİREN	190
<i>KAN GRUPLARINA GÖRE BESLENME VE HASTALIK İLİŞKİSİ</i>	
Aziz AKSOY, Derya BAYRAKTAR	191
<i>GESTASYONEL DİYABETLİ HASTALARIN ANEMNEZ VERİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ: BİTLİS ÖRNEĞİ</i>	
Aziz AKSOY, Derya BAYRAKTAR	192
<i>DİYABETUS MELLİTUS'TA BAZI BİTKİSEL ÜRÜNLER VE GIDA TAKVİYELERİNİN ÖNEMİ</i>	
Arzu İLÇE, Ganime Esra SOYSAL	193
<i>HEMŞİRELİKTE BİLİŞİM VE İNOVASYON İLE İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ</i>	
Arzu İLÇE, Ganime Esra SOYSAL	194
<i>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM VE İNOVASYON İLE İLGİLİ ALDIKLARI DERSLERİN İNCELENMESİ</i>	
Arzu İLÇE, Ganime Esra SOYSAL	196
<i>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK DURUMLARI İLE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ</i>	
Arzu İLÇE, Ganime Esra SOYSAL	198
<i>HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE GİRİŞİMCİLİK</i>	
Mahmut MODANLI	199
<i>KESİRLİ TELEGRAF KİSMİ DİFERANSİYEL DENKLEMLERİN DUFORT-FRANKEL FARK METODUYLA YAKLAŞIK ÇÖZÜMÜ</i>	
Erdiç BOZKURT	200
<i>RETİNA VEN DAL TIKANIKLIĞINDA İNTRAVİTREAL UYGULANAN AFLİBERCEPT VE RANİBİZUMAB ENJEKSİYONLARININ MAKULA ÖDEMİ ve GÖRME KESKİNLİĞİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	
Bülent DÖŞ	201
<i>ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ</i>	
Bülent DÖŞ	202
<i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN BAŞARISIZLIĞIN NEDENLERİ</i>	
Mehmet Nuri KARDAŞ, Nurullah ESENDEMİR	203
<i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DİNLEME BECERİSİ FARKINDALIKLARI ÜZERİNE DENEYSEL BİR ARAŞTIRMA</i>	
Mehmet Nuri KARDAŞ, Nurullah ESENDEMİR	205
<i>AKTİF ÖĞRENME TEKNİKLERİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DİNEME BECERİSİ BAŞARILARINA ETKİSİ</i>	
Mehmet Nuri KARDAŞ, Nurullah ESENDEMİR	207
<i>TÜRKÇE YAZMA EĞİTİMİ ÜZERİNE YAPILAN ARAŞTIRMALARIN EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN BİR İÇERİK ANALİZİ</i>	
Semra GÜRBÜZ, Aşlı ÇELİKEL GÜNGÖR	209
<i>COĞRAFİ İŞARET TESCİL BELGESİ ALMIŞ BALLARIN GENEL VE AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ</i>	
Abdullah GÜLLER, Mustafa USTA	210
<i>VAN İLİNDE FASULYE BİTKİSİNDEN İZOLE EDİLEN FASULYE ADI MOZAİK VİRÜS İZOLATININ (Bean common mosaic potyvirus, BCMV) KILIF PROTEİN GENİNİN KLONLANMASI VE MOLEKÜLER KARAKTERİZASYONU</i>	
Abdurrahman Mengi	211
<i>ENGELLİLİĞE İLİŞKİN TEMEL YAKLAŞIMLARDAN BİRİ OLAN İNSAN HAKLARI MODELİNİN İNCELENMESİ</i>	
Abdurrahman Mengi	212
<i>GÖRME ENGELLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARINA EŞİT ERİŞİMİNİN İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ</i>	
Abdurrahman Mengi	213
<i>İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARINA EŞİT ERİŞİMİNİN İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ</i>	

Kutbettin Ekinci	214
<i>BAKARA 106. AYETİN KUR'ÂN'DA NESHE DİLİ OLUP OLMDIĞININ KRİTİĞİ</i>	
Bahattin BULDUK	215
<i>ELEKTROKARDİYOĞRAFİDE P ve QT DİSPERSİYONUNUN ÖNEMİ</i>	
Ömer Faruk EFE	216
<i>TEKSTİL SEKTÖRÜNDEKİ İŞ KAZALARINI ETKİLEYEN RİSK ETMENLERİNİN İNCELENMESİ</i>	
Ömer Faruk EFE, Burak EFE, Mehmet Akif YERLİKAYA	217
<i>AN INTEGRATED APPROACH FOR MOBILE PHONE SELECTION</i>	
Ömer Faruk EFE	218
<i>HİBRİD ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEMELİNDE OSGB SEÇİMİ</i>	
Semra GÜRBÜZ, Ash ÇELİKEL GÜNGÖR	219
<i>BİYOJEN AMİNLERİN GIDA KALİTESİ VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN ÖNEMİ</i>	
Emriye AY	220
<i>SYNTHESIS OF 1,4,5-TRISUBSTITUTED 1,2,3-TRIAZOLE DERIVATIVES OF D-GALACTOSE</i>	
Mecdi Gürhan Balcı, Mahir Tayfur	221
<i>LENF BEZİNİN NADİR BİR LEZYONU: ANJİOMYOMATÖZ HAMARTOM</i>	
Cuma BOZKURT, Sinan ÇINAR	222
<i>LOJİSTİK ENDÜSTRİSİNDE AKILLI TEKNOLOJİ DEVRİMİ</i>	
Emine Ararat, Eda Didem Yalçın	223
<i>DİŞ HEKİMLİĞİNDE GERİATRİK HASTALARA YAKLAŞIM</i>	
Emine Ararat, Eda Didem Yalçın	224
<i>TALASEMİDE OROFASİYAL BULGULAR</i>	
Erdem Işık, Anıl SÖZEN	225
<i>HASTANELERDE MEDİKAL GAZ TESİSATI</i>	
Sema DEMİR, Rıza ÇİTİL	226
<i>ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ</i>	
Emine BEYAZ, Sonay GÖKÇEOĞLU	228
<i>OKUL DÖNEMİ ÇOCUKLARDA AKUT AĞRIYI GİDERMEDE KULLANILAN NONFARMAKOLOJİK YÖNTEM : DİSTRAKSİYON</i>	
Emine BEYAZ, Sonay GÖKÇEOĞLU	229
<i>ANNELEİN BÜYÜK KORKUSU: SÜTÜN YETERSİZLİK ALGISI</i>	
Emine BEYAZ, Sonay GÖKÇEOĞLU	230
<i>PEDİATRİ ACİL SERVİSLERDE ÇOCUK İSTİSMAR VE İHMALİ</i>	
Sibel ASLAN, Meltem GÖZEGİR	231
<i>OCCURRENCE, TRANSFORMATION, AND FATE OF SULFONAMIDE ANTIBIOTICS IN TERRESTRIAL AND AQUATIC ENVIRONMENTS, AND THEIR REMOVAL METHODS</i>	
Sibel ASLAN, Ertuğrul GÜL	232
<i>REMOVAL OF SYNTHETIC DYES FROM AQUEOUS SOLUTIONS BY ZERO VALENT IRON</i>	
Davut OKÇU	233
<i>İSTENMEYEN DAVRANIŞLARI ÖNLEMEDE SINIF YÖNETİCİLERİNİN EMPATİK YAKLAŞIMININ ÖNEMİ</i>	
Davut OKÇU	235
<i>MEVLANA'YA GÖRE ROL MODEL EĞİTİMCİLERİN NİTELİKLERİ</i>	

Berker KURT	236
<i>ANA DİLİ EĞİTİMİNDE KULLANILAN DERS KİTAPLARI ÜZERİNE BİR KARŞILAŞTIRMA: TÜRKİYE VE MACARİSTAN ÖRNEĞİ</i>	
Berker KURT	237
<i>ALTINCI SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ OKUMA METİNLERİNİN SÖZ VARLIĞI ÜZERİNE BİR İNCELEME</i>	
Berker KURT	238
<i>ÖMER SEYFETTİN ÖYKÜLERİNDEN HAREKETLE DÖNEMİN TÜRKÇE EĞİTİMİ ÜZERİNE ÇIKARIMLAR</i>	
İbrahim Baran KARAŞİN, Ercan IŞIK, Alper DEMİRCİ, Tolga BEKLER	239
<i>SÜNEKLİLİK DÜZEYİ YÜKSEK BETONARME YAPILARDA ZEMİN SINIFININ ETKİSİ</i>	
Alper DEMİRCİ, Tolga BEKLER, İbrahim Baran KARAŞİN, Ercan IŞIK	240
<i>VAN VE YAKIN CİVARINDA CİSİM DALGALARININ FREKANS BAĞIMLI SOĞRULMA FONKSİYONLARI</i>	
Alper DEMİRCİ, Tolga BEKLER, İbrahim Baran KARAŞİN, Ercan IŞIK	241
<i>KARLIOVA (BİNGÖL) ÜÇLÜ BİRLEŞİM NOKTASINDA SPEKTRAL KAYNAK PARAMETRELERİ</i>	
Sabahattin ÇAM, Ahmet ALKAL	242
<i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLERARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNDE YAŞAM DOYUMU VE AFFETMENİN ROLÜ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ</i>	
Sabahattin ÇAM, Ahmet ALKAL	244
<i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİLERARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN YORDAYICISI OLARAK AKILCI OLMAYAN İNANÇLAR VE RUMİNATİF DÜŞÜNCE: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ</i>	
Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK, Lokman TOPRAK, Sadık SERÇEK	245
<i>GASTRONOMİ TURİZMİNİN GELİŞİMİNDE MUTFAK KÜLTÜRÜNÜN ÖNEMİ</i>	
Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK	246
<i>ENDÜSTRİ 4.0'İN TURİZME ETKİSİ: AKILLI TURİZM UYGULAMALARI</i>	
Hüseyin Nasip ÖZALTAŞ, Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK	247
<i>REKREASYON VE REKREASYON YÖNETİMİ BÖLÜMLERİNİN MÜFREDAT AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	
Kamuran YILDIZ, M. Nedim UYGUR, Erkan UZUN	249
<i>BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YAŞANILABİLECEK KRİZLER VE ALINABİLECEK ÖNLEMLER</i>	
M. Nedim UYGUR, Erkan UZUN, Kamuran YILDIZ	250
<i>YABANCI PARALI İŞLEMLERİN VERGİ USUL KANUNU VE TMS 21 STANDARDI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ</i>	
Erkan UZUN, Kamuran YILDIZ, M. Nedim UYGUR	252
<i>YENİ TTK (6102 SAYILI KANUN)'NİN ŞİRKETLERE GETİRDİĞİ YENİLİKLER VE FİNANSAL TABLOLARA ETKİSİ</i>	
Aslı Çelikel Güngör, Semra Gürbüz	253
<i>PROBİYOTİK MİKROORGANİZMALARIN SÜT ÜRÜNLERİNDE KULANIMI</i>	
Erhan GÖRMEZ	254
<i>İLKOKUL SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ EDEBİ ÜRÜNLER BAKIMINDAN İNCELENMESİ</i>	
Erhan GÖRMEZ	255
<i>SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ KAVRAM ÖĞRETİMİ ETKİNLİKLERİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ</i>	

Erhan GÖRMEZ	256
<i>KÜLTÜR VE MİRAS ÖĞRENME ALANINDA TARİHSEL ZAMAN KAVRAMININ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ</i>	
Emrah Önder, Canser Boz, Uğur Arcagök	257
<i>YÜKSELEN VE BÜYÜMENİN ÖNCÜSÜ EKONOMİLERİN (KARTALLAR) MAKRO-EKONOMİK PERFORMANS ANALİZİ</i>	
Canser Boz, Emrah Önder, Uğur Arcagök	258
<i>İSTANBUL İLİNDE BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİ ETKİLEYEN PSİKOSOSYAL RİSK FAKTÖRLERİ</i>	
Uğur Arcagök, Emrah Önder, Canser Boz, Cem Gürler	259
<i>AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ VE AVRUPA BİRLİĞİ'NE ADAY ÜLKELERİN MAKROEKONOMİK GÖSTERGELERİ KULLANILARAK ÇOK BOYUTLU ÖLÇEKLEME VE KÜMELEME ANALİZİ</i>	
Mahmut MODANLI	260
<i>ATANGANA-BALEANU KESİRLİ DİFERANSİYEL DENKLEMİNİN LAPLACE METODUYLA ÇÖZÜMÜ</i>	
Yusuf ÖZTÜRKÇİ, Suat ATAN	262
<i>HABERLER VE GERÇEKLIK İLİŞKİSİ: BİR KAMU KURUMU HAKKINDAKİ HABERLER ÜZERİNE İNCELEME</i>	
Sezer AYAZ, Orhan YALAZA, Veli BATDI	263
<i>EĞİTİMDE STRATEJİ GELİŞTİRMEYE İLİŞKİN KURAMSAL BİR ÇALIŞMA</i>	
Sevgi ŞAHİN, Ayşe Nefise BAHÇECİK	264
<i>HEMŞİRELERİN DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARI VE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ</i>	
Emine KARADEMİR, Çetin KARADEMİR, Uğur SEVİLMİŞ	268
<i>MARDİN KOŞULLARINDA İLERİ PAMUK HATLARININ VERİM VE LİF KALİTE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Ozan OKYAY, Abdulsalam ÖZDEMİR, Ümit Haluk İLİKLERDEN, Tolga KALAYCI	269
<i>BİLATERAL TUVALET MASTEKTOMİ OLGUSU</i>	
Абдуллаева Ирада	270
<i>«ЮЖНЫЙ ГАЗОВЫЙ КОРИДОР» - АЛЬТЕРНАТИВНЫЙ ИСТОЧНИК ЭНЕРГИИ ДЛЯ ТУРЦИИ И ЕВРОПЫ</i>	
Feyza NAZİK	271
<i>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ</i>	
Feyza NAZİK	272
<i>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ALGILANAN SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Feyza NAZİK	273
<i>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ŞİDDET EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ</i>	
Orhan BEYAZ	274
<i>BAZI ÖZEL YÜZEYLERİN KARAKTERİZASYONU</i>	
Ayşegül ŞARBAK	275
<i>NEOLİTİK'TEN ORTAÇAĞ'A ESKİ ANADOLU TOPLUMLARINDA GÖRÜLEN DİŞ PATOLOJİLERİ</i>	
Sibel DUMAN, Fatih SEN	276
<i>ENHANCED HYDROGEN RELEASE FROM DEHYDROGENATION OF AMMONIA BORANE BY ISOLABLE AND REUSABLE IN SITU GENERATED OLEYLAMINE STABILIZED NICKEL (0) NANOPARTICLES</i>	

Sibel DUMAN, Fatih SEN	277
<i>COPPER(0)@CELLULOSE NANOPARTICLES: IN-SITU SYNTHESIS AND TESTING OF CATALYTIC ACTIVITY FROM GREEN DEHYDROGENATION OF DIMETHYLAMINE-BORANE</i>	
Sibel DUMAN, Fatih SEN	278
<i>STARCH SUPPORTED RUTHENIUM(0) NANOPARTICLE CATALYSTS FOR HYDROGEN GENERATION FROM THE GREEN DEHYDROGENATION OF DIMETHYLAMINE-BORANE</i>	
Mehmet KAYA, İrfan KALAYCI	279
<i>DİYARBAKIR'DA SANAYİLEŞMEDE TEKNOKENTİN KATKISI ÜZERİNE</i>	
İrfan KALAYCI, Mehmet KAYA	281
<i>DİYARBAKIR'IN İKTİSADİ SİRLARI</i>	
Gönül ŞENER, Seda GÜNDÜZALP	283
<i>BAŞARI İÇİN SWOT ANALİZİ</i>	
Seda GÜNDÜZALP, Gönül ŞENER	284
<i>MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ZAMAN GÜNLÜKLERİ</i>	
Seda GÜNDÜZALP, Gönül ŞENER	285
<i>ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM</i>	
Fatih Şen, Sibel Duman	286
<i>HIGHLY PRODUCTIVE AND STABLE GO SUPPORTED BIMETALLIC Pd-Ru NANOCATALYSIS FOR HYDROGEN EVOLUTION REACTION</i>	
Fatih Şen, Sibel Duman	287
<i>MONODISPERSED PLATINUM– RHODIUM ALLOY NANOPARTICLES ASSEMBLED ON POLY(N VINYLPIRROLIDONE) (PVP) AS A HIGHLY EFFECTIVE CATALYST FOR DIMETHYLAMINE BORANE (DMAB) DEHYDROCOUPLING</i>	
Fatih Şen, Sibel Duman	288
<i>REDUCED GRAPHENE OXIDE - BASED MONODISPERSE PdCo NANOCOMPOSITE AS HIGHLY EFFICIENT AND STABLE NANOCATALYST FOR HYDROGEN EVOLUTION REACTION</i>	
Fikret SALIK	289
<i>AMELİYATHANE HEMŞİRELERİNİN BİLGİ, TECRÜBE VE MEMNUNİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Muhammet ASENA	291
<i>YANIK ÜNİTESİ HEMŞİRELERİNİN BİLGİ, TECRÜBE VE MEMNUNİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Murat KEKLİK	293
<i>“TASAVVURDAN ZİYÂN ETMEK” DEYİMİ ÜZERİNE</i>	
Murat KEKLİK	294
<i>ÜSKÜPLÜ ATÂ'DA “KAN” İMGESİ</i>	
Gökhan ARIKAN, Deniz ASLAN	295
<i>9– 13 YAŞ YÜZME SPORCULARINDA ATLAMA BECERİSİ VE İMGELEME ÇALIŞMASI</i>	
Zihni MEREY, Neclan BAYHAN	296
<i>TÜRKİYE'DE BARIŞ EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA TEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Rasim DOĞAN, Ahmet KARAARSLAN	297
<i>RECONSTRUCTION OF A LOAD COMPOSITION WITH ZIP COEFFICIENTS</i>	
Rasim DOĞAN, Ahmet KARAARSLAN	298
<i>FUEL CELL APPLICATION ON AC PUMP MOTORS</i>	
Zafer ORTATEPE, Rasim DOĞAN, Ahmet KARAARSLAN	299
<i>MODEL PREDICTIVE BASED ROTOR CURRENT CONTROL FOR MATRIX CONVERTER CONTROLLED DFIG</i>	
Ahmet Karaarslan, Rasim Doğan	300
<i>Obtaining Optimum Piezoelectric Energy Harvesting with Non-inverting Buck-Boost Converter</i>	

Ahmet Karaarslan, Özkan Özkara, Rasim Doğan	301
<i>THE CONTROL OF A BUCK-BOOST CONVERTER IN PV SYSTEMS FOR BATTERY CHARGING</i>	
Ahmet Karaarslan, Emrah Şeker, Rasim Doğan	302
<i>LOAD COMPENSATION USING D-STATCOM</i>	
Amir Rahimi, Latifeh Pourakbar, Gülen Özyazıcı	303
<i>INVESTIGATION on ANTIOXIDANT ACTIVITY of UPPER, MIDDLE, and LOWER LEAVES of GARDEN THYME (Thymus vulgaris L.)</i>	
Gülen ÖZYAZICI, Münevver GÜLTEKİN	304
<i>SIİRT KOŞULLARINDA KIŞNIŞ ÇEŞİT, HAT VE POPULASYONLARININ AGRONOMİK VE KALİTE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Filiz ERYILMAZ	305
<i>TÜRKİYE'DE REEL ÜCRETLER, ENFLASYON VE İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ</i>	
Filiz ERYILMAZ, Derya HEKİM YILMAZ, Emin ERTÜRK	306
<i>AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KÜRESEL KRİZ DÖNEMİNDE GELENEKSEL OLMAYAN PARA POLİTİKALARI</i>	
Mehmet YÜCE, Filiz ERYILMAZ	307
<i>TÜRKİYE'DE KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNÜN ANALİZİ: FIRSATLAR ve TEHDİTLER</i>	
Filiz ERYILMAZ, Emin ERTÜRK	308
<i>Türkiye'de Kurumsal Düzenlemelerin Makroekonomik Performans Üzerine Etkileri</i>	
Melek Çağlıköse, Sevim Sevgi	309
<i>ALTINCI SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÜST BİLİŞ BECERİLERİNİN İNCELENMESİ</i>	
Sevim Sevgi	310
<i>Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematik Öğretiminde Geometrik Açılımlar Kullanımına Yönelik Görüşleri</i>	
Mehmet Eryılmaz, Abdulrahman Joukhaji	311
<i>MÜLTECİ GİRİŞİMCİLİK ARAŞTIRMALARININ GÜÇLÜKLERİ ÜZERİNE METODOLOJİK BİR TARTIŞMA</i>	
Mehmet Eryılmaz	312
<i>FİRMALARDA DİJİTALİZASYON, ÖĞRENME, UNUTMA VE PERFORMANS İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA</i>	
Mehmet Eryılmaz	313
<i>TÜRK AKADEMİSİNİN BİLGİ ÇEVİRİ/TRANSFER EĞİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	
Mehmet Eryılmaz	314
<i>YÜKSEKÖĞRETİM ÖRGÜTLERİNDE KURUMSAL RİSK YÖNETİMİ: BİR YAZIN TARAMASI</i>	
Nihat Aka, Canan Demir, Halit Demir	315
<i>GASTROÖZEFAGEAL REFLÜ HASTALIĞI İLEASİMETRİK DİMETİL ARJİNİN ARASINDAKİ KORELASYON</i>	
Halit Demir, Nihat Aka, Canan Demir	316
<i>TOTAL SÜLFİHİDRİL DÜZEYİ İLE BAZI HASTALIKLAR ARASINDAKİ KORRELASYON</i>	
Halit Demir, Nihat Aka, Canan Demir	317
<i>ÜLSERATİF KOLİT HASTALIĞI İLE PROLİDAZ ENZİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	
Sare EVCİMİK	318
<i>4-6 YAŞ GURUBU KURAN KURSLARINDAKİ DEĞERLER EĞİTİMİNİN UYGULANMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ</i>	
Aydın GÖRMEZ, Zeki Edis	319
<i>COLOURISM AS REFLECTED IN LITERARY STUDIES</i>	
Aydın GÖRMEZ, Zeki Edis	320
<i>Malcolm X in Black Movement</i>	
Mehmet DAĞ, Fatma KIZILKAYA	321
<i>TÜRKİYE'DE ENFLASYONUN BÜTÇE AÇIĞI ÜZERİNE ETKİSİ: EŞBÜTÜNLEŞME ANALİZİ</i>	

Fatma KIZILKAYA, Mehmet DAĞ	322
<i>NİC ÜLKELERİNDE İŞSİZLİK HİSTERİSİ: FOURIER YAKLAŞIMI</i>	
Sevim GÜLGÜN, Yaşar ÖZBAY	323
<i>ÖZNEL EŞ AFFEDİCİLİĞİ ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI</i>	
Gencay SARIŞIK	324
<i>4-EKSENLİ MAKİNEDEN DOĞAL TAŞDAN ÜRETİLEN 3-BOYUTLU ÜRÜNLERİN İŞLENMESİNDE OPTİMUM İŞLEME PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Gencay SARIŞIK, A. Sabri ÖĞÜTLÜ	325
<i>DOĞAL TAŞ NİHAİ ÜRÜNLERİN KIRILMA POTANSİYELİ İNDEKSİNİN İSTATİSTİKSEL K-ORTALAMALAR KÜMELEME YÖNTEMİ İLE SINIFLANDIRILMASI</i>	
Gültekin ÇOŞKUN, Gencay SARIŞIK, Burcu ŞAHAN	326
<i>FARKLI KARIŞIMLARDA VE DESENLERDE ÜRETİLEN BETON KARO TAŞLARININ KAYMA DİRENÇLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Ömer DALMAN	327
<i>TRABZON İLİNDEKİ KAPALI YÜZME HAVUZ SULARININ MİKROBİYOLOJİK VE KİMYASAL ANALİZİ</i>	
Ömer DALMAN	328
<i>TRABZON İLİNDEKİ KAPALI YÜZME HAVUZ SULARINDA NH_4^+, NO_2^-, NO_3^- VE KLORAMİNLERİN ANALİZİ</i>	
Ömer DALMAN, Nuri YILDIRIM	329
<i>LEJYONELLA HASTALIĞI VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER</i>	
Mehmet Arif ÖZYAZICI, Orhan DENGİZ, Gülen ÖZYAZICI	330
<i>TARIM TOPRAKLARININ BAZI FİZİKO-KİMYASAL TOPRAK ÖZELLİKLERİ İLE AĞIR METAL İÇERİKLERİNE YÖNELİK ZENGİNLEŞME FAKTÖRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ: GÜMÜŞHANE İLİ ÖRNEĞİ</i>	
Erhan ÜNAL	331
<i>ÖĞRETİM ADAYLARININ TEKNOLOJİ ENTEGRASYONUNA YÖNELİK ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ</i>	
Erhan ÜNAL	333
<i>ÖĞRETİM MATERYALİ TASARIMINDA WEB 2.0 ARAÇLARININ ÖNEMİ</i>	
Yılmaz KAPLAN	334
<i>ALKOL BAĞIMLILIĞINA BAĞLI DAVRANIŞ BOZUKLUKLARI VE RUHSAL ETKİLERİ</i>	
Nürettin AKÇAKALE	335
<i>KAYNAK İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ</i>	
Yasemin AĞAOĞLU	336
<i>ALKOL BAĞIMLILIĞI, BELİRTİLERİ, NEDENLERİ VE İNSAN VUCUDU ÜZERİNDE Kİ METABOLİK ETKİLERİ</i>	
Mehrzaad Mohabbi Yadollahi	338
<i>Kür Şartlarının Reaktif Pudra Beton Üretimindeki Etkisi</i>	
Mehrzaad Mohabbi Yadollahi	340
<i>Başlangıç Geometrik Kusurunun Kemer Şeklindeki Çift Katmanlı Uzay Kafes Sistemlerin Taşıyabileceği Yük Üzerindeki Etkisi</i>	
Mehrzaad Mohabbi Yadollahi	342
<i>امكانسنجی تولید سیمان ژئوپولیمیری از پرلیت</i>	
Nihal KOÇAK, Selime ÖLMEZ BAYHAN	343
<i>Farklı patlıcan çeşitlerinde Epitrix hirtipennis (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae)'in yapraktaki zarar oranının belirlenmesi</i>	

Nihal KOÇAK, Selime ÖLMEZ BAYHAN	344
<i>Farklı patlıcan çeşitlerinde Tütün toprak piresi, Epitrix hirtipennis (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) 'in bitki fenolojisine göre populasyon gelişmesinin belirlenmesi</i>	
Selime ÖLMEZ BAYHAN, Erol BAYHAN	346
<i>GAP Bölgesi'ndeki Pamuk Alanlarında Kelebekler (Lepidoptera)</i>	
Aymelek Çetin	347
<i>UMBİLİKAL ARTER VE VENİN ULTRASTRÜKTÜREL YAPISI</i>	
Hasan Basri MEMDUHOĞLU, Ferda Ekmen	348
<i>Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılımı ve Öğretmen-Veli İşbirliği</i>	
Hasan Basri MEMDUHOĞLU, Tuğba Ekin	349
<i>Bir Alternatif Okul Uygulaması Olarak Butik Okullar: Felsefesi, Yapısı ve Türk Eğitim Sisteminde Uygulanabilirliği</i>	
Hasan Basri MEMDUHOĞLU, Sezen AKGÜL	350
<i>Bir Eğitim Planlaması Sorunsalı Olarak Öğretmenlik Yap(a)mayan ve Farklı Sektörlerde Çalışan Öğretmen Adayları: Beklentileri, Umutları, Mesleki Doyumları</i>	
Hasan Basri MEMDUHOĞLU, Su Buşra BİRDEN	351
<i>ÖZEL OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİNİN WALDORF OKULLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ</i>	
Metin EREN	352
<i>AVANZÂDE MEHMET SÜLEYMAN'IN İZDİVACDA BÜYÜCÜLÜK ADLI ESERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</i>	
Sinan ANLAŞ, İnanç ÖZGEN	353
<i>TÜRKİYE HISTERIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR</i>	
Sinan ANLAŞ, İnanç ÖZGEN	354
<i>TÜRKİYE NITIDULIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR</i>	
Sinan ANLAŞ, İnanç ÖZGEN	355
<i>TÜRKİYE SILPHIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR</i>	
	356
Ali KIRCA	
<i>The Design of Log-Domain Second-Order Banpass Filter for VHF Applications</i>	
Esin BASIM, Hüseyin BASIM	359
<i>ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST Pseudomonas tolaasii ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BROWN BLOTCH DISEASE ON CULTIVATED MUSHROOM Agaricus bisporus (Lange) Sing.</i>	
Esin BASIM, Hüseyin BASIM	360
<i>PLANT PROTECTION AND CULTIVATION PROBLEMS IN GREENHOUSE VEGETABLES PRODUCTION IN AKSU DISTRICT OF ANTALYA PROVINCE</i>	
Hüseyin BASIM, Esin BASIM	361
<i>RESEARCH ON THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF THYME (O. dubium) AGAINST Pectobacterium carotovorum subsp. carotovorum ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BANANA WET ROT DISEASE</i>	
Hüseyin BASIM, Esin BASIM	362
<i>ANTAGONISTIC POTENTIAL OF Bacillus subtilis HB10 AGAINST Xanthomonas spp., CAUSAL AGENTS OF PEPPER AND TOMATO BACTERIAL LEAF SPOT DISEASE</i>	
Hüseyin BASIM, Esin BASIM	363
<i>THE VOLATILE ANTIBACTERIAL EFFECT OF THE ESSENTIAL OIL OF Eucalyptus camaldulensis AGAINST Clavibacter michiganensis subsp. michiganensis ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF TOMATO BACTERIAL WILT AND CANKER DISEASE</i>	
Lokman GEMİ	364

<i>CAM ELYAF TAKVİYELİ KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESANEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ</i>	
Lokman GEMİ	365
<i>HİBRİD ELYAF TAKVİYELİ FGM KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESANEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ</i>	
Lokman GEMİ	366
<i>KARBON ELYAF TAKVİYELİ KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESANEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ</i>	
Nurettin KONAR, Alperen ŞANAL	367
<i>Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutumlarının İncelenmesi</i>	
Nurettin KONAR, Mehmet Emek KOCA	368
<i>Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Mesleki Kaygılarının İncelenmesi</i>	
Nurettin KONAR, Mehmet Emek KOCA	369
<i>Türkiye’de 1995-2018 Yılları Arasında İşitme Engelliler Ve Spor İle İlgili Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi</i>	
Nurettin KONAR, Alperen ŞANAL	371
<i>Türkiye’de 1995-2018 Yılları Arasında Görme Engelliler Ve Spor İle İlgili Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi</i>	
Binnur MERİÇLİ YAPICI, Ayşen KAYA	373
<i>Laurus nobilis L. UÇUCU YAĞININ KLİNİK BAKTERİLERE KARŞI ANTİMİKROBİYAL AKTİVİTESİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	
Binnur MERİÇLİ YAPICI, İlke KARAKAŞ	375
<i>Eisenia fetida SÖLÖM SIVISININ KLİNİK BAKTERİLERE KARŞI ANTİBAKTERİYEL AKTİVİTESİNİN BELİRLENMESİ</i>	
Nabeel Taher Abdulazeez ALGAILANI, Nazire MİKAİL	377
<i>DOĞRUSAL OLMAYAN REGRESYON MODELLERİ VE ZOOTEKNİDE UYGULAMALARI</i>	
Hayman Murad Hasan, Nazire Mikail	378
<i>FORECASTING OF RED AND WHITE MEAT PRODUCTION IN NORTHERN IRAQ WITH TIME SERIES MODELS</i>	
Zöhre BAŞ KORKMAZ	379
<i>RECLAIMING CHILDREN’S IDENTITIES:LORD OF THE FLIES (1954) AS A PROTEST AGAINST THE CORAL ISLAND (1858)</i>	
Zöhre BAŞ KORKMAZ	380
<i>Postcolonial Reading of “My Son the Fanatic” (1994) by Hanif Kureishi: Identity And Multiculturalism</i>	
Hasan Güner BERKANT, Mustafa KANDIRMAZ	381
<i>ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİLERİN MATEMATİK DERSİ BECERİLERİNİ GELİŞTİRME YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ</i>	
Gonca Çakmak, Remziye Güzel, Yusuf Selim Ocak	382
<i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİNE YÖNELİK STEM'E KARŞI TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	
Yusuf Selim OCAK	384
<i>Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Nanoteknolojiye Yönelik Görüşleri</i>	
Seyithan SEYDOŞOĞLU	385
<i>DÜZENSİZ OTLATMANIN DOĞAL MERALAR ÜZERİNE ETKİLERİ</i>	
Seyithan SEYDOŞOĞLU	386
<i>FARKLI ORANLARDA KARIŞTIRILAN YEM BEZELYESİ (Pisum sativum L.) VE ARPA (Hordeum vulgare L.) HÁSİLLARININ SİLAJ KALİTESİNE ETKİ EDEN ORGANİK ASİT ORANLARININ BELİRLENMESİ</i>	
Ezgi OGUŞ, Özlem ÖZMEN	387
<i>KÖPEK TRANSMİSSİBLEVENEREAL TÜMÖRLERİNDE MMP-2 VE MMP-7 AKTİVİTESİNİN</i>	

<i>İMMUNOHİSTOKİMYASAL OLARAK BELİRLENMESİ</i>	
Tuğba ERSOY, Özlem ÖZMEN <i>PARVOVİRUS İLE DOĞAL ENFEKTE KÖPEK BAĞIRSAKLARINDA KASPAZ-3 VE PCNA AKTİVİTESİNİN İMMUNOHİSTOKİMYASAL OLARAK İNCELENMESİ</i>	389
Özlem ÖZMEN <i>BİR SÜLÜNDE KOLANGİOSELÜLER KARSİNOMA OLGUSU</i>	390
Necati ÇETİN, Cevdet SAĞLAM <i>DİYARBAKIR İLİNDE TARIMSAL MEKANİZASYONDAKİ GELİŞMELERİN MEVCUT DURUMU</i>	391
Necati ÇETİN, Cevdet SAĞLAM <i>GELENEKSEL VE KORUYUCU TOPRAK İŞLEME SİSTEMLERİNDE ENERJİ KULLANIMI</i>	392
Mustafa Yusuf YILDIRIM, Mustafa ANUTGAN <i>TERS KİNEMATİK ANALİZİN YAPAY SİNİR AĞLARI İLE SİMÜLYASYONU</i>	394
Mustafa Yusuf YILDIRIM, Mustafa ANUTGAN <i>STEREO GÖRME VE 3 EKSENLİ ROBOT KOL KULLANILARAK NESNE SINIFLANDIRMA</i>	396
Mevlüt ALATAŞ <i>Japon Balıkları (Carassius sp.)'nda Renk Tercihi Var mıdır?</i>	398
Mevlüt ALATAŞ <i>Soğan (Allium cepa) Bitkisinin Değişik pH' larda Yetiştirilmesi</i>	399
Necati ÇETİN, Cevdet SAĞLAM, Hüseyin Hüsnü BALIK, Gözde Nur GÜÇKAN, Yusuf Can AŞIK <i>YAĞLIK AYÇİÇEĞİ (Helianthus annuus L.) TOHURLARININ BAZI FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ</i>	400
Dursun AKASLAN <i>UZAKTAN ÖĞRETİM YOLUYLA VERİLECEK DERSLERE İLİŞKİN USUL VE ESASLARIN YÖNERGELEŞTİRİLMESİ</i>	401
Dursun AKASLAN <i>UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ SINAV YÖNERGESİ</i>	403
Yasin AKBULUT <i>ORTODONTİ DERSLERİ ALAN VE ALMAYAN DIŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN, ORTODONTİK ANOMALİLERE TANI KOYABİLME DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	404
Mehmet YILDIRIM, Ferhat KIZILGEÇİ, Cuma AKINCI, Önder ALBAYRAK <i>EKMEKLİK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN BAŞAKLANMA DÖNEMİNDE ÖLÇÜLEN LAI, SPAD, NDVI, BÖS İLE TANE VERİMİ VE KALİTE ÖZELLİKLERİ ARASINDA KORELASYON ANALİZİ</i>	405
Caner Şahin <i>Kulak Burun Boğaz hastalıkları horlama ve uyku apnesi sendromu ön tanısı ile uyku testi uygulanan hastalarda uyku testi sonuçlarımız</i>	407
Erkan Hirik, Selami Albayrak <i>MESANE TÜMÖRLÜ HASTALARDA İMMÜN SİSTEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE DİĞER ÜROLOJİK TÜMÖRLERLE KARŞILAŞTIRILMASI</i>	408
Ali KIRÇAY <i>İŞARET SIKIŞTIRMA GENİŞLETME YÖNTEMİ İLE DÜŞÜK GERİLİMLİ/GÜÇLÜ DEVRE TASARIMI</i>	409
Sevim Sevgi <i>ÜST BİLİŞ BECERİLERİ ÖLÇÜĞÜNÜN ÖLÇMENİN DEĞİŞMEZLİĞİNİN İNCELENMESİ</i>	410
M.FiratBaran, M.Zahir Duz <i>REMOVAL OF PB, CD, ZN, FE, NI AND CU FROM AQUEOUS SOLUTION BY BACILLUS LICHENIFORMIS USING ICP-OES AND ICP-MS</i>	411

Nermin DEMİRKOL <i>MERMER KESİM ATIKLARININ ARTİSTİK SIRLARDA KULLANIMI</i>	412
Zihni MEREY, Sabahattin KESGİN <i>ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN ALGILARINA GÖRE OKUL YÖNETİMİNDE KAYIRMACILIK</i>	413
Zihni MEREY <i>ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİMİNE YÖNELİK BİR MODEL ÖNERİSİ</i>	414
Firuz FAOZİ <i>ÖĞUZ TÜRKLERİ ÜZERİNE</i>	416
Албакова Фатима Юсуповна <i>МЕЖЦИВИЛИЗАЦИОННЫЕ ПРОСТРАНСТВА КУЛЬТУРНОЙ ОММУНИКАЦИИ</i>	417
Малик Гусейнов <i>ТВОРЧЕСТВО Ч. АЙТМАТОВА И КУМЫКСКАЯ ПРОЗА 1960–1980-х ГОДОВ</i>	419
Şamuhammet Çariyev <i>КРАТКО О ТРЁХ СТИХАХ ВЕЛИКОГО ТУРКМЕНСКОГО ПОЭТА-КЛАССИКА МАХТУМКУЛИ, ОПУБЛИКОВАННЫХ В ПАРИЖЕ В 1852 ГОДУ В ПЕРЕВОДЕ ФРАНЦУЗА АДЛЬФА БРЮЛЬЕ</i>	421
Zhi HUAN <i>CHINA AND ORIENTALISM</i>	423

INVESTIGATION OF ANTIFUNGAL EFFECTS OF ETHANOLIC EXTRACTS OF SEED OF *Laurus nobilis* ON SIX DIFFERENT FUNGAL PATHOGEN ISOLATES

Res. Ass. Salih DİKİLİTAŞ*,

Sibel SÜTLÜOĞLU,

Assoc. Prof. Özlem AKSOY

Department of Biology, Faculty of Sciences and Arts,

Kocaeli University

*Corresponding author

salih.dikilitas@kocaeli.edu.tr

sutluoglusibel@gmail.com

ozlem.aksoy@kocaeli.edu.tr

Food production is a troublesome process because of pests. Fungi are one of the destructive pest for many crops, fruits and vegetables. Chemicals have been using as pesticides for years due to low cost and easy handle. These synthetic chemical insecticides are usually preferred by the farmers. However, because of the multifarious problems with these chemical compounds, use of natural pesticides which obtained from plants has been an alternative to these synthetic pesticides. *Laurus nobilis* is an aromatic evergreen tree which has antibacterial and antifungal activity. The aim of this study was to investigate the antifungal effects of *Laurus nobilis* ethanolic extracts on six different fungal pathogens; *Fusarium culmorum*, *Fusarium oxysporum*, *Fusarium pseudograminearum*, *Sclerotinia minor*, *Sclerotiniasclerotium* and *Sclerotium rolfsi*. Four different concentrations of ethanolic extract (500, 1000, 1500 and 2000 µg/mL) of *L. nobilis* seed was treated on these six different fungal isolates. Distilled water was used in control group. Petri dishes (6 cm diameter) were used for fungus culture. Fungal cores of 0.5 cm diameter was taken from 4-5 day old fungus culture and transferred to new petri dishes which contain potato dextrose agar (PDA). Four different concentrations and distilled water was treated to all of the fungal isolates. Fungal zone diameters were measured at the end of seventh day. Three replicates were done for each experiment. The statistical analysis of data was performed using SPSS 22.0 statistical software (SPSS Inc., Chicago, IL, USA). Statistically significant differences between the groups were compared using Tukey's test. The data were displayed as means ± standard deviation (SD), and p-values less than 0.05 were considered statistically significant. According to the results, two fungi isolates; *S. rolfsi* and *S. sclerotium* were not affected by any concentration of extracts. However, inhibitions were observed in other fungi isolates in different ratio. *F. culmorum* showed inhibition in all the treated groups when compared to

control group but these results statically were not significant. It has been observed that there was inhibitions in all of the concentrations but inhibition in 500 µg/mL concentration was not statistically significant in *S. minor* and *F. oxyporum*. Maximum inhibition was seen in *F. pseudograminearum*. Fungal zone diameter was 2,76 cm in 2000 µg/mL whereas 4,50 cm in control group. In general, inhibitions were dose dependent. According to the results it can be concluded that extracts of seed of *L. nobilis* can be used as natural fungicide instead of synthetic ones for some fungal pathogens.

Keywords: Antifungal activity, Fungal pathogen, *Laurus nobilis*, Natural pesticides, Synthetic pesticides.

Bayes Teorimi ve Örnek Uygulamaları

Uzm.Bio.Özgür EROĞLU¹,

Dr. Bio. Serdar YÜKSEL²,

Bahar ÇELİK³,

Ecz.Oktay ÖZARSLAN⁴,

İş Güv.Uzm. Selçuk YÜKSEL⁵

Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Uzman)

ozgur27051978@hotmail.com (Bildiriyi sunan)

Milli Eğitim Bakanlığı, Kiraz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kiraz/İZMİR,
serdarykl@gmail.com

Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi İSG birimi,

65baharita@gmail.com

Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekim Yardımcısı

oktay_ozarslan@hotmail.com

İş Güvenliği Uzmanı, İZMİR

selcukyq@gmail.com

Özet

Olasılık ve istatistik bilimlerinin önemli bir teoremidir. Bu teoriyi ilk açıklayan istatistikçi, teolog ve matematikçi İngiliz Thomas Bayes (1702-1761) adına atfen Bayes Teoremi denilmektedir. Karar analizinde ve bir olayın (örneğin hastalıklar) olma olasılığının hesaplanmasında kullanılır. Thomas Bayes'in kesin tarih bilinmemekle birlikte 1701 yılında doğduğu tahmin edilmektedir. Thomas Bayes Edinburgh Üniversitesi'nde presbiteryen vaizliği eğitimi almıştır. 1722 yılına kadar Edinburgh'da kaldığı tahmin edilmektedir. Eğitimini tamamladıktan sonra Londra'ya dönmüştür.

Bayes'in hayatında yayınladığı bilinen eserler “İlahi yardımseverlik”, “An Attempt to Prove That the Principal End of the Divine Providence and Government Is the Happiness of His Creatures (1731)” ve “An Introduction to the Doctrine of Fluxions, and a Defence of the Mathematicians Against the Objections of the Author of The Analyst (1736)’dır. Aslında Bayes, teorimini Tanrının varlığını kanıtlamak için öne sürmüştür. Sonrasında teorem istatistiğin bir çok alanında uygulanma olanağı bulmuştur. Özetlemek gerekirse “bu teorem

bir rassal değişken için olasılık dağılımı içinde koşullu olasılıklar ile marjinal olasılıklar arasındaki ilişkiyi göstermektedir. Bu şekli ile Bayes teoremi bütün istatistikçiler için kabul edilir bir ilişkiyi açıklamaktadır. Bu kavram için Bayes kuralı veya Bayes kanunu adları da kullanılır. Ancak bazı istatistikçiler için Bayes teoremi özel olarak değişik bir önem de taşır. Felsefi temelde olasılık değerlerinin nesnel bir özellik değil, gözlemcinin meydana çıkardığı subjektif bir değer olarak kabul eden subjektivist olasılık düşünürlerine göre Bayes teoremi, yeni kanıtlar ışığında olasılık değeri hakkındaki subjektif inanışların güncelleştirilip değiştirilmesini sağlayan temel bir gereçtir; yani sonsal bir yaklaşımın temelidir. Olasılık teorisi içinde incelenen bir ‘‘olay olarak B olayına koşullu bir A olayı (yani B olayının bilindiği halde A olayı) için olasılık değeri, A olayına koşullu olarak B olayı (yani A olayı bilindiği haldeki B olayı) için olasılık değerinden farklıdır.’’ Bayes teoremi testlerin duyarlılığını belirlemede, istatistiksel veri kullanan tarama testlerine göre kişilerin hasta olup olmama olasılıklarını hesaplamada, kendini sürekli güncelleyen veri tabanlarında dinamik olarak olasılıkları hesaplamakta, yapay sinir ağları, nesne tanıma, spam mail tarama yazılımlarında kullanılmaktadır. Sonuç olarak II. Dünya Savaşı sırasında Nazi Enigma kodunu kırmak için kullanılan Bayes teoremi, şimdi bilim, teknoloji, tıp ve daha pek çok alanda belirsizlik kurallarını yönetmektedir.

Anahtar kelimeler: Bayes teorimi, olasılık, karar algoritmaları, yapay sinir ağları

Araştırmalarda İstatistiksel Yöntem Seçimi

Uzm.Bio.Özgür EROĞLU¹,

Dr. Bio. Serdar YÜKSEL²,

Bahar ÇELİK³,

Ecz.Oktay ÖZARSLAN⁴,

İş Güv.Uzm. Selçuk YÜKSEL⁵

¹Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Uzman)

ozgur27051978@hotmail.com (Bildiriyi sunan)

²Milli Eğitim Bakanlığı, Kiraz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kiraz/İZMİR,

serdarykl@gmail.com

³Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi İSG birimi

65baharita@gmail.com

⁴Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekim Yardımcısı.

oktay_ozarslan@hotmail.com

⁵İş Güvenliği Uzmanı, İZMİR

selcukyq@gmail.com

Özet

İstatistik kelimesinin kökeni latince ve İtalyancaya dayanmaktadır. Latinedeki statisticum collegium (devlet konseyi) ve İtalyancadaki statista (devlet adamı, politikacı) kelimelerinden türetilmiştir. İstatistik kelimesi ilk defa Alman Gottfried Achenwall tarafından Statistik (1749) adlı eserinde kullanılmıştır. Bu eser devlet hakkında sayısal veriler örneğin nüfus verileri hakkında bilgiler içermekteydi. Bu dönemde istatistik kelimesi ingilizceye political arithmetic (siyasi aritmetik) olarak geçmiştir. İstatistiğin matematiksel temelleri ise Pierre Fermat ve Blaise Pascal'ın arasındaki 1654 yıllarına kadar süren olasılık kuramı hakkındaki yazışmalara dayanmaktadır. Bioistatistiğin temelleri ise Mendel'in çalışmalarına dayanır. Darwin'in evrim teorimi ve genetik hakkındaki gelişmeler 1900 yılların başında biyoistatistiğin gelişimini etkilemiştir. Bu dönemde biyoistatistik alanında Walter Weldon , Karl Pearson, Charles Davenport, William Bateson ve Wilhelm Johannsen önemli çalışmalar yapmışlardır. 1930'larda Sir Ronald A. Fisher The Genetical Theory of Natural Selection (Doğal Seleksiyonun Genetik Teorisi), Sewall G. Wright'ın popülasyon genetiği hakkındaki

çalışmaları ve J. B. S Haldane'in The Causes of Evolution isimli eseri o dönemin önemli çalışmalarına örnek gösterilebilir. Biyoistatistik günümüzde halk sağlığı, epidemiyoloji, beslenme ve diyetetik, çevre sağlığı, tıbbi ve klinik bilimler, genom araştırmaları, istatistiksel genetik, popülasyon genetiği, ekoloji ve sekans analizleri konularında kullanılmaktadır. İstatistik konuları işlevlerine göre betimsel ve çıkarımsal istatistik olarak iki farklı sınıfa yerleştirilebilir. Betimsel istatistik, örnekleme sayısal veya grafiksel olarak özetlemek amacıyla kullanılabilir. Sayısal göstergelere temel örnek olarak ortalama ve standart sapma gösterilebilir. Grafiksel özetler çeşitli türde grafik ve tabloları içerir. Çıkarımsal istatistik verideki örtüşmeleri modellemek için kullanılır, olasılığı göze alır ve daha büyük bir istatistiksel yığın hakkında sonuç çıkarır. Bu sonuçlar, evet/hayır şeklinde cevaplar olabileceği gibi (hipotez testi), sayısal özelliklerin tahmin edilmesi istatistiksel tahmin gelecekteki değerlerin öngörülmesi istatistiksel öngörü, veriler arasındaki doğrusal ilişkinin yorumlanması (korelasyon), veya bu ilişkilerin modellenmesi (regresyon analizi) şeklinde olur. Diğer belli başlı matematiksel modelleme teknikleri varyanslar analizi ANOVA, zaman serisi, ve veri madenciliğidir. Betimsel ve çıkarımsal istatistik yöntemleri biyoistatistiksel çalışmalarda yaygın bir biçimde kullanılır. Bilimsel araştırma istatistiksel yöntemlerle desteklenecekse başka bir anlatımla deneysel çalışma verileri istatistiksel yöntemlerle yorumlanacaksa çalışmada kullanılacak istatistiksel yöntemlere uygun veriler sağlanmalıdır. Çalışma sonunda istatistiksel yöntem belirlenmeye çalışılması veri sayısı ve veri tipi konularında sorunlar yaşanmasına neden olabilir. Bu nedenlerden dolayı çalışma planlaması başlangıcında istatistiksel yöntemde kararlaştırılmalıdır.

Sonuç olarak uygulanacak istatistik yöntemine karar vermeden önce verilerin normal dağılıp dağılmadığı, verilerin kategorik veya sürekli olup olmadığı, örneklem sayılarının 30'un altında veya üstünde olup olmadığı büyük önem taşımaktadır. Yöntem seçiminden sonra veriler power analizi için tekrar değerlendirilmeli ve çalışmanın gücü %80'in altında ise örneklem sayıları artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İstatistik, Karar, Yöntem seçimi, Normal dağılım, Parametrik, Non-parametrik

Tür ve Alt türlerin Ayrımında Geometrik Morfometri Yöntemlerinin Kullanılması**Uzm.Bio.Özgür EROĞLU¹,****Dr. Bio. Serdar YÜKSEL²,****Bahar ÇELİK³,****Ecz.Oktay ÖZARSLAN⁴,****İş Güv.Uzm. Selçuk YÜKSEL⁵**¹Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Uzman)

e posta: ozgur27051978@hotmail.com (Bildiriyi sunan)

²Milli Eğitim Bakanlığı, Kiraz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kiraz/İZMİR,

e posta: serdarykl@gmail.com

³Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi İSG birimi,

e posta: 65baharita@gmail.com

⁴Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekim Yardımcısı.

e posta: oktay_ozarслан@hotmail.com

⁵İş Güvenliği Uzmanı, İZMİRe posta: selcukyq@gmail.com**Özet**

Geometrik morfometri, dijital fotoğrafları ve yazılımları kullanan şekil tabanlı bir sınıflandırma aracıdır. Zooloji, botanik, morfolojinin çok önemli olduğu anatomi alanlarında geometrik morfometri yöntemlerini kullanarak çalışmalarımıza yeni bir boyut kazandırabiliriz. Taksonomik çalışmalarda birbirine çok benzeyen türlerin ayırt edilmesi bunlardan biridir. Geometrik morfometri, şu durumlarda araştırmacılara büyük faydalar sağlamaktadır: 1. Ayrımı zor olan farklı türlerin ayrılmasında. 2. Yeni oluşan alt türlerin tanımlanmasında 3. Arı ırkının ayrımında ve saf arı ırkının elde edilmesinde (Gençer 1999) (Nazzi 1992). 4. Anatomik yapıların karşılaştırılması. Örneğin şizofren ve normal beyin arasında ayrımı yapmakta (Waleed 2000). 5. Coğrafi olarak izole olmuş tür ve alt türlerin hangi bölgeye ait olduklarının belirlenmesinde 6. Radyolojik, histolojik ve elektron mikroskopik görüntüleri sınıflandırmak ve ayırmakta kullanılabilir. Geometrik morfometrin avantajları şunlardır: 1. Moleküler genetik ve biyokimyasal yöntemlerden çok daha ucuz hatta hiç bir maliyetin olmadığını söyleyebiliriz. 2. Bu yöntemle hızlı sonuç elde edilir. 3. Çok sayıda örneğin, aynı anda çalışmanıza izin verir. 4. En son ve ileri istatistiksel yöntemlerden

‘‘çok değişkenli istatistikleri’’ kullanır. 5. DNA’nın izole edilmediği fosil örneklerinin değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Bu çalışmada geometrik morfometri yöntemi *Ammophyla* cinsine ait türlerde en ince ayrıntısına kadar adım adım anlatılmıştır. Bu çalışmadaki amacımız araştırmacıların bu yöntemi öğrenmeleri ve bu yöntemin ilgili araştırmacılar arasında yaygınlaşarak bilime katkı sağlanmasıdır.

Çalışma sonucunda *Ammophyla* cinsine ait birbirlerine çok benzeyen *Ammophila* heydeni, *Ammophila* sabulosa ve *Ammophyla* terminata türlerinin bu yöntemle başarılı bir biçimde ayrımı sağlanmıştır. Bu nedenle geometrik morfometri yöntemlerinin biyoloji ve tarım alanında çalışma yürüten araştırmacıların işlerini kolaylaştıracağını düşünürüz.

Anahtar Kelimeler: Geometrik morfometri yöntemleri, çok değişkenli istatistik, biyometri yazılımları

Wilhem Reich ve Orgon Terapisi

Bahar ÇELİK 1,

Selçuk YÜKSEL 2,

Özgür EROĞLU 3,

Serdar YÜKSEL 4,

Oktay ÖZARSLAN 5

Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi İSG birimi,
65baharita@gmail.com

İş Güvenliği Uzmanı, İZMİR

selcukyq@gmail.com

Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Uzman)

ozgur27051978@hotmail.com (Bildiri sunan)

Milli Eğitim Bakanlığı, Kiraz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kiraz/İZMİR,

serdarykl@gmail.com

Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekim Yardımcısı.

oktay_ozarslan@hotmail.com

Özet

Wilhelm Reich (d. 24 Mart 1897 - ö. 3 Kasım 1957) Avusturyalı-ABD’li psikiyatrist ve psikanalist, psikiyatri tarihinin en radikal isimlerinden birisidir. 1933 yılında yayımlanan Faşizmin Kitle Psikolojisi (The Mass Psychology of Fascism) ve Kişilik Çözümlemesi (Character Analysis) gibi çok bilinen ve dikkate değer kitapların yazarıdır. Carl Gustav Jung ve Alfred Adler gibi Sigmund Freud’un öğrencilerinden birisidir. Tıp fakültesinden mezun olduktan sonra 1922-1924 yılları arasında Viyana Üniversitesi Hastanesi’nde , Nöroloji ve Psikiyatri kliniğinde de nöropsikiyatri hekimi olarak devam etmiştir. 1924 yılında Viyana Psikanaliz Enstitüsü Fakültesi’ne girmiş ve nevrozların sosyal nedenlerini araştırmaya başlamıştır. 1933’de Almanya’dan ayrılmak zorunda kalmış, 1939 yılında Amerika Birleşik Devletleri’ne göç edene kadar Norveç, İsveç ve Danimarka’da zaman geçirmiştir. Wilhelm Reich insan vücudunu çevreleyen bir enerji olduğunu savunmuş ve bu enerjiye orgon enerjisi adını vermiştir. Hatta bir orgon enerjisi toplayıcısı yapmaya ömrünü adanmıştır. orgon enerjisi sayesinde, kanser, ruh hastalıkları da dahil her türlü hastalığın çözümünü bulduğunu iddia etmiştir. Orgon enerji konusuna 1930’lardan bu yana bilimsel makalelerde 1500’ün üzerinde çalışmada değinilmiştir. “Orgone Accumulator” (orgon enerjisi toplayıcısı) kullanarak, bitki, hayvan, kanser hücrelerinin gelişimine etkilerini araştıran 500 civarında çalışma mevcuttur. “Orgone Accumulator” ve orgon enerjisi kavramları günümüz modern bilim anlayışına göre “pseudoscience” (sahte bilim) olarak değerlendirilmektedir. Kuramsal olarak kendi içinde

tutarlı fakat diğer temel bilim dalları ile tutarsızdır. Fakat orgon enerjisi toplayıcısı konusunda yapılan çalışmaların çoğunda olumlu sonuçlar alınmıştır. Bizde bu çalışmamızda 50x50x50 cm ebatlarında orgon enerjisi toplayıcısı tasarladık, aynı ebatlarda iki kontrol kutusu yaptık.

Birinci kontrol kutusu ahşaptan ikincisi ise ahşaptan fakat EM radyasyonu elimine etmek için Faraday kafesi şeklinde idi. Isı ve ışık izolasyonunu gerçekleştirdikten sonra sıcaklık, nem sensörlerini her üç kutuya yerleştirdik. Anlık ölçümleri 2 hafta boyunca kayıt ettik. Çalışma sonuçlarımıza göre her üç kutunun da toplam biriktirdiği ısı enerjisi miktarı aynı idi. Kontrol kutularında yetiştirdiğimiz bitkilerin boyları birbirine yakın, fakat orgon enerjisi toplayıcısındakilerin kontrole göre yaklaşık %30 oranında daha uzun ve gelişmiş olduklarını gözlemledik. Kontrol kutularında (ort.=26,22 cm, std.sapma=9,58), (p=0.667) orgon biriktirecinde (ort.=37,04 cm, std.sapma=13,63), (p=0.065) yetiştirdiğimiz bitkilerin boy uzunluklarının Shapiro-Wilk test sonucuna göre normal dağılım gösterdiğini belirledik. Bu nedenle her iki grubu varyans analizi ile (anova) ile karşılaştırdık. Varyans analizi sonucuna göre her iki grubun ortalamaları birbirinden farklı bulundu (p=0,04). Sonuç olarak günümüzde “Orgone Accumulator” ve orgon enerjisi kavramları “pseudoscience” (sahte bilim) olarak kabul görse de, bu konuda yapılan deneylerin olumlu sonuç vermesinden dolayı, bu konunun başka perspektiflerden araştırılması tarım ve tıp alanında faydalı olacaktır.

Anahtar kelimeler: Wilhelm Reich, Orgone Accumulator, Orgon enerjisi, Bitki fizyolojisi.

Trombofiliye Neden Olan Genlerin Düşük ve Hastalıklar İle İlişkisi

Bahar ÇELİK 1,

Selçuk YÜKSEL 2,

Özgür EROĞLU 3,

Serdar YÜKSEL 4,

Oktay ÖZARSLAN 5

1. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi İSG birimi, e posta: 65baharita@gmail.com
2. İş Güvenliği Uzmanı, İZMİR e posta: selcukyq@gmail.com
3. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Uzman) e posta: ozgur27051978@hotmail.com
(Bildiri sunan)
4. Milli Eğitim Bakanlığı, Kiraz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kiraz/İZMİR, e posta: serdarykl@gmail.com
5. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekim Yardımcısı. e posta: oktay_ozarslan@hotmail.com

Özet

Pıhtılaşma mekanizmasında görev alan genlerde olan mutasyonlar kalp damar hastalıklarına, damar tıkanmalarına ve düşüklere neden olabilmektedir. Bu çalışmada pıhtılaşma mekanizmalarına etki eden genlerin mutasyonlarının hangi hastalıklarına neden olabileceğine değinilecektir. Bunlardan en önemli mutasyonlar şu şekilde sıralanabilir: Faktör V G1691A(Leiden): Faktör V Leiden' in oluşumuna neden olan G1619A mutasyonun bulunduğu bölgedir, Mutasyon sonucu APC' ye rezistans gelişir ve Faktör V Leiden, Faktör Va' ya göre 10 kat yavaş yıkılır ve dolaşımında daha uzun kalır. Mutasyonu heterozigot taşıyanlarda venöz tromboz riski hafif artmışken (3-5 kat), homozigot taşıyanlarda tromboz riski 20 kata kadar artar. Mutasyonun toplumumuzdaki prevalansı %5,2 olduğu bildirilmiştir. Faktör V H1299R (R2): Bu mutasyon daha hafif bir APC rezistansına sebep olmaktadır, Protrombin G20210A : Homozigot mutasyon taşıyanlarda arteriyel ve venöz tromboz için artmış risk olduğu, mutasyonun fetal kayıplarla ilişkili olduğu gösterilmiştir. Mutasyonun toplumumuzdaki prevalansı %2,6'dır. Faktör XIII V34L: Mutasyon artmış Faktör XIII aktivitesine neden olmaktadır. Fibrinojen -455 G-A: Bu promotör bölge mutasyonunu taşıyanlarda fibrinojen düzeyi artmaktadır. PAI-1 4G-5G: Tek nükleotid delesyon/insersiyon (4G/5G) mutasyonudur. 4G delesyon mutasyonu sonucu Plasminojen Aktivatör İnhibitör 1 (PAI1) konsantrasyonunun artmasına bağlı olarak fibrinolitik aktivite bozulur ve trombotik olaylara yatkınlık artmaktadır. GPIIIa L33P (HPA-1): Glikoprotein IIIa (GPIIIa) trombosit membranı üzerinde bulunan fibrinojen reseptörüdür. Normal allel A1(a) olarak ifade edilir.

A2 (b) alleli erken yaşta akut koroner olaylara, myokard infarktüsüne, inmeye yatkınlık artmaktadır. MTHFR C677T : Metilentetrahidrofolat redüktaz (MTHFR) geninde 677.

pozisyonda A yerine T alleli taşıyanlarda enzim, daha termolabil ve daha düşük aktivitelidir. Bu da plazmada folat konsantrasyonunda düşmeye ve homosistein konsantrasyonunda artmaya neden olur. Homosistein konsantrasyonundaki artmanın tromboembolizm ve ateroskleroza yatkınlığı artırmaktadır. MTHFR A1298C: Plazma homosistein konsantrasyonunda artmaya neden olduğu bildirilmiştir. ApoB R3500Q: Apo B 100, LDL' nin ana apolipoproteinidir ve LDL reseptörü için ligand görevi görür. Mutasyon LDL' nin reseptöre bağlanmasını geciktirir ve LDL' nin temizlenmesi azalır. Sonuç olarak ateroskleroz ve kardiyovasküler hastalıklara yatkınlık artar. ApoE (E2, E3, E4): ApoB' ye benzer şekilde LDL reseptörü için ligand görevi gördüğünden mutasyon E4 alleli taşıyanlarda LDL' nin reseptöre bağlanması ve ortamdan uzaklaştırılması azalır ve bu durum kardiyovasküler hastalıklara yatkınlığı artırır. ACE (I/D): Mutasyonu taşıyanlarda hipertansiyona yatkınlık artar. Sonuç olarak, tekrarlayan düşüklerde, kalp damar ve tansiyon hastalarının bu genler bakımından değerlendirilmesi teşhis ve tedaviye katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Faktör V Leiden, MTHFR, Trombofili, Mutasyon

Kod Yazımı Öğretiminde Mikroişlemci Kullanılması

Bahar ÇELİK 1,

Selçuk YÜKSEL 2,

Özgür EROĞLU 3,

Serdar YÜKSEL 4,

Oktay ÖZARSLAN 5

1. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi İSG birimi, e posta: 65baharita@gmail.com
2. İş Güvenliği Uzmanı, İZMİR e posta: selcukyq@gmail.com
3. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Uzman) e posta: ozgur27051978@hotmail.com
(Bildiriye sunan)
4. Milli Eğitim Bakanlığı, Kiraz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kiraz/İZMİR, e posta: serdarykl@gmail.com
5. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekim Yardımcısı. e posta: oktay_ozarslan@hotmail.com

Özet

Günümüzde bilişim teknolojilerinin hayatın her alanında yer alması bu konudaki eğitim açığını gündeme getirmiştir. Günlük yaşantımızda ve iş hayatımızda kullandığımız bilgisayarlar artık cep telefonları ve tabletlere dönüşerek an elimizin altındaki iletişim, hesaplama, eğlence, eğitim ve alışveriş vb., araçları halinde kullanılmaktadır. Öğrencilerin çağa ayak uydurmak için bu cihazları kullanmanın yanında programlamalarının da gerektiğini düşünüyoruz. Programlama eğitimine mikroişlemcilerden başlamak öğrencilerin yaparak ve yaşarak daha kalıcı öğrenmeleri sağlayacaktır. Mikroişlemciler farklı firmalar tarafından üretilmekle birlikte, en yaygın kullanılanı Microchip firmasının ürettiği, adını Peripheral Interface Controller (çevresel ünite denetleme arabirimi) ifadesinden alan PIC, giriş – çıkış (input - output I/O) işlemlerini çok hızlı gerçekleştirebilecek şekilde tasarlanmış olan PIC12/16/18/24F.serileridir Mikroişlemcinin olmazsa olmaz en önemli özelliklerinden biri hızlı çalışacak nitelikte olmasıdır. PIC mikro denetleyiciler hızlı çalışmaları amacıyla RISC (Reduced Instruction Set Computing) işlemci olarak tasarlanmışlardır. PIC16 mikro denetleyicilerde " goto " ve "call " gibi yönlendirme komutları dışındaki tüm komutlar tek çevrimde işlenir. Bu sayede bir saniyede binlerce işlem gerçekleştirebilmektedirler.

PIC serisi Mikroişlemcinin mimarisinde Harvard mimarisi kullanılmaktadır. Harvard mimarisinde program ve veri saklama bellekleri birbirlerinden ayrı yapıdadır. Bu durum,

program ve veri saklamak için aynı yapıyı kullanan Von Neumann mimarisindeki mikrodenetleyicilere göre büyük bir üstünlük sağlamaktadır. Ayrıca veri belleğinde kullanılan statik RAM, program belleğinde kullanılan flash belleğe nazaran oldukça hızlıdır. Bu ise Harvard mimarisinin diğer bir üstünlüğüdür.

Öğrencilere mikroişlemcileri tanıtmak, mikroişlemci programlama araçları ve yazılımları hakkında bilgi vermek, programlama sonrasında kullanılan simülasyon yazılımının nasıl kullanıldığını öğretmek ve en son aşamada mikroişlemci, rezonatörü, kapasitörleri vs. baskı devreye aktarılmasını öğretmek, bu sayede robotik sistemlerin vazgeçilmez elemanı olan mikroişlemcilerin kullanımı tanıtmak amacıyla yaptığımız çalışma sonucunda 16F84 mikro işlemcisinin kullanımı, temin ve programlamasının en kolay mikro işlemci olduğunu, baskı devre kartları yerine lehimsiz breadboardların öğrenci uygulamaları için uygun olduğunu, güç kaynağı olarak düşük amperli 3 adet AAA ince kalem pilin daha güvenilir ve yeterli olduğunu tespit ettik.

Anahtar kelimeler: Mikroişlemci, 16F84, programlama, robotik, kod eğitimi

Semi-combustion of Muddy Sewage Sludge and Agricultural Waste for Remediation of Agricultural Fields

Yıldırım İsmail Tosun

Şırnak University,

yildirimismailtosun@gmail.com

Abstract

The wet sludge waste was processed by sulphuric acid and converted semi combusted products both should be evaluated by the soil remediation sludge ash and agricultural biomass waste content and the other organics such as, fertile matters humate must be evaluated in terms of high wet contents. In this study, samples are subjected to mixing and wet dissolution of the sludge waste and subsequently packed products subjected to semi-combustion.

Sludge blocks containing phosphate and nitrate complexes in Southeast Anatolia may improve soil quality instead of using fertilizers in every year about over 1 million tons of nitrate fertilizers. Therefore, it is becoming common waste pellet product of municipal waste sludge was minimized in the region. over 80mm size as a block size of these sludge wastes usually contained phosphate at 44,3% and carbon decays at below 10 mm in size may be advantageous for the soil remediation and agricultural soil. In our country, especially in Siirt and Hakkari region that included wide spread over a large area outside rocky soils. The combustion fact was discussed as chemical composition in this study.

The effect on the physical and chemical parameters of semi- combustion making preliminary tests to determine the packing and processing conditions, acid reactivity were investigated. This assay has been determined to be advantageous in the humate production from sludge content solution with the waste and mixture rates.

Microwave Semi-Molten Alkali leaching of Turkish Lignites and Şırnak Asphaltite

Yıldırım İsmail Tosun

Şırnak University,

yildirimismailtosun@gmail.com

ABSTRACT:

In this framework of coal waste management, it is aimed to establish coal recovery by flotation with carbonized bio-waste char. The assessment and mobile waste management and incineration system or Şırnak Province was planned and projected under DIKA project offers. The plant-based flotation can be operated as mobile or integrated depending on carbonization and pyrolysis of biomass wastes evaluation methods in Şırnak. For this reason selective biomass waste use was critical on the quality of biochar which will be used in the agglomerated flotation.

The collection of coal slime from tailings pool and bio-waste pyrolysis was affecting the cost of waste management and recovery of coal and the application of the waste separation method was also affected the amount of solid waste to be recovered or the amount of compost to be produced. In Şırnak province, approximately 120 thousand tons of annual solid waste and 60 thousands as coal slime at dry weight has been formed, and this project has been studied in a mobile incineration plant Project considering similar wastes in neighboring Siirt and Hakkari provinces. In this way, it will be beneficial to recycle wastes, energy gain as well as environmental effect which can be done consciously waste classification from garbage and bio waste stream in the regions.

The microwave leaching and coal flotation recovery units that integrated were also linked to the mobile system in the study and an economically sustainable economical solid waste management and combustion system in the entegrated plant designed. The designed mobile microwave leaching and flotation unit ensured that the problems such as water and soil pollution and environmental waste loss, including energy production, were minimized. If the integrated mobile system is economically sustainable, it is aimed that the operating cost was low and the management was slightly economical and portable in conformity with Şırnak City Province, and an issue in Southeastern Anatolian region due to the fact of less population.

Keywords: microwave leaching, molten alkali, coal recovery, coal slime, biomass waste, coal waste.

Microwave Cracking of Agricultural wastes for Biogas - Cellulosic and Hemi cellulosic waste pellets

Yıldırım İsmail Tosun

Şırnak University,

yildirimismailtosun@gmail.com

Abstract

The agricultural and wood wastes such as cellulosic sewage wastes may be evaluated in anaerobic digestion for biogas synthesis. The wastes were cracked as pellets produced via extrusion, corn and nut shell waste silage hemi cellulose extruded at room temperature showed the best compression properties depending on water ratio of hemicelluloses, compared with corn stalk based pellets were relatively poor reactive, which was took 10 %/min. Meanwhile, homogenous and reactive pellets were produced with a pellet strength of 70 kPa. The cracking structure were obtained from the same corn stalk hemi cellulose when oil extruded technique was used. The state of thermal degradation were found as temperature for oil casted and extruded pellets. The results were determined via TGA as 130°C for corn and nut silage and wheat straw hemi cellulose and 96°C for the pellets produced from corn stalk hemi cellulose. The pellets were mostly homogenous and crack-free except for the corn stalk films extruded at 75°C as observed via micro gravimetric analysis.

Keywords: Microwave Cracking, Agricultural wastes, Biogas, Cellulosic waste, Hemi cellulosic waste, cracked pellets

ENERJİ İÇECEKLERİNİN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ HEALTH EFFECTS of ENERGY DRINKS

¹Dr. Öğr. Üyesi Yahya ÖZDOĞAN,

²Uzm.Arş.Gör. Özlem YILMAZ

¹Asst. Prof. Yahya OZDOGAN,

²R.A. Ozlem YILMAZ

^{1,2}Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

^{1,2}Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Ankara, Turkey.

¹yozdogan@ybu.edu.tr, ²o.yilmaz@ybu.edu.tr

ÖZET

Enerji içecekleri kafein, taurin, glukoronolakton, inositol, karbonhidrat, aminoasitler, vitaminler, mineraller ve diğer gıda ve bileşenlerini içerebilen, aromalandırılmış alkolsüz içecekler olarak tanımlanmaktadır. Türkiye’de tüketim sıklığı yaklaşık %54 olan enerji içeceklerinin çoğunlukla genç yetişkin ve adölesan bireyler tarafından tercih edildiği belirlenmiştir. Sporcuların egzersiz sonrası rehidratasyona yardımcı olmaları amaçlanan spor veya izotonik içeceklerin aksine, yorgunluğu gidermek ve zihinsel uyanıklığı geliştirmek için bir yol olarak pazarlanmaktadır. Yapılan bilimsel çalışmalar enerji içeceği tüketiminin bilişsel performansın artması, daha iyi ruh hali, daha fazla fiziksel enerji ve uyanıklığın artması gibi geçici faydalar sağlayan etkilerine odaklanmaktadır. Ancak uzun süreli kullanımının olumsuz fizyolojik ve psikolojik etkileri, bedensel ve zihinsel iyilik hali üzerinde ortaya çıkmaktadır. Özellikle içerdiği yüksek kafein nedeniyle kalp ritim bozukluğu, taşikardi, migren, kaygı bozukluğu, uykusuzluk gibi sağlık sorunlarının oluşma riskinin yüksek olduğu bildirilmektedir. Bu nedenle enerji içeceklerinin tüketimi hakkında toplumun bilinçlendirilmesi ve aşırı tüketiminin önlenmesi için gerekli standartları sağlayan politikaların yürütülmesi önem taşımaktadır. Bu çalışma, enerji içeceklerinin sağlık üzerine etkilerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Enerji içecekleri, kafein, sağlık

ABSTRACT

Energy drinks are defined as flavored non-alcoholic beverages, which may include caffeine, taurine, glucoronolactone, inositol, carbohydrates, amino acids, vitamins, minerals and other food and components. The frequency of energy drink consumption in Turkey was determined

as 54% of which is often preferred by young adults and adolescents. Unlike sports or isotonic drinks intended to help athletes post-exercise rehydration, they are marketed as a way to relieve fatigue and improve mental alertness. Scientific research focuses on the effects of energy drink consumption that provide temporary benefits such as improved cognitive performance, better mood, more physical energy and alertness. However, the negative physiological and psychological effects of long-term consumption appear on the physical and mental well-being. It is reported that the risk of health problems such as heart rhythm disorder, tachycardia, migraine, anxiety disorder, insomnia is high due to high caffeine content. For this reason, it is important to carry out policies that provide the necessary standards for the public to raise awareness on the consumption of energy drinks and to prevent excessive consumption. In this review we aim to assess the effects of energy drinks on health.

Keywords: Energy drinks, caffeine, health

KUR'ÂN TEFSİRİNDE BİLİMSEL BİLGİNİN DEĞERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin YURT

Iğdır Üniversitesi

neml88@hotmail.com

ÖZET

“Kur’ân’ın manalarını keşfetmek, ondaki müşkül ve garip lafızlardan kastedilen şeyi beyân etmek” manasına gelen ve temel gayesi Kur’ân’ı doğru bir şekilde anlamak ve yorumlamak olan Tefsir ilmi, tarih boyunca Müslüman âlimlerin üzerinde en çok durduğu dinî ilimlerin başında gelmektedir. Yöntem olarak Rivayet ve Dirayet şeklinde iki ana kategoriye ayrılan tefsir türlerinin tamamında esas gaye, yapılan bütün yorumların “Kur’ân’a mutabık” olması ve öze bağlı kalınmasıdır. Buradaki öz ve asıl, Kur’ân’ın ilâhî bir söz olması, kısaca düşmez-kalkmaz, yanılmaz ve yanılmaz olan Allah kelâmı olmasıdır. Bilgi ise, klasik bir tanımlamayla söylenecek olursa; bilen (insan) ile bilinen şey (nesne) arasında kurulan bağdır veya bu bilişsel süreç neticesinde ortaya çıkan üründür. Bilim (science), “gözlemsel olguları betimleme ve açıklama yolunda genellemelere ulaşmak ve bunları yine olgularla doğrulamak sürecidir.” Bilimsel yöntem (scientific method), “evreni anlama ve doğa kuvvetlerini denetleme yolunda kullanılan zihinsel ve eylemsel işlemlerin tümünü” ifade eder. Bilimsel bilginin en önemli hususiyetlerinden biri “yanlışlanabilir” olmasıdır. Kimilerine göre bu durum, onun “dogmalaşmaya” dönüşmesine engel olur, önünü açar ve gelişimini sürdürmesini sağlar. Öte taraftan dinî bilgide ise (kaynağı itibarıyla) “yanlışlanabilir” olma gibi bir husus söz konusu olamaz. Bununla birlikte özellikle İslam’a dayanan dinî bilgide, düşünmesi ve tefekkür etmesi teşvik edilen ve yorum yapma hakkı verilen insanın din adına üretmiş olduğu bilginin “yanlışlanabilir” özelliği vardır. Bu, insanın “yanlış yapabileceğinin” kabul gördüğü ona müsamaha gösterildiğini göstermektedir. İsbetli yapılmış içtihadın iki sevap, yanlış içtihadın ise bir sevapla ödüllendirildiği dikkate alınacak olursa, bu durum, bir taraftan dinî bilginin “dogmalaşmaya” dönüşmesine engel olur, dinî bilginin önünü açar ve gelişmesine olanak sağlar, diğer taraftan ise dinî bilgiyi üretenler herhangi bir zarara veya itibar kaybına da uğramaz. Dinî ilimlerdeki “öze sıkı sıkıya bağlılık” kimilerince şüphe veya irdelenmeye kapalı inanç manasına gelen “dogma” kavramına zahiren benzetilse de, Kur’ân’ı veya ona dönük yapılan tefsirleri “dogma” olarak nitelemek mümkün değildir. Bu durum, durmak ve yorulmak bilmeyen bir yapıda yaratılmış olan insan aklına, tikanıklığa düştüğü durumlarda bir sığınma mekânı sunmak, ona nefes alma imkânı vermektir. Çünkü tamamen akla, şüpheye ve irdelenmeye dayalı bir bilgi anlayışı, bir müddet sonra insanı yorar ve yıpratır. Bu açıdan dinî ilimler sahasında insana bahşedilen bu güvenli limanı, bilimsel bilgi sahasında görmek her zaman mümkün değildir. Bu bildiride, Kur’ân tefsirinde bilimsel bilginin değeri üzerinde bazı değerlendirmeler yapılacak ve iki bilgi türü farklı yönlerden ele alınıp incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kur’ân, Tefsir, Bilim, Bilgi.

LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNDE BLOCKCHAIN: VAATLER, UYGULAMALAR VE ENGELLER

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AKBEN

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, ibrahim.akben@hku.edu.tr

Sinan ÇINAR, Doktora Öğrencisi

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, si.cinar@gmail.com

ÖZET

Blok zincir, kriptografi ile birbirine bağlı ve tahrifi zor dağıtık bir dijital kayıt listesidir. Son birkaç yıl içinde, bu teknoloji verimlilik artışı vaat ettiği için lojistik and tedarik zinciri endüstrisinde büyük ilgi odağı olmuştur. Blok zincir teknolojisinin lojistik ve tedarik zinciri endüstrisinde devrim yaratacağı savı üç önemli soruyu gündeme getirmektedir: Birincisi, bu teknoloji gerçekten bir devrim mi yoksa abartı mı? İkinci olarak, başarılı uygulama alanları var mıdır? Üçüncü olarak, bu teknolojinin karşılaştığı başlıca engeller nelerdir? Bulgular, blok zincir teknolojisinin tedarik zincirinde güven sorununu çözmeyi, araçları kaldırmayı, verimliliği artırmayı ve lojistik sektöründe ticari süreçlerde otomasyonu geliştirmeyi vaat ettiğini ortaya koymaktadır, ki bunların her biri devrimsel nitelikte olaylardır. Diğer yandan, blok zincir teknolojisinin finans, enerji, imalat ve ilaç sanayi gibi alanlarda başarılı uygulamaları gelecekte büyük bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Ancak, yasal belirsizlik, teknolojinin ham olması ve sektördeki tedrici benimsenme oranı gibi meseleler başlıca engeller olarak durmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Blok Zincir, Lojistik, Tedarik Zinciri Yönetimi, Uygulama Alanları ve Engeller

BLOCKCHAIN IN LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT: PROMISES, APPLICATIONS, AND BARRIERS

Assist. Prof. Dr. İbrahim AKBEN

Hasan Kalyoncu University, ibrahim.akben@hku.edu.tr

Sinan ÇINAR, Doctoral Student

Hasan Kalyoncu University, si.cinar@gmail.com

ABSTRACT

Blockchain is an immutable distributed list of digital records which are joined together through cryptography. Over the last several years, this technology has attracted considerable interest in the logistics and supply chain industry mainly because it promises to improve the overall efficiency. That Blockchain technology will revolutionize the logistics and supply chain raises three important questions: First, is blockchain technology truly revolutionary or simply hype? Second, are there successful industrial use cases? Third, what are the key barriers? The findings suggest that blockchain promises to establish trust, remove intermediaries, facilitate efficiency in the supply chain and increase automation in logistics. Applications of blockchain in a number of industries including finance, energy, manufacturing and pharmaceuticals suggest it has great potential moving forward. Nevertheless, issues of regulatory uncertainty, immaturity of technology, and slow industry adoption remain key barriers.

Keywords: Blockchain, Logistics, Supply Chain Management, Use Cases and Challenges

OBEZİTE VE MİKROBİYOTA

Zehra Nur AKKUŞ

Dr. Öğr. Üyesi Lale SARIYE AKAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

akkuszehra12@gmail.com

lakan@ybu.edu.tr

ÖZET

Obezite, sağlığa zarar verebilecek ölçüde anormal veya aşırı yağ birikimi olarak tanımlanır. Obezite, kardiyovasküler hastalık, hipertansiyon, diyabet ve çeşitli kanserler gibi birçok hastalık için önemli bir risk faktörüdür ve dünya genelinde önemli bir mortalite ve morbidite nedenidir. Obezitenin gelişimi multifaktöriyeldir. Genetik, bireysel ve çevresel risk faktörlerinden etkilenir. Artan çalışmalar, bağırsak mikrobiyotasının obezitede önemli bir rol oynayan çevresel bir faktör olduğunu düşündürmektedir. İnsan mikrobiyotasındaki en büyük mikroplar topluluğu bağırsakta bulunur ve konakçıyla simbiyotik bir ilişki içinde sağlık ve metabolik homeostazın korunmasında rol oynar. Bağırsak mikroorganizmalarındaki değişiklikler, obezitenin patogeneğinde önemli bir rol oynayabilir. Bağırsak mikrobiyota bileşimi sağlıklı bireylerde çok çeşitli olmasına rağmen, obez bireylerde düşük bakteriyel çeşitlilik göstermektedir. Ayrıca, Bacteroidetes ve Firmicutes oranındaki değişimin obezitenin gelişmesine yol açtığını gösteren çok sayıda kanıt vardır. Firmicutes filumundaki bakterilerin artmasının ve Bacteroidetes filumundaki bakterilerin azalmasının, daha çok enerji hasadı ve artmış düşük dereceli enflamasyon ile ilişkili olduğu birçok çalışmada gösterilmiştir. Bağırsak mikrobiyotasındaki değişiklikler mikrobiyota ve bağırsak arasındaki homeostatik etkileşimi bozar ve metabolik bozukluklara katkıda bulunabilir. Bağırsak mikrobiyotasının obeziteye katkıda bulunabileceği mekanizmalar; kronik düşük dereceli endotoksemi, bağırsak kaynaklı peptid hormonlarının sekresyonunun modülasyonu, aktif adipoz doku kompozisyonunun düzenlenmesi ve konakçı diyetinden artan enerji hasadı olarak öne sürülmüştür. Bu yüzden bağırsak mikrobiyotasının module edilmesinin obeziteyi yönetmek ve metabolik sağlığı iyileştirmek için uygun bir strateji olup olmadığını belirlemede büyük bir ilgi vardır. Bu çalışma, bağırsak mikrobiyotasının obezitenin gelişimindeki potansiyel rolünü incelemek amacıyla planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Bağırsak mikrobiyotası, Enerji hasadı, Düşük dereceli enflamasyon

OBESITY AND MICROBIOTA

Zehra Nur AKKUŞ

Asst.Prof.Dr. Üyesi Lale SARIYE AKAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Universtiy,

akkuszehra12@gmail.com

lakan@ybu.edu.tr

ABSTRACT

Obesity is defined as abnormal or excessive fat accumulation that may impair health. Obesity is major risk factor for a number of chronic diseases, including diabetes, cardiovascular diseases and cancer. The development of obesity is multifactorial and is affected by genetic, individual and environmental risk factors. Increasing evidence suggests that gut microbiota is an environmental factor that plays a crucial role in obesity. The largest community of microbes in the human microbiota reside in the gut and, through a symbiotic relationship with the host, play a role in maintaining health and metabolic homeostasis. Changes in intestinal microorganisms may play an important role in the pathogenesis of obesity. Although the intestinal microbiota composition is very diverse in healthy individuals, obese individuals exhibit low bacterial diversity. In addition, there is a lot of evidence showing that the change in the rate of Bacteroidetes and Firmicutes leads to the development of obesity. Many studies have shown that the increase in bacteria in the Firmicutes phylum and the decrease of bacteria in the Bacteroidetes phylum are more related to energy harvesting and increased low-grade inflammation. Changes in intestinal microbiota impair the homeostatic interaction between the microbiota and the intestine and contribute to metabolic disorders. Chronic low-grade endotoxemia, modulation of secretion of gut-derived peptide hormones, regulation of active adipose tissue composition and increased energy harvest from host diet have been suggested as mechanisms through which the gut microbiota may contribute to obesity. There is therefore a great interest in determining whether modulating intestinal microbiota is an appropriate strategy for managing obesity and improving metabolic health. This review deals with the potential role of intestinal microbiota in the development of obesity.

Keywords: Obesity, gut microbiota, energy harvest, low-grade inflammation

FİTİK ONARIMLARINDA ANTİSPERM ANTİKOR DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Mehmet Ömer Özdoğan

Tolga Dinç

Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Genel Cerrahi Kliniği, Altındağ/ANKARA

Giriş:

İnguinal kordda travmanın indüklediği otoimmüniteye bağlı gelişen ASA (antisperm antikor) infertilite nedenlerinden biridir. Çalışmamızda laparoskopik (TEP) ve açık (Lichtenstein) herni onarımları, otoimmünite (ASA), ağrı, ameliyat süresi, işe dönüş, nüks ve komplikasyonlar açısından karşılaştırılarak laparoskopik onarımın olası üstünlüğü araştırılmıştır.

Method: Çalışma, Ankara Numune SUAM'da 20-60 yaş arası daha önce inguinal bölge cerrahisi geçirmemiş, otoimmün hastalığı ve genel anesteziye engel hastalığı olmayan 60 erkek hasta ile prospektif randomize olarak gerçekleştirildi. Hastalar açık ve TEP onarım yapılanlar olarak iki gruba ayrıldı. Hastalardan ameliyat öncesi ve sonrası alınan kan örnekleriyle IFA yöntemi kullanılarak ASA (antisperm antikor) değerlendirildi. Hastaların ameliyat sonrası 1. gün ağrı skoru (VAS) ölçüldü, nüks, ameliyat süresi, işe dönüş süresi, erken ve geç dönem komplikasyonlar kaydedildi.

Sonuç: Ameliyat öncesi bütün hastalarda negatif olan ASA ameliyat sonrası sadece, Lichtenstein onarım yapılan 2 hastada pozitifleşti. TEP yapılan hastalarda VAS skoru ortancası (ortanca:4.0), Lichtenstein onarım yapılanlara göre (ortanca:6.0) anlamlı olarak düşük olduğu saptandı ($p<0.001$). TEP yapılan hastalarda ameliyat süresi ortancası (ortanca:50.0), Lichtenstein yapılanlara göre (ortanca:40.0) anlamlı olarak yüksek olduğu saptandı($p<0.011$). TEP yapılan hastalarda işe dönüş ortancası (ortanca:7.0), açık onarım yapılanlara göre (ortanca:15.0) anlamlı olarak düşük olduğu saptandı($p<0.001$). Her iki ameliyat yöntemi karşılaştırıldığında otoimmünite (ASA) , nüks, ASA ve ameliyat sonrası komplikasyonlar açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0.05$).

Fıtık onarımının infertilite üzerine etkisi halen net olarak gösterilememiştir. Ağrı, işe dönüş gibi konularda laparoskopik yöntemin üstünlüğü bütün çalışmalarla teyit edilmiş olsa da fıtık onarımı konusunda altın standart tekniğin tespiti ve uzun dönemde infertilite üzerine etkisi açısından geniş kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar kelimeler: Ağrı, İnguinal herni, Laparoskopi, İmmün Sistem

Kaynakça

1. Kiladze M, Gvenetadze T, Giorgobiani G. Modified Lichtenshtein hernioplasty prevents male infertility. *Ann Ital Chir.* 2009;80(4):305-9.
2. Scott N, Go PM, Graham P, McCormack K, Ross SJ, Grant AM. Open Mesh versus non-Mesh for groin hernia repair. *The Cochrane Library.* 2001.
3. Neumayer L, Giobbie-Hurder A, Jonasson O, Fitzgibbons Jr R, Dunlop D, Gibbs J, et al. Open mesh versus laparoscopic mesh repair of inguinal hernia. *New England journal of medicine.* 2004;350(18):1819-27.

FOTOVOLTAİK PANELLERDE KİSMİ GÖLGELENMENİN ÇIKIŞ GÜCÜ ÜZERİNDELİ ETKİSİ

Dr. Öğr.Üyesi Süleyman ADAK

Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

Dr. Öğrencisi Hasan CANGİ

Kahramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

Prof.Dr. Ahmet Serdar Yılmaz

Kahramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi, asyilmaz@ksu.edu.tr

ÖZET

Fotovoltaik (PV) paneller üzerinde önemli etkisi olan parçalı gölgelenmenin Matlab/Simulink ortamında modeli çıkartılmış olup çıkış gücü üzerindeki olumsuz etkisi incelenmiştir. PV panelinin benzetimi Matlab/Simulink programı yardımıyla oluşturulmuştur. 4 adet seri bağlı PV panellerinin kısmi gölgelenmede çeşitli ışımaya (1000 w/m² , 750 w/m² , 400 w/m² ,250 w/m²) değerleri için çıkış gücünün analizi (25 o C) için yapılmıştır. PV sistemlerde paneller üzerindeki kirlilik, toz ve kısmi gölgelenmede çıkış enerjisinde kayıplar oluşmaktadır. PV paneller genellikle 24 ile 72 hücreden oluşur. Güneşten gelen ışımaya enerjisi hücre üzerine düştüğünde hücrede yaklaşık 0.58 V indüklenir. Hücrelerde indüklenen gerilim genellikle sabittir. PV hücreler seri-paralel kombinasyonu şeklinde bağlanarak çıkış gerilim ve güç değeri arttırılabilir.

PV panellere genellikle güneşten gelen ışımaya gün boyunca değişme göstermektedir. PV panellerin üzerinde kısmi gölgelenme olması durumunda panelin ürettiği enerjide azalmalar oluşur. Söz konusu enerji azalmasını önlemek için "By-pass Diyotlar" kullanılır. Gölgeleme durumlarda By-pass diyotları aktif hale geçerek panelin ürettiği enerjinin azalmasını önler. PV panelinin pozitif ve negatif uçlarına By-pass diyotları ters yönlü bağlanır. Kısmi gölgelenmede By-pass diyotu kısa devre özelliği göstererek akımın akmasını sağlar. By-pass diyotları sayesinde PV sistemi daha etkin ve kesintisiz bir şekilde çalışmasını sağlar. Bu çalışmada kısmi gölgelenmenin çeşitli halleri için simülasyonlar gerçekleştirilmiş olup PV modüllerinin gerilime bağlı olarak gerilim-akım (V-I) ve gerilim-güç (V-P) eğrileri elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: PV Panel, Gölgeleme, By-pass diyot, Fotovoltaik panel

**THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INPUT CURRENT HARMONIC
DISTORTION OF ASYNCHRONOUS MOTOR AND THE SWITCHING
FREQUENCY IN PHOTOVOLTAIC POWER SYSTEM**

Assist.Prof.Dr. Suleyman ADAK

Mardin Artuklu University, suleymanadak@yahoo.com

Ph.D. Student Hasan CANGİ

Kahramanmaraş Sutcu Imam University, hasancangi@yahoo.com

Prof.Dr. Ahmet Serdar Yilmaz

Kahramanmaraş Sutcu Imam University, asyilmaz@ksu.edu.tr

ABSTRACT

This paper deals with the design, modelling, analysis and simulation input current harmonics distortion of induction motor depending on switching frequency (F_{sw}) in off-grid photovoltaic (PV) power system. The proposed solar system is a combination of a boost DC-DC boost converter, DC-AC solar inverter; three-phase squirrel cage induction motor. Harmonic currents generated by power electronics based devices, and cause serious power quality problems in off-grid PV systems. Harmonics are being increased day by day in PV power systems. As a result, heat losses, power bills, and reduction in the efficiency occur in the system. Harmonic components should be measured and calculated correctly in order to solve the energy quality problems. The relationship between carrier frequency of PWM and total harmonic distortion for current (THD_I) are examined in this article. The analytical expression between F_{sw} and THD_I of induction motor are obtained by using the curve fitting method. It is observed that THD_I value decreases as value of F_{sw} increases. The design, modeling and simulation of this topology are performed using Matlab/Simulink program for range of 250 Hz to 50 kHz switching frequency. This shows the satisfactory performance of harmonic distortion mitigation higher than 0, 75 kHz switching frequency of PWM. It is observed that the PWM carrier frequency is inversely proportional changes with load current total harmonic distortion. Inverse proportionality constant is found by curve fitting method.

Anahtar Kelimeler: Total harmonic distortion, Squirrel cage induction motor, curve fitting method, Switching frequency.

TARİHİ YAPILARIN DOĞRU AYDINLATILMASININ ÖNEMİ**Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK**

Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

Dr. Öğrencisi Hasan CANGİ

Kahramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

Prof.Dr. Ahmet Serdar Yılmaz

Kahramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi, asyilmaz@ksu.edu.tr

ÖZET

Mardin’de sembolleşmiş tarihi yapıların doğru aydınlatma tasarımı ile yeniden aydınlatılması gerekir. Hassasiyet ve duyarlılıkla tasarlanmış incelikli bir dış aydınlatma sonucunda bu tarihi yapıların kentin sosyal ve kültürel hayatına yeniden katılmaları sağlanabilir. Bu yolla kentlerin tarihi ve kültürel kimlikleri daha belirginleşecektir. Tarihi önem taşıyan yapıların doğru aydınlatılması ile ruhlarını geri kazanarak, buldukları kentin tarihsel kimliğini vurgulamaya yardımcı olacaklardır. Özellikle Mardin gibi tarihsel açıdan hayli zengin kentlerimizdeki bu kültürel mirasın nitelikli bir biçimde aydınlatılarak ortaya çıkartılması gerekmektedir. Tarihi yapıların aydınlatılmasında yapının ait olduğu dönem ile bu dönemin mimari niteliklerinin çok iyi analiz edilmelidir. Kentsel kaygılarla tasarlanmamış uygulamalar, yapının asla görülmesini istemeyeceğimiz kusurlarını görünür kılarak olumsuz sonuçlar verebileceği gibi çevresindeki yapılardaki yaşam için de rahatsız edici olabilir. Bu bağlamda bir yapı aydınlatılırken çevrenin de büyük bir özenle analiz edilmesi gerekir. Aydınlatmanın çevrede olumsuz etkiler oluşturmaması için önlem alınması gerekir. Bütün ışıklar göze çarpmaması için aydınlatma armatürlerinin uygun bir şekilde yönlendirilmesi gerekir. Doğru aydınlatma aygıtlarının seçimiyle gerçekleştirilen aydınlatma tasarımı ile ışık kirliliği gibi çevresel etkiler minimuma indirilmelidir. Tarihi bir yapıda yapılacak çalışmada bina yüzeyinde sabitlenmesi gereken dış aydınlatma ekipmanlarının yapının tarihi dokusunu tahrip etmemesi gerekir. Yaz-kış koşullarına ve belirli özel günlere göre değişen sistemler oluşturularak hem görsel açıdan daha etkin durumlar oluşturulabilir.

Anahtar Kelimeler: Tarihi binalar, Cephe aydınlatması, Doğru aydınlatma, Tarihi binaların detayları.

MİKROBİYOTA ve OBEZİTE**Dr. Öğr. Üyesi Nural ERZURUM ALİM****Arş. Gör. Emine ELİBOL**

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

nalim@ybu.edu.treelibol@ybu.edu.tr**ÖZET**

Hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde önemli bir halk sağlığı sorunu olan obezitenin prevalansı gün geçtikçe artmaktadır. Obezitenin altında yatan temel faktörler arasında yüksek enerjili diyet tüketimi ve fiziksel aktivite yer almaktadır. Son yıllarda yapılan araştırmalar intestinal mikrobiyotanın enerji metabolizması üzerinde etkilere sahip olduğu ve bu nedenle de obezitenin patogeneğinde rol alabileceğini göstermiştir. İnsanların barsaklarında bulunan mikroorganizmalara mikrobiyota ve bunların genomlarına mikrobiyom denilmektedir. Sağlıklı bireylerin barsaklarında bir çok çeşit ve sayıda mikroorganizma bulunmaktadır. Bu mikroorganizmalar 6 grup altında incelenmektedir. Bacteroidetes ve Firmicutes türleri barsak mikrobiyotasının %90'dan fazlasını oluşturmaktadır. Bu mikroorganizmaların sayısı ve çeşidi çevresel faktörlere ve beslenme durumuna göre değişmektedir. Mikrobiyota, mukozal bariyeri koruma, bazı vitamin ve aminoasitlerin üretimi gibi vücut üzerinde önemli etkilere sahiptir. Barsak mikrobiyota dengesinin bozulması (dispiyozis) ile obezite, insülin direnci, depresyon gibi bir çok hastalıkla ilişkilendirilmektedir. Yapılan araştırmalar sonunda, obez bireylerin barsaklarında Bifidobacterium ve Firmicutes türünde azalma; Prevotella ve Bacteroidetes türlerinde ise artış olduğu gözlenmiştir. Barsakta dispiyozis meydana geldiğinde barsak geçirgenliğinde artış olduğu ve kısa zincirli yağ asit üretiminde değişiklik olduğu gösterilmiştir. Bu değişiklikler lipit ve glikoz metabolizmasında değişime, inflamasyona ve sonuç olarak obeziteye sebep olmaktadır. Bu çalışma obezite ve mikrobiyota arasındaki ilişkiye dikkati çekmek amacıyla yapılmıştır.

Anahtar kelime: Mikrobiyota, Mikrobiyom, Obezite,

MICROBIOTA AND OBESITY

Assist. Prof. Dr Nural ERZURUM ALİM¹,

Res. Assist. Emine ELİBOL²,

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, nalim@ybu.edu.tr

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, eelibol@ybu.edu.tr

Abstract

The prevalence of obesity, an important public health problem in both developed and developing countries, is increasing day by day. The main factors underlying obesity include high-energy dietary consumption and physical activity. Recent studies have shown that intestinal microbiota has effects on energy metabolism and therefore may play a role in the pathogenesis of obesity. Microbials and their genomes are called microbiome to microorganisms in people's intestines. There are many types and numbers of microorganisms in the intestines of healthy individuals. These microorganisms are examined under 6 groups. Bacteroidetes and Firmicutes species account for more than 90% of the intestinal microbiota. The number and variety of these microorganisms vary depending on environmental factors and nutritional status. Microbiota has significant effects on the body, such as the protection of the mucosal barrier, the production of certain vitamins and amino acids. The disruption of intestinal microbiota (dysplasia) is associated with many diseases such as obesity, insulin resistance and depression. At the end of the researches, Bifidobacterium and Firmicutes type decreased in the intestines of obese individuals; It was observed that there was an increase in Prevotella and Bacteroidetes species. There was an increase in intestinal permeability and changes in short-chain fatty acid production when the dyspnoea occurred in the bowel. These changes cause changes in lipid and glucose metabolism, inflammation and consequently obesity. This study was carried out to draw attention to the relationship between obesity and microbiota.

Key words: Microbiota, Microbiome, Obesity

ORGANİK ve SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM

Arş. Gör. Emine ELİBOL

Dr. Öğr. Üyesi Lale Sariye AKAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

lakan@ybu.edu.tr

eelibol@ybu.edu.tr

ÖZET

Sağlığımız için önemli rollere sahip olan tarım ürünlerinde gübre, ilaç, hormon gibi kimyasal maddelerin kullanımından dolayı insan, bitkiye ve doğaya zarar görmektedir. Bu nedenle günümüzde toplumlar çevreye ve sağlığa zarar vermeyen doğal ilaçlama ve organik gübre kullanımına eğilim göstermektedir. Sürdürülebilir tarım, çevreye duyarlı, doğayı koruyan, tarımsal uygulamalar ve sistemlerden oluşmaktadır. Amaç, doğayı koruyarak ve doğal kaynakları tüketmeden üretimin gerçekleşmesidir. Organik tarım sürdürülebilir tarım sistemi içerisinde yer almaktadır ve üretimden pazarlamaya kadar geçen süreçte uygulanması gereken prensiplere sahiptir. Organik tarım, doğadaki dengeyi koruyan, doğadaki canlıların sürekliliğini ve toprak verimliliğinde devamlılığı amaçlayan, doğal enerjinin ve kaynakların verimli kullanımını sağlayan bir sistemdir. Ülkemizde üretimi gerçekleşen organik ürünlerin büyük çoğunluğu yurt dışına ihraç edilmektedir. Son yıllarda ise tüketici duyarlılığı ve iç talepte artış meydana gelmiş ve sonuç olarak iç pazar payında artış yaşanmıştır. Ancak ülkemiz uygun ekolojik şartları ve ihracat potansiyeline rağmen dünya genelinde organik pazar payı düşüktür.

Ülkemizin organik tarımda pazar payının artması için eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, sertifikasyon yapan kuruluşların sayısı ve yapısı, çiftçilerin bilinçlendirilmesi gibi birçok önemli hususa dikkat edilmesi gerekmektedir. Sonuç olarak; hem gelişmiş ülkelerde hem de gelişmekte olan ülkelerde organik tarım pazar payı gün geçtikçe artmaktadır. Ancak Ülkemizin henüz sahip olduğu potansiyellerine uygun bir üretim gerçekleştirmediği düşünülmektedir. Bu çalışma, organik ve sürdürülebilir tarımın farkındalığını artırmak amacıyla yapılmıştır.

Anahtar kelime: Organik tarım, Sürdürülebilir tarım, Sağlık

ÇOK BOYUTLU BİR KAVRAM: BEDEN ALGISI A MULTI-DIMENSIONAL CONCEPT: BODY PERCEPTION

¹Dr. Öğr. Üyesi Yahya ÖZDOĞAN

²Uzm.Arş.Gör. Öykü Peren TÜRK FİDAN

¹Asst. Prof. Yahya OZDOGAN

²R.A. Oykü Peren TURK FIDAN

^{1,2}Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ankara, Türkiye

^{1,2}Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Ankara, Turkey.

¹yozdogan@ybu.edu.tr, ²oturk@ybu.edu.tr

ÖZET

Ağırlık yönetiminin tarihsel süreçte çeşitli anlamlar taşıdığı bilinmektedir. Bazı dönemlerde vücut ağırlığının fazla olması; güç, kudret, bolluk ve bereket olarak görülmüş, kadınlardaki fazla yağ dokusu ise doğurganlığın işareti olarak kabul edilmiştir. Sanayi devrimiyle fiziksel olarak daha hızlı olmanın avantaj haline gelmesi, şişmanlığın yavaşlık, hantallık ve hastalık olarak görülmesi ile sonuçlanmıştır. Günümüzde ise obezite sebep olduğu sağlık sorunları ve toplumsal sorunlarla birlikte tıbbi bir durum olarak değerlendirilmektedir. Çağımızda güzellik ince olmakla eş değer görülebilmektedir. Beden algısı yaşanan çağa ya da topluma göre değişmektedir ve zihnimizde şekillendirdiğimiz bedenimizin kendimizce nasıl olduğudur. Bu sübjektif bir değerlendirme olup kişinin kendisini nasıl algıladığı ile ilgilidir ve gerçekte uyumlu olmak zorunda değildir. Artık olumlu algı kadınlar için ince bir bedene sahip olabilmek iken, erkekler için kaslı bir vücut yapısı olabilmektedir. Toplumda beden hoşnutsuzluğu gerçek beden ağırlığından çok, algılanan beden ağırlığıyla ilişkilidir. Ayrıca kişinin kendisini olumlu ya da olumsuz olarak değerlendirmesi, benlik saygısını belirlemede de bir kriter olabilmektedir. Toplumda bazı bireylerin ağırlık durumlarını doğru bir şekilde değerlendiremedikleri bilinmektedir. Bazı obez bireyler kendi vücut ağırlıklarını daha az hissederken, normal vücut ağırlığına sahip olanlar ise kendilerini obez olarak hissedebilmektedirler. Beden algısının tutuma ilişkin çok boyutlu bir yapı olduğu görülmektedir. Biyolojik, psikolojik, toplumsal, kültürel etkiler altında gelişmekte ve değişmekte iken, ağırlık kontrolünde rol oynamaktadır. Dolayısı ile obezite yönetiminde, beden algısı üzerinde durmanın önemi büyüktür. Olumsuz beden algısı, ağırlık ile ilgili endişeler, yeme bozuklukları, düşük özgüven, depresif ruh hali oluşturabilmekte, kişinin yanlış diyetler uygulaması gibi sağlıksız eylemlerle sonuçlanabilmektedir. Gelecek nesillerin sağlığının iyileştirilmesi amacıyla, bedensel algının toplumda daha iyi yerleştirilmesi ve

beden farkındalığının yetersizliğinin olası nedenlerinin araştırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden algısı, obezite, ağırlık yönetimi, sağlık, benlik saygısı

ABSTRACT

Weight management has various meanings in the historical process. In some periods, being overweight has been seen as strength, potency, abundance and fertility, and even the excess fat in women has been accepted as a sign of fertility. Being physically quicker with the industrial revolution has become an advantage, and obesity has been seen as slowness, malaise and illness. Today, obesity is considered as a medical condition with health problems and social problems. In our age, beauty can be seen as being thin. Body perception varies according to the age or society, and it is how our body is shaped in our minds. This is a subjective assessment of how a person perceives himself / herself and does not have to be compatible with the reality. Now, the positive perception can be a muscular body structure for men while being able to have a thin body for women. Body displeasure in society is associated with perceived body weight rather than actual body weight. In addition, evaluating the person himself as a positive or negative, is a criterion in determining self-esteem. Obese individuals may not be able to assess their weight status correctly. Some people see themselves as less overweight. On the other hand, some obese groups may have more body displeasure. Normal weighted individuals also face situations in which they perceive themselves as overweight. It is seen that body perception is a multidimensional structure of attitude. It plays a role in weight control while developing and changing under biological, psychological, social and cultural influences. Therefore, it is of great importance to focus on body perception in obesity management. Negative perception of body, concerns about weight, eating disorders, low self-esteem, depressive mood can occur, such as the application of the wrong diets can result in unhealthy actions. In order to improve the health of future generations, it is thought that physical perception should be better placed in the society and the possible causes of lack of body awareness should be investigated

Key Words: Body perception, obesity, weight management, health, self-esteem

THE EFFECTS OF CHROMIUM PICOLINATE ON NEUROTROPHIC FACTORS IN THE HIPPOCAMPUS OF REGULAR EXERCISED RATS

Res. Assist. Dr. Hasan GENCOGLU

Firat University, hgencoglu@firat.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Ragip PALA

Firat University, rpala@firat.edu.tr

Mehmet A. SARI

Firat University, mazelz@hotmail.com

Prof. Dr. Kazim SAHİN

Firat University, ksahin@firat.edu.tr

ABSTRACT

Chromium, an essential trace element, enhances insulin function and influences carbohydrate, protein and fat metabolism. Regular exercise can affect how much certain proteins are synthesized in the brain, particularly the levels of the neurotrophic factors which are known to increase after exercise. In the present study, the effects of chromium picolinate (CrPic) supplementation on the levels of some key neurotrophic factors in the hippocampus of exercised rats was investigated. Twenty-eight, male Wistar albino rats (8-weeks-old) were randomly divided into four groups of seven animals each as follows: Control (no treatment, sedentary), CrPic (sedentary and supplemented with CrPic, Chronic Exercise, exercise training was performed on a rat treadmill (CEx), CEx+CrPic, trained and supplemented with CrPic. CEx consists of 30 m/min, 30 min/day, and 5 days/week on treadmill for 6 weeks. CrPic was supplemented at 400 µg/kg of diet for 6 weeks. CEx and CrPic supplementation increased the levels of BDNF, NT-3, and IGF-1 levels in the hippocampus of regularly exercised rats with the highest level in CEx+CrPic rats ($P < 0.001$). As a conclusion, regular exercise combined with CrPic supplementation may increase the levels of neurotrophic factors in the hippocampus, which can be associated to their positive effects on memory performance and mental health abilities.

Keywords: Chromium, Hippocampus, Neurotrophins, Rats, Regular Exercise

KROM PİKOLİNATIN, KOŞU BANDI EGZERSİZİ YAPAN SIÇANLARIN HİPOKAMPUSUNDA NÖROTROFİK FAKTÖRLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Arş. Gör. Dr. Hasan GENCOGLU

Fırat Üniversitesi, hgencoglu@firat.edu.tr

Doç. Dr. Ragıp PALA

Fırat Üniversitesi, rpala@firat.edu.tr

Mehmet A. SARI

Fırat Üniversitesi, mazelz@hotmail.com

Prof. Dr. Kazim ŞAHİN

Fırat Üniversitesi, ksahin@firat.edu.tr

ÖZET

Krom, insülin fonksiyonunu artıran ve karbonhidrat, protein ve yağ metabolizmasını etkileyen önemli bir eser elementtir. Düzenli egzersiz beyinde belirli proteinlerin, özellikle de egzersiz sonrası arttığı bilinen nörotrofik faktörlerin, sentezlenme miktarına katkıda bulunabilir. Bu çalışmada, kronik egzersize tabi tutulan sıçanların hipokampusunda krom pikolinatın (CrPic) bazı önemli nörotrofik faktörlerin düzeyleri üzerine etkisi araştırıldı. Yirmi sekiz erkek Wistar albino sıçan (8 haftalık) yedi hayvandan oluşan dört gruba ayrıldı: Kontrol, CrPic, Kronik Egzersiz (CEx), CEx+CrPic. CEx, hayvanlara, 6 hafta boyunca 30 m/dak, 30 dak/gün ve 5 gün / haftadan oluşan koşu bandı egzersizi yaptırıldı. CrPic grupları, 6 hafta boyunca 400 µg elemental Cr/ kg diyetle takviye edildi. CEx ve CrPic takviyesi, düzenli egzersiz uygulanan sıçanların hipokampusunda BDNF, NT-3 ve IGF-1 seviyelerini arttırdı (P< 0.001). En yüksek düzeyler, CEx+CrPic grubu sıçanlarda belirlendi. CrPic takviyesi ile birlikte düzenli egzersiz, hipokampusta nörotrofik faktörlerin düzeylerini artırabilmektedir, bu da hafıza performansı ve zihinsel sağlık ve beceriler üzerindeki olumlu etkilerle ilişkilendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Krom, Hipokampus, Nörotrofinler, Sıçanlar, Düzenli Egzersiz

ARGİNİN-SİLİKAT-İNOSİTOL KOMPLEKSİNİN RATLARDA METOTREKSAT NEDENLİ İNTESTİNAL HASARDA NF-KB YOLAĞINI BASKILAYARAK ANTI-İNFLAMATUAR AKTİVİTE GÖSTERMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet TUZCU

Fırat Üniversitesi, mtuzcu@firat.edu.tr

Mehmet ERDOĞAN

Fırat Üniversitesi, merdogan@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep TUZCU

Fırat Üniversitesi, ztuzcu@firat.edu.tr

ÖZET

İnositol stabilize arjinin silikat (ASI) kompleksinin arjinin, silikon ve nitrik oksit üretimini seviyesini arttırdığı doğrulanmıştır. Bu çalışmada, sıçanlarda metotreksat (MTX) ile indüklenen bağırsak hasarında ASI kompleksinin antiinflamatuvar aktivitesi ve etki mekanizmasını araştırdık. Toplam 28 Sprague-Dawley cinsi rat dört gruba ayrıldı: i) kontrol; ii) ASI, MTX içermeyen çözücü madde enjeksiyonundan 7 gün önce ve 8 gün sonra 25 mg / kg / gün ASI ile oral olarak tedavi edilen ratlar, iii) MTX grubu, 15 gün boyunca gavaj ile normal salin ve 5 gün boyunca 8. ila 12. günlerde 0.75 mg / kg dozunda MTX subkutan olarak enjekte edilen ratlar ve iv) MTX + ASI grubu, MTX enjeksiyondan 7 gün önce ve 8 gün sonra 25 mg / kg / gün ASI kompleksi ile tedavi edilen ratlar. MTX hayvanlara göre MTX + ASI ratları daha iyi jejunal ve ileal barsak ağırlığı, daha büyük ileal mukozal ağırlık, ileum ve jejunumda daha büyük villus yüksekliği ve ileumda kript derinliği gösterdi. ASI kompleksi, tümör nekroz faktörü (TNF) -a, interlökin (IL) -6 ve IL-1B dahil olmak üzere, MTX ile tetiklenen proinflamatuvar sitokinlerin üretimini önemli ölçüde baskıladı. Ek olarak ASI, siklooksijenaz-2'yi (COX-2) azaltmış ve jejunum ve ileumda KB alfa (IKBa) degradasyonunun inhibitörü ile NFKB'nin nükleer translokasyonunu bloke etmiştir. Sonuç olarak, ASI kompleks tedavisi, sıçanlarda proinflamatuvar mediyatörler ve sitokinlerin azalmasına yol açarak MTX kaynaklı bağırsak hasarını önleyebilir.

Anahtar Kelimeler: Metotreksat, ASI, Bağırsak, Pro-inflamatuvar sitokinler.

Teşekkür: Bu çalışma Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir (FUBAP-FF.17.30).

**ARGININE-SILICATE-INOSITOL COMPLEX EXERTS ANTI-INFLAMMATORY
ACTIVITY VIA SUPPRESSION OF NF-KB PATHWAY IN METHOTREXATE-
INDUCED INTESTINAL INJURY IN RATS**

Assist. Prof. Dr. Mehmet TUZCU

Firat University, mtuzcu@firat.edu.tr

Mehmet ERDOĞAN

Firat University, merdogan@gmail.com

Assist. Prof. Dr. Zeynep TUZCU

Firat Üniversitesi, ztuzcu@firat.edu.tr

ABSTRACT

Inositol-stabilized arginine silicate (ASI) complex has been confirmed to increase levels of arginine, silicon and nitric oxide production. In the present study, we investigated the anti-inflammatory activity and action mechanism of ASI complex in methotrexate (MTX)-induced intestinal damage in rats. A total of 28 Sprague-Dawley rats were divided into four groups: i) control; ii) ASI, rats were treated orally with 25 mg/kg/day of ASI 7 days before and 8 days following vehicle injection, iii) MTX group, rats were received normal saline by gavage for 15 days and 5 injections subcutaneously with 0.75 mg/kg of MTX from 8th to 12th day for 5 days; and iv) MTX+ASI group, rats were treated with 25 mg/kg/day of ASI complex 7 days before and 8 days following injection and injected with MTX. MTX-ASI rats showed better jejunal and ileal bowel weight, greater ileal mucosal weight, greater villus height in jejunum and ileum and crypt depth in ileum, compared to MTX animals. ASI complex significantly suppressed MTX-induced production of pro-inflammatory cytokines, including tumor necrosis factor (TNF)- α , interleukin (IL)-6, and IL-1 β . In addition, ASI downregulated cyclooxygenase-2 (COX-2) and blocked the nuclear translocation of NF- κ B via reduction of inhibitor of κ B alpha (I κ B α) degradation in the jejunum and ileum. In conclusion, ASI complex treatment may prevent MTX-induced intestinal injury via leading to decreased production of pro-inflammatory mediators and cytokines in rats.

Keywords: Methotrexate, ASI, Intestinal, Pro-inflammatory cytokines.

Acknowledgements: This study was supported by Firat University Scientific Research

Projects Unit (FUBAP-FF.17.30)

SÖZLÜ KÜLTÜR TAŞIYICISI OLARAK ÂŞIK HAYRETTİN VE ONUN KÖROĞLU ANLATMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME¹

Dr. Öğr. Üyesi Metin Eren

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

metineren1376@gmail.com

ÖZET

1899 yılında İran'ın Salmas şehri Şekeryazı Köyü'nde dünyaya gelen Âşık Hayrettin 1930'lu yılların başlarında Türkiye'ye göç eder ve Van'a yerleşir. Geçimini tarımla uğraşarak kazanan Âşık Hayrettin aynı zamanda güçlü bir sözlü kültür birikimine sahiptir. Sahip olduğu sözlü kültürü geleneksel yollarla edinen Âşık Hayrettin çevresinde canlı bir sözlü kültür aktarıcısı olarak tanınmıştır. Bildiği halk hikâyeleri arasında “Ercişli Emrah ile Selvihan, Köroğlu, Haydar Bey, Seyfil Mülğ, Âşık Mahmut” vardır.

Türk destan ve halk hikâyeciliği geleneğinin en yaygın anlatmalarından biridir Köroğlu. Destan türü örneği olarak Orta Asya'da Türkmenler, Özbekler ve Kazaklar arasında bilinmektedir. Azerbaycan ve Türkiye sahasında ise halk hikâyesi formu ile yaygındır. Bu anlatı Türklere komşu halklar arasında da yaygın olarak anlatılmaktadır. Köroğlu anlatılarının Anadolu'da yüzlerce varyantı vardır. Bu varyantların derleme ve yazılı metin neşirleri yapılmıştır.

Bu inceleme, Âşık Hayrettin'in anlattığı varyantı esas almaktadır. Âşık Hayrettin anlatması epizot ve motifleri bakımından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Âşık Hayrettin, Köroğlu, epizot, motif.

¹ Bu çalışma Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından Araştırmacı Potansiyelinin Geliştirilmesi Desteği kapsamında 7817 numaralı ID ve SAP-2018-7817 7817 proje kodu ile desteklenmiştir.

ERCİŞLİ EMRAH İLE SELVİHAN HİKÂYESİNİN ÂŞIK HAYRETTİN ANLATMASINA DAYANAN VARYANTI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Metin Eren

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

metineren1376@gmail.com

ÖZET

Sözlü kültür ürünleri bir milletin kültürel geleneğini yoğun olarak yansıtır. Bu ürünleri yaratan ve aktaranlar arasında âşıklar oldukça önemli bir yere sahiptir. Âşıklar, kendilerinden önce teşekkür etmiş sözlü geleneği aktarıcısı oldukları gibi kendileri de eserleri ile geleneğe katkıda bulunurlar.

Tarihsel kaynakların kendisi hakkında oldukça suskun olduğu âşıklar arasında onyedinci yüzyıl âşıkları arasında sayılan Ercişli Emrah'da vardır. Uzun bir süre Erzurumlu Emrah ile anılan yirminci yüzyılın ilk çeyreği içerisinde başta Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu'nun çalışmaları ile tanınmaya başlanan âşıklardandır Ercişli Emrah. Adı etrafında teşekkür eden Ercişli Emrah ve Selvihan hikâyesinin varyantları Azerbaycan'dan Çankırı, Kahramanmaraş'a kadar geniş bir coğrafyada anlatılmıştır.

Geniş bir hikâye repertuarına sahip isimlerden Âşık Hayrettin'den derlenen anlatılar arasında Ercişli Emrah ile Selvihan'da yer almaktadır. Bu incelemede Âşık Hayrettin olarak bilinen Hayrettin Elanur'dan derlenen Ercişli Emrah ile Selvihan hikâyesinin epizot ve motifleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ercişli Emrah, halk hikâyesi, epizot, motif, sözlü kültür.

KIRSAL ALANA YÖNELİK SOSYAL HİZMETLER VE KADININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Selma KARABAŞ

Çankırı Karatekin Üniversitesi,

slmkrbs55@gmail.com

Prof. Dr. Osman KARKACIER

Akdeniz Üniversitesi,

karkacier@gmail.com

ÖZET

Kırsal alanda yaşayan ve geçimini çok büyük oranda tarımsal faaliyetlerden sağlayan bireylere ve ailelere insanca koşullarda yaşama farkındalığı yaratmak ve bu konuda ihtiyaçlarını hissedilir duruma getirmek için ekonomik nitelik taşıyan ve taşımayan sosyal hizmetleri, kırsal kalkınma modeli içerisinde ele almak gereklidir. Kırsalda bir üretim modeli olan tarımsal küçük aile işletmeciliği içerisinde kadın çok etkin bir rol oynar. Bu bakımdan da kadının güçlendirilerek kişisel potansiyelinin ortaya çıkarılması, bilgi ve becerisine olan güven duygusunun artırılması, inisiyatif kullanma, girişime geçme, kendi bilgi ve becerisi doğrultusunda kimseden onay almaksızın karar verme ve icraata geçme gücüne kavuşturulmalıdır.

Kırsal alanda kadının güçlendirilmesi için sosyal hizmet modelleri ile destek olunmalı ve kırsal kalkınma programlarına eklenmelidir. Bu amaçla 2005 yılı Dünya Ekonomik Forumunda alınan kararlar dört başlıkta toplanmıştır; 1) eğitim 2) sağlık ve refah 3) ekonomik katılım 4) politik güçlendirme. Bu anlamda Dünya’da gelişmiş ülkeler sosyal hizmet modellerini kırsal kalkınma programlarına dahil etmiştir. Çalışmada bu modellerin hangi boyutlarda uygulandığı, uygulama alanları ve çıktılarına ilişkin bulgular irdelenecektir. Life model ile Dünya’daki sosyal hizmet uygulamaları genel olarak kadın ve çevresel etkilere yönelmiştir. Yapısal modeller ile kötü durumlardan kendi başına kurtulma becerisi kazandırma üzerinde odaklanılmaktadır. Entegre modellerle ise daha çok sosyal hizmet uygulamaları çalıştırılmıştır. Entegre model ile kadına destek ve fırsat tanındığında kendi sorunlarını çözen ve öğrenme yeteneğini geliştiren çalışmalara odaklanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırsalda Kadının Güçlendirilmesi, Sosyal Hizmet Uygulamaları, Kırsal

Kesim

TÜRKİYE’DE ÖRTÜ ALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİNİN TARIMSAL EKONOMİK YAPISI

Dr. Öğr. Üyesi Selma KARABAŞ

Çankırı Karatekin Üniversitesi,

slmkrbs55@gmail.com

Prof. Dr. Osman KARKACIER

Akdeniz Üniversitesi

karkacier@gmail.com

ÖZET

Türkiye örtü altı yetiştiriciliğinde üretim ve sera alanları bakımından Avrupa’da birinci sırada, Dünyada ise dördüncü sırada yer alan önemli bir üretici konumundadır. Bu bakımdan konu önem taşır. 2017 yılı verilerine göre; Türkiye’de örtü alanları 738 bin dekara ulaşmıştır. Son 10 yılda örtü altı işletme büyüklüğü, işletmeler ortalamasında 2 dekardan 4 dekara çıkarak iki kat artmıştır. Bu artış, seracılığın yaygınlaşmasına bağlı olarak gelişim göstermektedir. Diğer yandan, son iki yılda serada muz yetiştiriciliğinin, özellikle Antalya ve Mersin illerinde yaygınlaştığı gözlenmektedir. Örtü altı yetiştiriciliğinde önde gelen illerin başında %51 üretim payı ile Antalya yer alırken, bunu %18 ile Mersin, %11 ile Adana ve %9 ile Muğla illeri takip etmektedir. Üretim alanı bakımından örtü altı yetiştiriciliğinde sebze üretimi %94 oranında pay almakta olup; %49 ile domates ilk sırada yer alan sebzedir. Bunu %14 ile hıyar ve %10 ile karpuz izlemektedir.

Bu çalışmada örtü altı yetiştiriciliği ve seracılığın önemi; tarım sektörü ve ekonomi içindeki yeri açısından makroekonomik göstergelerle izah edilmiştir. Bu kapsamda; üretim alanları, üretim miktarları, işletme büyüklüğü, ihracat, üretime yönelik teşvik ve destekler irdelenerek, veriler betimsel istatistiki analizlerle açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örtü Altı Yetiştiriciliği, Seracılık Ekonomisi, Örtü Altı Ekonomisi

TÜRKİYE’DE SOSYAL HİZMETLER MODELİNDE UYGULANAN YARDIM PROGRAMLARI

Dr. Öğr. Üyesi Selma KARABAŞ

Çankırı Karatekin Üniversitesi

slmkrbs55@gmail.com

Prof. Dr. Osman KARKACIER

Akdeniz Üniversitesi,

karkacier@gmail.com

ÖZET

Sosyal hizmet çalışmaları bağlamında sunulan hizmetler modern hukuk ve refah devleti anlayışı içinde Dünya’da gelişmiş ekonomilerde giderek yaygınlaşmaktadır. Sosyal devlet olma anlayışı zaman içerisinde sosyal hizmetler modeli ve alanlarını da çeşitlendirmiştir. Türkiye’de toplumun ve devletin güçlenmesi ve gelişmesine bağlı olarak sosyal hizmetlerin yaygınlaştığı ve modellerin çeşitlendiği görülür. Bu çalışmada, bu modellerin boyutları açıklanarak, zaman içerisinde meydana gelen gelişim irdelenecektir. Örneğin çocuk refahı modelinde gündüz bakımevleri, yuvalar, yatılı bakımevleri, okullarda danışmanlık, sokak çocuklarına yönelik çalışmalar gibi birçok etkinlik ve alan zenginliği hemen fark edilmektedir. Buna bağlı olarak formel olarak mesleki eğitim almış sosyal çalışma uzmanları kamu, özel kesim ve sivil toplum örgütlerinde farklı kuruluşlarda önemli fonksiyonlar üstlenmektedir. Sosyal yardım ve hizmet kavramı birbirinden ayrılan nüansların olduğu kavramlardır. Bir yardım kurumsal bir kimlik altında mesleki eğitim almış bir uzman tarafından yapılıyorsa ancak sosyal hizmet modelidir. Bireysel anlamda yardımlar sosyal hizmet modeli içinde görülmemektedir.

Bu çalışmada Türkiye’de kurumsal anlamda sosyal hizmet götüren kamuya ait sosyal hizmet ve yardım modelleri açıklanmıştır. Bunlar; sosyal yardım programları, kadına yönelik değişik eğitim programları, engellilere ve yabancı göçmenlere yönelik yürütülen sosyal hizmetler, sosyal hizmet modelleri içinde evlilik öncesi destek hizmetleri, yabancı geçici koruma statüsündekilere eğitim, psikolojik destekler, ailelere uzaktan eğitim gibi birçok sosyal yardım ve hizmet modellerinin amaç, kapsam ve yürütülüş şekli açıklanmıştır. Çalışmada sosyal hizmet modelleri genel hatları ile ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmetler, Sosyal Hizmet Modelleri, Sosyal Yardımlar

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİMİNDE RESİM VE MÜZİK BAĞLAMINDA SANAT EĞİTİMİNİN YERİ VE ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞCI TURAN

Dicle Üniversitesi

muniremeral@gmail.com

Arş. Grv. Songül PEKTAŞ

Amasya Üniversitesi

songul.pektas@amasya.edu.tr

ÖZET

Sanat eğitimi güzel sanatların tüm alanlarını içine alan, bireylere farklı bakış açıları sunarak etkileşimlerini, iletişimlerini ve en önemlisi yaratıcılıklarını arttıran eğitim yaklaşımıdır. Aynı zamanda, insanların duygularını, düşüncelerini anlatabilmek ve yeteneklerini en üst seviyeye çıkartmak amacıyla yapılan eğitimlerin bütünüdür. Sanat eğitimi özel bir beceri donanımı gerektirmeksizin her yaş ve düzeydeki bireyler için gereklidir. Buna göre resim ve müzik bağlamında özel gereksinimli bireyler için yapılan disiplinlerarası sanat eğitimi; bu bireylere kavram öğretimi, psikomotor becerilerinin öğretimi, öz bakım becerilerinin öğretimi veya akademik becerilerin öğretimi gibi kritik birçok gelişim alanında önemli bir araç olarak kullanılabilir. Yapılacak çok yönlü bir sanat eğitimi, aynı zamanda özel gereksinimli bireylerin en önemli sorunlarından olan topluma uyum ve kendilerini o toplumun ferdi olarak görmelerinde de katkı sağlayacağı için oldukça değerlidir. Araştırmanın amacı, müzik ve resim bağlamında özel gereksinimli bireylere verilen sanat eğitiminin bu bireylere sağladığı katkıların neler olduğunu incelemek ve bu doğrultuda sanat eğitiminin, özel gereksinimli bireylerin birçok gelişim alanı için ne denli kalıcı pozitif etkilerinin yapılmış çalışma örnekleri ile sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Özel Gereksinimli Bireyler, Resim Eğitimi, Müzik Eğitimi, Sanat Eğitimi

MÜZİK VE GÖRSEL SANATLAR TERAPİSİ BAĞLAMINDA SANATIN PSİKOTERAPİDEKİ İŞLEVİ

Arş. Grv. Songül PEKTAŞ

Amasya Üniversitesi

songul.pektas@amasya.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞCI TURAN

Dicle Üniversitesi

muniremeral@gmail.com

ÖZET

Sanat ve psikoterapinin ilişkisi antik çağlara kadar dayanmaktadır. İlkel insanların mağara duvarlarına yaptıkları resimler, söyledikleri ilahi benzeri şarkılar sadece süsleme veya zevk amaçlı yaptıkları şeyler değildi. İnanişaya göre onları kimi zaman kendilerinden güçlü hayvanlardan kimi zaman korktukları soyut nesnelere koruyordu. Günümüzde ise psikoterapi, bireyin iç dünyası, aile ve çevresiyle olan sıkıntıları, benlik algısı, psikolojik sıkıntıları hakkında bilgi elde etmek ve bu sıkıntıları hafifletmek ya da ortadan kaldırmak için resim ve müzik disiplinlerini yaygın olmasa da kullanmaya devam etmektedir. Sanat ile psikoterapi aslında içte var olanı seslerle, ritimlerle, çizimlerle ve renklerle dışa vurmadır. İnsan toplumsal bir yapı içerisinde yaşamak zorunda olan bir varlıktır. Ve bu yaşayış uzun ve yorucu süreçleri beraberinde getirmektedir. Bu süreçte kimi zaman zorlu yaşam koşullarını kaldıramayan insanoğlu için iyileştirici bir güç gerekmektedir. Bu aşamada insanoğlunun severek ve isteyerek olumlu tepki verdiği resim ve müzik oldukça etkili iki araç olarak psikoterapide etkin rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı psikoterapide müzik ve resim terapisi bağlamında sanatın işlevini kuramsal çerçeve ile ele alarak açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Müzik Terapisi, Görsel Sanatlar Terapisi, Psikoterapi

ASENKRON MOTORLARIN KONTROLÜNDE PLC KULLANIMI

Doktora Öğrencisi Hasan CANGİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

Elektronik ve Haberleşme Müh.(Yüksek Lisans Öğrencisi) Abdurrahman UNCU

Gazi Üniversitesi, uncu@hotmail.com

Dr. Öğr.Üyesi Süleyman ADAK

Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

ÖZET

Programlanabilir denetleyiciler (PLC)'ler asenkron motorlara yol vermede devir yönlerini değiştirmede, tarlaların sulanmasından, robotların kontrolüne yoğun bir şekilde kullanılmaktadırlar. Bunlara ek olarak otomatik kontrol sistemlerinde, orta ve ağır sanayide, ısı kontrol sistemlerinde, tıp alanında, hız, güvenlik gibi alanlarda kullanılırlar. PLC' ler programlanabilmeleri, simülasyon yapabilme özelliklerine de sahiptirler. PLC' lerde İşlemler yazılım gerçekleştirildiği için hata riskleri azdır. Bunun en önemli sebeplerinden biri de mikroişlemcilerde ulaşılan çok hızlı gelişmelerdir. Hızlı gelişen endüstri uygulamalarında yaygın olarak kullanılan PLC cihazları ile yapılan endüstriyel otomasyon uygulamaları, röleli sistemlere nazaran daha verimlidir. Ayrıca ürün kalitesinin yanı sıra yeni bir ürün imali için kumanda devrelerinin yeniden oluşturulması, montajı ve bağlantıları yerine sadece PLC programlama ile giderilmesi gibi sebeplerden dolayı PLC'ler otomasyon vazgeçilmez elemanlarından. Üretim sürecinde, insan elinin üretimden çekildiği oranda hatalar azalacaktır. İnsanın psikolojik olarak bulunduğu durum hatalara neden olmaktadır. PLC' ler insan hatalarını engellemek için tasarlanmışlardır. Yüksek verim ve kaliteli üretim için endüstriyel otomasyon kaçınılmazdır. Günümüzde gelişen iletişim teknolojisi ile artık PLC ile üretim süreci farklı yerlerden izlenip denetlenebilir. Bu çalışmada endüstride ucuz olması sebebi ile sık, sık uygulanan yıldız-üçgen yol verme sisteminin ladder kumanda devresi ile yazılım programı açıklamalı izah edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Programlanabilir Lojik Denetleyiciler, Ladder programlama, Kumanda devresi, proses süreci.

ELEKTRİK TESİSLERİNDE HARMONİK KAYNAĞI OLARAK BİLGİSAYARLAR

Dr. Öğr.Üyesi Süleyman ADAK

Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

Elektronik ve Haberleşme Müh.(Yüksek Lisans Öğrencisi) Abdurrahman UNCU

Gazi Üniversitesi, uncu@hotmail.com

Doktora Öğrencisi Hasan CANGİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

ÖZET

Elektrik tesislerinde harmonik bileşenler non-lineer karakteristikli devre elemanları ile non- sinüzoidal güç kaynaklardan birisi veya ikisinin güç sistemde bulunması sonucunda oluşurlar. Non-lineer bir dalgaının temel bileşen dışındaki sinüzoidal dalgalara harmonik bileşenler denir. Sinüs formu bozulan dalgalara non-sinüzoidal dalga olarak adlandırılır. Günümüzde bilgisayarlar ve benzeri elektronik cihazların kullanımının oldukça yaygınlaşmıştır. Ekran, klavye, sabit disk (hard disk), fare, yazıcı, bellek, mikroişlemci, tarayıcı vb. bilgisayarın donanım parçalarının yapısında kullanılan non-lineer devre elemanlarının non-lineer karakteristiğe sahip olması sonucunda elektrik tesislerinde harmonik bileşenler oluşur. Güç sistemlerindeki harmonik bileşenler kesinlikle standartlarca belirtilen limit değerlere çekilmelidirler. Elektrik tesislerindeki harmonik bileşenlerden kaynaklanan birçok olumsuzluk bulunmaktadır. Bu olumsuzluklar teknik hem ekonomik bakımdan bir sürü olumsuzluğa neden olmaktadır. Harmonik bileşenler sonucu devre dışı kalan bir fabrikadaki ekonomik zarar oldukça fazladır. Teknik olarak harmonik bileşenlerin sebep oldukları zararlar; Mikro işlemcili cihazların hatalı çalışması, sistemdeki nötr akımının artması, elektrikli cihazlarının aşırı ısınması sonucunda kayıplar artar. Non-lineer elemanlar ve/veya non-sinüzoidal kaynaklar sonucu oluşan harmonik bileşenler Fourier teoremi ile bulunur. Non-lineer bir dalga formu bu teoreme göre temel bileşen ile harmonik bileşenlerin toplamı şeklinde ifade edilir.

Anahtar Kelimeler: Harmonik bileşenler, Toplam harmonik distorsiyonu, Fourier teoremi, Non-lineer yükler.

FOTOVOLTAİK SİSTEMLERDE TOPRAKLAMA VE YILDIRIMDAN KORUMA

Doktora Öğrencisi Hasan CANGİ

Kahramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

Elektronik ve Haberleşme Müh.(Yüksek Lisans Öğrencisi) Abdurrahman UNCU

Gazi Üniversitesi, uncu@hotmail.com

Dr. Öğr.Üyesi Süleyman ADAK

Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

ÖZET

Fotovoltaik (PV) sistemlerin aşırı gerilim ve yıldırıma karşı korunması sistemin güvenliği ve kararlı çalışması için gereklidir. Yıldırımdan korunma ve topraklama PV sistemde bir bütün olarak incelenmelidir. PV güç sistemlerinin yerler ya açık araziler ya da çatılardır. Bu alanlara yıldırım darbelerinin kolaylıkla ulaşacağı alanlardır. Güneş enerjisi yatırımlarının gerçekleştiği araziler genellikle yıldırım darbelerinin kolaylıkla ulaşacağı açık alanlardır. Çatı kurumlarında risk daha ciddi boyutlara ulaşmaktadır. Yıldırım darbesinin, çevrede yakın bir noktaya düşmesi de tesisimiz için risk oluşturmaktadır. Yıldırım darbesi PV panellerdeki küçük direnç farklılarından dolayı sistemim tümüne hızlı bir şekilde yayılır. Yıldırım darbesinin akım değeri 200 kA değerine, 25 ns süresinde PV sistemde yayılan ve 28000°C sıcaklığa ulaşan doğal bir afettir. PV sistemdeki tüm panellerin çerçeveleri düzgünce topraklanmalıdır. PV sistemlerin hasarlaşmasında en büyük etken yıldırım düşmesi sonucunda sistemde oluşan yüksek gerilimdir. Topraklama kesinlikle hesaplara dayalı olarak toprak özgül direnç değeri değeri dikkate alınarak gerçekleştirilmelidir. Topraklama çubuğunun düşük bir direnci ve yüksek akımları taşınması için yeterli kesitte olmalıdır. Yüksek mukavemete sahip olmalı ve korozyona karşı direnci yüksek olmalıdır. Topraklama çubukları toprağa iyi temas etmelidir. Toprağın kuru olması durumunda ıslatılıp çamur hâline getirilmelidir. Topraklama çubuğunun bulunduğu yerdeki taş ve çakıllar yayılma direncini artıracığından bunlar temizlenmelidir. PV güç sistemlerinin bozulması genellikle yıldırım düşmesi sonucunda oluşan yüksek gerilimdir.

Anahtar Kelimeler: PV topraklaması, Yıldırım darbesi, Topraklama çubuğu, Toprak özgür direnci.

LC-MS / MS YÖNTEMİNDE IOHEXOL KONTRAST MADDESİNİN KURU KANDAN AMİNOASİT TARAMA TESTLERİNE ETKİSİNİN DENEYSEL ARAŞTIRILMASI

Dr Öğr Üyesi Ataman GÖNEL

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi,

atamangonel@gmail.com

Amaç: Konjenital metabolik hastalıkların tanı ve takibi referans yöntem olan LC-MS/MS ile yapılmalıdır. Bu yöntemle yapılan analizler, kan matriksindeki birçok molekül tarafından etkilenebilir. Görüntüleme kullanılan radyoopak maddelerin yenidoğan tarama testlerinden kan amino asit düzeylerini nasıl etkilediği bilinmemektedir. Iohexol, radyolojik görüntüleme kullanılan X-ray geçirmeyen ve intravenöz kullanılan diagnostik ajandır. Bu çalışmanın amacı, iohexol radyoopak maddesinin LC-MS / MS tekniği ile ölçülen kan amino asitleri üzerindeki etkisinin deneysel olarak araştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: 500 µL amino asit kontrol solüsyonu alındı ve 10 µL iohexol radyopak solüsyonu eklendi ve interferans çalışmasını gerçekleştirmek için vorteksle karıştırıldı. Karışımdan, 14 amino asit parametresi, Shimadzu 8045 triple quadrupole kütle spektrometresi (MS / MS) (Shimadzu Kuzey Amerika, Columbia, MD, ABD) ile birleştirilmiş Shimadzu Nexera X2 ultra yüksek performanslı sıvı kromatografi (UHPLC) ile ölçüldü. LaMarca ve Azzari tarafından geliştirilen yöntemle kontrol solüsyonu kullanılarak amino asit düzeyleri incelendi. Kuyu plaklarına 3.2 mm disklere kesilmiş Whatman filtre kağıdı yerleştirildi. Daha sonra her kuyuya 10 ul serum örneği konuldu ve oda sıcaklığında gece boyunca kurumaya bırakıldı. Aynı çalışma radyoopak materyal yerine 10 uL distile su eklenerek tekrarlandı. Ölçümler 3 kez yapıldı ve ortalama değerler kabul edildi. Bias ile hedef değerden sapma yüzdeleri kaydedildi. İnsan kanı yerine kontrol solüsyonu kullanılan deneysel çalışmamız etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Bulgular: Arjininosüksinik asit (ASA) %5688, ornitin %319.15, alanin %237.86, arjinin %158.93, metilglutaril %115.81, glutamat %66.29, lösin %65.49, aspartat %28.75, metionin %20.92, sitrülün %16.41 oranında yanlış pozitiflik gösterdi. Tirozin % -45.45, fenilalanin % -18.78, glisin % -13.09, valin % -2.42 oranında yanlış negatif olarak ölçüldü. **Sonuç:** Metabolik hastalıklarda kontrastlı radyolojik görüntüleme tekniklerinden sonra kan aminoasit düzeylerinin çalışılması, LC-MS / MS cihazlarında iyonizasyon değişimine neden olduğundan hatalı sonuçlarla karşılaşılabilir. Bu tür hastalıklardaki hatalı ölçümlerde, yanlış pozitiflik gereksiz hospitalizasyona ve buna bağlı hastane enfeksiyon maruziyetine, yanlış

negatif sonuçlar ise hatalı düşük doz uygulaması ile sistemik komplikasyonlara neden olabilir. Rutinde pek dikkat edilmeyen intravenöz kontrast uygulaması sonrası alınan numunelerden çalışılan testler LC-MS / MS cihazlarındaki kan amino asit ölçümlerini ciddi oranda etkilediğinden, hastadan numune alınımının radyopak enjeksiyondan önce yapılması için hasta veya hasta yakını bilgilendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Amino asit, iohexol, interferans, LC-MS / MS

**Dynamic analysis of Mindlin plate resting on elastic foundation
with second order finite element**

Y. I. Özdemir *

Civil Eng., Department of Civil Engineering,

Karadeniz Technical University, 61080 Trabzon, Turkey.

ABSTRACT

The purpose of this paper is to study shear locking-free parametric earthquake analysis of thick and thin plates resting on Winkler foundation using Mindlin's theory, to determine the effects of the thickness/span ratio, the aspect ratio and the boundary conditions on the linear responses of thick and thin plates subjected to earthquake excitations. In the analysis, finite element method is used for spatial integration and the Newmark- β method is used for the time integration. Finite element formulation of the equations of the thick plate theory is derived by using higher order displacement shape functions. A computer program using finite element method is coded in C++ to analyze the plates simply supported along all four edges. In the analysis, 8-noded finite element is used. Graphs are presented that should help engineers in the design of thick plates subjected to earthquake excitations. It is concluded that 8-noded finite element can be effectively used in the earthquake analysis of thick plates. It is also concluded that, in general, the changes in the thickness/span ratio are more effective on the maximum responses considered in this study than the changes in the aspect ratio.

Keywords: Earthquake Analysis; Thick Plate, Mindlin's Theory; 8-Noded Finite Element; Winkler foundation.

Eigenvalue analysis of Mindlin plates resting on elastic foundation with first order finite element

Y. I. Özdemir *

Civil Eng., Department of Civil Engineering,
Karadeniz Technical University, 61080 Trabzon, Turkey.

ABSTRACT

The purpose of this paper is to study free vibration analysis of thick plates resting on Winkler foundation using Mindlin's theory with first order finite element, to determine the effects of the thickness/span ratio, the aspect ratio, subgrade reaction modulus and the boundary conditions on the frequency parameters of thick plates subjected to free vibration. In the analysis, finite element method is used for spatial integration. Finite element formulation of the equations of the thick plate theory is derived by using first order displacement shape functions. A computer program using finite element method is coded in C++ to analyze the plates free, simply supported along all four edges. In the analysis, 4-noded finite element is used. Graphs are presented that should help engineers in the design of thick plates subjected to earthquake excitations. It is concluded that 4-noded finite element can be effectively used in the free vibration analysis of thick plates. It is also concluded that, in general, the changes in the thickness/span ratio are more effective on the maximum responses considered in this study than the changes in the aspect ratio.

Keywords: Parametric Free Vibration Analysis; Thick Plate, Mindlin's Theory; First Order Finite Element; Winkler foundation.

TOMATO POWDER AND LYCOPENE SUPPLEMENTATION MAY DECREASE LIPID PEROXIDATION BY REGULATION OF Nrf2 PATHWAY IN LAYING HENS

Cemal Orhan and Kazim Sahin

Department of Animal Nutrition,
Faculty of Veterinary Medicine,

Firat University, Elazığ,

corhan@firat.edu.tr; ksahin@firat.edu.tr

ABSTRACT

The carotenoid lycopene, found in tomatoes, has anti-oxidant, anti-inflammatory and immunomodulation properties. Although we have done some studies on the beneficial effects of purified lycopene (LYC) or tomato powder (TP) on laying hens alone, there are no detailed studies comparing their effects on lipid peroxidation and Nrf2 signaling pathway. Therefore, the aim of this study was to investigate and to compare the effects of LYC and TP on the serum and liver lycopene and malondialdehyde (MDA) levels and liver Nrf2/HO-1 pathway in laying hens. A total of 150 laying hens, 20 weeks old, were divided into 3 groups consisting of 10 replicate of cages, 5 birds per cage. Birds were randomly fed 1 of 3 diets: basal diet and basal diet added with purified lycopene (20 mg lycopene/kg diet) or tomato powder for 12 weeks. The amount of TP was calculated to deliver the same amount of lycopene (20 mg/kg diet). Increases in serum and liver lycopene concentrations ($P<0.001$) were observed with the TP and LYC supplementation, while serum and liver MDA concentrations decreased ($P<0.001$). Moreover, changes in the lycopene and MDA levels were more effective with TP supplementation. In addition, LYC and TP supplementation upregulated the liver Nrf2 and HO-1 levels ($P<0.001$), with TP supplementation being the most effective. In conclusion, lycopene or tomato powder supplementation may decrease lipid peroxidation via activation of Nrf2/HO-1 pathway.

Keywords: Lycopene, Tomato powder, Malondialdehyde, Nrf2, HO-1, Laying Hen

Acknowledgements: The study was funded by Small and Medium Business Development and Support Administration of Turkey (KOSGEB).

YUMURTACI TAVUKLARDA DOMATES TOZU VE LİKOPEN KATKISI, Nrf2 YOLAĞINI DÜZENLEYEREK LİPID PEROKSİDASYONU AZALTABİLİR

Doç. Dr. Cemal Orhan,

Prof. Dr. Kazım Şahin

Fırat Üniversitesi

Veteriner Fakültesi

Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları AD. Elazığ,

corhan@firat.edu.tr; ksahin@firat.edu.tr

ÖZET

Domateste bulunan likopen karotenoidi, anti-oksidan, anti-inflamatuar ve immün-modülasyon özelliklerine sahiptir. Saflaştırılmış likopen (LYC) veya domates tozunun (TP) tek başına yumurta tavuğu üzerine yararlı etkileri üzerine çalışmalar yapılmasına rağmen, lipid peroksidasyonu ve Nrf2 sinyal yolağı üzerindeki etkilerini karşılaştıran ayrıntılı bir çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı, LYC ve TP'nin yumurtacı tavuklarda serum ve karaciğer likopen ve malondialdehit (MDA) düzeyleri ve karaciğer Nrf2/HO-1 sinyal yolağı üzerindeki etkilerini araştırmak ve karşılaştırmaktır. Toplam 150 adet 20 haftalık yaşta yumurta tavuğu, her kafeste beş hayvan olacak şekilde 10 tekrarlı, üç gruba ayrıldı. Hayvanlar rastgele üç ayrı gruba ayrılarak, 12 hafta süresince, bazal diyet, bazal diyetle saflaştırılmış likopen (20 mg likopen/kg diyet) katkısı ve domates tozu katkısı olacak şekilde beslendi. Domates tozu miktarı, aynı miktarda likopen (20 mg/kg diyet) verilecek şekilde hesaplanmıştır. TP ve LYC katkısı ile serum ve karaciğer likopen konsantrasyonlarında artışlar ($P<0.001$) gözlenirken, serum ve karaciğer MDA konsantrasyonları azalmıştır ($P<0.001$). Bununla birlikte, TP katkısı, likopen ve MDA düzeylerindeki değişiklikler üzerine daha etkili olmuştur. Ayrıca, LYC ve TP katkısı, daha çok TP katkısı olmak üzere, karaciğer Nrf2 ve HO-1 seviyelerinde artışa neden olmuştur ($P<0.001$). Sonuç olarak, likopen ve domates tozu katkısı lipid peroksidasyonunu, Nrf2/HO-1 sinyal yolağının aktivasyonu yoluyla azaltabilir.

Anahtar Kelimeler: Likopen, Domates tozu, Malondialdehit, Nrf2, HO-1, Yumurta tavuğu

Teşekkür: Bu çalışma, T.C. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme

İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından desteklenmiştir.

Differences Phenolic Compositions of the Black and Green Olives Provided from Several Region

Eyyüp KARAOĞUL *

Department of Food Engineering, Harran University, Şanlıurfa/Turkey

Abstract:

The olive known as *Olea europaea* is significant production in the Mediterranean region of the Turkey. The olives provided from local marketing of Adiyaman and Izmir is the important food production for Turkey. It is consumed with its black and green colour after processing with and without alkaline. The main aim of this study was to analysis phenolic compounds from the black and green olive. In this case, phenolic composition of the olive was investigated by liquid chromatography– (quadrupole) mass spectrophotometry (LC–MS/MS).

The results showed that total 25 various compounds were investigated for different processing condition of the olive and the concentrations of main phenolic compounds in the samples were determined as Vanilic acid (about 4500 - 3300 µg/ml), Hydroxybenzoic acid (about 388 - 14 µg/ml), Luteolin (about 3400 - 700 µg/ml), Oleuropein (about 190 - 0 µg/ml) and Quercetin (about 430 - 150 µg/ml). As a result of phenolic compounds, the amount of antioxidative major compounds could be effected by processing conditions of the olives.

Key Word: *Olea europaea*, *Olea*, Processing, phenolic compounds, LC– MS/MS

PNEUMOCEPHALUS AT HEAD İNJURY

Assist. Prof. Şeyho Cem YÜCETAŞ,

Prof. Dr. Mehmet Fuat TORUN

Adıyaman University seyhocem@hotmail.com

Medilan Hospital in Adana mfuat@hotmail.com

Traumatic pneumocephalus exists generally when skull base fractures reaches to paranasal area or mastoid air cells or air reaches directly to intracranial compartments via defect path caused by penetrant body. In various series; 0.5-1 % people who have problems of skull trauma were diagnosed with pneumocephalus. Pneumocephalus can be diagnosed in epidural, subdural, subarachnoid, paranchimal and ventricular areas or in more than one compartment. In this study 73 sick people, who were diagnosed with pneumocephalus after skull trauma, were evaluated. The cases of pneumocephalus spread, its original area and absorb period, hemorrhage, the values of the Glasgow Coma Scale in the Computed Brain Tomography, otorrhea, rhinorrhea and menegitis were evaluated. Pneumocephalus after skull trauma exists mainly because of traffic accidents (38.4 %) and has the highest percentage in the following results with frontal (47.9 %) and temporal (35.7 %) area fractures. It has been observed that intracranial spread of pneumocephalus seen in sick people caused important changes in the values of the Glasgow Coma Scale and neurologic table. Pneumocephalus exists mostly (66%) in the epidural+subdural+ subarachnoid and subarachnoid+ intraparanchimal and the following hemorrhage was generally in the subdural distance and contusion (22%) and intraparanchimal. Otorrhea, rhinorrhea or both of them were seen in most of the menengitis cases (80%). In the cases of people who have problem with menegitis stayed in the hospital longer (11.88 ± 6.35) because clinical course was affected.

Taking the spread of pneumocephalus, the following hemorrhage, otorrhea, rhinorrhea, the following fracture, the value of the Glasgow Coma Scale and high risk for menengitis can be useful for course and treatment of a sick person with pneumocephalus after skull trauma.

Key word: Glasgow Coma Scale, menengitis, otorrhea, Pneumocephalus, rhinorrhea

ENTROPİYONLU OLGULARDA CERRAHİ SONUÇLARIMIZ**Doç. Dr. Ali Şimşek**

Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Anabilim Dalı,
Adıyaman, Türkiye, alisimsek1980@gmail.com.

Dr. Öğr. Üyesi Ali Asgar Yetkin

Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları
Anabilim Dalı, Adıyaman, Türkiye, asgaray@mynet.com.

Arş. Gör. Mübeccel Bağdaş

Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Anabilim
Dalı, Adıyaman, Türkiye, mubeccelbagdas@gmail.com.

ÖZET

Amaç: Çalışmamızda kliniğimizde entropiyon tanısı ile cerrahi tedavi uyguladığımız hastaların etyoloji, cerrahi prosedürlerimiz ve tedavi sonuçlarımızı değerlendirmeyi amaçladık.

Materyal ve Metot: kliniğimizde entropiyon nedeni ile cerrahi geçiren 35 olgunun dosyaları retrospektif olarak tarandı. Olguların hangi cerrahi prosedürle opere edildiği, postoperatif klinik bulguları ve semptomları 1. gün, 10. gün ve 4. ayda not edildi. Cerrahi prosedürlere ve entropiyon özelliklerine göre olgular gruplandırıldı. Postoperatif kontrollerinde göz hareketlerinin serbestliği, korneaya temas eden kirpiklerin varlığı, kirpiklerin dışa dönmesi, kapak kenarında skarlaşma, rekürrens ve hasta memnuniyeti değerlendirildi.

Bulgular: Olguların yaş ortalaması 73, 19'u(%51.35) erkek, 18'i(%48.64) kadındı. 26 gözde (%70.27) üst kapak, 10 olguda (%27.02) alt kapak, bir gözde(%2.70) ise alt ve üst kapak entropiyonu mevcuttu. (şekil 1) 15 gözde (%40.54) senil, 22 gözde(%59.45) skatrisyel entropiyon mevcuttu. 14 göz(grup 1) weis prosedürü ile, 5 göz(grup 2) lateral tarsal strip prosedürü ile 18 göz(grup 3) jones prosedürü ile ameliyat edildi. Wies prosedürü uyguladığımız 2 hastada cerrahi yetersizlik 1 hastada rekürrens izlendi. Hastalara topikal tedavi ile takip önerildi.12 hasta(85.71) tedaviden memnundu. Jones prosedürü uyguladığımız hastaların 2 hastada cerrahi yetersizlik, 1 hastada rekürrens izlendi.15 hasta(%83.33) tedaviden memnundu. Lateral tarsal strip yöntemi uyguladığımız hastalarda rekürrens izlenmedi ve olguların hepsi memnundu.

Sonuçlar: Entropiyon cerrahi tercihinde preoperatif muayene ve patolojinin anlaşılması cerrahi sonucunun tatminkarlığı için oldukça önemlidir. Patogenezi belirledikten sonra uygun

hastalara cerrahi başarı ve nüks oranlarına göre uygun cerrahiye seçmek, hastanın rahatsızlık şikayetlerinin giderilmesi, entropiyonun görme kaybına kadar ilerleyebilen komplikasyonlarının önlenmesi ve tekrar cerrahiye gitmemek için oldukça önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Entropiyon, Lateral tarsal strip, Wies prosedürü, Jones prosedürü.

2-AMİNO-5-(Cl;Br;NO₂)PİRİDİN TÜREVLERİ İLE 5-SÜLFOSALİSİLİK ASİTİN PROTON TRANSFER TUZLARININ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU

Dr. Öğr. Üyesi Halil İLKİMEN

Prof. Dr. Cengiz YENİKAYA

Dumlupınar Üniversitesi,

halil.ilkimen@dpu.edu.tr,

cengiz.yenikaya@dpu.edu.tr

Fizik, kimya ve biyokimyada en temel işlemlerden olan proton transfer tepkimeleri, suyun öziyonlaşması, asit-baz nötralizasyon tepkimesi ve enzim katalizi gibi reaksiyonlarda önemli bir anahtar görevi görür. Proton transfer tepkimelerinde asitin protonu, bazın ortaklaşmamış elektronu tarafından transfer edilir. Böylece oluşan (+) ve (-) yüklerin bir araya gelerek oluşturdukları tuzlara proton transfer tuzları denir. Proton transfer tuzlarının, metal iyonları ile reaksiyona girerek oluşturdukları metal kompleksleri genellikle suda çözünebilen iyonik bileşiklerdir.

Bu çalışmada kullanılan proton transfer tuzlarının asitik bileşeni olan 5-sülfosalisik asitin antiülser, antimikrobiyal, antifungal, anti-inflamatuar aktivite ve karbonik anhidraz enzimi üzerinde inhibisyon özellikleri bulunmaktadır.

Bu çalışmanın bazik bileşeni olan 2-aminopiridinler ile çeşitli karboksilik asitlerin proton transfer tuzları ve metal kompleksleri sentezlenmiştir. Bu komplekslerde 2-aminopiridinler çok dişli ligandlar olarak bulunmaktadır.

Bu çalışmada, 5-sülfosalisik asit ile 2-aminopiridin türevlerinin [2,3-diamino-5-kloropiridin, 2,3-diamino-5-bromopiridin, 2-amino-3,5-dikloropiridin, 2-amino-3,5-dibromopiridin ve 2-amino-3-bromo-5-nitropiridin] yeni proton transfer tuzları sentezlenmiştir. Amorf halde elde edilen proton transfer tuzlarının yapıları elementel analiz, ¹H-NMR, ¹³C-NMR, FT-IR ve daha önceki çalışmalar ile önerilmiştir

Anahtar Kelimeler: 2-Aminopiridin, 5-Sülfosalisik Asit, Proton Transfer Tuzu.

5-SÜLFOSALİSİLİK ASİT İLE 2-AMİNOPİRİDİN TÜREVLERİNİN KARIŞIK LİGANDLI Cu(II) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU

Dr. Öğr. Üyesi Halil İLKİMEN

Prof. Dr. Cengiz YENİKAYA

Dumlupınar Üniversitesi

halil.ilkimen@dpu.edu.tr

cengiz.yenikaya@dpu.edu.tr

2-Aminopiridinler inorganik ve organometalik uygulamalarda şelatlama ligandları olarak kullanılmaktadır. 2-Aminopiridin ve türevleri, çoğu durumda halkanın azot atomu yoluyla metal iyonlarına tek dişli ligant olarak bağlansada; bazı çalışmalarda amino grubunun da yer aldığı koordinasyon durumları vardır.

Elektron verici oksijen atomları (-COOH, OH ve -SO₃H) bulunan 5-sülfosalisilik asit (H₃SSA) ve türevleri ve proton vermiş formları (H₂SSA⁻, HSSA²⁻ ve SSA³⁻) ile birçok çalışma yapılmaktadır.

Bu çalışmalarda H₃ssa ve proton vermiş yapılarının yaygın olarak bir, iki, üç veya daha yüksek dişli olarak şelat oluşturdukları gözlenmiştir. Literatürde H₃SSA ile organik asit veya bazların bulunduğu karışık ligandlı Cu(II) metal kompleksleri sentezlenmiştir. Bunlar antimikrobiyal, antiinflamatuvar, antitümör, antiülser, antidiyabetik, antimütajen, süperoksit giderici ve radyoprotektif aktiviteye gibi biyolojik özelliklere sahiptir.

Bu çalışmada, 2-aminopiridin türevleri [2-aminometilpiridin, 2-amino-5-metilpiridin, 2-amino-5-siyanopiridin ve 2-amino-6-etilpiridin] ile 5-sülfosalisilik asitin yeni karışık ligandlı Cu(II) geçiş metal kompleksleri sentezlenmiştir. Amorf halde elde edilen geçiş metal komplekslerinin yapıları elementel analiz, ICP-OES, FT-IR, termal analiz, manyetik duyarlılık, molar iletkenlik, yük denkliği ve daha önceki çalışmalar ile önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 2-Aminopiridin Türevleri, 5-Sülfosalisik Asit, Karışık Ligandlı Cu(II) Kompleksi.

**5-SÜLFOSALİSİLİK ASİT İLE 2-AMİNO-4-(CH₃;Cl)PİRİDİN TÜREVLERİNİN
KARIŞIK LİGANDLI Cu(II) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE
KARAKTERİZASYONU**

Dr. Öğr. Üyesi Halil İLKİMEN

Prof. Dr. Cengiz YENİKAYA

Dumlupınar Üniversitesi

halil.ilkimen@dpu.edu.tr

cengiz.yenikaya@dpu.edu.tr

Elektron verici oksijen atomları (-COOH, OH ve -SO₃H) bulunan 5-sülfosalisilik asit ve türevleri (H₃SSA) ve proton vermiş formları (H₂SSA⁻, HSSA²⁻ ve SSA³⁻) ile birçok çalışma yapılmaktadır.

Bu çalışmalarda H₃ssa ve proton vermiş yapılarının yaygın olarak bir, iki, üç veya daha yüksek dişli olarak şelat oluşturdukları gözlenmiştir. Literatürde H₃SSA ile organik asit veya bazların bulunduğu karışık ligandlı Cu(II) metal kompleksleri sentezlenmiştir. Bunlar antimikrobiyal, antiinflamatuvar, antitümör, antiülser, antidiyabetik, antimütajen, süperoksit giderici ve radyoprotektif aktiviteye gibi biyolojik özelliklere sahiptir.

2-Aminopiridinler inorganik ve organometalik uygulamalarda şelatlama ligandları olarak kullanılmaktadır. 2-Aminopiridin ve türevleri, çoğu durumda halkanın azot atomu yoluyla metal iyonlarına tek dişli ligant olarak bağlansada; bazı çalışmalarda amino grubunun da yer aldığı koordinasyon durumları vardır.

Bu çalışmada, 5-sülfosalisilik asit ile 2-aminopiridin türevlerinin [2-amino-4-metilpiridin, N,N'-bis(4-metilpiridin-2-yl)metandiamin, 2-amino-4-kloropiridin ve 2-amino-4,6-dimetilpiridin] yeni karışık ligandlı Cu(II) geçiş metal kompleksleri sentezlenmiştir. Amorf halde elde edilen geçiş metal komplekslerinin yapıları elementel analiz, ICP-OES, FT-IR, termal analiz, manyetik duyarlılık, molar iletkenlik, yük denkliği ve daha önceki çalışmalar ile önerilmiştir

Anahtar Kelimeler: 2-Aminopiridin Türevleri, 5-Sülfosalisik Asit, Karışık Ligandlı Cu(II) Kompleksi.

The Disease of the Century: Is Obesity Destiny?

Tolga Dinç

Ankara Numune Training and Research Hospital,

Department of General Surgery, Ankara

tolga_dr@hotmail.com

Introduction: The deaths caused by obesity recognized by the World Health Organization as a disease are second only to deaths caused by smoking. The fact that obesity, whose prevalence is also increasing in our country, threatens children and adolescents has brought true active struggle against it on the agenda. The population affected by the disease usually refers to family medicine due to different diseases, therefore, physicians who are the first step in preventing this disease and fighting the disease need to undertake important duties. The present study aims to examine the studies on obesity in the literature, to create consensus on how first step physicians should inform and guide patients and to create awareness in this regard.

Methods: We obtained relevant articles published from NBC-Pubmed database between 2013-2018, combined keywords such as obesity, morbid obesity included in Medical Subject Headings (MeSH) with words such as prevention, risk factors, diet, exercise, psychological factors, diagnosis, treatment, and surgery, and we evaluated the articles we reached as a result of scanning. We reached articles on the definition of obesity, methods of prevention, the role and effectiveness of diet and exercise in the disease, psychological infrastructure of the disease, diagnosis and treatment methods. We examined the articles and compared the theses and antithesis of the topics under the main headings. In particular, we conducted research on what should be the role of the physician who first meets the patient in the first step.

Results: A search of the database with the keyword obesity yielded 105.799 articles conducted in the last five years. The articles that we reached after a search with the main keyword combined with other keywords were evaluated in the present study once they were found to be related to the topic and allowed full access. This study concludes that BMI is mainly used in the evaluation of obesity, but additional measurements are required, in order to protect against obesity, awareness should be given to patients and their eating habits should be regulated, genetic factors as well as environmental factors are included in risk factors, obesity is effective in the emergence of many diseases, especially diabetes and heart diseases, in many psychiatric disorders, especially depression, the habit of eating is impaired, diet alone is effective at a 70% level in treatment while exercise is effective at a 30% level, when these two treatment methods are combined, effective results are obtained, only 10% of patients can maintain their weight after weight loss, therefore, patients should be in continuous contact with health professionals. It was seen that surgery is an effective treatment option but the patients who fulfil certain criteria can benefit from this option.

Conclusion: The most effective way to combat obesity, the most important problem of the twenty-first century, is to prevent its emergence. Education plays an important role at this stage. Family physicians who have detailed information on the subject can give this education to the patients who consult them due to obesity or other reasons.

Key Words: Obesity, morbid obesity, complication, prevention.

References

1. Vega-López S, Venn BJ, Slavin JL. Relevance of the Glycemic Index and Glycemic Load for Body Weight, Diabetes, and Cardiovascular Disease. *Nutrients*. 2018; 22(10): 1361.
2. Valerio G, Maffei C, Saggese G et al. Diagnosis, treatment and prevention of pediatric obesity: consensus position statement of the Italian Society for Pediatric Endocrinology and Diabetology and the Italian Society of Pediatrics. *Ital J Pediatr*. 2018; 44(1): 88.
3. Coen PM, Carnero EA, Goodpaster BH. Exercise and Bariatric Surgery: An Effective Therapeutic Strategy. *Exerc Sport Sci Rev*. 2018; 46(4): 262-270.

ÖĞRETMEN OLMAK İSTEYEN ADAYLAR İÇİN ÖĞRETMEN YETİŞTİRE KURUMLARA YÖNELİK GİRİŞ STANDARTLARININ ÖNEM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Recep KAHRAMANOĞLU

Gaziantep Üniversitesi, recepkahramanoglu@gmail.com

ÖZET

Öğretmen olmak isteyen adaylar için öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçiminde kullanılacak giriş standartlarının (Kahramanoğlu, 2014), öğretim elemanlarına göre önem düzeyinin belirlenmesini amaçlayan bu araştırma, tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma evreninde Türkiye’de bulunan bütün eğitim fakülteleri yer almaktadır. Örneklem olarak ise küme örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 55 eğitim fakültesi ve bu fakültelerde görev yapan 309 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Kahramanoğlu (2014) tarafından belirlenmiş öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçiminde kullanılacak giriş standartları anket haline getirilmiştir. Anket 5’li likert şeklinde önem düzeyini belirlemeye yönelik düzenlenmiş ve öğretim elemanlarına e-posta aracılığıyla uygulanmıştır. Anket 8 standart alanı ve 56 performans göstergesinden oluşmaktadır. Anket yoluyla elde edilen verilerin çözümlenmesinde aritmetik ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Dolayısıyla, öğretmen olmak isteyen adaylarda bulunması gereken performans göstergelerinin önem düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri; kişisel özellik, ilgi, sağlık, alan bilgisi, entelektüel düzey, tutum, beceri ve teknoloji standart alanları kapsamında incelenmiştir. Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının düşüncelerine göre standart alanlarının tamamının önem derecesi yüksek düzeydedir. Aritmetik ortalaması en yüksek olan standart alanı kişilik özellikleri, en düşük olanı ise entelektüel düzey standart alanıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Yetiştiren Kurumlar, Öğretmen Adayları, Giriş Standartları, Önem Düzeyi

LOKAL İLERİ KÜÇÜK HÜCRE DIŞI AKCİĞER KANSERLERİNİN TEDAVİSİNDE SİMÜLTANE KEMOTERAPİ İLE BİRLİKTE UYGULANAN HİPERFRAKSİYONE VE NORMOFRAKSİYONE RADYOTERAPİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Timur KOCA

Akdeniz Üniversitesi, timurkoca3@gmail.com

Giriş ve Amaç: Akciğer kanserleri, dünya genelinde kansere bağlı ölümlerde ilk sırada yer almakta olup, küçük hücre dışı akciğer kanserleri (KHDAK) en sık görülen tipidir. Çalışmamızda, lokal ileri küçük hücre dışı akciğer kanserlerinde, hiperfraksiyone radyoterapi (RT) ile simultane kemoterapi (KT) şemasının, normofraksiyone radyoterapi ile simultane kemoterapi şeması ile toksisite, tolerabilite, hastaliksız ve total sağkalım açısından karşılaştırmak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Evre III-A ve III-B küçük hücre dışı akciğer kanserine sahip, Karnofsky performans durumu % 70'in üzerinde, son iki ayda kilosunun %5'inden daha fazlasını kaybetmemiş ve önceden herhangi bir tedavi görmemiş olan, toplam 40 hasta, çalışmaya dahil edilmiştir. Kemoterapi kolu sabit olmak üzere hastalar, hiperfraksiyone (birinci grup: total 69.6 Gy) veya normofraksiyone (ikinci grup: total 60 Gy) radyoterapi uygulaması açısından, iki gruba ayrılmış ve her iki gruba da 20'şer hasta alınmıştır. RT uygulamaları Co-60 teleterapi cihazı ile yapılmıştır. Kemoterapi, radyoterapinin bitiminden sonra 4 kür daha uygulanarak, her iki tedavi grubunda da toplam, 6 küre tamamlanmıştır. Tedaviye ait erken, geç toksisiteler ve sağ-kalım farklılıkları değerlendirilmiştir.

Bulgular: Sağ-kalım süreleri hiperfraksiyone RT+KT kolunda 14 ay, Normofraksiyone RT + KT kolunda ise 10.5 ay olarak saptanmıştır (P=0.02). Toksisiteler açısından, hiperfraksiyone kolda akut toksisitelerde artış izlenmiştir. Derece III ve IV kronik toksisiteler açısından iki kol arasında anlamlı bir fark izlenmemiştir. Median hastaliksız sağkalım birinci grupta 11.5 ay, ikinci grupta 8.5 ay olarak saptanmıştır (P<0.05). Histopatolojik tümör tipine göre her iki grupta genel sağ-kalım süreleri karşılaştırıldığında, birinci gruptaki yassı hücreli histolojiye sahip hastalar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu gözlenmiştir (P<0.05). En sık rastlanan akut toksisiteler; birinci grupta özefageal, ikinci grupta ise bronkopulmoner olmuştur. Her iki tedavi grubunda da toksisiteler kabul edilebilir bulunmuş ve tedaviye bağlı ölüm olmamıştır.

Sonuç: Bu çalışmada kombine yüksek doz, 69.6 Gy hiperfraksiyone radyoterapi ve simultane kemoterapi tedavisi, 60 Gy normofraksiyone radyoterapi ile simultane kemoterapi şemasından hastaliksız ve total sağkalım açısından istatistiksel olarak anlamlı, üstün bulunmuştur. Bu anlamlı üstünlük, radyasyona duyarlılığı arttıran cisplatin ve simultane uygulanan yüksek doz

hiperfraksiyone radyoterapi ile elde edilen daha iyi lokal kontrole ve tümör hücre repopülasyonunun önlenmesine bağlanmıştır. Günümüzde, lineer hızlandırıcılarla yapılan tedaviler tercih edilmekte, görüntü kılavuzluğunda, üç boyutlu ve yoğunluğu ayarlı RT kullanılmaktadır. Solunum hareketleri ile uyumlu RT uygulamaları da yapılabilmektedir.

Özellikle, Pozitron Emisyon Tomografinin kullanımının yaygınlaşması ile tümörün lokalizasyonu ve lenf nodu tutulumlarına, daha net karar verilebilmektedir. Lenf nodlarının elektif ışınlanması yerine, tutulu nodların tedavisi yapılmaktadır. KT ile ardışık veya eş zamanlı, normo-fraksiyone, total 60-70 Gy arasında dozlar tercih edilmektedir. RT ile beraber en sık tercih edilen rejimler yine, cisplatin-etoposide, cisplatin-vinblastine, carboplatin AUC5-pemetrexed, cisplatin-pemetrexed, paclitaxel-carboplatin AUC2 rejimleridir.

Pemetrexed içeren rejimler non-skvamöz histolojilerde tercih edilmektedir. Definitif kemo-radyoterapi sonrasında progresyonu olmayan vakalarda, bir immün kontrol noktası blokeri olan Durvalumab'ın kullanılması, 19. Dünya Akciğer Kanseri Konferansı sonrasında, tedavi pratiğini değiştiren, yeni bir standart olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Küçük hücre dışı akciğer kanseri, Radyoterapi, Kemoterapi

MALİYET YÖNETİMİNDE PARAMETRİK MALİYET ANALİZİ TEKNİĞİNİN KULLANILMASI

Doç.Dr. Rifat YILMAZ

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

rifat.yilmaz@bilecik.edu.tr

ÖZET

Günümüz rekabet ortamında işletmelerin karşılaştıkları ve üstesinden gelmeleri gereken en önemli problemler; kalite, maliyet ve hızdır. İşletme yöneticileri, bu sorunların üstesinden gelebilmek için birçok tekniğe ihtiyaç duymakta ve kullanmaktadır. Bu tekniklerden biride parametrik maliyet analizidir. Parametrik maliyet analizi, maliyet tahmini için matematiksel bir yaklaşımdır. Maliyet tahmini, maliyetlere neden olan maliyet belirleyicileri ile maliyetler arasındaki ilişkinin tahmin edilme süreci olarak ifade edilebilir. Bu nedenle, öncelikle ortaya çıkan maliyetlerin ve onları ortaya çıkartan sebeplerin belirlenmesi ve aralarındaki ilişkilerin ortaya konulması gereklidir. Herhangi bir ekonomik değerlendirme sürecinde tüm parametrelerin bilinmesi mümkün olmamaktadır. Bu nedenle belirsizlik konusu ekonomik değerlendirme ile ilgili karar verme sürecinin tüm aşamalarını etkilemektedir. Maliyet, belirsizliklerden en fazla etkilenen unsurların başında gelmektedir. Maliyet parametrelerindeki belirsizlikler ile uygun şekilde başa çıkabilmek için karar vericilerin uygun kanıtlara ihtiyaçları vardır ve belirsizliğin modellenmesinde istatistik biliminden yararlanılmaktadır. Çünkü belirsizlik konuları her zaman istatistiğin güncel konuları arasında yer almaktadır. Parametrik maliyet analizi; ortaya çıkacak maliyeti tahmin etmek ve bir ürünün üretimine devam etmek ya da üretimini sonlandırmak gibi kararlar için kalite özellikleri gibi maliyet dışı parametrelerden de yararlanır. Benzer şekilde, hedef maliyetleme uygulamalarında, değer mühendisliği uygulamalarında, maliyet etkinlik analizlerinde parametrik maliyet analizinden yararlanılmaktadır. ABD’ savunma bakanlığında ve NASA’da parametrik maliyet analizleri kullanılmakta ve bu amaçla denklemler geliştirilmektedir. Bu çalışmada, maliyet yönetiminde parametrik maliyet analizinin nasıl kullanılabileceği açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Parametrik maliyet analizi, parametrik maliyet tahmini, maliyet yönetimi

**ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST
Pseudomonas tolaasii ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BROWN BLOTCH
DISEASE ON CULTIVATED MUSHROOM (*Agaricus bisporus* (Lange) Sing.)**

Prof. Dr. Esin BASIM¹

Prof. Dr. Hüseyin BASIM²

¹ The University of Akdeniz,

Technical Sciences Vocational School, Department of Organic

Agriculture, Antalya/Turkey

² The University of Akdeniz,

Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection,

*Corresponding Author: esinbasim@akdeniz.edu.tr

The essential oils of cumin (*Cuminum cyminum* L.), laurel (*Laurus nobilis* L.) and thyme (*Thymbra spicata* L.), which are consumed as spices were tested in vitro for their antibacterial effects against *Pseudomonas tolaasii*, a causal agent of Brown Blotch disease of the cultivated mushroom (*Agaricus bisporus* (Lange) Sing.). Antibacterial effects of the different doses (10, 50, 100, 200, 500 µL/ml) of the essential oils of cumin, laurel and thyme were investigated in vitro on nutrient agar (NA) and nutrient broth (NB) for contact and volatile effects on growth of *Pseudomonas tolaasii* isolates. The sterile deionized water was used as a control. The glass flasks containing NB and different doses of the essential oils inoculated with the freshly growth-*P. tolaasii* isolates. The flasks on shaker were incubated at 27 0 C for 24 hours until the growth of control flasks inoculated only the pathogenic bacteria were completed. In volatile effect tests the different doses of the essential oils were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 27 0 C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils. The even lower doses of Thyme oil showed 100% antibacterial effect on *Pseudomonas tolaasii* growth. The antibacterial effects of the cumin and laurel on different isolates of the pathogenic bacterium were different according to the doses of the essential oils used. The cumin, laurel and thyme, essential oils have potential to be used as natural agents for controlling Brown Blotch disease pathogen, *P. tolaasii*. Future detailed works on a practical use of the essential oils directly cultivated mushrooms need to be completed. This is a first report of antibacterial activities of the cumin, laurel and thyme oils against *P. tolaasii*.

Keywords: *Agaricus bisporus*, *Pseudomonas tolaasii*, Cumin Oil, Laurel Oil, Thyme Oil, Bacterial Brown Blotch Disease

RESEARCH ON THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF THYME (*Origanum dubium* Boiss.) AGAINST *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BANANA WET ROT DISEASE

Prof. Dr. Hüseyin BASIM¹

Prof. Dr. Esin BASIM²

¹ The University of Akdeniz,

Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection,

² The University of Akdeniz,

Technical Sciences Vocational School, Department of Organic

Agriculture, Antalya/Turkey

*Corresponding Author: hbasim@akdeniz.edu.tr

Origanum dubium is a valuable wild oregano species of the natural flora of Antalya Turkey. In this study, the essential oil of thyme (*O. dubium*) was extracted by hydrodistillation of the aerial parts of the plant grown in the province of Antalya, Turkey. Antibacterial effects of the different doses (1, 10, 50, 100, 200, 400 µL/ml) of essential oil of the thyme were investigated in vitro on nutrient agar (NA) and nutrient broth (NB) for contact and volatile effects on growth of *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* (Pcc) isolates, a causal agent of bacterial Wet Rot disease of cultivated bananas. The sterile deionized water was used as a control. The glass flasks containing NB and different doses of the essential oils inoculated with the freshly growth-Pcc isolates. The flasks on shaker were incubated at 27 0 C for 24 hours until the growth of control flasks inoculated only the pathogenic bacteria were completed. In volatile effect tests the different doses of the essential oil were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 27 0 C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oil. The even lower doses of Thyme oil showed 100% antibacterial effect on Pcc growth. Future detailed works on a practical use of the essential oil directly banana cultivations needs to be completed. This is a first report of antibacterial activities of the thyme oil against Pcc. This antibacterial effect can be result from the presence of the high content of carvacrol which is main component. This study is the first report on the antibacterial effect of thyme essential oil against the bacterial pathogen, *P. c. carotovorum*. However, in vivo works need to be completed for a practical application of the thyme essential oil to control the disease caused by Pcc.

Keywords:. *Origanum dubium*, Thyme Oil, Wet Rot Disease, Banana, Pcc

**USAGE of GOLD NANOPARTICLES FUNCTIONALIZED MULTI-WALLED
CARBON NANOTUBES for ENHANCE of PROPERTIES of WATER BASED
DRILLING FLUID**

Abdullah ÖZKAN

Iskenderun Technical University, Faculty of Engineering and Natural Science,

Department of Petroleum and Natural Gas Engineering, Hatay, TURKEY

abdullah.ozkan@iste.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to determinate the practicality of gold nanoparticles functionalized multi- walled carbon nanotubes (AuNPs/p-MWCNTs) as additives for enhancing the filtrate volume, lubricity and other rheological properties of water based Na-bentonite drilling fluid (WBDF). For this purpose different ratios AuNPs/p-MWCNTs (such as 0.001, 0.005, 0.01, 0.05 and 0.1 % w/v) used as an additive in water based Na-bentonite drilling fluid. The characterization of AuNPs/p-MWCNTs and Na-bentonite were used in the plain drilling fluid has been examined using X-ray photoelectron spectroscopy (XPS), transmission electron microscopy (TEM) and X-ray fluorescence spectrometer (XRF). Apparent viscosity (AV), plastic viscosity (PV), yield point (YP), gel strength, filtration loss and filtrate cake of the AuNPs/p-MWCNTs added drilling fluid were determined according to the API standards. The results showed that the AuNPs/p-MWCNTs was a well applicant as a drilling fluid additive owing to the increasing PV (85.7 %), AV (113 %), YP (187.5 %), gel strengths (10-second 275 % and 10- minute 166.6 %) and the reduction in the loss of filtrate (6 %) when compared to the water based drilling muds prepared without any addition.

Keywords: Gold Nanoparticles; Multi-Walled Carbon Nanotubes; Water based drilling fluid; Rheological and filtration properties

COMPARISON OF DURUM WHEAT CULTIVARS EFFICIENCY AND QUALITY CHARACTERISTICS IN DIARBAKIR CONDITIONS

Doç. Dr. Enver Kendal *

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu University,

Department of Plant and Animal Production, Kiziltepe VHS,

* Corresponding author; enver21_1@hotmail.com

Determination of quality characteristics and adaptability of varieties are extremely important in terms of production. For this purpose, 19 varieties of durum wheat were carried out in Diyarbakır conditions in the 2010-2011 growing season according to the randomized block design, with 3 replications. In this study, grain yield, hectoliter weight and thousand weights of 19 wheat varieties were investigated. According to the variance analysis, significant differences ($P < 0.01$) were observed between the varieties in terms of grain yield, hectoliter and thousand weights. The grain yield of the cultivars ranged from 479.8 to 958.5 kg / da, the hectoliter weight was 70.3-83.2 kg / hl, and the thousand-weight weight ranged from 33.2 to 51.8 g. The highest grain yield was obtained from Şahinbey, the highest hectoliter weight was Sarıçanak 98, and the highest thousand seed weight was obtained from Fırat varieties. In addition, the relationships between varieties and traits were determined by two main components (IPC1 and IPC2) and indicated by a two-dimensional GGE biplot. The total frames of the first two components were calculated as (PC1) 66.95% (PC2) and 20.34% and showed high variation. According to GGE biplot analysis made on average, Fuatbey variety is the most stable, Ege 88, Şahinbey most ideal Sarıçanak 98, Candidate 1, Şahinbey, Artuklu and Güneyyıldızı varieties may be desirable, Kızıltan, Çeşit 1252, Zenit, Pitagora and Akçakale 2000 were found to be undesirable due to their low yield, thousand and hectoliter weights.. These results also showed that GT Biplot can be used in visually similar studies, to determine the superiority, stable and ideal conditions of the varieties and to be used for recommendation purposes.

Key words: Varieties, durum; GGE biplot; grain, quality

MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN DİYARBAKIR ŞARTLARINDA VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Enver Kendal*

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu Üniversitesi, Tohumculuk Bölümü,

Kızıltepe Meslek Yüksek Okulu

*Sorumlu Yazar: enver21_1@hotmail.com

Çeşitlerin uyum kabiliyetleri ile kalite özelliklerinin belirlenmesi üretim açısından son derece önemlidir. Bu amaçla, araştırma 19 adet makarnalık buğday çeşidi Diyarbakır şartlarında 2010-2011 yetiştirme mevsiminde tesadüf blokları deneme desenine göre, 3 tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Çalışmada 19 adet makarnalık buğday çeşidinin tane verimi, hektolitre ağırlığı ve bin tane ağırlıkları incelenmiştir. Varyans analizine göre tane verimi, hektolitre ve bin tane ağırlıkları bakımından çeşitler arasında önemli ve anlamlı farklılıklar ($P < 0.01$) görülmüştür. Çeşitlerin tane verimi 479.8 – 958.5 kg/da, hektolitre ağırlığı 70.3-83.2 kg/hl, bin tane ağırlığı 33.2 -51.8 g arasında değişim göstermiştir. En yüksek tane verimi Şahinbey, en yüksek hektolitre ağırlığı Sarıçanak 98, en yüksek bin tane ağırlığı ise Fırat çeşitlerinden elde edilmiştir. Ayrıca çeşitler ile özellikler arası ilişkiler iki ana bileşen (IPC1 ve IPC2) tarafından belirlenmiş ve iki boyutlu bir GGE biplot ile gösterilmiştir. İlk iki bileşenin toplam kareleri, (PC1) % 66.95 ve (PC2) için % 20.34 olarak hesaplanmış ve yüksek varyasyon göstermiştir. Özelliklerin ortalamaları üzerinden yapılan GGE biplot analizine göre, Fuatbey çeşidi en stabil, Ege 88, Şahinbey en ideal Sarıçanak 98, Aday 1, Şahinbey, Artuklu ve Güneyyıldızı çeşitleri arzu edilebilir yani tatminkar, Kızıltan, Çeşit 1252, Zenit, Pitagora ve Akçakale 2000 çeşitleri ise düşük verim, bin tane ve hektolitre ağırlıkları nedeni ile arzu edilmeyen çeşitler oldukları tespit edilmiştir. Bu sonuçlar ayrıca GT Biplot' un görsel olarak benzer çalışmalarda kullanılabileceğini çeşitlerin üstünlüklerini, stabil ve ideal durumlarını tespit edip, tavsiye amaçlı kullanılabileceğini göstermiştir.

Anahtar sözcükler: Çeşit, makarnalık; GGE biplot; tane, kalite

MICRO AND MACRO IN GRAIN MINERAL CONCENTRATIONS OF DURUM WHEAT VARIETIES

Doç. Dr. Enver Kendal *

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu University,

Department of Plant and Animal Production, Kiziltepe VHS,

Corresponding author; enver21_1@hotmail.com

The level of grain mineral of new varieties of durum wheat are very important for contributed to minerals of people body. For this purpose, 5 new varieties were used in the study. The experiment was set up in randomized blocks with 7 replications, according to the augmented (increased) experimental design in 2015-2016 growing season In the study, the nutrient content of the seeds of 5 new varieties of durum; Zn, Fe, P, K, Ca, Mg, Na, Mn, Cu were examined.. According to analysis of variance, highly significant differences ($P<0.05$ or $P<0.01$) were determined. The superiority of the cultivars were determined by the first two principal components (IPC1 and IPC2) and to create a two-dimensional GGE biplot. The sum squares of the first two components were accounted by 59.37% (PC1) and 33.22% (PC2) for cultivars. The elements showed a very complex distribution on the biplot graphs. GGE biplot is divided into 4 (four) sectors in terms of cultivars and nutrients. On the other hand, in terms of durum wheat cultivars, there were two groups of nutrients and cultivars exhibited a high variation in the element concentration, Zn, Fe and Na, were found to be closely correlated each other in the first group, other elements (P, K, Mg, Mn and Cu, Cu) correlated and located in the second group. The results showed that varieties have general adaptability in terms of elemental concentration. According to the Biplot technique, Hasanbey variety correlated with first group (Zn, Fe, Na) elements, Güneyyıldızı and Artuklu correlated with second group elements (Ca, P, K, Mg, Mn, Cu) However, Zühre ve Şahinbey varieties have low results in terms of all elements. In addition, the results of this study showed that GT Biplot can be used in visually similar studies and will provide to find the best cultivar for cultivation.

Key words: new cultivars, durum, GGE biplot; grain, nutrition.

MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNDE TANEDEKİ MIKRO VE MAKRO BESİN KONSANTRASYONU

Doç. Dr. Enver Kendal*

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu Üniversitesi, Tohumculuk Bölümü,
Kızıltepe Meslek Yüksek Okulu, 21500, Kızıltepe, Mardin,

*Sorumlu Yazar: enver21_1@hotmail.com

Yeni çeşitlerin tanesindeki besin elementlerinin düzeyi insanların vücuduna besin sağladıkları için çok önemlidir. Bu amaçla, araştırma 5 makarnalık buğday çeşidi kullanılarak 2015-2016 yetiştirme mevsiminde augmented deneme metoduna göre, 7 tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Çalışmada 5 çeşide ait tohumların tanedeki besin içeriği; çinko (Zn), demir (Fe), Fosfor(P), Potasyum(K), Kalsiyum(Ca), Magnezyum(Mg), Sodyum(Na), Mangan(Mn), Bakır(Cu) olmak üzere toplam 9 adet elementte ppm olarak incelenmiştir. Varyans analizine göre, makro ve mikro besin elementi içerikleri bakımından önemli ve anlamlı farklılıklar ($P < 0.05$ veya $P < 0.01$) görülmemiştir. Genotiplerin üstünlüğü ilk iki ana bileşen (IPC1 ve IPC2) tarafından belirlenmiş ve iki boyutlu bir GGE biplot ile gösterilmiştir. İlk iki bileşenin toplam kareleri, (PC1) % 59.37 ve (PC2) için % 33.22 olarak hesaplanmış ve yüksek varyasyon göstermiştir. GGE biplot, çeşitler ve besin elementleri bakımından 4 (dört) sektöre ayrılmıştır. Diğer yandan, yeni makarnalık buğday çeşitleri bakımından besin elementleri arasında iki grup meydana geldiği ve çeşitler element konsantrasyonu bakımından yüksek varyasyon sergilediği ve 1. Grupta yer alan Na, Fe ile Zn arasında ve ikinci grupta yer alan P, K, Mg, Mn ile Cu arasında sıkı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Sonuçlar Biplot tekniğine göre, Artuklu ve Güneyyıldızı çeşitleri Fe, Na ve Zn elementleri ile aynı grupta yer alarak ilişkilendirilmiş, Hasanbey çeşidi ise 2. Grup Ca, P, K, Mg, Mn, Cu elementleri ile ilişkilendirilmiş ve bu elementler bakımından en iyi sonuçlara sahip oldukları tespit edilmiştir. Ancak Zühre ve Şahinbey çeşitleri ise hiçbir element ile özel bir ilişkisi tespit edilmemiştir. Ayrıca bu çalışmanın sonuçları GT Biplot' un görsel olarak benzer çalışmalarda kullanılabileceğini ve etkili bir şekilde besin elementlerince zengin çeşitlerin belirlenmesine ve bunların yaygınlaştırılmasına imkan vereceğini göstermiştir.

Anahtar sözcükler: Yeni çeşit, makarnalık; GGE biplot; tane, besin içeriği

CORRELATION OF NUTRIENT ELEMENTS IN GRAIN OF DURUM WHEAT LANDRACES

Doç. Dr. Enver Kendal*

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu University,

Department of Plant and Animal Production, Kiziltepe VHS,

Landraces are indispensable sources for the development of new varieties rich in plant nutrients. For this purpose, 145 durum wheat genotype seeds (5 varieties, 140 local populations) were used in the study. The analyzes were performed in 2017 at the Karamanoğlu Mehmet Bey University Central Laboratory. In this study, zinc (Zn), iron (Fe), Phosphorus (P), Potassium (K), Calcium (Ca), Magnesium (Mg), Sodium (Na), Manganese (Mn), Copper (Cu), including a total of 9 Correlation relationship between the element. According to the correlation analysis, positive and negative significant relationships were detected in the macro and micro nutrient elements. The best positive correlation coefficient (0.3594 **) was found between P and Mn, and the lowest correlation found between Mg and Cu (0.1518 *). In the GGE Biplot analysis, the correlation analysis between the nutrient elements revealed three groups. In the results of the analysis, it is understood that ocured three group among traits and there was a high positive relationship between Na, Fe and Ca in the Group 1 and P, K, Mg, Mn and Cu in the 2nd Group.. Correlation analysis results showed that a faster selection can be made between genotypes over the relationships between nutrient elements. In addition, the results of this study showed that GT Biplot could be used in visually similar studies and allowed for effective selection.

Keywords: Landraces, durum; GGE biplot; grain, nutrient content

YEREL MAKARNALIK BUĞDAYLARIN TANEDEKİ BESİN ELEMENTİ İÇERİKLERİNİN KORELASYONU

Doç. Dr. Enver Kendal*

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu Üniversitesi, Tohumculuk Bölümü,

Meslek Yüksek Okulu,

*Sorumlu Yazar: enver21_1@hotmail.com

Yerel buğdaylar, bitki besin elementleri bakımından zengin olan yeni çeşitlerin geliştirilmesi için vazgeçilmez kaynaklardır. Bu amaçla, araştırmada 145 makarnalık buğday genotipinin tohumları (5 çeşit, 140 yerel popülasyon) kullanılmıştır. Analizler, 2017 yılında Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Merkezi Laboratuvarında yapılmıştır. Araştırmada, çinko (Zn), demir (Fe), Fosfor(P), Potasyum(K), Kalsiyum(Ca), Magnezyum(Mg), Sodyum(Na), Mangan(Mn), Bakır(Cu) olmak üzere toplam 9 adet element arasındaki korelasyon ilişkisi incelenmiştir. Korelasyon analizine göre, makro ve mikro besin elementleri arasında pozitif ve negatif olarak önemli ilişkiler tespit edilmiştir. En yüksek pozitif ve yüzde 1' e göre önemli olan korelasyon katsayısı (0.3594**) değeri ile P ile Mn, en düşük pozitif korelasyon ise Mg ile Cu (0.1518*) arasında belirlenmiştir. Ayrıca GGE Biplot analizinde besin elementleri arasındaki korelasyon analizinde ise temel olarak üç grup meydana gelmiştir. Analiz sonuçlarında 1. Grupta yer alan Na, Fe ile Ca arasında ve 2. Grupta yer alan P, K, Mg, Mn ile Cu arasında yüksek pozitif ilişkiler olduğu, 3. Grupta yer alan Mn ile bu iki grupta yer alan elementler arasında da pozitif bir ilişki olduğu anlaşılmıştır. Korelasyon analizi sonuçları, besin elementleri arasındaki ilişkiler üzerinden genotipler arasında daha hızlı bir seleksiyon yapılabileceğini göstermiştir. Ayrıca bu çalışmanın sonuçları GT Biplot' un görsel olarak benzer çalışmalarda kullanılabileceğini ve etkili bir seleksiyona imkan verebileceğini göstermiştir.

Anahtar sözcükler: Yerel, makarnalık; GGE biplot; tane, besin içeriği

BAZI NOHUT (*Cicer arietinum* L.) GENOTİPLERİN MARDİN KOŞULLARINDAKİ VERİM VE ADAPTASYON YETENEKLERİNİN BELİRLENMESİ

Serap Doğan¹

Doç. Dr. Yusuf Doğan²

Doç. Dr. Enver Kendal²

¹ Siirt Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü,
Tarla Bitkileri Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi

² Mardin Artuklu Üniversitesi,
Kızıltepe Meslek Yüksekokulu/İstasyon-Mardin

Sorumlu Yazar: doganyyu@hotmail.com

Bu araştırma 2016 yılında, beş adet nohut genotipin Mardin ekolojik koşullarındaki verim ve verim komponentlerini belirlenmesi amacı ile tesadüf blokları deneme deseninde göre ve üç tekerrürlü olarak yürütülmüştür. Genotipler arasındaki bitki boyu, baklada tane sayısı, bitkide bakla sayısı, 100 tane ağırlığı ve tane verimi bakımından olan farklılıklar istatistiki olarak önemli farklılıklar tespit edilmiştir. Çalışmada kullanılan genotipler ait bir yıllık sonuçlara göre, bitki boyu 43.0-58.6 cm, bitkide bakla sayısı 32.0-46.7 adet, bitkide tane sayısı 34.0- 48.8 adet, 100 tane ağırlığı 35.0-39.0 g, tane verimi 72.4-108.2 kg/da, olarak bulunmuştur. Çalışmanın sonucunda en yüksek verim G1 genotipi ve G2 (Arda) çeşidinde elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nohut, verim, kalite, Mardin.

**DETERMINATION OF YIELD AND ADAPTATION ABILITIES OF SOME
CHICKPEA (*Cicer arietinum* L.) CULTIVARS UNDER MARDIN GENOTYPES**

Serap Doğan¹

Doç. Dr. Yusuf Doğan²

Doç. Dr. Enver Kendal²

¹ Student of PhD in Siirt University

Department of Agricultural, PhD Student

² Mardin Artuklu University,

Department of Plant and Animal Production, Kiziltepe VHS

Corresponding author; doganyyu@hotmail.com

This research was conducted in 2016 under Mardin ecological conditions to determine the yield and yield components of five chickpea genotypes. Experiment was arranged in randomized complete block design with three replications. The differences among genotypes in respect to plant height, number of kernels per pod, number of pods per plant, 100 kernel weight and seed yield were found significant, statistically. According to one year results belonging to the cultivars used in the study, plant height 43.0-58.6, number of pods per plant 32.0-46.7, number of kernels per plant 34.0-48.8, 100 kernel weight 35.0-39.0 g, seed yield 149.7-187.1 kg/da. As a result of this study, G1 genotype and G2 cultivar have the highest yield.

Keywords: Chekpea, yield, quality, Mardin

COMPARISON OF DURUM WHEAT CULTIVARS EFFICIENCY AND QUALITY CHARACTERISTICS IN DIARBAKIR CONDITIONS

Doç. Dr. Enver Kendal *

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu University,

Department of Plant and Animal Production, Kiziltepe VHS,

* Corresponding author; enver21_1@hotmail.com

Determination of quality characteristics and adaptability of varieties are extremely important in terms of production. For this purpose, 19 varieties of durum wheat were carried out in Diyarbakır conditions in the 2010-2011 growing season according to the randomized block design, with 3 replications. In this study, grain yield, hectoliter weight and thousand weights of 19 wheat varieties were investigated. According to the variance analysis, significant differences ($P < 0.01$) were observed between the varieties in terms of grain yield, hectoliter and thousand weights. The grain yield of the cultivars ranged from 479.8 to 958.5 kg / da, the hectoliter weight was 70.3-83.2 kg / hl, and the thousand-weight weight ranged from 33.2 to 51.8 g. The highest grain yield was obtained from Şahinbey, the highest hectoliter weight was Sarıçanak 98, and the highest thousand seed weight was obtained from Fırat varieties. In addition, the relationships between varieties and traits were determined by two main components (IPC1 and IPC2) and indicated by a two-dimensional GGE biplot. The total frames of the first two components were calculated as (PC1) 66.95% (PC2) and 20.34% and showed high variation. According to GGE biplot analysis made on average, Fuatbey variety is the most stable, Ege 88, Şahinbey most ideal Sarıçanak 98, Candidate 1, Şahinbey, Artuklu and Güneyyıldızı varieties may be desirable, Kızıltan, Çeşit 1252, Zenit, Pitagora and Akçakale 2000 were found to be undesirable due to their low yield, thousand and hectoliter weights.. These results also showed that GT Biplot can be used in visually similar studies, to determine the superiority, stable and ideal conditions of the varieties and to be used for recommendation purposes.

Key words: Varieties, durum; GGE biplot; grain, quality

MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN DİYARBAKIR ŞARTLARINDA VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Enver Kendal*

Doç. Dr. Yusuf Doğan

Mardin Artuklu Üniversitesi, Tohumculuk Bölümü,
Kızıltepe Meslek Yüksek Okulu, 21500, Kızıltepe, Mardin.

*Sorumlu Yazar: enver21_1@hotmail.com

Çeşitlerin uyum kabiliyetleri ile kalite özelliklerinin belirlenmesi üretim açısından son derece önemlidir. Bu amaçla, araştırma 19 adet makarnalık buğday çeşidi Diyarbakır şartlarında 2010-2011 yetiştirme mevsiminde tesadüf blokları deneme desenine göre, 3 tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Çalışmada 19 adet makarnalık buğday çeşidinin tane verimi, hektolitre ağırlığı ve bin tane ağırlıkları incelenmiştir. Varyans analizine göre tane verimi, hektolitre ve bin tane ağırlıkları bakımından çeşitler arasında önemli ve anlamlı farklılıklar ($P < 0.01$) görülmüştür. Çeşitlerin tane verimi 479.8 – 958.5 kg/da, hektolitre ağırlığı 70.3-83.2 kg/hl, bin tane ağırlığı 33.2 -51.8 g arasında değişim göstermiştir. En yüksek tane verimi Şahinbey, en yüksek hektolitre ağırlığı Sarıçanak 98, en yüksek bin tane ağırlığı ise Fırat çeşitlerinden elde edilmiştir. Ayrıca çeşitler ile özellikler arası ilişkiler iki ana bileşen (IPC1 ve IPC2) tarafından belirlenmiş ve iki boyutlu bir GGE biplot ile gösterilmiştir. İlk iki bileşenin toplam kareleri, (PC1) % 66.95 ve (PC2) için % 20.34 olarak hesaplanmış ve yüksek varyasyon göstermiştir. Özelliklerin ortalamaları üzerinden yapılan GGE biplot analizine göre, Fuatbey çeşidi en stabil, Ege 88, Şahinbey en ideal Sarıçanak 98, Aday 1, Şahinbey, Artuklu ve Güneyyıldızı çeşitleri arzu edilebilir yani tatminkar, Kızıltan, Çeşit 1252, Zenit, Pitagora ve Akçakale 2000 çeşitleri ise düşük verim, bin tane ve hektolitre ağırlıkları nedeni ile arzu edilmeyen çeşitler oldukları tespit edilmiştir. Bu sonuçlar ayrıca GT Biplot' un görsel olarak benzer çalışmalarda kullanılabileceğini çeşitlerin üstünlüklerini, stabil ve ideal durumlarını tespit edip, tavsiye amaçlı kullanılabileceğini göstermiştir.

Anahtar sözcükler: Çeşit, makarnalık; GGE biplot; tane, kalite

MARDİN EKOLOJİK KOŞULLARINDA NOHUT GENOTİPLERİNİN BİPLOT YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Yusuf Doğan*

Doç. Dr. Enver Kendal

Mardin Artuklu Üniversitesi,

Tohumculuk Bölümü, Kızıltepe Meslek Yüksek Okulu

*Sorumlu Yazar: doganyyu@hotmail.com

Mardin ekolojik şartları nohut yetiştiriciliği için son derece önemli bir potansiyele sahiptir. Bu amaçla, araştırma 5 adet nohut genotipi ile 2015-2016 yetiştirme mevsiminde tesadüf blokları deneme desenine göre, 3 tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Çalışmada bitki boyu, baklada tane sayısı, bitkide bakla sayısı, 100 tane ağırlığı ve tane verimi özellikleri incelenmiştir. Varyans analizine göre, özellikler arasında önemli farklılıklar ($P < 0.05$ veya $P < 0.01$) tespit edilmiştir. Genotiplerin üstünlüğü iki ana bileşen (IPC1 ve IPC2) tarafından belirlenmiş ve iki boyutlu bir GGE biplot ile gösterilmiştir. İki bileşenin toplam kareleri, (PC1) % 90.01 ve (PC2) için % 6.48 olarak hesaplanmış ve yüksek varyasyon göstermiştir. GGE biplot, çeşitler ve incelenen özellikler bakımından 3 (üç) sektöre ayrılmış ve nohut genotipleri bakımından incelenen özellikler arasında iki grup oluşmuş, bitki boyu tek başında 1. Grupta yer alırken diğer özellikler ise ikinci grupta yer almış ve ikinci grupta yer alan özellikler arasında sıkı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Sonuçlar Biplot tekniğine göre ortalama veriler üzerinde genotipler değerlendirildiğinde, G1 ile G2(Arda) tüm özellikler bakımında ortalamanın üzerinde yer aldıkları ve oldukça stabil oldukları, G3, G4 ve G5 ise ortalamanın altında yer aldıkları tespit edilmiştir. Sonuç olarak Arda çeşidi Mardin şartlarına önerilebileceği ayrıca GT Biplot' un görsel olarak benzer çalışmalarda kullanılabileceği ve farklı koşullarda yürütülen benzer çalışmalarda en uygun çeşitlerin belirlenmesine için kullanılabileceğini göstermiştir.

Anahtar sözcükler: Nohut, GGE biplot; özellik, verim.

EVALUATION OF NOHUT GENOTYPES IN MARDIN ECOLOGICAL CONDITIONS BY BIPLLOT METHOD

Doç. Dr. Yusuf Doğan*

Doç. Dr. Enver Kendal

Mardin Artuklu University,

Seed Department, Kızıltepe Vocational High School

* Corresponding Author: doganyyu@hotmail.com

Ecological conditions of Mardin have an extremely important potential for chickpea cultivation. For this purpose, the research was carried out with 5 chickpea genotype in the 2015-2016 growing season according to the randomized block design with three replication. Plant height, number of bean in pods, number of pods per plant, 100 grain weight and grain yield characteristics were investigated. According to the variance analysis, significant differences ($P < 0.05$ or $P < 0.01$) were determined. The superiority of genotypes was determined by two main components (IPC1 and IPC2) and indicated by a two-dimensional GGE biplot. The total frames of the two components were calculated as (PC1) 90.01% (PC2) and 6.48% (PC2) and showed high variation. GGE biplot was divided into 3 (three) sectors with respect to cultivars and examined characteristics and two groups were formed in terms of the characteristics of chickpea genotypes. Results according to the Biplot technique, when the genotypes on average data were evaluated, G1 and G2(Arda) were found to be above average in terms of all properties and they were quite stable and G3, G4 and G5 were below the average. In conclusion, it can be suggested that Arda variety can be used in Mardin conditions and GT Biplot can be used in visually similar studies and can be used to determine the most suitable varieties in similar studies carried out under different conditions.

Key words: Chickpea, GGE biplot; feature, yield.

**THE QUESTION OF AUTHORSHIP IN SHORT STORIES:
GRAHAM GREENE’S “THE INVISIBLE JAPANESE GENTLEMAN” AND
JULIAN BARNES’S “THE REVIVAL”**

Res. Assist. Zehra AYDIN

Istanbul University, zehra.vier@gmail.com

ABSTRACT

As short stories provide the readers only a part of a whole picture, it is the duty for the readers to think over about the gaps in the literary texts. Graham Greene’s short story “The Invisible Japanese Gentlemen” (1965) and Julian Barnes’s short story “The Revival” (1996) have both common grounds and differences as well. In this research, the primary and dominant discussion in these two short stories will be about the question of authorship. Firstly, they will be compared from various aspects: firstly the writers, and then the focus will be upon the characters that will also be sub- categorized in terms of the narrators, authorship, and the relation between the literary work and the concept of ‘being a writer’. In Greene’s short story, the readers are looking from the perspective of a third party who can hear, observe, and analyse individuals’ behaviours, their ways of speech, and their interaction with the one whom they are talking with and whom they are not. As the author of “The Revival”, Julian Barnes approaches to literature as a connection with the world rather than turning the life into a literature. He grasps the literary work and the real world as inseparable from one another. Barnes prefers to combine the literature with the World with the help of his characters and their perception of the world. That is why the readers witness Turgenev character as a creation of Barnes and as Turgenev’s literary work.

Keywords: Authorship, Julian Barnes, Narrator, Voice, Writer.

THE HUMAN CONDITION IN JEANETTE WINTERSON'S THE STONE GODS

Res. Assist. Zehra AYDIN

İstanbul University, zehra.vier@gmail.com

ABSTRACT

Science fiction genre creates an alternative world for us to be able to alienate ourselves in the scope of human condition. Another world with its creatures, robots, and its own rules brings us to a point where we look for an alternative reflection of our own situation subconsciously. Jeanette Winterson's science fiction novel *The Stone Gods* (2007) presents three worlds and different counterparts of two main characters: Spike/Spickers and Billie/Billy. In this research, the main focus will be upon Spike and her counterparts in Orbus and Planet Blue, Easter Islands, Post-3 War, Tech City and Wreck City in terms of understanding the human condition by referring to Spike's otherness as a Robo sapiens with a high-tech intelligence, as a half-European and half-native male, and a robot having only a head. Spike and Billy will be put into a discussion about what the human beings are missing, how a robot may evolve into being more human than the real ones, and the question of what determines the human aspects rather than physical features. Winterson's novel decentralizes the concept of being human. It is not about biology or body or gender. Being human is a process that a being experiences emotions of which the strongest one is love. The individuals are the ones who are in the need of connection, attachment, emotions, thinking abilities in addition to consciousness.

Keywords: Circle, Science Fiction, Human Condition, Novel, Consciousness.

TERMAL BAND ANALİZLERİNİN BİTKİ YOĞUNLUK İNDEKSLERİNE (NDVI) GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİNDE İĞDIR İLİ ÖRNEĞİ

Ahmet KOÇ

İğdir Üniversitesi, Ziraat Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Bölümü, İğdir, Türkiye
e-posta: ahmetkoc0625@hotmail.com

ÖZET

Artan nüfus ve kentleşme, insan sağlığı üzerindeki baskıları tetiklemektedir. Bu baskılardan kurtulmak için insanoğlu çevresini değiştirmekte ve yeni yaşam alanları aramaktadır. Çalışma alanı olarak 3546 km² büyüklüğündeki İğdir ili ele alınmıştır. Çalışmada Landsat TM 8 uydusuna ait görüntüler elde edilmiş ve bu görüntüler uzaktan algılama tekniği ve Arc-GIS paket programında band kombinasyonları sonucunda sayısallaştırılıp bitki yoğunluk indeks (NDVI) haritaları ve bunlara bağlı olarak yüzey sıcaklık haritaları (LST) üretilmiştir. Aynı zamanda bu haritalara ek olarak çalışma alanının sayısal DEM haritası oluşturularak, yüzey sıcaklığı, bitki örtüsü kapılık oranı ve yükseklik arasında bağ kurulmuştur. Ortan çıkan bağlar sonucunda yüksekli ve bitki örtüsü yoğunluğunun yüzey sıcaklığına önemli derecede etki olmuş. Bu etkiler sonucunda kent büyümesi ve yeni arazi kullanım şekillerinin belirlenmesi konusunda yön verilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Algılama, Arc-GIS, Bitki Yoğunluk İndeksi (NDVI), Yüzey Sıcaklığı (LST)

ABSTRACT

Increasing population and urbanization are triggering pressures on human health. To get rid of these pressures, human beings are changing their surroundings and looking for new living spaces. The study area of İğdir, which is 3546 km² in size, is discussed. In this study, images belonging to Landsat TM 8 satellite were obtained and these images were digitized by using remote sensing technique and in the Arc-GIS packet program as a result of band combinations. At the same time, in addition to these maps, a numerical DEM map of the study area was established, and the connection between surface temperature, vegetation cover rate and elevation was established. As a result of the resulting bonds, the height and vegetation density had a significant effect on the surface temperature. As a result of these effects, it is aimed to give direction to urban growth and determination of new land use patterns.

Key Words: Remote Sensing, Arc-GIS, Plant Intensity Index (NDVI), Surface

D-DİMER ANALİZİNDE GÜVENLİ KONTRAST MADDENİN TESPİTİ:**ANALİTİK HATALARA DENEYSSEL YAKLAŞIM****Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TAŞCANOV**

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi drbegenc@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ataman GönelHarran Üniversitesi Tıp Fakültesi atamangonel@gmail.com

Amaç: Pulmoner embolinin tanısında D-dimer sıklıkla kullanılan tanı testidir. Embolinin lokalizasyon tayininde de kontrastlı görüntüleme tekniklerinden faydalanılır. Kontrastın elde edilmesinde ioheksol, gadobutrol, gadopentetik asit dimeglumin tuzu, gadodiamid, ioversol rutinde sıkça kullanılan etken maddelerdir. X-ray geçirmeyen radyoopak maddelerin eş zamanlı D-dimer ölçümü yapıldığında sonuçları nasıl etkilediği bilinmemektedir. Biyokimyasal analiz sırasında radyoopak madde interferansa neden olarak yanıltıcı sonuçlara neden olabilir. Bu çalışmanın amacı, 7 farklı radyoopak maddenin D-dimer sonuçlarına etkisinin deneysel olarak araştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: 90 µL D-dimer kontrol solüsyonu alındı ve yedi farklı radyoopak maddeden [kopaq (ioheksol), optiray (ioversol), omnipaque (ioheksol), emaray (gadopentetik asit), gadovist (gadobutrol), gadodiem (gadodiamid), gadotu (gadodiamid)] 10 µL eklendi ve interferans çalışmasını gerçekleştirmek için vorteksle karıştırıldı. Karışımdan D-dimer konsantrasyonu c16000 Abbott architect otoanalizöründe 3 tekrarlı ölçüldü. Aynı çalışma radyoopak materyal yerine 10 uL distile su eklenerek tekrarlandı. Ortalama sonuçlar hesaplanıp hedef değerden sapma miktarı bias ile hesaplandı. İnsan kanı yerine benzer matrikste ticari kontrol solüsyonu kullanılan deneysel çalışmamız etik kurul onayı gerektirmemektedir. Telif haklarından dolayı çalışma sırasında R1'den R7'ye kadar kod verildi.

Bulgular: R1 (ioheksol) -%15, R2 (ioversol) -%18.57, R3 (ioheksol) -%13.57, R5 (gadobutrol) -%5.71 oranlarında yanlış negatif sonuca, R4 (gadopentetik asit) %12.86, R6 (gadodiamid) %7.86, R7 (gadodiamid) %9.29 oranlarında yanlış pozitif sonuca neden oldu.

Sonuç: Pulmoner emboli ve diğer trombotik hastalıkların tedavi ve takibinde kontrastlı radyolojik görüntülemeden sonra kan D-dimer düzeylerinin çalışılması hatalı sonuçlara neden olabilmektedir. Klinisyenler tarafından pek dikkat edilmeyen interferans riski her hastada gerçekleşebilen istenmeyen bir durumdur. Hatalı test ölçümlerinde, yanlış pozitiflik daha fazla ileri tetkikin yapılmasına, gereksiz hospitalizasyona ve buna bağlı komplikasyonlara, yanlış negatif sonuçlar ise tanının atlanmasına, artmış morbidite ve mortaliteye neden olabilir. Bu çalışmada en az sapmaya neden olan R5 (gadobutrol) radyoopak maddesi D- dimer ölçümünde en güvenli kontrast madde olarak tespit edildi. Rutinde diğer radyoopak maddeler de sıkça kullanıldığından sonuçlar değerlendirilirken klinik korelasyona dikkat edilmeli ve interferans ihtimali unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: D-dimer, radyoopak madde, interferans

Kafkas Üniversitesi Araştırma Hastanesi'ne Başvuran Çocuk Hastaların İki Yıllık Kan Kültür Prevalansının Değerlendirilmesi

Dr.Öğretim Üyesi Hayrunnisa Bekis Bozkurt¹

Dr.Öğretim üyesi Çiğdem Eda Balkan²

¹ Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD,
hayrunisabekis@hotmail.com

² Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Mikrobiyoloji ABD ,
cigdemedabalkan@gmail.com

Giriş: Sepsisle gelişen mortalite ve morbiditenin yüksek olması nedeniyle, sepsis nedeni olan mikroorganizmaların tanısı hastanın tedavisi açısından özellikle çocuk hastalarda önem arz etmektedir. Özellikle odağı saptanmayan ateş ile başvuran çocuklarda tanı için uygulanması gereken ilk ve en değerli test kan kültürüdür. Kan kültürlerinden etken mikroorganizmanın saptanması ve tiplendirilmesi, antibiyotik duyarlılıklarının belirlenmesi, hastaya uygun tedavinin verilmesi açısından önemlidir. Bu çalışmada 2016-2018 yılları arasında toplanan kan kültürlerinden izole edilen mikroorganizmalar retrospektif olarak araştırılmıştır.

Materyal ve Metod: Kafkas Üniversitesi Araştırma Hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji laboratuvarına 2016-2018 tarihleri arasında gönderilen kan kültürleri BACT/ALERT 3D (bioMerieux, Fransa) otomatize sisteminde takip edilmiştir. Pozitif örnekler gram boyama yöntemi ile incelendikten sonra kanlı agar, çikolata agar ve eozin metilen blue (EMB) agar besiyerlerine ekimleri yapılmıştır. Tüm plaklar 35±2°C'de 16-20 saat enkübe edilmiş ve manuel olarak bakteri tanımlanması(IMVIC) testleri ile yapılmıştır.

Bulgular: Kan kültürlerinden izole edilen toplam 128 mikroorganizmanın 112'si (%87,5) gram-pozitif bakteri, 13'ü (%10.1) gram-negatif bakteri, 1'i (%0.7) mayalardan oluşmaktaydı. Bakterilerin dağılımında Gram pozitif bakteriler; MSKNS 42 hasta, MRKNS 54 hasta, Enterekok spp 5 hasta, Streptokok spp. 6 hasta, Difteroid spp 4 hasta, Mikrokok 1 hasta , kalan iki hastada da saprofit mikroorganizmalar üretilmiştir. Gram negatif bakteriler incelendiğinde; Acinetobacter 1 hasta, Pseudomonas 1 hasta, Brucella 5 hasta, E.coli 2 hasta, Klebsiella 3 hasta, Proteus 1 hasta olmak üzere 13 hastada saptanmıştır. 1 hastada Candida spp. saptanmıştır. 128 hastanın 89'unda gram boyamada da bakterilere rastlanmıştır.

Sonuç: Kan kültürleri özellikle odağı saptanamayan enfeksiyon hastalıklarının teşhisinde kullanılan en önemli testlerden biridir. Kan kültürlerinden izole edilen mikroorganizmaların dağılımının her merkezde düzenli aralıklarla izlenmesi ampirik tedaviye başlama sırasında yol gösterecektir.

Anahtar Kelimeler: Bakteri, Kan kültürü, Prevalans.

SUBARAKNOİD KANAMA İLE BAŞVURAN ANEVİRİZMALARIN POSTOPERATİF KLİNİK SONUÇLARI: 191 OLGUNUN DENEYİMİ

Necati ÜÇLER

necati_ucler@yahoo.com

Şeyho Cem YÜCETAŞ

seyhocem@hotmail.com

Adıyaman Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı,

Amaç: Subaraknoid kanama (SAK) en genç gözükten inmedir. SAK sıklığı toplumlar arasında değişiklik göstermesine rağmen yılda 10 (4-25)/100. 000. Bu oran ise ilk inmelerin %5'ini oluşturmaktadır. Bu sıklık yaşla artmaktadır. SAK'ların %85'inde yırtılmış anevrizma tespit edilmektedir. Bu çalışmada kliniğimizde son 2015-2018 yılları arasında tedavi edilen 191 anevrizma hastasının klinik deneyimimiz ve cerrahi sonuçlarımız sunulmuştur.

Yöntem: Kliniğimizde 2015-2018 tarihleri arasında yalnızca cerrahi tedavi uygulanmış 191 anevrizmal SAK olgusu retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların yakınmaları, anevrizma yerleşimi, prepostoperatif nörolojik durumları, Fisher ve Hunt-hess skorlamalarına göre dereceleri, cerrahi sonuçları ve komplikasyonları incelendi. 191 olgunun 109'ü kadın, 83'i erkekti. Ortalama yaş: 53 (13-78) idi. Hastalara mikroskop altında uygun kraniyotomi yapıldıktan sonra anevrizmaların kliplenmesi, kliplenmesi zor olan olgularda destekleme(wrapping) uygulandı.

Bulgular: En sık yakınma ani başlayan şiddetli baş ağrısı (%92), bulantı-kusma, bilinç kaybı, kraniyal sinir felci, nöbet geçirme idi.. En sık klinik bulgu; ense sertliği (%85). Yerleşimleri ise ACoA(62), MCA (Sağ: 28, Sol: 21), İCA (Sağ: 7, Sol: 12), PCoA (Sağ: 3, Sol: 6), ACA(Sağ: 3 Sol: 2), PCA (Sol: 2), SCA(Sağ: 2, Sol: 1) ve çoğul anevrizma (42)'di. Hunt-Hess grade 1: 42, grade2: 93, grade3: 27, grade4: 19, grade5: 10. Fisher grade1: 51, grade2: 47, grade3: 20, grade4: 73. Mortalite oranı %13 (25), morbidite oranı %18. 8 (36) ve normal yaşamlarına dönenler ise 130 (%68). Komplikasyonlar ise 12'inde hidrosefali, 8'unda hematoma, 18'sinde BOS fistül saptanıp, medikal ve cerrahi tedavi ile komplikasyonlar düzeltildi. 12'inde enfarkt, 13'inde postop nöbet geçirme, bunlar ise medikal tedavi gördüler. 19 hastada enfeksiyon saptandı.

Tartışma: SAK'lı hastaların ortalama yaşı diğer inmelerden daha genç olması nedeni ile, bu hastalar cerrahi ilk seçenek olup, tedavi süreçlerini başarılı şekilde yerine getirebilmektedir. Ortaya çıkan cerrahi veya SAK'a bağlı komplikasyonlar yönetilebilir komplikasyonlar olup, sıkı takip gerektirir. Çoğul anevrizmaları olan hastalarda mortalite oranının değişmediği sonucuna varıldı. Mortalite oranı, ileri yaş ve yüksek hunt-hess grade ile artar.

Anahtar Sözcükler: Anevrizma, Subaraknoid kanama, Mikroşirurjikal kliplenme, Hunt-hess skorlama, Fisher grade, Mortalite oran

CRISPR-Cas9 'un klinik, biyokimyasal olarak önemi ve kanser ile arasındaki korrelasyon

¹ Halit Demir,

Enes Arık,

² Canan Demir

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Özet:

CRISPR-Cas9, genomun bazı kısımlarına ekleme, çıkarma ya da DNA diziliminin de modifikasyon oluşturmalarına fırsat tanıyan önemli bir teknolojidir. Genomun belirli yerlerinden iki DNA iplikçiklerini kesen moleküler bir makas görevi görür. Bundan dolayı, DNA parçaları eklenebilir veya çıkarılabilir. Gelecekte, en etkili kanser tedavilerinden biri olarak ortaya çıkmaya çalışan CRISPR-CAS9 Dünya genelinde çok önemli olacaktır. Aynı zamanda, CRISPR-Cas9 birçok hastalığın teşhis ve tedavide yol gösterici olacağı görülmektedir. Bakteriler devamlı olarak virüslerin saldırısına uğramaktadır. Bunun sonucun da virüs DNA'sı 'bakteri DNA'sına girerek virüslerin üretilmesine yol açmaktadır. Bakteriler virüslerin saldırısı sonucu çok az bakteri hayatta kalmaktadır ve hayatta kalan bu bakteriler hücrenin yüzeyine tutunurlar. Hayatta kalan bu bakteriler virüs DNA'sı ile karşılaşarak virüs DNA'sını kopyalayarak kendi DNA'larına dönüştürürler daha sonra tekrarlayan DNA' lar meydana gelir, bunların sonucunda CRISPR oluşur. Ayrıca, HIV virüsünü CRISPR-CAS9 ile düzeltilerek çok sayıdaki hastalıklar tedavi edilebilir. Yapılan rat deneysel çalışmalarla CRISPR-CAS9 teknolojisi ile renk körlüğü, hemofili, huntington gibi bazı genetik hastalıklar tedavisi için umut olmaya başlandı. Kanserli hücreler sonuç itibari ile hasarlıdır. CRISPR-CAS9 teknolojisi ile hasarlı hücreler onarılabilir ve hücrenin eski durumunu tekrar döndürülebilir.

Sonuç olarak, CRISPR-CAS9 gen teknolojisi ile klinik olarak birçok hastalığın tedavisinde çok yararlı olacağı göz önüne alınabilir.

Anahtar Kelimeler: CRISPR, Cas9, kanser.

İSKEMİ MODİFİYE ALBÜMİNİN İLE GASTROÖZEFAGEAL REFLÜ HASTALIĞI ARASINDAKİ KORRELASYON

¹ Enes Arık,

² Canan Demir,

¹ Halit Demir

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Özet

Gastroözefageal reflü, midedeki asitlerinin patolojik olarak mideden yemek borusuna doğru geri bir şekilde kaçışı olarak adlandırılır. Gastroözefageal reflü sebepleri arasında yemek borusunun uzun bir süre, çok sayıda mide asidik içeriği ile teması yatmaktadır. Mide asidik içeriğinin yemek borusu ile uzun süreli teması esnasında bazı hasarlar meydana gelmektedir, bu durum yanma hissini oluşturmaktadır. Albumin kan hücresinde çok bulunan, 585 aminoasitten oluşmaktadır. Albuminin sentezi başlıca organ karaciğerdir önemli göreve sahip bir proteindir. Kendisine çeşitli kimyasal maddeler bağlanır. Albuminin bu modifiye şekli iskemi modifiye albumin (İMA) olarak isimlendirilmektedir. İskemi modifiye albumin iskemi sonucu oluşan reaktif oksijen türevlerinin yol açtığı albuminde modifikasyon ile oluşur. İskemi modifiye albümin, iskeminin yol açtığı hücresel boyuttaki değişimlerin albüminin N- terminal bölgesinin kobalt, bakır ve nikel için bağlanma kapasitesini azaltması ile oluşmaktadır. Yapılan çalışmalarda, iskemi modifiye albümin, hipoksik kalp dokusunda kas hasarı, koroner kan akımının azalmasına bağlı mekanizmalar ve iskemik hasarın yükselttiği serbest oksijen radikallerin albuminde yaptığı modifikasyon ile meydana gelir. Yine, yapılan çalışmalarda iskemi modifiye albumin (İMA)'nin miyokart iskemisi hastalarında arttığı ve prognostik olarak önemli olduğu bildirilmiştir. Başka bir literatür çalışmasında ise iskemi modifiye albüminin, kardiyovasküler hastalıklarında iskemi markırı olabileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak, iskemi modifiye albumin gastroözefageal reflü hastaların etiyopatonezinde önemli rol oynayabilir.

Anahtar Kelimeler: İskemi modifiye albüminin, gastroözefageal reflü, biyokimyasal parametre.

METABOLİK HASTALIKLAR İLE OKSİDATİF STRES ARASINDAKİ KORRELASYON

¹ Halit Demir,

¹ Enes Arık,

² Canan Demir,

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Özet:

Metabolik hastalıklar, protein, karbonhidrat ve yağ asitlerinin katabolizması sonucu meydana gelen patolojik bir durumdur. Metabolik hastalıklar sırasıyla, intoksikasyon tipi metabolik hastalıklar, enerji eksikliğine bağlı metabolik hastalıklar ve kompleks moleküllerin sentezi ya da katabolizmasındaki bozukluk sonucu gelişen metabolik hastalıklar olmak üzere üç gruba ayrılmaktadırlar. Bu hastalıklar, fenilketonüri, tirozinemi, homosistinüri, üre siklusu enzim defektleri, galaktozemi, fruktozemi, glikojenezis ve glukoneogenezis defektleri, konjenital laktik asidozlar, yağ asidi oksidasyon defektleri, mitokondriyal solunum zinciri defektleri, peroksizomal hastalıklar, lizozomal hastalıklar, peroksizomal hastalıklar, konjenital glikolizasyon bozuklukları, alfa-1 antitripsin eksiklikleri gibi hastalıklardır. Oksidatif stres, reaktif oksijen serbest radikaller ile antioksidanlar arasındaki dengenin reaktif oksijen radikaller yönünden bozulması olarak tanımlanmaktadır. Oksidatif stres, metabolizmayı ciddi bir şekilde etkilemektedir ve birçok hastalığın sebebidir. Yapılan çalışmalarda, bazı metabolik hastalıklarda oksidatif stres düzeyinin arttığı bildirilmiştir. Yine literatürde, metabolik sendromlu abdominal obezite olan hastalarda oksidatif stres parametresi olan malondilaldehit asidin yükseldiği ve bu artışın metabolik hastalığa yol açtığı bulunmuştur. Bu çalışmada, metaboik hastalıklar ile oksidatif stres arasındaki korrelasyon araştırıldı.

Sonuç olarak, oksidatif stres metabolik hastalıkların etiyopatogenezini etkileyebilir.

Anhtar kelimeler: Metabolik hastalıklar; oksidatif stres; korrelasyon

ONLINE EĞİTİMLE İLGİLİ SON GELİŞMELER

Dr.Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ

Gaziantep Üniversitesi, bdos@gantep.edu.tr

ÖZET

Günümüzde İnternetin, bilgisayarın, cep telefonunun olmadığı yer hemen hemen yok gibidir. Eğitim kurumları da İnternet üzerinden değişik araç gereçlerle öğrencilere ulaşmakta, öğretm faaliyetlerini sürdürmeye çalışmaktadırlar. Gelişmiş ülkelerde online eğitimin yaygınlığı, niteliği, verimliliği giderek artmaktadır. Önceleri fazla dikkate alınmayan online eğitim gelecekte artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik gibi uygulamalarla daha fazla hayatımıza girecektir. Bu amaçla bu çalışmada Amerika Birleşik Devletlerinde 2018 Kasım ayında yayınlanan online eğitime ilişkin rapor analiz edilerek online eğitimle ilgili son gelişmelerin okuyuculara aktarılması planlanmıştır. Online eğitime ilişkin son yapılan raporlar genellikle geleceğe yönelik tahminlerde bulunmamızı sağlayan, insanların gelecekte online eğitimle ilgili tutumlarını anlamamıza yardım edecektir. Bu rapora göre online eğitim veren akademisyenlerin sayısında son 5 yılda %15 lik bir artış yaşanmıştır. Akademeisyenlerin %90'ı online derslerin üretilmesinde aktif olarak yera aldıklarını belirtmişlerdir.

Akademisyenlerin %70 i online eğitim vermenin öğretimsel becerilerini artırdığını ifade etmiştir. Akademisyenlerin büyük çoğunluğu online eğitimin kaliteyi düşürmeden daha az maliyetli olduğu konusunda hemfikirdirler. Bununla birlikte akademisyenlerin çoğunluğu yüz yüze eğitimin online eğitimden daha etkili olduğunu belirtmektedirler, ancak öğrencilerle iletişimde, not vermede onlien eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu belirtmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Online eğitim, üniversiteler, yüz yüze eğitim

DELME İŞLEMİNDE MATKAP UÇ AÇISININ KUVVETTEKİ SAPMAYA ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Zülküf DEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Oktay ADIYAMAN

Batman Üniversitesi,

zulkuff75@hotmail.com,

adiyamanoktay@gmail.com

ÖZET

Matkabın kesici kenarının üzerindeki kesme hızının, ucundan uzaklaştıkça, farklılık göstermesi delme işleminde önemli bir problemdir. Bu problem, matkabın uç açısının artırılması ile kesme kenarının uzunluğu azaltılarak kısmen çözülebilir. Ayrıca, bu çalışmada uç açısına ek olarak ilerleme ve kesme hızlarının da işleme etkileri araştırılmıştır. Matkap özünün işlem üzerindeki etkisini elimine etmek amacıyla 5 mm çapında ön delikli AISI 1050 çelik alaşımı deney numunesi olarak seçilmiştir. Ön delikler, 10 mm çapında ve 10 derinliğinde, 100 o , 118o, 136 o ve 154 o uç açılarında bilenmiş matkap uçları ile delinmiştir. Matkap uç açısının artması ile takımın bir devrinde kaldırılan talaşın kesit alanı azaldığından itme kuvvetinde ve takım aşınmasında azalma meydana gelmiştir. Ancak, yüksek ilerleme ve düşük kesme hızlarında itme kuvveti ve takım aşınmasında artma meydana gelmiştir. Delme işlemi sırasında kesme ve ilerleme hızlarının artışı ile düşük matkap uç açılarında, kuvvetteki sapma miktarı artmıştır. Ancak, yüksek kesme ve ilerleme hızlarında yüksek (136 o) matkap uç açılarında kuvvetteki sapma azalmış, lineerlik ise artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matkap uç açısı, İtme kuvveti, Takım aşınması, Kuvvetteki sapma.

FARKLI TÜRBÜLANS MODELLERİN GELİŞEN BORU AKIŞINI SİMULE ETMEDE ÇÖZÜM YETENEKLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Hasan DÜZ

Batman üniversitesi,

Teknoloji Fakültesi, Otomotiv Mühendisliği Bölümü

hasan.duz@batman.edu.tr

Osborne Reynolds yüzyıl önce yaptığı ünlü cam boru deneyiyle akışın laminer ve türbülans olarak farklı iki davranışta aktığını göstermiştir. Düşük hızlarda gözlemlenen düzenli akış hareketine laminer akış ve dışındaki hızlarda gözlemlenen akışın içiçe karışarak düzensiz akış hareketine ise türbülans akış denmiştir. Laminer akışlarda analitik çözüm mümkünken türbülanslı akışta akış zaman ve boyutta değişim gösterdiğinden analitik çözüm çok sınırlı kalmıştır. Yerine türbülans çözüm için deneysel yöntem veya sayısal yöntemler tercih edilir. Sayısal yöntem matematik bir çözüm metodudur ve temel diferansiyel akış denklemlerine uygulanmasıyla akış alanındaki tüm akış özellikleri yaklaşık olarak çözülür. Türbülanslı akışın doğrudan sayısal simülasyonu şimdiki bilgisayarlarla mümkün değildir. Türbülanslı akışın zaman ortalaması ise çözüm için basitleştirme sağlar. Zaman ortalaması alınmış akış denklemlerine RANS denklemler denir. RANS denklemler de oluşan türbülans gerilmeler ise çeşitli ampirik türbülans modellerle çözülmektedir. Bu çalışmada ise bu türbülans modellerin gelişen bir boru akışında çözüm yetenekleri ve doğrulukları araştırılmıştır. Çıkan sayısal sonuçlar deneysel sonuçlarla karşılaştırılarak çözüm için en uygun model belirlenmiştir.

GÜNEŞ ISISI İLE ÇEVİRİM AKIŞKANLI TÜRBİNLİ GÜÇ ÜRETİMİNDE YENİ BİR VERİM ARTIRMA TEKNİĞİ

Hasan DÜZ

Batman üniversitesi,

Teknoloji Fakültesi, Otomotiv Mühendisliği Bölümü

hasan.duz@batman.edu.tr

Bu çalışmada güneş enerjisinin sıvı buhar faz değişimli bir çevrimle elektrik enerjisine dönüşümünde yeni bir verim artırma tekniği araştırılmıştır. Fosil yakıtların yaydığı egzost gazları su ve havayı kirletmekle birlikte küresel ısınma problemine de neden olmuştur. Fosil yakıtların sınırlı olması ve küresel ısınmaya engel olmak için yenilenebilir enerjiden yararlanmak artık bir mecburiyet olmuştur. Güneş enerjisi bol bulunan yenilenebilir bir enerji çeşididir ve yüksek verimlerde yararlanılması durumunda dünyanın tüm enerji ihtiyacı karşılanabilir. Güneş ısı ile faz değiştiren akışkan türbinden geçerek elektrik enerjisine dönüşümünde büyük ölçekli santrallerde uygulama alanı bulduğu halde küçük kapasiteli kullanımda verim düşük ve sistem kontrolü zor olduğundan uygulama alanı bulamamıştır. Bu çalışmada ise güneş ısı ile buharlaşan çevrim akışkanı yerçekimine karşı potansiyel enerji kazanmakta ve bir soğutma ekipmanı ile yüksekte sıvı faza geçmesi sağlanmaktadır. Yükseklik potansiyel kazanmış sıvı bir türbinden geçirilerek elektrik enerjisine dönüşümü sağlanır. Bu sistemin diğer sistemlerden farkı hidrolik türbinlerin buhar türbinlerine göre daha yüksek verimlere sahip olmasıdır. Bu çalışmada güneş ısı makinesinin verimi ve güneş elektrik enerji dönüşümündeki toplam verim tersinir bir çevrim için analiz edilmiştir.

VERİMLİ VE MALİYETLİ YENİ BİR RÜZGAR TÜRBİNİN TASARLANMASI VE TEORİK ANALİZİ

Hasan DÜZ

Batman üniversitesi,

Teknoloji Fakültesi, Otomotiv Mühendisliği Bölümü

hasan.duz@batman.edu.tr

Yüzyıl önceki iklim ve atmosferik şartlar günümüzden çok farklı olarak temiz ve doğal döngüdeydi. Fosil yakıt tüketimi ile başlayan egzost gaz salınımı atmosfer havasını ve suyu kirletmekle birlikte saldığı karbondioksit ile küresel ısınma problemine neden olmuştur. Kutuptaki buzulların erimesiyle küresel ısınma etkisini göstermeye başlamıştır. Günümüzde teknolojiyle yaşam artık vazgeçilmez olmuştur. Gelecekte çevresel sorunlarla karşılaşmamak için fosil tüketim yerine güneş, rüzgar gibi yenilenebilir enerjilere hızla geçilmelidir. Rüzgar enerjisi zaman zaman ve yer yer bulunabilen ve gücü yüksek önemli yenilenebilir bir enerji kaynağıdır. Günümüzde rüzgar enerjisinden yararlanma önemli bir aşamayı geride bırakmıştır. Rüzgar enerjisi rüzgar türbinlerinde doğrudan elektriğe dönüştürülebilmektedir. Bugün kullanılan türbinler verimleri düşük (maksimum % 30-40) maliyetleri ise çok yüksek olabilmektedir. Bu çalışmada daha yüksek verimli ve maliyetli bir rüzgar türbini tasarlamak amacıyla teorik ve tasarım içeren bir analiz yapılmıştır. Sunulan teoride maksimum türbin verimi %50 civarında olmakla birlikte diğer türbinlere göre işletme maliyetleri ve ilk yatırım maliyeti düşük olmaktadır.

BİR Q-METODU ÖRNEĞİ: REHBER ÖĞRETMENLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ İNCELENMESİ

Doç. Dr. Fuat TANHAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, fuad65@gmail.com

Rehber Öğretmen Eşref NAS

MEB (Diyarbakır), dalcicek21@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, öğretmenlerin rehber öğretmenlere ilişkin algılarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden biri olan Olgubilim (fenomenoloji) deseni kapsamında yapılmıştır. Çalışmada teknik olarak Q-Metodu kullanılmıştır. Q Metodu, kişilerin tutum ve algılarını ölçmekte kullanılan bir analiz türüdür. Araştırmanın çalışma grubunda 21 kadın ve 25 erkek olmak üzere toplam 46 öğretmen yer almıştır. Bu öğretmenler, amaçlı örneklemenin bir çeşidi olan ölçüt örnekleme yöntemine dayanılarak seçilmiştir. Bu çalışmada, verileri elde etmek amacıyla araştırma formu geliştirilmiştir ve araştırmacılar tarafından hazırlanan Q-dizgisi kullanılmıştır. Veri toplanma sürecinde, formda yer alan her bir cümle ayrı bir karta yazılarak öğretmenlere verilmiştir. Öğretmenlerden, kartlarda yazılı olan cümleleri okuyarak, araştırmacı tarafından gösterilen Q-dizgisi üzerinde uygun gördükleri şekilde (kartlarda yer alan cümlelere katılma durumlarına göre) yerleştirmeleri istenmiştir. Öğretmenler tarafından yapılan yerleştirme/sıralama, kayıt altına alınmıştır. Son aşamada kayıt altına alınan veriler PQ Method programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, çalışmaya katılan öğretmenlerin rehber öğretmenlere ilişkin algılarının iki faktör altında toplandığı görülmüştür. Birinci faktör altında yer alan öğretmenlere göre; rehber öğretmenler, öğrencilerin sorunlarıyla ilgilenmekte, ailelerin rehberlik faaliyetlerine katılımını sağlamakta ve öğrencilerin eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal gelişimlerine katkı sunmaktadır. İkinci faktör altında yer alan öğretmenlere göre; rehber öğretmenler, ailelere rehberlik yapmada ve öğrencilerle ilgilenmede yetersiz kalmakta ve öğretmenlere fazladan iş çıkarmaktadır. Bu araştırmanın sonuçları dikkate alınarak, aile/veli rehberliğine ilişkin rehber öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenebilir ve ailelerin okul rehberlik faaliyetlerine katılımının nasıl daha iyi sağlanabileceği konusunda çalışmalar yürütülebilir.

Anahtar Kelimeler: Rehber öğretmen, Öğretmen Algısı, Q-Metot.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIKLARI DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Havva ÇETİN,

hawactn@gmail.com

Erman ADANAŞ,

ermanadanas@gmail.com

Çetin GÜLER

cetin@yyu.edu.tr

VAN Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

ÖZET

Oyunlar, çocukların eğlenceli vakit geçirdikleri, boş zamanlarını değerlendirdikleri, öğrenmeler gerçekleştirdikleri etkinliklerdir. Dijital oyunlar, kullanıcıların teknolojik cihazlarla giriş yapabildiği görsel ara yüzü olan oyunlar olarak tanımlanabilir. Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonu (2012) raporuna göre, dijital oyunları insanların neredeyse 20 milyona yakını oynamaktadır ve insanların dijital oyunları oynama yaşları zaman içerisinde düşüş göstermektedir. Dijital oyunların sayısının artması, bununla beraber bu oyunların sunulduğu, oynandığı teknolojik cihazların sunduğu çoklu ortam özelliklerinin artması, hem bu oyunları oynayanların sayısını arttırmakta hem de bu oyunların daha küçük yaşlarda da oynanmasına yol açabilmektedir. Bununla beraber bu artışların beraberinde getirdiği bir takım olumsuzluklar da görülmektedir. Bu olumsuzluklardan birinin dijital oyun bağımlılığı olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı ortaokul 6. Sınıf öğrencilerinin dijital oyun bağımlılık düzeylerinin belirlemek ve belirlenen bu düzeylerin, katılımcı ortaokul öğrencilerinin cinsiyet, evde bilgisayara sahip olma, internette geçirilen günlük süre, oyun oynama süresi, annelerinin ve babalarının öğrenim düzeyi değişkenlerine bağlı olarak incelemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları 150 6. Sınıf öğrencisinden oluşmuştur. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizleri sonucunda, katılımcı öğrencilerin dijital oyun bağımlılıkları ile bazı değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Analizler sonucunda elde edilen bulgulara göre öğrencilerin dijital oyun bağımlılık ortalama puanlarının cinsiyetleri, günlük internet kullanım süreleri, oyun oynama sürelerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Dijital Oyun, Bağımlılık, Ortaokul, Öğrenci

BAZAL HÜCRELİ KARSİNOMUN EKŞİZYONU VE FLEP ROTASYONU SONRASI BİLATERAL PERİORBİTAL SELLÜLİT; KAVERNÖZ SİNÜS TROMBOFLEBİTİ ŞÜPHESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÇELİK

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı.

mustafareyhan@yahoo.com

Özet:

Bazal hücreli karsinom (BHK) derinin en sık görülen malign tümördür. Epidermisin bazal hücre tabakasındaki folliküler germinatif hücrelerden veya kıl follikülünün dış kök kılıfından köken alır. Deride herhangi bir yerde görülebilmekle birlikte, en sık baş-boyun bölgesi gibi kronik olarak güneşe maruziyetin belirgin olduğu bölgelerde görülür. Yavaş büyüyen, lokal invaziv tümörlerdir. Uzak metastaz oranı oldukça düşüktür. Cerrahi olarak tümörün tam olarak çıkartılması ve histopatolojik olarak cerrahi sınırların temiz olduğunun gösterilmesi tedavi için yeterlidir. Büyük tümörlerde cerrahi eksizyon sonrası flep ile onarım yapılması gerekebilir.

Olgumuz 76 yaşında kadın hastaydı. Çiftçilik nedeniyle uzun yıllar kronik güneş ışığına maruz kalma öyküsünün yanı sıra sürekli kaşıma nedeniyle de kronik irritasyon mevcuttu. Olgumuzda sol infraorbital bölge yerleşimli, 4-5 yıldır iyileşmemiş, 2x2 cmlik, kenarları düzensiz, merkezi hemorajik ve yer yer krutlu, ülserle tümöral lezyon izlendi. Özgeçmiş ve soy geçmişinde önemli bir özellik yoktu. Rutin kan tetkiklerinde patolojiye rastlanmadı. Lezyon kenarından punch biyopsi alındı. Histopatolojik incelemede bazal hücreli karsinoma tanısı konuldu. Tedavide lezyonun güvenli cerrahi sınır ile total eksizyonu ve primer lezyonun büyük olması nedeniyle flep rotasyonu uygulandı. Eksizyon materyalinin histopatolojik incelemesinde BHK tanısı konuldu ve cerrahi sınırlar temiz olarak rapor edildi. Ancak olgumuzda ameliyat sonrası 2. günde periorbital ödem, selülit, hiperemi ve kemosis gelişmeye başladı. Cerrahi alanda insizyon kenarlarında pürülan akıntı, ciltte hiperemi ve sıcaklık artışı görüldü. Ameliyat olmayan sağ tarafta da periorbital ödem, selülit ve hiperemi olması bizi kavernöz sinüs tromboflebiti şüphesi nedeniyle endişeye sevketti. Hastamızda yüksek ateş, şiddetli baş ağrısı, bulantı, kusma, taşikardi, bilinç bulanıklığı, görme bozukluğu, çift görme gibi kavernöz sinüs tromboflebitinin erken dönem nonspesifik şikâyetleri olmasa da, ameliyat olmayan tarafta da göz de periorbital ödem, selülit ve kemosiz saptanması nedeniyle kavernöz sinüs tromboflebiti ön tanısıyla tekrar yatırıldı. Ampirik olarak paranteral yüksek doz seftroiakson-ornidazol tedavisi başlandı. Tanı amaçlı bilgisayarlı tomografi, kontrastlı menyetik rezonans görüntüleme, difüzyon MRI ve venöz anjiyografi MRI

tetkikleri ve tam kan ve biyokimyasal tetkikler yapıldı. Tetkiklerde kavernoöz sinüs tromboflebiti lehine bulgu saptanmadı. Ancak yine de 7 gün tedavi uygulandı. Bu hastamızda ilk başta yüksek doz antibiyoterapi başlamamız gelişmesi kuvvetle muhtemel kavernoöz sinüs tromboflebitini engellediğini düşünüyoruz. Çünkü mevcut semptomlar ve cerrahi uygulanan taraftaki göz bulgularına ve diğer göz bulgularında eklenmesi kavernoöz sinüs tromboflebiti yönünden uyarıcı olmuştur. Kavernoöz sinüsün septik trombozu en sık olarak yüzün 1/3 orta bölümündeki enfeksiyonlar sonucu gelişen, tüm tedavi protokollerine rağmen %30 oranında mortalite gösteren ciddi bir klinik durumdur.

Anahtar Kelimeler: Bazal hücreli kanser, Selülit, Kavernoöz sinüs, Tromboflebit, Mortalite.

HASTANEDE YATAN HASTALARDA TROMBOSİTOPENİ ; RETROSPEKTİF GÖZLEMSEL ARAŞTIRMA TEK MERKEZ DENEYİMİ

Uzm.Dr. Armağan Aydın¹ ,

Uzm. Dr. Erkan Kayıkçıoğlu²

¹ S.B.Ü. Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıbbi Onkoloji ABD

drarmaganaydin@gmail.com tlf: 0 507 672 00 86

² Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıbbi Onkoloji ABD

drkayikcioglu@yahoo.com tlf: 0 505 475 27 28

İzmir Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi 3. İç hastalıkları Kliniği'nde üç yıllık periyotta yatarak tedavi edilen 3282 hastadan trombositopeni tespit edilenleri geriye dönük etiyolojik açıdan değerlendirildi. Vakaların başvuru anındaki hemogram parametreleri ile birlikte yaş grupları, cinsiyet ve risk faktörleri açısından etiyolojide yer alan hastalıkların dağılımı ve birbiri ile ilişkisi araştırıldı.

Hastaların 302'sinde (%9.23) trombositopeni tespit edildi. Erkek- kadın oranı 0.73/1 olarak bulundu. Kadınlarda sırayla İTP, karaciğer sirozu, megaloblastik anemi, kemoterapiye ikincil trombositopeni, enfeksiyon ve hematolojik maligniteler önde gelen önde gelen trombositopeni sebepleri idi. Erkeklerde ise sırayla hematolojik maligniteler, karaciğer sirozu, megaloblastik anemi, enfeksiyon, hematolojik olmayan maligniteler ve kemoterapiye ikincil trombositopeni en sık rastlanan trombositopeni sebepleri idi. 28 erkek ve 35 kadın olmak üzere toplam 63 vakada trombositopeni hafif seviyede (100 000/ml ve üstü), 78 erkek ve 107 kadın olmak üzere 185 vakada orta seviyede (30 000- 100 000/ml) idi. 22 erkek ve 32 kadın olmak üzere 54 vakada ise ağır trombositopeni (<30 000) mevcuttu.

Başvuru sırasındaki trombosit değerleri ile etiyolojiler arası ilişki değerlendirildiğinde; hafif ve orta düzeyde trombositopenilerde (>30 000/ml) özellikle yaşlı populasyonda karaciğer sirozu, megaloblastik anemi ve enfeksiyona ikincil kemik iliği baskılanmaları, ağır vakalarda (<30 000/ml) ise hematolojik maligniteler ve İTP karşımıza çıkmaktadır. Trombositopenili olguya yaklaşımda yaş, cinsiyet, aile öyküsü ve ilaç kullanımı gibi ek risk faktörleri sorgulanarak tanıya yönelik noninvaziv ileri incelemeler ön planda olmak üzere sık görülen etiyolojilere dayanan bir algoritma belirlenmeli, diğer yandan nadir görülen sebepler de akılda tutulmalıdır.

Hemoglobin düzeyleri ile trombositopeni etiyolojisi arasındaki ilişkiye bakıldığında; 8gr/dl altındaki hemoglobin değerlerinde megaloblastik anemiler ve hematolojik maligniteler, 8gr/dl üzerindeki değerlerde karaciğer sirozu ve enfeksiyonlar, 10gr/dl ve üzerindeki

değerlerde(özellikle hemogramda kırmızı hücre serisinin korunduğu ve klinik açıdan izole trombositopeni tablosu bulunan hastalarda) daha çok İTP düşünölmelidir.

Nötrofil düzeylerinde düşöklük ile birlikte seyreden trombositopeni olgularında, özellikle de ağır trombositopeni(<30 000/ml) görölen durumlarda hematolojik maligniteler ve kemoterapiye ikincil kemik iliğı baskılanmaları öne çıkarken, İTP ve megaloblastik anemili grupta özellikle üst sınıra yakın ve çoğı hastada belirgin bir şekilde 11fl ve üzerinde MPV değerleri gözlendi. MPV'nin yükselen değerlerinin orta derecede trombositopenisi olan(30 000- 100 000/ml) grupta yoğunlaştığı, sayısal açıdan MPV düzeyi ile trombosit sayısı arasında belirgin bir negatif korelasyon olmadığı sonucuna varıldı.

Nadir görölen hastalık gruplarında ise yetersiz hasta sayısı nedeni ile bu konuda daha anlamlı değerlendirmeler yapılabilmesi için daha geniş çapta çalışmalara ihtiyaç vardır.

Histopathological changes of the testes in commonly used herbicides (Glufosinate and Imazamox) exposure

Araş. Gör. Çiğdem SEVİM

Ataturk University, cigdem.sevim@atauni.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Selim ÇOMAKLI

Ataturk University, Erzurum, selim.comakli@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Glufosinate and imazamox are the most widely used synthetic insect pesticides. The widespread use of these pesticides has led to more research into the possible effects of reproductive toxic activities. Therefore, this study was conducted to evaluate and compare the acute effects of glufosinate and imazamox on the testis, the main organ of male reproduction. We studied the acute toxicity of an imazamox and glufosinate based herbicide at 7, 14 and 21 mg/kg bw/day imazamox and glufosinate equivalent dose on the testes tissue in Sprague Dawley rats. Rats were injected with 3 different doses of glufosinate and imazamox and the animals were sacrificed after 48 hours. Rats were decapitated rapidly under deep anesthesia and the testes were fixed in 10% formaldehyde and hematoxylin and eosin (HE) used stain in histopathology. According to our results, there was a difference between the control group and imazamox and glufosinate groups. The testis of control rats had a normal histological appearance whereas necrotic and degenerative lesions and decrease in spermatocytes, spermatids were detected in the 7 and 21 mg/kg bw/day groups. It was observed that treated with imazamox 21 mg/kg bw/day was seen higher pathological changes than the glufosinate group. Our data shows that commercial formulations of imazamox and glufosinate containing various co-formulants can have testicular toxic effects.

Keywords: glufosinate, imazamox, histopathology, testes

Environmental Risks of Neonicotinoid Pesticides

Araş.Gör. Çiğdem SEVİM

Ataturk University, cigdem.sevim@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Neonicotinoids are commonly used pesticides in the world with most of the applications of seed dressing and are frequently on the agenda topic due to their harmful effects on honey bees and other insect pollinators. These insecticides derived from nicotine and bind strongly to the nicotinic acetylcholine receptors in the central nervous system, and cause stimulation of nerve cells, paralysis and death. Seven different neonicotinoid including nitromethylene nitenkopram, nitromethylene derivative cycloxaprid and cyanoimines (acetamiprid and tialopyrid) compounds are commercially available. Recent studies have highlighted the potential dangers of neonicotinoid pesticides especially on honey bee colonies. Following these studies, the European Food Safety Authority (EFSA) has been commissioned to carry out risk assessments for the use of clothianidin, imidacloprid and thiamethoxam, and its effects on bees. These compounds are highly hazardous to bees as a result of their use in some floral products. In light of these findings, the European Union decided to partial ban on using some of neonicotinoids in May 2013. Most recent studies have focused on the effect of neonicotinoids on bees, but limited number of studies indicate that neonicotinoids may have negative effects on a wide variety of free living organisms. In the 21st century, the benefits and damages of used neonicotinoids in plant pests for both animals and humans should be addressed and risk analyzes should be carried out.

Key words: European Food Safety Authority, neonicotinoids, pesticides

ERGONOMİ EĞİTİMİ VE ERGONOMİK ARAÇ GEREĞİN HEMŞİRELERE VE HASTA BAKIMINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Arzu İLÇE

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Sağlık Yüksekokulu, ilce_a@ibu.edu.tr

Araş. Gör. Ganime Esra SOYSAL

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Sağlık Yüksekokulu, gesrayuzden@ibu.edu.tr

Doç.Dr. Murat BİLGİ

Bolu Kamu Hastaneler Birliği
Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp
Bilimleri Bölümü Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, muratbilgi@ibu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Cemil İLÇE

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Mühendislik Mimarlık Fakültesi Endüstri Mühendisliği
Bölümü, cemililce@ibu.edu.tr

Özet

İnsan, hayatını devam ettirebilmek, çalışmak ve sosyo-kültürel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yaptığı tüm eylemlerde, bedenini rahatlık içinde kullanabilmelidir. Bu şart sadece, kullanılan cihazların, makinelerin, dekorasyonun, çeşitli çalışma hacimlerinin ve araç- gerecin insan bedeni boyutları ile uyum içinde olmasıyla mümkün olabilecektir. Aksi takdirde, verimsiz bir iş ve/veya hizmet meydana gelecektir. Bu durum zamanla, bedensel ve zihinsel stres olarak kendini gösterecek; eylemi gerçekleştiren bireyde kalıcı sağlık sorunları doğurabilir. Ergonomi kişilerin hayatının insana uygun hale getirilmesini amaçlar. İnsanların yaşama kalitesini yükseltir. Çalışma yaşamı ile insan sağlığı arasındaki ilişkiler uzun yıllar yalnızca sanayi iş kollarında çalışanların sorunları olarak ele alınmıştır. Oysa her iş kolunun ve her üretim dalının meslek üyelerine getirdiği riskler vardır. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) işçi istatistikleri raporunda sağlık sektörü en sık iş kazası saptanan sektörler sıralamasında ikinci sırada yer almaktadır. Hastaneler yoğun çalışma temposunun olduğu ve tekrarlı hareketlerin çok fazla yapıldığı çalışma ortamlarıdır. Hemşireler görevleri gereği

hastane birimleri içinde iş yükünü ve zorlayıcı tekrarlayan hareketleri gerçekleştiren elemanlardır. Yoğun bakım ünitesi hemşireleri ise hastalarının çoğu zaman bilinçsiz ve hareketsiz olmasından dolayı, diğer tüm ünitelerdeki hemşirelerden daha fazla iş yüküne ve tekrarlayan harekete maruz kalmaktadır. Ergonomi ve ergonomik araç- gereç hemşireler kadar hastalar için de gerekli olabilmektedir. Bu nedenle çalışmada amaç YBÜ hemşirelerine verilen ergonomi eğitimi ve sağlanan ergonomik araç- gerecin hemşirelerin kas iskelet rahatsızlıklarına, iş yaşam kalitesine ve hastaların basınç yarası ve mobilizasyon durumlarına etkisini test etmektir. Bu kapsamda; hemşirelerin yarısının kas iskelet sistemi hastalığı olduğu ve hemşirelerin üçte birinde fiziksel zorlanma ve vücut mekaniklerinin yanlış kullanılması sonucu ortaya çıkan lomber disk hernisi tanısı aldığı, uygulama sonrası vücut mekaniklerinin doğru kullanımın arttığı, hemşirelerin ergonomik araç-gereci tanımlar ve kullanabilir olmaları sağlandığı, uygulama sonrası boyun ve omuz ağrılarında ciddi azalmalar ($p>0.05$), sırt ve ayak ağrılarında da azalmalar ($p>0.05$) olduğu, dinlenme süreleri yarım saatin üstünde olan hemşirelerin hemşirelik iş yaşamı kalitesi ölçeği toplam puanı diğer gruplara göre daha yüksek bulunduğu dolaylı olarak personel verimliliğini arttırdığı saptandı. Hasta ayağı kısmında ise mobilizasyon sayılarında uygulama öncesi ve sonrası anlamlı fark olduğu saptandı.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, Verimlilik, Yoğun bakım ünitesi

ALTERNATİF BİR YARA BAKIM UYGULAMASI: OTOLOG TROMBOSITTEN ZENGİN FIBRİN

Prof. Dr. Arzu İLÇE

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Sağlık Yüksekokulu, ilce_a@ibu.edu.tr

Araş. Gör. Ganime Esra SOYSAL

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Sağlık Yüksekokulu, gesrayuzden@ibu.edu.tr

Özet

Günümüzde yara bakımında çok çeşitli yara bakım ürünü kullanılmaktadır. Her yara için ve her zaman kullanılacak ideal bir yara bakım ürünü bulunmamaktadır. Yara bakım ürünleri yaraya göre seçilir ve aynı yaranın değişik dönemlerinde ihtiyaçlarına göre değiştirilir. İdeal bir yara bakım ürünü; bakteri ve yabancı maddelerden yarayı korumalı, sıcak ve nemli bir ortam sağlamalı, eksudayı absorbe etmeli, toksik ve allerjen olmamalı, ısı ve sıvı kaybını engellemeli, çevredeki sağlıklı dokulara zarar vermemeli, kompresyon sağlamalı, yapısı bozulmamalı, yapışmaz olmalı ve estetik olmalıdır.

Son yıllarda geliştirilen trombositten zengin plazma (TZP) ve trombositten zengin fibrin (TZF) uygulamaları, doğal pıhtıdaki eritrosit/trombosit oranını tersine çevirerek, büyüme faktörlerinin konsantre halde yara bölgesine uygulanmasını sağlamakta, yara iyileşmesini ve rejenerasyonu hızlandırmaktadır.

TZP’de yoğunlaşmış bulunan plateletler çok sayıda ancak biyolojik olarak belirlenmiş orandaki büyüme faktörünü hedef dokuya ulaştırır, bu özelliği ile rekombinant büyüme faktörlerinden farklıdır.

TZF doğal kan dokusundan elde edilen, yapısında bol miktarda trombosit ve lökosit içeren fibrin yapısındadır. TZP tekniğinden farklı olarak antikoagülan ve trombin kullanılmaması, tekniği daha basit, hızlı ve ekonomik hale getirmiştir

Bireyin kendi kanından elde edildiği için immün reaksiyon gözlenmemesi, herhangi bir yan etki oluşturmaması, ve gerektiğinde aynı hastadan herhangi bir sorun çıkmadan tekrar elde edilebilmesi, otolog olarak elde edildiği için hastalık bulaştırma riski olmaması kullanımının yaygınlaşmasını sağlayacak en önemli faktörlerdendir.

Kolay elde edilebilen bu otolog ürünün yara bakımında alternatif bir ürün olarak hem hekimler hem de hemşireler tarafından güvenle kullanılabilceğini düşünüyoruz. TZF’nin yara iyileşmesindeki etkisini ortaya koyan çalışmaların sınırlı olduğu, daha fazla sayıda çalışmaya ihtiyaç olduğu görülmüştür. Bu nedenle araştırmacıları TZF uygulaması hakkında bilgilendirmek amacıyla bu derleme hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yara, Yara iyileşmesi, Trombositten zengin fibrin, Büyüme faktörleri

Prunus avium Kiraz Yaprağı Özütü ile Gümüş Nanopartikül (AgNP) Sentezi ve AgNP'lerin Antimikrobiyal Etkisinin İncelenmesi

Mehmet Fırat Baran

Mardin Artuklu Üniversitesi

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Artuklu/Mardin

mfiratbaran@gmail.com

ÖZET

Çalışmada çevre dostu sentez yöntemi ile biyolojik kaynaktan (*Prunus avium* yaprak özütünden) yararlanarak AgNP'ler başarılı bir şekilde sentezlenmiştir. Ultraviyole/görünür ışık absorpsiyon spektrofotometresi (UV-vis), X-ışını kırınımı (XRD) termogravimetrik ve difarensiyel termal analiz (TGA-DTA), Fourier transform infrared Spektroskopisi (FT-IR) taramalı elektron mikroskobu (SEM) ve enerji dağılımlı X-ışını (EDAX) analizleri ile partiküller karakterize edilmiştir. Elde edilen bu partiküllerin mikroorganizmalar üzerindeki antimikrobiyal etkisine bakıldı ve üremeleri üzerinde inhibe edici etki gösterdikleri tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Gümüş nanopartikül, SEM, XRD

BILDİRCİNLARDA SARKIK KURSAK OLGULARININ KLİNİK VE BİYOKİMYASAL BULGULARLA İLİŞKİSİ

Dr.Öğr.Üyesi Özgür Yaşar ÇELİK

Siirt Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı

oyc@siirt.edu.tr

Dr.Öğr.Üyesi Kıvanç İRAK

Siirt Üniversitesi Veteriner Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı

kivancirak@siirt.edu.tr

ÖZET

Sarkık kursak, etiolojinin hala bilinmediği ve kümes hayvanlarının kursaklarının anormal dilatasyonu ile karakterize fizyolojik bir bozukluktur. Hastalık, kursağın bir kere genişleyip sarkmasından sonra, bir daha normal hale dönememesi ile karakterizedir. Hastalık en çok hindilerde görülmekle birlikte, son yıllarda broylerlerde görülme insidansının arttığı ve nadiren de bıldırcınlarda görüldüğü bildirilmiştir. Hastalığa sebep olan predispoze faktörler arasında genetik yatkınlık ile olumsuz bakım ve besleme koşullarının yer aldığı bilinmektedir. Bu çalışmada, farklı zamanlarda sarkık kursak olgusu tespit edilen bıldırcınların klinik bulguları ve bazı biyokimyasal parametrelerin belirlenmesi amaçlandı. İncelemede boynun ventral bölgesinin anormal şekilde genişlediği, palpasyonda kursağın içerik ile dolu ve şişkin olduğu tespit edildi. Bıldırcınlarda dehidrasyon bulguları belirlendi. Laboratuvar analizleri için alınan dışkı örneklerinde parazit yumurtalarına rastlanmadı. Bıldırcınlardan alınan kan örneklerinde sodyum (Na), potasyum (K), magnezyum (Mg), total protein (TP) ve albümin (Alb) düzeylerinin bıldırcınlar için bildirilen değerlerden yüksek olduğu belirlendi. Bıldırcınların post-mortem muayenesinde kursak damarlarının belirgin, kursağın tüm tahıl taneleri içeren, yarı sıvı, kötü kokulu bir içerik ile dolu olduğu, ayrıca kursak mukozasında ülseratif lezyonların bulunduğu tespit edildi. Sonuç olarak bıldırcınların kursak sarkması vakalarında bazı mineral düzeyleri ve protein profilinin etkilendiği, bu nedenle fiziki muayenelerin yanında laboratuvar sonuçlarının da dikkate alınması gerektiği, buna ilaveten hayvanlara uygulanan bakım ve besleme koşullarının düzeltilmesiyle hastalığın insidansının düşebileceği kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bıldırcın, Sarkık kursak, klinik-biyokimyasal bulgular

KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDEKİ İHALE İŞLEMLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMA TAŞINMASI

Doç.Dr.Züleyha DEĞİRMENCİ,
Prof.Dr.Mehmet TOPALBEKİROĞLU,

Nevruz EREN

Gaziantep Üniversitesi

nevruzeren@gmail.com

ÖZET

İhale, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri ifade eder. Bu çalışmanın amacı kamu ve özel sektördeki ihale süreçlerinin daha standart ve tekrarlanabilir olmasına olanak sağlayan elektronik olarak ihale sistemini detaylı bir biçimde açıklamaktır. İdarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde uygulanan usuller şöyledir: a. Açık ihale usulü, b. Belli istekliler arasında ihale usulü, c. Pazarlık usulü. Bazı özel hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir: Standart ihale ile satın alma sürecinin bazı dezavantajlarından ötürü ihalelerin elektronik ortama taşınması daha uygundur. Bu uygulamalarının faydaları özetle şöyledir: Alım Sürecinde Standardizasyon, Saydamlık, Hız, Tutarlılık ve Kamuoyu Denetimi, İhale ve Teklif Hazırlık ile Teklif Değerlendirme Sürecinde Etkinlik ve Verimlilik artışı, Kamu alım Maliyetlerinde %20'ye Varan Tasarruf. Dolayısıyla kamu ve özel sektörde satın alma yapılırken elektronik olarak ihaleye kayıt olunması sistemin daha hızlı ve verimli olarak işlemlerini sağlar.

Anahtar Kelimeler : İhale, Satın Alma, Kamu, EKAP

KADMİYUM İLE OLUŞTURULAN DENEYSEL BEYİN DOKUSU HASARINA KARŞI BAL VE POLENİN LİPİD PEROKSİDAYON VE BAZI ANTİOKSİDANLAR ÜZERİNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Osman GÜLER

Munzur Üniversitesi, omguler@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada kadmiyum (Cd) verilen ratlarda beyin dokusunda; glutasyon peroksidaz (GSH- Px), katalaz (KAT), glutasyon (GSH) ve malondialdehit (MDA) düzeylerine bal ve polen verilmesi ile oluşacak değişikliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma ratlar üzerinde her grupta 7 hayvan olacak şekilde 5 grup oluşturularak yapıldı. 1. Grup Kontrol, 2. Grup Cd, 3. Grup Cd+bal, 4. Grup Cd+polen, 5. Grup Cd+bal+polen şeklinde düzenlenmiştir. Uygulama 6 hafta sürmüştür. Uygulama sonrası doku GSH-Px, KAT, GSH ve MDA düzeyleri ölçülmüştür. Kadmiyum grubunda kontrol grubuna kıyasla KAT aktivitesindeki azalma ve MDA seviyesindeki artışın istatistiksel olarak önemli olduğu saptandı. Kadmiyum grubu ile Cd+bal grupları arası KAT aktivitesi farkının önemli olduğu gözlenirken, Cd+polen ve Cd+bal+polen gruplarındaki aktivitenin ise önemsiz olduğu bulundu. MDA düzeyindeki değişiklik Cd grubu ile Cd+Bal, Cd+Polen ve Cd+Bal+polen gruplarında istatistiksek yönden anlamlı olduğu tespit edildi. GSH-Px ve GSH düzeylerindeki farkın ise tüm gruplarda önemsiz olduğu gözlemlendi.

Anahtar kelimeler: Antioksidan, Kadmiyum, Bal, Lipit Peroksidasyon, Polen, Rat

THE EFFECT OF HONEY AND POLLEN ON LİPİD PEROXİDATION AND SOME ANTİOXİDANTS AGAINST EXPERİMENTAL BRAİN TİSSUE DAMAGE WİTH CADMIUM

Abstract

The aim of this study in brain tissue was to determine the effects of orally administered honey and pollen on glutathione peroxidase (GSH-Px), catalase (CAT), glutathione (GSH) and malondialdehyde (MDA) Cd expose rats. The study was performed by forming 5 groups on 7 rats in each group. Group 1: Control, Group 2: Cd administered, Group 3: Cd+honey, Group 4: Cd+pollen, Group 5: Cd+honey+pollen. The application lasted for six weeks. At the end of the study, tissue samples were being collected and the levels of GSH-Px,

CAT, GSH, and MDA were measured. In cadmium group, decrease in KAT activity and increase in MDA level were found to be statistically significant compared to the control group. It was observed that the difference between cadmium group and Cd + honey groups in KAT activity was significant, and activity in Cd + pollen and Cd + honey + pollen groups was found to be insignificant. Changes MDA level in Cd group, Cd + Honey, Cd + Pollen and Cd + Honey + pollen groups were found to be statistically significant. The difference in GSH-Px and GSH levels was not significant in all groups.

Keywords: Antioxidant, Cadmium, Honey, Lipid Peroxidation, Pollen, Rat

KÜREKÇİLERİN ALT VE ÜST EKSTREMİTE KUVVETİ İLE BAZI FİZİKSEL, FİZYOLOJİK ÖZELİKLERİNİN 2000 METRE ERGOMETRE DERECESESİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ İNCELEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN

Harran Üniversitesi, arikangokhan@hotmail.com

Prof. Dr. Recep KÜRKÇÜ

Amasya Üniversitesi, kurkcu.recep@gmail.com

Doç. Dr. İsmail GÖKHAN

Harran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, ismailgokhan@harran.edu.tr

ÖZET

Araştırmamızın amacı kürekçilerin alt ve üst ekstremite kuvveti ile bazı fiziksel, fizyolojik özelliklerinin 2000 metre ergometre derecesine etkisini araştırmaktır. Araştırmamıza yaş ortalaması $18,36 \pm 1,08$ yıl, boy ortalamaları $183,94 \pm 0,97$ cm, vücut ağırlığı ortalamaları $80,10 \pm 7,17$ kg, vücut kitle indeksi ortalamaları $23,91 \pm 0,16$ kg/m² olan 14 erkek kürekçi katılmıştır. Araştırmaya katılan kürekçilerin fiziksel ve fizyolojik özelliklerini belirlemek amacıyla yaş, boy, vücut ağırlığı, beden kitle indeksi, kalp atım sayıları ölçülmüştür. Alt ve üst ekstremite kuvvetinin belirlenmesi amacıyla, 1 TM (tekrar maksimum) yatay kol çekme kuvveti ve % 50'si alınarak 7 dk. TM yatay kol çekme kuvvet testleri, 1 TM squat kuvveti ve % 50'si alınarak 7 dk. TM squat testleri ve 2000 metre ergometre testleri yapılarak fiziksel ve fizyolojik özellikleri ile alt ve üst ekstremite kuvvet testleri arasındaki ilişkilere bakılmıştır. Araştırmada ilk gün kürekçilerin boy, kilo, vücut ağırlığı ve Kürek Ergometresi ile 2000 metre dereceleri tespit edilmiştir, ikinci gün, yatay kol çekme ve squat maksimum testleri uygulanmıştır. Testler sırasında 6. dk. kalp atım sayısı ortalamaları en yüksek 2000 metre ergometre performansı $191,21 \pm 3,8$ atım/dk, en düşük 6. dk. yatay kol çekme $148,93 \pm 6,6$ atım/dk, 6. dk. squat değeri $181,57 \pm 4,9$ atım/dk, tespit edilmiştir. Araştırmamıza katılan kürekçilerin 1 tekrar maksimum yatay kol çekme testi ile ergometre derecesi arasında -733 değerinde negatif ilişki ($p < 0,01$) bulunmuştur. 1 tekrar maksimum squat testi ile 6. Dakika yatay kol çekme kalp atım sayısı arasında $+536$ değerinde pozitif ilişki bulunmuştur ($p < 0,05$). 7 dakika yatay kol çekme testi ile ergometre derecesi arasında -705 değerinde negatif ilişki bulunmuştur ($p < 0,01$). 2000 metre ergometre derecesinde, bacak kuvvetinin kol kuvvetinden daha etkin olduğu ve fizyolojik olarak daha çok benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: kürek, ergometre, kuvvet, dayanıklılık, antrenman

SAĞLIK VE BESLENME AÇISINDAN BAL**Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ ***

Mardin Artuklu Üniversitesi

Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,

Mardin, semragurbuz@gmail.com

Ash ÇELİKEL GÜNGÖR

Mardin Artuklu Üniversitesi

Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,

Mardin, acelikel2@gmail.com

Doç. Dr. Lokman TOPRAK

Mardin Artuklu Üniversitesi

Turizm Fakültesi, Konaklama İşletmeciliği Bölümü, Mardin,

topraklokman@gmail.com

ÖZET

Bal, bitkilerin çiçeklerinden veya diğer canlı kısımlarından salgılanan nektarın ve bitki üzerinde yaşayan bazı böceklerin, bitkilerin canlı kısımlarından yararlanarak salgıladığı maddelerin, bal arıları (*Apis mellifera*) tarafından toplanması, bileşimlerinin değiştirilip petek gözlerine depo edilmesi ve olgunlaşması sonucunda üretilen doğal bir fonksiyonel gıdadır. Binlerce yıldır bilinen ve insanlar tarafından tüketilen bal, yüksek besleyici değere sahip bir gıda maddesi olması yanında, tıbbi ve koruyucu özelliklere de sahiptir. Balın yapısında yaklaşık olarak 200 çeşit bileşen bulunmaktadır. Balın fiziksel ve kimyasal kompozisyonu botanik orijinine, üretildiği bölgeye, uygulanan işlemlere göre farklılıklar göstermekle birlikte bal % 70-80 karbonhidrat, % 10-20 su ile enzimler, proteinler, hormonlar, vitaminler, organik ve amino asitler, fenolik bileşikler, polen partikülleri, esansiyel yağlar, steroller gibi çok sayıda makro ve mikro bileşenlerden oluşmaktadır. İçerisinde bulunan karbonhidratlar nedeniyle bal özellikle çocuklar ve sporcular için mükemmel bir enerji kaynağıdır. Yapılan çalışmalarda balın içerdiği çok sayıda makro ve mikro bileşenleri kaynaklı olarak antimikrobiyal, antioksidan, antiviral, antiparazitik, antienflamatuar, antitumörjenik, antikanser ve immünsüpresif etkilerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bal tüketiminin mide bağırsak ve kalp damar sistemi üzerine olumlu etkileri de raporlanmıştır. Bu çalışmada botanik orijinine göre balların beslenme ve sağlık açısından önemi ile arıcılık faaliyetlerinin diğer ürünleri olan propolis, arı sütü, arı zehri, polen ve balmumu gibi ürünlerin beslenme ve sağlık açısından öneminin irdelenmesi amaçlanmıştır.

MALİ BÜROLARDA ÇALIŞAN PERSONELİN MUHASEBE EĞİTİM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ: SPSS ÇALIŞMASI

Dr.Öğrt.Üyesi Umut Tolga GÜMÜŞ

Adnan Menderes Üniversitesi,

Nazilli İİBF, ugumus@adu.edu.tr

Erkan ÇIBIK

Adnan Menderes Üniversitesi,

Sosyal Bilimler Enstitüsü, erkancibik16@gmail.com

ÖZET

Ülkemizde ve dünya da muhasebe mesleğinin yapılması geçmişte eski tarihlere dayandığı bilinmektedir. Eski zamanlardan bu yana muhasebe alanında birçok gelişme kaydedilmiştir. Bu gelişmeler zamanla farklı uygulanma metotları kullanılarak da yapılmışlardır. Mali bürolarda çalışan personeller bu muhasebe uygulama metotlarını yeni gelişmeler ışığında takip edip çalışmalarını sürdürmeleri gerekmektedir.

Muhasebe mesleği bilindiği gibi belli bir ilke ve kurallara göre yasalar çerçevesinde ülkelerin kamu ve özel işletmelerinin muhasebesi gibi yapmış oldukları tüm ekonomik faaliyetlerin nesnel bir şekilde gerçekleşmesini sağlayan bir meslektir. Bu meslekte çalışacak personelinde mesleği hakkında elde etmiş olduğu donanım ve bilgi düzeyi önemlidir. Bunun içindir ki bu çalışmamızda mali bürolarda çalışan personelin muhasebe bilgisini ölçmek adına bir anket çalışması düzenledik. Bu çalışma ile muhasebe eğitim düzeyinin yeterliliği hakkında tespitlerde bulunmaya çalıştık.

Çalışmamızın başlıca amacı, günümüzde Türkiye’de Mali Müşavirlik mesleği hakkında durum tespiti yapmak, Mali Müşavirlik mesleğinin görevleri, sorumlulukları, bu mesleğin sorunlarını ve çözüm önerilerini ortaya koymaktır. Bununla birlikte Mali Bürolarda çalışan her personelin muhasebe bilgi düzeyini belirlemektir. Bu amaç ile bir anket çalışması hazırlanarak Aydın Didim ilçesinde mali bürolarda çalışan personellere uygulanmıştır. Bu anket formu ile Didim ilçemizde görev yapan mali müşavir personellerinin muhasebe bilgi seviyeleri tespit edilmeye çalışılmış bulunan sonuçlar SPSS istatistiksel paket programı yardımıyla analiz edilip bulgular ışığında sonuçlar yorumlanıp değerlendirilmiştir. Yapılan bu değerlendirmeler ile muhasebe eğitim düzeyindeki sorunlar ve sorunların çözümleri tartışılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mali Müşavirlik Büroları, Muhasebe Eğitim Düzeyi, SPSS İstatistiksel analiz

DETERMINATION OF ACCOUNTING EDUCATION LEVELS OF PERSONNEL WORKING IN FINANCIAL OFFICES: SPSS STUDY

ABSTRACT

It is known that the history of accounting profession in our country and the world is based on ancient histories. There have been many developments in accounting since ancient times. These developments have also been made using different methods of application over time. Employees working in financial offices should follow these accounting methods in the light of new developments and continue their studies.

The accounting profession is a profession that enables the realization of all economic activities such as the accounting of the public and private enterprises of the countries within the framework of the laws according to certain principles and rules. The level of equipment and knowledge gained about the profession in the personnel who will work in this profession is important. For this reason, in our study, we conducted a survey to measure the accounting information of the personnel working in financial offices. With this study, we tried to make determinations about the adequacy of accounting education level.

The main objective of our study is nowadays do due diligence about the profession in Turkey Financial Advisors, Financial Advisors profession of tasks, responsibilities, and the problems of this profession is to put forward proposals for solutions. In addition, to determine the level of accounting knowledge of each staff working in Financial Offices. For this purpose, a questionnaire study was prepared and applied to the personnel working in the financial offices in Didim district of Aydın. With this questionnaire, the accounting knowledge levels of the financial advisors working in our district of Didim were tried to be determined results are analyzed with the help of SPSS statistical package program The results were interpreted and evaluated in the light of the findings. With these evaluations, the problems and problems of accounting education level are tried to be discussed.

Key Words: Financial Advisor Offices, Accounting Education Level, SPSS Statistical Analysis

BİST'DE İŞLEM GÖREN ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ İŞLETMELERİN FİNANSAL PERFORMANLARININ BORSA GETİRİLERİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Dr.Öğrt.Üyesi Umut Tolga GÜMÜŞ

Adnan Menderes Üniversitesi,

Nazilli İİBF, ugumus@adu.edu.tr

Erkan ÇIBIK

Adnan Menderes Üniversitesi,

Sosyal Bilimler Enstitüsü, erkancibik16@gmail.com

ÖZET

Günümüzde şirketler arasında rekabetlerin arttığı yatırımcıların yatırım kararlarının önemli olduğu bir ortamda işletmelerin finansal oranları ile analizler yapmak ve gerek şirket sahiplerine gerekse yatırımcılara faydalı olmak önemli bir unsurdur. Ama bilinmelidir ki sadece geleneksel oran analizleri işletme performans ölçümleri arasında yeterli gelmemektedir. Bunun için farklı alternatifler ile analiz yoluna gidilmelidir. BİST'de Enerji sektöründe yer alan işletmelerin borsa içerisindeki ağırlıkları ve sektör bazında ağırlıkları yadsınamaz derecede önemlidir. Bu sektörde faaliyet gösteren işletmelerin finansal performanslarını analiz etmek şirket yöneticileri ve karar verici spekülâtörler açısından önemlidir. Bunun için bu çalışmada BİST'de işlem gören enerji sektöründe faaliyet gösteren sekiz adet işletmenin belirlenen finansal oranları ile çok kriterli karar verme yöntemlerinden birisi olan ELECTRE yöntemi ile analizleri yapılarak mevcut şirketlerin borsa getirileri ile karşılaştırılması yapılmıştır.

Bu çalışmanın başlıca amacı, farklı finansal performans ölçüm araçları ile Enerji sektöründeki işletmelerin finansal performanslarının ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada BİST'de işlem gören 8 adet enerji sektörü firmasının 2017 yılına ait yıl sonu finansal tabloları ile yapılan analizler sonucu şirketlerin performans ölçümleri ELECTRE yöntemi ile analiz edilmiş ve borsa değerleri ile karşılaştırılmalar yapılmıştır.

Bu çalışmada ilk olarak finansal oranlar hesaplanmıştır. Çalışmamızda on adet geleneksel yaygın olarak kullanılan finansal oran kullanılmıştır. Enerji sektöründe faaliyet gösteren bütün işletmeler bu çalışmaya alınmış ve ELECTRE yöntemi için matris bu şekilde oluşturulmuştur. ELECTRE analizi TOPSIS analizinin bir alternatifi olarak çeşitli kriterler arasından en uygun alternatifi belirlemeye yarayan bir yöntemdir. Bu çalışmada Enerji sektöründeki firmaların finansal performansları ile borsa getirileri arasında karşılaştırmalar yapılmış ve bulgular yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: BİST, Enerji sektörü, Finansal Performans, Borsa Getirisi, ELECTRE

COMPARISON OF FINANCIAL PERFORMANCE OF BUSINESS IN THE ENERGY SECTOR WITH ITS BUSINESS IN BİST

ABSTRACT

It is an important factor to make analysis with financial ratios of enterprises and to be useful to both the owners and investors in an environment where investment decisions of the investors whose competition is increasing among companies are important. It should be noted, however, that only conventional ratio analyzes are not sufficient between operating performance measurements. For this, different alternatives should be analyzed. The weights of businesses in the energy sector in the BIST and their weights in the stock market are undeniable. Analyzing the financial performance of enterprises operating in this sector is important for company managers and decision-makers. In this study, the financial ratios of the eight companies operating in the energy sector in the BIST and the ELECTRE method, which is one of the multi - criteria decision making methods, were analyzed and compared with the stock returns of the existing companies.

The main purpose of this study is to measure the financial performance of enterprises in the energy sector with different financial performance measurement tools. In this study, the performance measurements of the companies were analyzed by ELECTRE as a result of the analysis of the year-end financial statements of 8 energy sector companies traded on the BIST in 2017 and compared with the stock market values.

In this study, financial ratios are calculated first. In our study, ten traditional commonly used financial ratios were used. All businesses operating in the energy sector were included in this study and the matrix for the ELECTRE method was created in this way. As an alternative to TOPSIS analysis, ELECTRE analysis is a method for determining the most suitable alternative among various criteria. In this study, the financial performance of firms in the energy sector and stock returns were compared and the findings were interpreted.

Key words: BIST, Energy sector, Financial Performance, Stock Return, ELECTRE

MARDİN YEMEK KÜLTÜRÜ

Doç Dr. Lokman Toprak¹,

Dr. Öğr. Üyesi Aslı Çelikel Güngör²,

Dr. Öğr. Üyesi Semra Gürbüz³

¹ Mardin Artuklu Üniversitesi, topraklokman@gmail.com

² Mardin Artuklu Üniversitesi, acelikel2@gmail.com

³ Mardin Artuklu Üniversitesi, semragurbuz@gmail.com

Davranış biçimleri bir toplumdaki diğerine değişiklik göstermektedir. Toplum ile iç içe girmiş olan kültür bir bütün olarak hayatı kapsayan bir yapıya sahiptir. Eğlenceden cenaze törenlerine, yeme-içme alışkanlıklarından edebî eserler ortaya koymaya kadar pek çok konuda insanoğlunun meydana getirdiği değerlere kültür denilmektedir. Ayrıca insanların acıkması ve açlığını gidermek için yemek yemesi genel olarak biyokimyasal olay iken, bu açlığını ne şekilde ne zaman ve nasıl gidereceği antropolojik ve kültürel bir olgudur. Uzun yıllar boyunca birçok kültüre ev sahipliği yapan Mardin zengin bir yemek kültürüne sahiptir. Bir yemeğin malzemesinin hazırlanışından, pişirilme ve sunuş aşamalarının tamamını kapsayacak şekilde topluluğun kültürel değerlerinin dışa vurulmasının sağlayan en önemli araçlarından biri yemek kültürüdür. Yemek kültüründeki çeşitlilik toplumsal farklılıklarla somutluk kazanmaktadır. Bu farklılıklar çay ve kahve tüketimi, bölgede tüketilen geleneksel yemekler, kahvaltı kültürü, etli yemek alışkanlığı, yemek kuralları ve sofrada adabı, bayram, şölen ve ziyafetlere verilen önem, evde yemek yapma ve mutfaka girme alışkanlığı, baharat kullanımı, içecek tüketimi, ekmeğin tüketimi ve kışlık ürün hazırlanması gibi detaylarla belirlenir. Bu detaylara ek olarak yemeklerde kullanılan malzemelerin çeşitleri yemek kültürünün özellikleri hakkında bilgi vermektedir. Araştırmada yirmi katılımcıya çeşitli sorular sorulmuş ve Mardin yemek kültürünün değerleri ve özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada yirmi katılımcıya çeşitli sorular sorulmuş ve Mardin yemek kültürünün değerleri ve özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mardin, Kültür, Yemek, Özellik.

KÜLTÜREL DEĞİŞİM SÜREÇLERİ; HALK OYUNLARI ÖRNEKLEMESİ

Doç. Bülent KURTIŞOĞLU

İstanbul Teknik Üniversitesi,

kurtisoglu@gmail.com

Toplumsal Değişimler farklı nedenlerden kaynaklansa da temelinde üç konuda benzerlik göstermektedirler. Bunlardan bir tanesi toplumun kendi içerisinde yaşadıkları çelişkiler, bir diğeri zorunluluktan kaynaklı yeniden yapılanma, bir başkası da diğer kültürler ile etkileşim sonucu değişimlerdir. Geleneksel kültürel değerler de toplumların değişim süreçlerinden etkilenerek yeniden yapılanırlar. Geleneksel kültürel değerlerden Halk Oyunları da benzer süreçlerden geçerek günümüze kadar gelmiştir. Halk Oyunlarının icrası doğal ve yapay ortam olmak üzere iki ayrı mekanda sunulmaktadır. Başlangıçta doğal ortamda icra edilen halk oyunları, daha sonralarında başkalarına aktarım ihtiyacı ile ortaya çıkan yapay ortamlarda da icra edilmeye başlamıştır. Her iki ortamda da icra edilen Halk Oyunları doğal ortamının gereği, kendini beğendirme kaygısı olmadan sunulurken, yapay ortam olan sahneye geldiğinde ise izleyiciye kendisini beğendirme kaygısını taşımaktadır. Sahneleme çalışmaları sürecinde Halk Oyunlarının kültürel içeriğinin yanı sıra, sanatsal yönünün de ön plana çıktığı görülmektedir. Sahneleme çalışmalarının Halk Oyunlarına etkileri, halk oyunlarının üç temel bileşeni üzerinden bakıldığında, değişimlerin tarihsel süreçler içerisinde ayrı ayrı incelenmesi gereğini ortaya koymaktadır. Bu bildiride; öncelikle dansın ortaya çıkış süreci, Türkiye’ de Halk Oyunlarının sahneye getirilme dönemleri ve tarihsel süreçler hakkında kısa bir açıklama yapılacaktır. Daha sonrasında sahneleme çalışmalarının Halk Oyunlarına etkileri halk oyunlarının üç temel bileşeni ile incelenecektir. Birinci bileşen oyun hareketleri üzerine etkiler, ikinci bileşen oyun müzikleri üzerine etkiler ve üçüncü bileşen kostüm üzerine olan etkilerinden bahsedilecektir. Bu unsurlar, öncelikle doğal ortamından ele alınarak, ardından sahneleme aşamasına getirilme süreci, sahneleme süreci ve gelinen son durum yazılı, görsel ve işitsel materyaller ile sunulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime, Sahne, Dans, Halk Oyunları, Müzik, Kostüm

TRAKYA' DA GELENEK VE GÖRENEKLERİNDEN UNUTULAN TÖREN; MART DOKUZU

Doç. Bülent KURTİŞOĞLU

İstanbul Teknik Üniversitesi,

kurtisoglu@gmail.com

İnsanlık tarihi incelendiğinde “Tören”, insan yaşamının her zaman önemli bir parçası olmuştur. Özellikle yaşamları içerisinde yer alan ve ait oldukları toplumda önem kazanan davranışlar, inançlarına göre tekrarları yapıldığında bir çözüm noktası olarak görülmüşlerdir. Özellikle insanların doğa ile olan ilişkilerinde bu tarz davranışlar ilkel toplumlarda son derece önemlidir. Özellikle insanların yaşamında etkin olan yerleşim alanlarındaki coğrafik özellikler yaşam biçimlerini belirlemiştir. Dönemsel süreçlerde yaşamlarının daha kolay ve iyi geçmesini sağlamak için bazı törenlerin yapılmasının yararlı olacağı düşüncesi oluşmuştur. Özellikle mevsimsel değişim süreçleri, insan doğa ilişkilerinde üretim açısından son derece önemlidir. Bahar mevsiminin başlangıcı, tarlaların ekilmesi, hasat dönemi, bağ bozumu, hayvanların yaşamları vb. gibi önemli yaşamsal davranışlar, mevsimsel değişim süreçlerine en iyi örnek olarak gösterilebilmektedir. Kısa sürede ay, orta sürede mevsim ve uzun sürede yıl dönemleri değişikliklerine bağlı olarak farklı törenler ile kutlamalar, farklı kültürle ait gelenek ve göreneklerin içerisinde yer almıştır. Mart Dokuzu Töreni de mevsimsel değişiklikler içerisinde insan doğa ilişkileri sonucundaki üretimler açısından son derece önemli bir dönemdir. Bu tören kış mevsiminin bitmesi ile bahar mevsiminin başlangıcı olarak kutlanmaktadır. Baharda doğanın tekrar canlanması ile başlayacak olan bolluk ve bereketin iyi olması düşüncesi ile yapılan bir tören olarak görülmüştür. Orta Asya'dan başlayarak bu günkü Türkiye coğrafyasında da yer alan bu etkinlik farklı isimlerle de anılarak halen yapılmakta olup, bazı toplumlarda unutulmaya yüz tutmuştur. Doğanın uyanıp üretmeye başladığı kabul edilen Rumi takvimine göre 9 Mart (güncel kullandığımız takvime göre 21 Mart) tarihine denk gelen bu tören farklı toplumlarda başka isimler ile tanımlanmaktadır. Mart Dokuzu, Nevruz, Nevroz, Yıl Sırtı gibi terimlerin kullanıldığı bu törenin, Trakya' da kullanılan ismi Mart Dokuzudur. Geçmişte neredeyse Trakya'nın yerleşim birimlerinin tamamında düzenlenen bu tören unutulma aşamasına gelmiştir. Bu bildiride Trakya'nın yerleşim alanlarında geçmiş dönemlerde yapılan Mart Dokuzu Törenine ait bilgiler elde edilen kaynaklar doğrultusunda açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime, Kültür, Gelenek, Görenek, Nevruz, Mart Dokuzu

TÜRK HALK OYUNLARININ YAYGINLAŞMASINDA KURUMSALLAŞMANIN ÖNEMİ

Doç. Bülent KURTIŞOĞLU

İstanbul Teknik Üniversitesi,

kurtisoglu@gmail.com

Kurumsallaşma her hangi bir faaliyet türünün, belirli bir düzene getirilmesi ve kişilere bağımlılıktan kurtarılmasıdır. Temel amacı, faaliyet türünü uygulayan kurumda görev alan kişilerden ve yalnızca bu kişilerin becerilerine bağlı olmadan kurumun yönetilmesini ve sürekliliğinin sağlanması olarak tanımlanabilmektedir. Faaliyet türlerinin zaman içerisinde kendilerine ait uygulama ve yönetilme biçimleri belirli süreçler ve evreler çerçevesinde yapılmaktadır. Kültürel değerler de benzer süreçleri yaşayarak uygulama ve yönetilme süreçlerini oluşturmuştur. Kültürel değerlerin kurumsallaşma süreçleri faaliyetin türüne göre şekillenerek ait olduğu toplumlarda kabul görmüşlerdir. Mevcut Türkiye Cumhuriyeti topraklarında halk oyunları alanında kurumsallaşma süreçleri Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kurulmasına yakın tarihlerde başlamış ve sonrasında da farklı zamanlarda farklı kurumsallaşma biçimleri ile günümüze kadar gelmiştir. Halk oyunları çalışmalarını uygulamalı ve teorik olarak yürüten birimler, resmi ya da resmi olmayan türde kurumsallaşmışlardır. Bireysel gayretler ile başlayan çalışmaların giderek yaygınlaşması sonucu kurumsal yapıların zorunlu hale gelmesi ve devlet tarafından belirlenmeye çalışılan kültürel politikalar, kurumsal yapıların oluşmasına neden olmuştur. Gerek araştırma derleme çalışmalarında gerekse eğitime yönelik çalışmalarda kişisel çalışmaların yanı sıra resmi ve resmi olmayan kuruluşlar halk oyunları faaliyetlerinde önemli rol oynamışlardır. Sivil toplum örgütlerinin teorik çalışmalarının yanı sıra daha çok uygulamaya yönelik faaliyetleri bazı dönemlerde resmi kuruluşların yapılanmasında rol model olarak esas alındıkları görülmektedir. Bu bildiride başlangıçtan bu yana halk oyunları faaliyetlerini yürüten kurum ve kuruluşlar tarihsel süreçlerde incelenecek ve son dönemdeki kurumsallaşma süreçleri eğitim ve yönetim çerçevesinde açıklanarak yeniden yapılanma modelleri üzerine önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelime; Kültür, Halk Oyunları, Kurumsal Yapı

M. F. AHUNDZADE'NİN “ALDATILMIŞ KEVAKİB” ESERİNDE DOĞU VE BATI SORUNU VE SANATSAL ÇÖZÜM

Vüsale Tağızade

Doktora Öğrencisi, Bakü Devlet Üniversitesi,

tarana_nur@yahoo.com.tr

Özet

19. yüzyılda edebiyatda maarifcilik (aydınlanma) hareketinin hızlanması, yeni bir ideoloji ve estetik sistemin oluşması Azerbaycan edebiyatı tarihindeki en önemli olay idi. Bu dönemde edebiyatımızda aydınlanma hareketinin temeli atılmıştır. Azerbaycan halkının büyük düşünürü Mirza Fatali Ahundzade (1812-1878) bu dönemin en mükemmel sanat örneklerini oluşturmakla teorik ve sanatsal-estetik prensipleri tanımladı.

Edebiyat tarihimiz için yeni bir evre oluşturan altı komedisinden sonra, Mirza Fatali Ahundzade Batı estetik yönlerine uygun olarak “Aldatılmış Kevakib” eserini kaleme aldı. Bununla da Azerbaycan edebiyatının en yeni sanat estetiği değerleri oluştu ki, bu yönden “Aldatılmış Kevakib” eserini incelemek hem dönemi, hemde konuyu aydınlatmış olur. Mirza Fatali Ahundzade, döneminin ilerici görüşe sahip düşünürü idi. Bu yüzden, o, her daim Azerbaycan halkının ve Doğu'nun yaşamından despotizmi ortadan kaldırmak ve gerçek ilerleme yolları bulmak için kalemiyle dövüştü, mücadele etti.

Ahundzade döneminde Doğu kültürünün yetiştirdiği aydınlar Batı kültürü ve edebiyatından habersiz olduklarından çoğu yüzyılın yeni taleplerini anlamadılar ve tek yanlı görüşlerde bulunmuş oldular. Batı'dan gelen herşeyi, kültürü bile kötüler, kabullenmez durumdaydılar. Batı kültürünü benimseyenler ise Doğu kültüründen habersizdiler. Doğuyu acımasızlık, gerilik meskeni ve uygarlıktan uzak görüyordular. Aslında, Batı ve Doğu'yu birbirlerine karşı koymak ve onları birleştiren insani değerleri görmemek cehaletdir. Bazı yazarlar Doğu'da kültürün varlığını kabul etmedikleri takdirde Ahundzade Doğu ve Batı kültürünü doğru değerlendirmesi başardı ve bunu komedilerinde, özellikle “Aldanmış Kevakib” eserinde yansıtmış oldu. Ahundzade'in Avrupa kültürünü önemsemesi, padişahların, sultanların baskısı altında Doğu ülkelerini sarmış cehaleti kötülemesi, Avrupa kültüründen faydalanmaya, öncül ideyaları tebliği için çaba göstermesi halkını kültürel kalkınmaya götüreceği ilerici bir çağrıydı.

Bildiri metninde M.F. Ahundzade'nin “Aldatılmış Kevakib” eserinde Doğu ve Batı kültürü kıyaslanması, bu açıdan yazarın ilerici görüşleri, Doğu-Batı sorunu ve sanatsal çözüm meselelerinden yola çıkarak eserin sanatsal değerinden, konu ve içeriğinden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mirza Fatali Ahundzade, “Aldatılmış Kevakib”, Doğu, Batı, Avrupa, kültür

CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE ANKARA'DAN ERZURUM'A UZANAN DEMİRYOLU HATTI "1924-1939"

Arş. Gör. Volkan TUNÇ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

volkan_tunc23@hotmail.com

Özet

Toplumların yaşayışında, ilerleyişinde ve gelişiminde en önemli unsurlardan biri hiç şüphesiz ulaşım olmuştur. Uygarlıklar zaman içinde farklı ulaşım araçlarına ihtiyaç duymuşlardır. Bu bağlamda teknolojinin gelişmesiyle beraber farklı ulaşım araçları icat edilerek kullanılmaya başlanılmıştır. Bu gelişmeler toplumların birbiriyle olan sosyal, kültürel ve iktisadi etkileşimini artırarak zaman, mekân, yakınlık ve uzaklık gibi kavramları ortadan kaldırmıştır. Bu çalışmada 1924 yılında Ankara'dan başlayarak Kayseri ve Sivas'tan geçerek 1939 yılında Erzurum'a kadar uzanan Cumhuriyet dönemi İç ve Doğu Anadolu bölgelerindeki demiryolu faaliyetleri incelenmiştir. XIX. yüzyılın ortalarından itibaren demiryolu dünyanın en önemli ve en hızlı ulaşım aracı olmuştur. Osmanlı Devleti, Tanzimat Fermanı'yla beraber topraklarda siyasi, idari ve ekonomik gücünü tekrar artırmak için bu yeni teknolojiden faydalanmak yoluna gitmiştir. Fakat yeterli finansman kaynağı sağlanamadığından bu demiryolu hatları, yabancı şirketlere yaptırılmak zorunda kalmıştır. Bu nedenle yapılan demiryolu hatları Osmanlı'nın istekleri doğrultusunda değil, emperyalist devletlerin Osmanlı topraklarındaki nüfuz mücadeleleri doğrultusunda yapılmıştır. Bu nedenle Osmanlı döneminde Ankara'dan İç ve Doğu Anadolu bölgesine doğru bir demir yolu hattı yapılmamıştır. Bu durumun eksikliği I. Dünya Savaşı'nda ve kurtuluş mücadelesinde büyük oranda hissedilmiştir. Bu nedenle Cumhuriyet'in ilanından hemen sonra bu eksikliğin giderilmesi için çalışmalara başlanmıştır. Cumhuriyet hükümetleri demiryolu çalışmalarında asayiş, güvenlik, birlik ve beraberlik ile siyasi, idari, kültürel ve iktisadi bütünlüğü tam manasıyla sağlamak gayretiyle demiryolu faaliyetlerine büyük önem vermişlerdir. Çalışmada CHP dönemi hükümetlerinin faaliyetler dolayısıyla çıkardıkları kanunlar, uyguladıkları politikalar ve çalışmalar için yapılan yardımlar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Demiryolu, CHP, Ankara, Sivas, Erzurum.

CUMHURİYET DÖNEMİ GÜNEYDOĞU ANADOLU DEMİRYOLU HATTI**“FEVZİPAŞA-DİYARBAKIR-KURTALAN/1924-1944”****Arş. Gör. Volkan TUNÇ**

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

volkan_tunc23@hotmail.com

Özet

“Yol” insanoğlunun yaşayışında, ilerleyişinde ve gelişiminde en önemli unsurlardan biri olmuştur. Toplumsal gelişmeye paralel olarak zaman içinde farklı ulaşım araçlarına ihtiyaç duyulmuştur. Bu bağlamda gelişen teknolojiyle beraber insanoğlu farklı ulaşım araçları üretmiş ve kullanmıştır. Zaman içinde meydana gelen bu değişim aynı zamanda toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik olarak etkileşimini de artırmıştır. Bu çalışmada 1924 yılında Fevzipaşa mevkiinden başlayarak Malatya-Ergani ve Diyarbakır’ı geçerek 1944 yılında Siirt’in Kurtalan ilçesine kadar uzanan Cumhuriyet dönemi Güneydoğu Anadolu bölgesindeki demiryolu faaliyetleri incelenmiştir. Gelişen dünya teknolojisiyle beraber XIX. yüzyılın ortalarından itibaren demiryolu dünyanın en önemli ulaşım aracı olmuştur. Oldukça geniş topraklara sahip olan Osmanlı Devleti, topraklarında siyasi, idari ve ekonomik gücünü tekrar artırmak için bu yeni teknolojiden faydalanma yoluna gitmiştir. Demiryolu fikri ilk kez 1836 yılında ortaya atılmış olsa da ilk demiryolu yapımına 1856 yılında başlanmıştır. Ancak Osmanlı Devleti demiryolu çalışmalarında yeterli finansman kaynağı sağlayamadığından bu demiryolu hatlarını yabancı şirketlere yaptırmak zorunda kalmıştır. Bu nedenle yapılan demiryolu hatları çoğu zaman Osmanlı Devleti’nin istekleri doğrultusunda değil, emperyalist devletlerin nüfuz mücadeleleri doğrultusunda yapılmıştır. Kurtuluş Savaşı sonrasında Osmanlı’dan Cumhuriyet Türkiye’sine Güneydoğu Anadolu bölgesinde sınır hattına uzanan (Gaziantep-Mardin-Nusaybin) bir demiryolu hattı kalmıştır. Ancak bu demiryolu hattı sadece sınır bölgesi doğrultusunda uzaması, farklı kollarla bölgenin diğer noktalarına bir bağlantısının olmaması gibi nedenlerden dolayı tam manasıyla ülke ihtiyaçlarına cevap verememekteydi. Bu nedenle Cumhuriyet hükümetleri ülkenin her köşesinde siyasi, idari, ekonomik ve kültürel birlikteliği ile bölgenin güvenliğini ve asayişini sağlamak gayesiyle ülkenin diğer bölgelerinde olduğu gibi bu bölgede de demiryolu çalışmalarına önem vermiştir. CHP iktidarı döneminde başlanan ve tamamlanan bu demiryolu çalışmasında özellikle çıkarılan ve değiştirilen kanunlar ile bu bağlamda hükümetlerin yaptığı ekonomik yatırımlar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Demiryolu, CHP, Diyarbakır, Kurtalan.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE DİYARBAKIR-IRAK HUDUT HATTI

Arş. Gör. Volkan TUNÇ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

volkan_tunc23@hotmail.com

Özet

İnsanlık tarihinde kültürlerin etkileşimi, uygarlıkların birbirleriyle olan alışverişlerinde ulaşımın yeri ve ehemmiyeti, tartışılmaz konulardan biri olagelmıştır. Bu nedenle toplumlar, zaman içerisinde değişen ihtiyaçlarla beraber farklı ulaşım araçlarına ihtiyaç duymuşlardır. Bu bağlamda insanoğlu zaman içerisinde ihtiyaçlarına göre farklı ulaşım araçları icat ederek kullanmaya başlamışlardır. Bu gelişmeler uygarlıklar arasındaki zaman, mekân, yakınlık ve uzaklık gibi mefhumları ortadan kaldırmış, sosyal, kültürel ve iktisadi etkileşimleri artırmıştır. Bu çalışmada 1924 yılında Adana-Gaziantep arasında bulunan Fevzipaşa mevkiinden başlayarak, sırasıyla Malatya, Yolçatı, Ergani, Diyarbakır, Kurtalan ve Cizre kadar uzanması ve burada da Irak demiryollarıyla birleşmesi planlanan demiryolu faaliyetleri incelenmiştir. XIX. yüzyılın en hızlı ve en önemli ulaşım aracı olan demiryolları bu bağlamda Osmanlı Devleti'nin de ilgisini çekmiş ve Osmanlı'da ilk demiryolu yapımına Tanzimat ile beraber başlanmıştır. Fakat ülkede yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı Osmanlı'nın demiryolu yatırımları için yeterli finansman kaynağı sağlayamaması, demiryolu hatlarının dış devletlerin kontrolündeki yabancı şirketlere yaptırılmasına neden olmuştur. Buna bağlı olarak da demiryolu hatları çoğu zaman Osmanlı'nın istekleri doğrultusunda değil, dış devletlerin Osmanlı'daki nüfuz mücadeleleri doğrultusunda şekillenmiştir. Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine intikal eden hatlar çoğunlukla Ege bölgesinde olup, Akdeniz kıyı şeridinden Güneydoğu sınırında uzanan ve Nusaybin'de sona eren bir demiryolu hattı bulunmaktaydı. Ancak bu sınır hattı bölgenin diğer bölgelerle tam manasıyla birlik ve bütünlüğü sağlayamadığı gibi ekonomik olarak da bölgenin kalkınmasında etkili olamamıştır. Bu nedenle Cumhuriyet döneminde siyasi, idari, kültürel ve iktisadi olarak ülke bütünlüğü ile bölgelerin asayiş ve güvenliğini sağlamak için ülkenin ihtiyaç duyduğu yerlerde demiryolu çalışmalarına önem verilmiştir. Bu bağlamda dönemin hükümetleri tarafından çıkarılan kanunlar, izledikleri politikalar, bu politikaların çalışmalara yansımaları ve çalışmalar için yapılan ödenekler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Demiryolu, CHP, Diyarbakır, Irak, Cizre.

GİRESUN DAĞLARI SUBALPİN BÖLGESİ'NDEKİ BAZI GEOFİT BİTKİ TÜRLERİNİN EKOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Rena HÜSEYİNOĞLU

Giresun Üniversitesi,

rena.huseyinoglu@giresun.edu.tr

ÖZET

Geofit türler, ilginç ekofizyolojik özelliklerinden dolayı diğer hayat formlarından farklılık gösterirler. Bu türler ekosistemlerde subordinate (co-dominant) türler olarak görev alır ve tür bakımından zengin çayırarda biyomasa katkıda bulunurlar. Bu çalışmanın amacı, Giresun Dağları Eğribel Geçidi subalpin bölgesinde yayılış gösteren bazı ilk ve son bahar geofit türlerinin toprak üstü ve toprak altı organlarındaki karbon (C) ve azot (N) konsantrasyonlarını belirlemek ve bu türleri makro besin elementleri yönünden karşılaştırmasını yapmaktır. Araştırma materyalini Giresun Dağları Eğribel Geçidi subalpin bölgesinde yayılış gösteren ikisi ilkbahar geofiti- *Muscari aucheri* ve *Ornithogalum oligophyllum* ikisi ise sonbahar geofiti olan *Crocus speciosus* subsp. *speciosus* ve *Crocus kotschyanus* subsp. *Suworowianus* türlerine ait bireyler oluşturmaktadır. Araziden toplanan bitki numunelerinin toprak altı ve toprak üstü kısımlarındaki C(%) ve N(%) konsantrasyonları Dumas metoduna göre NCS Analyzer kullanılarak yapılmıştır. Yine türler arasında toprak altı ve toprak üstü kısımlarındaki C(%) ve N(%) konsantrasyonları yönünden farklılığın belirlenmesi için SPSS 22.0 programı kullanılarak Tek Yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. Türlerin N(%) değerleri incelendiğinde, yüksek azot değerlerinin ilkbahar geofit türlerinde (*M.aucheri* ve *O.oligophyllum*) toprak altı kısımlarda, sonbahar geofitlerinde ise (*C.speciosus* ve *C.kotschyanus*) toprak üstü kısımlarda depolandığı görülmüştür. Yine türlerin C(%) değerleri incelendiğinde, yüksek karbon değerleri *M.aucheri* hariç, diğer tüm türlerde toprak altı kısımlarda gözlemlenmiştir. Türler arasında toprak altı kısımlardaki N(%) değerleri bakımından istatistiksel olarak önemli farklılıklar bulunduğu halde, toprak üstü kısımlardaki azot değerleri bakımından farklılık bulunmamıştır ($P < 0.05$). Yine türler arasında hem toprak altı, hem de toprak üstü kısımlardaki C(%) değerleri bakımından istatistiksel olarak önemli farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Azot, karbon, geofit türler, subalpin bölge, ekolojik özellik

BAZI BRİYOFİT TÜRLERİNİN GLUTATYON İÇERİKLERİ**Dr. Öğr. Üyesi Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ**

Munzur Üniversitesi,

yelizcakir@munzur.edu.tr

ÖZET

Hücre içinde bir tripeptit (glutamik asit, sistein glisin) olarak sentezlenen Glutasyon, NADPH'ı kullanarak hücelere indirgeyici güç sağlamaktadır. Bu sayede, hücrenin okside-redüksiyon dengesinde önemli bir rol oynamaktadır. Glutasyon hücreden toksik metabolitleri uzaklaştırır ve indirgenmiş formu sayesinde hücrelerdeki (-SH) sülfhidril grubunun devamlılığını sağlamaktadır. Hücrede esas olarak indirgenmiş formda (GSH) bulunmaktadır. Reaktif oksijen türlerinin kimyasal veya metabolik oluşumuna yol açan hücre içi, hücre dışı koşullar oksidatif stres olarak adlandırılır. Oksidatif stres ve antioksidan kapasite arasındaki denge organ veya organ sistemlerinin oksidatif strese olan duyarlılıklarını belirlemektedir. Endojen ve eksojen stresten kaynaklanan serbest radikaller çeşitli hastalıklarda, ilaç toksisitesinde ve viral enfeksiyonda belirgin bir rol oynamaktadır. GSH, vitamin E, vitamin C gibi antioksidan vitaminler ve antioksidan enzimler oksidatif hasara karşı hücreleri korumada önemli rol oynamaktadır. Glutasyonun; Redükte glutasyon (GSH) ve Okside glutasyon (GSSG) olmak üzere birbirine dönüşümlü iki formu vardır. Hücre içinde serbest radikallerin detoksifikasyonunun sürdürülmesi için okside glutasyonun redükte formuna geri dönüşmesi gerekir. Biyoçeşitliliğin önemli bir parçasını oluşturan briyofitler, antioksidan kapasiteleri nedeniyle araştırmalarda yoğun ilgi görmektedir. Glutasyon, bitkilerde oksidatif strese karşı rolü olan en önemli metabolitlerden birisidir. Türkiye'deki briyofitlerin GSH ve GSSH içerikleri ile ilgili sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu bağlamda *Homalothecium sericeum* (Hedw.) Schimp. ve *Sanionia uncinata* (Hedw.) bitki türlerinin GSH ve GSSH içeriklerinin araştırılması oldukça önemlidir. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen çalışma ile *Homalothecium sericeum* ve *Sanionia uncinata* bitki türlerinin GSH ve GSSH içerikleri belirlenmiştir. Sonuçlarımız Briyofit türlerinin Glutasyon açısından iyi bir kaynak olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Glutasyon, Oksidatif stress, Antioksidan, Serbest Radikaller, Briyofit

NAZAL POLİPOZİSLİ HASTALARDA CRP/ALBÜMİN ORANININ HASTALIĞIN ŞİDDETİ İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Dr. Kadir Özdamar

Özel Lotus Hastanesi/Şanlıurfa,

drkadirozdamar@hotmail.com

ÖZET

Nazal polipozisli hastalarda, hastalığın şiddeti ile CRP/Albumin oranı arasındaki ilişkinin retrospektif olarak değerlendirilmesini amaçladık. Bu çalışmaya Ocak 2014-Haziran 2017 arasında Harran Üniversitesi Kulak-Burun-Boğaz Hastalıkları Kliniğinde nazal polipozis nedeniyle fonksiyonel endoskopik sinüs cerrahisi operasyonu geçirmiş ve postoperatif dönemde 1(Bir) yıl içerisinde en az 2 kez kontrol muayenesine gelmiş 240 (167 Erkek(%69.5), 73 Kadın(%30.5), Ort. Yaş 33.9 yıl, aralık:7-80) hastanın bilgileri çalışmaya dahil edildi. Tüm hastaların arşiv bilgilerinden paranasal bilgisayarlı tomografi(BT) sonuçları ile CRP-Albumin değerleri çıkarıldı. Paranasal BT raporları Lund-McKay skorlamasına(LMS) göre sınıflandırılıp 4(dört) grup oluşturuldu. LMS değeri 0-6 olanlar Grup-1 (n=19), LMS değeri 7-12 olanlar Grup-2 (n=105), LMS değeri 13-18 olanlar Grup-3 (n=69), LMS değeri 19-24 olanlar Grup-4 (n=37) olarak belirlendi. Her grubun CRP/Albumin oranları arasındaki istatistiksel analizlerin tümü için SPSS 21.0 kullanıldı. Nazal polipozisli hastaların CRP/Albumin oranları Grup-1 %7,9 (n=19) ile Grup-2 %43,8 (n=105) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark gözlenmedi. Ancak Grup-3 %28,7 (n=69) ve Grup-4 %15,4 (n=37) ün diğer iki gruba göre CRP/Albumin oranlarının anlamlı derecede yüksek olduğu gözlemlendi. Bu çalışmada, paranasal BT ye göre yapılan Lund- McKay skorlama değeri arttıkça CRP/Albumin oranının arttığı saptanmış olup; akut faz reaktanlarının kronik sistemik inflamasyonun tetiklenmesinde rol oynayabileceği göz ardı edilmemelidir.

Anahtar Kelimeler: nazal polipozis, paranasal bilgisayarlı tomografi, lund-mckay skorlaması,c-reaktifprotein/albuminoranı

FARKLI İNANÇ VE KÜLTÜRLERE SAYGI BAĞLAMINDA EN'AM 108. AYETİN YORUMU

Dr. Öğrt. Üyesi Abdurrahman ENSARİ

Mardin Artuklu Üniversitesi,

abdurrahmanensari@hotmail.com

ÖZET

Geçmiş dönemlere kıyasla iletişim araçlarının çok daha fazla geliştiği bir gerçektir. Bu durumun, çeşitli dini ve kültürel farklılıklara sahip olan insanlık ailesi bireylerinin kendi aralarındaki dini ve kültürel renkliliğe tahammül etmelerini sağlaması, ortaya çıkabilecek sorunlara en kısa zamanda çözüm üretebilmeleri, birlikte yaşama bilinçlerini geliştirmesi, hatta ortak değerlerde yardımlaşma zemini oluşturması bakımından son derece önemlidir. Ne var ki yaşananlar bundan çok farklıdır. Aynı kültür ve inançta sahip olanlar arasında meydana gelen olaylar bir yana, aynı inanç ve hatta aynı kültürü paylaşan Müslümanlar arasında dahi büyük problemlerin yaşandığı bir gerçektir. Müslümanın, beslenmesi gereken temel kaynaklardan biri olan Kur'an-i Kerim Müslümanları kültürel renklilikten doğan problemlerden uzak durmaya çağırdığı gibi, kendileriyle birlikte yaşadıkları farklı inanç ve kültürlere sahip insanlarla da huzur ve barış içinde yaşamaya çağırılmaktadır. Bu çalışmanın konusu olan En'am: 108 ayet de bu anlama vurgu yapan ayetlerden biridir. Müslümanın en önemli meselesi olan inanç konusunda kendi muhalifinin kutsalına nasıl davranması gerektiğini ifade etmektedir. Bu çalışmada önce sahanın ana kaynaklarından yararlanılarak ayet hakkında genel bilgiler arz edilmiş, sonra da çağdaş müfessirlerin yorumlarından da yararlanılarak farklı inanç ve kültürlere saygı bağlamında ayetin yorumu üzerinde durulmuştur. Çalışmanın sonunda Müslümanın en büyük kutsalına dokunulmaması adına diğerlerinin kutsalına hakaret etmemeyi emreden ayetin gereğini yapmanın, farklı inanç ve kültürlere mensup insanlarla birlikte yaşamayı ve farklılıklarına tahammül etmeyi gerektirdiği anlaşılmıştır. Bunun da doğal bir sonucu olarak inanç konusundaki ihtilafın büyüklüğü karşısında, ihtilaf bile sayılmayacak olan Müslümanların kendi aralarındaki tali meseleleri düşmanlık vesilesi yapmalarının asla kabul edilemeyeceği anlaşılmıştır. İslam'a daveti emreden ayetler ve bu ayetlerden çıkarılan genel ilkelerin de bu anlama delalet ettiği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Tefsir, En'am 108, kutsal, inanç, kültür, saygı.

İLERİ PAMUK HATLARININ KÜMELENME ANALİZİ İLE BENZERLİK DURUMLARININ İNCELENMESİ

Çetin KARADEMİR¹

Emine KARADEMİR¹

Uğur SEVİLMİŞ²

¹ Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt

² Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Adana

Sorumlu Yazar: Çetin KARADEMİR,

e-mail: cetin_karademir@hotmail.com

Bu çalışma farklı kombinasyonlarda yapılan melezlemeler sonucunda elde edilen ve line x tester analiz yöntemi ile geliştirilen ileri pamuk hatlarının verim ve lif kalite kriterleri bakımından kıyaslanması amacıyla 2012 yılında yürütülmüştür. Materyal olarak 56 adet F 6 hattı ile 5 adet kontrol çeşidin (BA 119, ADN P01, STV 468, GW TEKS ve KARTANESİ) kullanıldığı çalışma, Augmented deneme desenine göre 4 blok şeklinde yürütülmüştür. Denemede yer alan hat ve çeşitlerin kütlü pamuk verimi değerlerinin 199,17 ile 440,59 kg/da arasında, lif veriminin ise 83,39 ile 188,48 kg/da arasında değiştiği, kontrol çeşitlerden lif verimi ve lif kalite kriterleri bakımından daha üstün durumda hatların denemede yer aldığı belirlenmiştir. Hat ve çeşitlerin kümelenme analizi yapılarak hangi grupta yer aldıkları ve benzerlik durumları incelenmiştir.

BENİGN PAROKSİSMAL POZİSYONEL VERTİGOLU HASTALARIN VESTİBÜLER REHABİLİTASYONUNDA EPLEY VE SEMONT MANEVRALARININ ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğrt. Üy. Alper ŞEN

Harran Üniversitesi,

dralpersen@gmail.com

ÖZET

Benign pozisyonel paroksizmal vertigo (BPPV) sadece belirli baş ve vücut pozisyonuyla ortaya çıkan saniyeler süren, şiddetli vertigo ataklarına yol açan periferik vertigo sebebidir. (BPPV) en sık periferik vertigo sebebi olup iş gücü kaybı , sosyal yaşamda bozulma , yüksek tedavi maliyetine neden olabilmektedir. BPPV tanısı koyduğumuz hastalarda vestibüler rehabilitasyon manevrası olan Epley ve Semont manevralarının tedavi etkinliğini belirlemek ve birbirlerine olan üstünlüğünü retrospektif olarak göstermeyi amaçladık. Bu çalışma retrospektif olarak Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Kulak-Burun-Boğaz Kliniğine 01/04/2018-01/10/2018 tarihleri arasında baş dönmesi şikayeti ile başvuran ve Dix-Halpike manevrası ile yön tayini sonrasında BPPV tanısı konulan; Epley veya Semont manevraları ile vestibüler rehabilitasyon sağlanmış hastaların bilgileri kullanıldı. Bu çalışma da BPPV tanısı konulmuş olan ilk geliş, 1. Hafta, 1. ay, 2. ay, 3. ay kontrole gelmiş, kronik hastalığı olmayan, düzenli ilaç kullanım öyküsü olmayan, 18 yaş üstü, baş dönmesine eşlik eden işitme kaybı olmayan hasta kayıtları dahil edildi. Bu kayıtlar incelendiğinde travma öyküsü, işitme kaybı, hipertansiyon, diyabetes mellitus, düzenli ilaç kullanımı, santral patolojisi olan hastalar ve servikal lordoz/hernisi olan hastalar çalışma dışı bırakıldı. Retrospektif incelemede hastaların yaş aralığı 18 ile 64 arasında(ortalama:44.26+/-17.5); %60(n:60) ‘ ı Kadın , %40 (n:40) ‘ ı erkek olan toplam 100 hastadan oluşmaktaydı. Repozisyon manevraları öncesi Dix-Hallpike manevrası uygulanmış ve yön tayini yapılmıştı. Dix-Halpike manevrası sonrası 10 dk beklendikten sonra vestibüler rehabilitasyon manevraları uygulanmıştı. %55 (n:55) ‘ine Epley manevrası , %45(n:45) ‘ine Semont manevrası vestibüler rehabilitasyon amacıyla uygulanmıştı. İlk geliş, 1. Hafta, 1. ay ,2. Ay ve 3. Ay hastaların kontrolleri Dix-Halpike manevrası ile yapılmış ve Dizziness Handicap Inventory (DHE) testi ile vestibüler rehabilitasyon manevraların değerlendirme ölçeği olarak kullanılmıştı. Hastaların tedaviye cevap etkinliği DHE ‘ ye göre değerlendirmiş olup objektif kriterlerden sapma olmamıştır. Epley manevrası uygulanan hastalarımızın DHE ‘ ye göre ilk gelişte %63 , 1. Hafta da %75 , 1.ay da 82 , 3.ay da %92 cevap alınmıştı. Semont manevrası uygulanan hastalarımızın ilk gelişte %46 , 1.haftada %64 , 1.ayda %70 , 3.ayda %75 cevap alınmış. BPPV‘de vestibüler rehabilite edici yöntemler olarak Epley ve Semont manevraları anlamlı olarak tedavi edici yöntemler olup Epley manevrasının etkinliği Semont manevrasından yüksek bulundu. BPPV ‘de vestibüler rehabilitasyon manevrası olan Epley ve

Semont manevraları yüksek tedavi edici özelliği sahip olup Epley manevrasının tedavi edici etkinliği Semont manevrasından daha yüksek bulunmuştur. Ancak uzun dönem sonuçlar hakkında yeterli fikir sahip olmamakla birlikte daha ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Benign Paroxismal Pozisyonel Vertigo, Epley, Semont, Vestibüler Rehabilitasyon

TOTAL LARİNGOFARENJEKTOMİ UYGULANAN HASTALARDA PEKTORALİS MAJOR MİYOKUTANÖZ FLEP İLE REKONSTRÜKSİYON SONUÇLARIMIZ

Dr. Öğretim Üyesi Orhan TUNÇ

Gaziantep Üniversitesi, orhantip@hotmail.com

Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı

ÖZET

Laringofaringeal kanserlerin tedavisi baş-boyun cerrahisinin temel problemlerinden biridir. Tercih edilecek tedavi yöntemi, primer veya kurtarıcı cerrahi sonrası gelişen cerrahi defekt onarımı yöntemi, morbidite ve mortalitenin belirlenmesinde önemli parametrelerdir. Hipofarinks, larinks ve özofagusun maligniteleri, total laringofarenjektomi sonrası masif defektler oluşturur ve bu defektlerin rekonstrüksiyonu baş boyun cerrahları için büyük bir sorundur. Faringoözefagial rekonstrüksiyon çok disiplinli ve koordineli bir çabadır. Bu defektlerin onarımında free flepler kullanılabileceği gibi, pektoralis majör miyokutanöz flep ve deltopektoral flep gibi pedinküllü fleplerde kullanılabilir. Pektoralis majör miyokutan flep laringofaringeal tümör rezeksiyonu sonrası oluşan büyük faringeal defektlerin kapanmasında primer rekonstrüksiyon için fırsat sağlayan kolay uygulanabilir bir flepdır. Kliniğimizde larinks, hipofarinks, servikal özefagus skuamöz hücreli karsinomu sebebiyle total laringofarenjektomi yapılan 10 erkek, 8 kadın hasta retrospektif olarak değerlendirildi. Hastalara birinci seans operasyonda total laringofarenjektomi, bilateral boyun diseksiyonu yapıldı. Hastaların boyun cilt ve cilt altı dokusu primer olarak yerine yatırıldı. Oluşan ağız tabanı defekti ve özefagus defekti arasına kalın bir tüp yerleştirilerek içinden beslenme amaçlı olarak nazogastrik sonda geçirildi. Hastaların boyun cildinin oturması için 3 hafta beklendikten sonra ikinci bir seans operasyon uygulandı. İkinci seansta boyun cildi kullanılarak, sirküler tarzda dikilerek ağız tabanı ve özefagus arası devamlılık sağlandı. Oluşan boyun defekti pektoralis majör miyokutanöz flep çevrilerek onarıldı. Hastaların postoperatif dokuz tanesinde tükrük fistülü oluştuğu için tekrar sütürasyon yapıldı. İki hastada iki defa fistül onarımı yapıldı. Serbest miyokutan ve pektoralis majör miyokutanöz flepler, kısmi faringeal defektlerin onarımında en sık kullanılan fleplerdir. İdeal bir rekonstrüktif teknik, onkolojik güvenilirliğe sahip, cerrahi ile aynı seansta rekonstrüksiyona olanak sağlayan, kolay uygulanabilir, kısa bir operasyon süresinde uygulanabilen, düşük komplikasyon oranına ve tatmin edici bir fonksiyonel sonuca sahip bir teknik olmalı.

Anahtar Kelimeler: Pektoralis majör miyokutanöz flep, laringofarenjektomi, hipofarinks kanseri

HİDROELEKTRİK SANTRALLERDE CEBRİ BORU GİRİŞ KAPAĞINDA BULUNAN PİRİNÇ CONTALARIN SIZDIRMAZLIKLARININ ARAŞTIRILMASI

Gökhan KAHRAMAN,

Yahya TAŞGIN

Munzur Üniversitesi ,

gokhankahraman@munzur.edu.tr

yahyatasgin@munzur.edu.tr

ÖZET

Hidroelektrik santraller mevcut potansiyeli, çevreye zarar vermemesi ve yenilenebilir enerji kaynağı oluşu sebebiyle dünya genelinde önemli bir konuma sahiptir. Hidroelektrik santrallerin işletme ve bakım masrafları fosil yakıtlardan elektrik üreten diğer santrallere göre kayda değer bir miktarda düşüktür ve verimleri %90'nın üzerindedir. Fakat Hidroelektrik santrallerde elektrik üretimi için kullanılan su santralin bazı teçhizatlarında kullanılmadan boşa gitmektedir. Bu tür sızıntı ve kaçak suları en aza indirmek bu suların çok değerli bir enerji kaynağı olan elektrik üretiminde kullanılmasını sağlayacak ve ulusal ekonomiye hiçte küçümsenmeyecek bir katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada; Keban hidroelektrik santralının cebri boru giriş kapakları kapatıldığı zaman oluşan kaçak suyu önlemek için yapılan yenileme çalışması incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda kaçak suyun ne kadar azaltıldığı ölçülmüş ve elektrik üretimine katkısı hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hidroelektrik, Cebri boru giriş kapağı, Kaçak su

ABSTRACT

Hydroelectric power plants have an important position worldwide due to their potential, environmental and renewable energy resources. The operating and maintenance costs of hydroelectric power plants are considerably lower than fossil fuels from other power generating plants and their efficiency is over 90%. However, the water used for the generation of electricity in hydroelectric power plants is wasted without being used in some installations of the power plant. Minimizing such leakage and leakage water will ensure that these waters will be used in electricity generation, which is a very valuable energy source, and will make a contribution that will not be underestimated in the national economy. In this study; The renovation work to prevent leakage from the penstock entrance doors of the Keban hydroelectric power plant has been investigated. As a result of the study, it was measured how much leakage water was reduced and its contribution to electricity production was calculated.

Keywords: Hydroelectricity, Penstock inlet cover, Leakage water

BİTLİS KOŞULLARINDA BAZI EKMEKLİK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Mehmet YILDIRIM *

Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

*mehmety@dicle.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ferhat KIZILGEÇİ

Şırnak Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

ferhat_kizilgeci@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, bazı ekmeklik buğday çeşit ve hatlarının tane verimi ve kalite özelliklerinin Bitlis koşullarında incelemek üzere 2016-2017 üretim sezonunda yürütülmüştür. Araştırma tesadüf blokları deneme desenine göre dört tekrarlamalı olacak şekilde kurulmuştur. Çalışmada 5 adet ticari çeşit ve 2 adet ileri hat kullanılmıştır. Varyans analiz sonucuna göre bin dane ağırlığı, hektolitre ağırlığı ve zeleny sedimantasyon özellikleri yönünden genotipler arasında önemli farklılıklar görülmüştür. Çalışmada incelenen genotiplerin ortalama değerleri, tane verimi 108.54-147.96 kg/da, bin tane ağırlığı 24.55-27.74g, protein oranı %15.43-17.36, yaş gluten %32.19-37.55, nişasta oranı %52.04-63.09, hektolitre ağırlığı 72.12-77.73kg/hl ve zeleny sedimantasyon değeri 49.52-59.80 ml arasında değişim göstermiştir. Araştırmada kullanılan DZ7-59 ve DZ17-2 ileri hatları tane verimi ve kalite özellikleri yönünden araştırmada kullanılan ticari çeşitlerden daha yüksek değerlere sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Buğday, Protein Oranı, Nişasta Oranı, Zeleny Sedimantasyon

BAZI İLERİ EKMEKLİK BUĞDAY HATLARININ VERİM VE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Mehmet YILDIRIM *

* Dicle Üniversitesi

Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü,

mehmety@dicle.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ferhat ÖZTÜRK

Şırnak Üniversitesi

Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü,

fozturk@sirnak.edu.tr

ÖZET

İnsanların beslenme alışkanlığında önemli bir yere sahip olan buğday, günlük kalori ihtiyacının büyük bir kısmını karşılamaktadır. Özellikle un sanayiinde buğdayın fiziksel kalite özelliklerinin yüksek olması istenilmektedir. Bu nedenle yeni geliştirilen buğday çeşitlerin tane verimi ve kalite özelliklerinin yüksek olması önemli bir unsur olmaktadır. Bu çalışma, bazı ekmeklik buğday hatlarının verim ve bazı kalite özelliklerini belirlemek için 2011-2012 yetiştirme sezonunda Diyarbakır'da yağışa dayalı koşullarda yürütülmüştür. Araştırma tesadüf blokları deneme desenine göre dört tekrarlamalı olarak kurulmuştur. Çalışmada, Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından geliştirilen 4 adet ileri ekmeklik buğday hattı ve bölgede yaygın olarak kullanılan 2 adet standart ekmeklik buğday çeşidi (Nurkent ve Pehlivan) kullanılmıştır. Çalışma sonucunda incelenen özelliklerden elde edilen ortalama sonuçlara göre, tane verimi değeri 389.17 ile 531.51 kg/da, hektolitre ağırlığı 75.71 ile 81.59 kg/hl ve bin tane ağırlığı 33.33 ile 41.16 g değerleri arasında değişim göstermiştir. İleri ekmeklik hatlardan DZ7-59 tane verimi, hektolitre ağırlığı ve bin tane ağırlığı yönünden ön plana çıkan hat olmuştur.

Anahtar Kelimeler: buğday, bin dane ağırlığı, hektolitre ağırlığı

TROMBOZE ARTERİOVENÖZ FİSTÜL SONRASI GELİŞEN GERÇEK BRAKİAL ARTER ANEVİRİZMASI

Dr. Öğretim Üyesi Cengiz Güven

Adıyaman Üniversitesi,

guvencengz@yahoo.com

ÖZET

Gerçek brakial arter anevrizmaları nadir olarak görülür. Üst extremité anevrizmalarından en sık görülenidir. Birçoğunu travmatik anevrizmalar oluşturur. Bizim vakamızda arteriovenöz fistül trombozu sonrası gelişen gerçek brakial arter anevrizma olgusu sunulmuştur.

75 yaşında erkek hasta yaklaşık 5 aydır progressif olarak ilerleyen sol ön kolda şişlik ve ağrı şikâyeti ile başvurdu. Hastada 4 yıldır kronik böbrek yetmezliği tanısıyla diyalize girmektedir. Sol üst exremitede üç kez arteriovenöz fistül operasyonu geçirmiş. Herhangi bir travma ve ciddi enfeksiyon hikayesi olmadığı saptandı. Hastada aynı zamanda hipertansiyon hikâyesi mevcuttu. Soy geçmişinde özellik yoktu.

Hastanın yapılan fizik muayenesinde yaklaşık 1,5 yıl önce sol brakiobazilik PTFE greft ile açılan fistül yerinde 11x6 cm'lik, üzerinde thrill olan, ağrılı kitle mevcut idi. Hasta yaklaşık 5 aydır greft trombozu nedeniyle bu fistülünü kullanamıyor ve karşı koldan açılan AVF ile diyalizine devam ediyordu. Doppler ultrasonografi ile akım hızı 130 ml/dk ölçülen arteriel anevrizma ile uyumlu kitle tanısı konuldu. Distal nabazanlar manuel alındı ve iskemik bulgular yoktu.

Hasta eksplorasyon ve anevrizmektomi amacıyla operasyona alındı. Aksiller blok altında uygun boyama ve örtünmeyi takiben anevrizma kesesinin proksimalinde brachial arter explore edilerek döndü. Ardından anevrizma kesesinin üzerinden uygun kesi ile girilerek anevrizmal kese tümüyle ortaya çıkartıldı. Anevrizmanın arteriyel kaynaklı sakkuler anevrizma olduğu gözlemlendi. Heparin sonrası brachial arter, anevrizma kesesinin proksimal ve distalinden klemlenerek kese tümüyle çıkarıldı. Kese trombüs ile doluydu. İşlem sonrası brakial arterdeki defekt 6 mm ringli PTFE greft kullanılarak, anastomozlar uçuca yapıldı. Takiplerinde nabazanlar palpable idi ve hasta şifa ile 24 saat sonra taburcu edildi.

Anahtar Kelimeler: Arteriovenöz fistül, Gerçek arteriyel anevrizma, Anastomoz anevrizmaları

EFFECT OF CHARACTERISTICS OF Fe- ZSM-5 ZEOLITES ON OXIDATIVE DEHYDROGENATION ACTIVITY OF PROPANE WITH N₂O AND O₂

Ayten ATES

Cumhuriyet University,

Engineering Faculty, Department of Chemical Engineering

aytates@gmail.com

The iron containing ZSM-5 zeolites have showed remarkable activity and selectivity in the oxidative dehydrogenation (ODH) of propane (ODHP) with N₂O as well as hydroxylation of benzene and epoxidation of propene. This is related with oxygen species formed by oxidant activation (N₂O and O₂) over the Fe-ZSM-5 zeolites. In this work, a series of iron containing zeolites with varying Si/Al ratios (25 and 40) and low iron content (~0.25 wt. % Fe) are synthesised by solid-state ion exchange with commercially available zeolites and tested in the dehydrogenation of propane with N₂O and O₂. The catalysts were characterised by XRD, SEM-EDX, N₂-Adsorption-desorption, NH₃-TPD, H₂-TPR and O₂-TPD before and after low temperature (LT) (550 °C) and high temperature (HT) (900 °C) calcination in He for 2 h and steaming treatment (ST) (30 (v/v) % H₂O in N₂) at 600 °C for 5 h. For all ODHP tests, the reactants and products were analysed by on-line gas chromatography (Agilent 2920) equipped with both a TCD and a FID detector.

Irrespective of Si/Al ratio, Fe-ZSM-5 samples treated at HT showed a decrease in BET area, which is likely to be due to the aggregation of iron species in the micropores. After the ST treatment, the average micropore diameter of the Fe-ZSM-5 increased slightly. HT and ST treatment of Fe-ZSM-5 zeolites decreased the number of acid sites due to partial dealumination of samples.

With increase in the Si/Al ratio, a distinctive increase in the selectivity towards propene is observed. In addition, the iron loading and high temperature treatment increased the conversion of reactants and the yield of propene due to the formation of small oligonuclear Fe_x³⁺O_y clusters and of large Fe₂O₃ particles. The type and concentration results of oxidant on the activity of the ODHP on the Fe-ZSM-5 zeolites showed that the highest propene yield was obtained at 2 of N₂O/C₃H₈, which is likely to be due to the formation of monoatomic oxygen species upon N₂O decomposition

Keywords: Oxidative dehydrogenation of propane, N₂O, Fe-ZSM-5, steaming

N₂O VE O₂ İLE PROPANIN OKSİDATİF DEHİDROJENASYONU ÜZERİNE Fe-ZSM-5 ZEOLİTELERİN KARAKTERİSTİKLERİNİN ETKİSİ

Ayten ATES

Cumhuriyet Üniversitesi

Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü

aytates@gmail.com

Demir içeren ZSM-5 zeolitleri N₂O ile propanın oksidatif dehidrojenasyonunda (ODHP) yüksek aktivite ve seçicilik göstermektedir. Yüksek katalitik aktivite, Fe-ZSM-5 zeolitleri yüzeyinde oksidantın (N₂O ve O₂) aktivasyonu ile oluşmuş oksijen türleriyle ilişkilidir. Bu çalışmada, düşük demir içerikli (% ~0.25 (wt.) Fe) zeoliter, farklı Si/Al oranlı ticari ZSM-5 zeolitlerine demirin katı hal iyon değişimi ile yüklenmiş ve N₂O ve O₂ ile propanın oksidatif dehidrojenasyonunda test edilmiştir. Sentezlenmiş katalizörler, helyum akışında 2 saat süre ile düşük sıcaklıkta (500 o C)(LT) ve yüksek sıcaklıkta (900 o C) (HT) kalsinasyon ve 600 o C'de 5 saat için buhar (% 30 (v./v.) H₂O) (ST) içeren N₂ ile muamele edilmiştir. Tüm Fe-ZSM-5 örnekleri XRD, SEM-EDS, N₂ adsorpsiyonu- desorpsiyonu, NH₃-TPD, H₂-TPR ve O₂-TPD ile karakterize edilmiştir. Propanın oksidatif dehidrojenasyonu tepkimesinde, girdiler ve ürünler TCD ve FID detektörü bağlanmış on-line gaz kromatografi (Agilent 2920) ile analiz edilmiştir.

Si/Al oranına bağlı olmaksızın, yüksek sıcaklıkta kalsine edilmiş Fe-ZSM-5 örneklerinin yüzey alanında bir azalma gözlenmiş olup, bu mikro gözeneklerde demir türlerinin aglomerasyonu sonucu olabilmektedir. Buhar ile muameleyle, Fe-ZSM-5 zeolitlerinin ortalama mikro gözenek çapı büyümüştür. Fe-ZSM-5 zeolitlerinin HT ve ST ile muamelesi örneklerin kısmi dealuminasyonuna neden olduğundan dolayı, zeolitlerin asit merkezlerinin sayısında azalmaya neden olmuştur.

Si/Al oranında artış ile propan ve oksidan dönüşümünde hafif bir artış olması ile birlikte propen seçiciliğinde belirgin artış gözlenmiştir. Ayrıca, demir yüklemesi ve yüksek sıcaklıkta kalsinasyon zeolitlerde küçük oligonükleer Fe₃O₄ klastası ve geniş Fe₂O₃ partiküllerinin oluşması nedeniyle, yüksek girdi dönüşümü ve propen verimine neden olmuştur. Fe-ZSM-5 zeolitleri yüzeyinde ODHP'in aktivitesi üzerine oksidantın tür verimliliği çalışmada sonuçları, en yüksek propen verimi N₂O/C₃H₈=2 oranında sağlanmıştır. Yüksek N₂O derişiminde yüksek propen verimi Fe-ZSM-5 yüzeyinde monoatomik oksijen türlerinin oluşumu sonucuudur.

Anahtar girdiler: Propanın oksidatif dehidrojenasyonu, N₂O, Fe-ZSM-5, buharla muamele

THE CHARACTERISTICS OF MAGNETIC ADSORBENTS PRODUCED FROM CO-PYROLYSIS OF AGRICULTURE WASTES WITH Fe(III)

Ayten ATES

Cumhuriyet University,

Engineering Faculty, Department of Chemical Engineering

aytates@gmail.com

The magnetic adsorbents have been an increasing interest on to ease the separation of carbonaceous adsorbents in order to make the whole adsorption process cost-effective. In recent years, some of the most carbonaceous materials such as activated carbon, biochar, charcoal and char have been mainly produced from agriculture waste, which has good adsorption ability for a variety of inorganic and organic contaminants. Therefore, the magnetization of these materials has become popular, particularly for the pollutant remediation applications.

In Turkey, 79.3 million tons of waste were produced in 2004. 70.2% of the waste was disposed of through incineration (landfilling) and 0.7 % and 29 % of the wastes were disposed of via energy recovery and recycling, respectively. Instead of these evaluations, they can be pyrolyzed and magnetized using iron salts for removal of dye from textile wastes and heavy metals from aqueous solution. For this purpose, raw tea waste (RTW), walnut shell (RWNS) and hazelnut shell (RHNS) as a waste were chosen because of the abundant amount of these wastes in Turkey and their mixture were pyrolyzed at 700 o C for 3 h in a flowing of pure N₂ (80 cm³ min⁻¹). In addition, the waste mixture (RTW: RWNS: RHNS: 1:1:1) was co-pyrolyzed in the presence of Fe(III) at 700 o C for 3 h. All samples were characterized by XRD, SEM- EDS, N₂ - adsorption- desorption, zeta potential and FTIR.

Based on the XRD results, the biochar pyrolyzed showed peaks centered at 23 o and 43 o of 2θ indicating the crystalline cellulose I. The Fe (III) introduction into biochar leads to a decrease in the intensity of cellulose peak via degradation of cellulose and formation of graphitic carbon with the amorphous character with observation of diffraction peak centered at 43°. Co-pyrolysis of waste mixtures increased wastes' surface area significantly, from 30 m² / g to 67 m² / g. The co-pyrolysis of the waste mixture in the presence of iron salt doubled its surface area via formation of micro and mesoporosity. Zeta potential results showed that co-pyrolysis of waste mixture increased electronegativity of wastes. However, magnetized biochar samples showed opposite results.

Keywords: Magnetic adsorbent, pyrolysis, vegetable waste

Fe(III) İLE TARIMSAL ATIKLARIN BİRLİKTE PIROLİZİ İLE ÜRETİLMİŞ MANYETİK ADSORBENTLERİN KARAKTERSİTİKLERİ

Ayten ATES

Cumhuriyet Üniversitesi

Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü

aytates@gmail.com

Karbon temelli adsorbentlere manyetik özellik kazandırılması ile adsorpsiyon prosesinden ayrılmalarında kolaylık sağlanmakla birlikte, adsorpsiyon prosesini daha ekonomik bir hale getirmektedir. Son yıllarda, aktif karbon, biyokömür, kömür gibi çoğu karbonlu malzemelerin bazıları genellikle tarımsal atıklardan üretilmekte ve bunlar organik ve inorganik kirliliklerin arıtımında yüksek adsorpsiyon kapasitesi gösterebilmektedir. Bu nedenle, bu malzemelere manyetik özellik kazandırmak, özellikle kirliliklerin arıtılmasında malzemeyi daha önemli bir hale getirebilmektedir.

Türkiye’de 2014 yılında 79.3 milyon ton tarımsal atık üretilmekte olup, bunun % 70.2’i yakılarak, % 0.7’i enerji üretimi ve %29’ u da geri kazanılma şeklinde değerlendirilmektedir [1]. Ancak bu atıkların çoğunluğunun yakılması yerine, geri kazanım yüzdesinin artırılması hem çevresel hem de ekonomik olarak daha kazançlı olabilecektir. Bu amaçla, Türkiye’de bol miktarda üretilen ham çay atığı (RTW), fındıkkabuğu (RHNS) ve ceviz kabuğu (RWNS) atıkları seçilmiş ve bu atıkların karışımı N₂ atmosferinde (80 cm 3 dk -1), 3 saat için 700 o C’de piroliz edilmiştir. Ayrıca atık karışımı (RTW: RWNS: RHNS: 1:1:1), Fe(III)’in varlığında 3 saat için 700 o C’de piroliz edilmiştir. Tüm örnekler SEM-EDS, XRD, FTIR, zeta- potansiyeli, N₂ - adsorpsiyonu ve desorpsiyonu yöntemleri ile karakterize edilmiştir.

XRD sonuçları temel alındığında, biochar 2θ’ın 23 o ve 43 o ’de gözlenen kristal selüloz I pikini göstermektedir. Biochar’a Fe(III) yüklenmesi ile selüloz yapısının bozulması ve grafit formda karbonun 43°’de oluşumu analiz edilmiştir. Atık karışımının birlikte pirolizi yüzey alanını önemli miktarda artırmış olup, atıkların yüzey alanı yaklaşık 30 m² / g’dan to 67 m² / g’a artmıştır. Demir tuzunun varlığında piroliz ise, mikro ve mezo gözenek oluşumunu artırarak yüzey alanını iki katına çıkarmış. Zeta potansiyel sonuçları, bitkisel atık karışımlarının pirolizi, yüzeyin elektronegatifliğini artırmıştır. Fakat manyetikleştirilmiş biochar örneklerinde elektronegatiflik azalmıştır.

Anahtar kelimeler: Manyetik adsorbent, piroliz, bitkisel atık

OXIDATIVE DEHYDROGENATION OF n-BUTANE OVER Fe-ZSM-5 ZEOLITES**Ayten ATES**

Cumhuriyet University,

Engineering Faculty, Department of Chemical Engineering,

aytates@gmail.com

Butenes and butadiene are important building-block chemicals, particularly for the synthesis of the polymers and other compounds. Among them, 1,3-butadiene has increasing demand in polymer industry to production of monomer in the synthetic rubber industry. 1,3-butadiene is mainly produced by steam crackers using naphtha feedstock. However, recently many steam crackers have been constructed in order to use light olefins as feedstock due to the high supply of natural gas, particularly for in USA. Thus, alternative production methods such as the dehydrogenation (DH) and the oxidative dehydrogenation (ODH) have been important.

In this study, the ODH of n-butane with nitrous oxide over Fe-ZSM-5 was performed because the iron containing ZSM-5 zeolites have showed remarkable activity and selectivity in the oxidative dehydrogenation (ODH) of propane (ODHP) with N₂O. Therefore, a series of iron containing zeolites with varying Si/Al ratios (11.5–140) and low iron content (~0.9 wt.% Fe) have been synthesized by solid-state ion exchange with commercially available zeolites (Zeolyst, Z: CBV2314, Si/Al = 11.5; CBV3024E, Si/Al = 15.0; CBV5524G, Si/Al = 25.0; CBV8014, Si/Al = 40.0; CBV28014, Si/Al = 140; Süd-Chemie, SM27, Si/Al = 12.5). and tested in the oxidative dehydrogenation of n-butane (ODHB) with N₂O. The samples were characterized by XRD, N₂-adsorption-desorption, NH₃-TPD and DR-UV-vis spectroscopy.

The highest initial butane conversion, 64 %, was observed over the Z80Fe1.0 sample. The highest initial butadiene yield, 21 %, was obtained over the Z80Fe1.0 sample; however, the conversion and yield decreased with time on stream for samples with lower Si/Al ratios. For the samples with low Si/Al ratios, acetylene, propylene and carbon dioxide were observed in addition to butadiene. In all cases the predominant by-products were carbon dioxide and propylene with the highest concentrations found for Z23Fe1.0 in the range of 24–30% for CO₂ and 1–7% C₂H₂. With time on stream, in contrast with the conversion of butane, the yield of CO₂ increased. This is likely due to the conversion of butadiene or the other by-products such as acetylene, and propylene to CO₂ since their concentration decreased with time on stream. These by-products were also observed for the highest Si/Al ratios (i.e. Z80Fe1.0 and Z280Fe1.0), but their concentrations were considerably lower due to their lower acidity.

Keywords: Oxidative dehydrogenation, n-butane, nitrous oxide, Fe-ZSM-5

Fe-ZSM-5 ZEOLİTLERİ YÜZEYİNDE n-BUTANIN OKSİDATİF DEHİDROJENASYONU

Ayten ATES

Cumhuriyet Üniversitesi,

Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü,

aytates@gmail.com

Bütenler ve bütadien bileşikleri, özellikle polimerlerin ve diğer bileşiklerin sentezi için önemli yapı taşı kimyasallarıdır. Bunlar arasında 1,3- bütadien, polimer endüstrisinde, sentetik kauçuk endüstrisinde monomer üretiminde artan talebe sahiptir. 1,3-bütadien, nafta hammaddesinin kullanımıyla buhar krakingi ile üretilmektedir. Fakat son zamanlarda, doğal gaz olan yüksek talebin bir sonucu olarak çoğu buhar krakinginden hafif olefinlerin üretimine özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde sınırlamalar getirilmiştir. Bu nedenle, dehidrojenasyon (DH) ve oksidatif dehidrojenasyon (ODH) gibi alternatif üretim yöntemleri önemli olmaktadır.

Fe-ZSM-5 zeolitleri N₂O ile propanın (ODHP) oksidatif dehidrojenasyonunda kayda değer aktivite ve seçicilik gösterdiğinden, bu çalışmada da n-bütanın ODH'ı N₂O ile Fe-ZSM-5 zeolitleri yüzeyinde gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle, değişen Si/Al oranlarına (11.5-140) ve düşük demir içeriğine sahip (~0.9 ağırlık% Fe) zeolit örnekleri, ticari zeolitler (Zeoliyst, Z: CBV2314, Si / Al = 11.5, CBV3024E, Si / Al = 15.0; CBV5524G, Si / Al = 25.0; CBV8014, Si / Al = 40.0; CBV28014, Si / Al = 140; Süd-Chemie, SM27, Si / Al = 12.5) kullanılarak katı-hal iyon değişimi ile sentezlenmiştir ve N₂O ile n-bütanın oksidatif dehidrojenasyonunda (ODHB) test edilmiştir. Örnekler XRD, N₂ adsorpsiyonu - desorpsiyonu, NH₃-TPD ve DR-UV-vis spektroskopisi ile karakterize edilmiştir.

En yüksek başlangıç bütan dönüşümü, % 64, Z80Fe1.0 numunesi üzerinde gözlenmiştir. En yüksek başlangıç bütadien verimi,% 21, Z80Fe1.0 numunesi üzerinde elde edilmiştir ve bununla birlikte, düşük Si/Al oranlarına sahip zeolitlerde zaman ile dönüşüm ve verim önemli miktarda azalmıştır. Düşük Si/Al oranlarına sahip numunelerde, bütadiene ek olarak asetilen, propilen ve karbondioksit gözlenmiştir. Z23Fe1.0 katalizöründe en yüksek CO₂ derişimi % 24-30 aralığında ve en yüksek C₂H₂ derişimi % 1.0-7.0 aralığındadır. Katalizör test zamanı ile dönüşüm azalırken, CO₂ verimi artmıştır. Katalizör işletme süresi ile CO₂ dönüşümündeki artış, üretilen bütadien, asetilen ve propilen gibi ürünlerin CO₂ 'e dönüşümünün sonucu olabilmektedir. Ayrıca, yüksek Si/Al oranlı zeolitlerde asetilen, propilen ve karbondioksit düşük derişimlerde gözlenmiştir (yani Z80Fe1.0 ve Z280Fe1.0). Bu, düşük alüminyum içeriğinde, zeolitlerin düşük yüzey asitliğinin bir sonucu olabilmektedir

Anahtar kelimeler: Okidatif dehidrojenasyon, n- bütan, N₂O, Fe-ZSM-5.

EKONOMİNİN YENİ FORMU DİJİTAL EKONOMİ

Doç. Dr. Cuma BOZKURT

Gaziantep Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü

Doktora Öğrencisi Zühal TAŞPINAR BOZ

Gaziantep Üniversitesi,

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü,

zhltpr@gmail.com

ÖZET

Modern çağın insan hayatına getirmiş olduğu en önemli yeniliklerden biride şüphesiz ki Teknoloji kavramıdır. Teknoloji, artan insan ihtiyaçları ve bilimsel alanlardaki gelişmelerin pratiğe dönüşmesi neticesinde her geçen gün yenilenen gelişen bir yapı haline gelmiştir. 1990'lı yıllardan itibaren özellikle gelişmiş ülkelerde Bilgi ve İletişim Teknolojilerine (BİT) büyük oranlarda yatırımlar yapılmıştır. Yapılan bu yatırımlar bahsi geçen teknolojilerin sanayi, ulaşım, sağlık, eğitim, bankacılık, kamu ve güvenlik gibi daha birçok alanda kullanılmaya başlanmasına sebep olmuştur. Kullanılan bu yeni teknolojiler ve dijital teknolojilerde olan gelişmeler insanların günlük hayatlarını etkilediği kadar ekonomi ve siyaset gibi alanları da büyük ölçüde etkilemiştir. Özellikle çok gelişmiş bilgisayarların çok daha az maliyetlerle üretilerek insan hayatına girmesi, firmalar arasında bilgisayar ağının yaygınlaşarak kullanılmasının sağlanması, geliştirilen bazı yazılımlar ile bireysel bilgisayarlardan rahatlıkla internete bağlanması gibi gelişmeler, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilere yeni bir hareket kazandırmıştır. Bu hareket yeni ekonomi ya da dijital ekonomi olarak adlandırılmıştır. Günümüzde, inovasyon, bilgi toplumu ve dijitalleşme gibi kavramlar her alanda en ön planda yer aldığı gibi dijital ekonomi ve internet kullanımı, ülkeler ve firmalar açısından bir öncelik haline gelmiş durumdadır. Dijitalleşmenin büyük bir hızla geliştiği bu dönemde şirketler ve devletler uygulamalarını ve hizmetlerini internet ortamında yürütmeye başlamışlardır. Bu bildiride dijital ekonomi (yeni ekonomi) kavramı, özellikleri ve faaliyet alanları incelenecektir

Anahtar Kelimeler: Yeni Ekonomi, Dijitalleşme, Teknoloji, Küreselleşme, Dijital Ekonomi

VİTAMİN-D’NİN DENEYSEL İMİDAKLOPRİD UYGULANAN RATLARIN KARACİĞER DOKUSUNDAKİ İRİSİN İMMUN REAKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Hasan Aydın ¹,

Dr. Öğretim Üyesi Alper Yalçın ²

¹ Adıyaman Üniversitesi, haydin@adiyaman.edu.tr

² Adıyaman Üniversitesi, alperyalcin0171ho@tmail.com

ÖZET:

Amaç: Vitamin D'nin, imidakloprid uygulanmış sıçanların karaciğer dokusunda, irisin immun reaktivitesi üzerine etkilerinin araştırılması amaçlandı. Gereç ve yöntem: Çalışmada 32 adet Wistar albino rat kullanıldı. Çalışmada kullanılan hayvanlar; Kontrol grubu (K) (n:6): Deney süresi olan 8 hafta boyunca herhangi bir işlem uygulanmadı. Mısır yağı grubu (MY) (n:6): Deney süresi boyunca her gün 1ml/kg mısır yağı, oral gavaj yoluyla uygulandı. Vitamin D grubu (VD) (n:6): Deney süresi boyunca her gün oral damlalık yoluyla 200 IU/gün vitamin D uygulandı. İmidakloprid grubu (IMC) (n:7): Deney süresi boyunca her gün 1ml/kg mısır yağı, içinde çözdürülen 20 mg/kg imidakloprid oral gavaj yoluyla verildi. İmidakloprid + Vit D grubu (IMC+VD) (n:7): Deney süresi boyunca her gün 1ml/kg mısır yağı, içinde çözdürülen 20 mg/kg imidakloprid oral gavaj yoluyla verildi. Daha sonra oral damlalık yoluyla 200 IU/gün vitamin D uygulandı. Deney sonunda sıçanlar dekapite edildi ve karaciğer dokuları izole edildi. Rutin doku takip işlemi sonrasında dokular parafine gömüldü. Bloklardan alınan kesitler hematoksilen-eosin ve irisin immunreaktivitesi için immunhistokimyasal yöntemlerle boyandı. Serum örneklerinde toplam antioksidan (TAS) ve toplam oksidan (TOS) düzeyleri değerlendirildi.

Bulgular: K, VY ve VD gruplarında karaciğer normal histolojik görünümüne sahipti. IMC grubunda K grubuyla karşılaştırıldığında sinuzoidal dilatasyon, portal alanda dilatasyon ve hemoraji, hepatositlerde dejenerasyon ve remark kordonlarında disosiasyon izlendi. IMC+VD grubunda, IMC grubu ile karşılaştırıldığında, portal alanda dilatasyon ve hemoraji devam ederken, sinusoidal dilatasyon ve hepatositlerde dejenerasyon gözlenmedi. Remark kordonları olağan histolojik görünümdeydi. Dokuda bulunan irisin immunreaktivitesinin K, MY, IMC ve IMC+ VD grubunda benzer olduğu (p>0.05), IMC ve IMC+VD grubunda ise bu reaktivitenin VD grubuna göre anlamlı olarak arttığı (p>0.05) ve kendi aralarında ise benzer olduğu gözlemlendi. (p<0.05). Serum TAS düzeyleri K, MY ve VD gruplarında benzerdi (p>0.05). TAS düzeyi, IMC ve IMC+VD grubu ile kıyaslandığında VD grubunda anlamlı bir artış gösterirken (p<0.05), K, IMC ve IMC+VD gruplarında benzerdi (p>0.05). Serum TOS düzeyleri K, MY ve VD gruplarında benzerdi (p>0.05). TOS düzeyi IMC ve IMC+VD

grupları arasında benzer iken ($p>0.05$), K, MY ve VD gruplarına göre anlamlı derecede yüksekti ($p<0.05$).

Sonuç: VD uygulamasının imidaklopridin neden olduğu karaciğer hasarını giderici yönde etkisinin olduğu, ancak, irisinin immun reaktivitesi üzerine etkisinin olmadığı gözlemlendi.

Anahtar Kelimeler: İmidakloprid, karaciğer, Vitamin D, irisin

SÜT İŞLETMELERİNDEN İZOLE EDİLEN STAPHYLOCOCCUS TÜRLERİNDE BİYOFİLM OLUŞTURMA KABİLİYETİ*

Dr. Öğr. Üyesi Fulden KARADAL

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi,

fkaradal@ohu.edu.tr

ÖZET

Staphylococcus türleri ürettikleri toksinler ve antimikrobiyel dirençlilikleri nedeniyle önemli patojen özellikler göstermektedirler. Bazı *Staphylococcus* suşlarında görülen biyofilm oluşturma kabiliyeti söz konusu suşların antimikrobiyal maddelere, yüzey gerilimini değiştiren ajanlara, fagositlere ve proteazlar gibi enzimlere direncini ve çapraz kontaminasyon riskini artırmaktadır. Biyofilm oluşturma kabiliyetine sahip suşlar, süt ve ürünlerinin üretildiği işletmelerde bulunan köşeler, çatlaklar, aralıklar, contalar, valfler ve derzlerde; kullanılan alet ve ekipmalarda canlıklarını uzun süre muhafaza edebilmektedirler. Bu çalışma süt endüstrisinde biyofilm oluşturabilen *Staphylococcus* türlerinin tespit edilmesi amacıyla tasarlandı. Çalışma kapsamında Niğde ve Ereğli’de süt ürünleri üreten fabrikalardan swap ile yüzey numuneleri, süt ve süt ürünleri toplandı. Numuneler, *Staphylococcus* spp. İzolasyonu için konvansiyonel ve moleküler yöntemler kullanılarak analiz edildi. *Staphylococcus* türlerinin identifikasyonu için MALDI-TOF MS yöntemi kullanıldı. Elde edilen izolatlar, Congo Red Agar (CRA) ve mikroplak assay ile biyofilm oluşturma kabiliyeti açısından incelendi. Süt ve süt ürünlerinden (çiğ süt, beyaz peynir, kaşar peyniri, yoğurt ve tereyağı) izole edilen *Staphylococcus* türleri, *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Staphylococcus saprophyticus*, *Staphylococcus carnosus* olarak tanımlandı. Süt fabrikalarından bıçaklar, kaşar-beyaz peynir tekneleri, su boruları, süt boruları, pastörizatörler, cendere bezleri, taşıma arabaları, ızgara, fayans, duvar ve giderlerden swap ile toplanan numunelerden ise *Staphylococcus haemolyticus*, *S. epidermidis*, *S. saprophyticus*, *Staphylococcus xylosum*, *S. aureus*, *Staphylococcus sciuri*, *Staphylococcus equorum*, *Staphylococcus warneri* elde edildi. Biyofilm oluşumu yönünden incelenen 35 *Staphylococcus* türünün 14’ünün (%40) kuvvetli, 9’unun (%25.71) ise zayıf biyofilm oluşturduğu tespit edildi. Çalışmanın sonuçları, biyofilm oluşturan *Staphylococcus* türlerinin süt ürünleri vasıtasıyla tüketiciye bulaşabilmesi nedeniyle süt endüstrisinde önem alınması gereken bir sorun teşkil ettiğini göstermektedir.

Anahtar sözcükler: Biyofilm, MALDI-TOF MS, *Staphylococcus* spp, süt endüstrisi.

*Bu çalışma Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından SSB 2017/04-BAGEP proje numarası ile desteklenmiştir.

BIOFİLM-FORMING CAPAILITIES OF STAPHYLOCOCCUS SPECIES ISOLATED FROM DAIRY INDUSTRY*

Assis. Prof. Dr. Fulden KARADAL

Nigde Omer Halisdemir University,

fkaradal@ohu.edu.tr

ABSTACT

The species of Staphylococcus are generally considered to be pathogenic bacteria because of their ability to produce toxins and resistant to antimicrobials. The ability of biofilm formation in some Staphylococcus strains increases the resistance of the strains to antimicrobial agents, surface tension modifiers, phagocytes and enzymes like proteases and the risk of cross-contamination. The strains capable of forming biofilm can keep their lives for a long time in corners, cracks, gaps, gaskets, valves and joints; tools and equipments in dairy industry. This study was designed to detect Staphylococcus species which can form biofilm in dairy industry. Within the scope of the study, surface samples using swap, milk and dairy products were collected from dairy producing factories in Nigde and Eregli. Samples were analyzed using conventional and molecular methods for isolation Staphylococcus spp. MALDI-TOF MS method was used to identify of Staphylococcus species. The isolates were examined for their ability to form biofilm by Congo Red Agar (CRA) and microplate assay. Staphylococcus species isolated from milk and dairy products (raw milk, feta cheese, kashar cheese, yoğurt and butter) were identified as Staphylococcus aureus, Staphylococcus epidermidis, Staphylococcus saprophyticus, Staphylococcus carnosus. Staphylococcus haemolyticus, S. epidermidis, S saprophyticus, Staphylococcus xylosum, S aureus, Staphylococcus sciuri, Staphylococcus equorum, Staphylococcus warneri were obtained from knives, kashar-white cheese vessels, water wraps, milk wraps, pasteurisates, pressing cloths, transport trolleys, grating, tiles, wall and swab samples collected from milk factories using swab. Of the 35 Staphylococcus species examined, 14 (40%) were found to be strong and 9 (25.71%) were found to be weak positive interms of biofilm formation. The results of the study show that biofilm-forming Staphylococcus species are an important problem in dairy industry because of which can be transmitted to the consumer via dairy products.

Keywords: Biofilm, dairy industry, MALDI-TOF MS, Staphylococcus spp,

*This study was supported by Nigde Omer Halisdemir University Scientific Research Projects Unit with the project number of SSB 2017/04-BAGEP.

PEYNİRALTI SUYU TOZUNUN YENİLEBİLİR FİLM ÜRETİMİNDE KULLANIMI

Dr. Öğr. Üyesi Aslı Çelikel Güngör¹,

Dr. Öğr. Üyesi Semra Gürbüz²

Prof. Dr. Mutlu Buket Akın³

¹ Mardin Artuklu Üniversitesi,

Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,

acelikel2@gmail.com,

² Mardin Artuklu Üniversitesi,

Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,

semragurbuz@gmail.com,

² Harran Üniversitesi,

Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü,

mutluakin@harran.edu.tr,

Yaşam standartlarının değişmesine bağlı olarak tüketim alışkanlıkları da değişmiş ve İnsanlar daha çok ambalajlı gıdaları tüketimine yönelmiştir. Genel olarak atıkların ağırlıkça %20'sini ambalaj atıkları oluşturmaktadır. Sanayi atık miktarları sıralamasında gıda sanayi ikinci sırada yer almaktadır. Bu nedenle gıda endüstrisindeki ambalaj atık miktarının azaltılmasına yönelik yenilebilir özellikteki ambalajların üretimi ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Yenilebilir film kaplama yöntemi ile gıdanın dış yüzeyinde bulunan plastik ambalaj materyal kalınlığı daha ince olduğundan dolayı çevre atık miktarı azalabilmektedir. Ayrıca yenilebilir film kaplama ile gıdaya ekstra fonksiyonel özellik kazandırılmaktadır. Yenilebilir film üretiminde kullanılan karbonhidrat, protein ve yağ bazlı birleşenlerin filmlerin özellikleri ve son ürünün kalitesi üzerine etkilidir. Peyniraltı suyu peynir üretim teknolojisinin mamullerinden birini oluşturmaktadır. Türk Gıda Kodeksi'ne göre peyniraltı suyundan suyun uzaklaştırılmasıyla elde edilen ve son ürünündeki nem içeriğinin ağırlıkça en fazla %5 olduğu toz ürüne peynir altı suyu tozu denilmektedir. Peyniraltı suyunun süt proteinlerinin yaklaşık %20 sini oluşturan makro ve mikro protein içermesi bu ürünün besleyici değerinin önemini attırmaktadır. Günümüzde peyniraltı suyu tozu gıda katkı maddesi olarak gıda sanayinde kullanılmaktadır. Peyniraltı suyu tozunun gıda sanayinde içeriğindeki protein miktarı farklılık gösteren peyniraltı suyu protein tozu, peyniraltı suyu protein konsantratu ve peyniraltı suyu protein izolatu gibi formlarında bulunmaktadır. Çalışmamızda yüksek besin değerine sahip peyniraltı suyu tozu içeren yenilebilir filmlerin özellikleri ve son yılda yapılan çalışmalar derlenmiştir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN HİDROMETEOROLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDE ETKİSİ VE TAHMİN MODELLERİNİN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Gökmen Çeribaşı¹

Merve Özdin²

Umut Aytulun³

¹ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü,
gceribasi@subu.edu.tr

² Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı,
merveozdin5454@gmail.com

³ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı,
umutaytulun@gmail.com

Özet

Atmosferdeki bazı sera gazlarının miktarındaki artış nedeniyle küresel ısınma adı verilen ve tüm canlıların hayatını olumsuz yönde tehdit eden bir problem ortaya çıkmıştır. Küresel ısınma kavramı sonucunda meydana gelen iklim değişikliklerine bağlı olarak gözlemlenen doğal felaketler, başta insan yaşamı olmak üzere evrendeki diğer tüm canlıların da yaşam koşullarını olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü iklim değişikliği bazı bölgelerde olası uzun ve kuvvetli yağışlara sebep olurken bazı bölgelerde uzun süre yaşanan sıcaklıklara sebep olmaktadır. Bu nedenle, yaşanan felaketlerin önüne geçmek ve mevcut doğal kaynakların tüketimini daha bilinçli kullanmak alınması gereken önlemlerin başında gelmektedir. Dolayısıyla; sel, taşkın, kuraklık gibi afetlerin olumsuz etkilerini en aza indiregebilmek amacıyla ileriye dönük tahmin sistemleri büyük önem arz etmektedir. Bu makalede de çeşitli istasyonlara ait sıcaklık, yağış, nem ve kar yüksekliği gibi hidrometeorolojik parametreler kullanılmıştır. Batıda Susurluk Havzası, doğuda ise Van Gölü Havzası olmak üzere iki adet havzaya ait hidrometeorolojik parametrelerin geçmişten günümüze kadar olan mevcut tüm verilerinin gidiş grafikleri oluşturulmuştur. Gidiş grafikleri, Meteoroloji Genel Müdürlüğünden alınan mevcut tüm hidrometeorolojik verilerin Matrix Laboratory (MATLAB) yazılım programına aktarılarak elde edilmiştir. Elde edilmiş olan bu grafiklerin geçmişten günümüze kadar olan belirli zaman dilimlerinde nasıl değişim gösterdiği ortaya

çıkılmıştır. Hidrometeorolojik parametrelerdeki bu değişim, ileriye dönük tahmin modellerinin gerekliliğini somut bir şekilde ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Hidrometeoroloji, Susurluk ve Van Gölü Havzası

SAKARYA HAVZASINDAKİ HİDROELEKTRİK ENERJİ SANTRALLERİNİN ENERJİ POTANSİYELLERİNİN ARAŞTIRILMASI VE TAHMİN MODELLERİNİN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Gökmen Çeribaşı¹

Muhammed Çalışkan²

Umut Aytulun³

¹ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü,
gceribasi@subu.edu.tr

² Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı,
muhammedcaliskan@hotmail.com

³ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı,
umutaytulun@gmail.com

Özet

Enerji insanlık tarihinin gelişimine yardımcı olan en önemli etmenlerden bir tanesidir. Son zamanlarda Dünya’da enerji hem günlük hayatın vazgeçilmezi olmuş hem de sanayi devriminden sonra hızla gelişen dünya düzeni ve teknoloji enerjiye olan ihtiyacı daha da zorunlu hale getirmiştir. Ülkemizde geneli itibari ile enerji üretiminde kullanılan ana kaynaklar kömür, petrol, doğal gaz ve barajlardır. Enerji kaynaklarının yenilenebilir olması ve çevreye en az zarar vermesi ise insanlığın başlıca tercihleri haline gelmiştir. Son yıllarda çevre ile barışık enerji çeşitliliğinin artırılması çevreye verilen zararın minimize edilmesi ve ülkemizde mevcut olan su gücü potansiyelinin daha etkin bir şekilde kullanılması istenmiştir. Bu yüzden hidroelektrik santraller enerji üretimi için kullanılan kaynakların en önemlileri haline gelmiştir. Bu santrallerde enerji için kullanılan su miktarı ve düşü yüksekliği ile elde edilebilecek enerjinin önceden tespit edilebilmesi enerji planlaması açısından çok önemlidir. Ayrıca ileriye dönük tahmin modelleri kullanılarak gelecekte üretilecek enerjinin yaklaşık olarak tespit edilmesi yine enerji planlanması için son derece önem teşkil edecektir. Dolayısıyla, bu makalede Sakarya Havzası’nda bulunan tüm Hidroelektrik Santrallerin enerji değerleri kullanılmıştır. Enerji değerlerinin geçmişten günümüze kadar olan mevcut tüm

verilerinin gidiş grafikleri oluşturulmuştur. Gidiş grafikleri, üretilen enerji verilerinin Matrix Laboratory (MATLAB) yazılım programına aktararak elde edilmiştir. Elde edilmiş olan bu grafiklerin geçmişten günümüze kadar olan belirli zaman dilimlerinde nasıl değişim gösterdiği ortaya çıkmıştır. Enerji değerlerindeki bu değişim, ileriye dönük tahmin modellerinin gerekliliğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Hidroelektrik Enerji Santralleri, Yapay Sinir Ağları, Enerji Potansiyeli, Sakarya Havzası

BURSA İLİNİN YAĞIŞ VE SICAKLIK VERİLERİNİN TREND YÖNTEMLERİ İLE ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Gökmen Çeribaşı¹

Umut Aytulun²

¹ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü,
gceribasi@subu.edu.tr

² Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı,
umutaytulun@gmail.com

Özet

Su insan yaşamında, tüm canlılarda, kısacası doğada vazgeçilmez en kıymetli doğal kaynaklardan biridir. Geçmiş dönemlerde yerleşik hayata geçmek tamamen suya yakınlık ile ilgiliydi. Tarih boyunca medeniyetler daha çok suya yakın yerlerde yaşamlarını sürdürmüşlerdir. İlk yerleşim yerlerinden biri olan bursa ilimiz, ülkemiz içme suyunun üretiminde büyük öneme sahip olan su kaynaklarından biridir. Son yıllarda ülkemizi de yakından etkileyen küresel ısınma adı verilen ve tüm canlıların hayatını olumsuz yönde tehdit eden bir problem ortaya çıkmıştır. Küresel ısınma kavramı sonucunda meydana gelen iklim değişiklikleri beraberinde aşırı sıcaklıkları getirmiş ve su kaynaklarını olumsuz yönde etkilemiştir. Dolayısıyla suya olan ihtiyaç her geçen gün artmıştır. Artan su ihtiyacını karşılamak için birçok önlem alınmış olsa da en etkili yol suyun geçmişteki davranışını inceleyip gelecekteki davranışını tahmin etmektir. Bu nedenle bu makalede, Bursa ilinin yağış ve sıcaklık verilerinin trend yöntemleri ile analiz edilmesi amaçlanmıştır. Analizi yapılacak olan hidrometeoroloji parametrelerden olan yağış ve sıcaklık verileri Devlet Meteoroloji İşleri Müdürlüğünden alınmıştır. Yağış ve Sıcaklık verileri 1930-2018 yılları arasında kapsamaktadır. Analiz için kullanılan Trend Yöntemlerinden; Mann-Kendall Testi, Spearman'ın Rho testi ve Şen Yöntemi tercih edilmiştir. Trend başlangıç yılını tespit etmek için ise, Mann-Kendall Sıralama Korelasyon testi kullanılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda, analiz sonuçları ve bu sonuçlar neticesinde alınması gereken önlemler sonuçlar kısmında verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yağış, Sıcaklık, Trend Yöntemleri, Bursa

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TARIM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Dr. Öğretim. Üyesi. Yelderem AKHOUNDNEJAD

Şırnak Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü

yakhoundnejad@sirnak.edu.tr

ÖZET

İklim değişikliklerinin etkilediği başlıca sektörler arasında; tarım, gıda üretimi, balıkçılık, hayvancılık, ormancılık, dış ticaret, turizm, sağlık, iklimlendirme, inşaat, lojistik ve finans-sigortacılık yer almaktadır. Sera gazların konsantrasyonu artıkça küresel ısınma artığını belinleniyor. Kanıtlar, küresel iklim değişikliğinin önümüzdeki on yıllarda iklimsel değişkenlerinin çoğunu etkileyeceğini göstermektedir. İklim değişikliğinin tarım üzerinde farklı etkileri görülmektedir, özellikle verimi etkilemektedir ve bu etkileyen nem ve sıcaklık faktörler gibi birçok çevresel diğer farklı faktörler olarak da etkilemektedir. Ayrıca CO2 konsantrasyonu ve sıcaklık arasında önemi ilişkisi olmaktadır. Sıcaklık artıkça kuzey kesimindeki ülkelerde büyüme mevsim arttığı görülmektedir. Bu bölgelerde sıcaklık arttığı arzu edilir ayrıca kuru ve yarı kuru sıcak iklimdeki bölgelerde üretimi ciddi şekilde kapsamaktadır. Dünyada 1 0 C sıcaklık artışında 15% - 20 % ekosisteme etkileneceği tahmin edilmektedir. Ayrıca dünyada çapında 2 0 C sıcaklık artışında 20 %'sinden daha fazlasından ekosistem alanlarında dünya çapında değişeceği beklenmektedir. Uluslararası İklim Değişikliği Kurulunun (IPCC), tarafından yapılan incelemelerinin sonuçlarına göre tarım için iklim değişikliğinin nedenleri başlıca: iklim krizlerinin artması, sıcaklığın artması, su azalması, mosun yağmurlar kutup tarafa ilerlemesidir. Sonuç olarak dekim ya ekim tarihlerini bitkilerde değiştirerek ve farklı streslerde (sıcaklığa, kuraklığa...) dayanıklı çeşitler ve ya genotipler kullanarak küresel iklim değişikliğinin bitkilerin etkilerinin azaltılması söz konusudur.

Anahtar Kelimeler: İklim, Değişikliği, Sıcaklık, CO2, Stres

BAZI ŞEMAME (ŞEMAMOK) KAVUN GENOTİPLERİNİN ARAZİ PERFORMANSLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğretim. Üyesi. Yelderem AKHOUNDNEJAD ¹ *

Dr. Öğretim. Üyesi. Nevzat SEVGİN ¹

¹ Şırnak Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, İdil/ Şırnak

*Sorumlu yazar

E-posta: yakhoundnejad@sirnak.edu.tr

ÖZET

İdil ilçesinin tarımsal üretiminde şemame (şemamok) kavun yetiştiriciliği önemli bir yere sahiptir. İdil ilçesinin Farklı yerlerinden toplanan şemame (şemamok) kavunu verim ve morfolojik belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada; toplam 18 farklı genotip şemame (şemamok) kavunu, Şırnak üniversitesi ziraat fakültesi bahçe bitkileri bölümünün yetiştirme alanında yürütülmüştür ayrıca meyve ve tohum özelliklerini incelenmiştir. Denemede ölçülen ve yapılan analizler: toplam meyve verimi(kg/bitki), ortalama meyve ağırlığı (g), ortalama meyve uzunluğu (mm), ortalama meyve çapı (mm), ortalama meyve et kalınlığı (mm), meyvede suda çözünebilir kuru madde miktarı (SÇKM %), meyvede kuru madde miktarı %, meyve başına tohum sayısı (adet/meyve), meyve başına tohum ağırlığı (gram/meyve), tohum çapı (mm), tohum uzunluğu (mm), klorofil (SPAD), ana gövde böğüm sayısı(adet), gövde uzunluğu, ana gövde çapı, ana kol uzunluğu. Ayrıca deneme 4 tekerrürlü ve her tekerrürde 8 bitki olacak şekilde dizilmiştir. Deneme tesadüf blokları deneme desenine göre yapılmıştır. Deneme sonunda elde edilen veriler JMP paket programına tabi tutularak istatistiksel analizleri yapılmış ve ortalamalar LSD testine göre karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak meyve ölçümlerini incelendiğinde; toplam meyve verimi şemame (şemamok) 15 nolu genotipte yüksek miktarda ayrıca toplam meyve verimi şemame (şemamok) 13 nolu genotipte düşük miktarda kaydedilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre 18 şemame (şemamok) kavun bitkisinde ve meyvesinde, morfolojik ve pomolojik arasında birbirinden fark göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kavun, Şemame, SÇKM, Tohum, Klorofil

Uludere/ŞIRNAK İLÇESİ BAĞCILIĞINA BİR BAKIŞ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Settar Ünal

Şırnak Üniversitesi, Ziraat Fakültesi

munal62@hotmail.com

ÖZET

Ülkemizde bağcılık; sınırlı bir alan dışında, hemen her yerde yapılmaktadır. İl bazında ele aldığımızda ise Şırnak genelinde bağcılık, ağırlıklı olarak İdil bölgesinde bulunmakla beraber tüm ilçelerinde belli seviyede yapılmaktadır. Uludere’de bağcılık, çok eskiden beri geleneksel olarak yapılmakta ve bağlar birçok mahalli üzüm çeşidinden oluşmakta; yeni bağların tesisinde ya daldırma usulu elde edilen fidanlar, çelik veya yerli fidan kullanılmakta; modern bağcılığa ise birkaç adet demonstrasyon bağları dışında pek rastlanılmamaktadır. Bağlarda belli bir sıra aralığı olmakla beraber bağ alanları çok meyilli(yamaç) arazilerde oldukları için traktörle toprak işleme yapılamadığından hayvan ya da insan iş gücünden faydalanılmakta; omcalara “serbest goble” tarzı bir terbiye şekli verilmekte ve bağlarda her yıl erken ilkbaharda budama işlemi yapılmaktadır. Bağlarda sulama ve düzenli bir gübreleme programı uygulanmadığından haliyle toprak tahlili de yapılmamakta; külleme, salkım güvesi ve bağ uyuzu gibi yaygın olan bazı hastalık ve zararlılara karşı ise kısmen ilaçlı mücadele yapılmaktadır. Bağlarda hasad, temmuz ayı içerisinde başlamakla beraber ekim ayı başlarına kadar devam etmekte, elde edilen ürün büyük ölçüde taze tüketime sunulmakta, bunun yanında kurutmalık ve pekmezlik olarak değerlendirilmektedir. Sonuç olarak; belli bir seviyede üzüm yetiştiriciliği yapılan ve çok sayıda ekonomik değeri olmayan çeşitlerden oluşan bağlar yerine, bağcılara verilecek eğitimle daha az sayıdaki verimli ve kaliteli çeşitler barındıran modern bağlar tesis ettirilebilir

Anahtar Kelimeler: Şırnak, Uludere, Bağcılık, Üzüm

OSMANLI KIBRISI'NDA HRİSTİYAN DİN ADAMLARINA KARŞI SUÇLAR**Dr. Öğr. Üyesi Ümit GÜLER**

Batman Üniversitesi

umidguler@gmail.com

ÖZET

Kıbrıs adası 1571 ile 1878 yılları arasında Osmanlı hâkimiyetinde bulunmuştur. Bu süre zarfında ada sakini Müslümanlar ve gayri müslim reaya arasında büyük oranda olumlu bir ilişkinin var olduğu, gayri müslim reayaya hukuk güvencesinin temin edildiği yapılan araştırmalarla ortaya çıkarılmıştır. Ancak bu dönemde, çok sık meydana gelmemekle beraber ehl-i örften, Müslüman ve gayri müslim ahaliden bazı kimselerin Hristiyan din adamlarına karşı muhtelif cürümler işledikleri de vaki olmuştur. Hatta Hristiyan din adamlarının birbirlerine karşı suç işlediklerini gösteren çok sayıda vaka da vardır. Bu tebliğde şimdiye kadar herhangi bir araştırmaya konu edilmemiş olan söz konusu mevzu, 17. ve 18. yüzyıl Kıbrıs kadı sicilleri temelinde incelenmiştir. Araştırmada tespit edilen hadiseler suçlu, suç ve mağdurlar çerçevesinde tahlil edilmiştir. Meydana gelen suçlar genelde şöyledir: Görev icrasını engelleme amaçlı taciz; iftira, göreve haksız müdahale ve haksız tasarruf; din görevlilerinden usulsüz para tahsili ve kendilerini taciz etme; rahiplere suç isnat edip aleyhlerinde asılsız dava açma; usulsüz ve zorla vergi tahsil etme gibi suçlardır. Söz konusu din adamlarının mağduriyet konularına bakıldığında genelde iftiraya maruz kalma, görev icralarına haksız müdahalelerde bulunma ve maddi olarak kendilerinden haksız taleplerde bulunulmasının ön plana çıktığı gözlenmiştir. Meydana gelen mağduriyetlerin yetkili merciler aracılığıyla doğrudan Divân-ı Hümâyun'a iletilebildiği ve Divân'dan gelen fermanlardan da adalet ve hakkaniyetin tesis edilmesi noktasında bir gayret içerisinde bulunduğu ön plana çıkan bir başka bulgudur.

Anahtar kelimeler: Hristiyanlık, Din Adamı, Suç, Asayiş, Kıbrıs

İSLAM TARİHİNDEKİ KÖLELİK TECRÜBESİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi Ümit GÜLER

Batman Üniversitesi

umidguler@gmail.com

ÖZET

Köleliğin dinsel, entelektüel, iktisadi ve sosyolojik boyutlarıyla çağlar boyu süregelen ve pek de iç açıcı olmayan bir realiteye sahip olduğu ifade edilebilir. Bu tarihi gerçeklikle beraber binlerce yıl içerisinde söz konusu olgunun birçok açıdan insanlığın derinliklerine nüfuz ettiği ve kanıksandığı da söylenebilir. Dolayısıyla mevzuya dair tarihsel arka plan, İslam'ın köleliğe yaklaşımının ve Müslümanların farklı zaman ve yerlerdeki tarihsel tecrübesinin doğru anlaşılabilmesi için son derece önemli olup bunun göz ardı edilmesi halinde geçmişe dönük sağlıklı bir değerlendirmenin yapılması mümkün değildir. Buradan hareketle bu tebliğde kölelik olgusunun, İslam öncesi dönemdeki geçmişi; dünya ve İslam tarihindeki seyrine göz atılarak, kölelik kurumu üzerinde etkili olan amillere dair bir tahlil yapılmaya çalışılmıştır. Elde edilen bazı bulgular şöyledir: İslam köleliği ilga etmemiş veya onu ortadan kaldırmamıştır. Ancak onun köleliği konjonktürel şartlar dolayısıyla doğrudan kaldırmamış olması, onu benimsediği veya kalıcı olarak kabullendiği anlamına gelmemektedir. İslam dininin köleliğe karşı tutumu zaman içerisinde bu kurumun olumlu yönde dönüşmesine ve kölelerin azat edilmesine ciddi katkılar sağlamıştır. Bunun yanı sıra İslam dünyasında köleliğin ortadan kaldırılmasına dair naslarca tayin edilen ve arzu edilen sonuç temelde siyasi sebeplerle tam olarak gerçekleştirilememiştir. Müslüman toplumlardaki ve bilhassa Osmanlı'daki kölelik uygulamasının batılı benzerlerinden çok daha insani ve ılımlı olduğunu bizzat döneme ait belgeler açık biçimde ortaya koymaktadır. Her ne kadar Osmanlı'da ve batılı toplumlarda kölelik sistemi cari olmuşsa da Osmanlı kölelik kurumu niteliği itibarıyla batı tecrübesinden büyük oranda ayrılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Kölelik, İslam, Yahudilik, Hristiyanlık

OSMANLI DÖNEMİNDE KALYONCULARIN KIBRIS AHALİSİNE KARŞI CÜRÜMLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Ümit GÜLER

Batman Üniversitesi

umidguler@gmail.com

ÖZET

Kalyoncu, Osmanlı donanmasında kalyon adı verilen yelkenli tipi savaş gemilerinde görevlendirilen denizciler için kullanılan bir tabirdir. 17. Yüzyılın sonlarında ortaya çıkmış olan bu askeri görevliler, ordunun daimi mensubu olmayıp kaptan-ı deryâ ve tersane yetkililerinin her yıl için belirledikleri ihtiyaca göre belirli bir ücret mukabili ve yine belirli bir süreye kadar gönüllü müracaat üzerine istihdam edilirdi. Osmanlı dönemine ait Kıbrıs kadı sicilleri ada ahalisinden bazı kimselerin kalyonculuk görevini icra ettiklerini ve adaya döndüklerinde ahaliye karşı bu sıfatı kullanarak çok sayıda cürüm hadiselerini işlediklerini göstermektedir. İlgili belgeler kalyoncuların oldukça ciddi suçlara karıştıklarını, bu suçların uzunca bir süre devam ettirildiğini ve maalesef devletin bu süreçte suçluların önüne geçme noktasında yeterince etkili olamadığını göstermektedir. İşlenen suçlar genelde zorla ve pahalıya mal satımı şeklinde maddiyat üzerinde vuku bulmuş ve ahali bu hususta mağduriyet yaşamıştır. Zaman zaman bu suçların dizginlendiği fakat uygun şartların oluşmasıyla tekrar ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Kimi zaman devlet görevlilerinin muhtelif sebeplerle bu gibi kimselere göz yumduğu da vaki olmuştur. Konuya dair adaya gönderilen son fermanda Divân-ı Hümâyun'un önceki talimatlarına nispetle daha etkili tedbirler almasıyla bu vakaların belli bir tarihten sonra son bulduğu veya en azından döneme ait belgelere yansımadağı ifade edilebilir. Araştırmamızın veri tabanını 17. Ve 18. yüzyıla ait Kıbrıs kadı sicilleri oluşturmaktadır ve incelenecek vakalar bu defterlerin tamamının taranmasıyla elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kalyoncu, Osmanlı Donanması, Kıbrıs, Suç, Asayiş

REPLACING THE COMPRESSION RATIO IN GASOLINE ENGINES IMPACT OF ITS ENGINE PERFORMANCE PARAMETERS

Yük.Lis.Öğr. Deniz SÜTCÜ

Dr.Öğr.Üyesi Selman AYDIN

tegmen-deniz@hotmail.com

Selman.Aydin@batman.edu.tr

Batman Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü Otomotiv Mühendisliği Anabilim Dalı

Abstract

Increasing the energy needs has made it necessary to use the most efficient and effective energy resources in today's technology. Especially in the automotive sector, serious work is being done in this regard. At the same time, it has been tried to increase the engine power continuously in the vehicles produced from past to present and to reduce fuel consumption and harmful exhaust emissions. These efforts have been on the working principle of the motors and the compression ratio. The compression ratio is determined by the up and down movement of the pistons running in the engine cylinders. As a result of the upward movement of the pistons, the fuel-air mixture in the cylinder is compressed at a certain rate. In other words, the compression ratio; When the piston is down, the volume (cylinder volume) in front of it is the ratio of compressed volume (combustion chamber volume) at the front of the piston when the piston is up. The compression ratio of diesel engines is higher than gasoline engines because of the fact that diesel fuel does not ignite immediately. As a result, the burning temperature and pressure values of the diesel engines are higher and the efficiency increases. The fuel consumption also decreases accordingly. However, the fact that diesel engines have more exhaustive exhaust emissions has led automotive manufacturers to develop new and gasoline engines. When the compression ratio is increased in gasoline engines, deterioration occurs because of the early ignition of the gasoline and this creates an undesirable situation. However, with the change in compression ratio which can be done without causing knock, the fuel consumption is reduced while the efficiency and power increase. Some manufacturers develop such engines and carry out the necessary tests and receive positive results. In this paper, changing the compression ratio and its effects on gasoline engines will be examined.

Keywords: Compression Ratio, Technology, Cylinder Volume, Engine Performance

BENZİNLİ MOTORLARDA SIKIŞTIRMA ORANININ DEĞİŞTİRİLMESİNİN PERFORMANS PARAMETRELERİNE ETKİSİ

Özet

Enerji ihtiyaçlarının artması günümüz teknolojisinde mevcut enerji kaynaklarının en verimli ve etkin bir şekilde kullanılmasını zorunlu hale getirmiştir. Özellikle otomotiv sektöründe bu konuda ciddi çalışmalar yapılmaktadır. Geçmişten günümüze üretilen araçlarda motor gücü sürekli olarak arttırmaya çalışılmış aynı zamanda da yakıt tüketimi ve zararlı egzoz emisyonları azaltmaya çalışılmıştır. Bu uğraşlar motorların çalışma prensibi ve sıkıştırma oranı üzerinde olmuştur. Motor silindirleri içerisinde çalışan pistonların aşağı-yukarı hareketi sonucu sıkıştırma oranı belli olmaktadır. Pistonları yukarı hareketi sonucunda silindir içerisinde bulunan yakıt-hava karışımı belli bir oranda sıkışmaktadır. Diğer bir ifadeyle sıkıştırma oranı; piston aşağıdayken önünde bulunan hacmin (silindir hacmi) piston yukarı çıktığında piston önünde bulunan sıkışmış hacme (yanma odası hacmi) oranıdır. Dizel motorların sıkıştırma oranı, motorin yakıtının hemen tutuşmaması özelliğinden, benzinli motorlara göre daha yüksektir. Bunun sonucunda dizel motorların yanma sonu sıcaklık ve basınç değerleri daha yüksek olmakta ve verim artmaktadır. Yakıt tüketimi de buna bağlı olarak azalmaktadır. Ancak dizel motorların çevreye zararlı egzoz emisyonlarının daha fazla olması otomotiv üreticilerini yeni çalışmalara ve benzinli motorları geliştirmeye yöneltmiştir. Benzinli motorlarda sıkıştırma oranı arttırıldığında benzinin erken tutuşması sebebiyle detenasyon meydana gelmekte ve bu da istenmeyen bir durum oluşturmaktadır. Ancak benzinli motorlarda vuruntuya sebep olmadan yapılabilen sıkıştırma oranı değişikliğiyle verim ve güç artarken yakıt tüketimi de azaltılmaktadır. Bazı üreticiler bu tür motorları geliştirerek gerekli testleri yapmakta ve olumlu sonuçlar almaktadır. Bu yazıda benzinli motorlarda sıkıştırma oranının değiştirilmesi ve etkileri irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sıkıştırma Oranı, Teknoloji, Silindir hacmi, Motor Performansı

MELEZ (SEMI) HYBRID SYSTEM APPLIED IN VEHICLES**Yük.Lis.Öğr. Deniz SÜTCÜ****Dr.Öğr.Üyesi Selman AYDIN**

tegmen-deniz@hotmail.com

Selman.Aydin@batman.edu.tr

Batman Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü Otomotiv Mühendisliği Anabilim Dalı

Abstract

Hybrid means entegre mixture system and it is the integration of two different motor systems. Hybrid vehicles have entered our lives with the reduction of fossil fuel sources and environmental awareness. Combined with electric and gasoline engines, this system provides lower fuel consumption and lower emissions than internal combustion engines. In addition to the internal combustion engine, the system is equipped with an electric motor, generator, battery and other attachments to be coordinated by the electronic control unit. In case of heavy traffic or low speed due to different reasons, electric motor is used instead of gasoline engine which means zero emission release. However, there are some limitations due to the cost of the parts added to the Hybrid vehicles and the battery life. However, due to the technical insufficiency of fully electrically operated vehicles, the demand for hybrid vehicles is higher. This demand is increased through tax cuts and incentives. Some automobile manufacturers produce low-voltage electrical motor systems that support the internal combustion engine, although not entirely hybrid. This system has been named as “Hybrid “.In this paper, hybrid system will be examined.

Keywords: Hybrid, Electric motors, Low emissions.**TAŞITLARDA UYGULANAN MELEZ (YARI) HİBRİT SİSTEMİ****Özet**

Hibrit kelimesi “karışım”, “melez” anlamına gelmekte olup iki farklı motor sisteminin birbirine entegre edilerek çalıştırılmasıdır. Fosil kökenli yakıt kaynaklarının azalması ve gelişen çevre bilinci ile hibrit araçlar hayatımıza girmiştir. Elektrikli ve benzinli motorların bir araya getirilmesiyle oluşan bu sistem içten yanmalı motorlara göre daha düşük yakıt tüketimi ve düşük emisyon salınımları sağlamaktadır. Sistem içten yanmalı motora ek olarak elektrik motoru, jeneratör, batarya ve diğer ek parçalarla donatılarak elektronik kontrol ünitesi tarafından koordine edilmektedir. Trafığın yoğun olduğu ya da farklı sebeplerle düşük hız yapmak durumunda benzinle çalışan motor yerine elektrik motoru kullanılmakta bu da sıfır

emisyona salınımı anlamına gelmektedir. Fakat Hibrit araçlara eklenen parçaların maliyetli olması ve batarya ömründen dolayı bazı kısıtlamalar da yer almaktadır. Ancak günümüzde tamamen elektrikle çalışan araçların teknik yetersizliğinden dolayı hibrit araçlara talep daha fazla olmaktadır. Yapılan vergi indirimleri ve teşvikler ile bu talep arttırılmaktadır. Bazı otomobil üreticileri tamamen hibrit olmasa da içten yanmalı motoru destekleyen düşük voltajlı elektrik motorlu sistemler üretmektedir. Hibrit sistemin avantajlarından faydalanılmış olumsuz yönleri azaltılmış olan bu sistem “Melez Hibrit” olarak adlandırılmıştır. Bu yazıda melez hibrit sistemi irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Melez Hibrit ,Elektrikli motorlar, Düşük emisyon.

AUTONOMOUS DRIVING IN CARS

Yük.Lis.Öğr. Deniz SÜTCÜ

Dr.Öğr.Üyesi Selman AYDIN

tegmen-deniz@hotmail.com

Selman.Aydin@batman.edu.tr

Batman Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü Otomotiv Mühendisliği Anabilim Dalı

Abstract

The cars have been constantly changing since the invention. As a result of their marketing strategies, automobile manufacturers have continuously improved and changed their vehicle models in order to sell more vehicles and to have more control in the market. While automobile users want high performance, low fuel consumption and security systems in vehicles, new expectations are added to these parameters with the development of technology. With these technological systems added to the vehicles, driving comfort, safety systems and engine performance are improved. Vehicles equipped with sensors and actuators can respond to any driving mode with installed software, and the driver's effect is reduced. Adaptive speed control, automatic parking, lane control assistant and many other starting driving assistance systems have become very semi-autonomous today. In the control of the driver, the vehicles progressing according to traffic and road conditions are becoming more common. The competition between manufacturers is expected to be very short for autonomous driving. With the widespread use of hybrid and electric vehicles and GPS computer-aided design, prototypes of non-driver vehicles are produced and the necessary tests are carried out. In the coming period, completely driverless vehicles will become widespread and the impact of human factor will be diminished in driving. In this paper, autonomous driving and its effects in the automotive world will be examined.

Keywords: Autonomous driving, New technology, Driverless vehicle

OTOMOBİLLERDE OTONOM SÜRÜŞ

Özet

Otomobiller icadından bu yana sürekli değişim içindedir. Otomobil üreticileri pazarlama stratejileri gereği daha fazla araç satmak ve piyasada daha fazla söz sahibi olabilmek için araç modellerini sürekli geliştirmiş ve değiştirmiştir. Otomobil kullanıcıları araçlarda yüksek performans, düşük yakıt tüketimi ve güvenlik sistemleri isterlerken günümüzde bu parametrelere teknolojinin gelişmesiyle yeni beklentiler de eklenmiştir. Araçlara eklenen bu teknolojik sistemler ile sürüş konforu, güvenlik sistemleri ve motor performansı arttırılmıştır. Sensörler ve aktüatörlerle donatılan araçlar yüklenen yazılımlarla

birlikte her türlü sürüş moduna cevap verebilir ve sürücünün etkisi azaltılabilir duruma gelmiştir. Adaptif hız kontrolü, otomatik park etme, şerit kontrol asistanı ve bunun gibi birçok özellikle başlayan sürüş yardım sistemleri günümüzde çok ileri seviyelere ulaşmış yarı otonom hale gelmiştir. Sürücünün denetiminde trafik ve yol durumlarına göre ilerleyen araçlar giderek yaygınlaşmaktadır. Üretici firmalar arasında yaşanan rekabet ile otonom sürüşe geçme süresinin çok kısa olacağı öngörülmektedir. Hibrit ve elektrikli araçların yaygınlaşması ve GPS bilgisayar destekli tasarımla ile sürücüsüz araçların prototipleri üretilmekte gerekli testler yapılmaktadır. Önümüzdeki süreçte tamamen sürücüsüz araçlar yaygınlaşacak ve sürüşte insan faktörünün etkisi azalarak yok olacaktır. Bu yazıda otomotiv dünyasındaki otonom sürüş ve etkileri irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Otonom sürüş, Yeni teknoloji, Sürücüsüz araç

GEORGE HERBERT MEAD SOSYOLOJİSİNDE KİMLİK VE KİMLİK İNŞASI**Arş Gör. Vefa ADIGÜZEL**

Bingöl Üniversitesi

vefaadiguzel@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, G.H. Mead sosyolojisinde kimlik ve kimlik inşasına ilişkin temel varsayımları ve bağlamları tespit etmektir. Mead, sembolik etkileşimciliğin kurucu isimlerindedir. Bu yaklaşım bireylerin gündelik yaşam içerisindeki etkileşimlerine, sosyal ilişkilerindeki anlamlara, nesnelere ve sembollere odaklanır. Hem sosyolojik hem de sosyo-psikolojik etkileri olan bu teori, birey merkezli olması açısından mikro sosyolojik bir yaklaşımı temsil etmektedir. Bu yaklaşıma göre birey; eylemleri, pratikleri ve sosyal davranışları açısından aktördür. Mead sosyolojisinin temelinde bireye vurgu yapılır. Çünkü birey-toplum ilişkisinde aktif ve yaratıcı özne, bireydir. Bireyin anlam arayışı, ilişkileri, toplumsal rolleri, gündelik yaşantısı ve kimlik deneyimleri bu yaklaşımın ilgi alanına giren konulardır. Sembolik etkileşim açısından önemli olan, toplumsal yapı ile benliğin karşılıklı ilişkisini yorumlamaktır. Bu bağlamda sembolik etkileşim “kimlik” konusunda ortaya atılan önemli bir teoridir. Özellikle Mead’ın “ferdi ben” ve “sosyal ben” ayrımı kimlik ve kimliğin inşasına ilişkin süreci ifade etmektedir. Bu teoriye göre, birey ve toplum birbirlerinden ayrılmaz ve birbirlerini tamamlayan unsurlardır. Mead, kimliği çok boyutlu bir olgu olarak tanımlayarak, kimliklerin toplumsal süreçlerin veya etkileşimlerin sonucunda geliştiğini ifade etmektedir. Bu çalışmada, Mead’ın kimliğe ilişkin tespitleri, sosyal etkileşimci teori bağlamında kimliklerin niteliği, kapsamı ve içerikleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mead, Mikro Sosyoloji, Sembolik Etkileşimcilik, Kimlik.

KAMU BİNALARINDA LED ARMATÜR DÖNÜŞÜMÜNE İLİŞKİN BİR DURUM ÇALIŞMASI: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Cenk YAVUZ¹

Ceyda AKSOY TIRMIKÇI²

^{1,2} Sakarya Üniversitesi,

Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü,

cyavuz@sakarya.edu.tr

ÖZET

Ülkemiz ve dünyamız, içinden geçtiğimiz enerji ve ekonomi sorunlarıyla sarmalanmış olduğumuz bu kritik süreçte enerji tasarrufu, enerji verimliliği ve maliyet azaltışı konularına odaklanmış durumdadır. Bu bağlamda en kolay tasarruf ve verimlilik sağlanabilecek olan aydınlatma tesisatlarıyla ilgili adımlar atılmaya çalışılmakta ancak yetkin kişiler tarafından atılmayan bu adamlara ülkemize yeni bir masraf ve zarar kalemi olarak geri dönmektedir. Ülke yönetiminin talep ettiği tasarruf tedbirlerinin alınabilmesi ve bunun ötesinde sürdürülebilir ve uzun ömürlü aydınlatma tesisatlarının kurulabilmesi için çalışmalar yapmak zorunlu hale gelmiştir. Sakarya Üniversitesi Mühendislik Fakültesi bu amaç doğrultusunda yapılabilecekleri araştırmak için bir komisyon kurmuştur. Bu komisyon Mühendislik Fakültesinin en yüksek aydınlatma elektriği tüketimine sahip olan binalarında durum tespiti yaparak hali hazırda tüketilen enerji miktarlarını, aydınlatma tesisatının kalan ömürleriyle de ilişkilendirerek bir projeksiyon hazırlamıştır. Bu projeksiyon ışığında tüm mevcut flüoresan armatürlerin LED armatürlerle değiştirilerek elde edilebilecek enerji ve bütçe tasarrufu ortaya konmuş, mevcut aydınlatma şartlarından, CIE, CIBSE, ILO gibi kurumların standart aydınlık düzeyi ve düzgünlük değerlerinden ödün vermeden, karbon ayak izini de küçülterek nasıl bir eylem planı geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu çalışma geneli itibarıyla benzer durumdaki tüm Kamu binalarında aydınlatma dönüşümünün nasıl ve hangi adımları takip ederek yapılması gerektiğini canlı örneği ile ortaya koymakta ve Kamu yöneticileri için bir rehber niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji tasarrufu, Enerji verimliliği, Sürdürülebilir enerji, Karbon ayak izi

FOTOMETRİK FLICKER OLAYININ OFİS ÇALIŞANLARININ ALGISINA ETKİSİNİN SAHA ÖRNEĞİ İLE İRDELENMESİ

Cenk YAVUZ¹

Ceyda AKSOY TIRMIKÇI²

¹⁻² Sakarya Üniversitesi,

Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü,

cyavuz@sakarya.edu.tr

ÖZET

Günümüzde bilgisayar ve ilintili teknolojilerin ilerlemesi hem ofis çalışanlarının sayısını arttırmış hem de masa başında geçirilen saatleri yukarıya çekmiştir. Her iş grubuna göre dikkat ve yoğunlaşma gerektiren birçok farklı süreç ve görevler masa başında gerçekleştirilmektedir. Kapalı ortamlarda uzun süre kalarak direk gün ışığından faydalanamayan ofis çalışanlarının psikolojik ve fizyolojik durumları ile ilgili yapılan çalışmalar, ortaya çıkan etkilerin işgücü kaybı ve kritik hataların yapılmasına kadar uzandığını göstermiştir. Bunun önüne geçilmesi için dinamik aydınlatma, senaryolu ve loşlaştırılmalı uygulamalar dünya çapında son dönemde kullanılan aydınlatma yaklaşımları olmuştur. Ancak hangi ışık kaynağı kullanılırsa kullanılsın özellikle işin içine loşlaştırma kontrolü girdiğinde normalde bulunan fotometrik flicker etkisinin arttığı bilinen bir gerçek olmakla beraber, buna bağlı olarak beklenmeyen sonuçların ortaya çıkabileceği de düşünülmektedir. Bu çalışmada 3 farklı ofis ortamında, tamamen LED armatürlü, hem LED hem flüoresan armatürlü karma ve sadece flüoresan armatürlü, ofis çalışanlarına farklı aydınlatma senaryoları altında farklı görevler verilmiş ve bu görevleri gerçekleştirme başarı oranları incelenmiştir. Ayrıca bu deneysel çalışmaya katılan kişilere içinde buldukları odalarda geçirdikleri süreler içindeki psikolojik durumlarını araştırmak üzere bir de anket hazırlanmıştır. Çıkan sonuçlar ışığında %100 çalışma ve diğer senaryolar altında görev tamamlama başarı oranları ile katılımcıların psikolojik geri dönüşleri bir arada değerlendirilerek hem loşlaştırılmalı aydınlatma kontrolü hem de loşlaştırma için kullanılan yöntemlerle ilgili tespitlerde bulunulmuştur. Ayrıca aydınlatma ekipmanı seçerken flicker etkisinin en aza indirilmesi için gereken izlenmesi gereken bir yol haritası çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fotometrik flicker, İç aydınlatma, Aydınlatma senaryoları, Loşlaştırma

FOSİL YAKITLARIN DÜNYADAKİ DURUMU VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Ceyda AKSOY TIRMIKÇI ¹

Cenk YAVUZ ²

¹⁻² Sakarya Üniversitesi

Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

caksoy@sakarya.edu.tr

ÖZET

Bugün iklim değişikliği dünyanın karşı karşıya olduğu en hayati ve karmaşık sorunlarından birisidir. Yapılan çalışmalar küresel sıcaklık artış hızının tahmin edilenin korkutucu derecede üzerinde olduğunu göstermektedir. Bu artışın sonuçları özellikle kutuplarda gözle görülebilir bir duruma gelmiştir. Grönland, kuzey buz denizi ve güney kutbu bölgesinde son birkaç yılda kaybedilmesi beklenenden en az 2 kat daha fazla buz kaybedilmiş ve buzların rengi güneş ışınlarını yansıtmasını engelleyecek seviyede değişmiştir. Bununla beraber artan ısının ve salınan karbondioksit gazının önemli bir bölümünü emen okyanuslarda suyun sıcaklığı ve asit derecesi değişmiş ve bu değişimler mercan kayalıklarının neredeyse %50'si bozulmasına neden olmuştur. Tüm bunlara ilaveten dünyanın birçok yerinde yüksek hava sıcaklığı olayları artış göstermiş, yoğun yağmurlar ve ani fırtınaların sayısı artmıştır. Mevcut ısınma eğiliminin en büyük nedeni 20.yüzyılın ortalarından itibaren beklenmedik oranlarda artış gösteren insan kaynaklı sera gazı salınımıdır. Yıllardır atmosfere salınan ısı tutma özelliği bulunan sera gazlarının gezegene etkilerinin hissedilmesi uzun süre aldığından, küresel ısınmanın önemiyetinin fark edilmesi de geç olmuştur. Bu nedenle tam şu anda tüm salınımın durdurulması bile, iklim değişikliğinin gelecek nesilleri etkileyecek sonuçlarının ortadan kalkmasına yetmeyecektir. Bu çalışmada küresel sera gazına en büyük katkıyı sağlayan enerji üretim sektörünün farklı enerji kaynakları teknolojilerinin rezerv durumu, küresel tüketimi ve bu teknolojilerin kullanımının sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri ile teknik riskleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, Sera gazı emisyonu, Sürdürülebilir enerji

BAGLEY-TORVİK HİPERBOLİK KESİRLİ DİFERANSİYEL DENKLEMİN LAPLACE COLLOCATION METODUYLA YAKLAŞIK ÇÖZÜMÜ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MODANLI

Harran Üniversitesi

mmodanli@harran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada başlangıç-sınır değer koşullarına bağlı Bagley-Torvik hiperbolik kesirli kısmi diferansiyel denklemi incelendi. Bu denklemin başlangıç değer koşullarına bağlı nümerik ve analitik çözümleri verildi. Caputo kesirli türeviyle tanımlı olan Bagley-Torvik hiperbolik kesirli kısmi diferansiyel denklemin yaklaşık çözümü için Laplace Transform Collocation Metodu kuruldu. Kesirli diferansiyel denklemler, kesirli kısmi diferansiyel denklemler, kesirli integral diferansiyel denklemleri ve kesirli diferansiyel denklemleri içeren dinamik sistemleri denklemlerini çözmek için farklı metotlar vardır. Bu metotlar; sonlu fark metodu, Adomin's decomposition metodu, variational iteration metodu, homotopy perturbation metodu, spectral method ve Laplace transform collocation gibi metotlardır. Bu denklemin tam çözümünü bulmak çözmek için Laplace transform metodu kullanıldı. Laplace transform collocation metodu kullanılarak elde edilen nümerik sonuçlar tam çözüm ile karşılaştırılarak hata analizi yapıldı. Polinomal fonksiyonlar şeklindeki çözüme sahip diferansiyel denklemlerde tam çözüm ile yaklaşık çözüm aynı iken üstel ve trigonometrik şeklinde çözümlere sahip denklemlerde bu metot tam çözüme yaklaşık olarak hesaplanır.

Anahtar Kelimeler: Bagley-Torvik Hiperbolik Kesirli Diferansiyel Denklemi, Başlangıç Değer Problemi, Laplace Transform Collocation Metodu.

ABSTRACT

In this study, the following initial-boundary value problem for Bagley-Torvik hyperbolic fractional partial differential equation is investigated. The numerical and analytic solutions of the Bagley-Torvik hyperbolic fractional partial differential equations with the initial condition are presented. Laplace Transform Collocation Method is constructed for solving this partial differential equation with Caputo fractional derivative. Different several methods are used to solve fractional differential equations, fractional partial differential equations, fractional integro-differential equations and dynamic system containing fractional derivatives, such as finite difference method, Adomin's decomposition method, variational iteration method, homotopy perturbation method, spectral method and Laplace Transform Collocation.

For the analytical solution of this equation is used the Laplace transform method. Using the Laplace Transform Collocation obtained numerical results are discussed by comparing with the exact solutions. The solution of polynomial functions with this method corresponds to the analytical solution, but the solution of exponential or logarithmic functions by this method only gives the approximate solution.

Key Words: Bagley-Torvik Hyperbolic Fractional Differential Equation, Initial Value Problem, Laplace Transform Collocation Method.

İKİDİLLİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE DERSİ DİNLEME VE KONUŞMA BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZYETERLİKLERİ*

Cenan İŞÇİ

Artvin Çoruh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkçe Öğretmenliği Programı
cenanisci@artvin.edu.tr

Nevin AKKAYA

Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkçe Öğretmenliği Programı
nevin.akkaya@deu.edu.tr

ÖZET

Türkiye’deki eğitim-öğretim kurumlarında öğrenim gören ikidilli bireyler üzerine pek çok araştırma yapılmış ve bu konuda bir literatür oluşmuş olsa da, bu çalışmalar incelendiğinde, ikidilli öğrencilerin Türkçe dersindeki dinleme ve konuşma becerileri ile ilgili özyeterlik düzeylerinin tespitine ilişkin çalışmaların yeterli olmadığı görülmüştür.

Bu çalışmanın amacı “Ortaokul yedinci sınıfta öğrenim gören, ikidilli öğrencilerin, Türkçe dersindeki dinleme ve konuşma becerilerine ilişkin özyeterlikleri ne düzeydedir?; Bu öğrencilerin Türkçe dersindeki dinleme ve konuşma becerilerine ilişkin özyeterlik düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?; Bu öğrencilerin Türkçe dersindeki dinleme ve konuşma becerilerine ilişkin özyeterlik düzeyleri bildiği dillere göre farklılık göstermekte midir?” sorularına cevap aramaktır. Çalışma kapsamında ilgili alanyazın taranmış ve mevcut ölçüm araçlarının yukarıda ifade edilen araştırma sorularına yeterli düzeyde uygun olmadığı tespit edilmiştir. Bu tespitten hareketle çalışmanın amacına ilişkin soruları cevaplayabilmek için “İkidilli Öğrencilerin Türkçe Dersi Dinleme Becerisi Özyeterlik Ölçeği (İÖTDÖ) ve İkidilli Öğrencilerin Türkçe Dersi Konuşma Becerisi Özyeterlik Ölçeği (İÖTKÖ)” araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Çalışmanın örneklemini Buca, Karabağlar, Çiğli, Menemen, Bayraklı, Konak ilçelerinde yer alan yirmi ortaokulda öğrenim gören toplam 1763 ikidilli yedinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

* Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı doktora tezinden üretilmiştir.

Araştırma kapsamında belirlenen alt problemlere ilişkin veriler araştırma sırasında araştırmacılar tarafından geliştirilen İÖTDÖ ve İÖTKÖ ile elde edilmiştir. Alt problemlere ilişkin analizlere başlamadan önce ölçeklerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri ile sınanmıştır. Yapılan normallik testleri sonucunda elde edilen verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiş; ve bu nedenle veri analizinde non-parametrik testler kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İkidillilik, Özyeterlik, Türkçe Dersi, Dinleme becerisi, Konuşma becerisi

STUDY OF THE EFFECT OF PATTERN ANGLE ON HEAT TRANSFER AND FLOW AT COOLING SURFACES BY USING AIR JET IMPINGEMENT

Asst. Prof. Dr. Doğan Engin ALNAK¹,

Asst. Prof. Dr. Koray KARABULUT^{2*}

¹ Sivas Cumhuriyet University,
Technology Faculty, Automotive Eng. Dept., Sivas/Turkey

^{2*} Sivas Cumhuriyet University,
Sivas Vocational High School, Electric and Energy Dept.,
dealnak@cumhuriyet.edu.tr, kkarabulut@cumhuriyet.edu.tr

ABSTRACT

Due to increasing heat dissipation rate and heat flux in electronic components, new cooling technologies should be developed. Because impinging jets provides high cooling performance, they are particularly used in cooling of electronic circuit equipments. In this work, the effect of pattern angle on cooling of copper plate with five trapezoid patterned surfaces inside a rectangular channel comprising of one open and three blocked sides was numerically searched by using a single air jet flow. The numerical computations were carried out by solving a steady, three-dimensional Navier-Stokes equation and an energy equation by using Ansys-Fluent 17.0 software program with k- ϵ turbulence model. Air with inlet temperature of 300 K was used as working fluid. A constant heat flux with 1000 W/m^2 was applied to trapezoid patterned surfaces when the top and side surfaces were adiabatic. The angles of 50° , 60° , 70° and 80° were utilized as pattern angles of trapezoid patterned surfaces. The study was performed for different Reynolds numbers (Re) of 4000, 6000, 8000 and 10000 and different jet-to-plate distances (H/D_h) of 4, 6, 10. The numerical results agreed well with the numerical and experimental datas of work existed in literature. The results were exhibited as the variations of the mean Nu numbers and surface temperatures for each investigated angles of trapezoid patterned indentation surface. The temperature, velocity contour distributions and stream lines of jet fluid flow were also investigated for different Re numbers and H/D_h ratios. While the highest average Nu number value was reached on the trapezoid patterned surfaces with 50° angle, it was found to be high 12,78% compared with the surface of 80° angle for $H/D_h=4$ and $Re=6000$.

Key Words: Impingement Air Jet, Patterned Surface Angle, Heat Transfer, Numerical Analysis

ÇARPAN JET AKIŞI KULLANILARAK SOĞUTULAN YÜZEYLERDE DESEN AÇISININ ISI TRANSFERİ VE AKIŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Doğan Engin ALNAK¹,

Dr. Öğr. Üyesi Koray KARABULUT^{2*}

¹ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi,

Teknoloji Fakültesi, Otomotiv Müh. Bölümü, Sivas/Türkiye

^{2*} Sivas Cumhuriyet Üniversitesi,

Sivas Meslek Yüksekokulu, Elektrik ve Enerji Bölümü,

dealnak@cumhuriyet.edu.tr, kkarabulut@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Elektronik bileşenlerde artan ısı yayılım oranı ve ısı akışı nedeniyle, yeni soğutma teknolojilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Çarpan jetler, yüksek soğutma performansı sağladıkları için özellikle elektronik devre elemanlarının soğutulmasında kullanılmaktadırlar. Bu çalışmada, bir tarafı açık, üç tarafı kapalı dikdörtgenel bir kanal içerisinde bakır plakadan oluşan beş adet yamuk desenli yüzeyin tek bir hava jeti akışı kullanılarak soğutulmasında desen açısının etkisi sayısal olarak araştırılmıştır. Sayısal hesaplamalar, zamandan bağımsız olarak üç boyutlu Navier-Stokes ve enerji denkleminin k-ε türbülans modelini de dikkate alarak Ansys-Fluent 17.0 bilgisayar programı kullanılarak çözümlenmiştir. 300 K giriş sıcaklığındaki hava, çalışma akışkanı olarak kullanılmıştır. Kanalın üst ve alt yüzeyleri adyabatik iken yamuk desenli yüzeylere sabit 1000 W/m^2 lik ısı akışı uygulanmıştır. 50° , 60° , 70° ve 80° lik açılar yamuk yüzeylerin desen açıları olarak kullanılmıştır. Çalışma, Re sayısının (Re) 4000, 6000, 8000 ve 10000 ve jet-plaka arası uzaklığın (H/D_h) 4, 6 ve 10 olduğu değerler için uygulanmıştır. Sayısal sonuçların literatürde var olan çalışmanın sayısal ve deneysel sonuçları ile uyumlu oldukları tespit edilmiştir. Sonuçlar, incelenen her bir desenli yamuk yüzey açısı için ortalama Nusselt sayısı (Nu) ve yüzey sıcaklığının değişimi olarak sunulmuştur. Ayrıca, jet akışının farklı Re ve H/D_h değerleri için sıcaklık, hız konturu ve akım çizgileri dağılımları incelenmiştir. En yüksek ortalama Nu sayısı değerine 50° açılı yamuk desenli yüzeylerde ulaşılmış olup $H/D_h = 4$ ve $Re=6000$ için 80° açılı yüzeyle karşılaştırıldığında % 12,78 daha fazla olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çarpan Hava Jeti, Desenli Yüzey Açısı, Isı Transferi, Sayısal Analiz

YAŞLI HASTALARA EVDE BAKIM VEREN BİREYLERİN SOSYAL DESTEK ALGILARI, BAKIM YÜKLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Hemşire Gül KILIÇ DEDEOĞLU¹

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ERSİN²

¹Harran Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi, gulgul_1988@hotmail.com,

²Harran Üniversitesi, fatmaersin1@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma yaşlı hastalara bakım veren bireylerin sosyal destek algıları, bakım yükleri ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı tipte olan çalışma Şanlıurfa ili Mehmet Akif İnan Eğitim Araştırma Hastanesi ve Balıklıgöl Devlet Hastanesi Evde Bakım Birimlerinin hizmet verdiği bölgelerde Ekim 2016-Mayıs 2017 tarihleri arasında yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini yaşlı hastaya evde bakım veren 258 birey oluşturmuştur. Verileri Hasta ve Bakım Veren Bireyi Tanılama Formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Bakım Verme Yükü Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama), bağımsız gruplarda t testi, Mann Whitney U testi, Tek Yönlü Varyans analizi, Kruskal Wallis analizi, Korelasyon analizi ve Tukey testi yapılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulu'ndan, ilgili kurumlardan ve çalışmaya katılacak olan bireylerden izin alınmıştır. Çalışmada evde bakım veren bireylerin orta düzeyde bakım yüküne sahip oldukları (54.30 ± 9.43), çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği özel bir insan alt boyutundan en yüksek puanı (17.97 ± 5.56), arkadaş alt boyutundan en düşük puanı (8.96 ± 4.61) aldıkları saptanmıştır. Bakım veren bireylerin cinsiyete, eğitim durumuna, birlikte yaşanan bireylere, başka bakım verenin bulunma durumuna, sağlığın olumsuz etkilenme durumuna, evlilik ve aile ilişkisinde sorun yaşama durumuna göre bakım verme yükü arasında anlamlı bir fark saptanmıştır ($p < 0.05$). Ayrıca algılanan sosyal desteğin bakım verme yükünü etkilediği saptanmıştır ($p < 0.05$). Eğitim durumu ve birlikte yaşanan bireylere göre çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği aile alt boyutu, medeni durum ve eğitim durumuna göre özel bir insan alt boyutu, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu ve çalışma durumuna göre arkadaş alt boyutu arasında anlamlı bir fark belirlenmiştir ($p < 0.05$). Bakım veren bireylerin önceden başka bir yakınına bakım verme durumuna, sağlığın olumsuz etkilenme durumuna, evlilik ve aile ilişkisinde sorun yaşama durumuna, sorumluluklarını yerine getirme durumuna, bakım verme ile ilgili eğitim alma durumuna, evde bakım hizmetinin bakım verme yükünü hafiflettiği düşüncesine göre çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p < 0.05$). Algılanan sosyal desteğin

ve bakım verme yükünün birçok faktörden etkilendiği düşünüldüğünde, koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinde çalışan hemşireler tarafından yaşlıya bakım veren bireylerin bakım verme yükünü azaltacak, algılanan sosyal desteği arttıracak faktörler değerlendirilerek, bu konuda eğitim ve danışmanlık programlarının düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Yaşlı, Sosyal Destek, Bakım Verme Yüğü, Hemşirelik.

OBEZİTE TEDAVİSİNDE ENDOSKOPIK İNTRAGASTRİK BOTULİNUM TOKSİN A UYGULAMASI ERKEN DÖNEM SONUÇLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi Ergin ARSLAN

Lokman Hekim Akay Hastanesi,ergnrsln@hotmail.com

ÖZET

Obezite dünya çapında giderek artan bir sağlık sorunudur. Ülkemizde obez ve fazla kilolu bireylerin oranı %50'nin üzerindedir. Obezite tedavisinde diyet, yaşam tarzı değişiklikleri, ilaçlar, endoskopik ve cerrahi bir çok yöntem uygulanmıştır. Cerrahi yöntemler vücut kitle indeksi komorbiditelerle birlikte $VKİ > 35 \text{ kg/m}^2$ ya da $VKİ > 40 \text{ kg/m}^2$ olan bireylerde uygulanmaktadır. $VKİ 30-35 \text{ kg/m}^2$ olan obez bireylerde ise endoskopik balon ve son zamanlarda popüler olmaya başlayan endoskopik intragastrik Botulinum toksin A (Botoks) uygulamaları tedavi seçeneklerindedir. İntragastrik balon uygulamasının uygulama sonrası ağrı, şiddetli bulantı-kusma ve yüksek maliyet gibi dezavantajları bulunmaktadır. İntragastrik botoks uygulaması maliyeti düşük ve hastalar tarafından daha rahat tolere edilen bir yöntemdir. Mide antrum ve fundus bölgelerine 200 UI Botulinum toksin A (Botoks) enjekte edilmektedir. Böylelikle mide boşalma süresi uzamakta ve aynı zamanda iştah azalmaktadır. Kliniğimizde toplam 25 obez hastaya intragastrik botoks enjeksiyonu yaptık. Hastaların 21'i kadın ve 4'ü erkekti. Ortalama yaş 42.4 ortalama $VKİ 30.4 \text{ kg/m}^2$ idi. 3 aylık takipler sonucunda hastaların ortalama $VKİ 25.6 \text{ kg/m}^2$ idi. İşlem sonrası erken ve geç dönemde hiçbir komplikasyon olmadı. İntragastrik botulinum toksin A (Botoks) uygulamasının obezite üzerine olan etkilerini araştırmak için daha fazla sayıda hasta ve daha uzun süreli hasta takibi içeren çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Obezite, İntragastrik ,Botulinum Toksin A

**FASULYEDE VERMİKOMPOST UYGULAMALARININ
BAKTERİYEL ADI YANIKLIK HASTALIĞI VE BİTKİ GELİŞİM
PARAMETRELERİNE ETKİSİ**

Dr. Yusuf ÖZTÜRKÇİ¹

Dr. Öğr. Ü. Ahmet AKKÖPRÜ²

¹ Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Van İl Koordinatörlüğü;
ozturkciyusuf@gmail.com

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi;
ahmetakkopru@yyu.edu.tr

ÖZET

Vermikompost (solucanlı kompost); bazı toprak solucanlarının, organik atık/artıkları sindirim sistemlerinden geçirerek; hızlı bir detoksifikasyon ve humifikasyon işlemine tabi tutulması sonucu kompostlaştırılması işlemidir. Solucanların sindirim sisteminde bulunan, onları toprak patojenlerine karşı koruyan ve bağışıklık sistemlerini güçlendiren vücut sıvıları (Söлом) elde edilen gübreye geçerek bitkiye, patojenlere ve stres koşullarına karşı direnç kazandırır. Ayrıca organik materyaller, kompostlaştırılmaları sırasında mikroorganizmalar, bitki besin elementleri, çeşitli enzimler, organik maddeler, humik ve fulvik asitçe zengin bir yapıya dönüştürülür. Yürütülen bu çalışmada vermikompostun katı ve sıvı formu kullanılarak fasulyede bitki gelişimi ve *Xanthomonas axonopodis* pv. *phaseoli*'nin (Xph) neden olduğu bakteriyel adi yanıklık hastalığına karşı etkinliği iklim odası çalışmaları ile araştırılmıştır. Çalışmada katı vermikompost (Vk) üç farklı dozda (%10,%20 ve %40) torf yetiştirme ortamına karıştırılmış, sıvı vermikompost (Vs) ise yine üç farklı dozda (1/100, 1/150 ve 1/200) yetiştirilme ortamına içirme yoluyla uygulanmıştır. Fasulyenin ilk trifoliat yaprak döneminde, 10⁷ cfu/ml Xph süspansiyonu pülverize edilerek uygulanmıştır. Patojen uygulamasından 21 gün sonra 1-5 skalasına göre hastalık şiddeti değerlendirilerek, klorofil içeriği, bitki toprak üstü ve kök aksamı yaş ve kuru ağırlıkları belirlenerek deneme sonlandırılmıştır. Hastalık şiddetini baskılamada en başarılı uygulama %48 etki ile Vk %10 uygulaması olduğu belirlenmiştir. Klorofil içeriğini arttırması yönünden ise Vs uygulamalarının daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Bitki kök ve toprak üstü aksam gelişim parametreleri bakımından sıvı ve katı vermikompost uygulamalarının kontrole göre farklı düzeylerde pozitif etkide bulunduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vermikompost, fasulye, *Xanthomonas axonopodis* pv. *phaseoli*, biyokontrol, söлом

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ

Erman ADANAŞ

Havva ÇETİN

Dr. Çetin GÜLER

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

hawactn@gmail.com

ermanadanas@gmail.com

cetin@yyu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, Ortaokul 5. sınıf Müzik dersi öğretim programında yer alan “Nota Bilgisi” ünitesinin öğretiminde teknoloji kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına etkisi incelenmiştir. Çalışmada, kontrol gruplu, ön test ve son test yarı deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017–2018 eğitim öğretim yılının 2. Döneminde Van ilinde bir ilköğretim okulunun 5. sınıfında öğrenim gören 50 öğrenci oluşturmaktadır. Müzik dersi ünitelendirilmiş yıllık planı dikkate alınarak, “Nota bilgisi” ünitesinin konuları deney ve kontrol gruplarında 2 haftalık süreçte müzik dersi için Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) belirlediği haftalık 1’er ders saati süresince işlenmiştir. “Nota Bilgisi” ünitesi konuları aynı öğretmen tarafından kontrol grubunda düz anlatım yöntemiyle, deney grubunda ise teknoloji destekli olarak bilgisayarda hazırlanmış materyaller kullanılarak işlenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan akademik başarı testi alanında uzman iki öğretim elemanının görüşleri alınarak hazırlanmıştır. Akademik başarı testinde 40 soru yer almıştır. Her iki gruba ait öğrencilerin ön testten aldıkları puanların ortalaması MEB not değerlendirme kriterlerine göre 45 puanın altında bir puan olduğundan dolayı başarısız olarak değerlendirilmiştir. Bu başarısızlığın nedeni nota bilgisi ile ilgili daha önceden müfredatta bir ders konusunun yer almamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcıların son test puan ortalamalarının karşılaştırılmasında deney ve kontrol gruplarının her ikisinde de bir artış olduğu ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Grupların puan ortalamalarına bakıldığında deney grubunda yer alan öğrencilerin puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji Kullanımı, Müzik Eğitimi, Nota Bilgisi, Ortaokul, Öğrenci

SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDE OKULA AİDİYET DUYGUSU**Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN**

Harran Üniversitesi

arikangokhan@hotmail.com

ÖZET

Okula aidiyet duygusu, bireyin okuldaki diğerlerine karşı ne hissettiği ile ilişkilidir. Öğrencinin, bireysel olarak okuldaki diğer bireyler tarafından ne ölçüde onaylandığına, saygı duyulduğuna, dâhil edildiğine ve desteklendiğine yönelik öznel duygu durumuna karşılık gelir. Öğrencilerin, kendilerini okullarının bir parçası, okul topluluğunun değerli bir üyesi olarak görmeleri konusundaki öznel algılarını ifade eden okula aidiyet duygusu da öğrencilerin, eğitim çıktılarını üst düzeyde kazanabilmeleri bakımından önemli görülmüş ve bu konuda çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Örneğin Sarı'nın yaptığı araştırmada; akademik başarı düzeyi yüksek olan öğrencilerin, okula aidiyet duygularının da daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmada temel konu olan okula aidiyet duygusu öğrencinin okulda mutlu bir birey olarak yer alması, okul içi ve dışı zamanlarında okulun bir parçası olarak hissedebilmesi, okulundan gururla bahsedebilmesi öğrenci üzerinde, dolaylı olarak da okuldaki diğer bireyler ve eğitimin diğer çıktıları üzerine pozitif yansımalar yaratacaktır. Bu çalışmanın amacı spor lisesi öğrencilerinde okula aidiyet duygusu algılarının incelenmesidir. Araştırmaya 2016 – 2017 Öğretim Yılında Şanlıurfa ili spor lisesi dokuzuncu, onuncu ve onbirinci sınıflarına devam eden 193 öğrenci katılmıştır. Verilerin toplanmasında Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği (OADÖ) kullanılarak toplanan verilerin analizinde tek yönlü varyans (ANOVA) kullanılmıştır. Analizler sonucunda; okula aidiyet duygusu puanlarının genel olarak orta düzeyde olumlu olduğu; puanlar arasındaki anlamlı farkların Spor lisesi öğrencilerinde aitlik boyutunda aktif spor yapanlarda lehine olduğu belirlenmiştir. sınıf düzeyi reddedilmişlik boyutunda ise birinci ve sınıflar ile üçüncü sınıflar arasında fark bulunmuştur. Puanlarda, pansiyon durumu, , cinsiyete göre fark bulunmamıştır.

Anahtar Sözcükler: Spor, Spor Lisesi, Okula aidiyet duygusu

BIST 100'DE YER ALAN İMALAT İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ÖLÇÜLMESİ

Dr. Öğrt. Üyesi Bülent YILDIZ

Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, bulent.yildiz@adu.edu.tr

Dr. Öğrt. Üyesi Umut Tolga GÜMÜŞ

Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, ugumus@adu.edu.tr

Erkan ÇIBIK

Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, erkancibik16@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma ile BIST 100 Endeksi'nde yer alan imalat işletmelerinin finansal performanslarının ölçülmesi amaçlanmaktadır. Finansal performans/etkinlik değerlerinin ölçülmesi için Veri Zarflama Analizi (VZA) kullanılmıştır. VZA için literatürde yapılan çalışmalarda dikkate alınarak 10 adet ayrı finansal oran girdi ve çıktı değişkenleri olarak seçilmiştir. Bu değişkenlerin 6 tanesi (cari oran, borç-özkaynak oranı, borç-aktif oranı, stok devir hızı, alacak devir hızı ve satışların maliyeti oranı) girdi değişkenleri olarak tanımlanırken, 4 tanesi (net kar marjı, özkaynakların karlılığı, aktiflerin karlılığı ve esas faaliyet kar marjı) ise çıktı değişkenleri olarak belirlenmiştir. Çalışma için BIST 100' de yer alan, verileri süreklilik arz eden ve negatif değere sahip olmayan finansal orana sahip 35 adet işletme analiz edilmiştir. Çalışma 2012-2017 yıllarına ait yılsonu verilerinin ortalaması alınarak VZA'ya tabi tutulmuştur. Analiz için Frontier Analyst programı kullanılmıştır. Veri Zarflama Analizi sırasında model olarak VZA'nın çıktı yönelimli "ölçeğe göre sabit getiri" (CCR-Toplam Etkinlik) ve "ölçeğe göre değişken getiri" (BCC-Teknik Etkinlik) modelleri kullanılmıştır. Elde edilen CCR ve BCC etkinlik skorları kullanılarak da "Ölçek Etkinliği" değerleri hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen sonuçlara göre işletmelerin %34 'ünün çıktı yönelimli CCR modeline göre etkin, %66'sının ise çıktı yönelimli BCC modeline göre etkin olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada ayrıca bazı işletmelerin etkinsizlik nedenleri ve yüzdeleri hesaplanmıştır. Ayrıca analiz sonucunda çalışmaya dahil edilen işletmeler için toplam potansiyel iyileştirme rakamları hesaplanmıştır. Buna göre analiz edilen işletmelerin net kar marjını %17,36 oranında, özkaynakların karlılığını %24,82 oranında, aktiflerinin karlılığını %19,83 oranında, esas faaliyet kar marjının ise %18,62 oranında iyileştirmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: BIST 100, İmalat İşletmeleri, Finansal Performans, Finansal Oranlar, Veri Zarflama Analizi

Jel Kodları: C14, G10, L25, M1

KAYSERİ-ÖZVATAN İLÇESİ BALLARININ PALİNOLOJİK ÖZELLİKLERİ**Prof. Dr. Sibel SİLİCİ¹****Zir. Yük. Müh. Olgay Kaan TEKİN²**¹ Erciyes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi,

Tarımsal Biyoteknoloji Bölümü, silicis@gmail.com

² Erciyes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü,

Tarımsal Biyoteknoloji ABD,

olgaykaan@gmail.com

ÖZET

Balda polen analizi diğer adıyla melissopalinojoloji balın botanik orijinini tespit etmeye yarayan bir analizdir. Balın antibakteriyel, antioksidan gibi biyoaktif özellikleri balın botanik orijinine göre değişiklik gösterir. Bu nedenle balda dominant oranda bulunan bitkinin adıyla balın anılması da botanik işaret adına önemlidir. Bu çalışmada Kayseri ilinin Özvatan ilçesinden alınan 20 bal örneğinde polen analizi yapılmıştır. Bal örneklerinin mikroskopik incelemesi ile polen türleri belirlenmiştir. Yapılan polen analizi neticesinde ballarda Fabaceae, Asteraceae, Apiaceae, Rosaceae, Lamiaceae familyalarına ait polenlerin yoğunlukta olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bal arısı, Polen, Palinoloji

PROPOLİS ZEYTİNYAĞI ÖZÜTÜNÜN ANTİKARSİNOJENİK AKTİVİTESİ

Prof. Dr. Sibel SİLİCİ

Erciyes Üniversitesi, silicis@gmail.com

ÖZET

Bal, bitki nektarlarının, bitkilerin canlı kısımları salgılarının veya bitkilerin canlı kısımları üzerinde yaşayan bitki emici böceklerin salgılarının bal arısı *Apis mellifera* tarafından toplandıktan sonra kendine özgü maddelerle birleştirilerek değişikliğe uğrattığı, su içeriğini düşürdüğü ve petekte depolayarak olgunlaştırdığı doğal bir üründür. Balın katı maddesinin %82-85'i karbonhidratlardan oluşmaktadır. Balda bulunan temel şekerler glukoz ve fruktozdur. Balda fruktoz ve glukozla ilaveten en az 12 disakkarit bulunmaktadır. Bunlar; sakkaroz, maltoz, izomaltoz, nigeroz, turanoz, maltuloz, lökroz, kojibioz, neotrehalaz, gentibioz, laminariboz ve izomaltulozdur. Balda iz miktarda tetra ve pentasakkaritlerde izole edilmiştir. Salgı balları çiçek balları ile kıyaslandığında salgı ballarında melezitoz ve rafinoz gibi trisakkaritler daha yüksek miktardadır. Ülkemizde; kestane, Ayçiçek, narenciye, püren, yonca gibi çiçek ballarının yanında önemli oranda çam balı üretilmektedir. Bununla birlikte bal arısının polen, arı sütü, arı ekmeği ve propolis gibi ürünleri de bulunmaktadır. Pek çok bitki yaprak, çiçek, meyve ve tomurcuklarını güçlü antimikrobiyal, su geçirmez ve ısı yalıtan özellikte reçineli bir bileşik üreterek onları soğuktan ve mikroorganizma saldırısından korur. Bu reçineli madde bal arıları (*Apis mellifera* L.) tarafından mandibulaları yardımıyla toplanarak mum ve tükürük ile karıştırılıp pelet haline getirilir ve kovana taşınır. Propolis, toplanan bitki reçinesinin arılar tarafından transforme edilmesinden dolayı güçlü ve yapışkan bir özellik kazanmıştır. Propolisin rengi yeşilden kırmızı ve kahverengiye kadar değişir ve karakteristik bir kokusu vardır. Yapışkan özelliği nedeniyle ciltteki yağ ve proteinlerle interaksiyona girer. Soğukta kırılan sert, sıcakta ise yapışkandır. Genel doğal yapısında %30 mum, %50 reçine ve bitkisel balsam, %10 esansiyel ve aromatik yağlar, %5 polen ve diğer maddeler vardır. Ülkemize bilimsel olarak yapısı aydınlatılmış kavak, çam ve kestane propolisi bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Apis mellifera*, Propolis, Antikarsinojenik,

ÜLKEMİZDE ÜRETİLEN BAL VE PROPOLİS ÜRÜNLERİNİN BİYOAKTİVİTESİ

Prof. Dr. Sibel SİLİCİ

Erciyes Üniversitesi, silicis@gmail.com

ÖZET

Propolis bal arılarının ağaçların tomurcuklarından topladıkları reçineyi mum ve tükürük salgısı katarak değiştirdikleri reçineli bir arı ürünüdür. Propolisin yapısında %45-55 reçine ve balsam, %23-35 bitki kaynaklı mumlar, %10 esansiyel yağlar, %5 polen, %5 organik ve inorganik bileşikler bulunmaktadır. Bununla birlikte propolis genellikle fenolik asitler ve esterleri, flavonoidler, terpenler, aromatik aldehytler ve alkoller, yağ asitleri, stilbenler ve beta-steroidler gibi çok sayıda bileşikten oluşan kompleks bir yapıdır. Kanseri, çoğu zaman genetik anormalliklerin, çevresel etkenlerin tetiklediği multifaktöryel bir hastalıktır. Kanseri ilişkili mortalite ve morbidite gün geçtikçe hızla artmaktadır. Tümörlerin cerrahi olarak çıkarılması, kemoterapi, radyoterapi ve immunoterapi sıklıkla kanseri savaşta kullanılan tedavi yöntemleridir; ancak konvansiyonel bu tedavi yöntemlerine karşı direnç gelişimi ve oldukça yaygın bir şekilde yan etkilerin görülmesi bilim adamlarını yeni tedavi yaklaşımlarını araştırmaya yönlendirmektedir. Propolisin antitümöral özelliği, kanseri kök hücre popülasyonunu azaltmaya, spesifik onkogen sinyalizasyon yollarının blokajına, anti-angiyojeneze, antioksidan durumu güçlendirmeye, immün sistemi desteklemeye, tümör mikro çevresinin modülasyonuna, kemoterapötiklerin etkilerini güçlendirmeye ve ilaçların yan etkilerini azaltmaya katkıda bulunması şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: Kanseri, Kemoterapi, Radyoterapi, Bal, Propolis

Teşekkür: Çalışma Erciyes Üniversitesi BAP TCD-2018-7917 nolu proje tarafından desteklenmiştir.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM SÜRECİNİ PLANLAMADA YAŞADIKLARI SORUNLAR VE BEKLENTİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Recep KAHRAMANOĞLU

Gaziantep Üniversitesi, recepkahramanoglu@gmail.com

ÖZET

Öğretim sürecinin planlaması, belirli düzeydeki ve sınıftaki öğrenci grubuna yönelik öğretimi gerçekleştirmek için neleri öğreteceğini, hangi sırayla vereceğini, hangi yöntem, teknik ve materyalleri kullanacağını, öğrencilerin hangi özelliklerini ve nasıl değerlendireceğini tasarlaması aşamasıdır. Öğretmenler bu planlamayı yaparken en önemli çıkış noktası kazanımlarıdır. Ayrıca öğretim sürecinin planlanmasının sınıf yönetimiyle ilgili sorunların azaltılması ve daha iyi yönetilen öğretim ortamlarının oluşturulmasında önemli bir katkısının olduğunu vurgulamıştır. Bu önem çerçevesinde yapılan çalışmanın amacı öğretmen adaylarının öğretim sürecini planlamada yaşadıklarını sorunların belirlenmesi ve bu duruma yönelik beklentilerini ortaya koymaktır. Planlamada yaşanan sorunları ve beklentilerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseniyle kurgulanmıştır. Durum çalışmaları özel bir durumu inceler ve bir yada birkaç durumun derinlemesine araştırılması kabul edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 27 adaydan oluşmaktadır. Adaylar ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Adayların belirlenmesi sürecinde, çalışmaya gönüllü olarak katılma, son sınıfta olma, öğretmenlik uygulamasında en az 4 defa bireysel ders anlatma ölçütü olarak belirlenmiştir. Adaylardan veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu 2 temel sorudan oluşmaktadır. Öğretimi planlama sürecinde yaşadıkları sorunların tespit edilmesi amacıyla bir soruya ve öğretmenlik uygulaması sürecinde öğretimi planlarken danışman hocadan ve uygulama öğretmeninden beklentilerini ortaya koymak amacıyla bir soruya yer verilmiştir. Ayrıca katılımcıları tanıttıcı kişisel bilgiler ölçme aracında yer almaktadır. Katılımcılardan elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulguları daha sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: öğretimi planlama, öğretmen adayı, ders planı

HİDATİK KİST HASTALIĞININ NADİR BİR KOMPLİKASYONU HEPATOPULMONER FİSTÜL: OLGU SUNUMU

Dr.Öğretim üyesi Duygu Mergan İliklerden

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı

duygumergan@hotmail.com

GİRİŞ: Kist hidatik hastalığı halen bölgemiz ve ülkemiz için yaygın bir sağlık sorunu olarak önemini korumaktadır. Echinococcus granulosus'un neden olduğu insan ve hayvan sağlığını etkileyen paraziter bir hastalıktır.Kist hidatik en çok karaciğer (%60-70) ve akciğerlere (%20-30) yerleşmektedir . Karaciğer ve akciğerin birlikte tutulumu %4-18 arasında bildirilmiştir. Karaciğer hidatik kistin iyi bilinen komplikasyonları: peritoneal kaviteye rüptür, kistin enfekte olması, bilier sisteme bası, bilier sisteme rüptür, anafilaksi ve sekonder hidatozdur . Daha nadir görülen komplikasyonlar ise duodenuma fistülizasyon, diyaframda perforasyon, vasküler ya da üriner sisteme perforasyondur.Bu olgumuzda kist hidatiğin nadir bir komplikasyonu olan hepatopulmoner fistülün geliştiği kist hidatikli olgu değerlendirildi.

Anahtar Kelimeler:Kist hidatik,Karaciğer,fistül

CUMHURİYET SONRASI ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARA ÖĞRENCİ

ALIM SÜRECİNDE MÜLAKAT UYGULAMASI VE BU ÇERÇEVEDE BUGÜNÜMÜZE BAKIŞ

Dr. Öğr. Üyesi Recep KAHRAMANOĞLU

Gaziantep Üniversitesi, recepkahramanoglu@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada cumhuriyetin ilan edilmesinden sonraki süreçte öğretmen yetiştirme amacıyla kurulan kurumların öğrenci alım sürecinde mülakat uygulamasına yer verip vermedikleri, verdiler ise nasıl uyguladıkları ve hangi yeterlikleri ölçme amaçlı kullandıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca günümüz öğretmen yetiştiren kurumu olana eğitim fakültelerinin öğrenci alım sürecinin tarihi bakış açısıyla değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde köy muallim mektepleri, köy enstitüleri, ilköğretmen okulları, eğitim enstitüleri ile yüksek öğretmen okulları araştırma kapsamına alınmış, elde edilen verilerle günümüz öğretmen yetiştiren kurumu olan eğitim fakültelerinin öğrenci alım süreçleri değerlendirilmiştir.

Alanyazın incelendiğinde mülakat uygulamasının kullanılması veya kullanılmaması konusunda fikir birliğinin olduğunu söylemek çok da mümkün değildir. Kullanılmaması konusunda görüşlerini ortaya yaklaşıma göre mülakatlar, başarıyı yordama da yetersiz kaldığı, uygulamanın kesin olmayan subjektif değerlendirme metodu olduğu ve alternatifi olmadığı durumlarda kullanılması gerektiği vurgulanmaktadır. Karşıt görüş olarak ise mülakat uygulamalarının adayların öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının, dil becerilerinin, ilgilerinin ve yeteneklerinin belirlenmesi için şart olduğu, bu tür özelliklerin ve yeterliklerin yazılı sınavlarla ölçülemeyeceği ifade edilmiştir. Ayrıca mülakatın adayların öğretmenlik performansı hakkında öngörülerde bulunmanın akademik ölçütlerden daha iyi bir tahmin aracı olduğu vurgulanmaktadır.

Cumhuriyet sonrası öğretmen yetiştiren kurumların -öğretmen yetiştirmenin üniversitelere devredilmesine kadar (1982 yılına kadar)- öğrenci alımlarda mülakat uygulamasını kullandıkları görülmektedir. Bu kurumlar genellikle adayların üst düzey düşünme becerilerini ölçme amaçlı kullandıkları ortaya çıkmaktadır. Öğretmen yetiştirmenin üniversitelere devredilmesinden sonra -eğitim fakülteleri de dahil- mülakat uygulanmasının kullanılmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen yetiştiren kurumlar, öğrenci alım süreci, mülakat,

KAN GRUPLARINA GÖRE BESLENME VE HASTALIK İLİŞKİSİ**Dr. Öğr. Üyesi Aziz AKSOY¹**

aksoy_aziz@hotmail.com

Derya BAYRAKTAR¹

deryabyrkr98@gmail.com

Zeynep EKTİREN²

zeynepektiren@hotmail.com

¹ Bitlis Eren Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü² Acıbadem Maslak Hastanesi**ÖZET**

Bu çalışma; yetişkinlerin genel olarak beslenme alışkanlıkları ve kronik hastalıklarının kan gruplarıyla olan ilişkisini, kan grupları ve beslenme arasındaki spesifik ilişkiyi ortaya koymak amaçlanmıştır. çalışmaya 1000 (417 Bayan+583 Erkek) gönüllü kişi dahil edilmiş olup, 40 soruluk anket uygulanmıştır. Veriler istatistik programı SPSS Software 22.0 programı kullanılarak analiz edildi. Majör kan gruplarından A, B, O ve AB kan gruplarından eşit sayıda katılımcıların %87,5(875)'nin herhangi bir sağlık problemi yoktu. Veriler analiz edildiğinde kan grubu ve kırmızı et tüketimi, sebze ağırlıklı beslenme ve yemeye karşı hassasiyet durumları arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya kondu ($p<0.005$).Yine çalışma sonuçlarına göre bazı kronik hastalıkların da kan gruplarına göre dağılımının farklı ve anlamlı bir ilişkisinin olduğu, süt ve süt ürünleri, tahıl gibi farklı besin gruplarının tüketimi, tüketim sonrası hassasiyeti gibi önemli noktalarında yine kan gruplarına göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu ortaya kondu ($p<0.005$).

Anahtar Kelimeler: Kan Grupları, ABO, Beslenme, Hastalıklar, Yeme Alışkanlıkları

GESTASYONEL DİYABETLİ HASTALARIN ANEMNEZ VERİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ: BİTLİS ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Aziz AKSOY

aksoy_aziz@hotmail.com

Derya BAYRAKTAR

deryabyrkr98@gmail.com

Bitlis Eren Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

ÖZET

Gestasyonel diabetes mellitus gebelikte ilk kez ortaya çıkan ya da gebelikte fark edilen, her derecedeki glikoz toleransının bozulması olarak tanımlanır. Bu çalışmada Bitlis Devlet Hastanesinde takip edilen gebelerin gestasyonel diabetes mellitus profilinin çıkarılmasını amaçlanmıştır. Çalışma hastanede yatanlar arasından rastgele seçilen 50 gebeyle yüz yüze görüşülüp 20 soruluk bir anket uygulanarak yapılmıştır. Taramada amaç tanı değil risk altındaki grubu saptamaktır. Tarama için gebenin kişisel anemnez sonuçlarının yanısıra ailesel yatkınlıklarında sorgulanmıştır. Çalışmamıza katılan gebelerin %82'sinin gestasyonel diabetes mellitus hakkında hiçbir bilgisi veya fikri olmadığı tespit edilmiştir. Gestasyonel diabetes mellitus sıklığı %8 olarak bulunmuştur. Tüm gebelerin %7'sinde gestasyonel diabetes mellitus görülmektedir. Bu oran farklı popülasyonlarda %1 ile %14 arasında değişmektedir. Gestasyonel diabetes mellitusta diyet, egzersiz ve insülin tedavileri uygulanmaktadır. Tedavi yapılmadığı durumda tip 2 diabetes mellitus gelişme sıklığı oldukça yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Gestasyonel Diyabet, Tip2 Diyabet, Diabetus Mellitus, Anamnez, Glukoz Tolerans testi

DİYABETUS MELLİTUS'TA BAZI BİTKİSEL ÜRÜNLER VE GIDA TAKVİYELERİNİN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Aziz AKSOY

aksoy_aziz@hotmail.com

Derya BAYRAKTAR

deryabyrkr98@gmail.com

Bitlis Eren Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

ÖZET

Diyabetis Mellitus (DM) son yıllarda en çok görülen hastalıklardan olmuştur. Dünyada ve Ülkemizde yayılımı çok fazla olan bu hastalık hakkında birçok araştırma yapılmış ancak su anda kesin ve yaygın bir çözümü olmasada komplikasyonların en aza indirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. DM'un erken tanı ve tedavisi hastalığın prognozu hakkında oldukça büyük önem taşımaktadır. DM belli bir yaş ortalaması olmayıp her yaşta görülebilir. Günümüzde tıbbi tedavi ve bakımının yanında alternatif tıpta büyük önem kazanmış ve bunun için birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışma DM'un ne olduğu dünyada ve Ülkemizde yaygınlığı, tanı kriterleri, akut ve kronik komplikasyonları, tıbbi tedavinin yanında, egzersiz, beslenme tedavisi, alternatif bitkisel takviye ürünler (Banaba (*Lagerstroemia speciosa* L.), bitter melon (*Momordica charantia* L.), Çemen otu (*Trigonella foenum-graecum* L.), Gurmar (*Gymnema sylvestre*), Tarçın (*Cinnamomum verum* J.S. Presl.), Krom (Chromium), Kore ginsengi (*Panax ginseng*), Amerikan ginsengi (*Panax quinquefolius*) ile tedavi ve bunların diyabet üzerine etkileri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diyabetus Mellitus, Gıda Takviyeleri, Bitkisel Ürünler, Alternatif Tıp, DM

HEMŞİRELİKTE BİLİŞİM VE İNOVASYON İLE İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Arzu İLÇE¹

Araş. Gör. Ganime Esra SOYSAL²

¹ Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü, ilce_a@ibu.edu.tr

² Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü,
gesrayuzden@ibu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma ülkemizde hemşirelik bölümlerinde bilişim ve inovasyon ile ilgili yayınlanan tezleri incelemek amacıyla planlandı. Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi'nde tarama yapılarak hemşirelik bölümleri tarafından günümüze kadar yayınlanan 6639 yüksek lisans ve doktora tezi bulunduğu görüldü. Bu tezler “bilişim”, “inovasyon /yenilikçilik”, “web” ve “internet” anahtar kelimeleri gelişmiş arama sekmesi ile tezlerin tam metni kapsayacak şekilde tarandı. Tezler çalışma yöntemleri ve bulguları açısından incelendi. İnceleme sonrası 68 tez çalışmasına ulaşıldı. Bu tezlerin içinden internet bağımlılığı ile uyku, psikososyal bağlanma, sosyalleşme vb. arasındaki ilişkiyi inceleyen ve hemşirelik bölümleri dışında tıbbi bilişim ile ilgili anabilim dallarında yayınlanan tezler çalışma kapsamından çıkarıldıktan sonra 35 tez çalışmaya dâhil edildi. Bilişim ve inovasyon ile ilgili tezler hemşirelik bölümlerinde yayınlanmış tüm tezlerinin yaklaşık % 0.5’ini oluşturduğu görüldü. Tezlerin % 74.2 (n:26)’sinin web tabanlı eğitimin etkisini, % 17.1 (n:6)’inin bilişim sistemlerini ve % 8.5 (n:3) ‘inin ise inovasyon/yenilikçilik konularını inceleyen çalışmalardan oluştuğu görüldü. Tüm tezlerin % 62.8 (n:22)’ ini doktora, % 37.2 (n:13)’sini ise yüksek lisans tezlerin oluşturduğu saptandı. Bu tezlerden % 22.8 (n:8) tezin 2018 yılında, % 20.0 (n:7)’sinin 2017 yılında yayımlandığı belirlendi. Tezlerin yayımlandığı anabilim dallarına bakıldığında ise en çok % 28.5 (n:10)’inin Hemşirelik Anabilim Dalında daha sonra % 17.1 (n:6) ile Hemşirelik Esasları Anabilim Dalında ve % 14.2 (n:5)’sinin İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalında yapıldığı görüldü. Veri toplama aracı olarak anket ve ölçeklerin çoğunlukla kullanıldığı, çalışmalarda kullanılan ölçme araçlarının büyük bir kısmında geçerlik türünün belirtilmediği, inovasyon ve bilişimle ilgili yapılan çalışmaların ikisinde geçerlik güvenirlik çalışması olduğu saptandı. Tüm çalışma sonuçları incelendiğinde hemşirelerin temel bilgisayar kullanma becerilerinin iyi olduğu buna karşın hemşirelik bilişimi ile ilgili yeterliliklerinin eksik olduğu ve az sayıda çalışma olduğu görüldü.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik Bilişimi, İnovasyon, Tez Tarama, Hemşirelik

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM VE İNOVASYON İLE İLGİLİ ALDIKLARI DERSLERİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Arzu İLÇE¹

Araş. Gör. Ganime Esra SOYSAL²

¹ Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü,
ilce_a@ibu.edu.tr

² Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü,
gesrayuzden@ibu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma; bireyin, ailenin, toplumun sağlığını korumak ve geliştirmek, hastalık halinde iyileştirme amacına yönelik hizmetlerin; planlanması, örgütlenmesi, uygulanması, değerlendirilmesinden sorumlu hemşirelik eğitiminde ülkemizde lisans eğitimi veren hemşirelik bölümlerinde okutulan bilişim ve inovasyon derslerini belirlemek amacı ile yapıldı. Yükseköğretim Kurumu'nun "Hemşirelik Lisans Eğitimi Çalıştayı" raporuna göre 2018 yılında ülkemizde hemşirelikte lisans düzeyinde eğitim sunan 124 kurum bulunmaktadır. Araştırmamızda bu eğitim kurumlarının 117 sine ulaşılarak, bu kurumların hemşirelik bölümlerinin müfredat ve ders programları incelenmiş "bilişim" ve "inovasyon" ile ilgili dersler tespit edildi. Hemşirelik bölümünün internet ortamında 117 (33 Sağlık Yüksekokulu, 72 Sağlık Bilimleri Fakültesi, 12 Hemşirelik Fakültesi)'inin öğretim programına ulaşıldı. Araştırmacılar tarafından oluşturulan veri toplama formu ile veriler internet üzerinden toplandı. Hemşirelik bölümlerinde öğretim programlarına ulaşılabilenlerin programlarında inovasyon ve bilişim ile ilgili dersler; derslerin çeşitliliği ve sınıfı incelendi. Veriler bir istatistik programında kodlanarak sayı, yüzde ve ki- kare analizleri ile değerlendirildi. Hemşirelik bölümlerinin web sayfalarından elde edilen bilgiler çalışmanın sınırlılığını oluşturdu. Hemşirelik bölümlerinin sadece % 7.7 (n:9)'sinde inovasyon ile ilgili ders bulunduğu ve % 92.3 (n:108)'ünde bulunmadığı görüldü. İnovasyon ile ilgili derslerin % 44.4 (n:4)'ünün Sağlık Bilimleri Fakültelerinde ve % 44.4 (n:4) 'ünün Yüksekokullarda , % 11.1 (n:1)'inin ise Hemşirelik Fakültesine olduğu görüldü. Hemşirelik bölümlerinin % 74.4 (n:87)'ünde bilişim ile ilgili ders bulunduğu görüldü. Bilişim ile ilgili derslere bakıldığında ise bilişim derslerinin % 57.5 (n:50)'sinin Sağlık Bilimleri Fakültesinde, % 31.0 (n:27) 'inin Sağlık Yüksekokullarında ve % 11.5 (n:10)'unun Hemşirelik Fakültelerinde olduğu belirlendi. İnovasyon ile ilgili derslerin % 60.0 (n:6)'ının üçüncü sınıfta bulunduğu görüldü. Bilişim

derslerinin % 58.1 (n:47)'i birinci sınıfta, % 19.7 (n:16)'si ikinci sınıfta, % 16.1 (n:13)'i üçüncü sınıfta ve % 6.1 (n:5)'i dördüncü sınıfta bulunmaktadır. Ülkemizdeki hemşirelik bölümlerinin yaklaşık olarak onda birinde inovasyonla ilgili dersin olduğu saptandı. Hemşireliğin bilim ve teknoloji ile iç içe meslek olması ve günümüzün bakım teknolojilerini takip edebilmek adına hemşirelik mesleğinin eğitiminde inovasyon ve bilişim ilgili derslerin yer alması önerilir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik Bilişimi, İnovasyon, Yenilikçilik

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK DURUMLARI İLE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Arzu İLÇE¹

Ganime Esra SOYSAL²

¹ Prof. Dr. Abant İzzet Baysal Üniversitesi,

Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü,

ilce_a@ibu.edu.tr

² Araş. Gör. Abant İzzet Baysal Üniversitesi,

Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü, gesrayuzden@ibu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin yenilikçilik (inovasyon) profillerini incelemek ve bireysel yenilikçilik düzeyleri ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacı ile gerçekleştirildi. Kesitsel ve tanımlayıcı tipte gerçekleştirilen araştırmanın evreni, bir hemşirelik bölümüne kayıtlı 661 öğrenci oluşturdu. Örneklem, oransız küme örnekleme yöntemi ile belirlendi ve çalışmaya katılmayı kabul eden ve eksiksiz bilgi veren 510 (tüm öğrencilerin %77.1'i) araştırma kapsamına alındı. Veriler, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan “Bilgi Formu” ve “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği” kullanılarak toplandı. Veriler bir istatistik programında frekans-yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, korelasyon analizi, t test ve ANOVA testleri kullanılarak analiz edildi. Öğrencilerin yaş ortalaması $20.7 \pm 1,6$ olup, %81,0'i kadın, %55.3'ü Anadolu Lisesi mezunu olduğu görüldü. Öğrencilerin %94,9'u daha önce herhangi bir seminer ve konferansa katıldığı fakat %85.9'u yenilikçilik/inovasyon ile ilgili seminer ve konferanslara katılmadığı ve %96.7'si yenilikçilik ile ilgili ders almadığını bildirildi. Öğrencilerin %25.9'u sosyal medyada yenilikçilik ile ilgili hesapları takip ettiğini, %30.6'sı günlük hayata yönelik, %23.3'ü hemşirelik uygulamalarına yönelik yenilikçi bir fikri olduğunu belirtti. Araştırmada öğrencilerin bireysel yenilikçilik toplam ölçek puan ortalaması 64.3 ± 8.6 olarak; yenilikçilik düzeylerinin düşük olduğu görüldü. Bireysel yenilikçilik ölçek puan ortalamaları sınıflar arası karşılaştırıldığında, gruplar arası istatistiksel anlamlı farkın olduğu ($p \leq 0.001$); dördüncü (65.9 ± 8.5) ve üçüncü sınıf (65.9 ± 9.9) öğrencilerinin ölçek puan ortalamalarının; ikinci sınıf (63.2 ± 7.2) ve birinci sınıf (62.5 ± 8.0) öğrencilerinin ölçek puan ortalamalarından daha yüksek olduğu görüldü. Araştırmada öğrencilerin yenilikçilik düzeyleri ile akademik ortalamaları arasında istatistiksel anlamlı bir ilişki belirlenmedi ($p \geq 0.05$). Sonuçlar, hemşirelik öğrencilerinin aldıkları ölçek puanlarına göre düşük düzeyde yenilikçi olduklarını, yeniliklere karşı sorgulayıcı, yenilikçiliğe ilişkin yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıklarını gösterdi. Yenilikçilik ile ilgili düzeylerinin düşük olmasına rağmen yaklaşık dörtte birinin günlük hayata ya da hemşirelik

uygulamalarına yönelik yenilikçi bir fikrinin olduğu görüldü. Bu nedenle yenilikçi fikirlerini hayata geçirmelerini sağlayacak derslerin öğretim programlarında yer alması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Yenilikçilik, Hemşirelik, İnovasyon

HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE GİRİŞİMCİLİK

Arzu İLÇE ¹

Ganime Esra SOYSAL ²

¹ Prof. Dr. Abant İzzet Baysal Üniversitesi,

Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü

ilce_a@ibu.edu.tr

² Araş. Gör. Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Bolu SYO, Hemşirelik Bölümü

gesrayuzden@ibu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma; ülkemizde lisans eğitimi veren hemşirelik bölümlerinde okutulan girişimcilik derslerini belirlemek amacı ile yapıldı. Yükseköğretim Kurumu'nun "Hemşirelik Lisans Eğitim Çalıştayı" raporuna göre 2018 yılında ülkemizde hemşirelikte lisans düzeyinde eğitim sunan 124 kurum bulunmaktadır. Araştırmamızda bu eğitim kurumlarının 117 sine ulaşılarak hemşirelik bölümlerinin öğretim programları incelendi; girişimcilik ile ilgili dersler tespit edildi. Hemşirelik bölümlerinin internet ortamında 117 (33 Sağlık Yüksekokulu, 72 Sağlık Bilimleri Fakültesi, 12 Hemşirelik Fakültesi)'sinin öğretim programına ulaşıldı. Araştırmacılar tarafından oluşturulan veri toplama formu ile veriler internet üzerinden toplandı. Hemşirelik bölümlerinde öğretim programlarına ulaşılabilenlerin programlarında girişimcilik ile ilgili dersler; derslerin çeşitliliği ve sınıfı incelendi. Veriler bir istatistik programında kodlanarak sayı, yüzde ve ki- kare analizleri ile değerlendirildi. Hemşirelik bölümlerinin web sayfalarından elde edilen bilgiler çalışmanın sınırlılığını oluşturdu. Tüm hemşirelik bölümlerinde %28.2 (n:33)'inde girişimcilik derslerinin bulunduğu; bu derslerin % 60.6 (n:20)'sının sağlık bilimleri fakültelerinde, % 24.2 (n:8)'sinin yüksekokullarda ve % 15.2 (n:5)'sinin hemşirelik fakültelerinde bulunduğu görüldü. Derslerin en çok % 11.1 (n:13) ile üçüncü sınıfta bulunduğu ve derslerin girişimcilik, hemşirelikte girişimcilik, sağlık sektöründe girişimcilik, eleştirel düşünme ve girişimcilik, girişimcilik ve yenilik, girişimcilik ve proje yönetimi gibi derslerden oluştuğu tespit edildi. Ülkemizdeki hemşirelik bölümlerinin yaklaşık olarak üçte birinde girişimcilik ile ilgili dersin olduğu saptandı. Hemşireliğin risk alma, fırsatları kovalama, hayata geçirme, yenilik yapma süreçlerinin tanıyabilmek ve takip edebilmek adına profesyonel hemşirelik eğitiminde girişimcilikle ilgili derslerin yer alması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Hemşirelikte Girişimcilik, Girişimcilik dersleri

KESİRLİ TELEGRAF KISMİ DİFERANSİYEL DENKLEMLERİN DUFORT-FRANKEL FARK METODUYLA YAKLAŞIK ÇÖZÜMÜ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MODANLI

Harran Üniversitesi, mmodanli@harran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada lokal olmayan başlangıç-sınır değer koşullarına bağlı kesirli Telegraph denklemi incelendi. Bu denklemin lokal olmayan başlangıç değer koşullarına bağlı nümerik ve analitik çözümleri verildi. Caputo kesirli türeviyle tanımlanan kesirli telegraf kısmi diferansiyel denklemin yaklaşık çözümü için Dufort-Frankel fark şeması Metodu kuruldu. Kesirli diferansiyel denklemlerin yaklaşık çözümlerini bulmak için farklı metotlar vardır. Bu metotlar; Theta metodu, Crank-Nicholson sonlu fark metodu, explicit-implicit fark şeması metodu, Adomin's decomposition metodu, variational iteration metodu, homotopy perturbation metodu, spectral method, Laplace transform collocation ve Dufort-Frankel fark şeması gibi metotlardır. Bu denklemin tam çözümünü bulmak çözmek için Laplace dönüşüm metodu kullanıldı. Dufort-Frankel fark şeması metodu kullanılarak elde edilen nümerik sonuçlar tam çözüm ile karşılaştırılarak hata analizi yapıldı. Hata analizi tablosunda metodun bu denklemin yaklaşık çözümü için uygun ve elverişli olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Kesirli Telegraph Diferansiyel Denklemi, Lokal Olmayan Başlangıç Değer Problemi, Dufort-Frankel fark şeması Metodu.

DUFORT-FRANKEL DIFFERENCE METHOD FOR TELEGRAPH FRACTIONAL PARTIAL DIFFERENTIAL EQUATIONS

ABSTRACT

In this paper, the nonlocal initial boundray value problem for Telegraph fractional partial differential equation is investigated. The numerical and analytic solutions of the Telegraph fractional partial differential equations with the nonlocal initial condition are presented. Dufort-Frankel Method is constructed for solving this partial differential equation with Caputo fractional derivative. Different several methods are used to solve Telegraph fractional differential equations. These methods, such as Crank-Nicholson method, Implicit-Explicit Finite difference method, Adomin's decomposition method, variational iteration method, homotopy perturbation method, spectral method, Laplace Transform Collocation method and Dufort-Frankel Method. For the analytical solution of this equation, Laplace transform method is used. Obtained numerical results by Dufort-Frankel Method are discussed by comparing with the exact solutions. From the approximations, error analysis table is constructes. Thus, this method is effective and suitable for Telegraph fractional partial differential equations.

Key Words: Fractional Telegraph Partial Differential Equation, Nonlocal Initial Value Problem, Dufort-Frankel Difference Method.

RETİNA VEN DAL TIKANIKLIĞINDA İNTRAVİTREAL UYGULANAN AFLİBERCEPT VE RANİBİZUMAB ENJEKSİYONLARININ MAKULA ÖDEMİ ve GÖRME KESKİNLİĞİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr.Öğr.Gör. Erdiñç BOZKURT

Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Kliniğı

drerdincbozkurt@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Retina ven dal tıkanıklığı (RVDT)'na bağı makula ödeminin tedavisinde intravitreal uygulanan aflibercept ve ranibizumab enjeksiyonlarının görme keskinliğı ve makula ödemi üzerine etkisini karşılaştırmak.

Gereç-Yöntem: Retina ven dal tıkanıklığına bağı makula ödemi gelişen 30 hastanın 30 gözü retrospektif olarak incelendi. Yaş ortalaması 54±12 olan 15 hasta grup 1'i, yaş ortalaması 57±16 olan 15 hasta ise grup 2'yi oluşturdu. Ameliyathane koşullarında, pro re nata (PRN) olarak grup 1'deki 9'u erkek, 6'sı kadın 15 hastaya 2.0 mg/0.5 ml aflibercept (Eylea; Bayer, Berlin, Germany) ve grup 2'yi oluşturan 7'si erkek 8'i kadının 15 hastaya ise 10mg/ml ranibizumab (Lucentis; Novartis, İsviçre) enjeksiyonları intravitreal olarak uygulandı. Enjeksiyon öncesi ve sonrası 3. aydaki en iyi düzeltilmiş görme keskinlikleri (EİDGK) ve optik koherens tomografi (RTVue-100 Optovue) yardımıyla ölçülen santral makula kalınlıkları (SMK) kaydedildi. Her iki grup etkinlik açısından karşılaştırıldı.

Bulgular: Her iki gruba da birer ay ara ile 3 doz intravitreal enjeksiyon uygulandı. Grup 1' in uygulama öncesi ve 3. ayda ortalama EİDGK sırasıyla 1.12±0.60 ve 0.64±0.41 logarithm of the minimum angle of resolution (logMAR), grup 2'nin ise 1.03±0.48 ve 0.56±0.32 logMAR idi. Ortalama SMK uygulama öncesi ve 3. ayda grup 1' de sırasıyla 423.48±136.42 µm ve 289.22±112.53 µm, grup 2' de 455.62±114.47 µm ve 310.36±105.73 µm idi. Üçüncü ayda enjeksiyon öncesine göre her iki grupta EİDGK'de istatistiksel olarak anlamlı bir artış ve SMK'da anlamlı bir azalma izlendi (p<0.05). Grupların üçüncü ay sonunda EİDGK'de artış miktarları ve SMK'ndaki azalma düzeylerindeki değışim birbirlerine göre anlamlı bulunmadı (p>0.05).

Sonuç: Retina ven dal tıkanıklığına bağı makula ödemi tedavisinde uygulanan intravitreal aflibercept ve ranibizumab enjeksiyonlarının etkinlikleri anlamlı ve benzer bulundu. Her iki molekülünde EİDGK ve SMK açısından birbirine üstünlüğü izlenmedi.

Anahtar kelimeler: Retina ven dal tıkanıklığı, intravitreal enjeksiyon, aflibercept, ranibizumab

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

Dr.Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ

Gaziantep Üniversitesi, bdos@gantep.edu.tr

ÖZET

Gelecekte öğretmenlik yapacak, birçok öğrenci yetiştirecek öğretmen adaylarının ders çalışma alışkanlıklarının incelenmesi profesyonel gelişimleri açısından önemli görülmektedir. Sistemli ve verimli ders çalışma alışkanlığına sahip öğrencilerin hem üniversitedeki derslerinde hem de gelecekte mesleklerini yaparken başarılı olacakları öngörülebilir. Bu nedenle bu araştırmada üniversite öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının incelenmesi ve ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırma eğitim fakültesinde okuyan yaklaşık 60 öğrenci ile gerçekleştirilecektir. Öğrencilere normal günlerde günlük derslerine nasıl çalıştıkları, vize ve final sınavlarına nasıl çalıştıkları, ödevlerini nasıl yaptıkları, dersleri dışında kendilerini geliştirmek için nasıl araştırma yaptıkları sorulacaktır. Ayrıca öğrencilere verimli ders çalışıp çalışmadıkları, bunların nedenleri ve çözüm önerileri de sorulacaktır. Elde edilen veriler içerik analizi ile incelenecek, kodlar ve temalar çıkarılarak öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının ortaya çıkarılması sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, ders çalışma teknikleri, verimli çalışma

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN BAŞARISIZLIĞIN NEDENLERİ

Dr.Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ

Gaziantep Üniversitesi, bdos@gantep.edu.tr

ÖZET

Öğrencilerin akademik başarısızlıkları birçok eğitim araştırmacısının, eğitim politikacılarının, öğretmenlerin ya da velilerin dikkatini çekmektedir. Öğrencilerin akademik başarısızlıkları birçok farklı şekilde araştırılmaktadır. Deneysel yöntemlerle, ilişkisel tarama yöntemleriyle, nedensel karşılaştırma ya da durum çalışmalarıyla başarısızlık nedenleri araştırılmaktadır. Ancak bugüne kadar öğrencilere neden başarısız oldukları çok az sorulmuştur. Aslında başarısız olan öğrencilere ya da başarılı öğrencilere neden akademik yönden başarısız oldukları sorulmalı, böylece ilk elden veriler elde edilerek sorunların kökenine inilmelidir. Bu amaçla bu çalışmada üniversite birinci ve ikinci sınıf öğrencilerine başarısız olup olmadıkları, başarısız iseler neden başarısız oldukları, başarısızlığa neden olan etkenler, başarılı olanlara da neden başarılı oldukları sorulacaktır. Böylece doğrudan öğrencilerden elde edilen verilerle akademik başarısızlıkların nedenlerinin ortaya konulması daha anlamlı olacaktır. Araştırmaya yaklaşık 50 öğrencinin katılması beklenmektedir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilecek ve içerik analizi ile kodlar ve temalar çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, akademik başarı, başarısızlık

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DİNLEME BECERİSİ FARKINDALIKLARI ÜZERİNE DENEYSSEL BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nuri KARDAŞ¹

Arş. Gör. Nurullah ESENDEMİR²

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD,

mnkardas@hotmail.edu.tr

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD,

esendemirnurullah@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 5.sınıf öğrencilerinin; Türkçe dinleme farkındalıklarına ilişkin başarılarını belirlemek ve aktif öğrenmenin dinleme farkındalığı başarısına etkisini ortaya koymaktır. Bu nedenle araştırma deneysel desenlerden ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde nicel analiz teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma gruplarını 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Van Merkez İpekyolu İlçesi'nde eğitim-öğretim faaliyetini sürdüren bir devlet ortaokulunun 5. Sınıfına devam eden 61 öğrenci oluşturmaktadır. Deney ve kontrol grupları rastgele (random) belirlenmiştir. Buna göre 30 öğrenci deney grubunda, 31 öğrenci ise kontrol grubunda yer almıştır. Öğrencilerin demografik ve akademik başarıları birbirine benzerdir. Deneysel uygulamalar sonunda aktif öğrenme tekniklerinin; Türkçe dinleme becerisi farkındalıklarının geliştirilmesinde Türkçe Öğretim Programı (2017) çerçevesinde yapılan etkinliklere nazaran daha başarılı sonuçlar verdiği belirlenmiştir. Araştırmanın sonuçları, öğrencilerin Türkçe dinleme eğitiminde aktif öğrenme yöntemi tekniklerinin daha yoğun kullanılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Sözcükler Aktif Öğrenme, Dinleme Becerisi, Farkındalık

AN EXPERIMENTAL RESEARCH ON LISTENING SKILLS AWARENESS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the success of Turkish listening awareness of the 5th grade students; and to reveal the effect of active learning on listening awareness success. For

this reason, an experimental design with pre - test, post - test control group was used. Quantitative analysis techniques were used in the analysis of quantitative data. The study groups consisted of 61 students attending the 5th grade of a public secondary school in the city of Van, in central district called Ipekyolu in the fall semester of 2017-2018 academic year. The experimental and control groups were randomly determined. Accordingly, 30 students were in the experimental group and 31 were in the control group. Students' demographic and academic achievements are similar. At the end of experimental applications, it has been proven the efficiency of active learning techniques in the development of Turkish listening skill awareness, these techniques provide more successful results than the activities carried out within the framework of Turkish Curriculum (2017). The results of the study reveal that active learning method techniques should be used more intensively in Turkish listening education.

Keywords: Active Learning, Listening Skill, Awareness

AKTİF ÖĞRENME TEKNİKLERİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DİNEME BECERİSİ BAŞARILARINA ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nuri KARDAŞ¹

Arş. Gör. Nurullah ESENDEMİR²

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD,

mnkardas@hotmail.edu.tr

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD,

esendemirnurullah@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada aktif öğrenme tekniklerinin ortaokul öğrencilerinin Türkçe dinleme becerilerinin geliştirilmesine etkisi araştırılmıştır. Araştırmada nicel yöntem kullanılmıştır. Araştırmada nicel araştırma desenlerinden deneysel desen, nicel araştırma desenlerinden de ön test son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde SPSS paket programından yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma gruplarını 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Van Merkez İpekyolu İlçesi'nde eğitim-öğretim faaliyetini sürdüren bir devlet ortaokulunun 5. sınıfına devam eden 61 öğrenci oluşturmaktadır. Deney ve kontrol grupları rastgele (random) belirlenmiştir. Buna göre 30 öğrenci deney grubunda, 31 öğrenci ise kontrol grubunda yer almıştır. Öğrencilerin demografik ve akademik başarıları birbirine benzerdir. Deneysel uygulamalar sonunda aktif öğrenme tekniklerinin; öğrencilerin Türkçe dinleme becerisi başarılarının geliştirilmesinde Türkçe Öğretim Programı (2017) çerçevesinde yapılan etkinliklere nazaran daha başarılı sonuçlar verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca deney grubunda bulunan öğrencilerin büyük çoğunluğunun aktif öğrenme uygulamalarına ilişkin olumlu görüşlere sahip oldukları gözlemlenmiştir. Araştırmanın sonuçları, öğrencilerin Türkçe dinleme becerisi başarılarının geliştirilmesinde aktif öğrenme yöntemi tekniklerinin tercih edilmesi gerektiğini göstermesi bakımından önemlidir.

Anahtar Sözcükler: Aktif Öğrenme, Türkçe Dinleme Becerisi, Dinleme başarıları

THE EFFECT OF ACTIVE LEARNING TECHNIQUES ON THE LISTENING SKILLS SUCCESS OF THE SECONDARY SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

In this study, the effect of active learning techniques on the development of Turkish listening skills of secondary school students was investigated. Quantitative method was used in the study as methodology. In this research, experimental design was used among quantitative research designs, and experimental design with pre-test and post-test control group was used.

SPSS package programme software was used to analyze the quantitative data. The study groups consisted of 61 students attending the 5th grade of a public secondary school in the central city of Van, in Ipekyolu district during the fall semester of 2017-2018 academic year. The experimental group and control groups were randomly assigned. Accordingly, 30 students were in the experimental group and 31 were in the control group. Students' demographic and academic achievements are similar. At the end of experimental applications of active learning techniques; it is concluded that the students have more successful results in the development of Turkish listening skill achievements compared to the activities carried out within the framework of the Turkish Curriculum (2017). In addition, it was observed that the majority of the students in the experimental group had positive opinions about active learning practices. The results of the study are important in terms of showing that active learning method techniques should be preferred to improve students' listening skill achievement.

Keywords: Active Learning, Turkish Listening Skill, Listening Success

TÜRKÇE YAZMA EĞİTİMİ ÜZERİNE YAPILAN ARAŞTIRMALARIN EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN BİR İÇERİK ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nuri KARDAŞ¹

Arş. Gör. Nurullah ESENDEMİR²

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD,

mnkardas@hotmail.edu.tr

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD,

esendemirnurullah@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Türkçe anlatma öğrenme alanlarından yazma eğitimi üzerine yapılan araştırmaların eğilimlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanması sürecinde nitel araştırma tekniklerinden “Doküman Taraması/İncelemesi” modeli kullanılmıştır. Form aracılığıyla incelenen eserler içerik analizine tabi tutulmuştur. Veriler tablollaştırılarak frekans ve yüzdelerle sunulup yorumlanmıştır. Araştırma soruları ışığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Yazma eğitimi üzerine yapılmış 286 çalışma belirlenmiştir. Bu çalışmaların 157’si makale, 81 yüksek lisans tezi ve 48’i doktora tezi türündedir. 2005-2017 yılları arasında yapılan ilgili yayınların dağılımları incelendiğinde en az (f=9) çalışmanın 2005, en çok çalışmanın (f=43) 2016 yılında yapıldığı belirlenmiştir.

Yöntemlerine göre incelendiğinde yazma eğitimi çalışmalarında en çok %48 (f=138) nitel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği belirlenmiştir. Nitel araştırma tekniklerini %45 (f=128) ile nicel araştırma teknikleri ve %7 (f=19) oran ile karma yöntemli araştırmalar takip etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Yazma Eğitimi, Eğilim, Araştırma

A CONTENT ANALYSIS ON THE TRENDS OF RESEARCH ON TURKISH WRITING EDUCATION

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the tendencies of researches on writing education from Turkish expression learning areas. Qualitative Research Method was used in the research. In the process of collecting the research data, the “Document Scanning / Analysis model of the

qualitative research techniques was used. The works examined through the form were subjected to content analysis. The data were tabulated and presented with frequencies and percentages. In light of the research questions, the following conclusions are reached:

286 studies on writing education were determined. 157 of these studies are articles, 81 Master's thesis and 48 of them are doctoral thesis.

When the distribution of the related publications between 2005-2017 is examined, it was determined that the minimum ($f = 9$) study was done in 2005 and the most study ($f = 43$) was done in 2016.

When examined according to methods, it was determined that qualitative research methods were preferred at most in 48% ($f = 138$) of writing education studies. Qualitative research techniques were followed by quantitative research techniques with 45% ($f = 128$) and mixed methodologies with 7% ($f = 19$).

Key Words: Turkish Writing Education, Trend, Research

COĞRAFİ İŞARET TESCİL BELGESİ ALMIŞ BALLARIN GENEL VE AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ

Mardin Artuklu Üniversitesi

Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,

Mardin, semragurbuz@gmail.com

Aslı ÇELİKEL GÜNGÖR

Mardin Artuklu Üniversitesi

Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,

Mardin, acelikel2@gmail.com

ÖZET

Coğrafi işaret, temel olarak benzerlerinden farklılaşmış ve bu farkı kaynaklandığı yöreye borçlu olan bir yöresel ürün adını ifade etmektedir. Bu kapsamda coğrafi işaret, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökenin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş ürünü gösteren işarettir. Coğrafi işaretler menşe adı ve mahreç işareti olarak ikiye ayrılmaktadır. Menşe adı, coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya istisnai durumlarda ülkeden kaynaklanan, tüm veya esas özelliklerini bu coğrafi alana özgü doğal ve beşerî unsurlardan alan, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerin tümü bu coğrafi alanın sınırları içinde gerçekleşen ürünleri tanımlar ve bu ürünler sadece ait oldukları coğrafi bölgede üretilirler. Mahreç işareti ise coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya ülkeden kaynaklanan, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından bu coğrafi alan ile özdeşleşen, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinden en az biri belirlenmiş coğrafi alanın sınırları içinde yapılan ürünleri tanımlamaktadır. Coğrafi işaretin tescilinin başlıca amaçları ürünün, üreticinin, tüketicinin korunmasıdır. Hem çiçek hem de salgı balı üretimi bulunan ve dünyanın en fazla bal üretimi yapılan ülkelerinden biri olan Türkiye’de tescil belgesi almış bal sayısı son derece sınırlıdır. Bu çalışmada tescil belgesi almış Muğla Çam Balı, Pervari Balı, Ardahan Çiçek Balı ve Kars Balının genel ve ayırt edici özellikleri ile başvuru yapmış ballara ilişkin bilgiler irdelenecektir.

Anahtar sözcükler: Coğrafi İşaret, Menşe Adı, Mahreç İşareti, Bal, Türkiye

**VAN İLİNDE FASULYE BİTKİSİNDEN İZOLE EDİLEN FASULYE ADI
MOZAİK VİRÜS İZOLATININ (Bean common mosaic potyvirus, BCMV)
KILIF PROTEİN GENİNİN KLONLANMASI VE MOLEKÜLER
KARAKTERİZASYONU**

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah GÜLLER¹

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa USTA²

¹ Bingöl Üniversitesi, aguller@bingol.edu.tr

² Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mustafausta@yyu.edu.tr

ÖZET

Fasulye hem bahçe tipi ve ticari ölçekte tarımının yapılması hem de önemli oranda protein ve mineral kaynağı olmasından dolayı diyet açısından da önemli bir kültür bitkisidir. Fasulye adı mozaik virüsü (Bean common mosaic potyvirus, BCMV) fasulye bitkisini doğal olarak infekteleyerek bitki ölümlerine yol açan ve ürün verimini ve kalitesini sınırlayan yaygın bir virüsdür. Potyviridae familyasında yer alan virüs zarfsız, iplikli kıvrımlı 720-850 nm uzunluğunda ve 12-15 nm çapında pozitif sens tek zincir RNA yapısına (ssRNA (+)) sahiptir.

2016 yılının Ağustos ayında Van ilinin Erciş ilçesinde fasulyelerde tipik mozaik simptomsu gösteren bitkilere total RNA izolasyonu yapılarak BCMV kılıf proteinine (CP) spesifik primerler aracılığıyla RT-PCR testi uygulanmıştır. PCR testi sonrasında yapılan agaroz jel elektroforez sonucunda BCMV'ye ait yaklaşık 850 bp uzunluğunda fragmentler elde edilmiştir. Bantlar jelden saflaştırılarak, T4 DNA ligaz enzimi yardımıyla T-A klonlama vektörü olan pGEM T Easy vektörüne yerleştirilmiş ve E.coli JM109 irkına transforme edilmiştir. Saflaştırılan rekombinant plazmitlere yapılan moleküler dizileme sonucunda, BCMV izolatu CP geninin 849 bp uzunluğunda ve 283 amino asit içerdiği tespit edilmiş ve gen bankasına (NCBI) MK191026 accession numarası ile kaydedilmiştir.

Bununla birlikte BCMV Van izolatının, dünyanın diğer bölgelerinde tespit edilen izolatlar ile akrabalık ilişkileri BLAST programı yardımıyla belirlenmiştir. Nükleotid dizisine dayanarak yapılan çoklu hizalama (multiple alignment) sonuçlarına göre, BCMV Van izolatının en yüksek % 98 oranında Türkiye/Samsun izolatıyla (KT766179.1) en düşük ise % 90 oranında ise Avustralya izolatu (DQ925423.1) ile homoloji gösterdiği belirlenmiştir.

Bu çalışma sayesinde, Türkiye'nin Van ilindeki fasulye bitkilerini doğal olarak infekteleyen BCMV'nin moleküler olarak varlığı ilk kez rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bean common mosaic virus, PCR, moleküler karakterizasyon, Van.

ENGELLİLİĞE İLİŞKİN TEMEL YAKLAŞIMLARDAN BİRİ OLAN İNSAN HAKLARI MODELİNİN İNCELENMESİ

Abdurrahman Mengi

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü

a.mengi76@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, engelliliğe ilişkin ana yaklaşımlardan bir olan İnsan Hakları Modelinin temel bakış açısını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, nitel veri toplama araçlarından doküman incelemesi tekniği kullanılmış ve elde edilen veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırma, engelliliğe ilişkin İnsan Hakları Modelini ele alan kaynaklara ulaşarak yürütülmüştür. Engellilik konusu, üç temel yaklaşımdan hareketle ele alınmıştır. Engellilik konusu, ilkin tıbbi model, daha sonra sosyal model çerçevesinden ele alınırken, günümüzde ise insan hakları modeli çerçevesinde ele alınmaktadır. Tıbbi model, engellilik sorunun kaynağını bireyin fiziksel ve sağlık durumuna indirgemiş böylece bireyin tıbbi tedavisi ve rehabilitasyonuna odaklanmıştır. Keza engellilik sorununu bireyle sınırlandırmış ve bireyi desteğe veya yardıma muhtaç olarak nitelemiştir. Diğer taraftan sosyal model, engelliliğin kısmen bireyin kendisinden kaynaklandığını ve sorunun asıl kaynağının toplumsal önyargılar olduğuna dikkat çekmiştir. Bu modele göre engellilik konusu ve engelli bireyler, toplum tarafından görmezden gelindiğini için toplumsal ve fiziksel zeminde engeller oluşmaktadır. Yani, fiziksel, zihinsel, duygusal ve ruhsal yönden bireysel farklılıklar görmezden gelinerek oluşturulan sosyal alanların ve mimari yapıların engelli bireylere engel teşkil ettiği illeri sürülmektedir. İnsan hakları modeli ise, engelli bireylerin hak ve özgürlüklerden tam ve eşit olarak yararlanabilmeleri için engelli bireyin önündeki engellerin kaldırılmasına ve fırsat eşitliğinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınmasını savunmaktadır. Engelli bireylerin iç ve dış mekânlara erişim veya bilgiye erişim için evrensel tasarım ve hizmet sistemlerinin oluşturmasını tartışmaya açmışlardır. Örneğim, ulaşım mekânları olan kaldırımlarda veya ulaşım araçları olan otobüslerde, bilgiye erişim aracı olan bilgisayarlarda hizmet sunarken ayrımcılık yapılmamasını, bireylere insan hakları temelinde ve evrensel içerikli hizmetlerin sunulmasını desteklemektedir. Araştırmada günümüzde engellilik modeli olarak kabul gören modelin insan hakları modeli olduğu ve engelli aktivistlerin en çok bu modeli savundukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Engellilik Modelleri, Engellilik, İnsan Hakları Modeli

GÖRME ENGELLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARINA EŞİT ERİŞİMİNİN İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ

Abdurrahman Mengi

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü

a.mengi76@hotmail.com

ÖZET

Çalışmanın amacı, görme engelli bireylerin eğitim haklarına eşit erişim durumlarının incelenmesi olmuştur. Uluslararası hukuk belgelerinde ve ulusal yasalarda bireylerin birçok hakkı gibi eşit koşullarda eğitim hakkı da güvence altına alınmıştır. Böylece bireyler eğitim ile ilgili herhangi bir olumsuzluk yaşadıklarında yasal olarak belirlenen temel hakları devreye girmektedir. Görme engellilik durumu hiçbir bireyin istemediği halde yani kendi tercihi dışında yaşadığı olumsuz durumlardan biridir. Görme engellilik, doğum öncesi, doğum anı veya doğum sonrası bireylerde görme duyusunda bir hasarın meydana gelmesi veya bireysel ve sosyal yaşamın sosyo-kültürel olarak sınırlandırılması olarak tanımlanabilir. Yani görme engelli bireylerde baş gösteren görme sorunları nedeniyle bireylerin görme duyusunda çeşitli sınırlı hareketler ve işlev kayıpları oluşmaktadır. Böyle bir durumla karşı karşıya kalan bireyler görme engelli etiketi neticesinde eğitim ve sosyal yaşamlarında eşit yararlanma fırsatları daralmaktadır. Dolayısıyla görme engellilik ile eğitime eşit erişim kavramları bir biriyle yakından ilişkilidir. Araştırmanın örneklemi Van il merkezinde tıbbi tanısıyla birlikte eğitsel tanısı sonucu yerleştirme kararı bulunan görme engelli bireylerden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla görme engelli bireyler veya aileleri ile yüz yüze görüşme sonucu ve dört aylık süreçte elde edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen veriler betimsel analize tabi tutularak sunulmuştur. Görme engelli bireylerin görme engellilikleri dışındaki eğitim haklarında eşit yararlanmamalarından dolayı sık sık güçlükler ile karşılaştıkları, eğitim haklarında mahrum kaldıkları ve önemli bir kısmının resmi eğitim kurumlarına devam edemedikleri bulgulanmıştır. Böylece araştırmada, görme engelli bireylerin engellilik durumlarının dışındaki eğitim haklarında eşit yararlanmamalarından doğan sorunlar yaşadıkları, sürekli sistematik olarak eğitim kurumunun her kademesinde ayrımcılığa maruz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Engelli Birey, Eşit Eğitim Hakkı, Ayrımcılık

İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARINA EŞİT ERİŞİMİNİN İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ

Abdurrahman Mengi

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü
a.mengi76@hotmail.com

ÖZET

Çalışmanın amacı, işitme engelli bireylerin eğitim haklarına eşit erişim durumlarının incelenmesi olmuştur. Uluslararası hukuk belgelerinde ve ulusal yasalarda bireylerin birçok hakkı gibi eşit koşullarda eğitim hakkı da güvence altına alınmıştır. Böylece bireyler eğitim ile ilgili herhangi bir olumsuzluk yaşadıklarında yasal olarak belirlenen temel hakları devreye girmektedir. İşitme engellilik durumu hiçbir bireyin istemediği halde yani kendi tercihi dışında yaşadığı olumsuz durumdur. İşitme engellilik, doğum öncesi, doğum anı veya doğum sonrası bireylerde işitsel olarak bir hasarın meydana gelmesi veya bireysel ve sosyal yaşamın sosyo-kültürel olarak sınırlandırılması olarak tanımlanabilir. Yani bireylerde baş gösteren işitme kaybı nedeniyle bireylerin işitme organında çeşitli sınırlı hareketler ve işitme duyusunda işlev kayıpları oluşmaktadır. Böyle bir durumla karşı karşıya kalan işitme engelli bireylerin işitme engelli olarak etiketlenmektedir. Böylece işitme engelli bireylerin, eğitim ve sosyal yaşamlarında eşit yararlanma fırsatları daralmaktadır. Dolayısıyla işitme engellilik ile eğitime eşit erişim kavramları bir biriyle yakından ilişkilidir. Araştırmanın örneklemini Van il merkezinde tıbbi tanısıyla birlikte eğitsel tanısı sonucu yerleştirme kararı bulunan işitme engelli bireylerden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla işitme engelli bireyler veya aileleri ile yüz yüze görüşme sonucu ve dört aylık süreçte elde edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen veriler betimsel analize tabi tutularak sunulmuştur. İşitme engelli bireylerin işitme engellilikleri dışındaki eğitim haklarında eşit yararlanmamalarından dolayı sık sık güçlükler ile karşılaştıkları, eğitim haklarında mahrum kaldıkları ve önemli bir kısmının resmi eğitim kurumlarına devam edemedikleri bulgulanmıştır. Böylece araştırmada, işitme engelli bireylerin engellilik durumlarının dışındaki eğitim haklarında eşit yararlanmamalarından doğan sorunlar yaşadıkları, sürekli sistematik olarak eğitim kurumunun her kademesinde ayrımcılığa maruz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: İşitme Engelli Birey, Eşit Eğitim Hakkı, Ayrımcılık

BAKARA 106. AYETİN KUR'ÂN'DA NESHE DİLİL OLUP OLMDIĞININ KRİTİĞİ**Dr.Öğr.Üyesi Kutbettin Ekinci**

Mardin Artuklu Üniv. kutbettinekinci@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Bakara 106. Ayet olan “Bir ayeti nesih eder veya unutturursak daha hayırlısını veya benzerini getiririz. Allah’ın her şeye kadir olduğunu bilmez misin” ayetini neshe delalet açısından değerlendirmiştir. Bu ayet, Kur’an’da neshe kail olanların en önemli delillerindedir. Delil olarak onu önemli kılan “nesih” kelimesinin ayette lâfzen geçmesidir. Diğer taraftan neshi kabul etmeyenlerin de bu ayet hakkında farklı açıklamaları mevcuttur. Bu çalışma, Kur’an’da neshi kabul etmeyenlerin bu ayetin neshe delalet etmediği yönündeki görüşlerini ve neshe kail olanların bu ayet için yaptıkları açıklamaları ele almıştır. Her iki tarafın eleştirilmeye açık noktaları tespit edilerek, ayetin nesnel olarak anlaşılmasına çalışılmıştır. Bu eleştirilerin sonucunda hem neshe kail olanların ayete yaptıkları tefsirin hem karşı duranların yaptıkları tefsirin kendi görüşlerini desteklemek amacıyla öznel birer tefsir olduğu kanaatine varılmıştır. Neshe kail olmayanlar, bu ayetin Kur’an’daki ayetlerin neshi ile ilgili olmadığını ortaya koymak için ayetin zahiren ifade ettiği anlamın dışında başka arayışlara girmişlerdir. Bu bağlamda ayette geçen “ayet” ve “nesih” kelimelerinin anlamlarına yoğunlaşmışlar ve görüşlerini desteklemek için ayetin siyakını da değerlendirmeye almışlardır. Diğer taraftan neshe kail olanlar, ayetin açıkça hükümlerin neshinden söz ettiğini ileri sürmüşlerdir. Böylece ayetteki neshin ayetin hükmünün neshi anlamında olduğunu iddia ederek bunun Kur’an’da neshin varlığına delil olabileceğini öne sürmüşlerdir. Bu çalışma tarafların dayandıkları argümanları ele alıp bunların ayetin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı konusunda yeterliliğini tespit etmeye çalışmıştır. Bunun yanında ayetin nesnel anlamını tespit etmek için farklı bir yaklaşım sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler: tefsir, ayet, nesih, delil

ELEKTROKARDİYOĞRAFİDE P ve QT DİSPERSİYONUNUN ÖNEMİ**Dr. Öğr. Üyesi Bahattin BULDUK**

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

bahattinbulduk@hotmail.com**ÖZET**

Kalp hastalıklarının değerlendirilmesinde sık kullanılan ve önemli bir teşhis metodu olan elektrokardiyografi çekilirken ortaya çıkan ilk dalga P dalgasıdır. P dalgası atriyumların depolarizasyonunun göstergesidir ve normal süresi 0,1 saniyeyi geçmez. P dalga dispersiyonu (PDD), en uzun P dalgası (P max) ile en kısa P dalgası (P min) arasındaki farktır. P dalga dispersiyonu ile atriyal fibrilasyon, miyokardiyal fibrozis ve hipertrofik kardiyomiopatinin belirlenebileceği bildirilmiştir. Hipertansiyon hastalarında sol atriyal basıncının artmasına bağlı olarak P dalga dispersiyonunun arttığı bilinmektedir. Q dalgasının başlangıcından T dalgasının bitimine kadar geçen süre QT mesafesi olarak adlandırılır. Ventrikülün depolarizasyon ve repolarizasyonunu gösteren QT aralığı kalp atım hızına göre değişkenlik gösterir. Yetişkinlerde QT aralığı 0.35 ile 0.44 saniye arasındadır. QT dispersiyonu (QTd) EKG'deki en uzun QT (QT max) ile en kısa QT (QT min) arasındaki faktördür. Periferik damar hastalığında, iskemik kalp hastalığında, kardiyomiopatilerde ve hipertansiyonlu hastalarda QT dispersiyonu tanı olarak belirleyici olduğu bilinmektedir. P ve QT dispersiyonu kardiyovasküler hastalıklarda tanı için önemli bir belirteçtir.

Anahtar Kelimeler: EKG, P, QT, Dispersiyon

TEKSTİL SEKTÖRÜNDEKİ İŞ KAZALARINI ETKİLEYEN RİSK ETMENLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EFE
Afyon Kocatepe Üniversitesi,
omerfarukefe@aku.edu.tr

ÖZET

İş kazalarının gerçekleşmesine neden olan risk etmenlerinin analizi ve bu doğrultuda korunma önlem ve politikalarının geliştirilmesi önemlidir. İş kazalarına sebep olan risk etmenleri genel olarak; Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik, Psikososyal ve Ergonomik risk etmenleri olmak üzere 5'e ayrılabilir.

İstatistiklere göre ülkemizde iş kazası sayısı bakımından 4. sırada Tekstil sektörü yer almaktadır. Bu çalışmada Bursa'da faaliyet göstermekte olan bir bir tekstil firmasına ait 2009-2016 yılları arasında gerçekleşmiş olan iş kazası (913) kayıtları ele alınarak yapılmıştır. İlk olarak, iş sağlığı ve güvenliği performansını göstermeye yarayan Kaza Sıklık Hızı ve Kaza Ağırlık Oranı hesaplanmıştır. Daha sonra kazalar risk etmenlerine göre irdelenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre psikososyal risk temelli kazaların tüm kazaların içerisinde önemli bir paya sahip olduğu görülmüştür. Psikososyal risk etmenlerini de ergonomik risk etmenleri ile bir arada gösterdiğimizde bu oranın daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu da demektir ki çalışan odalı bir çalışma ortamının düzenlenmesi, iş kazalarının azaltılmasında büyük katkı sağlayacaktır.

Keywords: İş güvenliği, iş kazaları, risk etmenleri

AN INTEGRATED APPROACH FOR MOBILE PHONE SELECTION

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EFE
Afyon Kocatepe Üniversitesi,
omerfarukefe@aku.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Burak EFE
Necmettin Erbakan Üniversitesi,
burakefe0642@gmail.com

Arş. Gör. Mehmet Akif YERLİKAYA
Gazi Üniversitesi,
akifyerlikaya@gazi.edu.tr

Abstract

Fuzzy quality function deployment (QFD) approach has been widely applied to transform customer requirements into products or services because fuzzy numbers enable to make consistent decisions in uncertain environment to decision makers. This paper proposes to use interval type-2 fuzzy (IT2F) numbers in the development of a novel fuzzy QFD approach. The developed interval type-2 fuzzy number based QFD approach utilizes interval type-2 fuzzy sets to define the correlations among customer requirements (CRs); the relations between CRs and design requirements (DRs); the correlations among DRs, the weights of DRs. There is no paper about integrating QFD approach and IT2F set in the literature. IT2F numbers ensure us more information than type-1 fuzzy numbers to describe the fuzziness and the uncertainty of the real life world. In addition, TOPSIS (Technique for Order Performance by Similarity to Ideal Solution) method based on interval type-2 trapezoidal fuzzy (IT2TrF) is utilized to select the best mobile phone. Finally, the proposed approach has been implemented to a mobile phone selection in order to test its validity.

Keywords: Quality function deployment, fuzzy logic, TOPSIS, interval type-2 fuzzy number, mobile phone selection

HİBRİD ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEMELİNDE OSGB SEÇİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EFE
Afyon Kocatepe Üniversitesi,
omerfarukefe@aku.edu.tr

ÖZET

Rekabetin her geçen gün arttığı günümüzde, organizasyonların başarılı olabilmesi için en uygun hizmetin temini işletmenin performansı açısından önemlidir. En uygun ve etkin hizmetin temini sağlandıkça, organizasyonların başarısı da o oranda artacaktır. 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanununun yürürlüğe girmesiyle birçok kurum ve kuruluş iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini dışarıdan OSGB aracılığıyla sağlama yoluna gitmiştir. OSGB'lerin kurulup, hizmet sunabilmeleri için bünyelerinde iş güvenliği uzmanını, iş yeri hekimini ve diğer sağlık personelini bulundurmalıdır. İş güvenliği hizmetlerinin en etkin şekilde işletme ortamında sağlanması için en uygun OSGB'nin seçilmesi önemlidir. Bu çalışma OSGB (Ortak Sağlık Güvenlik Birimi) seçim sürecine yardımcı olması için hibrid bir model sunmaktadır. Bulanık mantık dilsel değişkenleri kullanarak belirsiz ortamda karar vermede önemli bir katkı sağlamaktadır. Bulanık AHP (Analitik Hiyerarşi Prosesi) ve Bulanık TOPSIS (İdeal Çözüm için Benzerlik Sıralama Tercihi için Teknik) yaklaşımlarını kullanan hibrid model OSGB seçiminde kullanılmıştır. Bulanık AHP ile OSGB seçiminde incelenen kriterlerin önem dereceleri belirlenmiştir. Bulanık TOPSIS ile kriterler temelinde aday OSGB'ler değerlendirilmiştir. Beş aday OSGB değerlendirilmiştir. Önerilen modelin etkinliğini göstermek için sayısal bir örnek sunulmuştur.

Keywords: Bulanık AHP, Bulanık TOPSIS, OSGB seçimi, Karar verme

BIYOJEN AMİNLERİN GIDA KALİTESİ VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ

Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,
Mardin, semragurbuz@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Aşlı ÇELİKEL GÜNGÖR

Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü,
Mardin, acelikel2@gmail.com

ÖZET

Biyojen aminler, düşük moleküler ağırlığa sahip azotlu bileşiklerdir ve çoğunlukla amino asitlerin mikrobiyel dekarboksilasyonu sonucu oluşmaktadır. Histamin, putresin, kadaverin, tiramin, triptamin, 2- feniletilamin, spermin and spermidin gıdalardaki önemli biyojen aminlerdir. Gıdalarda biyojen aminlerin oluşumu; gıdanın tuz, pH, olgunlaşma ve ısı gibi fiziko kimyasal parametreleri, depolama ve dağıtım koşulları, üretim ve işleme aşamalarındaki uygulamalar, dekarboksilaz pozitif mikroorganizmaların mevcudiyeti, ham maddenin kalitesi ve serbest amino asitlerin varlığı gibi çok sayıda faktör ile ilişkilidir. Bu bileşikleri yüksek konsantrasyonda içeren yiyecek ve içeceklerin tüketimi hipertansiyon, baş ağrısı, kalp çarpıntısı, bulantı, ishal, lokal inflamasyon gibi belirtilerle ortaya çıkan toksik etkiye ve nadiren de ölümlere yol açabilmektedir. Biyolojen aminlerden kaynaklı toksikasyonun düzeyi yiyecek içeceklerle alınan biyojen amin türü ve miktarı ile insan vücudundaki detoksifikasyon mekanizmasının çalışma etkinliğine bağlı olarak değişmektedir. Düşük miktarlarda alınan biyojen aminler genellikle vücutta amin oksitleyici enzimlerin, monoamin ve diamin oksidazların etkisiyle fizyolojik olarak daha az aktif formlara kadar sıklıkla metabolize edilirken, toksik seviyelerde alındığında bu tepkimeler gerçekleşmemektedir. Biyojen aminler, büyük ölçüde balık ürünleri, sucuk gibi et ürünleri, peynir, bira, şarap ve turşu vb. fermente gıdalar ve maya ekstraktları gibi pek çok üründe bulunmaktadır. Biyojen aminlerin gıdalarda bulunan miktarının kalite indikatörü olması ve tüketimleri neticesinde oluşan toksik etkilerinin sağlık açısından oluşturduğu olumsuzluklar nedeniyle gıda güvenliği açısından önem taşımaktadırlar Bu çalışmada, gıdalardaki biyolojik aminlerin varlığı ve düzeyinin gıdanın kalitesi ve güvenliği açısından önemi ile tüketici sağlığı açısından oluşturabileceği sağlık problemleri konusunun değerlendirilmesinin yapılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Biyojen amin, gıda güvenliği, gıda kalitesi, fermente gıdalar, balık

SYNTHESIS OF 1,4,5-TRISUBSTITUTED 1,2,3-TRIAZOLE DERIVATIVES OF D-GALACTOSE

Asist.Prof.Dr.Emriye AY

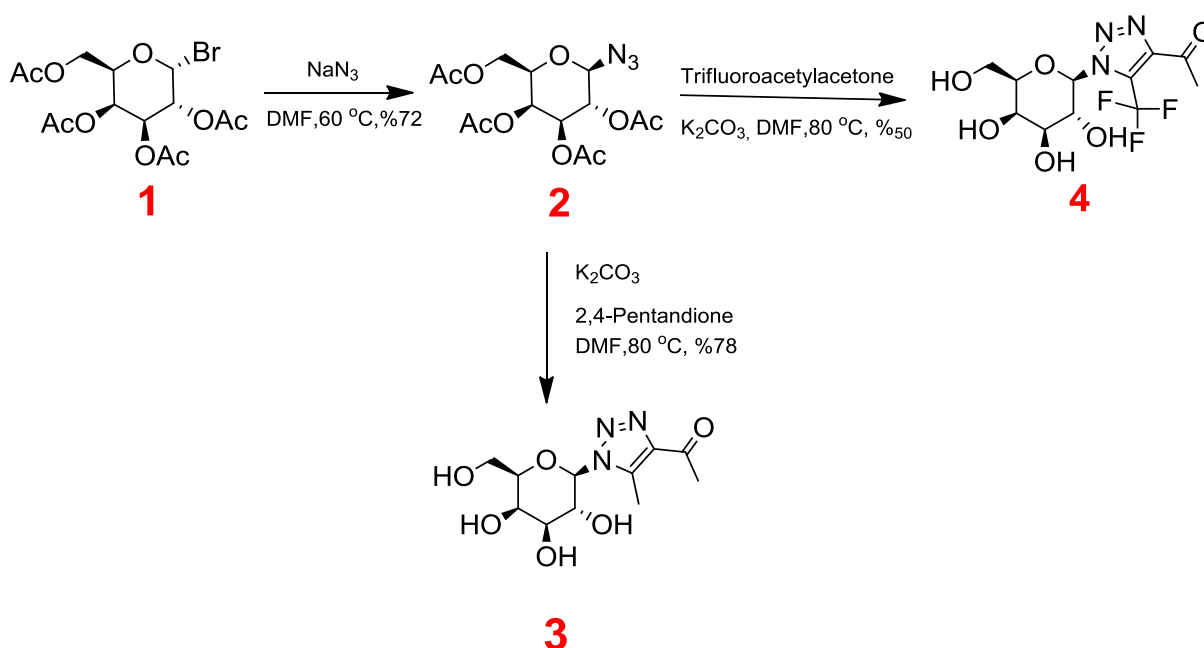
Giresun University, Şebinkarahisar School of Applied Science,

emriye.ay@giresun.edu.tr

1,2,3-Triazoles are an important class of heterocyclic compounds due to their potential biological activity. Recently, most of the research has been focused on the synthesis and bioassay of 1,4- or 1,5-disubstituted 1,2,3-triazoles. 1,4,5-trisubstituted 1,2,3-triazole derivatives have been found widespread applications in a variety of areas including agrochemicals, polymers, dyes, and pharmaceuticals. While the synthesis of catalytic triazole derivatives is possible, non-catalyst methods have been developed due to the fact that the catalysts are expensive or even toxic. The inclusion of trifluoromethyl groups in biologically active compounds has begun to attract attention due to the properties that may be caused by high electronegativity. In the literature search, it was seen that there were studies involving fluorinated groups attached to the triazole ring, but no study on monosaccharides derivatives was found.

In this study, 1,4,5-trisubstituted 1,2,3-triazole derivatives of D-galactose (**3**, **4**) which may have biological activity were synthesized and spectral analyzes were evaluated. The experimental study starting with the derivative of D-galactose and carried out in two steps is summarized in the following schema.

Keywords: 1,4,5-Trisubstituted 1,2,3-triazoles, D-Galactose, Azidosugar.

SÖZLÜ SUNUM :**LENF BEZİNİN NADİR BİR LEZYONU: ANJİOMYOMATÖZ HAMARTOM****Dr. Öğr.Üyesi Mecdi Gürhan Balcı¹,****Dr. Öğr.Üyesi Mahir Tayfur¹**¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,

Tıp Fakültesi, Patoloji bölümü, Erzincan, Türkiye

Sorumlu yazar e-mail: gurhanbalci@hotmail.com

Anjiomyomatöz hamartomlar lenf bezlerinde oldukça nadir görülen, tümör benzeri benign lezyonlardır. Genellikle inguinal lenf nodlarında görülürler. Lenf bezi yapısının yerini fibröz dokular, düz kas hücreleri ve vasküler yapılar alması ile karakterizedirler. Yine oldukça nadir görülen lenf bezlerinin anjiomatöz benign ve malign tümörlerinden ve lenfomadan ayırıcı tanısı önemlidir. Bizim olgumuzda 26 yaşında erkek hastanın servikal bölgeden çıkarılan yaklaşık 1 cm çapta lenf nodu laboratuvarımıza; servikal bölge lenf nodu eksizyon klinik bilgisi ile gönderildi. Materyalden hazırlanan parafin bloklara ait kesitler Hematoksilen-Eozin histokimyasal boyamayla boyanarak incelendi. Mikroskopik incelemede, lenf nodu çatısının bozulduğu, doğal yapının tamamen ortadan kalktığı, az sayıda lenfoid nodüler doku kaldığı görüldü. Lenf bezi yapısının yerini fibröz zeminde yerleşmiş kalın duvarlı vasküler yapılar ve düz kas hücrelerinin aldığı izlendi. Zemindeki düz kas hücreleri ve damar duvarları yapılan immünohistokimyasal çalışmada SMA ile pozitif boyandı. Pleomorfizm, nekroz, atipik mitotik aktivite izlenmedi. Aradaki lenfoid dokuda CD3 ve CD 20 ile doğal biklonal boyanma paterni izlendi. Olgu anjiomyomatöz hamartom olarak rapor edildi. Lenf düğümlerinin anjiomyomatöz hamartomu genellikle inguinal bölgede bildirilmekte olup servikal bölgede çok nadir görülen lezyonlardır. Lenf bezinin oldukça nadir görülen patolojilerinden olduğundan ayırıcı tanıda göz önünde bulundurulması tanısal verimliliği artıracak ve hata riskini azaltacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anjiomyomatöz hamartom, servikal bölge, lenf düğümü

LOJİSTİK ENDÜSTRİSİNDE AKILLI TEKNOLOJİ DEVRİMİ

Doç. Dr. Cuma BOZKURT

Gaziantep Üniversitesi, cbozkurt@gantep.edu.tr

Sinan ÇINAR, Doktora Öğrencisi

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, si.cinar@gmail.com

ÖZET

Akıllı Teknolojiler, uzun bir geçmişe sahip olan mevcut lojistik endüstrisinin işleyişini köklü bir şekilde değiştirmektedir. Bilimsel araştırmalar akıllı teknolojilerin mal ve hizmetlerin daha etkin ve verimli naklini, yönetimini, takibini ve denetimini kolaylaştırdığını ortaya koymaktadır. Şu aşamada, konu ile ilgili mevcut araştırmaların kuşbakışı bir fotoğrafını çekmek ve var olan bilgilerin bir envanterinin çıkarılması önem taşımaktadır. Bu husus önemlidir zira hem mevcut bilgilerimizi değerlendirme ve hem de, varsa, sorunlu noktaları tespit etme ve bunlar üzerinde araştırma yapma imkanı sağlamaktadır. Bu amaçla, bu çalışma öncelikle bir literatür çalışmasıdır ve var olan bilgilerin bir sentezini ortaya koymaktadır. Çalışma, özellikle üç soruya yanıt aramaktadır. Birincisi, mevcut akıllı teknolojiler nelerdir ve bunlar lojistik sektörünü nasıl dönüştürmektedir? İkincisi, akıllı teknolojiler lojistik endüstrisinde nasıl değer üretmektedir? Üçüncü olarak, yeni teknolojiler sektörde ne tür sorunlar üretmekte ve kendileri hangi problemlerle karşılaşmaktadır? Bu araştırma için başlıca veri toplama metodu ikincil kaynakların analizidir. Çalışma, cevaplara ulaşmak için üç safhada ilerlemektedir. İlk, başlıca akıllı teknoloji trendleri saptanmakta ve bunların her birinin lojistik sektöründeki başlıca etkisi kısaca özetlenmektedir. Akabinde, her bir teknolojinin yarattığı değer ve başlıca katkısı analiz edilmektedir. Son olarak, yeni teknolojilerin hem kendi yarattıkları hem de karşılaştıkları sorunlar irdelenmektedir. Çalışma ana bulguların özeti ve geleceğe dair bazı öngörü ve önerilerle son bulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Teknolojiler, Lojistik Endüstrisi, Tedarik Zinciri

DİŞ HEKİMLİĞİNDE GERİATRİK HASTALARA YAKLAŞIM

Arş. Gör. Emine Ararat,

Gaziantep Üniversitesi, dtemines@gmail.com

Dr. Öğr. Üye. Eda Didem Yalçın,

Gaziantep Üniversitesi, didemyalcn@gmail.com

ÖZET

Dünyadaki insanların ortalama yaşam sürelerinin hızla artmasıyla toplumdaki yaşlı nüfus oranları da hızla artmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü, yaşlılığı 65 yaş sonrasındaki dönem olarak tanımlamaktadır. Bireyler yaşlandıkça vücutlarındaki yıkıma bağlı olarak bir takım rahatsızlıklar görülebilmektedir. Bu rahatsızlıklar sistemik olabileceği gibi diş hekimliği alanına giren ağız içerisindeki yumuşak ve sert dokularda da görülebilmektedir. Yaşlanmayla birlikte, çene kemikleri dahil bütün kemiklerde osteoporotik değişiklikler görülmekte ve kemiklerin kırılabilirliği artmaktadır. Genel olarak, yaşlanma ile ilgili olduğu düşünülen oral değişiklikler; dişsizlik, tükürük akış hızının azalması, dişlerde atrizyon, periodontal hastalıklar, kök çürükleri, oral mukoza ve kaslarda atrofi ve tad duyusunun azalmasıdır. Dişsizlik kemiklerde trabekül kaybı ve kortikal incelmeye sebep olurken bir de hormonal kökenli osteoporoz ve arteriosklerotik değişikliklere bağlı kan akımında azalma eklenince, özellikle kadınlarda, mandibulada çok erken ve şiddetli poroziteler görülmektedir. Yaşlanmaya bağlı olarak temporomandibuler eklemden (TME), bazı yapı ve fonksiyon değişiklikleri de gelişmektedir. Temporal kemikte, glenoid çukurun derinleşmesi veya artiküler çıkıntının düzleşmesi gibi adaptif değişiklikler oluşmaktadır. Bu yapısal değişiklikler, yaşlının çiğneme fonksiyonunda ve dolayısıyla beslenme alışkanlıklarında farklılaşmalara yol açmaktadır. Yaşlıda ağızda mevcut diş sayısı çok azaldığı için, hareketli protez kullanımı söz konusudur. Hareketli protezler, geniş mukozal yüzeyleri kaplayarak tad cisimciklerinin uyarılmasını engeller. Tad hassasiyetinin azalmasına bağlı olarak, yaşlıda tuz ve şeker tüketimi artar ve bu durum sistemik problemlerin gelişmesine neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, yaşlıda hareketli protez kullanımına bağlı olarak çiğneme yeteneği azalmış ve yumuşak gıdalarla beslenme eğilimi artmıştır. Bu durum da plak ve diş taşı birikimine ve sonuç olarak da çürük ve periodontal hastalık insidansının artışına yol açmaktadır. Yaşlıda görülen diş kayıplarında; periodontal hastalık, kök çürüklerine kıyasla daha etkin bir faktördür. Hareketli protez kullanımı, mukozal dokuların hem görünümünü ve hem de bütünlüğünü etkileyen değişikliklere yol açabilmektedir. Bunlara bağlı olarak geriatrik bireylerde klinik olarak genç bireylere göre ne gibi farklılıklar olabileceği konusunda hekimin bilgi ve tecrübesi olması gerekmektedir. Bu sunumda geriatrik bireylerin özel durumları göz önünde bulundurularak diş hekimliğindeki yeri ve önemi ilgili bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Geriatrik bireyler, Diş Hekimliği, Oral Değişiklikler

TALASEMİDE OROFASİYAL BULGULAR

Arş. Gör. Emine Ararat,

Gaziantep Üniversitesi, dtemines@gmail.com

Dr. Öğr. Üye. Eda Didem Yalçın,

Gaziantep Üniversitesi, didemyalcin@gmail.com

ÖZET

Talasemi, kırmızı kan hücrelerinin oksijen taşıyan komponenti olan hemoglobinin alfa ve beta zincirlerinin yapımını kodlayan genlerindeki bir problem sonucu ortaya çıkan, otozomal resesif geçişli kalıtsal bir hastalıktır. Talasemiler, klinik ve genetik özelliklerine göre major ve minör olmak üzere iki şekilde sınıflandırılmaktadır. Hastalığın heterozigot formu (talasemi minör) hipokromik mikrositik anemidir ve genellikle hafif ve asemptomatik seyrederek; hastalığın homozigot formu olan talasemi major veya diğer adıyla Cooley Anemisi ise, hastalığın en şiddetli klinik tablosuna sahip türüdür. Kemik iliğinde meydana gelen hiperplazi ve ekspansiyon sonucunda iskelet yapıda büyüme ve gelişme bozuklukları görülmektedir. Kraniofasiyal komplekste görülen büyük kafa ve maksiller prognatizm tipik iskeletsel deformitelerdir. Zigomatik kemik çıkıntılı, nazal kemik çöküktür. Frontal ve pariyatal genişlemelere bağlı mongoloid görünüm ve maksiller sinüs boyut ve pnömatizasyonda azalmalar olabilmektedir. Talasemik hastalarda meydana gelen maksiller büyüme anterior dişlerde protrüzyon, derin kapanış, açık kapanış ve değişen derecelerde maloklüzyon ile sonuçlanmaktadır. Hastaların genel olarak ağız hijyenleri bozuktur ve buna bağlı olarak plak ve çürük oluşumunun sık gözlemlendiği rapor edilmiştir. Folat yetmezliğine bağlı dilde ağrı ve yanma görülebilmektedir. Radyografik olarak diğer anemi tiplerinden daha şiddetli bulgular göze çarpmaktadır. Radyografide en belirgin özellik ise saç kılı (Hair-on-end) şeklindeki radyopak ışınal çizgilenmelerdir. Kemik iliği genişleyip kortikal kemik incelendiğinden kemik genel olarak radyolüsent izlenmektedir, trabekülasyonda genişleme ve birim alanda sayısal azalma tespit edilmektedir. Diş köklerinde gelişimsel olarak dentin displazisine bağlı olarak kısalık ve lamina durada incelmeye görülmektedir. Bu sunumda talasemi hastası bireylerde gözlenen orofasiyal bulgular hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Talasemi, Diş Hekimliği, Orofasiyal bulgular

HASTANELERDE MEDİKAL GAZ TESİSATI

Erdem Işık *,
Anıl SÖZEN**

Munzur Üniversitesi erdem@munzur.edu.tr,

**²Rönesans Holding, Mekanik Dizayn Mühendisi

ÖZET

Medikal gaz sistemleri kurulumunda, personelin kullanım noktaları, kliniklere tıbbi gazların sağlanması için güvenli, uygun ve düşük maliyetli bir sistem sağlamak temel amaçtır. Bu tür güvenlik, taşıma ve depolama gaz silindirlerinin kullanımı ile ilgili sorunları minimize eder. Bu sistemleri iki bölümde inceleyebiliriz. İlk aşama, borulu tıbbi gazları, tıbbi ve cerrahi havayı; tıbbi vakum tesisatlarını kapsar. Sağlık tesislerinde ve anestezi atık gaz tahliye sistemleri kurulu tüm tıbbi gaz boru hattı sistemleri için geçerlidir. Özellikle, bir medikal gaz tesisatında, dizayn, montaj, test ve devreye alma önemli aşamalardır. Sonraki aşama ise; işlevsel yönetimi ile ilgilidir. İşlevsel yönetimden kasıt, tüm yeni tesisler, yenileme ve mevcut tesislerin iyileştirilmesi için takip edilmelidir. Hasta ve personel güvenliği tehlikeye girmediği geriye dönük çalışma yapmaya gerek yoktur. Mevcut sistemi iyileştirmek için hasta güvenliğini öncelikli dikkate alarak bir plan hazırlanması gereklidir. Yöneticilerin, meslektaşları ile teknik eksiklikler için sistemi değerlendirmek amacıyla sağlık bakanlığı tarafından yayınlanan standartları dikkate alarak birlikte hareket etmeleri gerekir. Çalışmamızda özellikle modern hastanelerdeki medikal gaz tesisatında dikkate alınması gereken konular üzerinde durulmuştur. Hasta birimlerinin ihtiyaç duyduğu medikal gaz ile ilgili projeler ve uygulama olarak yapılması gereken işlemler verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Medikal Gaz, Hastane, Anestezi, Tesisat

ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Sema DEMİR¹,

Rıza ÇİTİL²

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Diyarbakır, wsemaw@hotmail.com

² Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Tokat, rcitil38@gmail.com

Giriş ve Amaç: Sağlıklı yaşam biçimi, sağlığı etkileyebilen tüm davranışların kontrol edilerek günlük aktivitelerin düzenlenmesinde sağlık düzeyinin korunması ve yükseltilmesine yönelik davranışların seçilmesi olarak tanımlanır. Sağlığın korunması ve geliştirilmesinde önemli rolü olan hemşirelerin öncelikle kendileri sağlıklı yaşam biçimi davranışlarına sahip olmalıdır. Yapılan çalışmalarda, hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları puan ortalamalarının istenilen düzeyin altında olduğu bildirilmektedir. Genel olarak yoğun çalışma şartları göz önünde bulundurulduğunda, hemşirelerde sağlıklı yaşam biçimi davranış düzeylerinin bilinmesi ve bunları etkileyen faktörlerin belirlenerek önleyici tedbirlerin alınması oldukça önemlidir. Bu çalışmada, üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel nitelikteki bu çalışma, Nisan-Mayıs 2013 tarihleri arasında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde çalışan hemşirelerde yürütülmüştür. Çalışmada örneklem seçilmeden hastanede çalışan tüm hemşirelere (n=180) ulaşılması hedeflenmiş olup izinli veya raporlu olduğu için görevde olmayanlar nedeniyle 158 hemşireye ulaşılmıştır (%87,8). Veriler onamı alınarak çalışmaya katılan hemşirelere Kişisel Bilgi Formu ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ)'nin yüz yüze uygulanmasıyla elde edilmiştir. Tanımlayıcı veriler sayı, yüzde ve ortalama±standart sapmaları ile gösterilmiş, gruplar arası karşılaştırmalarda ise ANOVA, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Student t testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak kabul edilmiştir. Çalışmanın yürütülmesi için Gaziosmanpaşa Üniversitesi Etik kurul onayı (13-KAEK-089) alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan toplam 158 hemşirenin %86,1'i kadın, yaş ortalaması 28,1±5,7 yıl, %55,1'i evli, %44,9'unun çocuğu var, %74,7'si lisans ve üzeri mezundur. %50,0'si ekonomik durumlarının iyi, %48,1'i orta, %1,9'u kötü olduğunu ifade etmiştir. Mesleklerinde toplam hizmet süresi %22,8'inde ≤1 yıl, %34,2'sinde 2-5 yıl, %43,0'ında >5 yıldır. %67,1'i hiç sigara içmediğini, %22,2'si halen içmekte olduğunu, %10,8'i ise bıraktığını belirtmiştir. %15,8'inin kronik hastalığı olup %14,6'sı bu nedenle sürekli ilaç kullanmaktadır. %65,2'si kendi sağlıklarını iyi, %31,6'sı orta, %3,2'si kötü olarak hissettiklerini ifade etmiştir. %39,9'u yoğun bakımlarda, %35,4'ü servislerde, %19,6'sı polikliniklerde, %3,2'si acil servis ünitesinde ve %1,9'u ise yönetici olarak görev yapmaktadır. %44,3'ü nöbet usulü çalışmakta, %60,1'i 41-50 saat çalışmaktadır. %39,9'u şimdiye kadar en az bir kez çalıştıkları kurumdan istifa etmeyi düşündüğünü ifade etmiştir.

Hemşirelerin SYBDÖ toplam puan ortalaması $121,61 \pm 16,00$ olup, sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını “orta düzeyde” uyguladıkları saptanmıştır. En yüksek puanlar manevi gelişim ($25,46 \pm 4,03$) ve kişilerarası ilişkiler ($24,45 \pm 3,62$); en düşük puan ise egzersiz ($14,46 \pm 4,44$) alt boyutundan alınmıştır. Öğrenim durumu, ekonomik durum, sigara içme durumu, kendi sağlıklarını nasıl hissettikleri, görev birimi, çalışma şekli, haftalık çalışma süresi ve istifa etmeyi düşünme durumunun sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını anlamlı şekilde etkilediği saptanmıştır ($p < 0,05$).

Sonuç ve Öneriler: Üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları orta düzeydedir. Hemşirelerin tanımlayıcı ve mesleki özellikleri sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını etkilemektedir. Sağlık eğitimi ve danışmanlığı açısından önemli rolü olan hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının önemini kavranması ve günlük yaşamlarında uygulayabilmeleri için desteklenmeleri, hemşirelere uygulanacak sağlığı geliştirme programlarında sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını etkilediği saptanan faktörlerin dikkate alınması gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşireler, Sağlığın Geliştirilmesi, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları

OKUL DÖNEMİ ÇOCUKLARDA AKUT AĞRIYI GİDERMEDE KULLANILAN NONFARMAKOLOJİK YÖNTEM : DİSTRAKSİYON

Dr. Öğr. Üyesi Emine BEYAZ¹

Araş. Gör. Sonay GÖKÇEOĞLU²

¹Muş Alparslan Üniversitesi, emine.egokceoglu@gmail.com

²Harran Üniversitesi, sonay.gokceoglu@gmail.com

ÖZET

Sağlıklı veya hasta olan çocuklar, bebeklik döneminden itibaren¹ rutin kontrolleri sırasında, kan alma, aşı uygulamaları, arterial ve venöz girişimler gibi ağrılı işlemler ile sıkça karşılaşmaktadır (2-4). Ortaya çıkan ağrı çocuğun ortalama ağrı deneyiminin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Özellikle de iğnelerin kullanıldığı invaziv prosedürler, pediyatrik hastalarda oluşan anksiyete ve ağrı; ayrıca ebeveynler ve sağlık personeli için de üzücü olabilmektedir (5)

Bu amaçla, çocuklarda ağrı kontrolünde çok sayıda nonfarmakolojik yöntem kullanılmaktadır. distraksiyon, kriyoterapötik topikal analjezi gibi non farmakolojik yöntemler hemşirelerce bağımsız uygulanabildiğinden oldukça avantajlıdır (6). Distraksiyon, ağrı yönetimi için basit ve uygun maliyetli olan bir stratejidir (7). Distraksiyon teknikleri; çocuğun yaşı, mizacı, ilgi alanından etkilenmektedir (8). Non-farmakolojik yöntemler; çocuğun ağrı verici girişimlere başa çıkmalarında ve bu girişimlerin olumsuz etkilerinden korunmayı kolaylaştırmaktadır (9). Hemşireler, çocukların psiko-duygusal gelişimlerinde önemli rol oynamaktadırlar. Bu nedenle Klinik uygulama öncesi, gelişimsel yaşa uygun bilgi ve non-farmakolojik bir müdahale ile çocukların prosedür anksiyete ve ağrı hissetmelerini önleyebilmektedir.

Non- Farmakolojik yöntemler sayesinde çocukların ve ebeveynlerin kaygıları azalmaktadır. Venipunktür sırasında non-farmakolojik bir ağrı kontrolü yönteminin benimsenmesi, çocuklar ve ebeveynler arasında artan bir uyum düzeyi ve hemşirelerin çocuk bakımına aktif katılımını sağlamanın etkili ve kolay bir yoludur (10).

Anahtar Kelimeler: Akut Ağrı, Çocuk, Distraksiyon, Non-farmakolojik Yöntem

ANNELERİN BÜYÜK KORKUSU: SÜTÜN YETERSİZLİK ALGISI**Dr. Öğr. Üyesi Emine BEYAZ¹****Araş. Gör. Sonay GÖKÇEOĞLU²**¹Muş Alparslan Üniversitesi, emine.egokceoglu@gmail.com²Harran Üniversitesi, sonay.gokceoglu@gmail.com**ÖZET**

Emzirme; anne-bebek sağlığını olumlu etkileyen, annenin bebeği ile olan fiziksel ve duygusal bağı kuvvetlendiren önemli bir süreçtir [1, 2]. Bu süreçte sosyal, psikolojik ve çevresel faktörler başta olmak üzere birçok değişken emzirmeyi etkileyebilmektedir.

Emzirmenin başarıyla sürdürülmesinde annelerin sütlerini yeterli algılaması oldukça önemlidir. Yetersiz süt algısı annelerde; sütlerinin bebeklerini beslemeye yetmediği, bebeğin doymadığı için ağladığı ya da kilo alamadığı hissini oluşturmada dahası emzirmenin erken bırakılmasına ve ek gıdaya erken başlanmasına neden olmaktadır [3-6]. Annelerin kendilerini emzirme konusunda başarısız hissetmesi süt üretimini de olumsuz etkilemektedir [7, 8]. Anneler sütlerinin bebeklerine yetmediğini düşünse de, gerçekte sütün yetersizliğine nadir rastlanmaktadır [9, 10] Bu durum emzirmeye geç başlama, sık ve etkili emzirememe, gece emzirmeme, bebeği memeye iyi yerleştirmeme, emzik-biberon kullanma, erken dönemde ek besinlere başlama, özyeterliliğin düşük düzeyde olması, kaygı, yorgunluk, annenin bebeğinden ayrı kalması, ağrı, üzüntü, sütünün gelmediğini ve bebeğini besleyemeyeceğini düşünme gibi faktörlerden kaynaklanabilmektedir [11].

Anne sütünün yeterliliği; 24 saatlik testler ve çocuğun kilo takibi ile belirlenebilirken annenin yetersiz süt algısı ölçülememektedir [7] Bu algı en fazla annenin emzirme konusunda kendine yeterince güvenmemesi ve dolayısıyla emzirme özyeterlilik düzeyinin düşük olmasına dayandırılmaktadır [4] Literatürde de, annenin emzirme özyeterlilik düzeyinin sütün yeterlilik algısıyla bağlantılı olduğu ve bu iki algının birbirini etkilediği saptanmıştır [4, 11, 12]

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Yetersiz Süt Algısı

PEDİATRİ ACİL SERVİSLERDE ÇOCUK İSTİSMAR VE İHMALİ**Dr. Öğr. Üyesi Emine BEYAZ¹****Araş. Gör. Sonay GÖKÇEOĞLU²**¹Muş Alparslan Üniversitesi, emine.egokceoglu@gmail.com²Harran Üniversitesi, sonay.gokceoglu@gmail.com**ÖZET**

İstismar ve ihmal; çocuğun sağlığını ve gelecekteki yaşamını tehlikeye atarak davranış bozukluklarına yol açmaktadır (1,2). Ebeveynin küçük yaş ve psikolojik sorunlarının olması, düşük gelir düzeyi, eğitimsizlik, madde/ilaç bağımlılığı, istismar öyküsü, tek ebeveyn/üvey anne-baba, istenmeyen gebelik, gayrimeşru çocuk, çocukta fiziksel/mental hastalık bulunması gibi durumlar istismar riskini arttırmaktadır (3-5). Bu olayların gizli tutması, istismar ve ihmalin gerçek insidansının tespitini engellemektedir (3). İstismar edilen çocuklar farklı sebeplerle öncelikle çocuk acil servislerine başvurduklarında tanı için; şüphelenme, tanıyı doğrulayıcı ayrıntılı anamnez, fizik muayene, laboratuvar tetkikleri, doku ve organ hasarlarını tespit etmede görüntüleme yöntemleri, adli yönden tüm lezyonların fotoğraflanması gerekmektedir (6,7).

Çocuk ihmal ve istismarı ile mücadelede multidisipliner ekip yaklaşımı gereklidir (8-11). Hemşireler; çocuk ve aileyi daha uzun süre gözlemlemeleri bakımından istismar ve ihmal olgularını belirlemede anahtar konumdadır (12). Çocuğu muayeneye hazırlayan hemşire, bildirim zorunlu olan istismar ve ihmal vakalarını, beden imajı değişikliklerini, çekingenlik ya da vücutta görülen deformiteleri tespit edebilmeli ve uygulayacakları prosedür hakkında bilgi sahibi olmalıdır (13). Muayenede saptanan klinik bulgu/ lezyonlarla ilgili ailenin çelişkili ve yetersiz ifadesi, aile üyelerinin birbirini suçlaması, hastaneye geç başvuru istismar ve ihmal olasılığını akla getirmelidir (6,14). Hastanelerde istismarı önleme ve tedaviye yönelik ‘çocuk koruma ekipleri’ oluşturulmalı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, adli kurumlarla işbirliği yapılmalıdır (15).

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Çocuk Acil, İhmal, İstismar.

OCCURRENCE, TRANSFORMATION, AND FATE OF SULFONAMIDE ANTIBIOTICS IN TERRESTRIAL AND AQUATIC ENVIRONMENTS, AND THEIR REMOVAL METHODS

Sibel ASLAN¹

Meltem GÖZEGİR²

¹Fırat University, Faculty of Engineering,

Department of Environmental Engineering, Elazığ, Turkey, sibela@firat.edu.tr

²Fırat University, Faculty of Engineering,

Department of Environmental Engineering, Elazığ, Turkey, mltmgozegir@gmail.com

Abstract: Antibiotics are antimicrobial drugs that have a selective toxic action on bacteria or other single-celled microorganisms. Among the numerous categories of antibiotics, sulfonamides (SAs) are one of the most widely used in, animal husbandry, aquaculture, and also as human medicines for the treatment of various bacterial, protozoal, and fungal infections. SAs that were developed in the early 1900s for treating human diseases were the first antimicrobial drugs to be used in clinical practice. A considerable proportion of SAs are excreted into the environment as parent compounds or metabolites through faeces and urine due to their low and incomplete absorption in human and animal bodies. Since conventional wastewater treatment processes are not very effective for removing these compounds, substantial amounts of SAs could be released into the terrestrial and aquatic environments through the effluent of wastewater treatment plant. SAs are frequently detected with high concentrations in aquatic environments, because they are polar and highly water-soluble. SAs are considered the most mobile antibiotics, weakly adsorbed on soils, easily transported to water bodies and absorbed by plants, entering the food chain. The fate of sulfonamide antibiotics in soils is mostly determined by sorption and degradation processes. SAs can pose possible threats to the growth of microorganisms, algae, and aquatic plants, and impact the structure and function of microbial communities. In addition, SAs may enhance the resistance of pathogenic bacteria and promote the spread of antibiotic resistance. Various treatment processes including ozonation, Fenton and photo-Fenton, photolysis, electrochemical processes, chemical reduction, gamma irradiation, photolysis, chlorination, biodegradation, membrane processes and adsorption have been applied to remove sulfonamide from wastewater.

Key words: Antibiotics, Sulfonamides, Treatment processes.

REMOVAL OF SYNTHETIC DYES FROM AQUEOUS SOLUTIONS BY ZERO VALENT IRON

Sibel ASLAN¹

Ertuğrul GÜL²

¹Fırat University, Faculty of Engineering,

Department of Environmental Engineering, Elazığ, Turkey, sibela@firat.edu.tr

²Hakkari University,

Vocational School of Health Services, Department of Medical Services and Techniques,
Hakkari, Turkey, ertugrulgul@hakkari.edu.tr

Abstract: Synthetic dyes are of great environmental concern due to their widespread usage in various industries such as textile, paper, color photography, food, cosmetics, tannery, and pharmaceutical. At present, there are more than 100,000 kinds of commercial dyes with a rough estimated production of 7×10^5 to 1×10^6 tons worldwide annually. Synthetic dyes can cause considerable environmental pollution and serious health hazards including allergic dermatitis, skin irritation, cancer and mutation. The discharge of industrial effluents containing synthetic dyes decreases the intensity of light in receiving water bodies and thus reduce the photosynthesis and the oxygenation of water reservoirs. The treatment methods used for dye-containing wastewaters are coagulation and flocculation, adsorption, irradiation, ion exchange, chemical oxidation, electrochemical oxidation, photocatalysis, membrane filtration, biological degradation.

Zero valent iron (ZVI) has been determined to be an effective material for the removal of a variety of contaminants such as chlorinated organics, nitroaromatic compounds, pesticides, nitrate, dyes, and metal ions. Reduction of synthetic dyes using zero-valent iron has received most of attention due to its low-cost, easy availability, effectiveness and ability to completely degrade contaminants. Micro- and nanoscale zero valent iron, and bimetallic iron nanoparticles were used to decolorize various synthetic dyes. Nanoscale zero valent iron (nZVI) has become popular due to its abundance, low toxicity, low cost and effectiveness. This paper gives an overview of ZVI technology and the use of ZVI in the removal of synthetic dyes.

Key words: Zero Valent Iron (ZVI), Synthetic Dyes, Dye Removal.

İSTENMEYEN DAVRANIŞLARI ÖNLEMEDE SINIF YÖNETİCİLERİNİN EMPATİK YAKLAŞIMININ ÖNEMİ

Davut OKÇU

Batman Üniversitesi, davutokcu72@gmail.com

ÖZET

Sınıflar eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü en önemli ortamlardır. Sınıf ortamının eğitim ve öğretime elverişli bir şekilde dizayn edilmesi akademik başarıya katkıda bulunmaktadır. Ancak öğrencilerin hem akademik hem de sosyal gelişiminde ilişki ve davranış düzeni çok daha büyük bir etki oluşturur. Ders süresinin verimli bir şekilde değerlendirilebilmesi öğretmenlerin pedagojik formasyon alanındaki yeterlilikleriyle ilgilidir.

Dersin akışını bozan, hedef davranışlara ulaşmayı zorlaştıran veya engelleyen her davranış, istenmeyen davranıştır. Öğrencilerin istenmeyen davranışlarını önleyebilmek, öğretmenlerin sınıf yönetimindeki başarılarıyla mümkün olabilir. Öğretmenler ilişki ve davranış düzenini olumlu bir mecrağa yönelttikleri oranda akademik ve sosyal başarıyı yakalayabilirler. Bu arada öğrenciler de, öğretmenlerin tutum ve davranışları hakkında olumlu veya olumsuz pek çok yargıda bulunurlar. Öğrencilerin maddi, manevi ve psikolojik sorunlarından bihaber olan öğretmenlerin öğrenci nezdindeki itibarı vasatın üstünde değildir. Zira öğretmenlerin sınıfta öğrencileri için yönetici, öğretici, rol model ve rehberlik rollerini yerine getirmesi beklenir. Öğretmenlerin bu görevleri yerine getirirken öğrencileriyle “empati” kurmaları büyük önem taşımaktadır. Kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması anlamına gelen empati, sağlıklı ilişkiler kurmanın ve istenmeyen davranışları önlemenin en önemli yöntemlerinden birini teşkil etmektedir.

İstenmeyen öğrenci davranışları sadece eğitim ve öğretimi engellemez, bazı fiziksel ve psikolojik rahatsızlıklara da yol açar. Öğrencisine yardımcı olmak isteyen bir öğretmen, empati kurmakla öğrencilerine daha iyi davranmanın ötesinde bir yakınlık kurar. Öğretmenler tarafından gerçekleştirilen empatik iletişim, öğrencilerin öğretmenlere ve okula yönelik daha olumlu tutumlar geliştirmelerine yardımcı olur. Öğretmenlerinden empati yoluyla yakınlık ve ilgi gören öğrenciler, başkalarının hislerine ve bakış açlarına empatiyle yaklaşmayı, başarılı bir iletişim kurmayı, işbirliği yapmayı ve güçlü liderlik yetenekleri kazanırlar. Çocukların iç dünyalarında meydana gelen fırtınaları dindirmek, öğrenmelerinin önündeki engelleri ortadan kaldırabilmek onlarla empatik yaklaşımlar kurabilmek ile mümkündür. Anlaşıldığını hisseden öğrenci rahatlar, huzur duyar, kendisini olduğu gibi ortaya koyar. Öte yandan empatiye dayalı

öğretimi ve uygulamaları benimseyen okullardaki öğretmenler ve öğrencileri daha etkin çalışırlar ve kurumlarına daha yüksek düzeyde bağlılık gösterirler.

Anahtar Kelimeler: Empati, iletişim, sınıf yönetimi, istenmeyen davranış.

MEVLANA'YA GÖRE ROL MODEL EĞİTİMCİLERİN NİTELİKLERİ

Davut OKÇU

Batman Üniversitesi, davutokcu72@gmail.com

ÖZET

Medeniyetlerin rakiplerine üstünlüğü, büyük ölçüde eğitim alanındaki başarılarıyla doğru orantılıdır. Bu yüzden eğitim, medeniyetler arası rekabetin en önemli alanlarından birini oluşturmaktadır. Başarılı ve etkili bir eğitimi gerçekleştirmek amacıyla yeni paradigmlar, programlar ve yaklaşımlar üzerinde çalışılmaktadır. Ne var ki, bütün bu çabaların yanında başarılı bir eğitimin gerçekleşebilmesi için en önemli unsur öğretmenlerdir. Çünkü eğitim sisteminin başarısı büyük ölçüde öğretmenlerin sahip oldukları niteliklerle ilişkilidir. İyilik ve kötülük yapmaya mütemayil olarak yaratılan insanlar ancak kaliteli eğitimciler vasıtasıyla doğru olana yönlendirilebilir. Yeni nesil öğrencilerin akademik ve insani açıdan donanımlı bir şekilde yetişmesi, eğitimcilerin etkili ve rol model olabilmesiyle mümkün olabilir.

Müderres, mutasavvıf ve ahi lideri olan Mevlana'nın mesajlarında ve hayatında eğitimcilerin taşıması gereken niteliklere ilişkin pek çok örnek ve ders bulunmaktadır. Mevlana'ya göre Allah'ın vekili olan öğretmenler, ilahi ve insani bilgilere sahip olmalıdır. Değişen dünya şartlarına paralel olarak buharlaşan deniz gibi kendilerini sürekli olarak yenilemelidirler. Eğitimcilerin etkili olabilmesi için öncelikle sabırlı, hoşgörülü, edep ve ihlas sahibi olmaları zorunludur. Mevlana'ya göre rol model eğitimci Ay yüzlü, deniz ve şeker huylu olup asla kin güdücü değildir. Eğitimciler, doğuştan sahip olunan huyları değiştirmeye zaman harcamamalı, bilakis çevreden bulaşan huyları düzenlemekle meşgul olmalıdırlar. İnsan vücudunun sağlığını korumaya çalışan doktor misali eğitimci de öğrencilerinin zihin ve ruh dünyalarının sağlığı için gayret göstermelidir. Eğitimciler, bu hedeflerine ulaşmak için iyi bir hitabet, genel kültür ve ufuk sahibi olmanın yanı sıra öğretim yöntem ve tekniklerinden faydalanmayı bilmelidir.

Anahtar kelimeler: Mevlana, eğitimci, rol model, rehberlik.

ANA DİLİ EĞİTİMİNDE KULLANILAN DERS KİTAPLARI ÜZERİNE BİR KARŞILAŞTIRMA: TÜRKİYE VE MACARİSTAN ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi

berkerakdeniz@gmail.com

Teknolojinin hızlı gelişimi, eğitim öğretim faaliyetlerine çeşitlilik kazandırmış, öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önünde bulunduran öğretim materyallerinin hazırlanmasına ve kullanılmasına olanak sağlamıştır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle birlikte, ülkemizde de bilgisayar destekli öğretim yöntem, teknik ve uygulamaları sayesinde farklı araç gereçlerden tasarlanan materyaller, hemen hemen tüm derslerde olduğu gibi Türkçe derslerinde de yerini almış ve etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Öğretim materyallerindeki çeşitliliğe rağmen özellikle Türkçe dersi için ders kitapları önemini kaybetmemiş, sınırlı da olsa kitaba bağımlı hazırlanan bilgisayar yazılımlarıyla biraz daha işlevsel kullanılır hâle gelmiştir.

Bu araştırmanın amacı Türkiye ve Macaristan'daki devlet okullarında ana dili derslerinde kullanılan ders kitaplarını farklı değişkenlere göre karşılaştırmaktır. Bu amaca ulaşmak için her iki ülkede 2018-2019 eğitim öğretim yılında devlet okulların beşinci sınıflarında ana dili dersleri için kullanılan ders kitapları örneklem olarak seçilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde doküman incelemesi ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. Ders kitaplarının çeşitliliği, tasarımı, çoklu ortam ve görsel unsurların kullanımı, metinlerin tür ve içerik özellikleri karşılaştırmanın temelini oluşturmaktadır. Araştırma bulguları, Macaristan'daki Macarca ders kitaplarının çeşitliliğinin fazla, çoklu ortam ile etkileşimli, tasarım ve içeriğinin de daha zengin olduğunu ortaya koymaktadır. Türkçe ders kitapları ise yakın zamanda güncellenmesine rağmen Macaristan'daki kitaplara göre oldukça yetersiz kalmaktadır. Bu açıdan Macarca ders kitapları, Türkçe ders kitaplarına örnek olacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, Ana dili, ders kitapları, kitap inceleme, içerik analizi, Türkiye, Macaristan

ALTINCI SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ OKUMA METİNLERİNİN SÖZ VARLIĞI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi

berkerakdeniz@gmail.com

2018 yılı Türkçe dersi için yenilikleri barındıran önemli bir yıl olmuştur. 2017 yılında taslak hâlinde yayımlanan Türkçe Ders Öğretim Programı'na nihai şekli verilmiş ve Şubat 2018'de eğitim dünyamızın bilgilerine sunulmuştur. Araştırmamıza konu olan asıl gelişme ise Türkçe ders kitaplarında yaşanmış ve beşinci sınıf dışındaki ortaokul Türkçe ders kitapları yenilenmiştir. Şekil, içerik ve uygulanabilirlik özellikleri açısından daha güncel bir yapıya kavuştuğu varsayımından hareketle ders kitaplarını bilimin farklı kıstasları çerçevesinde incelemek mümkündür. Bu çalışmada da ders kitaplarına dilbilim penceresinden bakılmış ve bir dilin sözcükleri, terimleri, yabancı dillerden gelme öğeleri, atasözleri, deyimleri, kalıp sözleri ve kalıplaşmış birtakım özdeyişlerini bir bütün olarak ele alan söz varlığı üzerine inceleme yapılmıştır. Araştırmanın amacı Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığını ortaya koymaktır.

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okulları ve özel ortaokullarda okutulan biri özel yayınevi olmak üzere iki farklı 6. sınıf Türkçe ders kitabından elde edilmiştir. Ders kitaplarındaki okuma metinlerinin sözcük ve sözcük öbeği sayısı ve sıklığı, Office Word 2016 ve Office Excel 2016 programları yardımıyla analiz edilmiş, ders kitaplarındaki söz varlığına ilişkin genel değerlendirmenin ve daha önce yapılan benzer çalışmalarla karşılaştırmanın yanı sıra iki kitap arasında karşılaştırmalar yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe Eğitimi, ders kitapları, söz varlığı, metin inceleme.

ÖMER SEYFETTİN ÖYKÜLERİNDEN HAREKETLE DÖNEMİN TÜRKÇE EĞİTİMİ ÜZERİNE ÇIKARIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi

berkerakdeniz@gmail.com

Türkçe eğitiminin eski zamanlardaki işleyişinin nasıl olduğuna dair bilgilerin elde edilebileceği temel kaynaklar, dönemin yazma eserleri, maarif salnameleri, Osmanlı ve Cumhuriyet arşivlerindeki resmî kayıtlar, tutanaklar ve benzeri kaynaklardır. Kesin kanıtlar ortaya koyan bu eserler dışında, bir de dönemin önemli şahsiyetlerinin kaleme aldığı eserler de doğrudan veya dolaylı olarak genelde eğitim, özelde ise Türkçe eğitimi hakkında bilgiler sunmaktadır. Sosyal faydacı birçok edip gibi “edebiyatsız edebiyat yapmak” isteyen edebiyatımızın millî şahsiyetlerinden Ömer Seyfettin, bu nedenle öykülerinde üslubu ikinci plana atmış ve bilgilendiriciliği ön plana çıkarmıştır. Bu açıdan eserleri, döneminin sosyal ve siyasi hayatına, ekonomik yapısına ve eğitim faaliyetlerine ilişkin doğrudan veya dolaylı bilgiler barındırmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, 36 yıllık kısa ömrüne, başta öykü olmak üzere birçok edebi türde eser sığdıran ve gerçekçi öyküleriyle tanıdığımız, edebiyatımızın mümtaz şahsiyetlerinden Ömer Seyfettin’in öykülerinden hareketle dönemin Türkçe eğitimi hakkında bilgiler sunmaktır. Nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde doküman incelemesi yönteminin kullanıldığı çalışmada veriler, Nazım Hikmet Polat tarafından derlenen ve dört cilt olarak Yapı Kredi Yayınlarından çıkan “Ömer Seyfettin Bütün Hikâyeleri” adlı eserden rastgele seçilen 60 öykü vasıtasıyla elde edilmiştir. Verilerden hareketle 19. yüzyılın sonu 20. yüzyılın başlarında Osmanlı coğrafyasındaki Türkçe eğitiminin okul ve evdeki durumu ve işleyişi hakkında önemli bilgilere ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe eğitimi, Ömer Seyfettin, öykü, metin inceleme.

SÜNEKLİLİK DÜZEYİ YÜKSEK BETONARME YAPILARDA ZEMİN SINIFININ ETKİSİ

Arş. Gör. İbrahim Baran KARAŞİN

Dicle Üniversitesi, baran.karasin@dicle.edu.tr

Doç.Dr. Ercan IŞIK

Bitlis Eren Üniversitesi, eisik@beu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Alper DEMİRCİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, alperdemirci@comu.edu.tr

Doç.Dr. Tolga BEKLER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, tbekler@comu.edu.tr

ÖZET

Betonarme yapıların depreme karşı dayanıklılığının araştırılması, yapıların deprem güvenliğinin ve güvenliğine etki eden parametrelerin belirlenmesi ve incelenmesi son yıllarda yaşanan yıkıcı depremlerinde etkisiyle daha da önem kazanmıştır. Bu nedenlerle, betonarme yapıların deprem davranışlarının ve güvenliklerinin belirlenmesi deprem mühendisliğinin güncel konuları arasında kendine yer bulmuştur. Yapıların deprem güvenliklerine etki eden faktörlerden biri yerel zemin koşullarıdır. Yerel zemin koşullarının sismik hareketlerin karakterlerini doğrudan etkilediği ve değiştirdiği, bu zeminler üzerindeki mevcut yapılar üzerinde hasara sebep olabileceği bilinen bir gerçektir. Bu çalışmada, zemin sınıflarının farklılaşmasının süneklik düzeyi yüksek betonarme yapılarda etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda örnek olarak betonarme bir bina seçilmiştir. Hesaplamalarda statik adaptif pushover analiz yöntemi kullanılmıştır. Zemin sınıfları olarak Z1, Z2, Z3 ve Z4 zemin sınıfları seçilmiştir. Seçilen betonarme binada deprem yüklerinin tamamının çerçeveler ile taşındığı kabul edilerek taşıyıcı sistem davranış katsayısı (R) 8 olarak alınmıştır. Her bir zemin sınıfı için hesaplamalar X ve Y doğrultuları için ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar karşılaştırılarak, önerileri getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Süneklik düzeyi, Betonarme, Zemin sınıfı, Deprem davranışı

VAN VE YAKIN CİVARINDA CİSİM DALGALARININ FREKANS BAĞIMLI SOĞRULMA FONKSİYONLARI

Dr. Öğr. Üyesi Alper DEMİRCİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, alperdemirci@comu.edu.tr

Doç.Dr. Tolga BEKLER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, tbekler@comu.edu.tr

Arş. Gör. İbrahim Baran KARAŞİN

Dicle Üniversitesi, baran.karasin@dicle.edu.tr

Doç.Dr. Ercan IŞIK

Bitlis Eren Üniversitesi, eisik@beu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, 2011 Van depremi ve bu depremin arkasından gelişen artçı şoklara ait geniş bantlı üç bileşen sismometre verileri kullanılarak bölgeye ait soğrulma karakteristikleri ortaya konmaktadır. Çalışmada, P ve S dalgalarının soğrulma fonksiyonları, koda normalizasyon tekniği ile hesaplanmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen sonuçlar, bölgede veya yakın civarında gelecekte olması muhtemel büyük depremlerin daha doğru bir şekilde modellenmesi ve gerekli sismik risk çalışmalarının da daha güvenilir sonuçlar elde edilmesi adına temel parametrelerden biri olan fonksiyonel sönüm ilişkilerini ortaya koymaktadır. Buna göre, S ve P sismik fazları için sırasıyla, $Q_s=60.4 \pm 18.4f$ 0.7 ± 0.12 ve $Q_p=14.62 \pm 7.2f$ 1.09 ± 0.18 fonksiyonları elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre P dalgalarının S dalgalarından daha fazla sönümlendiği gözlenmektedir. Ayrıca 1Hz'den büyük frekanslarda Q_s/Q_p oranı ortalama ~ 2.51 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre düşük Q_p ve Q_s değerleri dünyada sismik açıdan aktif bölgelerde elde edilen sonuçlara yakın değerler almaktadır. Q_s/Q_p ortalama oranı ise bölgede saçılma etkisinin fazlalığını işaret etmekte ve bununla özellikle üst kabuktaki yoğun yanal heterojenitenin bir sonucu olduğu şeklinde yorumlanabilmektedir.

Anahtar kelimeler: Soğrulma, Van, Deprem, P dalgası, S dalgası

KARLIOVA (BİNGÖL) ÜÇLÜ BİRLEŞİM NOKTASINDA SPEKTRAL KAYNAK PARAMETRELERİ

Dr. Öğr. Üyesi Alper DEMİRCİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, alperdemirci@comu.edu.tr

Doç.Dr. Tolga BEKLER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, tbekler@comu.edu.tr

Arş. Gör. İbrahim Baran KARAŞİN

Dicle Üniversitesi, baran.karasin@dicle.edu.tr

Doç.Dr. Ercan IŞIK

Bitlis Eren Üniversitesi, eisik@beu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, Doğu Anadolu, Türkiye’de bulunan ve bölgenin en aktif sismik kaynaklarının kesişme noktasında Karlıova (Bingöl) bölgesi ve yakın civarında meydana gelmiş deprem verilerine ait geniş bantlı üç bileşen sismometre verileri ile bölgeye ait spektral kaynak parametreleri (Köşe frekansı, Gerilme düşümü, Sismik Moment ve Kaynak Yarıçapı) ve bunlar arasında ilişkiler ortaya konmaktadır. SH dalgalarını içeren yer değiştirme ve ivme spektrumları Brune (w-2) kaynak modeli kullanılarak analiz edilmiştir. Toplamda Ocak-2010 ve Aralık 2017 arasında meydana gelmiş 163 deprem için Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Enstitüsü (KRDAE) tarafından işletilen istasyon ağına ait 2448 dalga formu incelenmiş ve her depreme ait parametreler manuel olarak hesaplanmıştır. Her bir kaynak parametresi, ilgili deprem için kullanılan sismik istasyon sayısına göre ortalama alınarak hesaplanmıştır. Gözlemsel spektrumlar, bölge için daha önce ortaya atılmış, Qs kalite faktörü kullanılarak sönüm etkisinden arındırılmıştır. Depremlere ait elde edilen sismik moment değerleri 1.12×10^{14} ve $9.29 \times 10^{17} \text{Nm}$ ($3.3 \leq M_w \leq 5.9$) arasında değişirken köşe frekansı değerleri ise 0.37 ile 5.87 Hz arasındadır. Kaynak yarıçapı değerleri 212.19 m ile 3885.79 m arasında hesaplanmış ve bu kaynaklardaki gerilme düşümleri 0.01 MPa ile 3.25 MPa arasında değişkenlik göstermektedir. Sonuç olarak, bu kaynak parametrelerine ait ampirik ilişki fonksiyonları ortaya çıkarılarak bu fonksiyonlar, bölgede yapılacak kuvvetli yer hareketi modellenmesi, ve lokal büyüklük ölçeklendirmesi ve sismik risk çalışmalarına temel girdi olacak şekilde sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Deprem, Köşe frekansı, Gerilme düşümü, Sismik Moment, Kaynak Yarıçapı

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLERARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNDE YAŞAM DOYUMU VE AFFETMENİN ROLÜ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Sabahattin ÇAM¹,

Öğr. Gör. Ahmet ALKAL²

¹Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, sabahcam@cu.edu.tr,

²Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, aalkal@bingol.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma üniversite öğrencilerinin kişilerarası problem çözme becerileri ile yaşam doyumu ve affetme düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlayan ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın yordanan değişkeni kişilerarası problem çözme becerileri, yordayan değişkenleri de yaşam doyumu ve affetmedir. Değişkenler arasındaki yordayıcı ilişkileri açıklamak için; değişkenler arasındaki ilişkileri aynı anda incelemeye olanak sağlaması nedeniyle ilişkisel araştırmalarda sıklıkla kullanılan veri analiz yöntemi olan Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) kullanılmıştır. Uygun örnekleme yöntemi ile belirlenen çalışma grubu, Doğu Anadolu Bölgesindeki bir devlet üniversitesinde farklı dört programın ikinci ve üçüncü yılında olup örgün öğrenime devam eden 232'si kadın (%59) ve 161'i erkek (%41) olmak üzere toplam 393 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaşları 18-34 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 21.04'tür. Araştırma verilerini toplamak amacıyla Kişilerarası Problem Çözme Envanteri, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Heartland Affetme Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 22 ve AMOS programlarından yararlanılarak korelasyon analizi ve yol (path) analizi yapılmıştır. Araştırmada ele alınan değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için Pearson Moment Çarpım Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, kişilerarası problem çözme becerilerinin, probleme olumsuz yaklaşımı ile yaşam doyumu ($r = -.31$) ve affetme ($r = -.38$) arasında negatif; yapıcı problem çözme ile yaşam doyumu ($r = .40$) ve affetme ($r = .34$) arasında pozitif; kendine güvensizlik ile yaşam doyumu ($r = -.21$) ve affetme ($r = -.19$) arasında negatif; sorumluluk almama ile yaşam doyumu ($r = -.19$) ve affetme ($r = -.23$) arasında negatif; ısrarcı-sebatkâr yaklaşım ile yaşam doyumu ($r = .35$) ve affetme ($r = .24$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yol analizi sonucunda yaşam doyumu ve affetme ile olumlu kişilerarası problem çözme yaklaşımları arasında pozitif yönde bir ilişki

olduğu, olumsuz kişilerarası problem çözme yaklaşımları arasında ise negatif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca oluşturulan yapısal eşitlik modelinde, yaşam doyumu ve affetme değişkenleri birlikte hem olumlu kişilerarası problem çözme yaklaşımları hem de olumsuz kişilerarası problem çözme yaklaşımları üzerindeki değişimin toplam %26'sını açıklamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kişilerarası Problem Çözme Becerileri, Yaşam Doyumu, Affetme.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİLERARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN YORDAYICISI OLARAK AKILCI OLMAYAN İNANÇLAR VE RUMİNATİF DÜŞÜNCE: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Sabahattin ÇAM¹,

Öğr. Gör. Ahmet ALKAL²

¹Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, sabahcam@cu.edu.tr,

²Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, aalkal@bingol.edu.tr

ÖZET

Araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin kişilerarası problem çözme becerileri ile akılcı olmayan inançlar ve ruminatif düşünce biçimi arasındaki ilişkileri incelemektir. Çalışma yordayıcı korelasyonel ilişkileri ortaya koymayı hedefleyen betimsel bir çalışmadır. Çalışma grubunu, Doğu Anadolu Bölgesindeki bir devlet üniversitesinde örgün öğrenime devam eden ve uygun örnekleme yöntemi ile belirlenen 232 kadın ve 153 erkek olmak üzere toplam 385 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaşları 18-34 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 21.13'tür. Araştırmada Kişilerarası Problem Çözme Envanteri, Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği ve Ruminatif Düşünce Biçimi Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 22 ve AMOS programlarından yararlanılarak korelasyon analizi ve yol analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda, üniversite öğrencilerinde kişilerarası problem çözmenin olumlu boyutları ile akılcı olmayan inançlar ve ruminatif düşünce biçimi arasında negatif yönde; kişilerarası problem çözmenin olumsuz boyutları ile akılcı olmayan inançlar ve ruminatif düşünce biçimi arasında ise pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğu ortaya konmuştur. Akılcı olmayan inançlar kişilerarası problem çözmenin olumlu boyutları üzerinde düşük düzeyde, ruminatif düşünce biçimi ise orta düzeyde etkiye, akılcı olmayan inançlar ve ruminatif düşünce biçimi kişilerarası problem çözmenin olumsuz boyutları üzerinde orta düzeyde etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca akılcı olmayan inançlar ve ruminatif düşünce biçimi değişkenleri birlikte kişilerarası problem çözmenin olumlu boyutları üzerindeki değişimin toplam %13'ünü; kişilerarası problem çözmenin olumsuz boyutları üzerindeki değişimin ise toplam %33'ünü açıklamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kişilerarası Problem Çözme Becerileri, Akılcı Olmayan İnançlar, Ruminatif Düşünce.

GASTRONOMİ TURİZMİNİN GELİŞİMİNDE MUTFAK KÜLTÜRÜNÜN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK

Mardin Artuklu Üniversitesi, gulserenozaltassercek@artuklu.edu.tr

Doç. Dr. Lokman TOPRAK

Mardin Artuklu Üniversitesi, lokmantoprak@artuklu.edu.tr

Dr. Sadık SERÇEK

Dicle Üniversitesi, sadik.sercek@dicle.edu.tr

ÖZET

Turizm hareketleri, dünya genelinde giderek atış göstermekte ve turizm gelirlerinden daha fazla pay almak isteyen ülkeler turizm faaliyetlerini çeşitlendirerek rekabet üstünlüğü yaratmaya çalışmaktadırlar. Turizmin çeşitlendirilmesi kapsamında yeni trendler arasında gastronomi turizmi de yer almaktadır. Kültürlerin etkisinde kalan yemek alışkanlıkları ve yemekler zamanla turizm ürünü haline gelerek gastronomi turizmi açısından değerlendirilmektedir. İnsanların seyahatleri esnasında destinasyonların yöresel yemeklerine olan ilgileri giderek artmakta ve destinasyonların tercih edilmesinde önem kazanmaktadır. Kültür turizminde insanlar farklı kültürleri tanımak ve görmek istemektedirler. Gastronomik unsurlar da kültürden etkilendiğinden farklı kültürlerle ait mutfakları da tanımak ve yemekleri tatmak istenmektedir. Tüm bu unsurlardan dolayı destinasyonlar da yöresel yiyecek ve içecek ürünlerini tescillemekte ve koruma altına almaktadırlar. Bu açıdan incelendiğinde gastronomi turizmi, diğer turizm çeşitlerini desteklemesi, turizm gelirlerini artırması, istihdam sağlaması, başka mutfak kültürü olmak üzere kültürel değerlerin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından önem kazanmaktadır. Bir birinden farklı kültürleri bünyesinde barındıran Mardin'in bu özelliğini yemek kültürüne de yansıtması nedeniyle araştırma alanı olarak seçilmiştir. Çok kültürlülüğün turizm potansiyeli olarak değerlendirilmesi kente turizm açısından rekabet üstünlüğü sağlayabilecektir. Çalışmanın sonuç kısmında, Mardin'in yerel yemeklerinin tanıtımına katkı sağlayacağı ve yerel yöneticilerin bu amaca yönelik stratejiler geliştirmelerine fayda sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi Turizmi, Mutfak Kültürü, Mardin

ENDÜSTRİ 4.0'IN TURİZME ETKİSİ: AKILLI TURİZM UYGULAMALARI**Dr. Öğr. Üyesi Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK**

Mardin Artuklu Üniversitesi, gulserenozaltassercek@artuklu.edu.tr

ÖZET

Sanayileşme tüm alanlarda olduğu gibi turizmde de etkisini göstermektedir. Gelişmekte olan ülkelerde, döviz girdisi sağlaması ve ekonomik etkisi nedeniyle sanayileşmenin alternatifi olarak turizm faaliyetlerine önem verilmektedir. İlk sanayi devrimi üretimde makinelerin kullanılması ile başlamış, üretimin seri hale gelmesi ile ikinci sanayi devrimine geçilmiş ve üretimde otomasyona geçilmesi ile üçüncü sanayi devrimi yaşanmıştır. Günümüzde ise akıllı makine ve sistemler ile dördüncü sanayi devrimi yaşanmaktadır. Bu dönemde sadece teknolojinin kullanılması değil dijital teknolojilerin ve akıllı uygulamaların kullanımı gerçekleşmektedir. Endüstri 4.0 olarak adlandırılan dördüncü sanayi devrimi turizmde de etkisini göstermeye başlamaktadır. Turizmde akıllı destinasyonlar, akıllı turizm gibi kavramlar Endüstri 4.0'ın sonucunda ortaya çıkmıştır. Turizm her ne kadar emek yoğun bir sektör olarak adlandırılrsa da teknolojik gelişmelerden etkilenmekte ve bunun sonucunda emek boyutu farklılaşmaktadır. Artık geleneksel olarak çalışanlar tarafından yapılan bazı işlemler akıllı uygulamalar ile insan faktörünün etkisini azaltmaktadır. Ancak burada unutulmaması gereken konu ise insan faktörünün tamamen ortadan kalkmayacağı sadece akıllı uygulamalara entegre olarak bu uygulamaların yaratıcısı ve uygulayıcısı konumunda devam edildiğidir. Araştırmada Endüstri 4.0'ın gelişimi ile akıllı turizmin ortaya çıkışı ve turizmde akıllı turizm uygulamaları incelenmektedir. Akıllı destinasyonlar ile misafirler kendi seyahatlerini kolaylıkla gerçekleştirebileceklerdir. Ayrıca konaklama işletmelerinde, misafirler birçok işlemlerinde personele gerek duymadan konaklayacaktır. Örneğin rezervasyon ve giriş işlemleri teknolojidenden yararlanarak gerçekleştirilecektir. Turizmde hizmetlerde farklılık yaratarak rekabet avantajı sağlamak isteyen işletmeler farklı konseptleri sunmaktadırlar. Akıllı destinasyonların ve akıllı teknolojilerin turizm sektöründe kullanılması ile hizmet çeşitliliği sağlanmaktadır. Akıllı turizm teknolojileri ile zaman, emek, enerji gibi kaynaklardan tasarruf edilmesi amaçlanmaktadır. Akıllı turizm kapsamında simülasyonlardan, nesnelerin internetinden, öğrenen robot ve otomasyonlardan, büyük veri analizlerinden, bulut teknolojisinden, siber güvenlikten, yapay zeka ve akıllı sistemlerden, sensörlerden ve artırılmış gerçeklik teknolojilerinden az da olsa faydalanılmaktadır. Ancak ilerleyen dönemlerde bu teknolojilerin daha fazla kullanılacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Akıllı Destinasyonlar, Akıllı Turizm

REKREASYON VE REKREASYON YÖNETİMİ BÖLÜMLERİNİN MÜFREDAT AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Nasip ÖZALTAŞ

Mardin Artuklu Üniversitesi BESYO, huseyinozaltas@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK

Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi, gulserenozaltassercek@artuklu.edu.tr

ÖZET

İnsanların yaşam koşullarının zorlaşması, yoğun çalışma hayatı, ekonomik, kültürel ve psikolojik etkenler altınca sıkışması nedeniyle bu yoğunluktan kısa süreli olsa da kaçmak isteyen bireyler kendilerine zaman ayırma zorunda kalmaktadırlar. İnsanlar çalışma zorunlu aktiviteleri dışında kendilerini dinlendirecek, rahatlatacak aktiviteler yapmak istemektedirler. İnsanların zorunlu ihtiyaçlarını karşıladıkları ve çalışma saatleri dışında kalan zamanları boş zaman olarak; boş zamanlarında yaptıkları etkinlikler ise rekreatif etkinlikler olarak adlandırılmaktadır. İnsanlar, rekreasyon etkinliklerine katılarak beden ve ruh sağlıklarının korumak istemektedir. Rekreasyon etkinliklerinin bu kadar önem kazandığı günümüzde bu etkinlikleri oluşturan, çeşitlendiren ve yöneten bireylere de ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı gidermek amacıyla da lisans düzeyinde eğitimler verilmektedir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizinden yararlanılarak, lisans düzeyinde rekreasyon eğitimi veren yüksek okullar ve fakülteler belirlenmiş; bu bölümlerin yapılanması incelenmiştir. Ayrıca bu bölümlere yerleşme kriterleri incelenmiş; içerik analizi ile de müfredatları incelenerek karşılaştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda; lisans düzeyinde verilen rekreasyon eğitimleri incelendiğinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Spor Bilimleri fakültesi bünyesinde Rekreasyon adı altında; Turizm Fakülteleri bünyesinde ise Rekreasyon Yönetimi adı altında eğitimler verildiği görülmektedir. Akdeniz, Hacı Bayram Veli, Balıkesir, Karamanoğlu Mehmet Bey ve Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm Fakültelerinde Rekreasyon Yönetimi bölümlerine yerleştirmede ÖSYM tarafından yapılan YKS Sözel puanı ile öğrenci alınmaktadır. Gazi, Sakarya ve Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültelerinde Rekreasyon bölümlerine YKS eşit ağırlık puanı ile öğrenci alınmaktadır. BESYO ve Spor Bilimleri Fakültesinde ise Rekreasyon bölümlerine özel yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır. BESYO ve Spor Bilimleri Fakültelerinde yer alan Rekreasyon bölümlerinin müfredatlarında en çok spor dersleri daha sonra sağlık dersleri bulunmaktadır. Turizm Fakültelerinde Rekreasyon Yönetimi bölümlerinde ise daha çok turizm, işletme, yönetim ve sonra spor ile ilgili dersler yer almaktadır. BESYO ve Spor Bilimleri Fakültelerindeki Rekreasyon bölümü mezunları, üniversitelerde, spor alanlarında, spor ile ilgili kamu kuruluşlarında, turizm alanında, sağlık alanlarında, belediyelerde, federasyonlarda, spor kulüplerinde istihdam olanakları bulabilmektedirler. Turizm Fakültelerinin Rekreasyon

Yönetimi bölümü mezunları ise üniversitelerde, turizm tesislerinde, kamu kurumlarında ve belediyelerde istihdam edilebilmektedir. Bu veriler ışığında; biri Rekreasyon diğeri Rekreasyon Yönetimi olan bölümlerin isimleri benzer olsa da verilen dersler incelendiğinde bir üst çatı olarak fakültelerin genel amacı çerçevesinde dersler belirlendiği söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Rekreasyon Yönetimi, Müfredat

BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YAŞANILABİLECEK KRİZLER VE ALINABİLECEK ÖNLEMLER

Öğr. Gör. Kamuran YILDIZ

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu, kamuran206@gmail.com

Öğr. Gör. M. Nedim UYGUR

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu, nedimmehmet@hotmail.com

Öğr. Gör. Erkan UZUN

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu, erkanuzun@sirnak.edu.tr

ÖZET

Üretim faaliyetlerinin devamlılık sağlayabilmesi için bankacılık sektörü önemli bir role sahiptir. Bankalar ekonomideki tasarruf fazlalarını toplayıp, reel sektöre kredi sağlayarak yatırım harcamalarının finansörlüğünü üstlenirler. Banka tarafından verilen krediler ile yatırım harcamaları arasındaki ilişki banka kredi kanalı denilen para aktarım kanalı ile gerçekleşir. Para aktarım kanalları, bazen içsel bazen de dışsal şoklara maruz kalarak etkili bir şekilde işlemeyebilir. Bu durum bankacılık sektöründe meydana gelebilecek krizlerde önemli olmaktadır.

Bankacılık sektöründe meydana gelecek krizler genelde iki şekilde olmaktadır. Birincisi para stoklarında keskin ve beklenmedik bir daralmanın meydana gelmesi ve bunun sonucunda da bir durgunluk içine girmeleridir. İkincisi ise bazı bankaların başarısız olduğu durumlarda diğer bankalarda sermaye kısıtlılığı var ise kredi kanallarında aksamalar meydana gelir, bu durumda bankalar firmaları bilançolarını düzeltmeye ve hane halklarının da harcamalarını azaltmaya zorlayarak yeni bir sözleşme yapmaya zorlayabilir. Kredi kanalı ile çalışma mekanizmasına bağlı olarak, Amerika Birleşik Devletler'deki Büyük Buhranın şiddetli ve uzun olmasını banka başarısızlığına bağlayan Bernanke (1983) tarafından vurgulanmıştır.

Reel sektör tarafından yapılan yatırımın banka tarafından finanse edilmesinden dolayı kaynak erişiminde bir azalmanın meydana gelmesi ile zarar görmesi halinde, reel sektörün sermaye birikimi azalacak ve böylece ekonominin üretken kapasitesi ve dolayısıyla üretimi uzun vadede olumsuz yönde etkilenecektir.

Bu çalışmada bankacılık sektöründe meydana gelebilecek krizler ve alınabilecek önlemler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Krizler ve Önlemler

YABANCI PARALI İŞLEMLERİN VERGİ USUL KANUNU VE TMS 21 STANDARDI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Öğr. Gör. M. Nedim UYGUR

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu,

nedimmehmet@hotmail.com

Öğr. Gör. Erkan UZUN

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu,

erkanuzun@sirnak.edu.tr

Öğr. Gör. Kamuran YILDIZ

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu,

kamuran206@gmail.com

ÖZET

Günümüz dünyasında şirketler buldukları ülkelerin ekonomik gelişmişliğine bağlı olarak önemli ölçüde yabancı paralı işlemler yaptıkları görülmektedir. Vergi Usul Kanununa göre (VUK mad. 215) tutulacak kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Söz konusu kanunda belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir denilmektedir. Türkiye’de faaliyet gösteren şirketler finansal tablolarını yerli para birimi (□) üzerinden düzenlemektedirler. Vergi usul kanunun ilgili maddesi gereği İşletmeler yabancı paralı işlemleri ve finansal tabloları yerli para birimine çevirmek durumundadırlar. Ayrıca şirketler yerli para birimi ile oluşturulan finansal tabloları, yabancı kredi kuruluşlarından kredi alabilmek, yabancı kuruluşlarla iş ortaklığı kurabilmek gibi nedenlerden dolayı yabancı para birimlerine çevirme ihtiyacı duyabilmektedir.

Bir ülke para biriminin başka bir ülke para birimi cinsinden değeri olarak ifade edilen döviz kurlarının, çeşitli faktörlere bağlı olarak değişkenlik göstermesi, şirket faaliyetlerini ve faaliyet sonuçlarını doğrudan etkilemektedir. Döviz kurlarında meydana gelen değişiklik, aynı zamanda, şirketlerin kamuya sundukları finansal tablolar üzerinde de doğrudan etkilere sahiptir. Yabancı paralı işlemlerin ve yurtdışındaki şirket faaliyetlerinin finansal tablolara nasıl dahil edileceği ve finansal tablolarda kullanılan para birimine nasıl çevrileceği TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri Standardında düzenlenmiştir. Bu standardın temel konuları, hangi döviz kuru/kurlarının kullanılacağı ve döviz kurlarındaki değişimin finansal tablolar üzerindeki etkilerinin nasıl raporlanacağıdır.

Bu çalışmada yabancı paralı işlemlerin Vergi Usul Kanunu ve TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri Standardında göre değerlendirilmesi ve muhasebeleştirilmesi incelenmiştir ve karşılaştırmaları yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları, Vergi Usul Kanunu, Yabancı Paralar ve Muhasebeleştirme

YENİ TTK (6102 SAYILI KANUN)'NIN ŞİRKETLERE GETİRDİĞİ YENİLİKLER VE FİNANSAL TABLOLARA ETKİSİ

Öğr. Gör. Erkan UZUN

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu,
erkanuzun@sirnak.edu.tr

Öğr. Gör. Kamuran YILDIZ

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu,
kamuran206@gmail.com

Öğr. Gör. M. Nedim UYGUR

Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksekokulu,
nedimmehmet@hotmail.com

ÖZET

1956 yılından itibaren kullandığımız 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu küreselleşmenin de etkisiyle ticari hayatımızda kurum/kurul/kuruluşların ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmıştır. Bu nedenle 13 Ocak 2011 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen ve 14 Şubat 2011 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan ve 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olan 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu uygulamaya konulmuştur. 6102 sayılı TTK, işletmelere birçok alanda yenilik kazandırmıştır. Muhasebe mesleğinde ve muhasebe işlemlerinde yaşanan sorunlara açıklık getirerek çözümleyen yeni TTK, özellikle denetim ve finansal raporlama konuları üzerine yoğunlaşmaktadır. Özellikle denetim konusunun ön planda tutulduğu 6102 sayılı TTK, şirketlerin finansal tablolarını hazırlanmasında dikkat etmesi gereken hususları açıklamakta ve çıkar gruplarının daha gerçeğe uygun finansal veriler elde etmesine öncülük etmektedir. Bu durum finansal raporlama kalitesini artırmakta ve şirketlerin küresel boyutlardaki şirketlerle rekabet edebilmesine olanak sağlamaktadır.

6102 sayılı TTK ile şirketlerin kurulmasında gereken pay sahipleri sayılarında yapılan değişiklikler, yönetim kurulu tam sayısının kaç kişiden oluşabileceği ve kurulun işleyişi, bağımsız denetime tabi olmanın koşullarında, bağımsız denetime tabi olan şirketlerin uygulaması zorunlu standartların neler olduğu ve bu şirketlerin web sitelerinde sunması gereken bilgilerin neler olduğu gibi konulara açıklık getirmektedir.

Bu çalışma ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun şirketlere getirdiği yenilikler ve bu yeniliklerin çıkar gruplarının ihtiyaç duyduğu finansal tablolara etkisi açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, Finansal Raporlama ve Şirketler

PROBİYOTİK MİKROORGANİZMALARIN SÜT ÜRÜNLERİNDE KULANIMI**Dr. Öğr. Üyesi Aslı Celikel Güngör¹,****Dr. Öğr. Üyesi Semra Gürbüz²**

¹Mardin Artuklu Üniversitesi
Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü
acelikel2@gmail.com

²Mardin Artuklu Üniversitesi
Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü
semragurbuz@gmail.com

Probiyotikler bağırsak mikrobiyel dengesi üzerine yaralı etkileri olan gıda katkılarıdır. Probiyotik özelliğe sahip mikroorganizmaların insan sağlığı üzerindeki olumlu etkileri 1908 yılında, Nobel ödüllü Rus araştırmacı Elle Metchnikoff tarafından belirlenmiştir. Probiyotiklerin kolesterolün düşürücü, serum kolesterolünün azaltıcı, antikanserojen, antialerjik, antimutajenik, bağırsak kanserinin önleyici, laktozun sindirimini kolaylaştırıcı, sinir sistemini rahatlatıcı, sindirimi düzenleyici, minerallerin ve iz elementlerin emilimini kolaylaştırıcı, bağışıklık sisteminin geliştirici ve β -galaktosidaz gibi enzimlerinin üretimi gibi etkileri bulunmaktadır. Probiyotiklerin birçoğu patojen olmayan mikroorganizmalar olup *Laktobasiller*, *Bifidobakterler* ve *Enterokoklar* gibi insan sindirim sisteminde doğal olarak bulunmaktadır. Yapılan çalışmalarda *Lactobacillus*, *Bifidobacterium*, *Bacillus*, *Streptococcus*, *Bacteriodes* ve *Propionibacterium* türlerinin probiyotik bakterileri de içeren türler olduğu belirlenmiştir. Tükettiğimiz gıdaların besleyici olması kaliteli bir yaşam sürdürebilmemiz için gereklidir. Besin kalitesinin yüksek olması yaşam kalitesinin yükselmesini sağlamaktadır. Sağlıklı beslenme ve kaliteli yaşam bilincinin bir parçası olarak probiyotik özelliğe sahip ürünlerinin tüketimi yaygınlaşmıştır. Süt ve ürünleri besleyici değerinin yüksek olması nedeniyle günlük diyetimizin önemli bir parçasıdır. Bu süt ürünlerinin önemli bir kısmı fermente ürünlerden oluşmaktadır. Fermente ürünler üzerine yapılan araştırmaların başlangıcı çok eskilere dayanmakla birlikte, probiyotikler konusunda yapılan çalışmalar ancak son yıllarda hız kazanmıştır. Probiyotik bakteri içeren fermente süt, dondurma, peynir, dondurulmuş sütlü tatlılar ve peynir altı suyu içeren içecekler gibi çeşitli süt ürünleri üzerine araştırmalar yapılmıştır. Çalışmamızda son yıllarda probiyotik süt ürünleri ve bu ürünler üzerine yapılan araştırmalar incelenmiştir.

İLKOKUL SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ EDEBİ ÜRÜNLER BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Erhan GÖRMEZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, erhangormez@hotmail.com

Sınıf ortamı, genellikle, farklı öğrenme yöntemleri ile öğrenebilecek öğrencilerden oluşmaktadır. Klasik öğretmen ve kitap merkezli öğretim ortamları, yerini öğrencinin birçok duyusuna hitap eden çoklu öğrenme ortamlarına bırakmıştır. Özellikle sosyal bilgiler dersi gibi çoklu disiplin anlayışı ile oluşturulmuş bir dersin çağdaş öğretim yöntemleri ve materyaller kullanılarak işlenmesi bu dersin öğretimine olumlu katkılar sunmaktadır. Sosyal bilgiler dersinin öğretiminde bilişsel ve duyuşsal kazanımların öğretiminde edebi ürünlerden etkili bir biçimde yararlanılabilir. Bu çalışmanın amacı da ilkokul 4. Sınıf sosyal bilgiler ders kitabının ne tür yazılı ve sözlü edebiyat ürünler içerdiğini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi ile elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde ilkokul 4. Sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer alan tüm öğrenme alanlarıyla ilişkili temaların bir hikâye dili kullanılarak anlatılmaya çalışıldığı; Birey ve Toplum öğrenme alanında biyografi ve şiir gibi; Kültür ve Miras öğrenme alanında hikâye, romandan alıntı, sözlü kompozisyon (Nutuk) gibi; İnsanlar, Yerler ve Çevreler öğrenme alanında geleneksel Türk tiyatrosu (Hacivat ve Karagöz), şiir, öykü ve efsane gibi; Bilim, Teknoloji ve Toplum öğrenme alanında anı gibi; Üretim, Dağıtım Tüketim öğrenme alanında şiir gibi; Etkin Vatandaşlık öğrenme alanında özlü sözler, kompozisyon gibi edebi ürünlere yer verildiği görülmektedir. Sonuç olarak 4. Sınıf sosyal bilgiler ders kitabının içerdiği edebi ürünler aracılığıyla öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinimsel öğrenmelerine olumlu katkılar sunabilecek bir nitelikte olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ders Kitabı, Edebi Ürünler

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ KAVRAM ÖĞRETİMİ ETKİNLİKLERİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Erhan GÖRMEZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, erhangormez@hotmail.com

Sosyal bilgiler disiplinlerarası bir yaklaşıma sahip olduğundan kavram bakımından oldukça zengindir. Bu programın içeriği incelendiğinde coğrafya, tarih, ekonomi, politika, psikoloji, sosyoloji, antropoloji gibi birçok sosyal bilime ait kavramla karşılaşmaktadır. Öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde önemli disiplinlere ait kavramları öğrenebilmesi için en fazla zaman ayırdıkları öğretim materyallerinden biri olan ders kitaplarının da yeterli donanıma sahip olması oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı da sosyal bilgiler ders kitaplarının kavram öğretimi bakımından ne türden etkinlikleri içerdiğini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi ile elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde 4. Sınıfta tüm öğrenme alanları ile ilgili temaların bitiminde Neler Öğrendiniz? başlığı altında; 5. sınıfta da aynı öğrenme alanları ve ilgili temaların bitiminde Ünite Değerlendirme Çalışmaları başlığı altında kavram öğretimine yönelik boşluk doldurma etkinliklerine yer verildiği; 6 ve 7. sınıflarda tüm öğrenme alanlarına ait giriş sayfasında öğrencilerin göreceği kavramların kavram bulmacası içinde verildiği, Değerlendirme Soruları başlığı altında boşluk doldurma, kavram haritası oluşturma, kavram-tanım karşılaştırma etkinliklerine yer verildiği görülmektedir. Kavram öğretimine yönelik ders kitaplarında yeterli etkinliklerin olmadığı ve bunun da önemli bir eksikliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Ders Kitabı, Kavram, Kavram Öğretimi

KÜLTÜR VE MİRAS ÖĞRENME ALANINDA TARİHSEL ZAMAN KAVRAMININ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Erhan GÖRMEZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, erhangormez@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı da 4 ve 7. sınıflarda okutulan sosyal bilgiler ders kitaplarında yer alan Kültür ve Miras Öğrenme Alanının tarihsel zaman kavramının öğretimine yönelik ne türden etkinliklere yer verdiğini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi ile elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde 4. sınıf Kültür ve Miras öğrenme alanında tarihi konuların öğretiminde sözlü tarih uygulamasına, aile tarihi oluşturma etkinliğine, zaman aralığı kısa kronoloji oluşturma etkinliğine, müze gezilerine, edebi ürünlere; 5. sınıf Kültür ve Miras öğrenme alanında tarihi konuların öğretiminde edebi ürünlere, sanal müze etkinliğine, müze gezilerine, gözlem ve görüşme etkinliklerine, film önerilerine; 6. sınıf Kültür ve Miras öğrenme alanında tarihi konuların öğretiminde edebi ürünlere, zaman şeridi oluşturma çalışmasına, film önerilerine; 7. sınıf Kültür ve Miras öğrenme alanında tarihi konuların öğretiminde edebi ürünlere, gezi gözlem etkinliklerine, kronoloji oluşturma etkinliğine yer verildiği görülmektedir.

Anahtar Kavramlar: Kültür ve Miras Öğrenme Alanı, Sosyal Bilgiler Ders Kitabı, Tarihsel Zaman Kavramı

YÜKSELEN VE BÜYÜMENİN ÖNCÜSÜ EKONOMİLERİN (KARTALLAR) MAKRO-EKONOMİK PERFORMANS ANALİZİ

Doç. Dr. Emrah Önder

İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler ABD,
emrah@istanbul.edu.tr

Arş. Gör. Canser Boz

İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Ekonomisi ABD

Arş. Gör. Uğur Arcagök

İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler ABD

Özet

İspanya ve Avrupa'daki en büyük bankalardan biri olan Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA) 'nın raporuna göre, önümüzdeki 10 yıl içinde küresel büyümeye en çok katkıda bulunan 10 ülkenin ekonomisi büyüyecektir. Kartallar (EAGLEs) ülkeleri olarak isimlendirilen grup 10 ülkeden oluşmaktadır. Brezilya, Çin, Mısır, Hindistan, Endonezya, Kore, Meksika, Rusya, Tayvan ve Türkiye Kartallar olarak isimlendirilen bu grubunun üyeleridir. Bu çalışmanın amacı, gayri safi yurtiçi hâsıla, enflasyon, cari işlemler dengesi, genel devlet brüt borcu, genel devlet geliri, genel devlet toplam harcamaları, toplam yatırım, işsizlik oranı, ihracat hacmi ile EAGLEs ülkelerinin makro-ekonomik performans sıralamasınının 2007-2017 yılları arasında belirlemektir. Sıralama yöntemi olarak çok kriterli karar verme yöntemlerinden biri olan TOPSIS yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kartallar, Makro - Ekonomi, Performans, Çok Kriterli Karar Verme, TOPSIS

Macro-Economic Performance Analysis of Emerging and Growth-Leading Economies (EAGLEs)

Abstract

According to the report of Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA), one of the largest banks in Spain and in Europe, the economies of 10 countries, which are the most important contributors to global growth, will increase in the next 10 years. The EAGLEs countries consists of 10 countries. Brazil, China, Egypt, India, Indonesia, Korea, Mexico, Russia, Taiwan and Turkey are the members of the EAGLEs group. The aim of this study is to determine economic performance rank of EAGLEs countries with the help of gross domestic product, inflation, current account balance, general government gross debt, general government income, general government total expenditures, total investment, unemployment rate, export volume, volume of imports etc. between 2007-2017 by using TOPSIS methods. TOPSIS method is one of the multi criteria decision making (MCDM) method that can be used for ranking alternatives.

Key Words: EAGLEs, Macro-Economy, Performance, Multi Criteria Decision Making
TOPSIS

İSTANBUL İLİNDE BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİ ETKİLEYEN PSİKOSOSYAL RİSK FAKTÖRLERİ

Arş. Gör. Canser Boz

İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Ekonomisi ABD,
canser.boz@istanbul.edu.tr

Doç. Dr. Emrah Önder

İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler ABD

Arş. Gör. Uğur Arcagök

İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler ABD

Özet

Bu çalışmanın temel amacı İstanbul İlinde Avrupa Yakasında bulunan bir kamu eğitim araştırma hastanesinde hemşireleri etkileyen risk faktörlerini önem derecelerine göre sıralamaktır. Bu sayede sağlık yöneticilerine çalışanlarını motive etme, kuruma bağlama, iş yerinde daha huzurlu ve mutlu olmasını sağlama gibi konularda somut bilgiler sağlanması hedeflenmiştir. Bu çalışmada Sağlık Bakanlığı'na bağlı bir eğitim araştırma hastanesinde çalışan hemşireleri etkileyen psikososyal risk faktörleri Çok Kriterli Karar Verme Tekniklerinden (ÇKKV) birisi olan Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) , ile sıralanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı AHP formatına uygun Saaty 1-9 ölçeğinde tasarlanmıştır. Toplanan veriler Microsoft Office Excel 2013 çözümlemesi yardımı ile araştırmacılar tarafından Analitik Hiyerarşi Sürecine uygun bir şekilde analiz edilmiştir. Çalışmaya toplam 25 hemşire katılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre hemşireleri etkileyen en önemli psikososyal risk faktörü Kişiler Arası İlişkiler olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Analitik Hiyerarşi Süreci, Psikososyal Risk Faktörleri, Sağlık Yönetimi

PSYCHOSOCIAL RISK FACTORS AFFECTING THE NURSING WORKING IN AN EDUCATIONAL RESEARCH HOSPITAL IN ISTANBUL

Abstract

The main purpose of this study is to rank the risk factors affecting nurses in importance in a public education research hospital in the European Region in Istanbul. In this sense, it is aimed to provide concrete information to the health managers about motivating their employees, connecting to the institution, ensuring that they are more peaceful and happy at work. Psychosocial risk factors affecting nurses working in an educational research hospital affiliated to the Ministry of Health in this study are listed with the help of the Analytical Hierarchy Process (AHP), which is one of the Multi Criteria Decision Making Techniques. The data collection tool in the survey was designed in AHP format suitable 1-9 scale. The collected data was analyzed by researchers according to the Analytical Hierarchy Process with the help of Microsoft Office Excel 2013 analysis. A total of 25 nurses participated in the study. According to the results of the study, the most important psychosocial risk factor affecting the nurses was found as Inter-Person Relations.

Key Words: Analytic Hierarchy Process, Psychosocial Risk Factors, Health Management

AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ VE AVRUPA BİRLİĞİ'NE ADAY ÜLKELERİN MAKROEKONOMİK GÖSTERGELERİ KULLANILARAK ÇOK BOYUTLU ÖLÇEKLEME VE KÜMELEME ANALİZİ

Arş. Gör. Uğur Arcagök

Istanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler ABD

Doç. Dr. Emrah Önder

Istanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler ABD

Arş. Gör. Canser Boz

Istanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Ekonomisi ABD,

Arş. Gör. Cem Gürler

Yalova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Sayısal Yöntemler
ABD, cem.gurler@yalova.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı Avrupa Birliğine üye ülkeler ve Avrupa Birliğine aday ülkelerin son 11 yıllık (2007-2017) makroekonomik verilerini kullanarak ülkeleri objektif bir biçimde benzerliklerine göre sınıflandırmaktır. Çok değişkenli istatistik tekniklerinden biri olan Kümeleme Analizi ve Çok Boyutlu Ölçekleme hakkında bilgiler vererek bu ülkelerin benzerlikleri veya farklılıkları(benzeşmezlikleri) yansıtabilecek şekilde belirlenmiştir. Kümeleme Analizinde yöntem olarak hiyerarşik kümeleme analizi ile küme sayıları analiz sonucunda belirlenmiş olup, Çok Boyutlu Ölçekleme ile ülkelerin ilişkileri Öklidyen uzaklıklar yardımıyla grafiksel olarak ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kümeleme Analizi, Çok Boyutlu Ölçekleme, Makroekonomik Göstergeler.

Multidimensional Scaling and Clustering Analysis of EU Member and EU Candidate Countries Using Macroeconomic Indicators

Abstract

This aim of this research is to classify the member and candidate countries of the European Union (EU) objectively by using the macroeconomic data of the countries for the last 11 years (from 2007 to 2017). The analysis was classified to determine macroeconomic similarities or differences (dissimilarities) of these countries by providing information on Clustering Analysis and Multidimensional Scaling, which are the multivariate statistical techniques. Cluster numbers were arranged with hierarchical clustering analysis and Multidimensional scaling was used to graphically reveal the macroeconomic relationship among these countries with the Euclidean distance.

Key Words: Clustering Analysis, Multidimensional Scaling, Macroeconomic Indicators

ATANGANA-BALEANU KESİRLİ DİFERANSİYEL DENKLEMİNİN LAPLACE METODUYLA ÇÖZÜMÜ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut MODANLI
Harran Üniversitesi, mmodanli@harran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada son zamanlarda uygulamalı bilimler, mühendislik, jeoloji ve sismoloji gibi pek çok bilim dallarında önemli bir rol oynayan kesirli türev ve kesirli integral kavramları incelendi. Caputo, Riemann-Liouville, Grunwald-Letnikov, Marchaud, Weyl, Riesz, Caputo-Fabrizio kesirli türevlerinin tanımları verildi. Bu kesirli denklemlerin analitik ve yaklaşık çözümleri için farklı pek çok metod geliştirildi. Analitik çözümler için en çok kullanılan metotlar; Laplace metodu, Fourier dönüşüm metodu ve Fourier seri çözümü metotlarıdır. Daha sonra bu türevlerin fiziksel anlamı ön plana çıkmaya başladı. Atangana-Alqahtani çalıştığı Caputo-Fabrizio kesirli türevi ve uygulamasının denklemi olan yeraltı su kirliliği denklemi (groundwater pollution equation) incelendi. Daha sonraki zamanlarda kesirli türev ve integrallere farklı bir boyut kazandıran Atangana-Baleanu, Caputo ve Riemann-Liouville kesirli türevini kullanarak Mittag-Leffler fonksiyonu yardımıyla tanımlanan Atangana-Baleanu türevini oluşturdu. Bu yeni tanımlanan Atangana-Baleanu türevin tanımı ve Laplace dönüşümü yapıldı. Başlangıç-sınır değer koşullarına bağlı Caputo türeviyle tanımlanan Atangana-Baleanu kesirli diferansiyel denkleminin analitik çözümleri Laplace metodu kullanılarak yapıldı.

Anahtar Kelimeler: Caputo Kesirli Diferansiyel Denklemi, Atangana-Baleanu Kesirli Diferansiyel Problemi, Laplace Dönüşüm Metodu.

USING THE LAPLACE TRANSFORM METHOD FOR ATANGANA-BALEANU FRACTIONAL DIFFERENTIAL EQUATIONS

ABSTRACT

In this work, fractional derivative and fractional integral concepts which play an important role in many disciplines such as engineering, geology and seismology were examined in recently. The definitions of fractional derivatives of Caputo, Riemann-Liouville, Grunwald-Letnikov, Marchaud, Weyl, Riesz, Caputo-Fabrizio were given. Many different methods have been developed for analytical and approximate solutions of these fractional equations. The most commonly used methods for analytical solutions; Laplace method, Fourier transform

method and Fourier series solution methods. Then the physical meaning of these derivatives began to come to the fore plan. For this purpose, the underground water pollution equation, the Caputo-Fabrizio fractional derivative equation established by Atangana-Alqahtani, was investigated. Later, Atangana-Baleanu, which gave a different dimension to fractional derivatives and integrals, using Caputo and Riemann-Liouville fractional derivative, formed the Atangana-Baleanu derivative with help of Mittag-Leffler function. The definition of this newly defined Atangana-Baleanu derivative and the Laplace transform were performed. The analytical solution of Atangana-Baleanu fractional differential equation, which is defined by Caputo derivative depending on initial-boundary value conditions, was performed by using Laplace method.

Key Words: Caputo Fractional Differential Equation, Atangana-Baleanu Fractional Differential Problem, Laplace Transform Method.

HABERLER VE GERÇEKLIK İLİŞKİSİ: BİR KAMU KURUMU HAKKINDAKİ HABERLER ÜZERİNE İNCELEME

Dr. Yusuf ÖZTÜRKÇİ

Dr. Suat ATAN

ozturkiyusuf@gmail.com

suatatan@gmail.com

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)

ÖZET

Organizasyonlar hakkında yayınlanan haberlerdeki tekrar eden gündemler bu organizasyonların kimliğini inşa etmektedir. Belirli bir gündem organizasyonun faaliyetlerin doğal sonucu olarak ortaya çıkabileceği gibi bu organizasyonun kendi halkla ilişkiler çabalarının sonuçları olarak da ortaya çıkabilir. Bu gündemi şekillendiren diğer taraf ise medyadır. Medya kuruluşunun haberleştirilecek konu seçimi ile konuların değerlendirilme şekli söz konusu gündemin nasıl algılanacağını belirleyen en önemli faktördür. Bu durumda salt gerçeklikten, bu gerçekliğin habere dönüşüncüye kadar geçirdiği dönüşüm özel bir süreç oluşturmaktadır. Bu süreç gündem belirleme teorisinin ilgi alanına girmektedir. Bu teori medya, toplum ve gerçeklik arasındaki ilişkileri ele almaktadır. Bu çalışmada Türkiye'de hibe dağıtıcı kurumlardan biri olan ve sağladığı kırsal kalkınma desteklerinden ötürü yerel haberlerde sıkça yer bulan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) haberleri analiz edilmiştir. Haberleri incelenen TKDK, Türkiye ile Avrupa Birliği anlaşmaları çerçevesinde Avrupa Birliği'nin desteklediği fonlarla gerçek ve tüzel kişilere proje karşılığında hibe sağlayan bir kamu kurumudur. Kurum, tarım, hayvancılık, arıcılık, et, süt, su ürünleri, meyve ve sebze işlenmesi ve pazarlanması yatırımları ile kırsal alana hitap eden turizm ve enerji yatırımlarını çeşitli seviyelerde desteklemektedir. Bu fonksiyonunu icra etmeden önce, kuruluşunu müteakip Avrupa Birliğince akredite edilmiş ve faaliyetlerine başlamıştır. Çalışma kapsamında 4 farklı haber kaynağından derlenmiş 396 haber metin madenciliği adı verilen yöntemle analiz edilmiştir. Sonuç olarak kurumun dağıttığı hibelerle kurulan yeni işletmeler, bu işletmelerin üretime katkısı haberlerinden sonra kurumun gerçekleştirdiği toplantı ve eğitimlerin ele alındığı görülmektedir. Ayrıca yayınlanan haberlerle kurum fonksiyonları arasında uyum ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İçerik Analizi, Metin madenciliği, TKDK

EĞİTİMDE STRATEJİ GELİŞTİRMEYE İLİŞKİN KURAMSAL BİR ÇALIŞMA**Doktora Öğrencisi Sezer AYZAZ**

Gençlik ve Spor Bakanlığı/ANKARA, ayazsezer@hotmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi Orhan YALAZA

Milli Eğitim Bakanlığı/KİLİS, orhanyalaza@gmail.com

Doç. Dr. Veli BATDI

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, KİLİS, veb_27@hotmail.com

ÖZET

Stratejik planlar, bir amaç güden, bütün girdi, çıktı ve süreci planlayıp bunlar arasında denge kuran, kuruluşun alt birimleri arasında bütçeyi dengelemeye, kuruluşun performansını arttırmaya çalışan ve gelişmesini sağlayan uzun dönemli planlar olarak açıklanabilir. Dolayısıyla stratejik planlar, belirlenen bir vizyon doğrultusunda bir misyonun hayata geçirilmesini sağlayan, performans geliştirici modifikasyonlar içermektedir. Bu araştırmada eğitimde strateji geliştirmeye ilişkin kuramsal bir tarama yapılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda alanyazında mevcut literatürü tarayarak ilgili konuda bilgi sunmak ve belirli yıl aralıklarında yapılmış strateji geliştirme planlarını karşılaştırmak ortaya genel sonuçlar koyulmasına katkı sağlayabilecektir. Araştırma kapsamında yapılan doküman analizi Google Scholar veri tabanından strateji geliştirme anahtar kelimesiyle Türkçe diliyle ve ulusal çapta gerçekleştirilmiştir. Yapılan taramada ulaşılan çalışmalardan incelemeler yapılarak konuyla ilgili daha aydınlatıcı bilgilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu noktada teknolojik gelişmeler sayesinde özellikle 2015–2019 Stratejik Planı çerçevesinde önemli yer kaplayan FATİH Projesi ve EBA gibi teknolojik alt yapı yatırımları sayesinde eğitim ve öğretimin kalitesinin geliştirilmesi adına önemli ilerlemeler sağlandığı, atanan rekor sayıda öğretmen ve bu öğretmenlerimiz için gerçekleştirilen hizmet içi eğitimler sayesinde ise Milli Eğitim Bakanlığımızın insan kaynağını hem nicelik hem de nitelik olarak geliştirdiği anlaşılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığına ayrılan bütçe kaynaklarının artışı ve yapılan yüz binlerce derslik sayesinde de fiziki ve mali altyapımız güç kazanmıştır. Bu araştırmada elde edilen bilgilerin ülkemizde mevcut bulunan strateji geliştirme planlarının karşılaştırılması ve gelecekteki strateji geliştirme planlarına katkı sunması amacıyla son derece önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik plan, eğitim, bütçe, doküman analizi.

HEMŞİRELERİN DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARI VE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ

Sevgi ŞAHİN

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Hemşirelik Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

sevgi2834@gmail.com

Prof.Dr. Ayşe Nefise BAHÇECİK

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Emekli Öğretim Üyesi

anbahcecik@gmail.com

ÖZET

Araştırma hemşirelerin duygusal emek davranışları ve duygusal zeka düzeylerini belirlemek amacıyla yapıldı. Tanımlayıcı nitelikteki araştırma İstanbul ilinde 10 kamu hastanesinde çalışmakta olan 343 hemşire ile gerçekleştirildi. Veriler Tanıtıcı Bilgi Formu, Duygusal Emek Davranışı Ölçeği ve Duygusal Zeka Ölçeği kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Student t, One-way ANOVA, Bonferroni testleri kullanıldı. Hemşirelerin yaş ortalaması 32,15±7,13 yıl, %82,5'i kadın, %60,6'sı evli, %50,7' sinin lisans mezunu, %32,4'ü 1-5 yıl arasında mesleki deneyim süresine sahip olduğu, %27,1'i dahiliye birimlerinde, %63,3'ü 1-4 yıl arasında bulunduğu birimde çalıştığı görüldü. Hemşirelerin Duygusal Emek Davranışı Ölçeği toplam ve rol yapma, gerçek duyguları gizleme(bastırma), derinlemesine davranma alt boyut puan ortalamaları sırasıyla 3,59±0,77; 3,52±0,93; 3,11±0,99; 3,84±0,95 olarak, Duygusal Zeka Ölçeği toplam ve genel ruh durumu, stresle başa çıkma, uyumluluk, kişilerarası beceriler, kişisel beceriler alt boyut puan ortalamaları sırasıyla 3,56±0,51; 3,62±0,63; 3,19±0,55; 3,50±0,49; 3,77±0,64; 3,60±0,57 olarak bulundu. Duygusal Emek Davranışı Ölçeği alt boyutlarından olan gerçek duyguları gizleme(bastırma) puan ortalamaları 41 ve üzeri yaş grubunda, kadın, evli olan hemşirelerde düşük (sırasıyla; 2,66±0,84; 3,01±0,92; 2,96±0,91), 1-5 yıl arası mesleki deneyime sahip, acil biriminde çalışan hemşirelerde ise yüksek (sırasıyla; 3,38±1,06; 3,47±1,11) ve istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p < 0,05$). Duygusal Zeka Ölçeği alt boyutlarından olan stresle başa çıkma puan ortalamaları 1-5 yıl arası mesleki deneyime sahip olan, yoğun bakım ünitesinde çalışan hemşirelerin düşük (sırasıyla; 3,03±0,47; 3,03±0,52), uyumluluk alt boyut puan ortalamaları 41 ve üzeri yaş grubunda, evli, 16 yıl ve üzerinde mesleki deneyime sahip

olan hemşirelerde yüksek (sırasıyla; $3,66\pm0,53$; $3,54\pm0,50$; $3,59\pm0,49$), kişilerarası beceriler alt boyut puan ortalamaları 36-40 yaş arasında, kadın olan hemşirelerde yüksek (sırasıyla; $3,92\pm0,62$; $3,81\pm0,66$), kişisel beceriler alt boyutu puan ortalamaları ise, evli, 16 yıl ve üzerinde mesleki deneyime sahip ve cerrahi birimlerde çalışan hemşirelerde yüksek (sırasıyla; $3,65\pm0,58$; $3,74\pm 0,57$; $3,81\pm0,52$) ve istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p< 0,05$). Araştırma sonucunda hemşirelerin duygusal emek davranışı ve duygusal zeka düzeyleri orta düzeyde olduğu görüldü.

Anahtar Sözcükler: Hemşire, Duygusal Emek, Duygusal Zeka

NURSES' EMOTIONAL LABOR BEHAVIORS AND EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS

Sevgi ŞAHİN

Marmara University, Institute of Health Sciences

Nursing Department, Student of Master's Degree with Thesis

sevgi2834@gmail.com

Prof.Dr. Ayşe Nefise BAHÇECİK

Marmara University, Faculty of Health Sciences,

Nursing Department, Professor Emeritus

anbahcecik@gmail.com

ABSTRACT

The study was performed to determine nurses' emotional labor behaviors and emotional intelligence levels. This descriptive study was performed with 343 nurses working in 10 public hospitals in Istanbul. Data were collected using the Introductory Information Form, Emotional Labor Behavior Scale and Emotional Intelligence Scale. Descriptive statistics, Student's t, One-Way ANOVA and Bonferroni tests were used to evaluate the data. Nurses' mean age was 32.15 ± 7.13 years, 82.5% were women, 60.6% were married, 50.7% had bachelor's degree, 32.4% had 1-5 years of professional experience, 27.1% worked in the internal diseases unit, and 63.3% worked in their current unit for 1-4 years. Nurses' total score from the Emotional Labor Behavior Scale and their scores from the acting, suppressing true emotions (suppression), deep acting subscales were 3.59 ± 0.77 ; 3.52 ± 0.93 ; 3.11 ± 0.99 ; 3.84 ± 0.95 , respectively, and their total score from the Emotional Intelligence Scale and their scores from the general mood, stress management, adaptability, interpersonal skills, personal skills subscales were 3.56 ± 0.51 ; 3.62 ± 0.63 ; 3.19 ± 0.55 ; 3.50 ± 0.49 ; 3.77 ± 0.64 ; 3.60 ± 0.57 . Mean scores from the suppressing true emotions (suppression), subscale of the Emotional Labor Behavior Scale were lower in the ≥ 41 years age group and among female and married nurses (2.66 ± 0.84 ; 3.01 ± 0.92 ; 2.96 ± 0.91 , respectively), and higher among nurses with 1-5 years of professional experience and those working in the emergency unit (3.38 ± 1.06 ; 3.47 ± 1.11 , respectively), with a statistically significant difference ($p < 0.05$). Mean scores

from the stress management subscale of the Emotional Intelligence Scale were lower among nurses with 1-5 years of professional experience and those working in the intensive care unit (3.03 ± 0.47 ; 3.03 ± 0.52 , respectively), mean scores from the adaptability subscale were higher in the ≥ 41 years age group and among married nurses and those with ≥ 16 years of professional experience (3.66 ± 0.53 ; 3.54 ± 0.50 ; 3.59 ± 0.49 , respectively), mean scores from the interpersonal skills subscale were higher in the 36-40 years age group and among female nurses (3.92 ± 0.62 ; 3.81 ± 0.66 , respectively), and mean scores from the personal skills subscale were higher among the nurses who married, had ≥ 16 years of professional experience and worked in the surgery unit (3.65 ± 0.58 ; 3.74 ± 0.57 ; 3.81 ± 0.52 , respectively) with a statistically significant difference ($p<0.05$). The study showed that nurses had moderate levels of emotional labor behavior and emotional intelligence.

Key Words: Nurse, Emotional Labor, Emotional Intelligence

MARDİN KOŞULLARINDA İLERİ PAMUK HATLARININ VERİM VE LİF KALİTE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Emine KARADEMİR¹

Çetin KARADEMİR¹

Uğur SEVİLMİŞ²

¹ Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt
² Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Adana

Sorumlu Yazar: Emine KARADEMİR,

e-mail: emine_karademir@hotmail.com

Bu çalışma ileri pamuk hat ve çeşitlerinin Mardin ekolojik koşullarında verim ve lif kalite kriterlerini belirleyebilmek amacıyla 2013 yılında yürütülmüştür. Çalışmada 17 adet ileri pamuk hattı ile 3 adet kontrol çeşit (ADN P 01, STV 468, GW-Teks) olmak üzere 20 adet genotip materyal olarak kullanılmıştır. Deneme tesadüf blokları deneme desenine göre 4 tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Denemede kütlü pamuk verimi, lif verimi, çırçır randımanı, lif inceliği, lif uzunluğu, lif kopma dayanıklılığı, lif kopma uzaması, lif üniformite oranı ile kısa lif oranı özellikleri incelenmiştir. Denemede yer alan hat ve çeşitlerin kütlü pamuk verimi değerlerinin 252,98 ile 394,49 kg/da arasında, lif verimi değerlerinin 101,45 ile 157,47 kg/da arasında, çırçır randımanı değerlerinin ise % 39.15 ile 41.85 arasında değiştiği belirlenmiştir. En yüksek kütlü pamuk verimi ve lif verimi değerlerinin ADN P01, STTLX06-5-47, STV 468, STTHQ06-12-51 ve SST06-3-23 genotiplerinden elde edildiği saptanmıştır.

BİLATERAL TUVALET MASTEKTOMİ OLGUSU

Ozan OKYAY¹,
Abdulsalam ÖZDEMİR²,
Ümit Haluk İLİKLERDEN³,
Tolga KALAYCI⁴

¹ Arş.Gör.Dr. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi ABD
E-mail: ozan_okyay@hotmail.com

² Arş.Gör.Dr. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi ABD
E-mail: mamselam2@gmail.com

³ Dr.Öğrt.Üyesi Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi ABD
E-mail: umithalukiliklerden@gmail.com

⁴ Op.Dr. Iğdır Devlet Hastanesi
E-mail: dr.tolgakalayci@gmail.com

Giriş

Evre 4 meme kanserli hastalarda geleneksel yaklaşım sistemik tedavidir. Cerrahi çoğu zaman kontrol altına alınamayan lokal hastalıkta, kanama, ülserasyon, enfeksiyon gibi semptomatik olgularda veya sadece palyatif amaçla uygulanmakta ve “**tuvalet mastektomi veya salvage mastektomi**” olarak adlandırılmaktadır. Tek taraflı olarak uygulanan tuvalet mastektomi; nadir de olsa bilateral olabilmektedir. Nadir bir durum olan bilateral tuvalet mastektomi olgumumuzu sunmayı amaçladık.

«ЮЖНЫЙ ГАЗОВЫЙ КОРИДОР» - АЛЬТЕРНАТИВНЫЙ ИСТОЧНИК ЭНЕРГИИ ДЛЯ ТУРЦИИ И ЕВРОПЫ

Абдуллаева Ирада

Бакинский Государственный Университет

irada.abdullayeva@rambler.ru

РЕЗЮМЕ

В современном мире энергетическая безопасность является одним из основных факторов обеспечения стабильного развития общества. Важную роль в обеспечении источниками энергии играют страны, обладающие крупными энергоресурсами. Азербайджан, как страна с большими запасами нефти и газа, после приобретения независимости, в конце XX–начале XXI вв. стала играть важную роль поставщика энергоресурсов на Евразийском континенте. 29 мая 2018-го года был официально открыт Южный Газовый Коридор (ЮГК), который впервые объединя газовой потенциал Каспийского региона с Европейским рынком, способен изменить энергетическую карту всего региона. Этот проект, стоимость которого оценивается более чем в 40 млрд. долларов, включает в себя транспортировку Азербайджанского газа с месторождения «Шахдениз» в Турцию и Европу. Объем добычи составит 16 млрд.м³, из которых 6 млрд.м³ планируется поставлять в Турцию, а 10 млрд.м³ – в Европу. Для осуществления этого проекта требуется расширение имеющейся инфраструктуры и строительство новых цепей трубопроводов: увеличение пропускной способности газопровода Баку–Тбилиси–Эрзурум, строительство Трансанатолийского газопровода (TANAP) по территории Турции до границы с Грецией и строительство от ее границы Трансадриатического газопровода (TAP). В данном проекте, как и практически во всех нефтегазовых проектах, осуществляемых Азербайджаном, основным стратегическим партнером Азербайджана является Турция. Этот факт подчеркивает немаловажность политического, экономического и стратегического партнерства Турции и Азербайджана и увеличивает роль этих стран на общеевропейском рынке. Усиление роли Турции и Азербайджана в данной сфере происходит также благодаря политике снижения зависимости стран Европейского региона от российского газа. Таким образом, в данной статье будет рассматриваться Южный Газовый Коридор, как альтернативный источник энергии для Европейского региона, дана оценка стратегии стран, касающаяся данного проекта.

Ключевые Слова: Южный Газовый Коридор, Энергетическая безопасность, Газ, Шахдениз, Стратегия, TANAP, TAP

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Feyza NAZİK

Dr Öğr Üyesi, Bingöl Üniversitesi,

fnazik@bingol.edu.tr

Giriş: Stres organizma için baş edilmesi güç, hoş olmayan bir durumdur. Üniversite hayatına başlama ile kişiler farklı stresörlerle karşı karşıya kalabilir. Barınma, ekonomik sorunlar, farklı kişilerle iletişime girme zorunluluğu, uyum problemleri, aileden ayrılma bunlardan bazılarıdır. Bu çalışma üniversite öğrencilerinin stres düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Gereç ve yöntem: Tanımlayıcı- kesitsel olarak planlanan çalışma Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan 176 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler anket yolu ile toplanmıştır. Anket formu öğrencilerin tanıtıcı özelliklerinden ve Algılanan Stres Düzeyi Ölçeği (ASDÖ)'nden oluşmaktadır. Ölçek 14 maddeden oluşan 7'li likert tipi bir ölçektir. Toplam skor 14 maddeye verilen cevapların toplanması ile elde edilmektedir. Ölçekten alınan toplam puan kişinin stres düzeyini belirtmektedir. Ölçekten alınan puanın artması stres düzeyinin arttığını göstermektedir. Ölçeğin özyeterlik ve stres/rahatsızlık olmak üzere iki alt boyutu vardır. Araştırmada elde edilen veriler üzerinde frekans, yüzde, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.3 ± 1.5 'tir. %65.3'ü kadın, %27.3'ü birinci sınıfta okumaktadır. %56.3'ü gelir ve giderlerinin eşit olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin ASDÖ puanı 28.2 ± 6.1 'dir. Özyeterlik puanı 12.8 ± 3.9 , stres puanı 15.4 ± 4.5 'tir. Kız öğrencilerin stres puanları 28.9 ± 6.3 , 26.9 ± 5.6 'dır ($p < 0.05$). Baba eğitimseviyesi arttıkça stres düzeyinin arttığı görülmüştür ($p < 0.05$). Ekonomik durum, sigara içme, sınıf ile stres düzeyi arasında ilişki bulunamamıştır.

Sonuç ve öneriler: Stresin sağlık ve diğer alanlarda olumsuz etkileri göz önüne alındığında stres yönetimi eğitiminin müfredata dahil edilmesi gerekmektedir. Ayrıca öğrencilerin yaşadıkları stresi azaltmada stres yönetimini kullanma, atılganlık becerileri, zaman yönetimi gibi eğitimler faydalı olabilir.

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ALGILANAN SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Feyza NAZİK

Dr Öğr Üyesi, Bingöl Üniversitesi,

fnazik@bingol.edu.tr

Giriş: Sosyal destek bireylerin sorunlarla baş edebilmesinde, günlük hayatlarını daha kaliteli geçirmelerinde önemli bir kavramdır. Özellikle yaşam dönemi geçişlerinde sosyal desteğin önemi artmaktadır. Bu geçiş dönemlerinden bir tanesi de üniversite hayatına atılmadır. Aile ortamından uzaklaşma, yeni bireylerle tanışma, meslek edinme yolunda ilk adım nedeni ile bireylerle olan etkileşim artar. Yeterli sosyal destek alan öğrencide stres faktörü azalacak ve sosyal yetkinlik artacaktır.

Gereç ve yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışma Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan 177 öğrenci ile yürütülmüştür. Öğrencilere tanıtıcı özellikler ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ)'nden oluşan anket formu uygulanmıştır. Ölçek 12 maddeden oluşan 7'li likert tipi bir ölçektir. Oplam skor 12 maddeye verilen cevapların toplanması ile elde edilmektedir. Ölçeğin arkadaş, aile ve özel insan desteği olmak üzere 3 alt boyutu vardır. Ölçekten alınan puanın artması sosyal desteğin arttığını göstermektedir. Araştırmada elde edilen veriler üzerinde frekans, yüzde, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %65.5'i kadındır. %55.9'u öğrenci yurdunda kalmaktadır. Düzenli sigara içme oranı %19.8'dir. %84.2'si çekirdek aile yapısına sahiptir. ÇBASDÖ puan ortalamaları 55.2 ± 17.4 'tür. Aile, arkadaş ve özel insan sosyal desteği alt boyutlarından alınan puanlar sırası ile 20.0 ± 7.8 , 19.2 ± 6.2 ve 15.7 ± 8.0 'dir. Öğrencilerin cinsiyetlerine ve baba eğitimlerine göre ÇBASDÖ puanları arasında anlamlılık bulunamazken anne eğitimi ile anlamlılık bulunmuştur. Birinci sınıfta okuyan öğrencilerin sosyal destek puanları anlamlı olarak düşüktür.

Sonuç ve öneriler: Anne eğitim düzeyi düşük olanlarda ve birinci sınıfta okuyanlarda sosyal destek düzeyi düşük bulunmuştur. Bu öğrencilerin sosyal destek kaynaklarını arttırmaya yönelik danışmanlıklar verilebilir.

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ŞİDDET EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF NURSING STUDENTS' VIOLENT TENDENCIES

Feyza NAZİK

Dr Öğr Üyesi, Bingöl Üniversitesi,

fnazik@bingol.edu.tr

Giriş: Şiddet, kişinin kendisine ya da başkalarına karşı olarak yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, az gelişmişlik ya da yoksunlukla sonuçlanan/ sonuçlanma ihtimali yüksek olan kasıtlı kuvvet kullanımı ya da kullanma tehdidi dir. Şiddet, saldırganlık dürtüsü ile doğrudan ilişkilidir. Dünya’da ve ülkemizde, şiddet her geçen gün artmaktadır. Hemşireler, şiddetle mücadelede kilit noktadadır. Bu nedenle hemşirelik öğrencilerinin kendi şiddet eğilimlerinin farkında olmaları önemlidir.

Gereç ve yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı ve kesitsel olarak planlanmıştır. Şubat 2018 tarihinde Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan 152 öğrenci ile çalışma yürütülmüştür. Öğrencilere tanıtıcı özellikler, şiddet öyküsü ve şiddet eğilimlerini ölçen anket formu uygulanmıştır. Şiddet eğilim düzeylerini ölçmek için Şiddet Eğilim Ölçeği uygulanmıştır. Ölçek 20 sorudan oluşan dördümlü likert tipi bir ölçektir. Ölçekten alınan puan arttıkça şiddet eğilimi artmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler üzerinde frekans, yüzde, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.74 ± 1.74 ’tür. %57.9’u kadındır. Yurttan kalan öğrenci oranı %42.8’dir. Şiddete uğrayan biri ile karşılaşma oranı %77.6, şiddet mağduru kadınla karşılaşma oranı ise %69.1’dir. Yapılan analizlerde erkeklerde, şiddet mağduru kadın ile çalışanlarda şiddet eğiliminin yüksek olduğu görülmüştür. Anne ve baba eğitim düzeyi, yaşanılan yer ile şiddet eğilimi arasında anlamlılık bulunamamıştır.

Sonuç ve öneriler: Öğrenilen bir davranış olan şiddetin ortadan kaldırılmasında eğitim faktörü önemli rol oynamaktadır. Kadınların uğradıkları şiddetin farkına varmaları, şiddetin çocukların eğitiminde anne-baba ya da öğretmenler tarafından bir eğitim aracı olarak kullanılmaması ve erkekler tarafından şiddetin problem çözücü bir eylem olarak görülmemesi için bireylerin, ailelerin ve hatta toplumun eğitilmesi önemlidir.

BAZI ÖZEL YÜZEYLERİN KARAKTERİZASYONU

Orhan BEYAZ

Milli Eğitim Bakanlığı (Matematik öğretmeni),

orhan_byz@hotmail.com

ÖZET

X doğrusunun α eğrisi boyunca hareket ettirilmesi ile elde edilen regle yüzeyler, Öklid geometrisinde ilgi çekici bir araştırma konusu olmuştur.

Regle yüzeyler içerisindeki açılabilir yüzeyler, metal tabaka tasarımı ve işlenmesinde yararlı olduğundan önemli bir alt sınıfı oluştururlar. Her açılabilir yüzey, hareketli bir düzlemin (bir parametrelili hareket altında) zarf yüzeyi olarak elde edilebilir. Açılabilir regle yüzeyler, geniş ölçüde CAD (Bilgisayar Destekli Tasarım) ve CADM (Bilgisayar Destekli Tasarım ve Üretim) alanında kullanılır. Bir açılabilir regle yüzey, düzleme açılabilen bir yüzeydir. Böyle bir yüzey, tüm doğuranları boyunca sabit bir teğet düzleme sahiptir. Bilgisayar destekli tasarım ve üretim sistemlerinde açılabilir yüzeylerden yaygın olarak istifade edilir; çünkü açılabilir yüzeyler materyalin bir düz levhasının esneme ve yırtma yapmadan bükülmesiyle oluşturulabilir. Açılabilir yüzeyler, metal levha, kağıt, deri ya da kontrplak gibi materyallerden oluşan ürünlerin modellenmesi için potansiyel olarak uygundur. Açılabilir yüzeylerin uygulamaları gemi gövdelerinin tasarımında, otomotiv ve uçak gövdelerinin parçalarında, borulama işi ve kanal sisteminde, ayakkabı tasarımı ve giyimde ortaya çıkmaktadır

Teknolojide yırtılma ve gerilmeye müsait olmayan malzemelerin imalatında geniş bir kullanım alanına sahip olan açılabilir regle yüzeyler, üretim maliyetinin ve iş gücünün azalmasını sağlar. Bu nedenle, kullanım kolaylığına odaklanarak karmaşık nesnelerin tasarımı için NURBS açılabilir regle yüzeylerinden yararlanmak, CAD/CAM için önem taşımaktadır

Anahtar Kelimeler: Açılabilir Yüzey, Eğrilik Çizgisi, Frenet Eğrisi.

NEOLİTİK'TEN ORTAÇAĞ'A ESKİ ANADOLU TOPLUMLARINDA GÖRÜLEN DİŞ PATOLOJİLERİ

Ayşegül ŞARBAK

Hitit Üniversitesi, aysegulsarbak@hitit.edu.tr

ÖZET

Eski Anadolu toplumlarının sağlık yapılarıyla ilgili bilgiler arkeolojik kazılardan ele geçirilen iskeletler yoluyla elde edilmektedir. Tüm iskelet elementlerinin içinde dişler, kimyasal ve fiziksel yıkıma en dayanıklı olanlardır. Bu yüzden dişler antropolojik veriler içinde diğer iskelet parçalarına oranla daha fazla temsil edilirler. Sert ve dayanıklı yapılarından dolayı toprak altında uzun süre kalabilmelerine rağmen, beslenme sırasında oluşan her türlü fiziksel ve kimyasal strese maruz kaldıklarından dolayı çeşitli patolojik olgulardan kolayca etkilenmektedir. Diş patolojileri genetik yapı, enfeksiyonel hastalıklar, beslenme biçimi ve besin hazırlama teknikleri ile yakından ilişkilidir. Ayrıca toplumların ağız hijyeni ve diş sağlıkları hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Diş patolojileri günümüz insanları etkilediği gibi geçmiş dönemde yaşamış olan insanların sağlık yapılarını da etkilemiştir. Bu nedenle eski Anadolu toplumlarının sağlık yapılarının belirlenmesinde diş patolojileri önemli yer tutmaktadır. Çalışmada Neolitikten Orta Çağ'a kadar yaşamış olan toplumların diş sağlıkları hakkında genel bilgi verilecektir.

Anahtar Kelime: Diş patolojisi, diş sağlığı, Anadolu,

ENHANCED HYDROGEN RELEASE FROM DEHYDROGENATION OF AMMONIA BORANE BY ISOLABLE AND REUSABLE IN SITU GENERATED OLEYLAMINE STABILIZED NICKEL (0) NANOPARTICLES

Sibel DUMAN^a

Fatih SEN^b

^a Bingol University, sduman@bingol.edu.tr

^b Dumlupınar University, fatih.sen@dpu.edu.tr

ABSTRACT

Highly active and stable Ni(0) nanoparticles (NPs) were *in-situ* prepared from the reduction of nickel (II) acetylacetonate (Ni(acac)₂) by ammonia-borane (AB) in THF under inert gas atmosphere at room temperature and stabilized by oleylamine (OAm). Ni(0) NPs of 3.3 ± 1.3 nm size were reproducibly isolated from the reaction solution by filtration and characterized by using TEM, HRTEM, TEM-EDX and ¹¹B{¹H}-NMR spectroscopic techniques. They were found to be highly active catalyst in the hydrogen generation from AB providing a release of 2.0 equivalent H₂ per mole of AB and an initial turnover frequency of 180 (mol H₂)(mol Ni)⁻¹(h)⁻¹ at 25.0 ± 0.1 °C. The first and second equivalents of H₂ generation from AB were completed in 140 and 420 min, respectively. Carbon disulfide poisoning experiments indicate that the dehydrogenation of AB catalyzed by OAm stabilized Ni(0) NPs is heterogeneous catalysis. Kinetics of this heterogeneous catalytic dehydrogenation of AB was studied depending on the catalyst concentration, substrate concentration, and temperature. The hydrogen generation was found to be first order with respect to both the substrate concentration and catalyst concentration. Moreover, the work reported here includes a wealthy collection of kinetic data to determine the rate law and apparent activation energy for the catalytic dehydrogenation of AB ($E_a^{app}=32\pm 2$ kJ mol⁻¹).

Keywords: Nickel Nanoparticles; Oleylamine; Dehydrogenation; Ammonia-borane.

COPPER(0)@CELLULOSE NANOPARTICLES: IN-SITU SYNTHESIS AND TESTING OF CATALYTIC ACTIVITY FROM GREEN DEHYDROGENATION OF DIMETHYLAMINE-BORANE

Sibel DUMAN^a

Fatih SEN^b

^a Bingol University, sduman@bingol.edu.tr

^b Dumlupınar University, fatih.sen@dpu.edu.tr

ABSTRACT

Herein, DMAB that has low melting point (~35°C) was used as both reducing and stabilizing agent for synthesis of cellulose supported copper(0) nanoparticles (Cu(0)@Cellulose NPs). First time, we reported that Cu(0)@Cellulose NPs are *in-situ* obtained by decomposition of Cu(acac)₂ in presence of cellulose during the green dehydrogenation of DMAB under inert gas atmosphere at nearly room temperature (35.0 ± 0.1°C). Copper(0) NPs exhibit high durability throughout their catalytic use in the dehydrogenation reaction against agglomeration thanks to the stabilizing feature of molten DMAB and powder cellulose. Cu(0)@Cellulose NPs and side products of DMAB formed after dehydrogenation reaction were characterized by ¹¹B NMR, UV-vis, ATR-FTIR and XRD techniques. The heterogeneity of the in situ generated Cu(0)@Cellulose NPs in the green dehydrogenation of DMAB was identified by 1,10-phenanthroline poisoning experiments. We also report kinetic studies on the green dehydrogenation of DMAB catalyzed by Cu(0)@Cellulose NPs depending on the temperature, substrate and catalyst concentrations under inert atmosphere leading to the rate laws and activation parameters (E_a, ΔH[#] and ΔS[#]). Thus, it is believed that the synthesis of Cu(0)@Cellulose nanocatalysts which exhibit catalytic activity for the dehydrogenation of DMAB in the green environment at nearly room temperature (35.0 ± 0.1°C) and yields 2 moles of hydrogen gas from 2 moles of DMAB will contribute significantly to the literature.

Keywords: Copper nanoparticles, cellulose, green dehydrogenation, dimethylamine-borane, heterogeneous catalysis.

STARCH SUPPORTED RUTHENIUM(0) NANOPARTICLE CATALYSTS FOR HYDROGEN GENERATION FROM THE GREEN DEHYDROGENATION OF DIMETHYLAMINE-BORANE

Sibel DUMAN^a

Fatih SEN^b

^a Bingol University, sduman@bingol.edu.tr

^b Dumlupınar University, fatih.sen@dpu.edu.tr

ABSTRACT

Use of catalysts located in the 12 principles of Green Chemistry is an important area of research. Application and investigation of catalysts that are non-perishable after use, non-toxic, easily separated and reusable after reaction can be considered one of the vital areas for the chemical industry. In addition to supercritical fluids, ionic liquids and fluorinated solvents produced and used for this purpose, "The best solvent is no solvent" approach has been the focus of our attention in this work. Herein, we report for the first time the preparation and catalytic use of the starch supported ruthenium(0) nanocomposite in hydrogen generation from the green dehydrogenation of dimethylamine-borane. They are in situ formed from the reduction of ruthenium(II) ions on the surface of starch powders during the catalytic dehydrogenation of dimethylamine-borane under solvent-less medium at $35.0 \pm 0.1^\circ\text{C}$. Starch supported ruthenium(0) nanocomposite are isolated from the reaction solution by centrifugation and characterized by a combination of analytical techniques. All the results reveal the formation of uniformly dispersed ruthenium nanoparticles on the surface of starch powders. They also have high durability and recyclability as they retain 75% of their initial catalytic activity after the fifth cycle of dehydrogenation providing a release of one equivalent H_2 gas per mol of dimethylamine-borane under solvent-less medium at $35.0 \pm 0.1^\circ\text{C}$. The less activity loss in successive runs of dehydrogenation is attributed to the deactivation due to agglomeration. High activity and stability of starch supported ruthenium(0) nanocomposite are ascribed to the unique nature of starch. Our report also includes the results of kinetic study of catalytic dehydrogenation of dimethylamine-borane depending on the temperature, catalyst and substrate concentration.

Keywords: Ruthenium Nanocomposite; Green Dehydrogenation; Starch Support.

DİYARBAKIR'DA SANAYİLEŞMEDE TEKNOKENTİN KATKISI ÜZERİNE

Mehmet KAYA²

İrfan KALAYCI³

Kentler geçmişten getirdikleri ve sahip olduklarının yanında, zamanla ürettiklerinden oluşan birikimle gelişirler. Cumhuriyetin kuruluşunda kalkınma için sanayileşme hamlesi başlatılmışsa da, her kent bu konuda, en başta yatırımlardan yeterince pay almaması olmak üzere, aynı derecede nasiplenememiştir. Bundan dolayı da Türkiye’de Cumhuriyetten bu yana bölgeler ve iller arasında var olan gelişme farkları mevcuttur. Geçmişte bölgenin önemli bir ticaret merkezi olan Diyarbakır’ın, tarım ve turizmin yanında henüz sanayi potansiyeli de değerlendirilememiştir. 1927 yılı sanayi envanterinde 772 dokuma tesisi ile İstanbul’dan sonra ikinci sırada yer alırken, bugün ekonomisi tarım, ticaret ve küçük ölçekli sanayiye dayanmakta olup ISO 1000 listesinde hiçbir işletmesi yer almamaktadır. Nitekim İllerin Gelişmişlik Grupları İtibariyle Dağılımında son grup olan altıncı gelişme grubunda yer almaktadır (SEGE-2011). Bundan kurtuluşun yolunun bunu başaran kent örneklerinde olduğu gibi ekonomik büyümenin ve toplumsal refahı artırmanın itici gücü olan sanayileşmeden geçmektedir. Nitekim Diyarbakır OSB başkanı da “Diyarbakır’a iyi sanayiciler getirerek, sanayiye öğrenmemiz lazım. Geleceği istiyorsak, istihdam istiyorsak daha fazla işbirliği yapmak durumundayız” diyor. Sanayi 4.0’ın konuşulduğu son yıllarda, ekonominin her kesimindeki üretimde bilgi/teknoloji esas faktör haline gelmiştir. Teknolojide otomasyondan ziyade “Nesnelerin İnterneti” veya Yeni Sanayi Teknolojisi’nden söz edilmektedir. Bu yeni dönem “Bilim teknolojiyi üretecek teknoloji de ekonomik büyümeyi sağlayacaktır” şeklinde ifade edilmektedir. Teknolojinin üretimi için de Ar-ge ve inovasyona ve araştırmacı yetiştirilmesine yatırım yapılmalıdır. Ülkeler bu konudaki çalışmalarını bir çatı altında toplamak üzere İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra teknokentler inşa etmişlerdir. Türkiye’de de 1990’larda kurulan teknokentler “...kent ekonomisi için gerekli, teknoloji transferi ve üretimi ile geri kalmış bölgelerin ilerlemesini sağlamak için kurulmuş merkezler “olarak tanımlanır. Türkiye’de Haziran 2018 sonu itibariyle 81 teknokentin 57’si faaliyette, diğerleri geliştirilme aşamasındadır. Bunlardan biri de 2012’de faaliyete başlayan ve 2018 itibariyle 32 firmanın faaliyet gösterdiği Dicle Teknokent’tir. Ülkelerin ekonomik geleceği gibi kentlerin geleceğinde de hikayenin bilim ve teknoloji üzerine yazıldığı herkesin malumudur. Genelde teknokentlerin özelde Dicle Teknokentin de bu hikayede kahraman! Olmalarını sağlamak gerekir. Bunun için teknokentlerde *girişim işletmelerine yer verilmeli, sanayi öncelenmeli ve sanayide yüksek teknoloji kullanımı desteklenmelidir.*

Anahtar Kavramalar: Sanayileşme, Diyarbakır, Teknoloji, Teknokent, Dicle Teknokent

² Doç.Dr.Dicle Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, kayamehmet@dicle.edu.tr

³ Prof.Dr. İnönü Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü irfan.kalayci@inonu.edu.tr

ON TECHNOCHEMICAL SUPPLEMENT OF INDUSTRIALIZED DİYARBAKIR

The cities evolve with the accumulation of what they brought back and produced over time, as well as what they brought back and possess. Even though the industrialization of the Republic has been initiated in the establishment of the Republic, every city has not been able to work on this issue at the same level, in the first place, not taking a sufficient share of its investments. Therefore regions and provinces in Turkey since the republic that exists between the development gap are available. In the past, Diyarbakir, an important commercial center of the region, has not yet been evaluated for industrial potential alongside agriculture and tourism. Today, the economy is based on agriculture, commerce and small-scale industrialization, while there are 772 weaving facilities in 1927 industry inventory and second place after Istanbul. As a matter of fact, the last group in the Distribution of Provinces according to Development Groups is in the sixth development group (SEGE-2011). The way of salvation is passing through the industrialization which is the driving force of economic growth and social welfare as it is in the city examples that have achieved this. As a matter of fact, Diyarbakır OSB chairman said, "We need to learn the industry by bringing good industrialists to Diyarbakır. If we want the future, we have to co-operate more if we want to hire. " In recent years, when Industry 4.0 has been spoken, knowledge / technology in production in every part of the economy has become the main factor. Technological automation is often referred to as "Internet of Objects" or New Industrial Technology. This new term is expressed as "technology to produce science technology will also provide economic growth". Investments in research and innovation and researcher training should be made for the production of technology. The countries have built technocenters after the Second World War in order to gather their work under one roof. Turkey also established in the 1990s techno-parks "... .kent necessary for the economy, with the transfer of technology and production established to ensure the progress of underdeveloped regions centers" is defined as. As of the end of June 2018, 57 of Turkey's 81 TechnoPark activity, others are in development. One of these is Dicle Technocity, which started operating in 2012 and has 32 firms operating as of 2018. Like the economic future of the countries, it is everyone's opinion that the story is written on science and technology in the future of the cities. In general, Dicle Teknokentin is a hero in this story, especially in technocenters! We have to make sure they are not. For this, technology enterprises should be included in the enterprises, the industry should be escaped and the use of high technology in the industry should be supported.

Key Concepts: Industrialization, Diyarbakır, Technology, Technocity, Dicle Technocity

DİYARBAKIR'IN İKTİSADİ SIRLARI

İrfan KALAYCI⁴

Mehmet KAYA⁵

Diyarbakır'ın tarihsel surları ne kadar turistik olarak çekici ise, bu şehrin iktisadi surları da o kadar milli planda dikkat çekicidir. Buradaki sır, gizli-bilinmeyen değil, göz ardı edilen ya da pek dillendirilmek istenmeyen gerçek anlamında kullanılmaktadır. Şöyle ki: **a.)** Diyarbakır, satın alma gücü paritesine göre, Türkiye ortalamasının yarısına eşit (14000 \$) kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla elde ederken; yine ortalamanın iki katından fazla (% 20+) büyük bir işsizlik barındırmaktadır (TÜİK, 2016-17). **b.)** İllerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine göre 67.sırada yer alan Diyarbakır'ın (Kalkınma Bakanlığı, 2011) kötü tablosu, düşük mutluluk ve umut düzeyleri ile doğrulanmaktadır. **c.)** Türkiye'de “en fazla iş yapılmak ve yaşanmak istenen” 65. şehir olan Diyarbakır (Forbes, 2016); **d.)** “insani gelişme endeksi” bakımından dünyada 123.sırada olan, Afrika'daki (Yeşil Burun Adaları) Cape Verde'ye çok yakındır (TEPAV, 2013). **e.)** Ayrıca, Diyarbakır feodalite ile modernite arasında sıkışıp kalmıştır. Burada toprak ağalığı şekil ve yön değiştirerek yapay inşaat rantçılığına dönüşmüştür. Kısacası, Diyarbakır ve onun bir parçası olduğu Doğu bölgesinden hiçbir şehir, Türkiye'nin en gelişmiş ilk 10 ya da ilk 30 şehri arasında bulunmamaktadır. Bu durum, bölge ile özdeşleştirilen ‘ters talih’in halen var olduğuna işaret etmektedir. O halde, bu ters talihi değiştirecek şekilde hükümetler üstü etkin ve sürdürülebilir politikalar ivedilikle uygulanmalıdır. Örneğin; bölgeye pozitif ayrımcılık yapılarak öncelikle toprak reformu yapılmalı, fabrikaları özelleştirmek yerine yeni özel/kamu fabrikalar açılmalıdır. Ancak bu sayede bölgenin “kör talihi”ni yenmek mümkün olacaktır.

Anahtar kavramlar: Diyarbakır Ekonomisi, İktisadi Sırlar, Çözüm Önerileri

ECONOMIC SECRETS OF DIYARBAKIR

The historical ramparts of Diyarbakir are attractive as touristic, the economic secrets of this city are so striking on the national plan. The secret here is used in the real sense, not hidden or unknown, but ignorant or unwilling to be spoken. Namely: a.) Diyarbakir has a

⁴ Prof.Dr.İnönü Üniversitesi,İİBF İktisat Bölümü irfan.kalayci@inonu.edu.tr

⁵ Doç.Dr.Dicle Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü,kayamehmet@dicle.edu.tr

large unemployment rate (20% +) more than twice of the Turkey's average while obtaining a gross domestic product per capita according to purchasing power parity, equal to half of the average (TURKSTAT, 2016-17). b.) According to the socio-economic development index of the provinces, the bad table of Diyarbakir, located at 67 (Ministry of Development, 2011), is confirmed with low levels of happiness and hope. c.) Diyarbakir, 65th province of Turkey in terms of "made the most business and desired to live" (Forbes, 2016); d.) is very close to Cape Verde in Africa which is 123rd in the world in terms of "human development index" (TEPAV, 2013). e.) Moreover, Diyarbakir is trapped between feudalism and modernity. Here the earthworm has changed shape and direction, and turned into artificial construction rent. In short, Diyarbakir, and no city in the East region is a part of it, there is one of Turkey's most developed city in the top 10 or top 30. This indicates that the 'reverse luck' still exists, which is identified with the region. In this case, effective and sustainable policies above governments should be implemented urgently, in order to change this reverse luck. For example; through positive discrimination to the region, first of all, land reform should be done and new private/public factories should be opened instead of privatizing them. However, it will be possible to defeat the 'reverse luck'" of the region..

Key Words:Diyarbakir Economy, Economic Secrets, Solution Proposals

BAŞARI İÇİN SWOT ANALİZİ

Dr. Öğrt. Üyesi Gönül ŞENER

Dr. Öğrt. Üyesi Seda GÜNDÜZALP

Munzur Üniversitesi,

gonulsener@munzur.edu.tr

sedagunduzalp@munzur.edu.tr

Özet

SWOT analizi kişilerin güçlü ve zayıf yönlerini anlamaya, fırsatlarının farkına varmaya ve karşılaşılabilecek tehditleri görmeye yardımcı olacak bir tekniktir. Bu teknik, güçlü ve zayıf yanlarla, olası fırsatları ve tehditlerin değerlendirilerek, atılması gereken en doğru adımların belirlenmesinde kolaylık sağlar. Kariyer basamaklarını tırmanmaya başlamadan önce bu analizin yapılması daha doğru bir yol çizebilmesi açısından önem taşırken; güçlü yanları ortaya çıkarır ve zayıf olunan yönlerin giderilmesini sağlar. Bunlara ek olarak fırsatları ve tehditlerin de belirlenerek, yükselmeyi kolaylaştıracak yolun doğru bir şekilde çizilmesini kolaylaştırır. Bu tekniğin temel amacı; herhangi bir konu için karar verme aşamasında güçlü ve zayıf, avantajlı ve dezavantajlı noktaların bir bütün halinde ele alınmasını sağlamaktır. Bu şekilde kişisel olarak alınacak kararın tüm yönleri ile gerçekçi bir şekilde değerlendirilmesi imkanı bulunacaktır. Analizin önemli yararlarından birisi de kişinin kendisiyle ilgili farkındalık kazanmasını sağlamaktır. İş yaşamına hazırlanan meslek yüksekokulu öğrencilerinin güçlü ve zayıf yönlerini bilmeleri fırsat ve tehditlerinin farkında olmaları doğru kararlar vermeleri açısından önem taşımaktadır. Bu araştırmayla meslek yüksekokulu öğrencilerinin kişisel SWOT analizlerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak 2018-2019 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 60 meslek yüksekokulu öğrencisi çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma verilerinin analizinde nitel araştırma yöntemleri içinde sıklıkla kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli işlemler yapıldıktan sonra, görüşme formundan elde edilen veriler kodlanarak temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Swot analizi, öğrenci, başarı

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ZAMAN GÜNLÜKLERİ**Dr. Öğrt. Üyesi Seda GÜNDÜZALP****Dr. Öğrt. Üyesi Gönül ŞENER**

Munzur Üniversitesi,

sedagunduzalp@munzur.edu.trgonulsener@munzur.edu.tr**Özet**

Zaman herkese eşit olarak dağıtılmış bir hazinedir. Bu hazine insanoğlunu sürekli ilgilendiren bir konu olması nedeniyle zaman yönetimi kavramı araştırmacıları sıklıkla üzerinde çalışmaya iten bir konu olmuştur. İnsan sınırlı bir yaşama sahiptir ve zamanı en etkili biçimde kullanmak zorundadır. Zamansızlıktan yakınan birçok insanın asıl sorunu zamanı iyi kullanmayı bilmemeleridir. Her insan için bir günlük dilimin 24 saatten oluştuğu düşünülürse bu noktada insanları birbirinden ayıran zamanı nasıl kullandıklarıdır. Zamanın iyi yönetimi, bireysel anlamda kariyeri daha iyi planlama ve geleceğe hazırlanma, daha fazla öğrenme, yeni gelişmeleri takip etme, aile ve diğer insanlara daha fazla zaman ayırma, eğlenme, yeni fikirler yaratmak için fırsat sağlamaktadır. Başarıya giden yolun zamanı iyi planlamadan geçtiği düşünülürse özellikle genç neslin zamanını nasıl planladığı ve kullandığı önem taşımaktadır. Bu nedenle bu çalışmada meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin zaman günlüklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak 2018-2019 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 60 meslek yüksekokulu öğrencisi çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma verilerinin analizinde nitel araştırma yöntemleri içinde sıklıkla kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Bu formda öğrencilere 24 saatlik zaman dilimini nasıl değerlendirdiklerine ilişkin bir günlük oluşturmaları istenmiştir. Araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli işlemler yapıldıktan sonra, görüşme formundan elde edilen veriler kodlanarak temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Zaman yönetimi, öğrenci, başarı

ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Dr. Öğrt. Üyesi Seda GÜNDÜZALP

Dr. Öğrt. Üyesi Gönül ŞENER

Munzur Üniversitesi,

sedagunduzalp@munzur.edu.tr

gonulsener@munzur.edu.tr

Özet

İçinde bulunduğumuz dijital çağda akıllı telefonlar, tabletler ve bunlar üzerinde her türlü bilgiye ulaşmayı sağlayan internetin hayatımızın yeri doldurulamaz bir parçası haline gelmesiyle birlikte artık yaşamın tüm alanlarına dijital dünya entegre olmak durumuna gelmiştir. Eğitimin tüm paydaşlarının özellikle üniversite öğrencilerinin dijital dünyayla iç içe olmaları öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarının ve öğrenme yöntemlerinin değişmesi sonucu yeni öğrenme yaklaşımlarına duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmış ve üniversitelerde dijital dönüşümü gündeme getirmiştir. Bu doğrultuda Anadolu Üniversitesi bünyesinde Üniversitelerde Dijital Dönüşüm Projesi başlamış ve projenin hayata geçirilmesi planlan sekiz üniversite pilot üniversite olarak belirlenmiştir. Bu proje ile birlikte pilot üniversitelerden biri olan Munzur Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenlerin üniversitelerin dijital dönüşüm sürecinde olumlu çıktılar ve sınırlılıklara ilişkin görüşlerini ve derslerde kullandıkları dijital öğretim materyallerinin neler olduğunu ortaya çıkarmak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacına ulaşmak için amaçlı örnekleme türü kullanılarak, Munzur Üniversitesinde görev yapan akademisyenler çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma grubunda öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinden oluşan 40 akademisyen bulunmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile veriler incelenerek analiz edilmiştir. Akademisyenlerden görüşleri doğrultusunda veri elde etmek için üç açık uçlu sorudan oluşan bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formu yüz yüze akademisyenlerle görüşülerek uygulanmış, uygulama sonrasında 40 görüşme formunun tamamı analiz edilmeye uygun görülmüştür. Araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli istatistiksel analizler yapıldıktan sonra, görüşme formundan elde edilen veriler kodlanarak temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekanslarına yer verilmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Akademisyenler, Dijital Dönüşüm

HIGHLY PRODUCTIVE AND STABLE GO SUPPORTED BİMETALLIC Pd-Ru NANOCATALYSIS FOR HYDROGEN EVOLUTION REACTION

Fatih Şen^{1*}

Sibel Duman²

¹ Sen Research Group, Department of Biochemistry, Dumlupınar University
(fatih.sen@dpu.edu.tr)

² Department of Chemistry, Faculty of Arts and Science, Bingol University

ABSTRACT

In this study, we report an improved catalyst that is superior to the heterogeneous catalysts known for dehydrocholic of dimethylamine-borane (DMAB). Prepared from two metal nanocomposites consists of singularly distributed palladium and ruthenium nano supported by graphene oxide. Single dispersed Pd-Ru nanoparticles, grafted with graphene oxide, were synthesized by microwave synthesis method Raman spectroscopy, HR-TEM (High Resolution Transmisson Electron Microscopy), TEM (Transmisson Electron Microscopy), XRD (X-ray diffraction), and XPS (X-ray photoelectron spectroscopy). The nanocomposite prepared showed superior performance and stability as a catalyst to have dehydrochyne of dimethylamine-borane. The Pd-Ru nanoparticles prepared are one of the best catalysts for the dehydrogenation of dimethylamine-borane at low temperatures among all the catalysts in the literature with their superior TOF (turnover frequency) and Ea (activation energy) values.

Anahtar Kelimeler: Dehydrocoupling; Hydrogen energy; Nanocatalyst; Pd-Ru nanoparticles.

**MONODISPERSED PLATINUM– RHODIUM ALLOY NANOPARTICLES
ASSEMBLED ON POLY(N VINYLPIRROLIDONE) (PVP) AS A HIGHLY
EFFECTIVE CATALYST FOR DIMETHYLAMINE BORANE (DMAB)
DEHYDROCOUPLING**

Fatih Şen^{1*}

Sibel Duman²

¹ Sen Research Group, Department of Biochemistry, Dumlupınar University
(fatih.sen@dpu.edu.tr)

² Department of Chemistry, Faculty of Arts and Science, Bingöl University

ABSTRACT

We report the production of monodispersed PVP supported platinum-rhodium nanomaterials and the efficiency of dimethylamine-borane dehydrogenation as catalysts. Using the ultrasonic double reduction method, the platinum and rhodium cations were co-reduced in the PVP (poly(n vinylpyrrolidone)) solution and the nanocatalysts prepared later were characterized by TEM (Transmission Electron Microscopy), XRD (X-ray diffraction), UV-Vis, HRTEM-EDX (High Resolution Transmission Electron Microscopy), and XPS (X-ray photoelectron spectroscopy) analyzes. The nanocatalyst was reusable and had the highest catalytic performance at low concentrations and temperature. DMAB (dimethylamine borane) has high TOF (Turnover Frequency) value and E_a (activation energy) value in dehydrogenation.

Anahtar Kelimeler: Dehydrocoupling, Hydrogen, PtRu NPs, Poly(N-vinyl-2-pyrrolidone) Monodispersed.

**REDUCED GRAPHENE OXIDE - BASED MONODISPERSE PdCo
NANOCOMPOSITE AS HIGHLY EFFICIENT AND STABLE
NANOCATALYST FOR HYDROGEN EVOLUTION REACTION**

Fatih Şen^{1*}

Sibel Duman²

¹ Sen Research Group, Department of Biochemistry, Dumlupınar University

(fatih.sen@dpu.edu.tr)

² Department of Chemistry, Faculty of Arts and Science, Bingöl University

ABSTRACT

A highly active and stable nanocomposite discussed herein has been synthesized for the production of hydrogen. Newly prepared nanocatalysts are palladium-cobalt based structures. Prepared nanohybrids are fully analyzed by UV-Vis, XPS (X-ray photoelectron spectroscopy), TEM (Transmission Electron Microscopy), XRD (X-ray diffraction), and HR-TEM (High Resolution Transmission Electron Microscopy) as well as different analytical techniques. This prepared nanohybrid was very successful in the production of hydrogen from DMAB (dimethylamine borane) under ambient conditions. Meanwhile, DMAB (dimethylamine borane) was observed to be completely transformed for the product with the help of Pd-Co@rGO nanocomposites at room temperature. Also, the singularly distributed transformed nanocomposite has demonstrated superior performance, even after reuse, the same response to use 4. As a result, it can be said that the prepared nanohybrid dimethylamine-borane is a highly efficient, stable and durable nanocatalyst for dehydrocoupling.

Anahtar Kelimeler: Dehydrogenation, Nanohybrids, PdCo NPs, Reduced graphene oxid.

AMELİYATHANE HEMŞİRELERİNİN BİLGİ, TECRÜBE VE MEMNUNİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF INFORMATION, EXPERIENCE AND SATISFACTION OF OPERATING ROOM NURSES

Dr. Öğr. Üyesi **Fikret SALIK***

fikretsalik@gmail.com

* Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Diyarbakır

Amaç: Bu çalışma ameliyathanede çalışan hemşirelerin mesleklerini gerçekleştirirken, bilgi ve tecrübelerini geliştirerek yapacakları uygulamaları daha doğru ve standartlara uygun gerçekleştirmeleri, ameliyathanede sunulan hizmetin kalitesini arttırmayı ve çalışma memnuniyetlerini artıracak yöntemleri bulmayı amaçlanmıştır.

Gereç ve yöntemler: Veriler hastanemiz ameliyathane biriminde hemşirelik yapanların sertifikasyon programı sonrasında anket sonuçlarından elde edildi. Çalışmaya farklı eğitim düzeylerine sahip ve mesleki tecrübesi farklı olan toplam 20 ameliyathane hemşiresi dâhil edildi. Ankete katılanlara mesleki bilgi, tecrübe ve çalışan memnuniyetini sorgulamaya dönük çeşitli sorular soruldu.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 31,8 olarak bulundu. Hemşirelerden 14 (%70)' i evli idi. Hemşirelerin 17(%85)'i lisans mezunu geriye kalan biri sağlık meslek lisesi, ikisi önlisans mezunu idi. Hemşirelerin %25'i 1-5yıl , %45'i 6-10yıl, %20'si 10-15 yıl ve %10'u ise 15 yıl üstü meslek tecrübesine sahipti. Hemşirelerin %50'si 5yıl ve altı, %35'i 6-10 yıl, %5'i 10-15 yıl ve %10'u ise 15 yıl ve üstü süredir ameliyathane hemşireliği tecrübesine sahipti. Ameliyathanede **kendi isteğiyle çalışanların oranı %85** idi. Ameliyathanede çalışmadan önce eğitim almış olanların oranı **%20** olarak bulundu. **“Ameliyathaneye gelen vakaları tüm hemşirelik branşları yönünden değerlendiriyoruz”** diyenlerin oranı %90 , **“Bu değerlendirmeyi yapabilmek için eğitim aldık”** diyenlerin oranı ise **%85(18 kişi)** idi. Ankete katılan hemşirelerden çalıştığı klinikten ayrılmayı düşünen olmayıp %30 (6 kişi) ise kararsız olduğunu belirtti. Aynı zamanda bir hemşire hariç **%95(19 kişi) bağlı olduğu birim sorumlusunun çalışanlar arasında adil davrandığını ve sorumlunun iletişime açık,**

düşünce ve davranışlara fırsat tanıdığını belirtti. Hemşirelerin %90(18)'i çalıştığı klinikte mutlu olduğunu belirtmesine rağmen %45(9 kişi)'i mesleğini başkalarına önerebileceğini belirtti.

Sonuç: Ameliyathaneler çalışan personellerin yapılan işin zorluğu açısından ve mevcut kapalı ortamdan dolayı çalışan üzerinde iş stresi oluşturarak zaman içerisinde çalışanların veriminin azalmasına ve memnuniyetsizliklere sebebiyet veren birimlerdir. Bu nedenle hizmet içi eğitimlerin düzenli planlanması, birim sorumlularıyla çalışanların etkili ve yeterli diyalog kanallarının oluşturulması, hemşirelik mesleğinin değerini içeren hizmet içi eğitimlerin verilmesi bu olumsuzlukları gidermede oldukça önemlidir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik, ameliyathane, memnuniyet

Keywords: Nursing, operating room , satisfaction

YANIK ÜNİTESİ HEMŞİRELERİNİN BİLGİ, TECRÜBE VE MEMNUNİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF INFORMATION, EXPERIENCE AND SATISFACTION OF BURN UNIT NURSES

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ASENA*

muhammet.asena@gmail.com

* Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Diyarbakır

Amaç: Bu çalışma yanık ünitesinde çalışan hemşirelerin mesleklerini icra ederken, bilgi ve tecrübelerini geliştirerek yapacakları uygulamaları daha doğru ve standartlara uygun gerçekleştirmeleri, yanık ünitesinde sunulan hizmetin kalitesini arttırmayı ve çalışma memnuniyetlerini artıracak yöntemleri bulmayı amaçlanmıştır.

Gereç ve yöntemler: Veriler hastanemiz yanık ünitesinde hemşirelik yapanların anket sonuçlarından elde edildi. Çalışmaya farklı eğitim düzeylerine sahip ve mesleki tecrübesi farklı olan toplam 15 yanık ünitesi hemşiresi dâhil edildi. Ankete katılanlara mesleki bilgi, tecrübe ve çalışan memnuniyetini sorgulamaya dönük çeşitli sorular soruldu.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 32,8 olarak bulundu. Hemşirelerden 6 (%40)' sı evli, 9(%60)'ü bekâr idi. Hemşirelerin 14(%95)'ü lisans mezunu, biri önlisans mezunu idi. Hemşirelerin %73,33(11 kişi)'ü 1-5yıl , %6,66(1 kişi)'sı 6-10 yıl, %13,33(2 kiş)'ü 10-15 yıl ve %6,66(1 kişi)'sı ise 15 yıl ve üstü süredir yanık hemşireliği tecrübesine sahipti. **Yanık ünitesinde kendi isteğiyle çalışanların oranı %60(9 kişi)** idi. Yanık ünitesinde çalışmadan önce eğitim almış olanların oranı **%20(3 kişi)** olarak bulundu. **“Yanık ünitesinde gelen vakaları tüm hemşirelik branşları yönünden değerlendiriyoruz”** diyenlerin oranı **%80 (12 kişi)** , **“Bu değerlendirmeyi yapabilmek için eğitim aldık”** diyenlerin oranı ise **%73,33(11 kişi)** idi. Hemşirelerden çalıştığı klinikten ayrılmayı düşünen olmayıp, %60 (9 kişi)'i ise kararsız olduğunu belirtti. Aynı zamanda %80 (12 kişi) **bağlı olduğu birim sorumlusunun çalışanlar arasında adil davrandığını ve sorumlunun iletişime açık, düşünce ve davranışlara fırsat tanıdığını** belirtti. Hemşirelerin **%53,33(8 kişi)'ü çalıştığı**

klirikte mutlu olduğunu belirtmesine rağmen ancak %26,66(4 kişi)'i mesleğini başkalarına önerebileceğini belirtti.

Sonuç: Yanık Üniteleri çocuk ve ebeveyde yanıktan dolayı ajitasyon oluşması, sık pansuman ve debrütman işleri bu birime yeni başlayan personel üzerinde iş stresi oluşturarak zaman içerisinde çalışanların veriminin azalmasına ve memnuniyetsizliklere sebebiyet veren birimlerdir. Bu nedenle hizmet içi eğitimlerin düzenli planlanması, birim sorumlularıyla çalışanların etkili diyalog kanallarının oluşturulması, hemşirelik mesleğinin değerini içeren hizmet içi eğitimlerin verilmesi bu olumsuzlukları gidermede oldukça önemlidir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik, yanık, memnuniyet

Keywords: Nursing, burn, satisfaction

“TASAVVURDAN ZİYÂN ETMEK” DEYİMİ ÜZERİNE

Dr. Öğr. Üyesi Murat KEKLİK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, muratkeklik@yyu.edu.tr

ÖZET

Yüzyıllara yayılan klasik Türk şiiri dil bakımından çok zengin bir kaynaktır. Türk dilinin söz malzemesi, tarihi gelişimi bakımından birçok zenginlikler barındırmaktadır. Dil unsurlarından biri olan deyimler klasik Türk şiirinde çok fazla kullanılmıştır. Dolayısıyla klasik Türk şiiri deyim varlığı bakımından da oldukça önemlidir. Yüzyıllar içerisinde deyim yapılarının geçirdiği değişimler ve zaman içerisinde unutulmuş deyimler klasik Türk şiiri metinlerinden takip edilebilmektedir. Klasik Türk şiiri metinlerinde karşımıza çıkan ancak günümüzde kullanılmayan “tasavvurdan ziyân etmek” deyimini çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Çalışmada “tasavvurdan ziyân etmek” deyiminin divanlarda geçtiği beyitler tespit edilerek, deyim anlam çerçevesinin tespitine çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: tasavvurda ziyan etmek, deyim, klasik Türk şiiri

ON THE İDİOMS “TASAVVURDAN ZİYÂN ETMEK”

ABSTRACT

Classical Turkish poetry spread over centuries is a rich source of language. The material of the Turkish language contains many riches in terms of its historical development. The idioms, one of the elements of language, have been used in classical Turkish poetry. Therefore, classical Turkish poetry is very important in terms of expression. Throughout the centuries, the expressions of idioms and the idioms that have been forgotten over time can be followed in the texts of classical Turkish poetry. The idiom “tasavvurdan ziyân etmek” which appeared in classical Turkish poetry texts is not used today is the subject of study. In this study, it was tried to determine the meaning frame of the phrase by determining the couplets in the divan.

Key words: “tasavvurda ziyan etmek”, idiom, classical Turkish poetry

ÜSKÜPLÜ ATÂ'DA “KAN” İMGESİ

Dr. Öğr. Üyesi Murat KEKLİK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

muratkeklik@yyu.edu.tr

ÖZET

Üsküplü Atâ 15. yüzyılın sonu 16. yüzyılın başlarında yaşamış bir divan şairidir. Kaynaklarda hayatı hakkında pek fazla bilgi yoktur. “Tuhfetü'l-Uşşâk” adlı mesnevisinin yanında ulaşılamamakla birlikte bir divanının olduğu bilinmektedir. Çeşitli kaynaklardan toplanan şiirleri bir yüksek lisans çalışmasıyla bir araya getirilmiştir. Üsküplü Atâ'nın şiirlerinde dikkati çeken hususiyetlerden biri “kan” ile ilgili kavram ve deyimlerin çokça kullanılmış olmasıdır. Şair rengi ve çağrıştırdığı anlamlar itibariyle kan imgesinden şiirlerinde sık sık yararlanmışır. Çalışmada Üsküplü Atâ'nın şiirlerindeki “kan” ile ilgili kullanımlar tespit edilmiş, bu kullanımların karşıladığı metaforik anlamlar üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üsküplü Atâ, kan, deyim, imge

“BLOOD” IMAGE IN ÜSKÜPLÜ ATÂ

ABSTRACT

Skopje Atâ was a divan poet who lived end of in the 15th century and in the early 16th century. There is not much information about life in sources. He has a mesnevi called “Tuhfetü mesl-Uşşâk”. He has a divan, but it has not been reached. His poems collected from various sources were brought together with a master's study. One of the striking features of the poems of Skopje Atâ was the use of concepts and idioms related to “blood”. The poet has frequently used his blood image in his poems due to his color and meanings. In the study, use of the image blood, in the poems of Skopje Atâ was identified and metaphorical meanings of these uses were emphasized.

Keywords: Skopje Atâ, blood, expression, image

9– 13 YAŞ YÜZME SPORCULARINDA ATLAMA BECERİSİ VE İMGELEME ÇALIŞMASI

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN

Harran Üniversitesi, arikangokhan@hotmail.com

Deniz ASLAN

Çukurova Üniversitesi, Yüksek Lisans, daslan216@gmail.com

ÖZET

Zihinsel imgeleme oyunu çözme, çabuk karar verme ve doğru tepki vermek gibi sportif performans için algısal beceri gelişiminde kullanılabilir. Araştırmalar incelendiğinde zihinsel çalışmalar hareket modellerinin sporcuların belleklerinde kodlanmasına yardımcı olmaktadır ve imgeleme çalışmalarının, merkezi sinir sistemi içinde, motor programların desteklediği düşünülmüştür. Bu araştırmanın amacı, altı haftalık imgeleme çalışmasının 9 – 13 yaş aralığında yüzme branşındaki elit olmayan sporcularda imgeleme çalışmasının beceri gelişimine etkisinin araştırılmasıdır. Araştırmaya Yeni İzler Özel Koleji spor okulu yüzme branşındaki yarışmacı olmayan 26 sporcu katılmıştır. Sporcular, atlama becerisi ortalaması alınarak gruplandırılmıştır. 13 sporcu “uygulama Kontrol Grubu”, 13 sporcu “İmgeleme uygulama Grubu”, şeklinde dağılmışlardır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan “Suya Atlama (kopma) Becerisi Gözlem Tablosu” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Sporcuların çalışmaya başlamadan önce atlama becerileri üç farklı yüzme antrenörüne 1 ile 10 aralığında puanlaması istenmiştir. Altı haftalık çalışma sonucunda son testleri aynı antrenörler tarafından sporcuların gelişim puanları tespit edilmiştir. Sporcuların ait oldukları gruplara göre çözümlenmelerinde tanımlayıcı istatistiklerden frekans, ortalama ve standart sapma analizleri, tanımlayıcı istatistiklerden ise tek yönlü varyans analizi ve tekrarlı ölçümlerde anova testleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, sporcuların gruplar arası ve gruplar içindeki ön test ve son test ölçümlerinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Ancak sporcuların ön test ve son testlerinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Sonuç olarak 9- 13 yaş aralığındaki çocuklarda imgeleme çalışmasının uygulama becerisi kapsamında yeterli olmadığı düşünülmektedir. Uygulanan sürenin ve imgeleme çalışmalarının elit düzeydeki yarışmacılarda uygulanmasının diğer çalışmalarında bu görüşü desteklediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: beceri, İmgeleme çalışması, spor, yüzme

TÜRKİYE’DE BARIŞ EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA TEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Zihni MEREY

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Sosyal Bilimler Eğitimi ABD.
zihnimerey@hotmail.com

Neclan BAYHAN

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri

Enstitüsü Sosyal Bilimler Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ülkemizde barış eğitimi üzerine yapılan lisansüstü tezlerin konu ve yöntem açısından durumunu ortaya koymaktır. Araştırmada Meta-analiz yönteminden yararlanılmıştır. Meta analiz, aynı probleme yönelik yapılmış farklı araştırma sonuçlarından genel bir sonuca ulaşmayı öngören çalışma yöntemidir. Bu çerçevede 1990-2018 yılları arasında Türkiye’de barış eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri değerlendirilmiştir. Araştırmada incelenen tezler gerçekleştirildikleri türlerine, yapılış tarihlerine, yapıldıkları üniversitelere, öğretim kademelerine, konularına, araştırma yöntemlerine ve çalışma gruplarına göre analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda barış eğitimi alanında yapılan tezlerin konu ve yöntem bakımından farklılık arz ettiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Barış, Barış Eğitimi, Yüksek lisans, Doktora, Konu, Yöntem, Tez

RECONSTRUCTION OF A LOAD COMPOSITION WITH ZIP COEFFICIENTS

Assist. Prof. Dr. Rasim DOĞAN¹

Assoc. Prof. Dr. Ahmet KARAARSLAN²

¹ Afyon Kocatepe University, Electrical Engineering Department,
rsmdgn@gmail.com

² Yıldırım Beyazıt University, Energy Systems Engineering Department,
akaraarslan@ybu.edu.tr

ABSTRACT

The purpose of the study is to calculate the ZIP coefficients for each load and create a load composition with ZIP coefficients. Therefore, the well-known model constant impedance (Z), constant current (I) and constant power (P), which is commonly referred to as the ZIP model, is performed. In order to determine the ZIP coefficients for the selected loads located at the AKU Renewable Energy Laboratory, component-based approach is applied separately to each load. Active power, Reactive power and Voltage are measured during experiments. The measured data is used to calculation of ZIP coefficients for each load. Then, load compositions are created with the combination of two, three, four and five loads and the same measurements are taken. Thus, the same load composition is reconstructed in Matlab by ZIP coefficients of each loads and validated with the measurement of different load compositions.

Keywords – ZIP Coefficients, Load Composition, Reconstruction

FUEL CELL APPLICATION ON AC PUMP MOTORS

Assist. Prof. Dr. Rasim DOĞAN¹

Assoc. Prof. Dr. Ahmet KARAARSLAN²

¹ Afyon Kocatepe University, Electrical Engineering Department,

rsmdgn@gmail.com

² Yıldırım Beyazıt University, Energy Systems Engineering Department,

akaraarslan@ybu.edu.tr

ABSTRACT

Electric water pumps are being used increasingly more often in farms for wells water. But, it is quite expensive to bring the electrical power to operate them. The scope of the study is to generate electricity locally and control it during the motor pump works. In order to provide more economical solution, micro-scale renewable energy sources such as solar and wind power could be an alternative. However, it is not economical to use for farms with less wind speed and sunlight. For this reason, polymer electrolyte membrane Fuel Cell (PEM-FC), another clean and low-cost energy source, is used as an energy source for such an environment. Therefore, an experimental setup is created and tests are performed. First, the low-voltage DC generated by the Fuel Cell is transformed into high-voltage DC with a boost converter. Second, the high-voltage DC is converted to 220V AC by an inverter. During the process, the system is feedback itself with current and voltage sensors. Both converter and inverter are designed and their parameters are also presented. The power system is controlled by Arduino ATmega16U2 microcontroller that is able to decide the desired duty cycle of the boost converter and also the inverter. Finally, the performance of the converter and inverter group as a power modulator for fuel cell is analyzed for different load conditions and results are compared.

Keywords – Fuel-Cell, PEM, Boost converter, Inverter, Pump Motor

MODEL PREDICTIVE BASED ROTOR CURRENT CONTROL FOR MATRIX CONVERTER CONTROLLED DFIG

Zafer ORTATEPE¹,

Assist. Prof. Dr. Rasim DOĞAN²

Assoc. Prof. Dr. Ahmet KARAARSLAN^{3*}

¹Yıldırım Beyazıt University, Energy Systems Engineering Department,
mikrobilim@hotmail.com

²Afyon Kocatepe University, Electrical Engineering Department,

rsmdgn@gmail.com

³Yıldırım Beyazıt University, Energy Systems Engineering Department,

*Correspondence: akaraarslan@ybu.edu.tr

ABSTRACT

This study investigates the performance analysis of Matrix Converter (MC) controlled Doubly Fed Induction Generator (DFIG). MC is used as the excitation power supply for the DFIG. It has many advantages such as high efficiency, no need for high-value filters, capability of bi-directional energy conversion and no need for DC bus. Although there are many control algorithms that can control the MC, Model Predictive Control (MPC) is emerged as an alternative solution for power converters. Compared to conventional linear controllers, MPC requires a shorter cycle to achieve the same performance. In MPC, future values of system variables are calculated for all possible control actions. In this proposed method, the switching action that minimizes the predefined cost function is selected and applied for the next sampling period. In this paper, Matlab/Simulink model and MPC strategy of the MC controlled DFIG system are analyzed. The proposed control method has been applied on the simulation and excellent switching state estimation, robustness and stable operation at sub-synchronous and super-synchronous modes have been achieved.

Keywords: Doubly Fed Induction Generator (DFIG), Model Predictive Control (MPC), Matrix Converter (MC).

Obtaining Optimum Piezoelectric Energy Harvesting with Non-inverting Buck-Boost Converter

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Karaarslan*¹

Dr. Rasim Doğan²

¹Yıldırım Beyazıt University, Energy Systems Engineering Department,
akaraarslan@gmail.com

²Afyon Kocatepe University, Electrical Engineering Department,
rsmdgn@gmail.com

ABSTRACT

This study presents a harvesting vibrational energy with piezoelectric ceramics using a non-inverting buck-boost converter. The energy extracted from a piezoelectric ceramic is greatly depend on its loads. It is nearly impossible to match the load with the optimum load required. Thus, interfacing converter is essential to provide fix optimum impedance to the piezoelectric ceramics. In this study, the performance of the energy harvesting non-inverting buck-boost converter is investigated. The control of converter satisfies the optimal working points using vibration-powered piezoelectric generators as a source. It describes the generator's power dependence and helps the definition of load behavior for power optimization. The simulation results show that the converter controlled by a very low consumption circuit effectively maximizes the power flow into a 12 V_{dc}. The rechargeable Lithium-ion battery charger connected to the converter output. The converter's efficiency is above 85% for input voltages between 0.5 and 26 V_{rms}, and for output powers between 1.2 mW to 25 W. The presented circuit and control strategy can be used as well for power optimization of piezoelectric energy harvesting devices.

THE CONTROL OF A BUCK-BOOST CONVERTER IN PV SYSTEMS FOR BATTERY CHARGING

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Karaarslan^{*1},

Özkan Özkara¹

Dr. Rasim Doğan²

¹ Yıldırım Beyazıt University, Energy Systems Engineering Department,

akaraarslan@gmail.com

² Afyon Kocatepe University, Electrical Engineering Department,

rsmdgn@gmail.com

ABSTRACT

In recent years, there have been significant increases in studies of renewable energy resources. One of the most important renewable energy resources is solar energy. During all day, generated energy should be used, so the charging is a key to enhance facilities in terms of solar energy. However storage of acquired energy depends on some parameters such as temperature, radiation, density of photons. In order to overcome these parameters which cause decrease of productivity, some methods have been developed and implemented. Therefore, to take maximum benefit, MPPT (maximum power point tracker) has been improved with different approaches. On the other hand, dc-dc converter topologies have been obtained to provide intended power or voltage. In this study, a buck-boost converter has been used with MPPT including perturbation and observation approach and PI control supplies to ideal duty cycle according to feedback values. Consequently, efficient battery charging system have been tried to design. Related system has been designed on SIMULINK and simulated by taking the results of system behavior.

Keywords - PV Systems, Buck-Boost Converter, MPPT Control, PI Control

LOAD COMPENSATION USING D-STATCOM

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Karaarslan^{*1}

Emrah Şeker¹

Dr. Rasim Doğan²

¹Yıldırım Beyazıt University, Energy Systems Engineering Department,
akaraarslan@gmail.com,

²Afyon Kocatepe University, Electrical Engineering Department,
rsmdgn@gmail.com

ABSTRACT

The three phase distribution systems deliver electrical energy to the loads commonly causing undesirable power quality problems such as fluctuation in voltage, harmonic current and unbalanced load. Distribution Static Compensator (D-STATCOM) uses for eliminating these power quality problems. Operating the distribution system with D-STATCOM is important for efficient operation. D-STATCOM is provide a balanced operation of a system with an unbalanced load in terms of reactive power, with reactive power compensation, allows the system to operate in a balanced manner as well as to increase its capacity. In this paper, three-phase inverter based on D-STATCOM of ± 3 MVAR connected to distribution line is simulated on MATLAB/SIMULINK for the purpose of reactive power compensation.

Keywords: *D-STATCOM, power compensation, Pulse Width Modulation (PWM)*

INVESTIGATION ON ANTIOXIDANT ACTIVITY OF UPPER, MIDDLE, AND LOWER LEAVES OF GARDEN THYME (*Thymus vulgaris* L.)

Asist Prof. Amir Rahimi¹,

Assoc. Prof. Latifeh Pourakbar²,

Asist Prof. Gülen Özyazıcı³

¹Department of Agronomy, Agriculture Faculty, Urmia University, Iran,
emir10357@gmail.com

²Department of Biology, Science Faculty, Urmia University, Iran,
l.pourakbar@urmia.ac.ir

³Department of Field Crops, Agriculture Faculty, Siirt University, Turkey,
gulenozyazici@siirt.edu.tr

ABSTRACT

Vitamin E, vitamin C, vitamin A, and also its provitamin β -carotene as well as selenium and phenolic compounds among antioxidants increases defensive abilities of cell in proper way. Medicinal and aromatic plants such as a natural antioxidants as a safe antioxidant can considerably impact the increase of reactive antioxidant potential of the organism. The purpose of this study was to investigate on antioxidant activity of upper, middle, and lower leaves of garden thyme. The trial was conducted at the field and laboratory of the Agronomy and Biology Departments of Urmia University, Urmia, West Azerbaijan, Iran, in three replication, during 2015-2016. In the trial some antioxidant properties of the plant leaves such as total phenolic content, total flavonoid content, DPPH, nitric oxide radical scavenging activity, super oxide radical scavenging activity and chain-breaking activity were investigated. According to the result, total phenolic content (mg gallic acid/g DW), total flavonoid content (mg quercetin/g DW), DPPH (%), super oxide radical scavenging activity (%), nitric oxide radical scavenging activity (%) and chain-breaking activity (-Abs-3 /min/mg extract) were changed between 34.03-38.85 mg gallic acid/g DW, 0.58-0.62 mg quercetin/g DW, 68.46-78.85 %, 22.27-26.69 %, 18.50-21.47 % and 30.71-34.21 -Abs-3 /min/mg extract, respectively. In conclusion, in terms of antioxidant activity, the upper leaves is more accepted than others; as well as in second place middle leaves is better than lower leaves.

Keywords: Thyme, antioxidant activity, DPPH radical scavenging activity, chain-breaking activity.

SİİRT KOŞULLARINDA KIŞNIŞ ÇEŞİT, HAT VE POPULASYONLARININ AGRONOMİK VE KALİTE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI¹

Münevver GÜLTEKİN²

¹Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü,

gulenozyazici@siirt.edu.tr

² Kurtalan İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü,

münevver_batman@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırma, Siirt koşullarında bazı kişniş (*Coriandrum sativum* L.) çeşit, hat ve populasyonlarının agronomik ve kalite özelliklerini belirlemek amacıyla 2016-2017 vejetasyon döneminde yürütülmüştür. Araştırmada; Hat Telci kişniş hattı, Siirt ve Irak populasyonları ile Arslan, Gürbüz, Gamze, Erbaa, Kudret-K, Pel-Mus kişniş çeşidi bitkisel materyal olarak kullanılmıştır. Araştırmada deneme, tesadüf blokları deneme desenine göre 4 tekrarlamalı olarak kurulmuştur. Çalışmada; çıkış süresi (gün), ilk çiçeklenme süresi (gün), % 50 çiçeklenme süresi (gün), vejetasyon süresi (gün) gibi fenolojik gözlemler ile bitki boyu, dal sayısı, şemsiye sayısı, ana şemsiyede şemsiyecik sayısı, biyolojik verim, tohum verimi, hasat indeksi, bin meyve ağırlığı, uçucu yağ oranı, uçucu yağ verimi, uçucu yağ bileşenleri gibi tarımsal özellikler incelenmiştir. İncelenen tüm parametreler bakımından genotipler arasında istatistiksel anlamda önemli farklılıklar belirlenmiştir. Araştırma sonucuna göre genotiplerin; çıkış süresi 17-23 gün, ilk çiçeklenme süresi 135-144 gün, % 50 çiçeklenme süresi 145-154 gün, vejetasyon süresi 196-220 gün, bitki boyu 39.0-78.4 cm, dal sayısı 6.31-9.52 adet, şemsiye sayısı 6.75-18.00 adet/bitki, ana şemsiyede şemsiyecik sayısı 4.25-5.75 adet, biyolojik verim 350.31-705.59 kg da⁻¹, tohum verimi 103.5-184.6 kg da⁻¹, hasat indeksi % 18.88-31.23, bin meyve ağırlığı 6.75-12.55 g arasında değişim gösterdiği saptanmıştır. Bu sonuçlara göre, Siirt ili iklim ve toprak koşullarında; meyve ve uçucu yağ verimi amacıyla Gamze kişniş çeşidinin yetiştirilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kişniş, meyve verimi, biyolojik verimi, hasat indeksi

TÜRKİYE’DE REEL ÜCRETLER, ENFLASYON VE İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ

Dr. Öğretim Görevlisi Filiz ERYILMAZ

Uludağ Üniversitesi, İktisat Bölümü, filizgaygusuz@gmail.com

ÖZET

Rekabetçi olmanın verimlilikle eş tutulduğu günümüzde çağda verimlilik ve verimliliği etkileyen faktörler popüler bir tartışma alanını oluşturmaktadır. Nitekim ilgili literatür incelendiğinde dikkatlerin emek verimliliği ve verimliliği etkileyecek faktörler olarak görülen ücretler ve enflasyon arasındaki ilişkide toplandığı gözlenmiştir. Bu çalışmada 1988-2012 döneminde Türkiye’de reel ücretler, verimlilik ve enflasyon arasında uzun dönemli ilişki olup olmadığı kointegrasyon analizi araştırılırken söz konusu ilişkinin yönü Vektör Hata Düzeltme Modeli (VECM) ile incelenmiştir. Çalışma sonucunda her üç değişken arasında uzun dönemli ilişki olduğu görülmüş ve uzun dönemde söz konusu ilişkinin yönünün verimlilik ve enflasyondan ücretlere doğru olduğu tespit edilmiştir. Yine kısa dönemde de hem enflasyondan ücretlere hem de enflasyondan verimliliğe doğru bir nedensellik ilişkisi olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan Türkiye’de yaşanan krizlerin verimliliği azaltıcı etkisinin belirlenmesi de bu bağlamda çalışmanın ulaştığı önemli sonuçlardandır.

Anahtar Kelimeler: Emek verimliliği, Reel Ücretler, Enflasyon, Kointegrasyon Analizi, VECM, Türkiye

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KÜRESEL KRİZ DÖNEMİNDE GELENEKSEL OLMAYAN PARA POLİTİKALARI

Dr. Öğretim Görevlisi Filiz ERYILMAZ

Uludağ Üniversitesi, İktisat Bölümü, filizgaygusuz@gmail.com,

Dr. Öğretim Görevlisi Derya HEKİM YILMAZ

Uludağ Üniversitesi, İktisat Bölümü, deryahekim@hotmail.com

Prof. Dr. Emin ERTÜRK

Uludağ Üniversitesi, İktisat Bölümü, eerturk@hotmail.com

ÖZET

Ağustos 2007'de patlak veren kriz, finansal piyasaları oldukça derinden sarstı. Eylül 2008'de Lehman Brothers'ın düşüşüyle birlikte kriz tam bir küresel krize dönüştü ve reel ekonomiyi durgunlaştırdı. Merkez Bankaları, başlangıçta faiz oranlarının değiştirilmesi suretiyle geleneksel para politikaları uygulayarak ekonomiye müdahale de bulundurlar. Ancak bu, finansal piyasaları sakinleştirmek ve reel ekonomiyi canlandırmak için yeterli olmadı. Bu bağlamda, Merkez Bankası FED, ECB, BOE ve BOJ likidite desteği, varlık alımları ve sözlü yönlendirme gibi geleneksel olmayan para politikaları kullanmaya başlamıştır. Finansal piyasa stresini azaltmak ve reel ekonomiyi canlandırmak için bilançolarını buna göre genişleterek geleneksel olmayan para politikaları uygulamalarında bulundular. Bu bağlamda bu çalışmada Avrupa Merkez Bankası'nın global krizin hemen sonrasına denk düşen 2008:10-2016:12 döneminde uygulamış olduğu geleneksel olmayan para politikasının etkin olup olmadığı Structural VAR (SVAR) analizi ile araştırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel olmayan para politikaları, Avrupa Birliği, SVAR

TÜRKİYE’DE KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNÜN ANALİZİ: FIRSATLAR ve TEHDİTLER

Prof. Dr. Mehmet YÜCE

Uludağ Üniversitesi, Maliye Bölümü, mpyuce@yahoo.com

Dr. Öğretim Görevlisi Filiz ERYILMAZ

Uludağ Üniversitesi, İktisat Bölümü, filizgaygusuz@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda ülkelerin hem büyüme performanslarının hem de üretim kapasitelerinin artırılabilmesi için gerekli olan finansmanın sağlanmasında konvansiyonel bankacılığın yerini faizsiz bankacılık ya da İslami bankacılık olarak da nitelendirilen Katılım Bankacılığı almıştır. Öyle ki doğrudan ticaretin finansmanına yönelik olması nedeniyle Katılım Bankaları üretimin finansmanında oldukça önemli rol oynamaktadırlar. Bu nedenle ekonomik büyümeye sağladıkları bu doğrudan katkı Katılım Bankalarının yükselişini sağlayan temel sebeplerin en başında yer almaktadır. Söz konusu öneminden dolayı tüm Dünya’da Katılım Bankacılığı’na verilen önem giderek artış göstermektedir. 2015 yılı itibarıyla, global anlamda Katılım Bankacılığı’nın toplam büyüklüğü yaklaşık 2 trilyon ABD doları iken, önümüzdeki yıllarda söz konusu bu büyüklüğün çift haneli bir büyüme hızı ile 2020 yılında 3,2 trilyon ABD dolarlık bir hacme ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada söz konusu gelişmeler ışığında Türkiye’de yer alan Katılım Bankacılığı’nın gelişimi kapsamlı bir biçimde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler; İslami Finans, Katılım Bankacılığı, Türkiye

Türkiye’de Kurumsal Düzenlemelerin Makroekonomik Performans Üzerine Etkileri

Dr. Öğretim Üyesi Filiz ERYILMAZ

Uludağ Üniversitesi, İktisat Bölümü, filizgaygusuz@gmail.com

Prof. Dr. Emin ERTÜRK

Uludağ Üniversitesi, İktisat Bölümü, eerturk@hotmail.com

Bu çalışmada 2001 krizi sonrasında Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı ile uygulamaya konan kurumsal ve yapısal düzenlemelerin Türkiye ekonomisinin performansı üzerindeki etkisi yeni kurumsal iktisat perspektifinden analiz edilmiştir. Bunun için çalışmada gdp, enflasyon, sanayi üretim endeksi, reel kur, interbank gecelik faiz oranları ve cari denge/gdp serilerinin 2002 yılı sonrası durumu otoregresif model kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre 2002 yılı sonrasında söz konusu makroekonomik göstergelerde 2002 öncesi döneme göre anlamlı bir iyileşme olduğu görülmüştür. Elde edilen bu sonuç yeni kurumsal iktisadın kurumların ekonomik performansı artırdığı savını destekler niteliktedir.

Anahtar Sözcükler: Kurumsal Düzenlemeler, 2001 Krizi, ARIMA/SARIMA.

ALTINCI SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÜST BİLİŞ BECERİLERİNİN İNCELENMESİ⁶

ANALYZE OF SIXTH GRADE STUDENTS METACOGNITION BELIEFS

Melek Çağlıköse

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Dr. Öğr. Üyesi Sevim Sevgi

sevimsevgi@erciyes.edu.tr, sevimsevgi@gmail.com

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü

Öz

Bu çalışma, altıncı sınıfa devam eden öğrencilerinin üstbilis becerilerini analiz etmektedir. Genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya 624 öğrenci katılmıştır. Çalışmanın verileri Yıldız, Akpınar, Tatar ve Ergin (2009) tarafından ilköğretim öğrencileri için geliştirilen Bilisüstü Ölçeği (BÖ) ve araştırmacılar tarafından eklenen “Demografik Bilgiler Kısmı” ile toplanmıştır. Verilerin analizi faktör analizi ile yapılmıştır ($p<0,05$). Çalışmanın sonuçlarına göre altıncı sınıfa devam eden öğrencilerin üstbilis becerileri dört faktör altında toplanmaktadır. Yıldız ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışmada ilköğretim öğrencilerinin üst bilis becerileri 8 faktörde toplanmaktadır. Bu çalışma sadece altıncı sınıf öğrencilerinin üst bilis becerilerini faktörler altında toplamayı amaçlamaktadır ve 4 faktörde toplamaktadır. Bilisüstü ölçeğinin bu örneklem için güvenilirliği yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: bilisüstü, ortaokul, matematik, cinsiyet, anne-baba eğitim seviyesi

¹ Bu makale birinci yazarın yüksek lisans tezi kapsamında yazılmıştır. Erciyes Üniversitesi Bilimsel Projeler Koordinatörlüğünce SYL-2018-8001 kodlu proje kapsamında desteklenmektedir.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematik Öğretiminde Geometrik Açılımlar Kullanımına Yönelik Görüşleri

Dr. Öğr. Üyesi Sevim Sevgi

Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,

Eğitim Fakültesi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri

sevimsevgi@erciyes.edu.tr, sevimsevgi@gmail.com

ABSTRACT

Geometry subjects are mainly taught at elementary grades. One of the four main subject areas in elementary education is geometry. The purpose of this study is to analyze the pre-service elementary teachers' views in detail about the geometric nets usage in their mathematics classes. This study is a qualitative which aimed to determine the views of pre-service elementary teachers and the study was carried with 75 pre-service elementary teachers. The study group of the research is set by criterion sampling method and open-ended questions were used in data collection process. Descriptive analyzes were used in analyzing of data. It is found that teacher eager to use this material to teach 3-dimensional geometry (solids geometry) subject in elementary grades. In this regard as, pre-service elementary teachers should design activities with geometric nets for mathematics teaching and It can be searched what and how can be done to design activities to using effectively for teaching mathematics in elementary teachers' training.

Key Words: Geometric Nets, Pre-service Elementary Teachers, Mathematics Teaching

ÖZ

Geometri konuları temel olarak ilkököl notlarında öğretilmektedir. İlköğretimde dört ana alandan biri geometridir. Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmen adaylarının matematik derslerinde geometrik cisimlerin açılımları ile ilgili görüşlerini detaylı olarak analiz etmektir. Bu çalışma, sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerini belirlemeyi amaçlayan niteliksel bir çalışmadır ve çalışma 75 sınıf öğretmeni adayıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiş ve veri toplama sürecinde açık uçlu sorular kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı temalar kullanıldı. Bu materyalin, ilköğretim sınıflarında 3-boyutlu geometri (geometrik cisimler) konusunu öğretmek için kullanmaya istekli olduğu bulunmuştur. Bu bağlamda, sınıf öğretmeni adaylarının matematik öğretimi için geometrik açılımlar faaliyetlerini tasarlamaları ve sınıf öğretmenlerinin eğitiminde matematik öğretimi için etkin bir şekilde kullanacakları etkinliklerin tasarlanması için neler yapılabileceği araştırılabilir.

MÜLTECİ GİRİŞİMCİLİK ARAŞTIRMALARININ GÜÇLÜKLERİ ÜZERİNE METODOLOJİK BİR TARTIŞMA

Prof.Dr. Mehmet Eryılmaz

Uludağ Üniversitesi, mehmetery@uludag.edu.tr

Abdulrahman Joukhaji (Lisans Öğrencisi)

Uludağ Üniversitesi, A.J.94@live.com

ÖZET

Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği'nin 2018 yılı verilerine göre, dünyada yaşadığı yeri terk etmek zorunda bırakılmış 68.5 milyon kişi bulunmaktadır. Bu kişilerin yeni vatanlarına entegre olmaları hayati önem arz etmektedir. Yazın, mültecilerin entegrasyonu için çeşitli vasıtalar sunmaktadır. Bunların belki de en mühimlerinden bir tanesi de “girişimcilik”tir. Bu bağlamda, mültecilerin girişimcilik faaliyetleri üzerine yapılan çalışmaların da bu gruba ilişkin idraki geliştireceği ve nihayetinde etkin entegrasyona hizmet edebileceği aşikardır. Öte yandan, mülteci girişimcilik üzerine bir araştırma yapmanın çok kolay olmadığı da açıktır. Bu doğrultuda, çalışmanın amacı, mülteci girişimciler üzerine yapılacak bir araştırmanın güçlüklerini ortaya koymak ve bu zorluklara ilişkin bazı çözüm önerileri üretmektir.

Anahtar Kelimeler: Mülteci, mülteci girişimcilik, metodoloji.

FİRMALARDA DİJİTALİZASYON, ÖĞRENME, UNUTMA VE PERFORMANS İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA

Prof.Dr. Mehmet Eryılmaz

Uludağ Üniversitesi, mehmetery@uludag.edu.tr

ÖZET

Dijital dönüşüm bugün yaşadığımız dönemin bir gerçeğidir. İster istemez dijital dönüşüm firmaları da etkilemektedir. Öte yandan dijitalizasyonun firma performansını müspet mi yoksa menfi mi etkileyeceği bazı koşullara bağlıdır. Bu şartlardan birtanesi de, firmanın dijitalizasyonun etkinliğini sağlayabilmesi için bazı yeteneklere sahip olması gerektiğidir. Dijitalizasyon sürecinde firmanın sadece kendi tecrübeleri değil, diğer firmaların tecrübelerinden de dersler çıkarması, bir diğer deyişle sosyal öğrenmeyi gerçekleştirebilmesi önemlidir. Bu bağlamda etkin dijitalizasyon sürecinde ihtiyaç duyulan bir yetenek örgütsel öğrenmedir. Öte yandan, 2000’li yılların ortalarında ortaya çıkan bir yazın, örgütsel unutmanın örgütsel öğrenmeye koşut işleyen bir süreç olduğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla, dijitalizasyonun ihtiyaç duyacağı bir diğer yetenek de örgütsel unutmadır. Bu doğrultuda çalışma, firmalarda dijitalizasyonun firma performansı üzerine olan etkisine, firmanın örgütsel öğrenme ve unutma yeteneklerinin biçimlendirici (ya da ılımlaştırıcı) etkisi olduğunu tartışmakta ve gelecekte görgül olarak test edilmek üzere bir model olarak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalizasyon, Örgütsel Öğrenme, Örgütsel Unutma, Firma Performansı.

TÜRK AKADEMİASININ BİLGİ ÇEVİRİ/TRANSFER EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Prof.Dr. Mehmet Eryılmaz

Uludağ Üniversitesi, mehmetery@uludag.edu.tr

ÖZET

Bilginin bağlamlar arasında nasıl yolculuk ettiğine, herhangi bir değişikliğe uğrayıp uğramadığına odaklanan iki temel perspektiften bahsetmek mümkündür. Bunlar “bilginin transferi” ve “bilginin çevirisi”dir. Bilginin transferi, bilginin bağlamlar arası geçisi esnasında teknik ve/veya sembolik içeriğinde neredeyse herhangi bir değişikliğe uğramadığını savunmaktadır. Öte yandan, bilginin çevirisi perspektifi ise bilgiyi taşıyan aktörlerin çıkarlarının ön plana çıkması, taşıyıcı aktörlerin ilgiyi bilgiyi eksik veya fazla yorumlamaları vb. muhtelif nedenlerle bilginin ulaştığı bağlamda, geldiği bağlamdakinden farklı özellikler taşıyacağını iddia etmektedir. Bu çalışmanın amacı, bir yönetim bilgisi olan “Dengeli Ölçüm Kartı” tekniği çerçevesinde, Türk akademisyenlerinin kendilerini hangi bilgi perspektifine daha yakın konumlandıklarını anlamaktır. Bu doğrultuda, bahsi geçen yönetim tekniğine ilişkin Türk akademiasınca yazılmış makaleler analize tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilginin transferi, bilginin çevirisi, Türk akademiası.

YÜKSEKÖĞRETİM ÖRGÜTLERİNDE KURUMSAL RİSK YÖNETİMİ: BİR YAZIN TARAMASI

Prof.Dr. Mehmet Eryılmaz

Uludağ Üniversitesi, mehmetery@uludag.edu.tr

ÖZET

Bugün bazı düşünürlerin dile getirdiği gibi “risk toplumu”nda yaşıyoruz. Muhtelif riskler hem toplumun genelini hem de toplumun içindeki elementleri derinden etkiliyor gibi görünmektedir. Toplumların en temel ve belkide en kritik elementlerinden bir tanesi de yükseköğretim örgütleridir. Birçok çalışmada yükseköğretim kalitesinin ülkenin kalkınmasına olan etkisi tartışılmaktadır. Haliyle, bu örgütlerin olası risklere karşı hazırlıklı hale getirilmeleri ve mümkün mertebe bu risklerin birer fırsata dönüştürülmeleri hayati bir önem arz etmektedir. İşte, bahsi geçen bu risklerin yönetimine ilişkin üretilen çözümlerden bir tanesi de “Kurumsal Risk Yönetimi (Enterprise Risk Management) (KRY)”dir. Genel olarak KRY yazını özellikle kar amacı taşıyan ve endüstriyel örgütlerde risk yönetimine odaklanmış gibi görünmektedir. Bu çalışmada, uluslararası yazında yükseköğretimde KRY üzerine hazırlanmış çalışmalar sistematik biçimde incelenecek ve gelecek çalışmalar için bazı önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, kurumsal risk yönetimi, yazın taraması.

GASTROÖZEFAGEAL REFLÜ HASTALIĞI İLE ASİMETRİK DİMETİL ARJİNİN ARASINDAKİ KORELASYON

¹**Doktora Öğrenci Nihat Aka,**

²**Öğr.Gör. Canan Demir,**

¹**Prof.Dr.Halit Demir**

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,

²Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Özet:

Gastroözefageal reflü, midedeki asitlerinin patolojik olarak mideden yemek borusuna doğru geri bir şekilde kaçışı olarak adlandırılır. Gastroözefageal reflü hastalığının sebepleri arasında yemek borusunun uzun bir süre çok sayıda mide asidik içeriği ile teması yatmaktadır. Mide asidik içeriğinin yemek borusu ile uzun süreli teması esnasında bazı hasarlar meydana gelmektedir, bu durum yanma hissini oluşturmaktadır. ADMA protein yapısında bulunan L-arjininin amino asidinin hücre içi metiltransferaz enzimleri ile metillenmesiyle sentezlenmektedir. Asimetrik dimetilarjinin (ADMA) nitrik oksit sentez enziminin (NOS) inhibitörü olarak kabul edilir. Yapılan çalışmalarda literatürde ilk kez olarak insan idrarında saptanmıştır. Literatür çalışmalarında, kronik böbrek yetmezliği, asimetrik dimetilarjinin (ADMA)'nın endotel disfonksiyonu, hiperhomosisteinemi, hiperglisemi ve hiperhomosisteinemi ve aterosklerozda önemli görevler aldığı bulunmuştur. ADMA'nın önemli bir belirteç olarak göz önüne alındığı ve bazı hastalıklarda düzeyinin yükseldiği bildirilmiştir. Yapılan literatür çalışmalarında, ciddi karaciğer yetmezliği olan hastalarda plazma asimetrik dimetilarjinin (ADMA) düzeyinin yükseldiği bildirilmiştir. Yine, ADMA'nın metabolizmasında karaciğerin önemli ölçüde görev aldığı bildirilmiştir. ADMA'nın diyabet insülin rezistans sendromunda tip 1 diyabette, tip 2 diyabette, behçet hastalığı gibi endotel hasarı ile seyreden dejeneratif hastalıklarda, gestasyonel diyabette, insülin rezistansında ve insülinopenik diyabetik rat modellerinde arttığı bulunmuştur.

Sonuç olarak, asimetrik dimetilarjinin (ADMA) gastroözefageal reflü hastaların etiopatogenezinde önemli rol oynayabilir.

Anahtar Kelimeler:Asimetrik dimetilarjinin, biyokimyasal, ADMA.

TOTAL SÜLFİHİDRİL DÜZEYİ İLE BAZI HASTALIKLAR ARASINDAKİ KORRELASYON

¹Prof.Dr.Halit Demir

¹Doktora Öğrenci Nihat Aka

²Öğr.Gör.Canan Demir

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı

²Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

ÖZET

Tiyoller, bir sülfür atomu ve bir karbon atomuna bağlı bir hidrojen atomundan meydana gelen aynı zamanda tiyol grubu olarak da adlandırılan sulfhidril grubu (-SH) ihtiva eden bir bileşiktir. Plazmada protein tiyolleri genel olarak, protein sulfhidril gruplarını ve protein karışık disülfürleri, homosistein, sisteinilglisin, sistein ve glutasyon ile ilişkilidir. Protein SH grupları oksidasyon zincirini kırma özelliğine sahip oldukları için güçlü antioksidant özelliklere sahipler. Plazma proteinleri, önemli derecede serum albumin yapısındaki serbest sülfidril grupları sebebiyle oksidasyona karşı oldukça hasastırlar. Bu nedenle, proteinlere bağlı sülfidril grubunu tayin etmenin oksidatif stresi saptamada markır olabileceği bildirilmiştir. Plazma protein SH grupları oksidatif hasara karşı hassas olup koroner arter hastalığı, romatoidartrit, hemodiyaliz, diabetes mellitus gibi hastalıklarda düzeyinin düştüğü bildirilmiştir. Yapılan literatür çalışmalarında, kronik böbrek yetmezliği hastalarda da lipid peroksidasyon düzeyinin yükseldiği, buna karşılık antioksidan savunma sisteminin düştüğü saptanmıştır. Bu çalışmada, total sülfhidril düzeyinin bazı hastalıklarla ilişkisi açıklandı.

Sonuç olarak, total sülfidril düzeyi klinikte önemli bir biobelirteç olarak kullanılabilir

Anahtar Kelimeler: Total sülfidril düzeyi, biyokimyasal parametre, korrelasyon

ÜLSERATİF KOLİT HASTALIĞI İLE PROLİDAZ ENZİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

¹Prof.Dr. Halit Demir

¹Doktora Öğrenci Nihat Aka

²Öğr. Gör.Canan Demir

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı

²Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

ÖZET:

Ülseratif kolit, bağırsakta meydana gelen bir hastalıktır. Kronik sindirim sistem hastalığı olan ülseratif kolit, sessiz ve aktif dönemlerle seyreden hastalıktır. Bu hastalığın sebepleri arasında genetik yatkınlık, İmmün sistemin regülasyonunda bozukluk ve çevresel faktörler başlıca etkenlerdir. Prolidaz enzimi kollajen metabolizmasında prolin ve hidroksiprolin içeren imino dipeptitlerin hidrolizinden sorumludur. Hidroliz grubunda bir enzimdir. Başlıca klinik semptomları yara iyileşmesinin bozulmasına bağlı cilt ülserleri, hematolojik problemler, hepatosplenomegali, dismorfik yüz görünümü ve kronik enfeksiyonlardır. Bu enzimin yokluğunda prolin ve hidroksiprolinin düzeyi atılımı yükselmektedir. Bunun sonucunda kollajen sentezi dejenere olur. Prolidaz enzimin vücutta eksikliğinde zihinsel gerilik, tekrarlayan enfeksiyonlar, splenomegali ve deri lezyonları görülmektedir. Yapılan çalışmalarda bu enzimin eksikliğinde otozomal resesif geçişli birçok hastalık oluşmaktadır. Yapılan literatür çalışmalarında kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), bronşial astım, kardiyomiyopati, pankreatit gibi hastalıklarda prolidazenzim aktivitesinin düştüğü saptanmıştır.

Sonuç olarak, prolidaz enzimin ülseratif kolit hastalığında biyobelirteç olup olmadığı üzerinde düşünülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Prolidaz, ülseratif kolit, biyokimyasal parametre

4-6 YAŞ GURUBU KURAN KURSLARINDAKİ DEĞERLER EĞİTİMİNİN UYGULANMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Sare EVCİMİK
Din Hizmetleri Uzmanı
Elazığ İl Müftülüğü
sare_2323@hotmail.com

ÖZET:

Bu çalışmada diyanet işleri başkanlığına bağlı 4-6 yaş grubu Kuran kurslarındaki değerler eğitiminin uygulanmasına yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma nitel bir çalışma olup durum çalışması deseninde gerçekleştirilmiştir. Elazığ il merkezindeki 4-6 yaş Kuran kurslarında görev yapan öğretmenlerle görüşülmüş, elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; Kuran kurslarında görev yapan öğretmenlerinin değerler eğitimine okul öncesi eğitimde başlanılmasının gerekli olduğunu düşündükleri, değerler eğitimi kapsamında en fazla sevgi, saygı, dürüstlük, sorumluluk, vatan sevgisi, yardımlaşma, hoşgörü ve paylaşma değerlerine yer verdikleri, değerler eğitimi içeriklerini daha çok drama etkinliklerinde işledikleri, değerler eğitimi kapsamında en fazla resmi kurum ve kuruluşlara yönelik geziler düzenledikleri, değerlerin kazandırılmasında en fazla öğrenci ve aile kaynaklı nedenlerden dolayı zorlandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Değerler Eğitimi, Değer, Okul Öncesi Eğitim, 4-6 Yaş grubu Kuran Kursları,

COLOURISM AS REFLECTED IN LITERARY STUDIES**Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ**

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, aydingormez@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Zeki Edis

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, zekiedis@hotmail.com

Abstract

Predilection for faction and categorising human beings dates back to ancient times and is a universal problem. People often tend to see those who come from different geographies, societies, cultures, and economic status as others and act accordingly. Unfortunately this categorisation leads to certain undesirable effects. What is worse those affected from such a classification and suffer from it in any point in their lives might, knowingly or unknowingly, assume the role of the subject of othering, which is the very case in colourism that is believed to be worse than racism in real life. Such a discrimination is based on the skin colour of individuals. Oxford Dictionary defines colourism as “the prejudice or discrimination against individuals with a dark skin tone, typically among people of the same ethnic or racial group.” This being the case, not only are people divided into lighter and darker skins, but this becomes a devastating force among the same races. The lighter ones are privileged over darker ones who face many obstacles, including prejudices. This paper studies how such discriminations affect the society in real life as reflected in literary studies as well.

Key words: Colourism, African American, discrimination, literature

Malcolm X in Black Movement

Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, aydingormez@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Zeki Edis

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, zekiedis@hotmail.com

Abstract

This article explores the modern period of Black American drama which comes with Black Movement. African Americans have been protesting for more than a century by offering every political opportunity in the United States and trying to achieve equal rights with whites. These struggles have led, in particular, to the 1960s, to the ups and downs in the relations of the black community with its sovereignty. Looking at the work, *Malcolm X: From Darkness to Light* we can observe political career characterized by human rights activism. Alternatively, the roots of the formation of The Black Movement are illustrated with the ups and downs his career in this process. Indeed, it is formed as a result of the reconciliation of the individual goals and objectives of the movement; the existence of dissatisfactions such as racism and institutional discrimination, the weak and unequal status of blacks in the United States as well as political opportunities, such as the Civil Rights Act, the law on the right to vote, elections and the increase in the number of black officials. Additionally, with the continued increase in police violence against blacks, racial dissociation in the cultural system, in the enforcement of laws, in the economic system and, racial discrimination in the US judicial system, socio-political conditions of blacks in the United States, and so the ample reason underlined behind the collective action of blacks is provided.

Keywords: Black American, equal rights, Malcolm X, Black Movement, racial dissociation, civil rights, black officials.

TÜRKİYE’DE ENFLASYONUN BÜTÇE AÇIĞI ÜZERİNE ETKİSİ: EŞBÜTÜNLEŞME ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DAĞ

Siirt Üniversitesi, mehmetdag@siirt.edu.tr

Öğr. Gör. Fatma KIZILKAYA

Hakkari Üniversitesi, fatmakizilkaya@hakkari.edu.tr

ÖZET

Bütçe açığı, hükümetin bir yıllık süre zarfında yapmış olduğu harcamaların, elde etmiş olduğu gelirlerden fazla olması olarak ifade edilmektedir. Bütçe açığının belirli sınırlar içinde kalması ülkeler için önem arz etmektedir. Kalıcı bütçe açıkları hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde önemli bir sorun haline gelmiştir. Bütçe açıkları ve makroekonomik değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek için kapsamlı teorik ve ampirik literatürler geliştirilmiştir. Bu çalışmada 1960-2016 dönemi verileri kullanılarak Türkiye’de uzun dönemde enflasyonun bütçe açığı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Çalışmada tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ve bütçe açığının GSYİH içindeki payı verileri kullanılmıştır. Bu bağlamda ilk olarak; serilerin durağanlıkları, ADF birim kök testi ile incelenmiş ve serilerin düzey değerlerinde durağan olmayıp, birinci farkları alındığında durağan hale geldikleri görülmüştür. Seriler arasında eşbütünleşme ilişkisinin varlığı ise Johansen eşbütünleşme testi ile incelenmiştir. Eşbütünleşme testi sonucuna göre seriler arasında eşbütünleşme ilişkisinin var olduğu, yani serilerin uzun dönemde birlikte hareket ettikleri tespit edilmiştir. Elde edilen uzun dönem katsayıları incelendiğinde enflasyon ile bütçe açığı arasında negatif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Bütçe Açığı, Eşbütünleşme Testi.

NİC ÜLKELERİNDE İŞSİZLİK HİSTERİSİ: FOURIER YAKLAŞIMI

Öğr. Gör. Fatma KIZILKAYA

Hakkari Üniversitesi, fatmakizilkaya@hakkari.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DAĞ

Siirt Üniversitesi, mehmetdag@siirt.edu.tr

ÖZET

İşsizlik histerisi, kısa dönemde meydana gelen şokların işsizlik oranını bozması ve uzun dönemde işsizlik oranının eski haline dönmemesi durumu olarak tanımlanmaktadır. İşsizlikle ilgili teorik çalışmalar incelendiğinde üç temel yaklaşımdan söz edilebilir. Bunlar; doğal oran hipotezi, işsizlik histerisi hipotezi ve yapısalcı yaklaşımdır. Doğal oran hipotezinde; işsizliğe yol açan dinamiklerin etkisiyle doğal işsizlik oranında meydana gelen sapmaların geçici olduğu, uzun dönemde doğal işsizlik seviyesine tekrar dönüleceği ileri sürülmektedir. Yani işsizlik serisinin durağan bir süreç izlediği belirtilmektedir. İşsizlik histerisi hipotezinde iş piyasasındaki katılıklar nedeniyle, işsizliğe yönelik şokların etkilerinin kalıcı olduğunu ve eski seviyesine geri dönmeyeceğini ileri sürmektedir. Yani işsizlik serisinin durağan olmayan bir süreç izlediği belirtilmektedir. Yapısalcı yaklaşımda ise işsizliğe yönelik şokların çoğunun geçici etkiye sahip olduğunu, fakat bazen önemli bir şokun, doğal işsizlik oranını kalıcı olarak değiştirebileceğini ileri sürmüştür. Yani işsizlik serisinin yapısal kırılmalara izin verildiği takdirde durağan bir süreç izleyeceği belirtilmektedir. Bu çalışmada Yeni Sanayileşmiş Ülkelere (Newly Industrialized Countries: NIC) ait işsizlik oranları serilerinin durağanlığı Becker vd. (2006) tarafından geliştirilen Fourier-KPSS durağanlık testi kullanılarak araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar Brezilya, Çin ve Tayland için ele alınan dönem boyunca işsizlik histerisinin geçerli olduğunu göstermektedir. Yani bu ülkeler için ekonomide meydana gelen şokların ve ekonomik politikalarının, işsizlik oranında kalıcı etkiler bıraktığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: İşsizlik, İşsizlik Histerisi, Fourier Durağanlık Testi.

ÖZNEL EŞ AFFEDİCİLİĞİ ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI

Sevim GÜLGÜN

Yaşar ÖZBAY

Bu araştırmanın amacı, 18 yaş ve üstü sevgili/flört, nişanlı/sözlü ve evli erkek ve kadınların öznel eş affediciliğini belirlemek amacıyla hazırlanmış bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Geliştirilen ölçme aracı, 227 kişiye uygulanmış uç değeri +3,-3 dışında olan 3 kişi silinerek 224 kişiye ait veriler hesaplanmıştır. Geçerlilik ve güvenilirliği test etmek amacıyla kapsam geçerliğine (uzman görüşü), yapı geçerliğine (Temel Bileşenler Analizi), ölçüt geçerliğine (korelasyon) ve Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısına bakılmıştır. Çalışmaya ait yapılan analiz sonucunda 28 madde ve 5'li Likert tipi olarak hazırlanan ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik hesaplamaları sonucunda Düzeltilmiş Madde-Toplam Korelasyon değeri, temel bileşenler analizine göre faktör yük değerleri ve faktörler arası binişiklik test edilerek 3 madde ölçekten atılarak 25 maddelik bir ölçek elde edilmiştir. Temel bileşenler analizi sonucunda ölçeğin en düşük madde yük değeri .37 ve en yüksek madde yük değeri .83 olarak ortaya çıkan ölçeğin tek faktörlü olduğu ve toplam varyansın %44.16 açıkladığı görülmüştür. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık değeri .94, Madde Toplam Korelasyon değerleri .35 ile .80 arasındadır. Ölçeğin ölçüt geçerliliğine yönelik İlişki istikrarı ölçeğinin alt boyutu olan ilişki doyumu ile ilişkisine bakılmış, hesaplanan Pearson Momentler Çarpım korelasyon katsayısı $r = .68$ ($p < .001$) olarak bulunmuştur. Sonuç olarak, ölçeğin evlilik ilişkilerinde eşlerin karşı tarafça ne kadar affedildiklerini belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir ölçüm yaptığı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öznel Eş Affediciliği, Affetme, Geçerlik, Güvenilirlik.

4-EKSENLİ MAKİNEDE DOĞAL TAŞDAN ÜRETİLEN 3-BOYUTLU ÜRÜNLERİN İŞLENMESİNDE OPTİMUM İŞLEME PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ

Doç. Dr. Gencay SARIİŞİK

Harran Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, gsariisik@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, 4 eksenli bilgisayar kontrollü makinede (CNC) doğal taşdan üretilen 3-boyutlu ürünlerin işlenmesinde optimum işleme parametrelerinin belirlenmiştir. Deneysel çalışmalarda, 4.0 mm çapında parmak frezeli kesici uç, 1.2, 1.6 ve 2.0 mm kesme derinliği, 2000, 2500 ve 3000 mm/dk ilerleme hızı parametreleri seçilmiştir. Bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır: (1) üç boyutlu lazer cihazı ile ürünün taranarak, Alphacam programına aktarılması (2) dört eksenli makinede 4.0 mm çapında parmak frezeli kesici uç kullanarak doğal taşın işlenmesinden ortaya çıkan kesme kuvvetlerinin deneysel ölçümü; (3) spesifik enerjisi değerlerinin hesaplanması; ve (3) parametrelerin istatistiksel analizinden oluşmaktadır. CNC makinesi ile yapılan işlenebilirlik deneylerinde kesme derinliği ve ilerleme hızına göre teğetsel kesme kuvveti (F_c), radyal kesme kuvveti (F_t) ve spesifik kesme enerji değerlerinin istatistiksel analizi (ANOVA) yapılmıştır. Doğal taşın kesme kuvvet değerleri ve spesifik kesme enerji değerleri bakımından $p < 0.001$ anlamlılık düzeyinde kesme derinliği ve ilerleme hızı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır. Çalışma sonucunda, genel olarak en etkin parametre kesme derinliği ve ilerleme hızı olarak tespit edilmiştir. Doğal taş türünün, kesme kuvvetleri, güç tüketimi ve spesifik enerji üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: 4-Eksenli CNC, Doğal taş, 3-Boyutlu Ürün, Kesme Kuvveti, Spesifik Enerjisi.

DOĞAL TAŞ NİHAİ ÜRÜNLERİN KIRILMA POTANSİYELİ İNDEKSİNİN İSTATİSTİKSEL K-ORTALAMALAR KÜMELEME YÖNTEMİ İLE SINIFLANDIRILMASI

Doç. Dr. Gencay SARIİŞİK

Harran Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, gsariisik@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi A. Sabri ÖĞÜTLÜ

Harran Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, sogutlu@harran.edu.tr

Bu çalışma, inşaat sektöründe kullanılan doğal taş nihai ürünlerin kullanım alanlarındaki performansları belirlenmesi için yeni bir deney yöntemi olan çarpma dayanımı testi ile yapılan bir araştırmayı kapsamaktadır. Yaygın olarak kullanılan 15 farklı tür doğal taşın jeolojik formasyonlarına göre kategorize edilmiştir. Bu çalışma üç bölümden oluşmaktadır: (1) doğal taş nihai ürünlerin çarpma dayanımı test cihazları ile çarpma dayanımı ve sıçrama katsayısının ölçülmesi; (2) kopma enerjisi değerlerinin hesaplanması; ve (3) verilerin istatistiksel K-ortalama kümeleme yöntemi ile sınıflandırılmasından oluşmaktadır. Bu deneylerden elde edilen veriler yardımıyla doğal taşların çarpma dayanımı, kopma enerjisi ve sıçrama katsayısı istatistiksel K ortalama kümeleme yöntemi ile kırılma potansiyeli indeksi belirlenmiştir. Doğal taşların belirlenen istatistiksel analiz sonuçları dikkate alınarak, çarpma dayanımlarına bağlı olarak sınıflandırılmış, kullanım alanlarındaki performansları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Taş Nihai Ürün; Çarpma Dayanımı; K Ortalama Kümeleme Analizi

FARKLI KARIŞIMLARDA VE DESENLERDE ÜRETİLEN BETON KARO TAŞLARININ KAYMA DİRENÇLERİNİN BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gültekin ÇOŞKUN

Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas MYO, coskunge@gmail.com

Doç. Dr. Gencay SARIŞIK

Harran Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, gsariisik@gmail.com

Burcu ŞAHAN

Ulusal Zemin Güvenliği Enstitüsü, uzge@uzge.org

ÖZET

Bu çalışma; günümüzde topluma açık alanlarda özellikle bina girişlerinde, merdiven basamaklarında, kaldırımlarda, park-bahçelerde, yürüme yollarında ve araç yollarında yüzey kaplama malzemesi olarak, doğal taşların yanı sıra beton karo taşları da yaygın bir kullanıma sahiptir. Ülkemizde 07 Temmuz 2015 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile ıslak ortamda kullanılan zemin kaplamalarının ve eğimli rampaların kaymaz özellikte olması istenmektedir. Bu nedenle hem iş güvenliği hem de yayaların emniyeti açısından doğal taşların yanı sıra beton karo taşlarının zemin kaplama malzemesi olarak tasarımında ve kullanılmasında kayma direnci önem verilmesi gereken bir konu olarak ön plana çıkmaktadır. Bir kent, parkları, bahçeleri, dinlenme yerleri, kaldırımları ve yürüme yolları ile insanlara günlük yaşamlarında kolaylık sağlamalı, güvenli olmalı, huzur vermeli aynı zamanda estetik duygularda hissettirmelidir. Bu amaçla, farkı iki tür beton karışımında, farklı iki desen üzerinde ve farklı iki ortamda (kuru-ıslak) beton karo taşlarının TS EN 14231 “Pandül Deney Donanımıyla Kayma Direncinin Tayini” standardına göre çalışan pandül test cihazı kullanılarak kayma dirençleri ile DIN 51131 “Döşemelerin kaymayı önleme özelliğinin kontrolü” standardına göre çalışan GMG 200 Test cihazı kullanılarak beton karo taşlarının dinamik sürtünme katsayıları bulunmuştur. Elde edilen verilere göre beton karo taşlarının güvenlik sınıflaması yapılarak, kullanım yerlerine göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Kayma Direnci, Dinamik Sürtünme Katsayısı, Beton Karo Taşı, Pandül, GMG 200.

TRABZON İLİNDEKİ KAPALI YÜZME HAVUZ SULARININ MİKROBİYOLOJİK VE KİMYASAL ANALİZİ

Prof. Dr. Ömer DALMAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, dalman@ktu.edu.tr

ÖZET

Yüzme havuzları, tüm dünya şehirlerinde eğlence ve spor için büyük eğlen dinlen tesisleri haline gelmiştir, ancak standart kurallar, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, havuzlardaki kirletici maddeler hakkında ve mümkün olan en az şey bilinmektedir.

Bu çalışma, Trabzon ilindeki kapalı yüzme havuz sularının kalitesini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Mikrobiyal ve kimyasal maddelere maruz kalma risklerini değerlendirmek, kirleticiler ve eğitilmiş havuz operatörlerinin bir kalite güvence sistemi kullanıp kullanmadığını öğrenmek, yüzme havuzlarında hijyenik koşullar ve su kalitesini etkileyip, etkilemediğini araştırdık. Örnekler serbest klor, pH ve standartlara göre birkaç mikrobiyolojik gösterge için analiz edilmiştir. Test edilen 90 örnekten 6'sı ya kabul edilemez bulunmuştur. Bu örneklerin kimyasal (5) veya mikrobiyolojik parametrelerden (1) i kabul edilemezdir.

Bizim sonuçlarımıza göre, Mikrobiyolojik olarak kabul edilemez örneklerin çoğunun tavsiye edilen klor düzeyleri vardı yoktu pH değerleri çok yüksekti. 10 örnekte 0.2 mg / L'nin altında bir serbest klor düzeyi bulunmuştur. Mikrobiyal riskleri daha kabul edilebilir bir seviyeye indirmek için yüzme havuzlarında en az 0.2 mg/L'nin üzerinde serbest klor bulundurulmalıdır. Havuz operatörlerinin eğitimi ile birleştirildiğinde, havuz sularında sağlık risklerinin azalması sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yüzme havuzu, Sağlık riskleri, Mikrobiyolojik göstergeler, Su kalitesi

TRABZON İLİNDEKİ KAPALI YÜZME HAVUZ SULARINDA NH_4^+ , NO_2^- , NO_3^- VE KLORAMİNLERİN ANALİZİ

Prof. Dr. Ömer DALMAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, dalman@ktu.edu.tr

Yüzme havuzları, tüm dünya şehirlerinde eğlence ve spor için büyük eğlen dinlen tesisleri haline gelmiştir, ancak standart kurallar, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, havuzlardaki kirletici maddeler hakkında çok az şey bilinmektedir. Bu çalışmada, NH_4^+ , NO_2^- , NO_3^- ve kloramin konsantrasyonları analiz edildi: NH_4^+ ; $0.444 \pm 0.021 \text{ mg L}^{-1}$, NO_2^- ; $0.434 \pm 0.022 \text{ mg L}^{-1}$, NO_3^- ; $35 \pm 10.11 \text{ mg L}^{-1}$ and Chloramines; $0.128 \pm 0.032 \text{ mg L}^{-1}$. Toplam 8 yüzme havuzundan ayda 2 adet olmak üzere yıl boyunca 192 adet numune analiz edildi. Numuların analizi Ultraviyole görünür (UV-VIS) spektroskopi yöntemi ile yapıldı. Bu çalışmada aylık kalite parametresi sonuçları değerlendirilmiştir. Standart değerler ülkelerden ülkeye değişiklik göstermektedir. Sonuç olarak, analiz sonuçları an az 1 adet numunenin standart değerini (Sağlık Bakanlığı, Türkiye) üzerinde olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüzme havuzu, Amonyum, Nitrit, Nitrat, Bağlı klor

LEJYONELLA HASTALIĞI VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Prof. Dr. Ömer DALMAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, dalman@ktu.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Nuri YILDIRIM

Karadeniz Teknik Üniversitesi, nuri@ktu.edu.tr

ÖZET

Hastaneler ve oteller Lejyoner hastalığı için önemli risk çevreleridir. Hastalığın önlenmesi, sistematik bir program yürütülmesini ve hastanede risk değerlendirilmesi ile birlikte aktif bir çalışma yapılmasını gerektirmektedir. Su sisteminde Legionella varlığının aranması hastaneler ve otellerde risk değerlendirmesinin bir bileşeni olarak kabul edilir. Legionella incelemesinden anlamlı bir sonuç elde edilebilmesi su örneklerinin tesisatı iyi temsil edecek şekilde alınması ile başlayan bir süreçtir. Laboratuvarda örneklerin incelenmesinde kullanılan prosedürler ise bakterinin başarılı bir şekilde izolasyonuna izin vermelidir. Bu çalışmada, hastane ve otel kaynaklı Lejyoner hastalığının kontrolü temelinde, su sistemlerinde Legionella incelemesinin belli başlı prensipleri özetlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lejyoner hastalığı, Su mikrobiyolojisi, Su kalitesi

TARIM TOPRAKLARININ BAZI FİZİKO-KİMYASAL TOPRAK ÖZELLİKLERİ İLE AĞIR METAL İÇERİKLERİNE YÖNELİK ZENGİNLEŞME FAKTÖRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ: GÜMÜŞHANE İLİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI¹

Prof. Dr. Orhan DENGİZ²

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI¹

¹Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt, TÜRKİYE, arifozyazici@siirt.edu.tr, gulenozyazici@siirt.edu.tr

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü, Samsun, TÜRKİYE, odengiz@omu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'nin Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Gümüşhane ili tarım arazilerinde dağılım gösteren toprakların; bazı fiziko-kimyasal toprak özellikleri ile ağır metal içeriklerinin incelenmesi, ele alınan ağır metallere ait zenginleşme faktörü değerlerinin belirlenmesi ve toprak özellikleri ile ağır metal zenginleşme faktörü arasındaki ilişkilerin ortaya konması amacıyla yürütülmüştür. Bu amaca yönelik olarak örnek çalışma alanından toplam 319 adet toprak örneği alınmıştır. Alınan toprak örneklerinde; bünye, pH, elektriksel iletkenlik, kireç, organik madde, alınabilir fosfor (AbP) ve ekstrakte edilebilir potasyum (EeK) gibi toprakların temel verimlilik parametreleri ile potansiyel toksik elementler olarak toplam bakır (Cu), çinko (Zn), kurşun (Pb), kadmiyum (Cd), nikel (Ni), krom (Cr) ve kobalt (Co) analizleri yapılmıştır. Topraklarda ağır metal birikiminin değerlendirilmesi amacıyla zenginleşme faktörü (ZF) hesaplanmıştır. Araştırma topraklarının; % 89.98'i orta bünyeli, % 8.77'si ağır bünyeli ve % 1.25'i ise hafif bünyeli olduğu, pH değerlerinin 3.96-8.30 arasında değişiklik gösterdiği, tuzluluk yönünden toprakların sorunlu olmadığı belirlenmiştir. Kireç ve organik madde içeriklerinin sırasıyla % 0.1-42.9 ve % 0.65-12.53 arasında değiştiği toprakların; AbP kapsamlarının incelenen örneklerin % 52.04'ünde çok az/az, EeK içeriklerinin ise % 70.53'ünde yeterli düzeyde olduğu saptanmıştır. Ortalama en yüksek ZF değeri kadmiyumdan (10.052) elde edilmiş olup, diğer metaller (Cu, Zn, Ni, Cr, Pb ve Co) daha küçük ZF değerleri göstermiştir. İncelenen topraklarda kritik değeri aşan Cu, Zn ve yüksek ZF değeri gösteren kadmiyumun, muhtemelen aşırı fosforlu gübreleme ve kimyasal ilaçlardan kaynaklanabileceği; yine bazı örnekler itibariyle kritik değeri aşan Ni, Cr ve Co değerlerinin ana materyalden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağır metal, zenginleşme faktörü, toprak fiziko-kimyasal özellikler, Gümüşhane

ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEKNOLOJİ ENTEGRASYONUNA YÖNELİK ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Erhan ÜNAL,

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye,

eunal@aku.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, son sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının teknoloji entegrasyonuna yönelik öz yeterliklerini belirlemek ve öz yeterliklerinin cinsiyete ve bölüme göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir. Araştırma tarama modelinde, 140 öğretmen adayının katılımıyla yürütülmüştür. Bu çalışmada veriler kişisel bilgi formu ve Teknoloji Entegrasyonuna Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, ilişkisiz örneklem için t-testi ve varyans analizi kullanılmıştır. Araştırmadan çıkan sonuçlara göre, öğretmen adaylarının teknoloji entegrasyonuna yönelik öz yeterlikleri yüksektir. Öğretmen adaylarının teknoloji entegrasyonuna yönelik öz yeterlikleri cinsiyete ve sınıfa göre farklılaşmadığı bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Teknoloji entegrasyonu, öz yeterlik, öğretmen adayı.

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine 4th grade preservice teachers' level of technology integration self-efficacy and to determine whether preservice teachers' level of technology integration self-efficacy differ in terms of gender and department. . The survey method has been used in this research and 140 preservice teacher attended the survey. Data was gathered with individual knowledge form, “Technology Integration Self Efficacy Scale” in this study. For data analysis, average, standard deviation, independent samples t-test and analysis of variance has been used. Results showed that preservice teachers had high level of technology integration self-efficacy. Preservice teachers' level of technology integration self-efficacy did not differ in terms of gender and department.

Key Words: Technology integration, self efficacy, preservice teacher

ÖĞRETİM MATERYALİ TASARIMINDA WEB 2.0 ARAÇLARININ ÖNEMİ

Arş. Gör. Dr. Erhan ÜNAL,

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye,

eunal@aku.edu.tr

ÖZET

Okullarda teknoloji entegrasyonu sürecinde bilgisayar, projeksiyon, akıllı tahta gibi gerekli donanımları sağlamak yeterli değildir. Öğrenme öğretme sürecinde gerekli öğretim materyallerinin üretilerek kullanılması da gerekmektedir. Bu nedenle öğretmen adaylarına çeşitli dijital öğretim materyalleri üretmelerini sağlayacak fırsatlar verilmelidir. Dijital içeriklerin ve materyallerin hazırlanması sürecinde ücretsiz, herkesin internet üzerinden erişim sağlayıp kullanabileceği web 2.0 teknolojileri kullanılabilir. Bu nedenle bu çalışmada dijital içerik ve materyal geliştirmede yeri olan web 2.0 teknolojilerinin öğretmen eğitimindeki yeri tartışılacaktır. Bunun için web 2.0 teknolojilerinin öğrenme öğretme sürecinde içeriğin oluşturulmasında teknolojik ve pedagojik yönden sağladığı olumlu katkılar ve öğretmen yetiştirme müfredatında yer alan Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Tasarımı dersinin önemi, ilgili alanyazın bağlamında açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0 teknolojileri, öğretmen eğitimi, öğretim materyali.

ABSTRACT

It is not sufficient to provide the necessary equipment such as computer, projection, smart board in technology integration. The production and use of the necessary instructional materials in the learning and teaching process is also necessary. For this reason, preservice teachers should be given opportunities to prepare various digital instructional materials. Web 2.0 technologies can be used due to the free of charge as well as easy of access via internet in the process of developing digital contents and materials. Therefore, the role of web 2.0 technologies which can be used for developing digital content and material in teacher training will be discussed in this study. For this reason, the positive contributions of Web 2.0 technologies in the teaching and learning process in terms of technological and pedagogical content, and the importance of the instructional technologies and material design course in the teacher training curriculum are explained in the context of the related literature.

Keywords: Web 2.0 Technology, teacher training, instructional material.

ALKOL BAĞIMLILIĞINA BAĞLI DAVRANIŞ BOZUKLUKLARI VE RUHSAL ETKİLERİ

Yılmaz KAPLAN

MEB, Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü, Elazığ
yilmazzkaplan@gmail.com

ÖZET

Günümüzde yaygın olarak kullanılan Alkol kelimesinin kökeni Arapça olmakla beraber bir şeyin özü, aslı olarak tanımlanmaktadır. Alkol kullanımının geçmişi Paleolitik çağlara kadar uzanmaktadır. Yapılan etimolojik çalışmalar bun konu ile ilgili önemli ipuçları vermektedir. Özellikle Orta Çağda Arapların damıtma teknikleri ile yaptıkları şarap yapımı Avrupalılar tarafından alınmış ve manastırların egemenliğine geçmiştir. Alkol bağımlılığı, ruh sağlığını etkileyecek kadar yüksek derece de alkol tüketmek ve alkol alma istediği devam ettiğinden tedavi olunması gereken bir durum olarak tanımlanabilmektedir. Alkol kullanımı birçok sorunun ortaya çıkmasına neden olduğundan sık sık yasaklanmış ama yine de kullanımı bırakılamamıştır. İlk kullanımlarında düşük doz ve sadece keyif için kullanılan alkol, kullanım sıklığının artması sonucu alınan dozun da artmasına neden olmuştur. Kullanan kişiler de bir süre sonra yoksunluk ortaya çıkmakta ve bunun etkisi ile daha fazla doz ve daha sık kullanım tercihinin olduğu gözlenmektedir. Bu durum beraberinde alkol bağımlılığı sıfatlandırılmasını kişiye kazandırmaktadır. Kişinin bağımlı olduğunu kabul etmediği sık rastlanan bir durumdur. Bu nedenle; verdiği zarar değerlendirmesi yapamamakta, kendisi dışında, ailesine, çevresine, sosyal yaşamına, karakterine ve hatta topluma karşı neden olduğu zararları da görememektedir. Bağımlı ve ya hasta olarak değerlendirilen kişinin bunu fark edememesinde ki en önemli nedenlerden biri, yoğun kullanımı sonucunda beyin hücrelerinde ki değişim ve bozulmaları anlayamamış olmasıdır. Kişi kendine bir zararı olmadığını, aldığı alkolün onun kontrolünde olduğunu ve ona bir şey olmayacağını düşünüyor olması tüm bu değişimleri ve yol açtığı zararları görmesini engellemektedir. Hâlbuki ki; yoğun alkol kullanımı kişi için artık zevk ve eğlence olmaktan çıkmış ve ciddi sorunlara neden olan davranış bozukluğu ile bu durum yer değiştirmiştir. Alkol bağımlısı bireyler de görülen en önemli davranış bozuklukları, anksiyete, bellek kaybı, uykusuzluk, duygu durum bozuklukları, kalıcı demans, depresyon, kişilik ve psikotik bozukluklar olarak sıralanabilmektedir. Alkol bağımlısı olan kişilerde görülen ruhsal değişimler ve sorunlar, alkol kullanımının alınma dozuna göre ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmamız da; Alkol bağımlılığı ve bağımlılığın oluşması sonucunda ortaya çıkan ruhsal etkileri incelenmiş ve tedavi süreci hakkında bilgiler paylaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELEER: Alkol, Bağımlılık, Ruhsal Etkiler

KAYNAK İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Dr. Öğrt. Üyesi Nürettin AKÇAKALE

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, akcakale_n@ibu.edu.tr

ÖZET

Kaynak; ısı ve ya hem ısı ile basınç yardımı ile aynı özellikte veya özellikleri birbirine yakın iki parçanın birbirine birleştirilmesi işlemidir. Metal ve plastiklerin kaynakla birleştirilmesi mümkündür. Kaynak; günümüzde endüstrinin hemen her alanında imalat, tamir ve onarım işlerinde bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Kaynaklı birleştirmeler imalat yöntemi olarak, dökümün, dövmenin ve perçinle birleştirmenin bir başka şeklidir.

Metalik malzemeyi ısı veya basınç veya her ikisini birden kullanarak ve aynı cinsten ve erime aralığı aynı veya yaklaşık bir malzeme katarak veya katmadan birleştirme işlemine "metal kaynağı" adı verilir. İki parçanın birleştirilmesinde ilave bir malzeme kullanılırsa, bu malzemeye "ilave metal, elektrot veya kaynak çubuğu vb" isimler verilir.

Günümüzde kaynak yöntemleri; basınç kaynakları, ergitme kaynakları ve özel kaynak yöntemleri olarak üç gruba ayrılır.

Kaynakçılık mesleğinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda pek çok problemle karşılaşılabilir. Kaynak işlemleri sırasında elektrot örtüsünden, kullanılan koruyucu gazlardan, kaynak örtüsü olarak kullanılan tozlardan ortaya çıkan duman, toz ve gazlar gerekli emniyet tedbirleri alınmadığında vücutta geçici ve kalıcı hasarlara sebebiyet vermektedir.

Kaynak yaparken operatörlerin ve etrafta bulunanların maruz kaldığı tehlikeler; toz, gaz ve duman gibi hava kirleticiler, kaynak esnasında ortaya çıkan zararlı kaynak ışınları, çalışma ortamında ortaya çıkan gürültü, elektrik enerjisi ile çalışma kaynaklı tehlikeler, endüstriyel gazların ve basınçlı gaz tüplerinin yol açacağı tehlikeler ve kaynak yapılan ekipman ile ortamdaki kaynaklanan tehlikeler şeklinde özetlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kaynak Yöntemleri, Kaynakta İş Sağlığı, İş Güvenliği, .

ALKOL BAĞIMLILIĞI, BELİRTİLERİ, NEDENLERİ VE İNSAN VUCUDU UZERİNDE Kİ METABOLİK ETKİLERİ

Yasemin AĞAOĞLU

Kavram Meslek Yüksek Okulu İstanbul

yasemin.agaoglu@kavram.edu.tr

ÖZET

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de alkol bağımlılığı ve buna bağlı olarak hayatını yitiren kişi sayısı gün geçtikçe hızla artmaktadır. Bağımlılık tanımı ilk olarak alkol için yapılmıştır ve son zamanlarda bu durum bir hastalık olarak kabul görmektedir. Alkol bağımlılığına neden olan sebepleri biyoloji ve sosyal olarak inceleyebilmekteyiz. Kişiler aile içi ve ya çevresindeki sorunlarla başa çıkmayacakları zaman çözümü alkol de bulmaktadır. Psikolojik etmenler içinde kişinin mutsuz olması tatmin sorunu yaşaması ve kendine olan güvensizliği yine bireyi bu bağımlılığa itebilmektedir. Birçok sorunun üstesinden gelebilmek için ve çoğu zaman bu sorunları unutabilmek için tercih edilmektedir. Alkol bağımlılığı kişiyi suça sürükleyebilmekte ve sosyal çevresindeki yapıyı tamamen bozabilmektedir. Alkol kullanan ve bağımlı olan kişinin beyin yapısında ciddi bozulmaların olmasının yanı sıra kişinin sağlıklı karar verebilme yada sağlıklı düşünebilme yetilerini de kaybetmiş olması ortaya çıkabilmektedir. Bağımlı kişi; alkol kullanmadığı anlar da bile şüursuz davranışlar gösterebilmektedir. Genç yaşlarda başlayan alkol kullanımının en büyük nedeni aile ve çevre faktörü olarak görülmektedir. Ailesin de ya da çevresinde sürekli alkol kullanan bireyler var ise kişi bu duruma özenecek ve normalleştirilmiş kullanıma adım atacaktır. Çoğu arkadaş çevresinde içmiyor olmak hoş karşılanmamakta ve kişi bu durumla karşılaşmamak, kendini ispat etmek için bile kullanıma başlayabilmektedir. Alkol bağımlılığı sadece kullanan kişiyi değil, kişinin bulunduğu sosyal çevredeki bireyleri, ailelerini, ülke ekonomisini ve ülkenin suç oranında ki artışı da yakından ilgilendirmektedir.

Bu çalışmada; alkol bağımlılığının ne olduğunu, nasıl bağımlı olunduğunu, buna iten etkenleri ve vücutlarındaki metabolik etkileri konularını irdelenmiştir. Bu bağımlılık sonucunda ortaya çıkan metabolik bozukluklarının ne gibi sorunlara yol açtığı da incelediğimiz konular arasın da yer almaktadır. Çünkü alkol bağımlılığı; neden olduğu metabolik sorunlar sonucunda büyük bir sağlık sorunu olmanın yanı sıra; trafik kazaları, intihar, adam öldürme; hırsızlık, suça yönelme, gibi sorunları da beraberinde getirmektedir. Ancak bağımlı olan kişinin bunu bir hastalık gibi kabul edip tedavi olmayı tercih etmesi ise iknası zor bir durumdur. Birey bunu kabullenmek istemez ve kaçmak için yöntemler arar. Kendini asla bir bağımlı olarak kabul etmediği gibi bunun bir sağlık sorunu olarak ta görmez.

Alkol ağımlısı kişilerin biyolojik sistemlerinde meydana gelen bozulmalar ve kişileri toplumdaki koparmaktadır. Bu bireylerin başlama nedenleri araştırılmalı ve bunun bir sağlık sorunu olduğu konusunda kişi bilinçlendirilerek tedavi olması yolunda çalışmalar yapılmalıdır. Bireyleri başlama nedenlerinden uzak tutmak ve onlara yeni bir başlangıç yapabilmeleri için destek olunacağı bilgisinin de önemle verilmesi toplumsal bir sorumluluk

olmalıdır. Geri kazanılan her birey önlenen bir çok suçun nedeni ve sonunun ölüm yerine umudun olduğu bir hayatın başlangıcıdır.

ANAHTAR KELİMELEER: Bağımlılık,Alkol-Suç-Aile

Kür Şartlarının Reaktif Pudra Beton Üretimindeki Etkisi

Mehrzad Mohabbi Yadollahi

Department of Civil Engineering, Bingöl University

ÖZET:

Reaktif pudra betonları günümüzdeki yeni ve modern beton çeşitlerindedir bu betonlar ultra yüksek performanslı betonlar olarak sınıflandırılmaktadır. Bu betonlarda iri agregalar yerine ince taneler kullanılmaktadır ve böylece daha yoğun bir betonun elde edilir ve yoğunluğun artması ise matris boşluklarının azalması demektir. Bu betonlar donma çözülme, sülfat ve asit saldırılarına karşı daha dayanıklı olmakta ve daha iyi mekanik özellikler sergilemektedir. Bu betonlarda 800 MPa basınç dayanımına ulaşılabilir fakat bunun için priz süresinde ve kür aşamasında yüksek basınç ve yüksek sıcaklığa ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle bu betonlar uygulamada prefabrik yapılarda kullanılabilirler ve normal yapılarda kullanılabilmesi mümkün değildir buda büyük bir dezavantajdır. Bu çalışmada amacımız RPB betonlarında otoklav yöntemine alternatif olarak sıcak su kür yönteminin geliştirmesi ve bu kür yönteminin RPB betonun mekanik özellikler üzerindeki etkisini incelemektir. Bu nedenle çalışmamızda otoklav ile birlikte farklı sıcaklarda yani 50, 70, 90°C derecede su kürü de yapılmıştır. 90°C de sıcak su ile kür yapılan lifli ve liffsiz numuneler için elde edilen basınç mukavemetleri sırası ile 153,18 ve 134,01 MPa olmuştur. Bu değerler otoklav kür koşullarında elde edilen basınç mukavemetleri ile kıyaslanırlarsa oranları sırası ile 0,917 ve 0,912 olacaktır. Oranın bu kadar yüksek olması ve kür aşamasında düşük maliyeti de göz önünde bulundurulursa yüksek sıcaklıktaki su kür yönteminin otoklav kür yöntemine alternatif olarak kullanılabileceği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Reaktif pudra beton, sürdürülebilir beton, basınç dayanımı, silis dumanı

Effect of Curing Conditions on Reactive Powder Concrete Production

ABSTRACT: Reactive powder concretes (RPC) are classified in modern concrete types. These concretes are assorted as ultra-high performance concrete. In these concretes, very fine aggregates are used instead of coarse and normal aggregates, so a more dense concrete is obtained as a result density is increased and the matrix cavities are reduced. These concretes are more resistant to freeze thaw, sulphate and acid attacks and have better mechanical performance. The compressive strength of 800 MPa or more can be achieved by these concretes, but high pressures and high temperatures are required in setting time and curing period. For this reason, these concretes can be used only in prefabricated structures and cannot be used in normal structures. The aim of this study is to investigate the effect of warm water curing method as an alternative to autoclave method in RPC concrete and assessment the effect of this curing method on mechanical properties of produced RPB concrete. For this reason, in our study, water curing was carried out at different temperatures, i.e. 50, 70, 90 ° C also autoclave curing method has been done. The compressive strengths obtained for fiber and non-fiber samples cured with hot water at 90 ° C were 153,18 and 134,01 MPa, respectively. If these values are compared with the compressive strengths obtained by autoclave curing conditions, their ratios will be 0.917 and 0.912, respectively. It is understood that the warm water curing method can be used as an alternative to the autoclave curing method considering the good ratio and low cost of this curing method.

Keywords: Reactive powder concrete, sustainable concrete, compressive strength, silica fume

Başlangıç Geometrik Kusurunun Kemer Şeklindeki Çift Katmanlı Uzay Kafes Sistemlerin Taşıyabileceği Yük Üzerindeki Etkisi

Mehrzađ Mohabbi Yadollahi*

*İnşaat mühendiliği bölümü, Bingöl Üniversitesi, Türkiye

Özet: Üç boyutlu uzay kafes sistemlerde kusurlar kaçınılmazdır. Bazı kusurlar yapının inşa sürecinde meydana geliyor ve bu kusurların etkisinde içyapı kuvvetlerinin etkilenmemesi kaçınılmazdır. Yapılarda bir eleman burkulduktan sonra bazen yük taşıma yeteneğine hala devam edebilmektedir fakat deha sonra basınç elemanı kritik bir konuma gelip tamamen burkulabilir. Eleman burkulduktan sonra mukavemetinin büyük bir kısmını kaybeder. Sonuç olarak bu elemanın yükü başka elemanlarla aktarılır ve bu elemanlar yeni dağılımdan meydana gelen yükü taşıyamıyorsa diğer elemanlarda da ard-arda burkulmalar başlar. Çift katmanlı ve kemer şeklinde yapılan uzay kafes sistemlerin çok yüksek hiperstatiklik dereceleri vardır fakat bu yapılar da böyle bir kırılmaya maruz kalabilir. Yapılarda geometrik kusurların en önemlilerinden biri de başlangıç eğrilik kusurudur. Bu tezde, başlangıç eğrilik kusuru, geometrik kusur olarak seçilmiştir ve bu kusurun yapının taşıyabileceği yük ve kuvvet üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu çalışmada iki katmanlı kemer şeklinde olan uzay kafes sistem model olarak kullanılmıştır. Mesnetler alt katman kenarında ve mafsalı sabit mesnet olarak seçilmiştir. Yükseklik/net açıklık oranı 0,22 olarak alınmıştır. Kullanılan üst ve alt katmanlar kare olarak seçilmiştir. Yükleme eşit olarak iterasyonlu ve aşama aşama artan yük olarak alınmıştır. Yükleme yapının tamamen göçmesine kadar artırılmıştır. İlk durumda yapıda üniform dağılmış geometrik kusurlar için ve daha sonra ikinci durumda Monte Carlo yöntemine dayalı 30 farklı rastgele dağılımlı kusurlu yapı için analizler gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre en kötü durumda yaygın kusurlu (elemanların hepsinde kusur 0,0011) durumuna göre yapının maksimum taşıyabileceği kuvvette 41% oranında düşüş meydana gelmiştir.

Anahtar kelimeler: Geometrik Kusurlar, Rastgele Dağılım, Çift Katmanlı Uzay Kafes Yapılar

بررسی تاثیر ناکاملی هندسی اولیه اعضا در ظرفیت باربری چلیکهای دو لایه فضا کار

چکیده :

وجود ناکاملی های هندسی اعضا در سازه های فضا کار تقریباً غیر قابل اجتناب می باشد، علاوه بر آن در سرهمبندی سازه ها هم، ناکاملیهایی حاصل می گردد و این حقیقت که آنها در ایجاد نیروهای داخلی تاثیر گذار می باشند، غیر قابل انکار می باشد

هنگامی که یک عضو تسلیم می شود، سختی خود را از دست می دهد، با وجود این به تحمل بار بیشتری ادامه می دهد، از طرف دیگر عضو فشاری کمانش کرده ، بسیار بحرانی می شود و بعد از کمانش، عضو مقدار زیادی از مقاومت خود را از دست می دهد، بنابراین نیروها به اعضای مجاور منتقل می شوند و این باعث می شود که اعضا به صورت پی در پی کمانش کنند. چلیک های دولایه نیز که از لحاظ استاتیکی درجه نا معینی بالایی دارند ممکن است به سبب نامناسب بودن اعضا (ناکاملی ها) دچار این پدیده شوند، بنابر این با توجه به اینکه انحنای اولیه عضوی، عمومی ترین نوع ناکاملی هندسی می باشد که در سازه های عملی شناخته شده می باشد، در این پایان نامه به عنوان ناکاملی موثر در تحقیق انتخاب گردیده و سعی بر بررسی تاثیر این ناکاملی در ظرفیت باربری سازه مدلسازی شده، گردیده است. مدل انتخاب شده از نوع چلیک دو لایه است که از تکیه گاههای سرتاسری مفصلی غلتکی در لبه لایه پایین به عنوان تکیه گاه استفاده شده است و نسبت ارتفاع خالص به طول دهانه خالص 0/22 بوده و نوع آرایش شبکه لایه بالا و پایین از نوع مربع روی مربع انتخاب شده است. بارگذاری مورد استفاده از نوع بار گذاری یکنواخت روی گرههای لایه بالا بوده است که به صورت نموی تا مرحله ای که سختی سازه به صفر برسد و کمانش کلی رخ دهد، ادامه یافته است. تحلیل به دو صورت انجام گرفته است به این صورت که یکبار برای ناکاملی های یکنواخت مرسوم و بار دیگر برای 30 حالت توزیع تصادفی که مبتنی بر روش مونت کارلو بوده است و پس از آنالیز کاهش مقاومت ماکزیمی در حدود 41% نسبت به حالت متداول (ناکاملی 0/001 طول تمام اعضا ، حالت متداول فرض شده است.) حاصل گردیده است،

واژه های کلیدی:

ناکاملی هندسی، توزیع تصادفی، چلیک دو لایه

Review: perlite Based Geopolymer Production by Alkali Activation

امکاتسنجی تولید سیمان ژئوپولیمیری از پرلیت

Mehrzaad Mohabbi Yadollahi^{*1}

^{*1}Department of Civil Engineering, Bingol University, Bingol, Turkey

خلاصه :

پرلیت ماده ای آتشفشانی و ولکانیک می باشد. اخیرا بر اساس تحقیقات انجام گرفته خصوصیات پوزولانی پرلیت آسیاب شده به اثبات رسیده است. بنابراین پرلیت برای کشورهای همانند ایران که دارای منابع عظیم پرلیت می باشند دارای اهمیت زیادی می باشد. هدف از انجام این پروژه بررسی استفاده از پرلیت که دارای قلیائیت زیادی می باشد به عنوان سیمان در بتن و همچنین بررسی مشکلات احتمالی در پروسه اکتیواسیون می باشد. و همچنین تعیین مقادیر بهینه مواد شیمیائی جهت اکتیواسیون پرلیت می باشد. در نتیجه به این پرسش پاسخ داده خواهد شد که آیا پرلیت با توجه به بافت آمورف و ترکیبات آلومینوسیلیکاتی آن قابلیت اکتیواسیون در محیط های با قلیائیت زیاد را دارا می باشد؟ با توجه با کاهش آلودگیهای زیست محیطی و کاهش دی اسید کربن و گازهای گلخانه ای در صورت مثبت بودن پاسخ گام عمده ای در یافتن جایگزین مناسب برای سیمان و بتن عادی برداشته خواهد شد.

سوالات مطرح شده در این خصوص عبارتند از:

- آیا استفاده از NaOH و Na_2SiO_3 به عنوان اکتیواتور جهت اکتیواسیون پرلیت موثر میباشد؟
- بهترین مولاریته مواد قلیایی جهت اکتیواسون چقدر می باشند؟
- دمای اپتیم جهت کیورینگ چه دمایی می باشد؟
- تغییرات احتمالی این پارامترها چه تاثیری در نتایج خواهد داشت؟
- همچنین فرضیات بکار رفته در این طرح عبارتند از:
- استفاده از ترکیب NaOH و Na_2SiO_3 عاملی موثر در اکتیواسیون پرلیت می باشد.
- دمای بهینه کیورینگ 65 درجه سانتیگراد می باشد.

کلمات کلیدی: سیمان ژئوپولیمیری، بتن ژئوپولیمیری، اکتیو سازی

***Farklı patlıcan çeşitlerinde Epitrix hirtipennis* (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae)'in yapraktaki zarar oranının belirlenmesi**

**Nihal KOÇAK¹,
Selime ÖLMEZ BAYHAN²**

¹Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu /Elazığ, E-mail: nihal.kocak.23@gmail.com

²Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü E-mail: solmez@dicle.edu.tr

Bu çalışma kontrollü koşullarda yetiştirilen dört patlıcan çeşidi üzerinde *Epitrix hirtipennis* 'in zarar oranını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada Kemer, Topan, Şeyhkent, Aydın siyahı patlıcan çeşitlerine ait genç (kotiledon yapraklardan alınan örnekler) ve yaşlı yapraklardan (4-5 yapraklı aşama) eşit boylarda alınan yapraklar üzerine her bir gözlem kabında 4 çeşit ve 10 *E. hirtipennis* erginleri yerleştirilerek çalışma yürütülmüştür. Çalışma süresince incelenen örneklerde *E. hirtipennis*'in Genç yapraklarda ki zarar oranının yaşlı patlıcan yapraklarındaki zarar oranından daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Genç yapraklardaki ortalama zarar oranı % 23 olarak bulunurken yaşlı patlıcan yapraklarında % 16 bulunmuştur. Patlıcan çeşitleri arasındaki ortalama zarar oranı ise genç yapraklarda sırasıyla Topan, Şeyhkent, Kemer, Aydın siyahı olarak belirlenirken, yaşlı yapraklardan alınan örneklerde ortalama zarar oranı ise, Kemer, Topan, Aydın siyahı, Şeyhkent olarak tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Zarar oranı ,Tütün toprak piresi, patlıcan çeşiti, Alticinae

Determining the damage rate of *Epitrix hirtipennis* (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) on the leaves in different eggplant varieties

ABSTRACT

This study was carried out to determine the damage rate of *Epitrix hirtipennis* on four varieties of eggplants grown undercontrolled conditions. In this study, 4 type sand 10 *E. hirtipennis* adults were placed in each observation vessel on the Leaves taken from young (sample staken from cotyledon leaves) and old (4-5 leaf stage) leaves in equal lengths belonging to Kemer, Topan, Seyhkent, Aydın Black eggplant varieties. In the samples examined during the study, it was observed that the damage rate of *E. hirtipennis* in young leaves was higher than the damage rate in old eggplant leaves. The average rate of damage in young leaves was found to be 23%, while in old egg plant leaves it was 16%. The average damage rate among the eggplant varieties is determined as Topan, Seyhkent, Kemer, Aydın black in young leaves where as the average damage rate in the sample staken from old Leaves was determined as Kemer, Topan, Aydın Black and Seyhkent.

Key words: Damage rate, tobacco flea beetle, varieties of eggplants, Alticinae

Farklı patlıcan çeşitlerinde Tütün toprak piresi, *Epitrix hirtipennis* (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) 'in bitki fenolojisine göre populasyon gelişmesinin belirlenmesi

Nihal KOÇAK¹

Selime ÖLMEZ BAYHAN²

¹Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu /Elazığ, E-mail:

nihal.kocak.23@gmail.com

²Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü E-mail: solmez@dicle.edu.tr

Özet

Bu çalışmada sebze üretiminde önemli bir konuma sahip olan Diyarbakır'da dört farklı patlıcan çeşidinde 2014 -2015 yıllarında *Epitrix hirtipennis*'in populasyon değişimine bitkinin fenolojik dönemlerinin ve patlıcan çeşitlerinin etkisini belirlemek amacıyla BBCH'ın Solanacea familyası bitkileri için belirlemiş olduğu uluslararası düzeyde kabul gören gelişme dönemleri skalası göz önünde bulundurularak patlıcan bitkisinin tüm fenolojik dönemlerine uyarlanmıştır. İki yıl boyunca haziran ve kasım ayları süresince patlıcan çeşitleri haftada bir defa olacak şekilde periyodik olarak kontrol edilmiştir. Çalışma sonucunda tüm çeşitlerde her iki yıla ait veriler birlikte değerlendirildiğinde zararlının çıkış dönemi uygulama arazisinde Haziran sonu Temmuz başında olmuştur. Her iki yılda Kemer çeşidinde en yüksek (2015:6,19 2014:3,57) ortalama böcek populasyonu, bulunurken en düşük ortalama populasyonlar 2015'te Aydın Siyahı'nda (Ort.:3,41), 2014'te ise Şeyhkent patlıcan çeşidinde tespit edilmiştir (Ort.:2,15). Populasyonun ilk yıl Ekim ayının ilk haftası ikinci yıl ise Kasım ayına kadar devam ettiği gözlemlenmiştir. Sonuç olarak Diyarbakır ilinde farklı patlıcan çeşitlerinde *E. hirtipennis*'in farklı çeşitlerde bitkinin fenolojik dönemleri boyunca populasyon değişimi tespit edilmiştir. Uygulanacak mücadele yöntemlerinde doğru ve etkili uygulama zamanının belirlenmesinde yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Populasyon değişimi, *Epitrix hirtipennis*, patlıcan, Solanacea, Toprak piresi, Diyarbakır

Determining population development according to plant phenology of tobacco flea beetle, *Epitrix hirtipennis* Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) in different eggplant varieties

Abstract

In this study, in order to determine the effect of phenological periods of the plant and eggplant varieties on population change of *Epitrix hirtipennis* in four different eggplant varieties between 2014-2015 in Diyarbakır, which has an important position in vegetable production, the international lyrecognized scale of developmental periods, which BBCH has determined for Solanacea family plants, has been taken into account and adapted to allphenological periods of the eggplant. During the two years, eggplant varieties were periodically checked once a week in June to November. When the data of both types were evaluated together at the end of the study, the emergence period of the pest was in late June and early July on the application field. While the highest number of insect populations (2015: 6,19 2014: 3,57) was found in Kemer variety in both years, the lowest average populations were determined in Aydın black in 2015 (Avg.: 3.41), and in 2014 in Seyhkent eggplant variety (Avg.: 2.15). It was observed that the population continued until the first week of October in the first year, and in the second year until November. As a result, population variation of *E. hirtipennis* in different eggplant varieties in Diyarbakır province has been determined during the phenological periods of the plant. It is considered that it will serve as a guide in determining the correct and effective application time in the interventions methods to be applied.

Key words: Population fluctation, *Epitrix hirtipennis*, *eggplant*, *solanacea*, *Tobacco flea beetle*, Diyarbakır

GAP Bölgesi'ndeki Pamuk Alanlarında Kelebekler (Lepidoptera)¹Selime ÖLMEZ BAYHAN¹Erol BAYHAN¹Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Diyarbakır
solmez@dicle.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışma ile *Agrotis ipsilon* (Hufn.), *Spodoptera exigua* (Hübner) *Helicoverpa armigera* Hübner, *Earias insulana* Boisd. ve *Pectinophora gossypiella* (Saund.)'nın pamuk tarlalarında lepidopter zararlısı olarak saptanmışlardır.

Pamuktaki lepidopter zararlılarına karşı önceden tahmin ve uyarıya yönelik olarak bölgede uygun sayıda ve yerlerde ışık ve feromon tuzaklarının arazilere yerleştirilerek, haftalık kontrol ve sayımların yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pamuk, Lepidoptera, Sürvey, Güney Doğu Anadolu Bölgesi

Butterflies (Lepidoptera) in Cotton Areas in the GAP Region**ABSTRACT**

In this study, *Agrotis ipsilon* (Hufn.), *Spodoptera exigua* (Hübner) *Helicoverpa armigera* Hübner, *Earias insulana* Boisd. and *Pectinophora gossypiella* (Saund.) were very common in the cotton fields.

As forecasting and warning against lepidopter pests in cotton, weekly control and observation should be made by placing light and pheromone traps on the land at the suitable number and places in the region.

Key Words: Cotton, Lepidoptera, Survey, The Southeastern Anatolia Region

UMBİLİKAL ARTER VE VENİN ULTRASTRÜKTÜREL YAPISI

Dr.Öğretim Üyesi Aymelek Çetin

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı

aymelek.cetin@inonu.edu.tr

Özet

Bu çalışmada insan umbilikal damarlarının endotelial ve kas hücrelerinin ultrastrüktürel yapısının incelenmesi amaçlandı. Bu çalışma için 10 adet göbek kordonu kullanıldı. Göbek kordonları 16.haftadan terme kadar olan gebelik periyotlarını içeriyordu. Dokular %5'lik Glutaraldehid solusyonunda +4 C⁰'de 4 saat bekletilerek fikse edildi. Fiksasyondan sonra Millonig fosfat tamponu ile hazırlanmış %1'lik osmium tetroksit solusyonu içerisinde 2 saat süreyle ikinci kez tespit edildi. Dokular etanol ve propilen oksit ile dehidrate edildikten sonra araldite gömüldü. Reichert OMV 3 ultramikrotomu ile 500A⁰ kalınlığında kesitler alındı ve Zeiss E.M.10 B elektronmikroskopuyla incelendi.

Bulgular:16.haftada ven endotelinde dağınık olarak Weibel-Palade cisimcikleri ve lipid gözlemlendi. Subendotelde fibrinoid birikimi vardı. Kas hücresinde bol miktarda granüler endoplazmik retikulum ve çekirdek çevresinde glikojen birikimi gözlemlendi.

23.haftada vende kas hücresinde çekirdek etrafında glikojen birikimi ve vakuolizasyon gözlemlendi. Arterde de vakuolizasyon belirgindi. 25.haftada ven endotelinde dejenere olmuş mitokondriyonlar ile genişlemiş granüler endoplazmik retikulum dikkati çekti. Arter endotelinde Weibel-Palade cisimcikleri ve bol miktarda glikojen gözlemlendi.

Termde (38-40 hafta) arter endotelinde mitokondriyonlarda artış gözlemlendi. Lipid artışı ve glikojen kümelenmesi vardı. Ven endotelinde granüler endoplazmik retikulum bol miktardaydı ve stoplazma içerisinde çok miktarda Weibel-Palade cisimcikleri bulunuyordu.

Anahtar Kelimeler: Ultrastructure, Umbilikal Arter, Ven

Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılımı ve Öğretmen-Veli İşbirliği

Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU

Siirt Üniversitesi, hasanbasri@siirt.edu.tr

Ferda Ekmen

Siirt Üniversitesi, ferda_ural@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı öğretmen ve veli işbirliğinin önemini ortaya koymak, bu işbirliğini engelleyen durumları belirlemek ve çözüm yollarını araştırmaktır. Araştırma nitel bir çalışmadır. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile bireysel görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu kamu okullarında ve özel okullarda çalışan 10 öğretmen ve bu okullarda çocuğu olan 10 veli olmak üzere toplam 20 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırma verileri betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Velilerin ve öğretmenlerin veli öğretmen işbirliği ve aile katılımı ile ilgili görüşleri alınmış ve kategorilere ayrılmıştır. Öğretmenlere velilerin işbirliğinin önemi ve veli işbirliğine yönelik yaptıkları etkinlikler görüşme sorulup cevaplar not edilmiş. Aynı şekilde velilerin veli öğretmen işbirliğine verdikleri önem ve bu işbirliğini ne derecede gerçekleştirdikleri sorulup görüşme not edilmiştir. Okulöncesi eğitimde öğretmen-veli işbirliğinin ve aile katılımına ilişkin ebeveyn öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi çalışmasında velilerin ve öğretmenlerin okul aile işbirliğine önem verdikleri ve bu çalışmaların çocuk üzerinde olumlu gözlemleri olduklarını, velilerin bazen olumsuz bir tutum içinde olabilecekleri ve çocuğuyla ilgili bir durumu kabul edemediklerini belirlenmiştir. Yapılan okul aile işbirliğinin çocukların özellikle özgüvenini geliştirip, okul ortamında öğretmeniyle ve arkadaşlarıyla daha kolay duygularını ifade edebildiklerini, çocukların okulda daha başarılı olduklarını ve özellikle problemlili çocukların sorunlarının daha kolay anlaşıldığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin ve velilerin işbirliğine önem verdikleri ve öğretmenleri yıl içinde veli işbirliğine dayalı etkinlikler düzenledikleri; velilerin ise sosyal ve ekonomik durumundan, eğitim seviyelerinden ve okul öncesi eğitimin önemini bilmediklerinden dolayı işbirliğine dayalı etkinliklere gereken önemi göstermedikleri ve bu yüzden öğretmenlerin veli işbirliğine dayalı görüşmeler ayarlayıp, sınıf içi ve okul genelinde yapılan etkinliklere davet ettikleri, yapılan bu işbirliğinin çocuğun sosyal, duygusal ve hatta okul başarısı üzerinde olumlu gelişmelere yol açtığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: Okul-aile işbirliği, öğretmen veli işbirliği, okulda veli katılımı, okulöncesi eğitim, veli

Bir Alternatif Okul Uygulaması Olarak Butik Okullar: Felsefesi, Yapısı ve Türk Eğitim Sisteminde Uygulanabilirliği

Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU
Siirt Üniversitesi, hasanbasri@siirt.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Tuğba Ekin
Siirt Üniversitesi, dilanekin1406@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı; devlet okulları, özel okullar ve butik okulların örgütsel yönetimi açısından farklılıklarını belirleyip öğrenci veli öğretmen ve yönetici açısından ortaya çıkan avantaj ve dezavantajlarını sebepleri ile açıklamak ve öğretmen veli ve yöneticilerin bu tip okullara bakış açılarındaki farklılıkların sebepleri ile ortaya konması amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemi kullanılan bu çalışmada Batman şehrinde bulunan iki devlet, iki özel, bir butik okuldan 5 yönetici 10 öğretmen 5 veli olmak üzere toplam 40 kişi ile bireysel görüşmeler yapılarak bağlı bulunan okulların yönetimi ve diğer okullarla aralarındaki farklılıkları konusunda bilgiler toplanmış ve bağlı bulunan okulların avantaj ve dezavantajları belirlenip görüşmelerde alınan veriler yorumlanarak bir sonuca ulaşılmıştır.

Dünyada ve ülkemizde değişim ve gelişim süreci sebebiyle son dönemde eğitim sistemimizde var olan özel okulların bir kısmı farklılaştırılmış eğitim felsefesini amaç edinerek daha mikro bir yapıya bürünmüş ve sistem içerisinde “butik okul” adlandırılması ile piyasada ki yerini almıştır. Butik okullar diğer özel okullardan farklı olarak her eğitim kademesine ait özel alanları, daha az öğrenci sayıları, eğitim-öğretim sürecinde bireysel farklılıkları daha ön planda tutan felsefeleri vb. boyutları ile diğer özel okulların devasa yapısına meydan okuduklarını dile getiriyorken sistem içerisinde farklı bir kalıba bürünmeyi amaç edinmişlerdir. Araştırmam sürecinde bu okulların Türk Eğitim Sisteminde öğrenci ve velilerine farklı bir eğitim-öğretim alternatifi oluşturdukları gözlemlenmiş ve bu tip okullarda var olan akademik sürecin öğrenci, veli, öğretmen ve idareciler açısından değerlendirmesi yapılmıştır. Butik okullar ülkemizde eğitimin hangi boyutundadır, avantaj ve dezavantajları var mıdır? ve yönetsel farkları ne olabilir sorularına yönetici, veli, öğretmen ve öğrenci doğrultusunda cevap aranarak incelenmiş çalışma sonuçlarının ise devlet, özel ve butik okullarda çalışan öğretmen ve yöneticiler ile birlikte öğrenci ve velilerin bu okulların yönetsel farkları ile ilgili bilgilere ulaşmaları amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcük: Butik okul, özel okul, alternatif okul

Bir Eğitim Planlaması Sorunsalı Olarak Öğretmenlik Yap(a)mayan ve Farklı Sektörlerde Çalışan Öğretmen Adayları: Beklentileri, Umutları, Mesleki Doyumları

Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU
Siirt Üniversitesi, hasanbasri@siirt.edu.tr

Sezen AKGÜL
Siirt Üniversitesi, sznkg12121@gmail.com

Özet

Bu araştırmada; üniversite eğitimini öğretmenliğin her hangi bir alanında tamamlayan ancak öğretmenlik dışında memur olarak çalışan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri, beklentileri, yaptıkları işe ilişkin iş doyumları incelenmiştir. Nitel yöntemle yürütülen araştırmanın verileri yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerinin analizinde, betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya Diyarbakır ilinde yer alan çeşitli kurumlarda görev yapan 20 memur öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre memur öğretmen adaylarının neredeyse tamamı çalıştıkları kurumdan ve halen yaptıkları işten memnun olmadıklarını ve öğrenimini gördükleri öğretmenlik mesleği dışında bir işte çalıştıkları için psikolojik, sosyal ve ekonomik olarak olumsuz etkilendiklerini belirtmiştir. Öğrenimleri ve yeterlikleri dışında bir işte çalışmanın kişiyi mutsuz ettiğini, bunun tüm yaşamlarına olumsuz yansımaları olduğunu ve ekonomik olarak da güçlük çektiklerini; öğrenim gördükleri konuyla ilgili bir sektörde çalışma şansı elde edemeyince hayal kırıklığına uğradıklarını, sosyal anlamda tam gün olduğu için kendilerine zaman ayıramadıklarını beyan etmişlerdir. Memur öğretmenler, kendi işlerini yapmak için en az bir defa KPSS'ye girdiklerini, daha sonra da sınava hazırlandıklarını, fakat alan mülakat gibi uygulamalarla şanslarının kalmadığını düşünerek girişimlerinden vazgeçtiklerini belirtmişlerdir. Memur öğretmenler çalıştıkları kurumda dışlanmışlık hissi yaşamamakla birlikte mesleklerini icra edemediklerinden bir şey üretememe psikolojisi yaşadıklarını, eğitimde öğretmen açığı varken bu açığın ücretli öğretmenlik ile kapatılması yerine daha az maliyetle kurumlar arası geçiş şansının yeniden sağlanmasının daha uygun olacağını düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen yetiştirme, Öğretmen ataması, İş Doyumu.

ÖZEL OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİNİN WALDORF OKULLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU

Siirt Üniversitesi, hasanbasri@siirt.edu.tr

Su Buşra BİRDEN

Siirt Üniversitesi, subusra.birden@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı özel okul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin bir alternatif okul uygulaması olan Waldorf okulları hakkında görüşlerini tespit etmektir. Öncelikli olarak bu çalışmada alternatif okullara ilişkin bilgi verilmiş daha sonra Waldorf sisteminin temelinde yer alan düşünce sistemi açıklanarak Waldorf okulunun kısa bir tarihçesi verilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 21 kişiden oluşan özel okul öğretmenleri ve yöneticileridir. Waldorf okulları Türkiye’de uygulaması sınırlı olan alternatif okul türlerinden biridir. Çalışmada betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz; elde edilen verilerin daha önceden belirlenen temalara göre özetlenip, yorumlandığı, görüşülen bireylerin görüşlerinin çarpıcı bir biçimde yansıtma amacıyla sık sık doğrudan alıntılarının kullanıldığı ve elde edilen sonuçların neden sonuç ilişkileri çerçevesinde yorumlandığı analiz tekniğidir. Veriler toplanırken bireysel görüşme tekniği uygulanarak katılımcılarla görüşmeler yapılmış ve görüşleri kaydedilmiştir. Araştırmada katılımcılara öncelikle alternatif okullar ve Waldorf okullarına yönelik bilgileri olup olmadığı sorulmuştur. Genel olarak katılımcılar alternatif okullarla ilgili fikir yürütürken Waldorf okullarıyla ilgili fikir beyanında bulunamamışlardır. Alternatif okullar ve Waldorf okullarıyla ilgili verilen tarafsız bilgiler sonucunda araştırma bulgularına göre özel okul yöneticileri ve öğretmenlerinin Waldorf okullarına karşı genel manada olumlu tutum sergiledikleri tespit edilmiştir. Waldorf okullarının Türkiye’de uygulanabilirliği üzerine yöneltilen soruda ise eğitim sisteminin gereksinimlerinin bu okulun uygulanışını zorlaştıracakını dile getirmişlerdir. Waldorf okullarının uygulanması durumunda ebeveyn olarak çocuklarını bu okullara göndermek isteyip istemedikleri sorulduğunda ise katılımcılar çoğunlukla göndermeye istekli olacaklarını dile getirmişlerdir

Anahtar Kelimeler: Waldorf Okulları, alternatif okul, özel okul,

AVANZÂDE MEHMET SÜLEYMAN'IN İZDİVACDA BÜYÜCÜLÜK ADLI ESERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi Metin EREN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, metineren1376@gmail.com

ÖZET

1871 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Avanzâde Mehmet Süleyman 1922 yılında İstanbul'da hayata gözlerini yummuştur. 1893 senesinde Mekteb-i Tıbbiye'nin eczacılık bölümünü bitiren yazar bir süre Haydarpaşa ve Yıldız hastanelerinde görev yaptı. Mesleğinin yanında yazın hayatında da yer almaya başlayan Avanzâde çeşitli dergilerde yazılar yazdı, telif ve tercüme kitaplar yayımlamaya başladı. Siyasi yazıları nedeniyle 1903'te Kudüs'e sürgün edilen Avanzâde 1907'de Kahire'ye kaçtı. 1908'de İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonra İstanbul'a döndü ve ardından yüzbaşı rütbesi ile Sıhhiye-i Askeriye Tercüme ve İstatistik kısmına memur olarak atandı. Mehmet Süleyman 1912 yılında binbaşı oldu ve Harbiye Nezareti Sıhhiye Dairesi'nde ecza müfettişi olarak çalışmaya başladı. Mehmet Süleyman (Avanzade) bir yandan da Ceride-i Tıbbiye-i Askeriye adlı dergiyi yayımladı. Bunun dışında "Afiyet" "Güzel Prenses", 1918 yılında çocuklara yönelik "Hür Çocuk" isimli bir dergi çıkardı. Ansiklopedist bir yazar olarak Ahmet Mithat'ı takipçisi kabul edilen Avanzâde başta sağlık olmak polisiye, yemek kitapları, atasözü kitapları, tarih incelemeleri halk inançları, kıyafetname gibi halka yönelik kitaplar yazdı. Birçok eserinde mütercimi olan Avanzâde ayrıca kadınlara dönük Nevsâl-i Nisvân dergisini de çıkardı. Bu bildiride Avanzâde Mehmet Süleyman'ın "İzdivacda Büyücülük" isimli eseri incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Avanzâde Mehmet Süleyman, Halk Kitapları, Evlilik, Büyü.

TÜRKİYE HISTERIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR**Doç. Dr. Sinan ANLAŞ*****Doç. Dr. İnanç ÖZGEN****

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Alaşehir Meslek Yüksekokulu,

sinan.anlas@gmail.com

* Fırat Üniversitesi, Baskil Meslek Yüksekokulu,

ozgeninanc@gmail.com; sorumlu yazar**ÖZET**

Histeridae familyası tüm dünyada 11 altfamilya içinde yer alan ve 400'e yakın cinse bağlı olarak 4.200 civarında tür ile temsil edilen büyük bir familyadır. Genellikle küçük boyda olmalarına rağmen 2 cm'den büyük türleri de içinde barındırırlar. Dirsekli antenleri, oval vücutları, karakteristik elitra yapıları ve görünen son iki abdominal segmentleri familya için ayırt edicidir. İyi uçucu böceklerdir. Rahatsız edildiklerinde ölü taklidi yaparlar. Çok çeşitli habitatlarda yaşayabilen bu böcekler, genellikle gübre içinde, ölü materyal üzerinde leşçil olarak, çürümekte olan humuslu toprak içinde bulunurlar. Bazıları ise, karınca ve memeli yuvalarında yaşayabilir. Bir kısmı ise predatör olup, tarımsal olarak yararlıdırlar. Bu nedenle bazı türleri, tarımsal zararlı türleri kontrol etmek için kullanılır. Leşçil olan bazı türleri ise adli entomolojinin ilgi alanına girer. Türkiye Histeridae faunası ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde yeterli olmadığı görülmektedir. Bu çalışmada, Türkiye'nin farklı yerlerinden toplanan toplam 7 türe ait faunistik kayıtlara yer verilmiştir. Bu türler; *Atholus bimaculatus* (Linnaeus, 1758); *Atholus scutellaris* (Erichson, 1834); *Hister illigeri* Duftschmid, 1805; *Hister quadrimaculatus* Linnaeus, 1758; *Hister unicolor* Linnaeus, 1758; *Saprinus caerulescens* (Hoffmann, 1803) ve *Saprinus vermiculatus* Reichardt, 1923 türleridir. Türkiye Histeridae faunası üzerine yapılacak faunistik, ekolojik ve biyolojik çalışmalar gelecekte, Türkiye'de bilinen tür sayısını arttıracak olup, ekolojik rolleri ve fenolojileri ile ilgili bilgi eksikliklerini giderecektir.

Anahtar Kelimeler: Histeridae, Fauna, Türkiye

TÜRKİYE NITIDULIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR**Doç. Dr. Sinan ANLAŞ*****Doç. Dr. İnanç ÖZGEN****

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Alaşehir Meslek Yüksekokulu,
sinan.anlas@gmail.com

* Fırat Üniversitesi, Baskil Meslek Yüksekokulu,
ozgeninanc@gmail.com; sorumlu yazar

ÖZET

Nitidulidae familyası kınkanatlılar (Coleoptera) takımı içinde yer alan ve tüm dünyaya yayılmış olarak, 4.000 civarında türle temsil edilir. Genellikle küçük ve 3-8 mm boyundadırlar. Ekolojik olarak önemli türleri içinde barındıran bu familyaya bağlı türler çok çeşitli beslenme tiplerine sahiptirler. Bazıları predatörken bazıları da bitkilere zarar verebilir. Ayrıca mantar ve detritüs ile beslenenleri de vardır. Bunun yanında bazı türlerinin leşçil olduğu bilinmektedir. Özellikle leşçil olan türleri doğadaki ekolojik döngü açısından çok önemlidir. Türkiye Nitidulidae faunası ile ilgili olarak bugüne kadar çok az ve kapsamlı olmayan çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar genellikle faunistik gezilerin sonuçları ve yeni tür deskripsiyonları ile kataloglardaki tür listeleri halindedir. Yapılan literatür çalışmasına göre Türkiye Nitidulidae faunasından 141 türün kaydına ulaşılmıştır. Bu sayı, biyoçeşitliliği çok zengin olan Türkiye için çok azdır. Nitekim Sicilya adasında bile 81 nitidulid türü biliniyorken Türkiye'deki tür sayısının 141 olması, Türkiye faunasının çok az incelendiğini göstermektedir. Türkiye'de bilinen türlerin sadece 11 tanesi Türkiye için endemiktir. Bu çalışmada, Türkiye'nin farklı yerlerinden toplanan toplam 6 tür değerlendirilmiştir. Bu türler: *Epuraea angustula* Sturm, 1844; *Epuraea neglecta* Heer, 1841; *Carpophilus sexpustulatus* (Fabricius, 1792); *Nitidula bipunctata* (Linnaeus, 1758), *Nitidula rufipes* (Linnaeus, 1767) ve *Meligethes aeneus* (Fabricius, 1775) türleridir. Ek olarak, kaydedilen bu türlere ait ekolojik bilgiler sunulmuştur. Gelecekte Türkiye Nitidulidae faunası üzerine yapılacak çalışmalar sayesinde hem bilinen tür sayısının artacağı ve hem de ekolojik rollerinin daha iyi anlaşılacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nitidulidae, Fauna, Türkiye

TÜRKİYE SILPHIDAE (INSECTA: COLEOPTERA) FAUNASINA KATKILAR**Doç. Dr. Sinan ANLAŞ*****Doç. Dr. İnanç ÖZGEN****

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Alaşehir Meslek Yüksekokulu,
sinan.anlas@gmail.com

* Fırat Üniversitesi, Baskil Meslek Yüksekokulu,
ozgeninanc@gmail.com; sorumlu yazar

ÖZET

Silphidae familyası Coleoptera takımına bağlı küçük bir familyası olup, dünyada 200'e yakın türü bilinmektedir. Türleri genellikle orta ve büyük boyda olup, antenlerinin görünüşü karakteristiktir. Silphidae familyası iki altfamilyaya ayrılmıştır, bunlar [Silphinae](#) ve [Nicrophorinae](#) familyalarıdır. Tüm dünyaya yayılmış bir familya olan silphidler leş böcekleri olarak da bilinirler. Türlerinin önemli bir kısmı leşçil olup, aynı zamanda pretadör olan türleri de mevcuttur. Doğadaki madde döngüsü için çok önemli bir role sahip olan bu böcekler, ekolojik olarak son derece faydalı canlılardır. Ölü materyal ve leş üzerinde beslendiklerinden adli entomolojinin de ilgi alanına girmektedirler. Bu familyaya bağlı olarak Türkiye'de bugüne kadar iki altfamilyaya bağlı olarak toplam 24 tür rapor edilmiştir. Bu çalışmada, Türkiye'nin farklı bölgelerinden toplanmış olan 5 türe ait kayıtlar verilmiştir. Kaydedilen türler, *Nicrophorus antennatus* (Reitter, 1885); *Ablattaria arenaria* (Kraatz, 1876); *Silpha obscura obscura* Linnaeus, 1758; *Thanatophilus rugosus* (Linnaeus, 1758) ve *Thanatophilus sinuatus* (Fabricius, 1775) türleridir. Bu türlerden, *Nicrophorus antennatus* (Reitter, 1885) türü Manisa ve Denizli'den, *Ablattaria arenaria* (Kraatz, 1876) türü Manisa'dan, *Silpha obscura obscura* Linnaeus, 1758 türü Afyonkarahisar'dan, *Thanatophilus rugosus* (Linnaeus, 1758) türü Manisa ve Hatay'dan, *Thanatophilus sinuatus* (Fabricius, 1775) türü ise Kütahya, Manisa ve Mersin'den ilk defa bildirilmektedir. Gelecekte, Türkiye Silphidae faunası üzerine yapılacak ayrıntılı faunistik ve ekolojik incelemeler sonucunda bilinen tür sayısının artacağı ve ekolojik rollerinin daha iyi anlaşılacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Silphidae, Fauna, Türkiye

The Design of Log-Domain Second-Order Bandpass Filter for VHF Applications

Ali KIRCA Y

Dept. of Electrical-Electronics Engineering, Harran University, Sanliurfa, Turkey

kircay@harran.edu.tr

Abstract. The log-domain filters which are also ELIN (Externally Linear Internally Non-linear) filters, companding (*COMpressing-exPANDING*) filters are a new generation current-mode filters and one of the most important class of the current-mode and the analog circuit family. The log-domain filter is based on the exponential I–V characteristics of bipolar junction transistors (BJT) or the MOS transistor operating in the subthreshold region. The most important property of log-domain filters is that they use the transistors' nonlinearities directly. In this study, a new current-mode second-order log-domain filter is designed using a new simple method for VHF applications. Log-domain based non-inverting lossy integrator structure is used for designed BiCMOS filter. The circuit structure of filter is designed in simple because it involves only BiCMOS and grounded capacitors. The cut-off frequency, the quality factor, and gain of the filter can be tuned. Very high frequency (VHF) range of the radio spectrum is the band extending from 30 MHz to 300 MHz with corresponding wavelengths ranging from 1 m to tens of meters. VHF is widely used for large area, such as FM broadcasting, television broadcasting, traffic control systems, radars, and navigation systems. The frequency range of proposed filter is adjustable from 30 MHz to 300 Mhz. Additionally, it has a high-Q and, can be used for applications considering low voltage and power. The center frequency, the quality factor, and gain of the filter can be tuned. The filter operates with a single supply voltage of 2.5V. SPICE simulations are given to confirm the theoretical analysis. For this purpose, the filter is simulated by using both AT&T CBIC-U2 type transistors and TSMC 0.35 μm CMOS process parameters. Time and frequency domain simulations results are given for proposed filter to verify the theory and to show the performance of it.

The proposed second-order log-domain bandpass filter has the following advantages: i) based BiCMOS and current-mode, ii) has a very simple structure, and employs only MOSFETs and capacitors, iii) provides high-Q bandpass responses simultaneously for a single input signal, iv) suitable for low voltage/power applications, v) can be

electronically tuned, vi) has a wide bandwidth, vii) suitable for VLSI (very large-scale integration) technologies.

Key Words: Log-domain filters, current-mode circuits, electronically tunable, BiCMOS, lowpass filter, very high frequency, non-inverting lossy integrator,

VHF Uygulamaları için Logaritmik Ortam İkinci Derece Band Geçiren Süzgeç Tasarımı

ELIN (Dışsal doğrusal içsel doğrusal olmayan) süzgeçler veya (COMpressing-exPANDING) olarak da adlandırılan logaritmik ortam süzgeçleri yeni nesil akım modlu ve analog devrelerin en önemli sınıflarından birisidir. Log-domain filtresi, bipolar bağlantı transistörlerinin (BJT) veya alt eşik bölgesinde çalışan MOS transistörünün üssel I – V karakteristiğine dayanır. Bu filtrelerin en önemli özelliği, transistörlerin doğrusal olmayan bağıntısını doğrudan kullanmalarıdır. Bu çalışmada, yeni bir akım modlu ikinci dereceden bir log-domain filtresi, VHF uygulamaları için yeni ve basit bir yöntem kullanılarak tasarlanmıştır. BiCMOS filtresi için log-domain tabanlı, terslenmeyen en kayıplı integratör yapısı kullanılmıştır. Filtrenin devre yapısı basittir, çünkü sadece BiCMOS ve topraklı kondansatörleri içerir. Radyo spektrumunun çok yüksek frekanslı (VHF) aralığı, 1 m'den onlarca metreye kadar değişen dalga boyları ile 30 MHz'den 300 MHz'ye uzanan banttır. VHF, FM yayıncılığı, televizyon yayıncılığı, trafik kontrol sistemleri, radarlar ve navigasyon sistemleri gibi geniş alanlar için yaygın olarak kullanılmaktadır. Önerilen filtrenin frekans aralığı 30 MHz ila 300 Mhz arasında ayarlanabilir. Ayrıca, yüksek Q'ya sahiptir ve düşük gerilim ve güç uygulamaları için kullanılabilir. Merkez frekansı, kalite faktörü ve filtrenin kazancı ayarlanabilir. Filtre, 2,5V'luk bir besleme gerilimi ile çalışır. Teorik analizin doğrulanması için SPICE benzetim sonuçları verilmiştir. Bu amaçla, filtre hem AT & T CBIC-U2 tipi transistörler hem de TSMC 0.35 µm CMOS proses parametreleri kullanılarak simüle edilmiştir. Teoriyi doğrulamak ve performansını göstermek için önerilen filtre için zaman ve frekans alanı simülasyon sonuçları verilmiştir.

Tasarlanan ikinci derece log-domain band geçiren filtresi aşağıdaki avantajlara sahiptir: i) BiCMOS ve akım modludur, ii) çok basit bir yapıya sahiptir ve sadece transistörleri ve kapasitörleri ile tasarlanmıştır, iii) yüksek kalite faktörüne sahiptir, iv) düşük gerilim / güç

uygulamaları için uygundur, v) elektronik olarak ayarlanabilir, vi) geniş bir bant genişliğine sahiptir, vii) VLSI (çok büyük ölçekli tümdevre) teknolojilerine uygundur.

Anahtar Kelimeler: Logaritmik Ortam Süzgeçleri, Akım-Modlu Devreler, Elektronik ayarlama, BiCMOS, alçak geçiren süzgeç, çok yüksek frekans aralığı, terslemeyen kayıplı integratör.

ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST *Pseudomonas tolaasii* ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BROWN BLOTCH DISEASE ON CULTIVATED MUSHROOM *Agaricus bisporus* (Lange) Sing.

Prof. Dr. Esin BASIM^{1*}

Prof. Dr. Hüseyin BASIM²

¹ The University of Akdeniz, Technical Sciences Vocational School, Department of Organic Agriculture, Antalya/Turkey

² The University of Akdeniz, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Antalya/Turkey

*Corresponding Author: esinbasim@akdeniz.edu.tr

The essential oils of cumin (*Cuminum cyminum* L.), laurel (*Laurus nobilis* L.) and thyme (*Thymbra spicata* L.), which are consumed as spices were tested *in vitro* for their antibacterial effects against *Pseudomonas tolaasii*, a causal agent of Brown Blotch disease of the cultivated mushroom (*Agaricus bisporus* (Lange) Sing.). Antibacterial effects of the different doses (10, 50, 100, 200, 500 µL/ml) of the essential oils of cumin, laurel and thyme were investigated *in vitro* on nutrient agar (NA) and nutrient broth (NB) for contact and volatile effects on growth of *Pseudomonas tolaasii* isolates. The sterile deionized water was used as a control. The glass flasks containing NB and different doses of the essential oils inoculated with the freshly growth-*P. tolaasii* isolates. The flasks on shaker were incubated at 27 °C for 24 hours until the growth of control flasks inoculated only the pathogenic bacteria were completed. In volatile effect tests the different doses of the essential oils were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 27°C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils. The even lower doses of Thyme oil showed 100% antibacterial effect on *Pseudomonas tolaasii* growth. The antibacterial effects of the cumin and laurel on different isolates of the pathogenic bacterium were different according to the doses of the essential oils used. The cumin, laurel and thyme, essential oils have potential to be used as natural agents for controlling Brown Blotch disease pathogen, *P. tolaasii*. Future detailed works on a practical use of the essential oils directly cultivated mushrooms needs to be completed. This is a first report of antibacterial activities of the cumin, laurel and thyme oils against *P. tolaasii*.

Keywords: *Agaricus bisporus*, *Pseudomonas tolaasii*, Cumin Oil, Laurel Oil, Thyme Oil, Bacterial Brown Blotch Disease

PLANT PROTECTION AND CULTIVATION PROBLEMS IN GREENHOUSE VEGETABLES PRODUCTION IN AKSU DISTRICT OF ANTALYA PROVINCE

Prof. Dr. Esin BASIM^{1*}

Prof. Dr. Hüseyin BASIM²

¹ The University of Akdeniz, Technical Sciences Vocational School, Department of Organic Agriculture, Antalya/Turkey

² The University of Akdeniz, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Antalya/Turkey

*Corresponding Author: esinbasim@akdeniz.edu.tr

In this study, the disease and pest problems faced by producer during vegetable production were investigated and evaluated. The questionnaire studies were completed by visiting total 50 producers face to face, and were questioned regarding to plant protection problems. The study was conducted in total 244-decare production area. The costs of fertilizers and pesticides, types of agro-chemicals, application problems, diseases and pests faced frequently during production period. Producers have stated that they prefer commonly tomato, pepper eggplant and squash for vegetable production. The all information regarding to the problems during greenhouse vegetable production, the disease and pest periods, the types of control measures of diseases and pests, and the applied chemicals were analysed and evaluated. The producers stated that they already know plant diseases and pests and use chemical control, not biocontrol, pay attention to the doses specified in prospectus of agro-chemicals, and they have no knowledge about the contents of the agro-chemicals.

Keywords: Antalya, Aksu, Greenhouse, Plant Protection, Disease and Pest

**RESEARCH ON THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF
THE ESSENTIAL OIL OF THYME (*O. dubium*) AGAINST *Pectobacterium
carotovorum* subsp. *carotovorum* ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF BANANA WET
ROT DISEASE**

Prof. Dr. Hüseyin BASIM^{1*}

Prof. Dr. Esin BASIM²

¹The University of Akdeniz, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection,
Antalya/Turkey

²The University of Akdeniz, Technical Sciences Vocational School, Department of Organic
Agriculture, Antalya/Turkey

*Corresponding Author: hbasim@akdeniz.edu.tr

Origanum dubium is a valuable wild oregano species of the natural flora of Antalya Turkey. In this study, The essential oil of thyme (*O. dubium*) was extracted by hydrodistillation of the aerial parts of the plant grown in the province of Antalya, Turkey. Antibacterial effects of the different doses (1, 10, 50, 100, 200, 400 µL/ml) of essential oil of the thyme were investigated *in vitro* on nutrient agar (NA) and nutrient broth (NB) for contact and volatile effects on growth of *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* (*Pcc*) isolates, a causal agent of bacterial Wet Rot disease of cultivated bananas. The sterile deionized water was used as a control. The glass flasks containing NB and different doses of the essential oils inoculated with the freshly growth-*Pcc* isolates. The flasks on shaker were incubated at 27 °C for 24 hours until the growth of control flasks inoculated only the pathogenic bacteria were completed. In volatile effect tests the different doses of the essential oils were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 27°C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils. The even lower doses of Thyme oil showed 100% antibacterial effect on *Pcc* growth. This antibacterial effect can be result from the presence of the high content of carvacrol which is main component,. This study is the first report on the antibacterial effect of thyme essential oil against the bacterial pathogen, *P .c. carotovorum*. However, *in vivo* works needs to be completed for a practical application of the thyme essential oil to control the disease caused by *Pcc*.

Keywords: *Origanum dubium*, Thyme Oil, Wet Rot Disease, Banana

ANTAGONISTIC POTENTIAL OF *Bacillus subtilis* HB10 AGAINST *Xanthomonas* spp., CAUSAL AGENTS OF PEPPER AND TOMATO BACTERIAL LEAF SPOT DISEASE

Prof. Dr. Hüseyin BASIM^{1*}

Prof. Dr. Esin BASIM²

¹ The University of Akdeniz, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Antalya/Turkey

² The University of Akdeniz, Technical Sciences Vocational School, Department of Organic Agriculture, Antalya/Turkey

*Corresponding Author: hbasim@akdeniz.edu.tr

Bacillus subtilis produce a large number of biological compounds against bacteria and fungi. *Xanthomonas* spp. cause bacterial leaf spot disease on tomato and pepper. The disease causes economically important yield losses on both pepper and tomato. The efficient control of the disease has many difficulties including the presence of limited number of bactericide, high genetic diversity of the pathogen and occurrence of strain shifting due to horizontal gen transfer. The aim of this study was determination of *in vitro* antagonistic potential of *Bacillus subtilis* HB10 isolate as a bio-control agent against *Xanthomonas* spp including *Xanthomonas euvesicatoria*, *Xanthomonas vesicatoria*, *Xanthomonas perforans* and *Xanthomonas gardneri*. Antibacterial activity of *Bacillus subtilis* HB10 was performed by disk method. *Bacillus* suspensions were added on paper disks placed on the agar surface and incubated at 27 °C for 72 h. Inhibition zones were measured as the difference between diameter of inhibition zone and diameter of *Bacillus* colony. *Bacillus subtilis* HB10 demonstrated different levels of antagonistic effect against the pathogenic *Xanthomonas* species. The results of this study proved *Bacillus subtilis* HB10 to be strong antagonistic effect on the tested *Xanthomonas* species and as a biocontrol candidate for *in vivo* tests.

Keywords: Pepper, Tomato, *Xanthomonas* sp., Bacterial Leaf Spot Disease, *Bacillus subtilis*, Biocontrol

**THE VOLATILE ANTIBACTERIAL EFFECT OF
THE ESSENTIAL OIL OF *Eucalyptus camaldulensis* AGAINST *Clavibacter
michiganensis* subsp. *michiganensis* ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF TOMATO
BACTERIAL WILT AND CANKER DISEASE**

Prof. Dr. Hüseyin BASIM^{1*}

Prof. Dr. Esin BASIM²

¹ The University of Akdeniz, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection,
Antalya/Turkey

² The University of Akdeniz, Technical Sciences Vocational School, Department of Organic
Agriculture, Antalya/Turkey

*Corresponding Author: hbasim@akdeniz.edu.tr

In this study, the eucalyptus essential oil (EEO) was extracted from by hydrodistillation of the aerial parts of the eucalyptus plants (*Eucalyptus camaldulensis*) grown in the province of Antalya, Turkey. Antibacterial effects of the different doses (1, 10, 50, 100, 200 µL/ml) of essential oil of the eucalyptus were investigated *in vitro* on nutrient agar (NA) for volatile effects on growth of *Clavibacter michiganensis* subsp. *michiganensis* (*Cmm*), a causal agent of tomato bacterial wilting and canker disease. The sterile deionized water was used as a control. In volatile effect tests the different doses of the essential oils were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 26 °C for 5 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils. The even lower doses of eucalyptus oil showed a strong antibacterial effect on *Cmm* growth. The strong antibacterial effect of the EEO can be resulted from the presence of eucalyptol (1,8-cineole), a main component of the EEO. Future detailed works on a practical use of the essential oil as a tomato seed protectant for *Cmm* need to be completed. The results of this study will help to develop an efficient control agent for *Cmm*, which is a seed-borne bacterial pathogen of tomato. Today, there is no efficient control agent or measure for tomato wilting and canker disease.

Keywords: Eucalyptus Oil, *Eucalyptus camaldulensis*, Tomato, Bacterial Wilting and Canker

CAM ELYAF TAKVİYELİ KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKSENEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Lokman GEMİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi, lgemi@konya.edu.tr

ÖZET

Kompozit malzemelerin yaygınlaşması ile günümüzde inşaat uygulamalarında hem yapısal hem de yapısal olmayan endüstriyel yapı elemanları olarak kullanılmaya başlamıştır. Özellikle yük taşıma elemanı olan kolanlarda ve kirişlerde yapıyı güçlendirme ve koruma amaçlı olarak kullanımları mevcuttur. Uygulamalarda kolonların güçlendirilmesi ve korozyona karşı direncinin artırılması noktasında gerek imalattan önce gerekse imalattan sonra yapılan çalışmalar mevcuttur. Kompozit uygulamalarında seçilen elyaf takviye tipi ve konfigürasyon önemlidir. Kullanılan güçlendirme tekniklerinden GFRP (Glass Fiber Reinforced Polimer) uygulaması, geleneksel güçlendirme tekniklerine nazaran çok daha hızlı ve kolay uygulanmaktadır. Bu çalışmada; filaman sarım tekniği ile üretilmiş ($\pm 55^\circ$)₄ sarım açısı ve konfigürasyonuna sahip 4 tabakalı cam elyaf kompozit borular kullanılarak güçlendirme yapılmıştır. Betonun üretiminde çimento su oranı 0.5 alınmış ve değişken olarak genişlen ve portland çimentolu beton kullanılmıştır. Kompozit borularla güçlendirilerek üretilen silindirik kompozit kolonların aksenal yük altındaki davranışı incelenmiş ve kompozit takviyesinin kolonların yük kapasitesine olan etkisi araştırılmıştır. Kompozit borularla güçlendirilmiş kolonlar (Cam-Exp, Cam-Por) aynı çimento su oranına sahip genişlen ve portland çimentolu betondan üretilen silindirik referans numunelerle (Ref-Exp, Ref-Por) karşılaştırılarak test edilmiş ve davranışları incelenmiştir. Sonuç olarak, cam/epoksi kompozit borularla güçlendirilmiş kolonlarda referans numunelere oranla ciddi miktarda dayanımında artış olduğu ve kompozit takviyesi ile genişlen çimentolu betonun, portland çimentolu betona göre daha fazla yük taşıdığı tespit edilmiştir. GFRP kompozit borularla güçlendirmede dayanım artışı sağlanması ile birlikte sismik performansın en önemli parametrelerinden biri olan süneklik artışını da sağladığı görülmüştür. Referans numunelerine göre kıyaslandığında Cam-Exp numunelerinde yük taşıma kapasitesinde % 290 ve deplasmanda % 660 artış olduğu tespit edilmiştir. Cam-Por numunelerde yük taşıma kapasitesinde % 250 ve deplasmanda % 1200 artış olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Filaman Sarım, Kompozit Boru, Genleşen Çimento, Portland Çimento, Hasar Analizi, Sargı Etkisi, GFRP, FRP

HİBRİD ELYAF TAKVİYELİ FGM KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESENEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Lokman GEMİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi, lgemi@konya.edu.tr

ÖZET

Derin kazıklarda, liman kolonlarında ve rutubete maruz dış ortama açık kolonlarda çevresel etkiler hem betona hem de beton içindeki çelik donatılara zarar vermektedir. Özellikle çelik donatıların korozyona uğraması betonarme davranışını olumsuz yönde etkilemekte ve kısa sürede kolonun taşıma kapasitesi ve sünekliğini azaltmaktadır. Bu zararlı etkilerden betonu korumak için filaman sarım cam-karbon/epoksi hibrid borular kolonlarda kullanılabilir. Ancak uygulamada bazı problemler ortaya çıkabilmektedir. Birincisi filaman sarım hibrid borular ile betonun birlikte hareketini sağlayabilmek çok önemlidir. Hibrid borular içine dökülen taze beton pirizini aldıça büzülecek ve boru yüzeyinden ayrılmak isteyecektir. Bu ayrılma da boru ile betonun birlikte hareketine engel olacaktır. Bu yüzden bu çalışmada pirizini aldığı büzülme genleşen çimento kompozit beton kolonlar da üretilerek geleneksel portlad çimento kompozit kolonların davranışı ile kıyaslanacaktır. Geliştirilen fonksiyonel derecelendirilmiş malzemeler (Functionally Graded Material-FGM) son yıllarda birçok mühendislik alanında kullanılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada kullanılan FGM hibrid borular, 4 tabaka olarak $(\pm 55^\circ)_4$ sarım açısı konfigürasyonunda filaman sarım yöntemiyle cam ve karbon elyaf kullanılarak üretilmiştir. Laboratuvar ortamında standartlara göre kesilmiş FGM hibrid boruların içine çimento su oranı 0.5 olan genleşen ve portland çimento beton kullanılarak kompozit beton kolonlar üretilmiştir. Hibrid borularla güçlendirilmiş kolonlar (Hibrid-Exp, Hibrid-Por) aynı çimento su oranına sahip genleşen ve portland çimento betondan üretilen silindirik referans numunelerle (Ref-Exp, Ref-Por) karşılaştırılarak test edilmiş ve davranışları incelenmiştir. Sonuç olarak FGM hibrid kompozit borularla güçlendirilmiş kolonlarda referans numunelere oranla ciddi miktarda dayanımında artış olduğu ve kompozit takviyesi ile genleşen çimento betonun sargı etkisi ile portland çimento betona göre daha fazla yük taşıdığı tespit edilmiştir. FGM hibrid kompozit borularla güçlendirmede dayanım artışı sağlanması ile birlikte süneklik artışını da sağladığı görülmüştür. Referans numunelerine göre kıyaslandığında Hibrid-Exp numunelerde yük taşıma kapasitesinde %265 ve deplasmanda %420 artış olduğu tespit edilmiştir. Hibrid-Por numunelerde yük taşıma kapasitesinde %220 ve deplasmanda %770 artış olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Filaman Sarım, Hibrid Kompozit Boru, Genleşen Çimento, Portland Çimento, Hasar Analizi, Sargı Etkisi, FGM, FRP

KARBON ELYAF TAKVİYELİ KOMPOZİT BORULARLA GÜÇLENDİRİLMİŞ BETON KOLONLARIN EKESENEL YÜK ALTINDAKİ DAVRANIŞININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Lokman GEMİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi, lgemi@konya.edu.tr

ÖZET

Dünyada ve özellikle ülkemizde yaşanan depremler yapıların depreme dayanıklı tasarıma ilişkin birikimlerini artırırken, hasara uğrayan yapıların onarım ihtiyaçlarının varlığını göstermiştir. Deprem kuşağında olan ülkeler, hem yeni yapıların deprem koşullarına uygun olarak yapılması hem de mevcut yapıların güçlendirilmesi hızla büyüyen bir mühendislik alanı haline gelmiştir. Kullanılan güçlendirme tekniklerinden CFRP (Carbon Fiber Reinforced Polimer) uygulaması, geleneksel güçlendirme tekniklerine nazaran çok daha hızlı ve kolay uygulanmaktadır. Kullanılan malzemenin hafif olması nedeni ile yapıda ilave yük artışına neden olmaması ve çelikten yaklaşık 10 kat yüksek mukavemete sahip olması gibi özellikleri nedeniyle bu yöntemin inşaat alanındaki kullanımı hızla artmaktadır. Bu çalışmada güçlendirme malzemesi olarak filaman sarım yöntemiyle üretilmiş karbon/epoksi kompozit borular kullanılmıştır. Kullanılan CFRP kompozit borular ($\pm 55^\circ$)₄ sarım açısı konfigürasyonunda 4 tabaka olarak karbon elyaf ile üretilmiştir. Laboratuvar ortamında standartlara göre kesilmiş boruların içine çimento su oranı 0.5 olan genleşen ve portland çimentolu beton kullanılarak karbon kompozit beton kolonlar üretilmiştir. Kompozit borularla güçlendirilmiş kolonlar (Karbon-Exp, Karbon-Por) aynı çimento su oranına sahip genleşen ve portland çimentolu betondan üretilen silindirik referans numunelerle (Ref-Exp, Ref-Por) karşılaştırılarak test edilmiş ve davranışları incelenmiştir. Sonuç olarak karbon/epoksi kompozit borularla güçlendirilmiş kolonlarda referans numunelere oranla ciddi miktarda dayanımında artış olduğu ve kompozit takviyesi ile genleşen çimentolu betonun portland çimentolu betona göre daha fazla yük taşıdığı tespit edilmiştir. CFRP kompozit borularla güçlendirmede dayanım artışı sağlanması ile birlikte sismik performansın en önemli parametrelerinden biri olan süneklik artışını da sağladığı görülmüştür. Referans numunelerine göre kıyaslandığında Karbon-Exp numunelerde yük taşıma kapasitesinde %270 ve deplasmanda %700 artış olduğu tespit edilmiştir. Karbon-Por numunelerde yük taşıma kapasitesinde %216 ve deplasmanda %1000 artış olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Filaman Sarım, Karbon Kompozit Boru, Genleşen Çimento, Portland Çimento, Hasar Analizi, Sargı Etkisi, CFRP, FRP

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Nurettin KONAR

Alperen ŞANAL

İnönü üniversitesi

nurettinkonar@gmail.com

alperensanal48@gmail.com

Özet

Bu çalışma spor bilimleri fakültesinde eğitim gören öğretmen adaylarının zihinsel engelli çocuklara yönelik tutumlarının incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini Malatya İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında eğitim gören Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği (BESÖ) ve Engellilerde Egzersiz ve Spor Öğretmenliği (EESÖ) bölümünde eğitim gören toplam 200 (BESÖ=100, EESÖ=100) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada Süngü (2012) tarafından geliştirilen “**Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçeği (ZEÇTÖ)**” kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmış, ölçeklerden elde edilen verilerin değerlendirilmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve birimler arası farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla da Tukey HSD testinden yararlanılmış ve anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, EESÖ bölümü okuyan öğrencilerin yarıdan fazlasının engelli bir yakını ya da tanıdığı olduğunu, zihinsel engelli bireyle çalışma deneyiminin olduğunu, zihinsel engellilerle ilgili bir ders aldığını ve bir özel eğitim okulunda ya da özel eğitim sınıfında zihinsel engelli çocuklarla (ZEÇ) çalışmak istedikleri cevabını vermiştir.

- ZEÇÖ analizi sonucunda çıkan farklılıklara göre kadın öğrencilerin ZEÇ'lara erkek öğrencilere göre,
- EESÖ bölümü okuyan öğrencilerin ZEÇ'lara BESÖ bölümü okuyan öğrencilere göre,
- EESÖ kendi içinde, EESÖ 1. Sınıf öğrencilerin ZEÇ'lara diğer EESÖ sınıflarına göre,
- BESÖ kendi içinde, BESÖ 1.sınıf öğrencilerin ZEÇ'lara diğer BESÖ sınıflarına göre,
- her iki sınıf birlikte değerlendirildiğinde ise faktör 2'de EESÖ 2. Sınıf öğrencilerinin, faktör 1 ve genel toplamda EESÖ 1. Sınıf öğrencilerin ZEÇ'lara diğer sınıflara göre daha olumlu tutum sergiledikleri araştırmalarımız sonucunda tespit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Zihinsel Engel, Tutum, Spor Bilimleri Fakültesi, Engellilerde Egzersiz ve Spor Öğretmenliği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Mesleki Kaygılarının İncelenmesi

Nurettin KONAR

Mehmet Emek KOCA

İnönü Üniversitesi,

nurettinkonar@gmail.com

mhmt.koca3444@gmail.com

Özet

Bu çalışma spor bilimleri fakültesinde eğitim gören öğretmen adaylarının mesleki kaygılarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmamızın evrenini Malatya İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında eğitim gören Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği (BESÖ) ve Engellilerde Egzersiz ve Spor Öğretmenliği (EESÖ) bölümünde eğitim gören toplam 200 (BESÖ=100, EESÖ=100) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada Cabı ve Yalçınalp (2013) tarafından geliştirilen **Mesleki Kaygı Ölçeği(MKÖ)** kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmış, ölçeklerden elde edilen verilerin değerlendirilmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve birimler arası farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla da Tukey HSD testinden yararlanılmış ve anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, Meslektaş ve Veli merkezli kaygının (faktör 4) EESÖ bölümü okuyan öğrencilerin BESÖ bölümü okuyan öğrencilere göre daha fazla olduğu, cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı, Atanma Merkezli Kaygının (faktör 6) EESÖ 4.sınıf öğrencilerinde daha fazla olduğu, Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygının (faktör 2) BESÖ 1.Sınıf öğrencilerinde fazla olduğu, Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygının (faktör 4) EESÖ 4.sınıf öğrencilerinde daha fazla olduğu araştırmalarımız sonucunda tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, Mesleki Kaygı, Spor Bilimleri Fakültesi, Engellilerde Egzersiz ve Spor Öğretmenliği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Türkiye’de 1995-2018 Yılları Arasında İşitme Engelliler Ve Spor İle İlgili Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Nurettin KONAR

Mehmet Emek KOCA

İnönü Üniversitesi,

nurettinkonar@gmail.com

mhmt.koca3444@gmail.com

Özet

Bu çalışma, Türkiye’de 1995-2018 yılları arasında İşitme Engelliler ve Spor ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin bazı değişkenlere göre incelenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal tez Merkezi tarafından “**İşitme Engelliler ve Spor**” başlığı altında sınıflandırılan lisansüstü tezler çalışmamızın evrenini oluşturmuştur. Araştırmamız nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemiyle yapılmıştır. Çalışmanın istatistiksel analizi, Excel paket programı kullanılarak frekans ve yüzde olarak yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal tez Merkezi katalogunda “**İşitme Engelliler ve Spor**” başlığı altında internet üzerinde erişilebilen, 1995-2018 yılları arasında 21 (%80.8) Yüksek Lisans, 5 (%19.2) Doktora olmak üzere toplam 26 tez incelenmiştir. **İşitme Engelliler ve Spor** ile ilgili Lisansüstü tezlerin 18’i erkek, 8’i kadın araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Tezlerin %35.9(n=14)’unu Doktor Öğretim Üyesi danışmanlığında, yapılan lisansüstü çalışmaların %38.5(n=10)’i Sağlık Bilimleri enstitüsünde, %88.4(n=23)’ü spor eğitimi alanında ve %38.5(n=10)’i 81-130 sayfa arası tezlerden oluştuğu araştırmalar sonucunda tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: İşitme engelliler, tez, yüksek lisans, doktora, spor

The purpose of this study was made to investigate the postgraduate thesis about **Hearing Impaired and Sport** according to some variables in Turkey between 1995-2018 years. The postgraduate theses classified under the heading of **Hearing Impaired and Sport** by the Higher Education's National Thesis centre was created our study.

Our study was carried out with the document analysis method, one of the qualitative research methods. The statistical analysis of the study was performed for frequencies and percentages using the Excel package software. Within the scope of this study, a total of 26 theses, of which 21 (%80.8) were at Masters level and 5 (%19.2) were at doctoral level, written between the years 1995-2018 and accessible online under the heading of the **Hearing Impaired and Sport** in the catalogue of the Higher Education Board's National Thesis Centre, were examined.

The postgraduate theses of related to **Hearing Impaired and Sport** was prepared by 18 males researcher and 8 female researcher. It was determined that %35.9(n=14) of the theses were written under the supervision of Doctor Instructors, %38.5(n=10) of theses were done in

graduate school of health sciences, %88.4(n=23)were done sport educational field and %38.5(n=10) were between 81-130 pages in length.

Keywords: Hearing Impaired, Thesis, Masters, Doctoral, Sport

Türkiye’de 1995-2018 Yılları Arasında Görme Engelliler Ve Spor İle İlgili Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Nurettin KONAR

Alperen ŞANAL

İnönü üniversitesi

nurettinkonar@gmail.com

alperensanal48@gmail.com

Özet

Çalışmanın amacı; Türkiye’de 1995-2018 yılları arasında Görme Engelliler ve Spor ile ilgili yapılan lisansüstü çalışmaların bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal tez Merkezi tarafından “**Görme Engelliler ve Spor**” başlığı altında sınıflandırılan lisansüstü tezler çalışmamızın evrenini oluşturmuştur. Araştırmamız nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemiyle yapılmıştır. Çalışmanın istatistikî analizi, Excel paket programı kullanılarak frekans ve yüzde olarak yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal tez Merkezi katalogunda “**Görme Engelliler ve Spor**” başlığı altında internet üzerinde erişilebilen, 1995-2018 yılları arasında 16 (%94.1) Yüksek Lisans, 1 (%5.9) Doktora olmak üzere toplam 17 tez incelenmiştir. Sonuç olarak, **Görme Engelliler ve Spor** ile ilgili Lisansüstü tezlerin 11’i erkek, 6’sı kadın araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Tezlerin %58.8(n=10)’ini Doktor Öğretim Üyesi Hocaların danışmanlığında, yapılan lisansüstü tezlerin %76.5(n=13)’ini Sağlık Bilimleri enstitüsünde, %82.4(n=14)’ünün spor eğitimi alanında ve %52.9(n=9)’unu 81-130 sayfa arası tezlerden oluştuğu araştırmalar sonucunda tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Görme engelliler, tez, yüksek lisans, doktora, spor

Abstract

The purpose of this study was made to investigate the postgraduate thesis about **Visually Handicapped and Sport** according to some variables in Turkey between 1995-2018 years. The postgraduate theses classified under the heading of **Visually Handicapped and Sport** by the Higher Education's National Thesis centre was created our study.

Our study was carried out with the document analysis method, one of the qualitative research methods. The statistical analysis of the study was performed for frequencies and percentages using the Excel package software. Within the scope of this study, a total of 17 theses, of which 16 (%94.1) were at Masters level and 1 (%5.9) were at doctoral level, written between the years 1995-2018 and accessible online under the heading of the **Visually Handicapped and Sport** in the catalogue of the Higher Education Board's National Thesis Centre, were examined.

The postgraduate theses of related to **Visually Handicapped and Sport** was prepared by 11 males researcher and 6 female researcher. It was determined that %58.8(n=10) of the theses were written under the supervision of Doctor Instructors, %76.5(n=13) of theses were done in graduate school of health sciences, %82.4(n=14) were done sport educational field and %52.9(n=9) were between 81-130 pages in length.

Keywords: Visually Handicapped, Thesis, Masters, Doctoral, Sport

***Laurus nobilis* L. UÇUCU YAĞININ KLİNİK BAKTERİLERE KARŞI ANTİMİKROBİYAL AKTİVİTESİNİN ARAŞTIRILMASI**

Doç. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI

Ayşen KAYA

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, byapici@comu.edu.tr

“Bu çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince desteklenmiştir. Proje Numarası: FYL-2018-2558”

ÖZET

Bu çalışmada *Laurus nobilis* L. türüne ait 5 farklı ticari uçucu yağın (TY1, TY2, TY3, TY4 ve TY5), 10 farklı klinik bakteriye karşı antimikrobiyal aktivitesi araştırılmıştır. Bu amaçla çalışmada disk difüzyon ve mikrodilüsyon yöntemleri kullanılmıştır. Disk difüzyon bulgularına göre uçucu yağların Minimum İnhibitör Konsantrasyon (MİK) değerleri tespit edilmiş ve GC-MS analizleri yapılmıştır. TY1, TY2, TY3 ve TY4 ticari uçucu yağları klinik bakterilere karşı farklı antibakteriyel aktivite sergilerken, TY5 uçucu yağı etkili olmamıştır. Dört farklı uçucu yağdan elde edilen en yüksek inhibisyon zon çapları sırasıyla *Shigella flexneri* klinik izolatu için 11,50 mm, *Staphylococcus caprae* klinik izolatu için 13,75 mm, *Staphylococcus aureus* klinik izolatu için 48,75 mm ve yine *Shigella flexneri* klinik izolatu için 51,50 mm olarak belirlenmiştir. Araştırmada denenen MİK konsantrasyon aralığı %0,015625 ile %8 değerleri arasında olmuştur. TY3 ve TY4 ticari uçucu yağlarından elde edilen en düşük MİK değerleri ise sırasıyla %0,015625 ile %0,0125 olarak tespit edilmiştir. Çalışmada kullanılan uçucu yağların GC-MS analiz sonuçları disk difüzyon bulgularını desteklemiştir.

Anahtar Kelimeler: Defne, Ticari Esansiyel Yağ, Antibakteriyel Aktivite, Klinik İzolat, GC-MS analizi.

THE INVESTIGATION of ANTIMICROBIAL ACTIVITY of *Laurus nobilis* L. ESSENTIAL OIL AGAINST CLINICAL BACTERIA

Assoc. Prof. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI

Ayşen KAYA

Canakkale Onsekiz Mart University, byapici@comu.edu.tr

“This work was supported by Çanakkale Onsekiz Mart University The Scientific Research Coordination Unit, Project number: FYL-2018-2558”

ABSTRACT

In this study, antimicrobial activity of 5 different commercial essential oils (TY1, TY2, TY3, TY4 and TY5) belonging to *Laurus nobilis* L. species against 10 different clinical bacteria were investigated. For this purpose, disc diffusion and microdilution methods were used. According to disc diffusion findings, Minimum Inhibitor Concentration (MIC) values of essential oils were determined and GC-MS analyzes were performed. While TY1, TY2, TY3 and TY4 commercial essential oils showed different antibacterial activity against clinical bacteria, TY5 essential oil was not effective. The highest inhibition zone diameters obtained from these four essential oils were found to be 11,50 mm for *Shigella flexneri* clinical isolate, 13,75 mm for *Staphylococcus caprae* clinical isolate, 48,75 mm for *Staphylococcus aureus* clinical isolate and 51,50 mm for *Shigella flexneri* clinical isolate. In the study, the MIC concentration range was between 0,015625% and 8%. The lowest MIC values obtained from TY3 and TY4 commercial essential oils were determined as 0,015625% and 0,0125%, respectively. The results of GC-MS analysis of essential oils used in the study were supported the disc diffusion findings.

Key Words: Laurel, Commercial Essential Oil, Antibacterial Activity, Clinical Isolate, GC- MS analysis.

***Eisenia fetida* SÖLÖM SIVISININ KLİNİK BAKTERİLERE KARŞI ANTİBAKTERİYEL AKTİVİTESİNİN BELİRLENMESİ**

Doç. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI

İlke KARAKAŞ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, byapici@comu.edu.tr

“Bu çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince desteklenmiştir. Proje Numarası: FYL-2018-2555”

ÖZET

Bu çalışmada *Eisenia fetida* sölom sıvısının *Pseudomonas aeruginosa* SNP 0614, *Pseudomonas aeruginosa* DSM 500571, *Pseudomonas mendocina* ATCC 25411, *Escherichia fergusonii* ATCC, *Escherichia fergusonii* NBRC ve *Staphylococcus caprae* ATCC klinik izolatlarına karşı antibakteriyel aktivitesi araştırılmıştır. Antibakteriyel aktivite deneylerinde disk difüzyon metodu kullanılmış ve sonuçlar antibiyotiklerle karşılaştırılmıştır. Araştırmada sölom sıvısı; %100 saf, %50 etil alkol-%50 sölom sıvısı karışımı ve %50 dimetil sülfoksit-%50 sölom sıvısı karışımı olarak üç farklı şekilde kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre etil alkol-sölom sıvısı karışımının daha yüksek antibakteriyel aktivite sergilediği tespit edilmiştir. Etil alkol-sölom sıvısı karışımından elde edilen en yüksek inhibisyon zon çapı değerleri *Pseudomonas mendocina* ATCC 25411 ve *Escherichia fergusonii* NBRC klinik izolatları için sırasıyla 20,75 mm ve 20,50 mm olarak bulunmuştur. Araştırmanın bundan sonraki aşamalarında çalışmada kullanılan antibakteriyel ajanların minimum inhibitör konsantrasyonlarının belirlenmesi ve klinik bakteriler üzerindeki etkinliğinin elektron mikroskobu ile gösterilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Klinik İzolat, Sölom Sıvısı, *Eisenia fetida*, Antibakteriyel Aktivite, Antibakteriyel Ajan.

DETERMINATION of ANTIBACTERIAL ACTIVITY of *Eisenia fetida* COELOMIC FLUID AGAINST CLINICAL BACTERIA

Assoc. Prof. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI
İlke KARAKAŞ

Çanakkale Onsekiz Mart University, byapici@comu.edu.tr

“This work was supported by Çanakkale Onsekiz Mart University The Scientific Research Coordination Unit, Project number: FYL-2018-2555”

ABSTRACT

In this study, the antibacterial activity of *Eisenia fetida* coelomic fluid against *Pseudomonas aeruginosa* SNP 0614, *Pseudomonas aeruginosa* DSM 500571, *Pseudomonas mendocina* ATCC 25411, *Escherichia fergusonii* ATCC, *Escherichia fergusonii* NBRC and *Staphylococcus caprae* ATCC were investigated. Disc diffusion method was used in antibacterial activity experiments and the results were compared with antibiotics. The coelomic fluid was used three different types; as a 100% pure, mixture of 50% ethyl alcohol-50% coelomic fluid and mixture of 50% dimethyl sulfoxide-50% coelomic fluid. According to the results of the study, it was determined that the mixture of ethyl alcohol-coelomic fluid exhibited higher antibacterial activity. The highest inhibition zone diameter values obtained from the mixture of ethyl alcohol-coelomic fluid was found to be 20.75 mm and 20.50 mm against *Pseudomonas mendocina* ATCC 25411 and *Escherichia fergusonii* NBRC clinical isolates, respectively. In the following stages of the study, it is planned to determine the minimum inhibitory concentrations of antibacterial agents used in the study and to display their effectiveness on clinical bacteria by Electron Microscopy.

Keywords: Clinical Isolate, Coelomic Fluid, *Eisenia fetida*, Antibacterial Activity, Antibacterial Agent.

DOĞRUSAL OLMAYAN REGRESYON MODELLERİ VE ZOOTEKNİDE UYGULAMALARI

Nabeel Taher Abdulazeez ALGAILANI
Dr. Öğr. Üyesi Nazire MİKAIL
Siirt Üniversitesi, naziremikail@siirt.edu.tr

ÖZET

Hayvancılıkta zamana bağlı olarak değişen büyüme, verim ve üretim verileri çoğunlukla doğrusal olmayan modellerle ifade edilmektedir. Bu nedenle, doğrusal olmayan regresyon modelleri hayvancılıkta önemli yer tutmaktadır.

Bu çalışmada doğrusal olmayan regresyon modelleri hakkında genel bilgi verilerek, hayvancılıkta uygulama alanları ile ilgili örneklere değinilmiştir. Süt veriminin zamana göre değişimini gösteren laktasyon eğrileri, canlıların büyüme eğrileri, yumurta ağırlığı ve üretimi eğrilerini en iyi şekilde tanımlayan doğrusal olmayan modeller araştırılmıştır. Farklı modellerin uygulanması sonucunda doğru modelin seçimi için belirleme katsayısı, düzeltilmiş belirleme katsayısı, hata kareler ortalaması, Wellmot uzlaşma kriteri, mutlak yüzde hata, Akaike bilgi kriteri, Bayes bilgi kriteri gibi ölçütler tanıtılmıştır. Bunun yanı sıra modellerin, SAS, STATISTICA, SPSS, MINITAB istatistik paket programlarında çözümleri için adımlar gösterilmiştir.

Sonuç olarak, en çok kullanılan modeller seçilerek, hayvancılıkta uygulanan doğrusal olmayan modeller tabanı oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Laktasyon eğrileri, büyüme eğrileri, matematiksel modelleme, regresyon

FORECASTING OF RED AND WHITE MEAT PRODUCTION IN NORTHERN IRAQ WITH TIME SERIES MODELS

Hayman Murad Hasan

Dr. Öğr. Üyesi Nazire Mikail

Siirt Üniversitesi, naziremikail@siirt.edu.tr

ABSTRACT

Most countries have adopted scientific planning as a basis for establishing their policies in all sectors, in order to create a balance between them. The time series analysis is considered as a statistical tool on the basis of which plans and programmers are adopted for studying a specific phenomenon, because its indicators help in forecasting future values for the phenomenon under study. In the light of this study, we can specify what is required in order to meet such needs.

The present study was undertaken to find out appropriate forecasting model using Akaike Information Criteria that could best describe the growth pattern of red and white meat production and consumption in Northern Iraq during the time periods 2009 to 2015. As model selection criteria Akaike Information Criteria, Mean percentage error, Mean absolute percentage error, Mean absolute error and Root mean squared error were used. The study revealed that the ARIMA (0,1,1) model is the best fitted model for red meat, linear model is the best for chicken meat and exponential models best for fish meat production, whereas quadratic models best fitted for red, chicken, fish meat consumptions. The selected models were used for succeeding five years forecast with a 95% confidence interval of red and white meat production and consumption. The results of this study will help to take necessary actions for management of red and white meat production.

Keywords: red and white meat, production, forecasting, ARIMA, time series models

**RECLAIMING CHILDREN’S IDENTITIES:
LORD OF THE FLIES (1954) AS A PROTEST AGAINST
THE CORAL ISLAND (1858)**

Res. Assist. Zöhre BAŞ KORKMAZ

Istanbul University, English Language and Literature,
zohrebas@istanbul.edu.tr

ABSTRACT

‘Childhood’ is an excessively complex term to put within some strong limitations for the sake of defining it while children have always been part of the literary world. * “The cult of childhood” has been created by “the Romantic idea that children are innocent creatures who should be shielded from the adult world and allowed to enjoy their childhood.” Therefore it would not be an exaggeration to say that childhood is not only a biological process but also a historical and cultural product of the adult world. The basic problematic in what we call children’s literature is that they are produced by the adults looking retrospectively back at their childhood or just imagining what would it be like to be a child in a certain setting. This gap between reader and writer leads it to a fragmented existence. *The Coral Island: A Tale of the Pacific Ocean (1858)* written by a Scottish author Robert Michael Ballantyne could serve as an example for this fragmented relationship between the reader and the writer though the social, political and historical context should be considered, as well. On the other hand *Lord of the Flies (1954)* was written by William Golding as a counterpart, as a parody of the Coral Island. Golding uses the caricatures of Ballantyne heroes, Ralph and Jack. Golding gives us the real characters, real children from life. The central vision of the novel seems to be these children’s separateness, and the individuation process. In conclusion, childhood is a cultural invention, but their desired innocence is the mere product of the adult world. The profound connection between work and children as readers is inescapably fragmented as they carry adult writers’ intentions and desires for children’s lives.

KEYWORDS: Childhood, Children’s Literature, Postmodernism, Fragmentation, *Lord of the Flies*, *The Coral Island*.

Postcolonial Reading of “My Son the Fanatic” (1994) by Hanif Kureishi: Identity And Multiculturalism

Res. Assist. Zöhre BAŞ KORKMAZ

Istanbul University, English Language and Literature,

zohrebas@istanbul.edu.tr

ABSTRACT

Hanif Kureishi’s “My Son the Fanatic” (1994) is a short story depicting the problematic relationship between a Pakistani father, Parvez and a son, Ali living in London. In general, Hanif Kureishi, the famous Pakistani-British author, searches after the long-debated issue of the globalising world: the relation between the multicultural society and fundamentalism in most of his literary works. Refuting the Enlightenment concepts like rationalism, centralism and monoculture Kureishi reminds us the necessity of adopting the universal concepts such as pluralism, difference and diffusion, multiculturalism with a postmodernist perspective. Kureishi’s short story My Son the Fanatic successfully elicits postcolonial themes reflect multicultural society of Britain refuting the notion of fixed British identities; it spins around the discourse of politics in the multicultural British society. Kureishi obviously refutes the idea of fixed British identities reflecting upon a postcolonial theme. In-between identities are the future of the world. There cannot be nation states while there so many transnational identities like British citizens who want to fight with Afghanistan. Cultural displacement and cultural encounters of individuals take the world into a quite different stage where there are no more pure whites and blacks. Who is a true Englishman? What is ‘Britishness’? What is nation or society? Putting the postcolonial experience in the centre of his writing Hanif Kureishi attempts to bring forward the social, racial and cultural clashes between the British and the immigrants.

KEYWORDS: “My Son the Fanatic”, Hanif Kureishi, Britishness, Multiculturalism, Hybrid Identity

ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİLERİN MATEMATİK DERSİ BECERİLERİNİ GELİŞTİRME YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Doç.Dr. Hasan Güner BERKANT

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü,
hgberkant@gmail.com

Mustafa KANDIRMAZ

Matematik Öğretmeni, Dilek Ortaokulu, Yeşilyurt, Malatya,
mustafakandirmaz1985@gmail.com

ÖZET

Çalışmada, matematik öğretmenlerinin özel alan yeterliklerinden biri olan öğrencilerin matematik dersi becerilerini geliştirme yeterliklerinin öğretmenlerin görüşleri ve sınıf içi performansları açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden gözlem ve görüşme yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini Malatya ili Yeşilyurt ilçesinde bulunan yedi ortaokulun 5, 6, 7 ve 8. sınıflarında görev yapan 20 matematik öğretmeninden oluşmaktadır. Görüşme formunda yer alan sorular ve gözlem formunda gözlenen davranışlar Milli Eğitim Bakanlığı (2015) tarafından yayınlanan Matematik Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri kitapçığında belirtilen ve öğrencilerin matematik dersi becerilerini geliştirme yeterlik alanına ait dört alt yeterlik dikkate alınarak hazırlanmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlardan bazıları şunlardır: Gözlem sonuçlarına göre, çalışmaya dahil olan dört özel alan yeterliği bakımından öğretmenlerin çoğunun eksikliklerinin bulunduğu, öğretmenlerin dört özel alan yeterliklerinden akıl yürütme becerisini ve bu becerinin kolaylaştırma alt becerisini öğrencilerine en sık kullandıkları, matematiksel dili bir iletişim aracı olarak kullandırmayı ise en az sıklıkla yani en fazla eksiklikle gerçekleştirdikleri; sadece bir yeterlik alanında (öğrencilerine akıl yürütme becerisini kullandırma) bütün öğretmenlerin performans gösterdikleri, diğer üç yeterlik alanlarında ise çeşitli performans eksikliklerinin bulunduğu; görüşmelere göre ise öğretmenlerin bu dört özel alan yeterliğiyle ilgili olarak kendilerini yeterli gördükleri sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin çoğunun matematiksel dili bir iletişim aracı olarak kullandırmaya yönelik özel alan yeterliği dışındaki diğer üç yeterlikte, görüşmelerdeki ifadeleri ile gözlemlerdeki performansları arasında nispeten tutarlılık olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul matematik dersi, matematik öğretmeni, matematik becerilerini geliştirme yeterliliği, gözlem, görüşme.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİNE YÖNELİK STEM'E KARŞI TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Gonca Çakmak,

Remziye Güzel,

Yusuf Selim Ocak*

Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi,

Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,

Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı,

*yusufselim@gmail.com

Bireylerin üretkenliklerini ortaya koyabilmesi için sorgulayan, düşünen ve yaratıcı olmalarını teşvik edici yeni ve farklı programların uygulanmasına ihtiyaç vardır. Bu programlardan biri olan STEM, Science-Bilim, Technology-Teknoloji, Engineering-Mühendislik ve Mathematics-Matematik alanlarını kapsayan bir eğitim yaklaşımıdır. STEM eğitimiyle, farklı disiplinler bir araya getirilerek, bireylerin disiplinler arası çalışmasına ve disiplinleri derinlemesine öğrenmelerine sebep olur. Ayrıca bireylerin, öğrendikleri bilgileri günlük yaşamla ilişkilendirmesine fırsat sunarak 21. yy yaşam becerilerinin gelişmesine katkı sunar. STEM eğitimi iş dünyası için 21. yy beceri ve donanımlarını içerdiğinden STEM eğitimi artık bütün dünya ülkeleri için bir zorunluluk haline gelmektedir. Böylelikle bu eğitim yaklaşımıyla sorgulayan, araştıran, üreten ve yeni buluşlar yapabilen bir neslin yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri dersine yönelik STEM'e karşı tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada Yıldırım B. & Selvi M. (2015) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılan Likert tipi “Ortaokul Öğrencilerinin STEM'e Karşı Tutumu” ölçeği kullanılmıştır. Ölçek dört faktörden oluşmakta olup faktörlerin Cronbach alfa değerleri 0.79 ile 0.89 arasında değişmektedir. Tüm ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.93 olarak bulunmuştur. Bu çalışmanın çalışma grubunu Diyarbakır il genelinde öğrenim gören 5., 6., 7. ve 8. sınıf 416 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin analizleri öncesinde, elde edilen verilerin yapılacak analizlerin varsayımlarını karşılayıp karşılamadığını test etmek için verilerin normallik dağılımları Kolmogorov-Smirnov Testi ile değerlendirilerek verilerin normal dağılmadığı görülmüştür. Verilerin analizinde Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H Testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular dikkate alındığında cinsiyet değişkeni açısından ölçeğin 21. yy yetenekleri alt boyutunda kızlar lehine, sınıf değişkeni açısından ölçeğin matematik alt boyutunda 7.sınıf lehine, yaş değişkeni açısından ölçeğin matematik alt boyutunda 12-13 yaş

grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur. Ayrıca ölçeğin tamamı göz önüne alındığında sadece yaş değişkeni açısından 12-13 yaş grubu lehine anlamlı fark görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Fen Bilimleri, Stem'e Karşı Tutum, Ortaokul

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Nanoteknolojiye Yönelik Görüşleri

Yusuf Selim OCAK

Dicle Üniversitesi

Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi,

Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı,

yusufselim@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Fen Bilimleri öğretmen adaylarının nanoteknoloji hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma yöntemi ile şekillenen araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılı Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı'nda dalı 2 ve 3.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grubu tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada verilerin toplanması için iki bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Kullanılan veri toplama aracının ilk bölümünde çalışma grubuna ait kişisel sorular ve veri toplama aracının kullanımına yönelik yönerge yer alırken, ikinci bölümde Ergün, Ocak ve Ergün (2017) tarafından geliştirilen ve nanoteknolojiye yönelik 7 soru yer almaktadır. Araştırmada elde edilen verilerin analiz sürecinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda 3.sınıf Fen Bilimleri öğretmen adaylarının nanoteknolojiye yönelik algılarının 2.sınıf Fen Bilimleri öğretmen adaylarına göre daha yüksek ve daha somut olduğu görülmüştür. Ayrıca 3.sınıf Fen Bilimleri öğretmen adaylarının nanoteknolojiye yönelik daha fazla bilgi sahibi olduğu ve bu konuya yönelik kazanımların eğitim öğretim sürecine daha fazla eklenmesi gerektiği düşüncesinin hakim olduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Nanoteknoloji, Fen Bilgisi Eğitimi, Öğretmen Adayı

DÜZENSİZ OTLATMANIN DOĞAL MERALAR ÜZERİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üye. Seyithan SEYDOŞOĞLU

Siirt Üniversitesi, seyithanseydosoglu@siirt.edu.tr

ÖZET

Meralar hayvanlar için başlıca besleme alanı olarak kullanılırlar. Çok yönlü olarak yararlanılan bu alanlar, yanlış yönetim sonucu bozulma süreci içerisindeyler. Bu nedenle kalite değeri ve üretim miktarı olarak istenilen ve beklenen seviyenin oldukça altında bulunan meraların mevcut durumun saptanması ve gerekli ıslah tedbirlerin uygulaması gereklidir. Bu çalışma, Mardin ili, Savur ilçesine bağlı 4 farklı (şenocak, yazur, işgören, soylu) doğal meranın bazı vejetasyon özelliklerinin belirlemek amacıyla 2015 yılında yapılmıştır. Araştırmada, Modifiye Edilmiş Tekerlekli Lup metodu kullanılmıştır. Bitki ile kaplı alan oranları, yazur köyü merasında %68.00, işgören köyü merasında %71.00, Şenocak köyü merasında %75.00 ve soylu köyü merasında ise %75.5 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mera, Bitki İle Kaplı Alan, Vejetasyon, Otlatma

FARKLI ORANLARDA KARIŞTIRILAN YEM BEZELYESİ (*Pisum sativum* L.) VE ARPA (*Hordeum vulgare* L.) HÂSILLARININ SİLAJ KALİTESİNE ETKİ EDEN ORGANİK ASİT ORANLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üye. Seyithan SEYDOŞOĞLU
Siirt Üniversitesi, seyithanseydosoglu@siirt.edu.tr

ÖZET

Farklı oranlarda karıştırılan yem bezelyesi (*Pisum sativum* L.) ile arpa (*Hordeum vulgare* L.) hâsıllarının silaj kalitesine etki eden organik asit oranlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Denemede bitki materyali olarak, Altıkent arpa (*Hordeum vulgare* L.) çeşidi, GAP Pembesi yem bezelyesi (*Pisum sativum* L.) çeşidi kullanılmıştır. Araştırma; GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü deneme tarlasında kışlık olarak 2015-2016 yılında yürütülmüştür. Çalışmada; yalın olarak %100 yem bezelyesi, %100 arpa silajından oluşurken, karışım oranları ise %75 yem bezelyesi + %25 arpa, %50 yem bezelyesi + %50 arpa, %25 yem bezelyesi + %75 arpa karışım silajından oluşmuştur. Farklı oranlarda karıştırılan yem bezelyesi + arpa hâsıllarının silaj kalitesine etki eden laktik, bütirik, asetik ve propiyonik asit oranları istatistiksel yönünden tüm uygulamalardaki etkisi $p < 0.01$ düzeyinde önemli bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Silaj, Yem bezelyesi, Laktik asit, Silaj kalitesi

KÖPEK TRANSMİSSİBLE VENEREAL TÜMÖRLERİNDE MMP-2 VE MMP-7 AKTİVİTESİNİN İMMUNOHİSTOKİMYASAL OLARAK BELİRLENMESİ

Ezgi OGUŞ¹,
Özlem ÖZMEN¹

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı

ÖZET

Transmissible venereal tümör (TVT), köpeklerin çoğunlukla eksternal nadiren de internal genital organlarına yerleşen genellikle iyi huylu retikuloendotelial kökenli bir tümördür. Köpeklerde TVT, histiyositoma, stiker sarkom, venereal granuloma, transmissible lenfosarkom ve kontagiöz venereal tümör adlarıyla da bilinmektedir. Tümör sağlıklı hayvanlara hasta olanlardan çiftleşme yoluyla aktarılmaktadır. Matriks metalloproteinazlar (MMP) yaklaşık olarak 28 enzimden oluşan, patolojik ve fizyolojik doku yıkımında önemli yere sahip ekstrasellüler proteazlardır. Matriks metalloproteinazlar, keratinositler, fibroblastlar, makrofajlar, lökositler, düz kas hücreleri, kondrositler gibi epitelial ve mezenkimal kökenli hücreler tarafından sentezlenmektedirler. MMP'ler nötral endopeptidaz enzim ailesine dahil olup, ekstrasellüler matriksin (ECM) tüm üyelerini parçalama özelliğine sahiptirler. Gelatinaz A olarak da bilinen MMP-2'nin latent formu 72 kDa, aktif formu 66 kDa ağırlığındadır. Tip IV kollajeni, gelatini, ek olarak Tip V, VII, X, kollajeni, elastin ve fibronektini, laminini parçalamaktadır. Matriks metalloproteinaz ailesinin üyesi olan MMP-7 hücre dışı matris bileşenlerine karşı geniş bir substrat özgüllüğüne ek olarak efektör fonksiyonlarını değiştirmek için çeşitli hücre yüzeyi proteinlerini parçalamaktadır. Bu çalışmada, matriks metalloproteinaz-2 (MMP-2) ve matriks metalloproteinaz-7'in (MMP-7) köpeklerde TVT ekspresyonlarının incelenmesi amacıyla daha önce teşhis konulmuş olan 20 adet tümör dokusu materyal olarak kullanıldı. Bu dokulara streptavidin-biotin peroksidaz kompleks metot uygulanarak MMP-2, MMP-7 immunoreaksiyonları karşılaştırılmalı olarak incelendi ve sonuçlar semikantitatif olarak değerlendirildi. İmmunohistokimyasal olarak TVT'yi oluşturan hücrelerde MMP-2 ve MMP-7 aktivitesinde artış şekillendiği gözlemlendi. Bu sonuç, MMP-2 ve MMP-7'in TVT patojenezinde önemli bir rol oynadığını gösterdi.

Anahtar kelimeler: Transmissible venereal tümör, immunohistokimya, MMP-2, MMP-7.

*Bu Araştırma Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 0388-YL-16 proje numarası ile desteklenmiştir.

PARVOVİRUS İLE DOĞAL ENFEKTE KÖPEK BAĞIRSAKLARINDA KASP AZ-3 VE PCNA AKTİVİTESİNİN İMMUNOHİSTOKİMYASAL OLARAK İNCELENMESİ

Tuğba ER SOY¹,
Özlem ÖZ MEN¹

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı

ÖZET

Canine Parvovirus Enfeksiyonu (CPV) köpeklerde sıklıkla akut, fibrinli, nekrotik ve hemorajik enteritis ve bazen de myokarditis ile seyreden bulaşıcı ve öldürücü bir hastalıktır. Genellikle 6-20 haftalık yaş tablosundaki genç ve ara sıra da erişkin köpeklerde gözlenen ve mortalitesinin yüksek olmasıyla dikkat çeken bir hastalıktır. Dünyada yaygın olan CPV, aşısı da olmasına rağmen önüne geçmekte zorlanılan hastalıklardandır. Özellikle yavru köpeklerde ve köpek üretimi yapılan yerlerde salgınlara yol açabilmektedir. Genel anlamıyla kaspazlar sistein-proteaz grubu enzimlerdir ve apoptotik hücre ölümü esnasında önemli rol oynayan multigen ailesinden oluşurlar. Kaspaz-3 apoptotik hücrede hem ekstrinsik hem de intrinsik yollarla aktive edilir. Kaspaz-3 aktivitesinin artmış olması hücreleri ayırım gözetmeden öldürür. Prolifere hücre nükleer antijen (PCNA), replikasyon için gerekli olan bir proteindir. PCNA hem DNA sentezi hem de DNA tamiri için önemlidir. Bu çalışmada CPV ile doğal enfekte köpek bağırsaklarında Kaspaz-3 ve PCNA aktivitesinin immunohistokimyasal olarak incelenmesi amaçlandı. Bu amaçla CPV teşhisi koyulmuş 30 adet köpek bağırsak dokusu materyal olarak kullanıldı. Bağırsak dokuları öncelikle CPV antiserumu kullanılarak boyanarak hastalık teşhisi kesinleştirildi. Ardından bu bağırsak dokularında streptavidin biotin metodu kullanılarak Kaspaz-3 ve PCNA aktivitesi incelendi ve sonuçlar değerlendirildi. İmmunohistokimyasal olarak incelenen bağırsaklarda epitel, kript ve yangısal hücrelerde Kaspaz-3 ve PCNA aktivitesinde artış gözlemlendi. Bu çalışmanın sonuçları CPV patojenezinde Kaspaz-3 ve PCNA'nın önemli bir rol oynadığını gösterdi.

Anahtar kelimeler: Parvovirus, immunohistokimya, Kaspaz-3, PCNA

*Bu Araştırma Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 0389-YL-16 proje numarası ile desteklenmiştir.

BİR SÜLÜNDE KOLANGİOSELÜLER KARSİNOMA OLGUSU**Özlem ÖZMEN¹**

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Veteriner Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı

ÖZET

Sülün, galliformes (tavukgiller) ailesinde bulunan büyük bir kuş türüne verilen genel bir isimdir. Bu hayvanlar genellikle tavuklarda gözlenen viral ve bakteriyel hastalıklara duyarlıdırlar. Tümörler bu hayvanlarda çok az gözlenmektedir. Karaciğerin primer tümörleri hepatosellüler veya safra kanalı (kolangioselüler) kökenli olabilir. Kolangioselüler karsinom kuşlar arasında genellikle papağanlardan bildirilmiştir. Bu raporda iki yaşlı bir sülünde (*Phasianus colchicus*) gözlenen kolangioselülerkarsinom olgusu rapor edilmiştir. Hayvanat bahçesinde yaşayan sülünün birkaç günlük durgunluk ve iştahsızlık periyodu ardından öldüğü bildirildi. Nekropside karaciğerin büyüdüğü, abdominal boşluğu tamamen doldurduğu ve parankiminde çok sayıda beyaz odağın bulunduğu saptandı. Histopatolojik olarak, lümenli veya lümensiz ve birbirinden ince bağ doku septalarıyla ayrılmış kanal yapıları gözlemlendi. Bu hücrelerde anaplazi ve pleomorfizm saptandı ve mitotik aktivite artmıştı. Tümör hücreleri sitokeratin, Ki-67 ve proliferatif hücre nükleer antijen (PCNA) için kuvvetli derecede pozitif reaksiyon gösterdi. Makroskobik, mikroskobik ve immunohistokimyasal bulgulara göre olguya kolongioselüler karsinom teşhisi konuldu. Kolangioselüler karsinomlar kanatlı hayvanlarda oldukça nadir gözlenir, sunulan olgu sülünlerde saptanan ilk kolanjiokarsinom raporudur.

Anahtar Kelimeler: Kolangioselüler karsinom, sülün, histopatoloji, immünhistokimya

DİYARBAKIR İLİNDE TARIMSAL MEKANİZASYONDAKİ GELİŞMELERİN MEVCUT DURUMU

Necati ÇETİN*¹

Cevdet SAĞLAM¹

¹Erciyes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Biyosistem Mühendisliği, Kayseri, Türkiye

*Sorumlu Yazar: necaticetin@erciyes.edu.tr

Özet

Tarımsal mekanizasyon, bitkisel ve hayvansal üretimde tarımsal işlerin, motor gücüyle çalıştırılan alet ve makinalarla yapılmasını, bu alet ve makinaların tasarımını, imalatını, bakım ve onarımını, etkin bir şekilde kullanımını ve pazarlanmasını kapsayan üretim teknolojisidir. Tarımsal mekanizasyonun gelişimi; insan gücü, basit el aletleri, hayvan gücü, tekerleğin tarım aletlerinde kullanımı, termik motorların kullanımı, mekanizasyon gelişim süreci ve tam otomasyon süreci gibi birçok devreden geçerek günümüze kadar ulaşmıştır. Ülkemizin de mekanizasyon gelişim sürecinde olduğu bilinmektedir. Son yıllarda gerek yerel gerek bölgesel gerekse ulusal bakımdan tarım alet ve makina sayılarının arttığı gözlemlenmiştir. Bu çalışma ile Diyarbakır ilinde, son 10 yıldaki traktör, biçerdöver ve tarım alet-makinası sayılarındaki artışın tespit edilmesi amaçlanmıştır. Sonuçlar aynı periyotta Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve Türkiye'deki traktör, biçerdöver ve tarım alet-makinası sayılarındaki artış ile mukayese edilmiştir.

Anahtar kelimeler; Diyarbakır, tarımsal mekanizasyon, traktör, biçerdöver

THE PRESENT STATUS OF ADVANCE IN AGRICULTURAL MECHANIZATION IN DİYARBAKIR PROVINCE

Abstract

Agricultural mechanization is the production technology that involves in the plant and animal production in agricultural work with the tools and machinery driven by motor power and, the design, manufacture, maintenance and repair, efficient use and marketing of these tools and machinery. Until today development of agricultural mechanization has passed through many processes such as; Human power, simple hand tools, animal power, use of wheels in agricultural tools, use of thermal motors, mechanization development process and full automation process. It is known that our country is also in the process of mechanization development. In recent years, it has been observed that the number of agricultural tools and machinery has increased in local, regional and national level. In this study, it was aimed to determine in the last 10 years the increase in number of tractors, combine harvesters and agricultural tools and machinery owned in Diyarbakır.

Keywords: Diyarbakır, agricultural mechanization, tractor, combine harvester

GELENEKSEL VE KORUYUCU TOPRAK İŞLEME SİSTEMLERİNDE ENERJİ KULLANIMI

Necati ÇETİN*¹

Cevdet SAĞLAM¹

¹Erciyes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Biyosistem Mühendisliği, Kayseri, Türkiye

*Sorumlu Yazar: necaticecin@erciyes.edu.tr

Özet

Tarımsal işlemlerde bitkisel üretime dayalı ilk aşama toprak işlemedir. Toprak işleme, tohumların ekilebilmesi, bitkilerin yetişebilmesi ve toprağın uygun duruma getirilmesi için, toprak işleme aletleriyle toprağın gevşetilmesi, ufalanması ve karıştırılması işlemidir. Tarımda verimin artırılması için tarım alanlarının genişletilmesi ya da birim alandan alınan ürün miktarının artırılması gereklidir. Bu durumda en uygun seçenek birim alandan elde edilen ürünün artırılması ve tarım teknolojilerinin daha etkin olarak kullanılmasıdır. Çeşitli etkiye sahip toprak işleme aletlerinin kullanımına dayalı olarak farklı toprak işleme sistemleri; geleneksel ve koruyucu toprak işleme olarak ikiye ayrılmaktadır. Tarımın sürekliliğinin sağlanabilmesi için, toprağın yapısı ve neminin korunması, veriminin artırılması ve toprak sıkışıklığının minimum düzeyde tutulması zorunludur. Geleneksel toprak işleme sistemlerinin toprağın yapısını büyük ölçüde bozarak olumsuz etki yaptığı, topraktan nem kaybına ve toprağın sıkışmasına neden olduğu bilinmektedir. Azaltılmış toprak işleme ve doğrudan ekim teknikleri ile hem toprak yapısı ve nemi korunur, toprak sıkışıklığı azaltılır hem de enerji tasarrufu sağlanmış olur. Bu çalışmanın amacı, önceden yapılmış araştırma sonuçlarına bağlı olarak geleneksel ve koruyucu toprak işleme sistemlerinin toprağın sıkışması, nemin korunması, enerji kullanımı ve etkinliği yönünden bir karşılaştırmasını yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Toprak işleme, enerji, geleneksel, koruyucu

ENERGY USE IN CONVENTIONAL AND CONSERVATION TILLAGE SYSTEMS

Abstract

In agricultural processes, tillage is the first stage of production. Tillage is referred to soil preparation by machinery of various types and processes such as digging, stirring, and overturning. In order to increase production levels in agriculture, either the production areas or the yields per unit area should be increases. Since the current agricultural lands have already reached to maximum limits, the most suitable option now is to increase the yields per unit area using agriculture technologies more effectively. Soil tillage is among the leading agricultural process practiced in every production activity. Tillage systems are classified as conventional and conservation tillage systems. In order to ensure sustainability in agriculture, it is necessary to protect soil structure and moisture, increase yield and keep soil compaction at minimum levels. It is known that conventional tillage systems have various negative impacts on soil structure and cause loss of moisture from the soil and result in soil compaction. Conservation tillage and direct seeding techniques protect soil structure and soil moisture, reduce soil compaction and save energy. The aim of this study is to compare

conventional and conservation tillage systems regarding soil compaction, preservation of the soil moisture, energy use and efficiency.

Keywords: Tillage, energy, conventional, conservation

TERS KİNEMATİK ANALİZİN YAPAY SİNİR AĞLARI İLE SİMÜLASYONU

Mustafa Yusuf YILDIRIM¹,
Mustafa ANUTGAN²

¹Karabük Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Mekatronik Mühendisliği Bölümü,,
¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Mekatronik Mühendisliği
Bölümü,

yusufyildirim@ohu.edu.tr

²Karabük Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Mekatronik Mühendisliği Bölümü,
mustafaanutgan@karabuk.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, bir robot manipülatörün ters kinematik analizi yapay sinir ağları yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Kullanılan robot manipülatör RRR (dönel, eklemli) tipidir ve 3 eksenlidir. Ters kinematik analiz, robotun herhangi bir konuma gidebilmesi için gerekli eklem açılarının hesaplanması olarak bilinir. Bu hesaplamaların matematiksel yükü oldukça fazladır. Yapay sinir ağları ile yaklaşım ise bu hesapların matematiksel yükünü azaltır. Çalışmada, bir ileri beslemeli yapay sinir ağı oluşturulmuş ve sadece robotun taban uzvundaki açı değeri hesaplanmıştır. Örnek veri setinde robot kolun ulaşabileceği konumlar giriş verisi olarak, bu konumlara karşılık gelen taban açı değeri ise hedef verisi olarak belirlenmiştir. Oluşturulan yapay sinir ağı bu örnek veri seti ile eğitilmiştir ve sonucundaki hata grafiği incelenmiştir. Kabul edilebilir bir hata grafiği olduğu için yapay sinir ağı kullanıma hazır hale gelmektedir. Robotun örnek veri setinde bulunmayan konumlara gitmesi için gerekli taban açı değerinin tespiti, oluşturulan yapay sinir ağları kullanılarak kabul edilebilir hatalar ile gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Robot Kol, Manipülatör, Yapay Sinir Ağları, Ters Kinematik

SIMULATION OF INVERSE KINEMATICS ANALYSIS THROUGH ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS

ABSTRACT

In this work, inverse kinematics analysis of a robot manipulator is carried out through artificial neural networks. The robot manipulator which is used in this work is RRR (rotary, articulated) type and has 3 - DOF. Inverse kinematics analysis is described as the calculation of the required joint angles in order to arrive random positions. This calculation has a quite

loaded mathematics. Approaching such problems with artificial neural networks reduces this mathematical difficulty. In this work, a feed forward artificial neural network is created and the base angle of the robot is calculated. The positions to which robot can arrive is specified as input data; base angle values to which the positions correspond is specified as target data in the example dataset. The artificial neural network is trained with this initial dataset and error graph which is generated as a result of the training is analyzed. The error graph is within acceptable limits, so the artificial neural network seems to be ready for application. Determination of the required joint angles in order to arrive positions which are not found in the example dataset is carried out with acceptable errors through the artificial neural network.

Keywords: Robotic Arm, Manipulator, Artificial Neural Networks, Inverse Kinematics

STEREO GÖRME VE 3 EKSENLİ ROBOT KOL KULLANILARAK NESNE SINIFLANDIRMA

Mustafa Yusuf YILDIRIM¹,
Mustafa ANUTGAN²

¹Karabük Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Mekatronik Mühendisliği Bölümü,,
¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Mekatronik Mühendisliği
Bölümü,

yusufyildirim@ohu.edu.tr

²Karabük Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Mekatronik Mühendisliği Bölümü,
mustafaanutgan@karabuk.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, bir robot manipülatörün nesne sınıflandırmada kullanılması amaçlanmıştır. Nesnelerin sınıflandırılması renk - tabanlı sınıflandırma olarak tercih edilmiştir. Rastgele konumlarda yerleştirilen kırmızı, mavi ve yeşil nesnelerin ait oldukları kırmızı, mavi ve yeşil bölümlere taşınmasıyla farklı renklere sahip nesnelerin birbirinden ayrımı ve nesnelerin renklerine göre farklı konumlarda istiflenmesi gerçekleştirilmiştir. Nesnelerin renklerinin ve konumlarının algılanması ve sistem tarafından belirlenmesi için 3 boyutlu görüntü işleme teknolojisi olarak bilinen bilgisayarlı görme sistemlerinden olan stereo tabanlı bir kamera sistemi kullanılmıştır. Bu kamera sistemi ile farklı renkteki nesnelerin renkleri belirlenmiş ve aynı zamanda rastgele konumları tespit edilmiştir. Böylece bilgisayarlı görme kısmı tamamlanmış olan çalışmanın bundan sonraki kısmında, konumu ve rengi bilinen nesnenin ait olduğu kutuya hassas bir şekilde yerleştirilmesi gerçekleştirilmiştir. Bu yerleştirme işlemi RRR (dönel, eklemler) tipidir ve 3 eksenli bir robot manipülatör tarafından yapılmıştır. Eklemlerindeki motorlar servo motorlar sayesinde hassas hareket edebilen bu robot manipülatör, çalışma uzayındaki aktif bölümde yer alan ilgili nesneyi ilgili konuma yerleştirebilmiş ve böylece sınıflandırma işlemi tamamlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Robot Kol, Manipülatör, Stereo Görme, Bilgisayar Görme, MATLAB, Nesne Sınıflandırma, Renk Ayrımı

OBJECT CLASSIFICATION USING STEREO VISION AND 3 DOF ROBOTIC ARM

ABSTRACT

In this work, it is aimed that a robot manipulator is used for color - based object classification. Differently colored objects are separated from each other and collection of the

objects at different locations with respect to their colors by placing red, blue and green objects arriving at arbitrary positions in a random order to the red, blue and green boxes, respectively. A stereo - based camera system which is one of the computer vision systems for 3D image processing is used for detecting and estimating the colors and the positions of the objects . Colors of differently colored objects are detected and also arbitrary positions of these objects are determined by this camera system. Thus, the computer vision part of this work is completed. In the rest of the work, the object whose position and color are known is sensitively placed to the box which it belongs to. That placing task is carried out by a robot manipulator which is RRR (rotary, articulated) type and has 3 - DOF. The robot manipulator, which can act sensitively owing to the servo motors at its joints, places the related object to the related position in the active area of the workspace, and thus the classification task is completed.

Keywords: Robotic Arm, Manipulator, Stereo Vision, Computer Vision, MATLAB, Object Classification, Separation of Color

Japon Balıkları (*Carassius sp.*)’nda Renk Tercih Var mıdır?

Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ

Munzur Üniversitesi,

Mühendislik Fakültesi, Biyomühendislik Bölümü, Tunceli, TÜRKİYE

Özet

Bu çalışmada, insanların yaşama ortamlarında stresi azaltıp, hoşgörü toleranslarını artırmak ve beslemek için en çok tercih ettikleri japon balıklarında renk tercihinin olup olmadığını araştırmak hedeflenmiştir. Japon balıklarında (*Carassius sp.*) renk tercihinin olup olmadığını gözlemek için, aynı kaynaktan alınan su, kum, deniz kabuğu ve briyofitlerden oluşan yeşil bitkilerin yer aldığı aynı yaşama ortamına sahip 7 kavanoza, büyüklükleri farklı 1 japon balığı konulmuştur. Aynı kimyasal yapıya sahip farklı renkte (sarı, beyaz, yeşil, kırmızı, turuncu) hazırlanan yemler, her bir kavanozdaki balığa her gün tüm yemlerden eşit miktarda alınarak hazırlanan karışımdan yem olarak verildi. Daha sonra balıkların ilk olarak hangi renkteki yemleri yedikleri gözlemlenmiştir. 7 Japon balığının 20 günlük gözlemi sonunda tercih ettikleri renkli yem sıralaması; beyaz, sarı, turuncu, kırmızı ve yeşildir. Yapılan bu çalışma, akvaryum balıkçılığı alanında renk tercihleri üzerine yapılan ilk çalışma olması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Japon balıkları, Renk, Tercih, Elazığ, Türkiye.

Soğan (*Allium cepa*) Bitkisinin Değişik pH' larda Yetiştirilmesi

Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ

Munzur Üniversitesi,

Mühendislik Fakültesi, Biyomühendislik Bölümü

Özet

Bu çalışma, birçok yararlı maddeler ihtiva eden ve tüketilen soğanın, en iyi hangi pH'ta yetiştirildiğini tespit etmek ve elde edilecek sonuç ile de üretime ve ülke ekonomisine katkıda bulunmak için yapılmıştır. Çalışmada her biri aynı toprakla doldurulmuş 7 tane saksı kabının her birine aynı cins 4 tane soğan ekildikten sonra, önceden hazırlanan pH'ı 4,5,6,7,8,9,10 olan sulardan her biri bir saksıya olmak kaydıyla, iki günde bir 50 ml su verilmiştir. pH'lı suların verildiği günlerde, sıvılar verilmeden önce uzunluk ölçümleri milimetre olarak yapıp, soğanlardaki gelişmeler fotoğraflanmıştır. Toplam 450 ml pH'lı suların verildiği 18 günlük gözlem sonucunda, en iyi gelişme ve tat bakımından en tatlı soğanların pH'ı 6 ve pH'ı 7 olan saksılarda yetiştiği gözlenmiştir. Bununla beraber pH'ı 4 olan ve pH'ı 9 olan saksılarda da gelişmenin iyi olduğu gözlenmiştir. Yalnız bu pH' larda ki saksılarda ekilen 4 soğana karşılık gelişmelerinin hepsinde aynı uzunlukta ve şekilde olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Allium cepa*, pH, Bitki, Türkiye.

YAĞLIK AYÇİÇEĞİ (*Helianthus annuus* L.) TOHUMLARININ BAZI FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ

Necati ÇETİN*¹
Cevdet SAĞLAM¹
Hüseyin Hüsnü BALIK¹
Gözde Nur GÜÇKAN¹
Yusuf Can AŞIK¹

¹Erciyes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Biyosistem Mühendisliği, Kayseri, Türkiye

*Sorumlu Yazar: necaticecin@erciyes.edu.tr

Özet

Bu çalışmada, yağlık ayçiçek tohumlarının bazı fiziksel özellikleri belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayçiçek, bitkisel üretimde önemli kriterler olan verim, kalite ve besin değeri bakımından oldukça zengindir. Ayçiçeğin hasat sonrası kolay ve ekonomik bir şekilde işlenebilmesi için de tohumların fiziksel özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Ayçiçek tohumlarının bazı fiziksel özellikleri sırasıyla: ortalama uzunluk, genişlik ve kalınlık 12.74 mm, 6.59 mm ve 4.55 mm olarak tespit edilmiştir. Ortalama bin dane ağırlığı 104.35 gr, projeksiyon alanı 41.37 mm², yüzey alanı 165.47 mm², küresellik 0.57, hacim 27.58 mm³, şekil indeksi 0.85 ve şekil oranı 0.52 olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ayçiçeği, tohum, fiziksel özellik

SOME PHYSICAL PROPERTIES OF OIL SUNFLOWER (*Helianthus annuus* L.) SEEDS

Abstract

In this study, some physical properties of Colombi sunflower seed was determined. Sunflower seeds are quite well in terms of yield, quality and nutritional value. Following the harvest, physico-mechanical properties of seeds are required in order to be processed easily and cost effectively. Average length, width and thickness of Colombi sunflower seeds were determined 12.74 mm, 6.59 mm and 4.55 mm respectively. Thousand seed mass was determined as 104.35 g, the projected area as 41.37 mm², the surface area as 165.47 mm², sphericity as 0.57, volume as 27.58 mm³, shape index as 0.85 and aspect ratio as 0.52.

Key words: Sunflower, seed, physical properties

UZAKTAN ÖĞRETİM YOLUYLA VERİLECEK DERSLERE İLİŞKİN USUL VE ESASLARIN YÖNERGELEŞTİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Dursun AKASLAN

Harran Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Haliliye,
Şanlıurfa, TÜRKİYE, dursunakaslan@harran.edu.tr

ÖZET

Günümüzde özellikle yükseköğretim kurumlarında öğretim faaliyetleri gittikçe bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak planlanmakta ve yürütülmektedir. 21. yüzyılda görülen teknolojik ilerlemelerin getirdiği olanaklar neticesinde öğrenci ile öğretim elemanı arasında karşılıklı etkileşime dayalı olarak dersler bizzat öğretim elemanı tarafından aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın eşzamanlı biçimde verilmeye başlanmıştır. Yükseköğretim Kurulu tarafından bu tür öğretim faaliyetlerinin planlanmasını ve yürütülmesini sağlamak için 2014 yılında yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretime ilişkin usul ve esaslar yayınlanmıştır. Bu usul ve esaslar ile yükseköğretim kurumlarında hem uzaktan öğretim programlarına ilişkin hem de uzaktan öğretim yoluyla verilecek derslere ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Diğer taraftan yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde uzaktan öğretim programlarının açılması Yükseköğretim Genel Kurulunun iznine tabi olduğu için yaygınlaşmamış ve birkaç üniversitenin sınırları içerisinde kalmıştır. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı uzaktan öğretim yoluyla verilecek derslere ilişkin usul ve esasların yönergeleştirilmesini sağlamaktır. Bu amaca ulaşabilmek için 2547 sayılı “Yükseköğretim Kanunu”, Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından kabul edilen “Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar”, uzaktan eğitim uygulama ve araştırma merkezlerinin yönetmelikleri, üniversitelerimizin önlisans, lisans ve yüksek lisans eğitim-öğretim yönetmelikleri olmak üzere çeşitli mevzuatlar dayanak olarak incelenmiştir. Bu çalışma ile yükseköğretim kurumlarımız tarafından uzaktan öğretim yöntemi ile verilmekte veya verilecek olan derslerin planlanmasını ve yürütülmesini kolaylaştırılmak hedeflenmektedir. Diğer taraftan bu çalışmanın mevzuatlara aykırılık teşkil etmeden yaşanan sorunlara da çözüm bulacağı ve yönetmeliklerde değinilmeyen konulara açıklık getireceği umulmaktadır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER : Mevzuat, yönerge, yönetmelik, uzaktan öğretim, yükseköğretim

THE DIRECTIVE OF PROCEDURES AND PRINCIPLES FOR COURSES DELIVERING THROUGH DISTANCE EDUCATION

Assist. Prof. Dr. Dursun AKASLAN

Harran University, Engineering Faculty,
Computer Engineering Department, Haliliye, Sanliurfa, TURKEY,
dursunakaslan@harran.edu.tr

ABSTRACT

Today, especially in higher education institutions, teaching activities are planned and implemented based on information and communication technologies. As a result of the opportunities provided by the technological advancements in the 21st century, the courses were started to be delivered simultaneously by the instructor without having to be in the same place with students for providing the interaction between the instructor and the student. In 2014, the Turkish Higher Education Council published the procedures and principles on distance education in order to facilitate the planning and execution of such teaching activities in higher education institutions. This publication specified the procedures and principles related to courses to be delivered through distance education including courses in distance education programs and courses in formal education. On the other hand, distance education programs in Turkey have not become widespread and have remained within the boundaries of several universities since the opening of such program depends on the permission of the General Assembly of Higher Education.

In this context, the aim of this study is to provide guidance on the procedures and principles related to courses to be delivered through distance education. In order to achieve this aim, a number of legislation was examined as the basis namely: Higher Education Law (No: 2547), Procedures and Principles on Distance Education in Higher Education Institutions, which were accepted by the General Assembly of Higher Education, regulation of distance education practice and research centers and regulations of our universities on college, undergraduate, and postgraduate education. With this study, it is aimed to facilitate the planning and implementation of the courses given by our higher education institutions through distance education. Additionally, it is also expected that this study will find solutions to the problems without contradiction with the legislation and will clarify the issues that are not clarified in the regulations.

KEYWORDS

Legislation, directive, regulation, distance education, higher education

UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ SINAV YÖNERGESİ

Dr. Öğr. Üyesi Dursun AKASLAN

Harran Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Haliliye,
Şanlıurfa, TÜRKİYE, dursunakaslan@harran.edu.tr

ÖZET

Günümüzde örgün eğitim kurumları olarak okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve yükseköğretim sayılmaktadır. Türkiye gibi genç nüfus barındıran ülkelerde söz konusu kurumlar arası geçişler merkezi sınavlar aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Ülkemizde merkezi sınav sisteminin tarihçesi 1985 yılına kadar uzanmasına rağmen günümüzde Kamu Personel Seçme Sınavı, Yabancı Dil Sınavı, Yükseköğretime Geçiş Sınavı ve benzeri sınavların varlığıyla önemi artmıştır. Diğer taraftan yükseköğretim kurumlarında yer alan Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezleri üzerinden uzaktan öğretim yoluyla verilen derslere kayıtlı öğrenci sayısının artması da bu merkezler tarafından merkezi sınavın yapılmasını gündeme getirmiştir. Yükseköğretim Kurulu tarafından uzaktan öğretim faaliyetlerinin planlanmasını ve yürütülmesini sağlamak için 2014 yılında yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretime ilişkin usul ve esaslar yayınlanmıştır. Bu usul ve esaslar ile sadece merkezi olarak yapılan sınavlarda fiilen görev yapan personele oturum başına yapılacak tutarlar belirlenmiştir.

Diğer taraftan uzaktan öğretim yoluyla verilen dersler için yapılacak olan merkezi sınavlar ile ilgili usul ve esasların belirlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı Harran Üniversitesi gibi üniversitelerimiz bünyesinde yer alan Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yapılan merkezî sınavlarda uygulanacak usul ve esasları belirlemektir. Bu amaca ulaşabilmek için “Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar”, “Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”, “Sınav Ücretlerine İlişkin Usul ve Esaslar”, “Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği” olmak üzere çeşitli mevzuatlar dayanak olarak incelenmiştir. Bu çalışma ile yükseköğretim kurumlarımız tarafından uzaktan öğretim yöntemi ile verilmekte veya verilecek olan derslerin merkezi sınavların planlanmasının ve yürütülmesini kolaylaştırmak hedeflenmektedir. Diğer taraftan bu çalışmanın mevzuatlara aykırılık teşkil etmeden yaşanan sorunlara da çözüm bulacağı ve yönetmeliklerde değinilmeyen konulara açıklık getireceği umulmaktadır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Mevzuat, yönerge, yönetmelik, uzaktan öğretim, yükseköğretim, merkezi sınav

ORTODONTİ DERSLERİ ALAN VE ALMAYAN DIŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN, ORTODONTİK ANOMALİLERE TANI KOYABİLME DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Yasin AKBULUT

Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ortodonti Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bir anomalinin tedavisinde tanı şüphesiz ki önemli bir yere sahiptir. Doğru tedaviler ancak doğru konulmuş tanılarla sağlanır. Amacımız Ortodontik anomalilerin temelde ilk olarak öğretildiği Diş Hekimliği Ortodonti derslerinin öğrencilerdeki tanı koyabilme düzeylerini ne derece etkilediğini araştırmaktır.

Kesitsel türde yapılan bu çalışma, Ortodonti derslerini almış olan 98 öğrenci (yaş ortalaması:21,46±1) ve Ortodonti derslerini almamış olan 108 öğrenciden (yaş ortalaması:19,31±1,15) olmak üzere toplam 206 diş hekimliği öğrencisiyle yapılmıştır. Öğrencilere sırasıyla diasteması olan Sınıf I, çapraşıklığı olan Sınıf I, ön açık kapanışı olan Sınıf I, Diasteması olan Sınıf II Divizyon I, çapraşıklığı olan Sınıf II Divizyon I, Diasteması ve örtülü kapanışı olan Sınıf II Divizyon II ve retrognatik maksilla ile prognatik mandibulaya sahip Sınıf III anomaliye sahip 7 farklı vaka gösterilerek bu vakaların tedavi gerektirip gerektirmediği, gerektirdiği düşünülüyorsa nedeni sorulmuştur.

Eğitim alan grupta yaş ortalaması anlamlı olarak yüksek bulundu (p=0,001). Cinsiyet bakımından gruplar dengeli bulundu (p=0,648). Vakaların tamamında doğru yanıt verenlerin oranları Ortodonti dersi alan grupta anlamlı yüksek bulundu (p=0,001). Her iki grupta da vakalara doğru yanıt verenlerin belirttiği tanılar karşılaştırıldığında, Ortodonti dersi alan grup doğru tanı belirtmede anlamlı yüksek bulundu (p=0,001).

Ortodonti dersi almış olan öğrenciler görüntüden ziyade anomaliye odaklı teşhis koyarken, Ortodonti dersi almamış olan öğrenciler anomalilere sahip vakalara çok düşük oranlarda tedaviyi gerekli görmüş, bunda da anomaliden ziyade görüntüyü ön planda tutmuşlardır. Ortodonti dersleri Ortodontik anomalileri tanıtan, öğrencilere öğreten ve mezuniyet sonrasında hekimlerin kliniklerinde kendi başlarına teşhis koymalarını sağlayan yegane derstir. Ortodonti derslerinin ve Ortodontik anomalilerin detaylı vakalarla anlatılıp öğretilmesi, geleceğin hekimlerine doğru tanı koymaları yönünde önemli katkıları olacaktır.

Anahtar Kelimeler

Tanı, Ortodonti, Anket, Öğrenciler

EKMEKLİK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN BAŞAKLANMA DÖNEMİNDE ÖLÇÜLEN LAI, SPAD, NDVI, BÖS İLE TANE VERİMİ VE KALİTE ÖZELLİKLERİ ARASINDA KORELASYON ANALİZİ

Doç. Dr. Mehmet YILDIRIM

Dicle Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, mehmety@dicle.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ferhat KIZILGEÇİ

Şırnak Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, fkizilgeci@sirnak.edu.tr

Prof. Dr. Cuma AKINCI

Dicle Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, akinci@dicle.edu.tr

Asistan Önder ALBAYRAK

Dicle Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, ondera@dicle.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda spektral yansımaya ölçümleri birçok araştırmacı tarafından kültür bitkilerinde tane verimi ve kalite özellikleri arasındaki ilişkiyi belirlemede yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmışlardır. Bu araştırma ekmeklik buğday genotiplerinin başaklanma döneminde bazı spektral yansımaya aletleri ile ölçülen değerler ile tane verimi ve kalite özellikleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla 2015-2016 üretim sezonu boyunca Diyarbakır koşullarında yürütülmüştür. Çalışmada, 6 adet ticari çeşit (Ceyhan 99, Dinç, Karatoprak, Pehlivan, Tekin ve Tekirdağ) ve 7 adet ileri ekmeklik buğday hattı materyal olarak kullanılmıştır. Araştırmada, SPAD, yaprak alan indeksi (LAI), normalize edilmiş vejetasyon farklılık indeksi (NDVI), bitki örtüsü sıcaklığı (BÖS), tane verimi, protein içeriği, nişasta içeriği, yağ gluten içeriği, zeleny sedimantasyon, hektolitre ağırlığı ve bin tane ağırlıkları incelenmiştir. Araştırma sonunda elde edilen verilere göre; genotipler arasında LAI ve SPAD yönünden önemli farklılıklar görülürken, NDVI, BÖS yönünden önemli farklılıklar görülmemiştir. Tane verimi ile fizyolojik özelliklerden NDVI ile LAI arasında pozitif ve önemli (sırasıyla, $r=0.733$; $r=0.295$) ilişki belirlenirken, bitki sıcaklığı ve nişasta içeriği arasında olumsuz (sırasıyla, $r=-0.693$; $r=-0.301$) ilişki belirlenmiştir. SPAD ile BÖS arasında negatif ve önemli ($r=-0.309$) ilişki bulunmuştur. LAI ile tane verimi arasında ($r=0.433$) olumlu ve önemli ilişki belirlenmiştir. Bitki sıcaklığıyla LAI arasında olumsuz ve önemli ($r=-0.514$), nişasta içeriği arasında olumlu ve önemli ($r=0.408$) ilişki olduğu görülmüştür. Spektral cihazların genel olarak kaliteyle ilişkili olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler:Buğday, protein içeriği, fizyolojik parametre, nişasta içeriği

CORRELATION ANALYSIS OF LAI, SPAD, NDVI, CT WITH GRAIN YIELD AND QUALITY TRAITS OF SOME BREAD WHEAT GENOTYPES AT HEADING STAGES

ABSTARCT

In recent years, spectral reflection measurements have been intensively used by many researchers to determine the relationship between grain yield and quality characteristics in cultivated plants. This research was carried out in Diyarbakir during 2015-2016 plant growing season in order to determine the relationship between the traits measured by some spectral reflectance instruments and grain yield and quality characteristics during the heading period of bread wheat genotypes. In this study, 6 commercial varieties (Ceyhan 99, Dinç, Karatoprak, Pehlivan, Tekin and Tekirdağ) and 7 advanced bread wheat lines were used as material. In the study, SPAD, leaf area index (LAI), normalized vegetation difference index (NDVI), canopy temperature (CT), grain yield, protein content, starch content, wet gluten content, zeleny sedimentation, test weight and thousand grain weights were examined. According to the data obtained at the end of the research; while there were significant differences between genotypes in terms of LAI and SPAD, no significant differences were observed in NDVI and CT. While the significant relationship between grain yield and physiological properties of NDVI and LAI ($r = 0.733$; $r = 0.295$, respectively) was determined, the relationship between CT and starch content was negative ($r = -0.693$; $r = -0.301$, respectively). Negative and significant ($r = -0.309$) relationship was found between SPAD and CT. It was observed that there was a positive and significant relationship between CT and LAI ($r = -0.514$) and the starch content ($r = 0.408$). Spectral devices were generally not related to quality.

Key Words: Wheat, protein content, physiological traits starch content,

Kulak Burun Boğaz hastalıkları horlama ve uyku apnesi sendromu ön tanısı ile uyku testi uygulanan hastalarda uyku testi sonuçlarımız

Doç.Dr Caner Şahin,

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Email: drcaner2001@gmail.com

ÖZET

Amaç: Çalışmamızda Kulak Burun Boğaz hastalıkları polikliğine horlama ve apne şikayeti ile gelen ve tanısız amaçlı polisomnografi(Uyku testi) uygulanan hastaların demografik dağılımını ve uyku testi sonuçlarını değerlendirmeyi amaçladık

Materyal Metod: Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi KBB anabilim dalına başvuran uyku apnesi ön tanısı ile polisomnografisi yapılan 30 hastanın uyku testi sonuçları retrospektif olarak incelendi. Hastaların kilo, boy, vücut kitle indeksi(VKİ), Apne hipopne indexi(AHI) bulguları incelendi. Bulgular istatistiksel olarak incelendi

Bulgular: Çalışmaya alınan olguların 18 tanesi erkek, 12 tanesi bayan idi. Olguların vücut ağırlıkları 76 kg ile 114 kg arasında değişmekte olup; ortalaması 84 ± 11.6 kg'dır. Olguların boyları 161 cm ile 184 cm arasında değişmekte olup; ortalaması boy $169,1 \pm 7,2$ cm'dir. Olguların VKİ düzeyleri 26,6 ile 41,6 arasında değişmekte olup; ortalaması $28,4 \pm 4,3$ tir. Olguların AHI 18 ile 78 arasında değişmekte olup ortalama 34 ± 25.4 idi.

Sonuçlar: İstatistiksel olarak bakıldığında AHI ile VKI arasında anlamlı ilişki saptanmıştır. Boy değeri ile AHI arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır. Boy ve kilonun birlikte değerlendirildiği vücut kitle indeksi uyku apnesi sendromu tanılı hastalarda polisomnografi sonuçları ile istatistiksel olarak anlamlı bağıntı içerir. Bu açıdan özellikle apne ve horlama tarifleyen hastalarda hastanın morfometrik yapılarının analizi uyku testi yapılması öncesinde ve sonrasında klinisyene değerli bilgiler sunacaktır.

AnahtarKelimeler: Kulak Burun Boğaz, Uyku Apnesi, polisomnografi

MESANE TÜMÖRLÜ HASTALARDA İMMÜN SİSTEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE DİĞER ÜROLOJİK TÜMÖRLERLE KARŞILAŞTIRILMASI

Erkan Hirik¹,

Selami Albayrak²

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Üroloji ABD

²İstanbul Medipol Üniversitesi, Üroloji ABD

Özet

İmmün sistem hücrelerinin tümör gelişimi sürecinde immunoregülatuar role sahip oldukları bilinmektedir. Hücrel immün yanıtın kanserli hastalarda tümör immünolojisinde anahtar rol oynadığına dair artan oranda kanıtlar mevcuttur. İmmün sistemin bu terapötik süreçte aktif bir rolü aldığı yoksa sadece basit olarak pasif bir yanıt mı verdiği halen sorulan bir sorudur. Bu çalışmada mesane tümörü ve diğer ürolojik tümörlere sahip hastalarda BCG aşı skarı, PPD yanıtları değerlendirilmiştir. Periferik lenfosit alt grupları incelenerek mesane tümör evresi ile arasındaki ilişki araştırılmıştır. Ayrıca bu hastalarda akım sitometri ile periferik kanda lenfosit alt grupları ayrılarak, mesane tümörü ve diğer ürolojik tümörlerde immünolojik sapmaların periferik kan lenfosit alt gruplarına yansımaları incelenmiştir. Kliniğimizde tanısı konulan 45 mesane tümörlü, 23 prostat kanserli, 15 böbrek tümörlü ve herhangi bir malignite ve immünolojik bozukluğu olmayan, yaş kontrollü 35 olguluk, kontrol grubunda prospektif olarak yapılan bu çalışmada, bütün hastaların BCG aşı skar izi ve PPD testine verilen yanıt incelendi. Ayrıca akım sitometri ile periferik kan lenfosit alt gruplarının (CD3,CD4,CD8) analizi yapıldı. Mesane tümörlü hastaların BCG'ye bağlı aşı skarının; diğer ürolojik tümörlü hastalar ve kontrol grubuna göre çoğunlukla oluşmadığı saptanmıştır(p:0,001). Ayrıca mesane tümörlü hastalarda PPD negatiflik oranı, diğer ürolojik tümörlere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede düşük saptanmış olmasına rağmen (0,002), kontrol grubuna göre anlamlılık seviyesinde bulunmuştur(0,057). Lenfosit alt grupları incelendiğinde ise mesane tümörlü hastalarda evre ile arasında bir fark olmadığı gibi, diğer ürolojik kanserler ve kontrol grubu ile de herhangi bir fark elde edilememiştir. Sonuç olarak; bu bulgular mesane tümörü ile bağışıklık sistemi arasında bağlantı olabileceği fikrini desteklemektedir. Ancak immünolojik belirteçlerin, mesane kanser evreleme, takip ve prognoz tayininde kullanılması için daha çok sayıda hastayı kapsayan daha fazla sayıda çalışmaya gereksinim vardır.

İŞARET SIKIŞTIRMA GENİŞLETME YÖNTEMİ İLE DÜŞÜK GERİLİMLİ/GÜÇLÜ DEVRE TASARIMI

Doç.Dr. Ali KIRÇAY

Elektrik-Elektronik Müh. Bölümü, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa, Türkiye

e-mail: kircay@harran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada işaretin sıkıştırma genişletme tekniği ile düşük gerilimli/güçlü devre tasarımı incelenmiş ve örnek bir uygulama devresi verilmiştir. ELIN (Dışsal doğrusal içsel doğrusal olmayan) devreler, dinamik trans-lineer devreleri olarak da adlandırılan işaretin sıkıştırılması- genişletilmesi (COMpressing-exPANDING) devreleri yeni nesil akım-modlu analog devrelerin en önemli sınıflarından birisidir. Bu devrelerin en önemli özelliklerinden birisi de işaretin işlendiği ortamda sıkıştırılmış olmasının yanısıra düşük gerilimli/güçlü devre yapıları olmalarıdır. Bu devreler logaritmik ortam, karekök ortam veya hiperbolik ortam devreleri şeklinde sınıflandırılır. Girişte işaretin logaritması, karekökü veya sinüsoidal hiperboliği alınarak işaret sıkıştırılmış olur. Sıkıştırılan işaret doğrusal olmayan ortamda işlenir daha sonra da çıkış kısmında işaretin anti-logaritması veya karesi alınarak genişletilir. Devre yapısını gerçekleştirmek için sadece kapasite ve transistör kullanımı yeterli olmaktadır. Bu devreler düşük gerilim, düşük güç tüketimi, düşük gürültü, yüksek doğrusallık, yüksek frekans uygulamalarında kullanılabilmesi ve elektronik olarak kesim frekansının ayarlanabilir olması, tümdevre teknolojisine uygunluk gibi büyük avantajlar taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Analog Devreler, İşaret Sıkıştırma-Genişletme, Düşük Gerilim/Güç, Logaritmik Ortam Devreleri, Akım-Modlu Devreler

ÜST BİLİŞ BECERİLERİ ÖLÇEĞİNİN ÖLÇMENİN DEĞİŞMEZLİĞİNİN İNCELENMESİ⁷

MEASUREMENT INVARIANCE of METACOGNITION BELIEFS SCALE

Dr. Öğr. Üyesi Sevim Sevgi

sevimsevgi@erciyes.edu.tr, sevimsevgi@gmail.com

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü

Abstract

The measurement invariance in the scores of student metacognitive abilities was studied across gender. The data included 624 sixth grade students metacognitive abilities.. The equality of (i) factorial structure, (ii) factor loadings, (iii) item intercepts, and (iv) error variances of the 30 item rating scale were studied across female and male sixth grade students. . With respect to self-reported metacognitive beliefs, male and female produced invariant scale characteristics except strict invariance. On the other hand, with respect to end of semester grades full equality in item intercepts and error variances were not achieved. It seems that comparing the rating results across the classrooms and courses independent of the achievement levels of the students may be misleading especially for the high stake decisions since the origin of the scale is not the same across high and low achieving groups.

Keywords: student rating of instruction, invariance of student ratings, measurement equivalence, multi-group confirmatory factor analysis, validity of student ratings

Öz

Bu çalışma, üstbilis becerileri ölçeğinin ölçmenin değişmezliği açısından incelenmesidir. Çalışmaya 624 öğrenci 6 okuldan rastgele katılmıştır. Çalışmanın verileri Yıldız, Akpınar, Tatar ve Ergin (2009) tarafından ilköğretim öğrencileri için geliştirilen Bilisüstü Ölçeği (BÖ) ve araştırmacılar tarafından eklenen “Demografik Bilgiler Kısmı” ile toplanmıştır. Verilerin analizi ölçmenin değişmezliği analizleri ile yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre altıncı sınıfa devam eden öğrencilerin üstbilis becerileri ölçeğindeki faktörler dört faktör altında toplanmaktadır. Yıldız ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışmada ilköğretim öğrencilerinin üst bilis becerileri 8 faktörde toplanmaktadır. Bu çalışma sadece altıncı sınıf öğrencilerinin üst bilis becerilerini faktörler altında toplamayı amaçlamaktadır ve 4 faktörde toplamaktadır. Bilisüstü ölçeğinin bu örneklem için güvenilirliği yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: bilisüstü, ortaokul, matematik, ölçmenin deęişmezlięi

¹ Erciyes Üniversitesi Bilimsel Projeler Koordinatörlüğüne SYL-2018-8001 kodlu proje kapsamında desteklenmektedir.

REMOVAL OF PB, CD, ZN, FE, NI AND CU FROM AQUEOUS SOLUTION BY *BACILLUS LICHENIFORMIS* USING ICP-OES AND ICP-MS

M.FiratBaran^a,
M.ZahirDuz^b

^aMardinArtuklu University, Medical Laboratory Techniques, Vocational Higher School of
Healthcare Studies, 47200 Mardin, Turkey
Corresponding authors.

E-mail: mfiatbaran@gmail.com

^bDicle University, Science Faculty, Chemistry Department, Diyarbakir, Turkey

ABSTRACT

Removal of toxic metal ions from aqueous solution have been interesting methods by using death bacteria recently. Removal of Cd(II), Cu(II), Pb(II), Fe(II), Ni(II) and Zn(II) from aqueous solution are investigated using batch method by death *Bacillus licheniformis* sp. isolated from soil in the area of Tigris River. The analysis of Cd(II), Cu(II), Pb(II), Fe(II), Ni(II) and Zn(II) were determined by using ICP-OES and ICP-MS. Optimum conditions (pH, time, temperature, biosorbent dose) were studied to determine the adsorption capacity of each element with initial concentration 5 mg/L and solution volume 50 ml. The best optimum conditions required for maximum adsorption was found to be on average pH 6.0, temperature 25°C, time 60 min. and biosorbent dose 25 mg for all elements. The adsorption capacity of *Bacillus licheniformis* sp. for Cu 4,4 mg/g, Cd 8.14 mg/g, Pb 7.50 mg/g, Zn 3.09 mg/g, Ni 8,27 mg/g, Fe 7,70 mg/g were determined. The components forming mixture of elements were interacted with bacteria under optimum conditions and as a result the adsorption capacity decreased to Cd 2.54 mg/g, Cu 2.25 mg/g, Fe 1.90 mg/g, Pb 2.40 mg/g, Ni 1,87 mg/g and Zn 1.40 mg/g. The results show that the bacteria are adsorbed better such as toxic elements Pb and Cd and the metal ions in the aqueous solution are determined removal in the range of % 70-98 respectively by bacteria .

Keywords: *Bacillus licheniformis*, Adsorption, ICP-OES, ICP-MS

MERMER KESİM ATIKLARININ ARTİSTİK SIRLARDA KULLANIMI**Dr. Öğretim Üyesi Nermin DEMİRKOL**

Kocaeli Üniversitesi, nermin.demirkol@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Günümüzde atıkların geri dönüşümü veya multidisipliner bir yaklaşım ile farklı alanlarda kullanımı günden güne önem kazanmaktadır. Mermercilik sektörünün ülkemizde ve tüm dünyada yaygın olması nedeniyle üretilen atık miktarı oldukça fazladır. Mermerin işlenmesi sırasında meydana gelen atıkların boş çukurlara, tarım arazilerine, yollara veya katı atık depolama sahalarına atılması geniş çapta çevresel kirliliğe yol açmaktadır. Mermer, sedimentasyon ile oluşan kalsiyum karbonattır. Bu çalışmada, Kocaeli ilindeki bir mermer işletmesinden alınan atık mermer bulamacının artistik sır üretimindeki etkileri incelenmiştir. İki tane artistik sır reçetesi seçilmiş, kimyasal analizi yapılan atık mermer bulamacı ile orijinal reçetelere uygun olarak artistik sirlar hazırlanmıştır. Reçetelerde renklendirici oksit olarak siyah bakır oksit (CuO) kullanılmıştır. Kullanılan reçeteler; mikroyapı, sinterleme sıcaklığı, atık miktarı, sır yüzeylerinin parlaklıkları yönünden incelenmiştir. Son aşama olarak üretilen seramik formlara uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Artistik sır, mermer atığı, geri dönüşüm, seramik, sanat, teknoloji.

ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN ALGILARINA GÖRE OKUL YÖNETİMİNDE KAYIRMACILIK

Doç. Dr. Zihni MEREY

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Sosyal
Bilgiler Eğitimi ABD. zihnimerey@hotmail.com

Sabahattin KESGİN

İpek Yolu İMKB Fen Lisesi, keskinsabahattin@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırma, ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin algılarına bağlı olarak, ortaöğretim okullarında görev yapan yöneticilerin, uygulamalarında kayırmacılık yapıp yapmadıklarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Genel tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmanın örneklemi, Van İli merkez ilçeleri (Edremit, İpek Yolu, Tuşba) sınırları içindeki 12 kamu ortaöğretim okulunda görev yapan toplam 200 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırma verileri, Erdem ve Meriç (2011) tarafından geliştirilen “Okul Yönetiminde Kayırmacılık Ölçeği” kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 17.0 istatistik paket programı aracılığıyla yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma gibi betimsel istatistik teknikleri kullanılmıştır. Ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin algıları bize, okul yöneticilerinin uygulamalarında 'nadiren' kayırmacılık yaptığı sonucunu vermektedir. Erkek öğretmenler, kadın öğretmenlere oranla, okul yöneticilerinin uygulamalarında daha fazla kayırmacılık yaptıklarını düşünmektedir. Okul yöneticilerinin uygulamalarında kayırmacılık yapıp yapmadıklarına ilişkin öğretmen algıları arasında; mesleki kідeme, bir mesleki örgüte üye olma veya olmama durumuna ve istihdam şekline göre, anlamlı fark bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kayırmacılık, ortaöğretim okulları, okul yönetimi

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİMİNE YÖNELİK BİR MODEL ÖNERİSİ

Doç. Dr. Zihni MEREY

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü

zihnimerey@hotmail.com

ÖZET

Öğretmen yetiştirme ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerine ilişkin olarak bugüne kadar süren tartışmalar öğretmen adaylarının yetişmesi ve mesleğe atandıktan sonraki deneyim ve mesleki gelişimleri konusunda birçok problemi belirlemiştir. Bu problemlerden birisi de öğretmenlerin yetiştirilmesi ve sonraki mesleki gelişimlerine ilişkin eğitim sistemindeki eksiklikler ve yanlışlıklardır. Eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması ve mevcut durumdaki bu problemlere uygulanabilir çözüm önerilerinin getirilebilmesi, ülkemizde öğretmen adaylarının ve görev başındaki öğretmenlerin eğitim çalışmalarına olumlu bir etki yapacağına inanılmaktadır. Literatür taraması temelli hazırlanan bu çalışma ülkemizde öğretmen adaylarının seçimi, eğitimleri ve mesleki gelişim süreçlerini kapsayabilecek teorik bir model geliştirmek amacıyla planlanmıştır. Bugünlerde eğitim fakültelerinin lisans programlarının yeniden yapılandırılması ve öğretmen yetiştirme ile ilgili tartışmalar sürerken, öğretmen adaylarına yönelik lisans eğitimi, sertifika yolu ile eğitim, öğretmen seçim süreci, seçim sonrası eğitim, performans takip süreci ve hizmet içi eğitim aşamalarındaki mevcut problemler yeniden gözden geçirilerek yeni bir model önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Öğretmen yetiştirme, mesleki gelişim, öğretmen eğitim modeli

ÖĞUZ TÜRKLERİ ÜZERİNE

Dr. Firuz FAOZI

Afganistan, Kabil Devlet Üniversitesi

IX-X yüzyıllarda Sırderya'nın orta ve alçak bölgelerinde ve Batı Kazakistan'ın komşu bozkırlarında, Oğuzların siyasi bir topluluğu gelişmiştir. Arkeolojik ve yazılı kaynaklar Oğuzların bu bölgeye Yedisular'dan geldiklerini söylüyor. Oğuz yerleşiminin başlangıç alanı Orta Asya'nın güney-doğu bölgeleriydi ve erken Oğuz grubunun oluşumunun başlangıcı Batı Yedisular ile bağlantılıydı.

Sırderya boyunca dolaşan Kangar kabileleri kısmen Oğuz'lara katılmak zorunda kaldı ve kısmen batıya, yani Kuzey Karadeniz bölgesine göç ettiler. Bu çalışmada Oğuz Devletinin oluşumu hakkında değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: Oğuzlar, Tarihsel Gelişim, Oğuz Devleti kuruluşu

МЕЖЦИВИЛИЗАЦИОННЫЕ ПРОСТРАНСТВА КУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ

Албакова Фатима Юсуповна,

*доктор философских наук,
профессор*

*Московский государственный
университет имени М.В.Ломоносова*

hetrova@yandex.ru

Межцивилизационный регион — особая территория, пространство культурной гегемонии и культурной ассимиляции. Это места с высоким уровнем языкового и культурного многообразия, продуцирующие специфические образ жизни, социальные установки, практики и институты. гетерогенные пространства интенсивной межкультурной коммуникации.

В рамках междисциплинарных исследований изучение данных территорий связано с процессами модернизации, глобализации, с понятием геокультура, включающее культурные и геоландшафтные особенности, влияние факторов межцивилизационности на существование этнокультурных групп и человека. В рамках теории социокультурных систем межцивилизационные территории функционируют как «буферные зоны» [3]. Исследования цивилизационной и гео- хронополитики вводят понятие «Великий Лимитроф», относя территорию Евро-Азии к периферии «ядровых» цивилизационных ареалов материка — романно-германской западно-христианской Европы, арабо-иранского исламского Ближнего Востока, Китая, Индии и России. В XXI веке статус основных межцивилизационных регионов сохраняют за собой Восточная Европа с Прибалтикой и Балканами, а также Кавказ с Закавказьем и новая (постсоветская) Центральная Азия [4].

Так называемые «буферные зоны», результат не только естественной геокультурной обусловленности, но и целенаправленного конструирования. Так, еще Римская империя для защиты внешних границ создавала особые «регионы», которые не интегрировались в имперское социокультурное пространство, но на которых размещались легионы, форпосты контроля окраинных земель. Одним из таких буферных регионов западноевропейской социокультурной системы исторически являлись Балканы.

ТВОРЧЕСТВО Ч. АЙТМАТОВА И КУМЫКСКАЯ ПРОЗА 1960–1980- х ГОДОВ

Малик Гусейнов, доктор филологических наук

Институт языка, литературы и искусства им. Г.
Цадасы Дагестанского научного центра Российской
академии наук

malik60@list.ru

Творчество киргизского писателя Чингиза Айтматова, обретшего широкую известность во второй половине XX века в Советском Союзе, а в последующем и во всем мире, характеризуется незаурядными художественными достоинствами, оригинальностью, своеобразием. Он получил признание киргизского, советского, европейского читателей уже своими ранними повестями «Джамиля» (1958), «Тополек мой в красной косынке» (1961), «Первый учитель» (1962) и др.

Своеобразие данных произведений было продиктовано прежде всего отражением национального мира киргизов, их повседневной жизни, быта в контексте перипетий общественной жизни всей страны. В то же время создание этих и других произведений: «Прощай, Гульсары!» (1966), «Белый пароход» (1970) и т. д., было обусловлено как собственно индивидуальным стилем писателя, так и литературной эпохой. Со второй половины 1950-х годов в советской литературе берет начало период, определяемый «оттепелью», когда стало характерным явлением изображение проблем частной, личной жизни героев произведений, в противовес производственным, общественным, которые доминировали в прежние годы.

Кроме того, в этот период в отдельную разновидность выделилась «лирическая проза», отличительными признаками которой предстали воспроизведение внутреннего мира, раздумий, переживаний персонажей.

Именно этими признаками выделяется и проза выдающегося художника слова второй половины минувшего столетия Ч. Айтматова.

Такому развитию парадигмы его творчества способствовали также глубинные истоки, традиции словесного искусства родного народа, тюркской культуры в целом. Опосредованным подтверждением этого служит активизация лирической прозы в литературах тюркских народов России, в частности кумыкской.

Одним из ярких представителей лирического направления в кумыкской прозе является Камал Абуков, – автор повестей «Я виноват, Марьям», «Пока очаг не погас», «По дороге на старую мельницу» и др., созданных в 1960–1980-е гг. В них наглядно обнаруживается продолжение традиций Ч. Айтматова: в контексте изображения частных проблем простого человека высвечивается его внутренний мир, проблемы национальной нравственности.

Позднее, в 1970–1980-е и последующие годы лирическая проза, проникнутая психологизмом, эволюционировала, преобразовываясь в лирико-романтическое, нравственно-философское направление словесности. Символично, что эта особенность наблюдается как в творчестве Ч. Айтматова («Плаха», «И дольше века длится день» и др.), так и кумыкских писателей К. Абукова («Зов разлученной птицы»), Х. Давудова («Лесной родник»), И. Казиева («Кизиловая роща»), А. Кабардиева («Жансари»).

Таким образом, общностью тюркских культурных ценностей, тюркской ментальности, путей развития художественной литературы XX века, вместе с достижениями прозы Ч. Айтматова, его влиянием на художественный процесс, определяются линии сближения кумыкской прозы с поэтикой и стилем классика киргизской словесности.

FRANSIZ ADOLPHE BREULIEUR'İN ÇEVİRİSİYLE BÜYÜK TÜRKMEN KLASİK ŞAİRİ MAHTUMKULU'NUN 1852 YILINDA PARIS'TE YAYINLANAN ÜÇ ŞİİRİ ÜZERİNE KISA BİR DENEME

Şamuhmet Çarıyev

Mahtumkulu Türkmen Devlet Üniversitesi

КРАТКО О ТРЁХ СТИХАХ ВЕЛИКОГО ТУРКМЕНСКОГО ПОЭТА- КЛАССИКА МАХТУМКУЛИ, ОПУБЛИКОВАННЫХ В ПАРИЖЕ В 1852 ГОДУ В ПЕРЕВОДЕ ФРАНЦУЗА АДЛЬФА БРЮЛЬЕ

Шамухмет Чарыев

Туркменский государственный университет им. Махтумкули

Polýak gündogarşynasy Aleksandr Chodzkonyň 1842-nji ýylda inlis dilinde “Persiýanyň halk şygryýetinden nusgalar” diýen at bilen Londonda neşir edilen kitabynyň ähmiyetli taraplarynyň biri oňa “Görogly” şadessanyndan başga-da “Türkmen aýdymlyry” diýen ýörite bölüm girizilip, Garajaoglynyň, Magtymgulynyň we Keminäniň käbir goşgularynyň inlis diline terjimesiniň berilmegidir. Türkmen şahyrlarynyň A. Chodzkonyň kitabyna girizilen goşgulary, şol sanda Magtymgulynyň şygrylary hem terjimeçi Adolphe Breulieur (okalyşy: Adolf Brelýe) tarapyndan fransuz diline geçirilip, Parižde çykýan “Revue Orientale et Algerienne” (“Gündogara we Alžire synlar”) žurnalynyň 1852-nji ýyldaky 2-nji jildiniň 3-nji sanynda ýerleşdirýär. Şeýlelikde, inlis we fransuz dilli okyjylar dünýäsi XVII, XVIII we XIX asyrlara degişli türkmen şygryýetiniň käbir nusgalary bilen, goý, terjimeler kyssa görnüşinde bolsa bolsun, ilkinji gezek XIX asyryň kyrkynjy we ellinji ýyllarynda ýakyndan tanyşdyrylypdyr. Munuň üstesine-de şol ýyllara çenli bu şygrylar asyl nusgasynda halka dilden aýdylýan şekilinde ýa-da golýazma halynda mälim bolsalar, terjimesinde kitaba we žurnala girizilip, ilkinji gezek neşir edilen ýagdaýynda okyjylar köpçüligine ýetirilipdir. Polýak alymy Alexander Chodzkonyň baryp 1842-nji ýylda beýik türkmen şahyry Magtymgula: “Ol Horasanyň we Türkmenistanyň in meşhur şahyrlarynyň biridir. Okyjylara hödürlenmekçi bolunýan şujagaz az sanly eserleri hem onuň genial pikirlerini açyp görkezýär” (391 sah.) diýip baha bermegi magtymgulusynaslyk ylmyň başlangyç döwrüne degişlidigi bilen uly ähmiýete eýedir. Bu baha terjime edilip, fransuz žurnalyna hem alnypdyr. Nutugymyzda Magtymgulynyň üç sany goşgusynyň fransuzça terjimesine giňişleýin ylmy syn berilýär. Ondan belli bolşy ýaly, Magtymgulynyň

şygyrlarynyň 1852-nji ýylda Adolphe Breulieur tarapyndan fransuz diline edilen ilkinji terjimeleriniň hili o diýen däl, çeperçiligi-de öwerden pesräk. Olaryň asyl nusgadan örki üzülen, ýerliksiz, erkin terjime edilen setirleri-de mesaña görnüp dur. Şeyle-de bolsa, bu sadaja terjimeleriň uly işiň başlangyjy hökmünde magtymgulyşynaslyk ylmynyň irki taryhynda özüne mynasyp orny bar. Ondan bäri geçen 170 ýyl töweregi wagtyň dowamynda beýik türkmen şahyrynyň goşgulary dünýä halklarynyň ençemesiniň diline terjime edildi. Ilkinjiler bilen deňeşdirilende, soňkularyň hili biçak ýokarlandy, çeperçiligi has-da artdy. Magtymgulynyň goşgularyny soňky ýyllarda fransuz diline Lois Bazin we Pertew Boratow ýaly öz kärene ussat hünarmenler terjime etdiler.

CHINA AND ORIENTALISM

Dr. Zhi HUAN

China, Renmin University

Probably, there is no such work devoted to the idea of “East”, where the lines from “Ballad of East and West” (1895) by Rudyard Kipling would not be quoted.

*Oh, East is East, and West is West, and never the twain shall meet,
Till Earth and Sky stand presently at God’s great Judgment Seat;
But there is neither East nor West, Border, nor Breed, nor Birth,
When two strong men stand face to face, tho’ they come from the ends of the earth*

The “classic”, even the template “East” is known by its literature: “A Thousand and One Nights”, the writings of Saadi and Hafiz, Khoja Nasreddin and a million other writings in different “eastern” languages. “East” is a colossal idea in the history of Western civilization, its sources can be traced from Ancient Greece. For the Greeks, “East”, “Asia”, was the Persian state, with its many years of war, sometimes followed by peace. The Crusaders created their image of the “East”, aspiring to the Holy Land to win back their holy shrine, the Holy Sepulcher. Travelers, adventurers, pilgrims, missionaries, merchants - they all polished thousands of facets of the idea of “East”, in which truth was intricately intertwined with fantasy, in which mercenary goals are clearly readable and bias are seen, but there is also positive interest. It delivers to Eastern Asian societies of China and Japan. In this paper the role of China in the study of orientalism will be reviewed.

Keywords: East, Orientalism, Asia, China